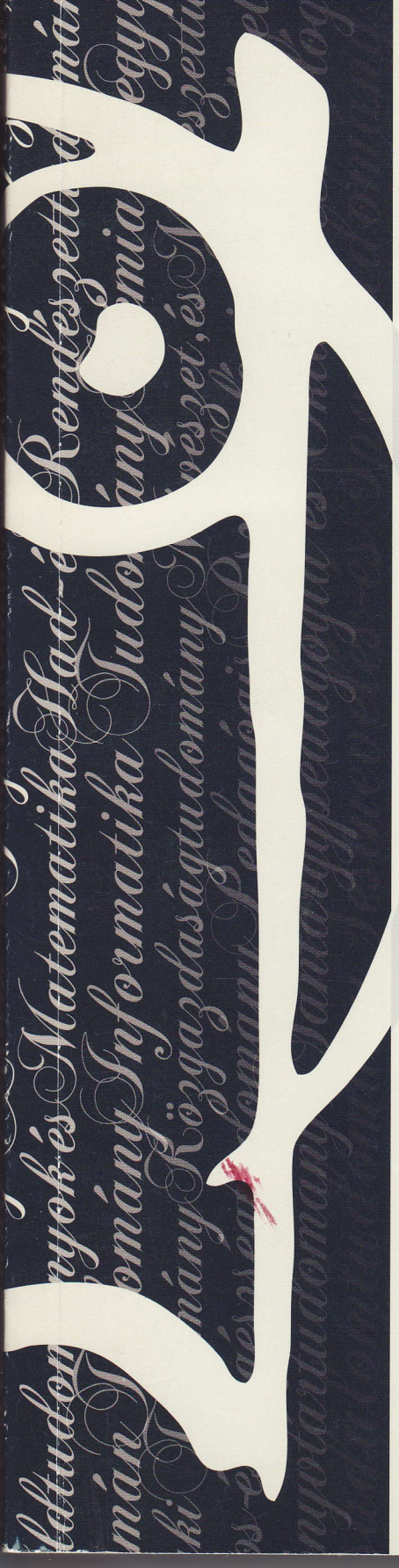

XXIX. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Közgazdaságtudományi Szekció

ELŐADÁS-KIVONATOK

Debrecen, 2009. április 6-8.

DEBRECENI EGYETEM
AGRÁRGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR
ÉS KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

XXIX. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

ELŐADÁS-KIVONATOK

Debrecen
2009. április 6-8.

XXIX. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

DEBRECENI EGYETEM
AGRÁRGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

DEBRECEN

2009. április 6-8.

ELŐADÁS-KIVONATOK

Szerkesztők:

Dr. Láng Eszter *egyetemi docens*
Dr. Szőllősi László *egyetemi tanársegéd*
Dr. Tikász Ildikó Edit *egyetemi adjunktus*
Gergely Éva *Ph-D hallgató*
Daróczi Katalin *egyetemi tanársegéd*
Trón Zsuzsanna *egyetemi tanársegéd*

ISBN 978-963-473-268-6

Felelős kiadó:
a Debreceni Egyetem rektora

Debrecen

Borítóterv:
Zsivkov Anita

Készült
a Center-Print Nyomdaipari Szolgáltató Kft. nyomdájában,
1000 példányban

2009. április

A KONFERENCIA FŐVÉDNÖKE:

PROF. DR. FÉSÜS LÁSZLÓ
a Debreceni Egyetem rektora

AZ OTDT KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁGA:

Dr. Bakacsi Gyula *egyetemi docens*
a Szakbizottság elnöke

Dr. Láng Eszter *tszv. egyetemi docens*
a Szakbizottság ügyvezető elnöke

Dr. Tikász Ildikó Edit *egyetemi adjunktus*
a Szakbizottság ügyvezető titkára

Szilágyi Ágnes *V. évfolyamos hallgató*
hallgatói képviselő

A KONFERENCIA SZERVEZŐBIZOTTSÁGA:

Debreceni Egyetem
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, Közgazdaságtudományi Kar

Dr. Láng Eszter *egyetemi docens*
Dr. Berde Csaba *egyetemi tanár*
Dr. Tikász Ildikó Edit *egyetemi adjunktus*
Dr. Szőllősi László *egyetemi tanársegéd*
Daróczi Katalin *egyetemi tanársegéd*
Trón Zsuzsanna *egyetemi tanársegéd*
Gergely Éva *PhD-hallgató*

BEKÖSZÖNTŐ

A XXIX. Országos Tudományos Diákköri Konferencia félévszázados mozgalom hagyományaira épül, és megtiszteltetés a mindenkori rendező intézmény számára, hogy helyt adhat e szép és nemes találkozónak. A diákkörök mindig is a tehetséggondozás legjelentősebb fórumát jelentették a hazai felsőoktatásban, amelynek keretében az alaposabb tudásra vágyó, tehetséges hallgatók lehetőséget kaptak a tudományos igényességgel végzett kutatómunkára szakember vezetésével, és arra is, hogy a kitartó munka eredményeképpen született dolgozatokat a sikeres kari konferencia után az országos fórumon is bemutathassák. Azok a tapasztalatok, amelyeket a hallgató az elmélyült kutatói tevékenység és az előadásra felkészülés folyamán szerez, később tovább kamatoznak. A részvétel a házi és az országos konferencián már önmagában is erkölcsi hozadékkal jár, az elért helyezés pedig további előnyöket jelent a doktori képzésbe kerülésnél és a szakmailag jól felkészült, széles látókörű munkatársat kereső vállalatok és kutatóhelyek által meghirdetett állások elnyerésénél.

Remélem, hogy konferenciánk, azáltal, hogy alkalmat teremt a hasonló törekvésekkel bíró diákok és a felsőoktatás neves tanárainak találkozására, véleménycseréjére, egymás jobb megismerésére, a jövőbeli kapcsolatok elindítására és a szakmai barátságok megerősítésére is szolgálni fog. Kívánom a Debreceni Egyetem két karának összefogásával megrendezett 2009-es OTDK közgazdaság-tudományi szekciója minden résztvevőjének, hogy érezze jól magát városunkban és egyetemünkön, erősödjék tovább szakmai elhivatottságában, és legyen e három nap élményekkel teli, jó hangulatú, hasznos időtöltés mindannyiuk számára.

Debrecen, 2009. március 23.

Dr. Láng Eszter,
a XXIX. OTDK közgazdaságtudományi szekciójának ügyvezető elnöke

A DEBRECENI EGYETEM KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARA DÉKÁNJÁNAK KÖSZÖNTŐJE

Kedves Hallgatók, tisztelt Vendégeink!

Megtiszteltetés és kedves kötelesség számomra, hogy dékáni minőségemben a Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kara nevében köszönthetem Önöket, a legfiatalabb közgazdász generáció legtehetségesebb képviselőit. Örömmel tölt el, hogy ilyen nagyszámú fiatal kutatót üdvözölhetek a XXIX. Országos Diákköri Konferencián, s külön öröm, hogy a társintézményeket is számos kolléga képviseli.
Bátran merem mondani, jó helyen vannak: hazánk második legnagyobb városában, amelynek történelmi tradíciói máig hatnak, az ország egyik legnagyobb egyetemén, amely a legszélesebb képzési kínálatot nyújtja, és nem mellesleg azon a karon, amely a képzési területen nem méreteivel, hanem teljesítményével van az elsők között.

„Az arany ott van, ahol megtalálod." – mondták a kanadai aranyásók.

Kedves Hallgatók, azt gondolom, Önök képesek az 'arany', a 'csodák' megtalálására. Azzal, hogy most itt vannak, bizonyítotják, hogy a lehetőségeket megragadják, nem hagyják, hogy azok elmenjenek Önök mellett. Munkájuknak megvan az eredménye. Megismerhették a kutatás örömét, széles látókörű gazdasági szakemberekké válnak. Megteremtették az alapokat saját jövőjükhöz, a pályájuk során adódó kihívásokkal való nyugodt szembenézéshez.

Abban is biztos vagyok, Önök megélték a lehető legteljesebb hallgatói létet, még akkor is, mikor mi, oktatók igyekeztünk tanítással, sőt esetenként neveléssel azt 'megzavarni'. Mi a Karunkon a tömegképzés általánossá válása közben is igyekszünk megőrizni az oktatás emberközeli, közösségformáló jellegét. Ezért is remélem, az itt eltöltött néhány nap olyan élményekkel gazdagítja hallgatói életüket, amelyre évekkel később is kellemes érzésekkel gondolnak vissza. Hiszem, a Konferencia növeli szakmai felkészültségüket, emberi tartásukat – a konkrét elért siker milyenségétől függetlenül.

Tisztelt Résztvevők! Céljaik eléréséhez kívánok mindannyiuknak erőt, kitartást, jó egészséget, derűt, szakmai és magánéletbeli sikereket!

Debrecen, 2009. március 23.

Prof. Dr. Kormos János,
a DE Közgazdaságtudományi
Karának dékánja

A DEBRECENI EGYETEM AGRÁRTUDOMÁNYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KARA DÉKÁNJÁNAK KÖSZÖNTŐJE

A tudományos diákkörök országos hálózata évtizedek óta teret ad az elmélyült kutatói műhelymunkára vágyó hallgatóknak. A kétévenként megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencia a kari, intézményi TDK-n sikeresen szerepelt hallgatók tudományos munkáinak és elért eredményeinek bemutatási lehetősége, amely kiváló szakemberekből, akadémikusokból, egyetemi oktatókból, kutatóintézetek munkatársaiból álló bizottságok előtt zajlik. A konferencia lehetőséget biztosít a hallgatók tapasztalatcseréjéhez, felkészíti őket szakmai konferenciákon való részvételre, ötleteket gyűjthetnek, az itt elért siker pedig megfelelő ösztönzés lehet további kutatómunkájukhoz. A résztvevő hallgatók számára a szabadidős programok élményt, kikapcsolódást, jó hangulatot biztosítanak. Emellett az adott tudományterület tudósainak, oktatóinak és kutatóinak hasznos találkozója és jelentős fóruma is az országos konferencia.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács az Oktatási Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia fővédnökségével, továbbá a felsőoktatásban érintett minisztériumok és országos hatáskörű intézmények, szervezetek, alapítványok erkölcsi, szakmai és anyagi támogatásával 2009 tavaszára meghirdette a XXIX. Országos Tudományos Diákköri Konferenciát. A fővároson kívül kilenc vidéki városban, tizenhat szekcióban mérettetnek meg a legjobbak.

Megtiszteltetés számomra, hogy idén a Debreceni Egyetem Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési-, valamint Közgazdaságtudományi Karát érte az a feladat, hogy otthont adhat az OTDK Közgazdaságtudományi Szekciójának. A rendezvényre az ország 29 gazdasági felsőoktatási intézményének 47 karáról mintegy 800 fő egyetemi és főiskolai hallgató, valamint oktató részvételére számítunk. A 443 pályamunkát 35 tagozatban mutathatják be a hallgatók. A háromnapos rendezvénysorozat gazdag programkínálatot ígér, melyben többek között szerepel debreceni városnézés, hortobágyi kirándulás, MODEM kiállítás, szórakoztató előadás, koncert, Lovarda-buli, táncház. A konferencia megrendezése nemcsak a rendező intézmény, hanem a helyi társadalom támogatását is igényli. Köszönjük minden támogatónk segítségét, felajánlását, amit a konferencia színvonalas lebonyolítására és az egyes tagozatokban kiemelkedő eredmény elért hallgatók különdíjazására fordítunk.

Végezetül mindnyájuknak jó munkát, minden pályázónak eredményes szereplést kívánok. Megköszönöm témavezetőik odaadó segítségét, akik bevezették Önöket a kutatómunka szépségeibe. Külön köszönöm a bírálók és a zsűritagok önzetlen feladatvállalását és a helyi Szervezőbizottság tagjainak munkáját. Remélem, hogy a Debreceni Egyetem két karán eltöltött napokra sokáig kellemesen emlékeznek vissza.

Debrecen, 2009. március 23.

Prof. Dr. Nábrádi András
a DE Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Karának dékánja

ABALIGETI GALLUSZ
V. évfolyam
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Bessenyei István
egyetemi docens

Termékminőség hatása a dinamikus oligopol modellekre

The effect of product quality on dynamic oligopol modells

A dolgozatban megpróbáltuk összekapcsolni a mikroökómia termékminőséggel kapcsolatos elméleti megfontolásait, valamint az ármeghatározó (Bertrand típusú), differenciált termékes oligopol modellt.

Ehhez eszközként egy kétváltozós (ár, minőség) döntési problémát írtunk fel a piac szereplőire, melynek megoldásával optimális stratégiákat szolgáltató ún. legjobb-válasz leképezésekhez jutottunk. Ezek segítségével a vállalat a lehető legprofitábilisabb válaszlépéseket teheti a riválisok stratégiáira, és ezeket a lépéseket addig ismétlik a piaci szereplők, míg mindannyian egyszerre optimális pontban nem kötnek ki. Így tehát a válaszlépések sorozata egy dinamikus rendszert definiál, amit stabilitás és fixpont szerint vettük elemzés alá.

Az elemzésben fokozatosan haladtunk az általános esettől egyre speciálisabb rendszerek felé. Általában csak egy elégséges feltételt tudtunk adni a stabilitásra, ami azt mutatta – legalábbis sejtés szintjén -, hogy modellünk instabilabb az eredetinél, tehát az ár mellett a minőség mint új döntési változó destabilizáló jellegű. Kvázi-lineáris keresleti és költségfüggvények esetében már sikerült megmutatni, hogy a vállalatok egyensúlyi árai annál alacsonyabb és a termékminőség annál magasabb, minél többen vannak a piacon. Továbbá beláttuk, a termék differenciálás mértéke kulcsszerepet játszik a stabilitásnál, hiszen minél inkább differenciáltak a termékek annál könnyebben tud stabilizálódni a piac. Egészen speciális esetben, amikor szimmetrikus piaci viszonyok mellett vizsgálódtunk, már nagyon éles eredményehez sikerült jutni, mind stabilitás mind az egyensúlyi ár-minőség kombinációk terén, ilyen módon összehasonlíthatóvá váltak az eredmények a monopol és tökéletesen versengő szituációval. Ezek alapján az látható, hogy az oligopol piac szerkezet biztosan előnyösebb a fogyasztó szempontjából mint a monopólium, és elegendően sok vállalat esetében még a tökéletes versenynél is jobb lehet, valamint beláttuk, éppen kétszer akkora paraméter tartományban stabil az eredeti modell, mint az általunk kidolgozott.

AHMED VIVIEN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Csiszárik Miklós
egyetemi adjunktus

Sok kicsi sokra megy, avagy a klaszter mint megoldás a KKV-k számára

Clusters as results for the SMEs

Dolgozatom középpontjában a klaszterek állnak, amelyek a napjainkra jellemző globalizációs folyamat ellenére az egyre erősödő lokalizáció mozgatórugói. A meghatározóvá vált multinacionális vállalatok ugyanis elvárják kapcsolódó partnereiktől, hogy megfeleljenek a világon máshol is elvárt standardjaiknak, képesek legyenek időben, homogén minőségen nagy mennyiség szállítására is. A kis- és középvállalkozások az egész világon ezzel a problémával találták magukat szembe, egyre nehezebbé vált az érintkezés a nagyok és a kicsik között. A két szféra közötti szakadék tágulása egyik fél számára sem volt jó, ezért mindkét oldalról kezdeményezések indultak meg a változtatásra, s ennek hozadéka a klaszter néven kialakuló szerveződés.

Dolgozatomban első körben tisztázni szeretném a klaszter fogalmát. Mivel sokféle definíció létezik, megpróbálok a lehető legszélesebb körben utánanézni ezeknek, majd ezek bemutatása után javaslatot teszek egy általam leginkább megfelelőnek tartott verzióra. Hasonló a helyzet a klaszterek tipizálásával, ezt is több szempont szerint fogom elemezni. Bemutatom a klaszterek kialakulását, gazdasági szerepüket, és azon előnyöket, amikből a hozzá tartozó vállalkozások profitálhatnak.

Mivel ez a jelenség a világ más tájain indult el, részletesen foglalkozom a klaszterek Európai helyzetével, összehasonlítást végzek az Európai Unió három régi és három 2004-ben csatlakozott országában alkalmazott klaszterpolitikája, illetve néhány klaszterjellemző szerint.
Központi témám a klaszterek magyarországi helyzete. Bár már itt is megfigyelhető a klaszteresedés tendenciája, különösen a 2000-es évektől kezdve, mégsem igazán kifejlett még a rendszer, ennek okait kutatom. Bemutatom a hazánkban alkalmazott irányadó klaszterpolitikákat és elemzem a jelenlegi helyzetet, illetve az elmúlt években végbemenő változásokat.

Igyekszem rávilágítani a kis- és középvállalkozások klaszterhez tartozásának előnyeire, hiszen a mai globalizált világban ezen vállalkozói réteg egyre inkább ki van téve a multinacionális vállalatok térnyerése következményeinek.

ALASZTICS MELINDA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Losoncz Miklós
egyetemi tanár

A Nyugat-Balkán integrálódása az Európai Unióhoz

The integration of the Western Balkan to the European Union

A Nyugat-Balkán integrálódása napjaink fontos témakörét képezi, ugyanis a következő EU csatlakozási hullám a régió országait érinti. Ide sorolható Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Albánia, Macedónia, Szerbia, Montenegró, illetve az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1244. számú határozatának megfelelően Koszovó is. Ezek az országok jelenleg tagjelölti, vagy potenciális tagjelölti státuszban vannak, attól függően, hogy eddig milyen eredményeket sikerült felmutatniuk az EU által megfogalmazott feltételek teljesítésében. A végcél, a tagság elnyerése, amelyhez először minden térségbeli országnak részt kell vennie a stabilizációs és társulási folyamatban (SAP), amely előfeltételét képezi bármely további, EU csatlakozást célzó lépésnek. Ez a folyamat a nyugat-balkáni országokkal kapcsolatos európai uniós politikai program, amely ezen országok útjának keretét képezi egészen a jövőbeli csatlakozásukig. Lényege, hogy az érintett régiót bekapcsolja az európai vérkeringésbe és végső soron magába az EU-ba. A folyamatban résztvevő országok potenciális tagjelöltek, azaz jogosultak az EU tagságra, de annak feltételeit még nem teljesítették. Amennyiben a stabilizációs és társulási megállapodásban megfogalmazott kritériumok teljesülnek, úgy sor kerülhet a tagjelölti státusz, ill. a tagság elnyerésére. A folyamat egyben megkönnyíti az országok tagságra történő felkészülését, így hatékonynak nevezhető az EU ez irányú kezdeményezése. Az EU pénzügyi támogatások nyújtásával kívánja még hatékonyabbá tenni a feltételek teljesülését, az országok motivációjának fennmaradását. A végcél eléréséhez legközelebb Horvátország áll, amely a 2009-es év végére akár be is fejezheti a csatlakozási tárgyalásokat, és 2011-12-ben taggá válhat. A Nyugat-Balkán országainak integrálódása összeurópai érdek, többek között Magyarország érdeke is, mivel szomszédjai is megtalálhatók az érintett országok között. A térséggel való együttműködés, illetve a tapasztalatok átadása elengedhetetlen Magyarország részéről, amellyel hozzájárulhat a régió országainak mielőbbi csatlakozásához, illetve elősegítheti a bűnözés elleni hatékonyabb fellépést. A Nyugat-Balkán eltérő kulturális örökséggel rendelkező régió, a csatlakozási kísérlet sikere nemzetközi jelentőségű, eddig ugyanis nem volt ilyesmire példa. A folyamat értékeléséről, kockázatairól és lehetőségeiről nyújtok átfogó képet az olvasónak.

AMBRÓZI DÁNIEL
BEDŐ ÁGOSTON
BENCSIK ROLAND
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Tasi Péter
főiskolai adjunktus

A globális pénzügyi rendszer válsághelyzetének kialakulása (1971-2008)

The meltdown of the global financial system (1971-2008)

2007-ben a sub-prime hitelek bedőlésével és a banki veszteségek leírásával kezdetét vette a modern kor, a XXI. század eddigi legnagyobb globális pénzügyi válsága. A lassú agonizálás 2008. szeptember 15-én teljesedett ki a Lehmann Brothers csődjével, ami már megállíthatatlan hullámvölgybe taszította a bank- és pénzpiacokat, és hosszú évek után, a vezető államok gazdasága és GDP növekedése a stagnálás, vagy a recesszió közelébe került.

Rengeteg kérdés merülhet fel bennünk, és több szempontból is közelíthetjük meg a pénzügyi válságot. Dolgozatunkban három fő témakör köré csoportosítjuk a szempontokat, a válságot megelőző időszak (1971-2005) azon döntései és folyamatai, tényezők és kölcsönhatások, amik idevezettek; a legjobban érintetett szektorok, a bankrendszer és tőzsdék felépítése, ebből adódóan a reagálásaiknak az okai, kitettségük a pánik következményeinek.

Sorra vesszük, összehasonlítjuk és elemezzük az eseményeket, magyarázatot keresünk a napi gazdasági folyóiratok sorai között, felkutatjuk az okokat a közgazdasági tanulmányokban. Bemutatjuk a pénzpiaci válság eseményeit és összefüggéseit három leendő közgazdász szemén és tapasztalatán keresztül.

AMBRUS BETTINA
KASZA IRÉN ÉVA
KERTMEGI NORBERT
III.évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens:Dr. Majó Zoltán
egyetemi adjunktus

Az elektronikus kereskedelem fejlődése napjainkig, avagy: Bárkinek? Bármit? Bármikor?

The development of the electronic commerce our days - or for Anybody? Anything? Any time?

Internet. A hálózatok hálózata. Egy kommunikációs, információs dolog, ami összekapcsolja az Angliában élő unokájával. Segítségével a nap bármely szakában beszélgethetnek, ráadásul úgy, hogy látják egymás arcát! Fantasztikus! Tudja meg, hogy kell magának, mert olcsó! De vajon tudja Ön, valójában miről is van szó? Tudja Ön, hogy mi az az Internet? Kik és Mikor hozták létre és Miért? És azt, hogy vásárolni is lehet „rajta”? Mi már tudjuk. Ha Ön is szeretné végre tudni, mi az a www, vagy hogy milyen online boltokat érdemes meglátogatnia internetes vásárlásakor; olvassa el dolgozatunkat! Ha megteszi, mi beavatjuk Önt az Internet és a rajta folyó kereskedelem kialakulásának folyamatába; belátást nyer eme csodálatos hálózat kifejlesztőinek munkásságába; megismeri a legelső sikeres fejlesztőket és cégeiket, valamint azokat, akik mára már dollármilliókkal a zsebükben, a legsikeresebbnek számítanak világszerte. Olvasmánya nem nélkülözi majd a magyarországi helyzet feltérképezését sem, hiszen objektív és megbízható képet fog kapni az első hazai internetes kereskedőkről, az ágazat honi fejlődésének folyamatáról is. Céljaink között szerepelt, így szintén érdekes információkkal szolgálhat az Ön számára az elektronikus kereskedelem mai helyzetének feltárása is. Vállaltuk ugyanis, hogy a szakmai körökben már valamilyen szempontból elismert cégeket saját magunk által kialakított szempontrendszerünkön alapuló vizsgálat alá vetjük, s megállapítjuk azt is, a már díjazott weboldalak közül melyek azok, akik valóban kiérdemelhetik vásárlóik bizalmát. Mind az irodalmi, mind a gyakorlati oldalra vonatkozó kérdéseinkre kizárólag tudományosan megalapozott, objektív és megbízható válaszokat fogadtunk el, így dolgozatunkat is ebben a szellemben építettük fel. Három fejezetünk különböző aspektusból világítja meg a címet, közös eredőjük: az e-kereskedelmi ágazat komplex rálátásának elősegítése. A dolgozat legfőbb nóvuma is ez, hiszen elsőként alkot összetett, internacionális képet az e-commerce globális világáról; emellett ösztönzést ad a további kutatások, fejlesztések kezdeményezéséhez. Kellemes időtöltést hozzá!

ANDRUSKA ANDREA
KOVÁCS ALEXANDRA BARBARA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Honvári János
főiskolai adjunktus

Migráció a magyar egészségügyben

Migration in Hungarian Healthcare

A migráció az emberek áramlása egyik régióból a másikba. Olyan jelenség, mely – bár mértéke, intenzitása és jelentősége időről időre változott – végigkíséri a civilizáció történelmét.

A vándorlási folyamatok mögött számos motívum fedezhető fel. Az emberek vándorlása nem tekinthető csak és kizárólag gazdasági folyamatnak, a közgazdaságtan eszköztára nem elégséges e jelenség tökéletes leképezéséhez.

Dolgozatunkban arra keressük a választ, hogy melyek a nemzetközi munkaerő-áramlás lehetséges motivációs tényezői, a nemzetközi vándorlási folyamatokat milyen gazdasági elméletek és összefüggések magyarázzák, mi ezen elméletek előnye és hátránya, illetve a migráció, mint gazdaságpolitikai jelenség, milyen (gazdasági) hatásokat indukál az Európai Unióban.

Konkrétan a magyar egészségügyben végbemenő migrációval foglalkozunk. Kérdőívek és interjúk felhasználásával próbáljuk alátámasztani, illetve megcáfolni az ezzel a témával foglalkozó publikációk által megjósolt migrációs potenciált.

ANGYAL BERNADETT
HORVÁTH ZOLTÁN
V. évfolyam
Közgazdász szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Kocsis János Balázs
egyetemi adjunktus

Klaszterek Magyarországon – A regionális gazdaságfejlesztés modern eszköze

Clusters in Hungary – Modern Way of the Régiónál Economic Development

A regionális és iparági klaszterek valamint a klaszterorientált gazdaságfejlesztési politika az utóbbi évtizedekben Amerikában és Európa nyugati országaiban a gazdaság- és területfejlesztés egyik legsikeresebb eszközeivé váltak. Az egy ágazatban működő vállalkozásokra, azok háttériparára és társadalmi-tudományos tőkére épülő klaszterkezdeményezések a világ számos pontján jelentősen hozzájárultak a régiók gazdaságának fejlődéséhez, illetve a helyi vállalkozások versenyképességéhez.

Hazánkban is számos klaszterkezdeményezés indult be a külföldi tapasztalatok sikereitől ösztönözve, a gazdasági hálózatok nemzetközi szakirodalmának megfelelően. A magyarországi gyakorlatban azonban nem minden klaszter az alulról érkező kezdeményezések alapján jött létre. Gyakran a felülről irányító kormányzati gazdaságpolitika gazdaságfejlesztési prioritásai és érdekei hívták életre az egyes regionális klasztereket. Klasztereink rendre kezdeti stádiumban vannak, mégis beszélhetünk már sikeres és kevésbé sikeres magyar klaszterekről. A Nyugat-dunántúli Régió Magyarországon elsőként dolgozott ki integrált regionális gazdaságfejlesztési programot. A Pannon Gazdasági Kezdeményezés (PGK) 8 regionális klaszer fejlesztését öleli fel (autóipar, fa- és bútoripar, kézműipar, logisztika, mechatronika, megújuló energia, termál, textilipar). A Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter (PANFA) 2001-ben jött létre, a helyi vállalkozások, tudományos képzési intézmények, szakmai szervezetek tagságával. A PANFA a sikeres hazai klaszterek közé sorolható, piaca az ország határain túlra is kiterjed. Dolgozatunkban arra a kérdésre keresem a választ, hogy mennyire nevezhető sikeresnek a magyarországi klaszterorientált gazdaságfejlesztési politika. Ezt a Nyugat-dunántúli régió klasztereinek - elsősorban a Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter - példáján kívánjuk belföldi és külföldi összehasonlításban megmutatni. A dolgozat szerkesztését 2008. május 31-én zártuk le.

ANTAL ÁRON
BÁRDOS MÁTÉ
Pénzügy szak
Közgazdaságtudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szalai Péter
ügyvezető, Pend Consulting Kft.

Hol a kockázat az euró alapú életbiztosításokban?

Where to look for risks in euro based life insurance policies?

A dolgozat azt a kérdést vizsgálja, hogy milyen kockázatokat rejtenek magukban az euró alapú életbiztosítások. Struktúráját tekintve, az első részben definiálja az euró alapú életbiztosítások körét, illetve rövid történeti áttekintés formájában bemutatja elterjedésüknek főbb állomásait. Ezek után felméri, hogy ma milyen csoportokba lehet besorolni a piacon fellelhető termékeket, mely biztosítók relevánsak e termékkörben a hazai piacon. A dolgozat második, nagy szerkezeti része elemzi a kockázatok oldalát, ahol magának a kockázatnak egy általánosabb bemutatása után arra tér ki részletesen, hogy az egyes termékcsaládoknál mi a biztosító (díjoldali-, tartalékoldali kockázat), mi pedig a biztosított rizikója. A kockázati szempontból kritikus pontok feltérképezése az elsődleges cél, valamint az, hogy miképp igyekeznek a szolgáltatói, és a fogyasztói oldalon kezelni a felismerhető bizonytalanságokat.

ANTAL-POMÁZI KRISZTINA
Végzés éve: 2008
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szepesi Balázs
közgazdász

Kinek van szüksége versenyhatóságra?

Who Needs Antitrust Enforcement?

Sokféleképpen gondolkodhatunk az állami szabályozás céljáról, ennek megfelelően több, eltérő gyökerekkel rendelkező közgazdasági elmélettel magyarázhatjuk a versenyhivatal létét is. A versenyhatóság működésére legalább annyira megalapozottan tekinthetünk érdekek találkozásának eredményeként, mint a fogyasztók jólétének növelésére hivatott szervezetként. Egyértelmű elsőséget nehezen adhatunk bármelyik megközelítésnek az egymásnak ellentmondó bizonyítékok tükrében.

Tanulmányunk célja, hogy megmutassuk, bizonyos esetekben a versenyhatóság fenntartása egy adott iparág vállalatai szempontjából éppolyan előnyös, mint a fogyasztókéból. Állításunkat egy játékelméleti modellel támasztjuk alá. Elemzésünkből kiderül, hogy a vállalatoknak valóban érdeke a versenyhivatal léte, sőt finanszírozása, mert a felek így visszatarthatók a nagyobb piaci részesedésért folyó harctól. A versenyhivatal feladata, hogy a tisztességtelen versenyt (erőfölénnyel való visszaélés, fogyasztók megtévesztése stb.) korlátozza, ezáltal megnehezítse, költségessé tegye a monopólium megszerzését. Működésével elérheti, hogy a vállalatoknak ne legyen érdemes versengésbe kezdeni a nagyobb piaci hatalomért. A versenyhatóság létezésével összességében és egyenként is jobban járnak, mintha nem felügyelné őket ilyen szervezet.

Az eredmények alapján felállítunk egy kategorizálást az iparágakra vonatkozóan. Léteznek eleve monopolista szektorok, melyek nem igénylik versenyhatóság létrejöttét. Az erősen versengő iparágaknak szintén nincs szüksége versenyhivatalra, mert anélkül sem tudna senki monopolistává válni. Közöttük találhatók azok az (oligopolisztikus jellegű) iparágak, melyekre alkalmazhatók a modell következtetései. Nekik van ténylegesen szükségük versenyhatóságra, számukra bír piaci értékkel ez a „szolgáltatás”.

Végül sor kerül az elmélet empirikus tesztelésére a brit versenyhivatal gyakorlata alapján. Az adatok a szabályozás érdekcsoport-elméletét támasztják alá, és megfelelnek modellünk predikcióinak.

ANTAL ZOLTÁN
VI. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. László Gyula
egyetemi tanár
Dr. Németh Zsolt
osztályvezető, KSH Pécsi Igazgatóság

A Sellyei kistérség kitörési pontjai – problémák és megoldási javaslatok a térség munkaerőpiacának sajátosságai alapján

The Breakpoints of Sellye Subregion – Challenges and Proposals on Solutions Based on the Characteristics of Subregional Labour Market

A kistérségek, mint alapegységek egyre komolyabb szerepet játszanak Magyarország területfejlesztési politikájában. Éppen ezért a koherencia, mint a regionális tudományok egyik legfontosabb alapelvének hangsúlyozása mellett nagyobb figyelmet kell fordítanunk az ország hátrányos helyzetű térségeire. A Sellyei kistérség ma hazánk egyik legfejletlenebb térsége, leszakadása pedig nem magyarázható csupán történelmi és földrajzi okokkal. Ebből következően a térség helyzetének vizsgálatakor a legfontosabb célom, hogy kitörési pontokat, felzárkózási lehetőségeket találjak az egyre kilátástalanabb helyzetbe sodródó kistérség számára. Kiinduló hipotézisem, hogy a térség szigorúan vett munkaerőpiaca és gazdasága közt rendkívül erős a kapcsolat – a munkaerőpiac beágyazódik a gazdaságba.

Elemzésemben a Sellyei kistérség rövid bemutatása és munkaerőpiacának részletesebb elemzése után lineáris regresszióanalízis segítségével vizsgálom, melyek azok a tényezők, amelyek hatása szignifikáns a régió munkaerőpiacára, illetve véleményem szerint az ezt legjobban jellemző változóra, az aktivitási rátára, ezen keresztül pedig annak gazdaságára. A modellbe bekerült tényezők közül azokat, melyeket a kistérség befolyásolni, változtatni tud (elérhetőség, ifjúságpolitika, vállalkozói aktivitás…), részletesebben is elemzem, majd a kapott eredményeket a Sellyei kistérség stratégiájának prioritásaival, illetve a releváns területfejlesztési dokumentumok – a térségre vonatkozó – elképzeléseivel hasonlítom össze. A dolgozat utolsó fejezetében a belső partnerség és egy új terület- és gazdaságfejlesztési program szükségességének hangsúlyozása mellett konkrét megoldási javaslatokat, kitörési pontokat igyekszem felvázolni a kistérség aktivitási rátájának emelése érdekében.

ÁDÁM ERZSÉBET (ALZBETA ÁDÁMOVÁ)
Végzés éve: 2008
Idegenforgalom és szálloda szak
Gazdálkodási Kar
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Molnár Csilla
főiskolai docens

A Danubius szállodák az egészségturizmus piacán

The Danubius Hotels in the market of healthtourism

Dolgozatomban a hazai egészségturizmus piacának egyik legrégebbi és legfontosabb szereplőjét, a Danubius szállodaláncot szeretném bemutatni. Az egészségturizmust Magyarország idegenforgalmának egyik legfontosabb, nemzetközi viszonylatban is versenyképes területének tartom. Az ország adottságai kiválóak, hiszen területének több mint 80%-án termálvíz tárható fel. Nemzetközi viszonylatban is termálvíz nagyhatalomnak számít, hiszen Japán, Izland, Olaszország és Franciaország után az 5. helyen áll. Nemcsak termálvízben gazdag, hanem jelentős természeti potenciállal, illetve nem vízbázisú természetes gyógytényezővel (gyógyklíma, mofetta, gyógyiszap) is rendelkezik.

Az első Danubius szállodák megépítésekor is célként fogalmazódott meg, hogy a magyar hagyományokat és a jó minőségű gyógyvizeket, továbbá gyógyászatunk és balneológus szakorvosaink nemzetközi ismertségét és elismertségét a modern, nyugati igényeket is kielégítő kínálattá fejlesztve jelenjen meg az egészségturizmus világpiacán. A Danubius Zrt mára már nemzetközi szállodalánccá nőtte ki magát. Hazai tagszállodái mellett Csehországban (Marienbad), Szlovákiában (Pöstyén), Romániában (Szováta) és Nagy Britanniában is rendelkezik egységekkel.

Igyekszem bemutatni a szállodalánc piaci pozícióját, és az elmúlt időszak piaci tendenciáit követő szemléletváltást, ami természetesen a tagszállodák szolgáltatás kínálatában és piaci megjelenésében is megmutatkozik. A statisztikai adatokat és a szállodalánc adatait a 2007. évvel bezárólag dolgoztam fel, mivel az intézményi TDK-ra 2008 májusában került sor.

ÁDÁM ZSUZSA ILONA
CSOVCSICS ANDREA
KÓRÓDI KATALIN
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Hetesi Erzsébet
egyetemi docens

A reklámokban megjelenő meztelenség és szexualitás fogyasztói megítélése

The consumers' opinion of nudity and sexuality in commercials

Napjainkban rohamosan terjedő, egyre szélesebb körben megjelenő reklámáradatnak lehetünk tanúi. A szexuális forradalom eredményeképpen és az újfajta médiumok kialakulásával felszabadító nyíltság vette kezdetét. Az erősödő reklámzaj felfokozódott versenyt idéz elő, melynek megnyerése érdekében a reklámalkotók egyre gyakrabban alkalmaznak kreativitásuk hiányában pikáns, nyílt szexuális ábrázolást. A téma intimitása miatt annak figyelemfelkeltő hatása nem kétséges, ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy a reklámok a szexuális magaviselet szókimondó ábrázolásával elérik-e annak igazi célját: a vásárlásösztönzést?

Érdeklődésünket felkeltette, hogy a szexualitás öncélú ábrázolására ma már egyre több példát láthatunk, mely ellen számos érdekvédelmi szervezet emeli fel szavát, tudatos ellenkampányt indítva a nők és a férfiak hamis, sztereotip megjelenítése ellen. A téma körül kialakuló egyre élesedő viták, felhívták figyelmünket egy alaposabb, körültekintőbb kutatás lefolytatására.

Dolgozatunk megírása során célunk az volt, hogy feltárjuk az emberek reklámokhoz való viszonyát, külön koncentrálva az erotikus, meztelenséget bemutató hirdetésekre. Módszertanunk kialakításakor igyekeztünk minél több eszközt alkalmazni az alaposabb körültekintés érdekében, ezért kérdőíves kitöltést, mélyinterjús és fókuszcsoportos vizsgálatokat alkalmaztunk. Az egyes kutatások során először a kapcsolódó szakirodalom tanulmányozásával kezdtük meg munkánkat, melyet alapul véve állítottuk össze kérdéseinket, emellett számos egyedi ötletet, tesztet alkalmaztunk a vélemények felkutatására. A dolgozatban szereplő ábrák és tesztek saját szerkesztéssel készült, pontos adatfeldolgozáson alapuló információhordozók, melyek igyekeznek átlátható képet adni kutatási eredményeink reprezentálására.

Elemzéseink során felmerült bennünk, hogy napjainkban a meztelenség és az erotika ilyen jelentős mértékű, nyílt ábrázolása, vajon milyen hatást gyakorol majd a jövő generációjára valamint, hogy fokozható-e még a gyakran közízlést sértő szexuális ábrázolás? A kérdések megválaszolása az idő függvénye, dolgozatunk azonban igyekszik szakirodalommal alátámasztott elméleti anyaggal és széleskörű kutatásokkal feltárni a jelen kor eme tendenciáinak fogyasztói megítélését.

BABECZKI BERNADETT
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Opitz Éva
főiskolai tanár

Szerencsejáték-marketing

Marketing of game of hazard

A kaszinók világát mindenképpen izgalmasnak tartom. Kicsit rejtélyes, és kicsit zárt környezet. Nehéz beférkőzni a módszerekbe, melyeket alkalmaznak és nehéz kiigazodni a rendszerükben, mellyel évente sok pénzt keresnek meg. A kaszinókról sokáig téves elképzeléseim voltak, mert úgy gondoltam, hogy a leggazdagabb emberek járnak csak ide. Pedig ez nem így van, hisz szinte minden társadalmi réteg, és korosztály képviselteti magát, és sokan megfordulnak itt szerencsét próbálni, főleg azok, akik szeretnek szórakozni és közben még esetleg nyerni is.

Dolgozatom során bemutattam, a szerencsejátékok kialakulását az őskori, egyszerű játékoktól kezdve, az Amerikában manapság is kedvelt játékokig, valamint a különböző kártya- és kockajátékok eredetét. Fontos volt megemlíteni a Széchenyi által támogatott hazai kaszinózás kezdetét is, illetve a Magyarországon ez okból kialakult, társadalmi körök megalapítását és jellegét. A kaszinók mögött álló Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Szerencsejáték Felügyeleti Főosztály működéséről is említést tettem. Ezeken kívül ismertettem, hogy hogyan hatnak a különböző makró- és mikroökonómiai elemek a kaszinókra és a játéktermekre. Bemutattam a jogi szabályozásokat, a gazdaságot befolyásoló tényezőket, a technológiai fejlődéseket, és a társadalom azon szereplőit, akik megfordulnak ezeken a helyeken. Készítettem egy személyzeti hierarchiát is, melyben az alá-, mellé és fölrendeltségi viszonyokról tettem említést, és melyek bővebben is kifejtésre kerültek. A kaszinók és a játéktermek szolgáltatásokat adnak el a játékosok számára, ezért nekik nagyon oda kell figyelni arra, hogy bizalmat sugározzanak a látogatók felé. Ilyen például a megfelelő biztonsági szolgálat, mely figyeli a játékok zavartalan működését, vagy a megfelelően korszerű felszereltség, esetleg a személyzet felkészültsége és segítőkészsége a játékosok felé. Fontos továbbá, hogy megfelelően széleskörű kínálatot biztosítsanak a kaszinók és a játéktermek, hogy az árakat úgy határozzák meg, hogy a lehető legtöbb nyereségük származzon a játékokból, hogy különböző praktikákat alkalmazzanak arra, hogy a látogatók bent maradjanak a kaszinóban és még sokáig is játsszanak. Ezeken keresztül mutattam be a szolgáltatás marketing főbb jellemzőit.

Dolgozatom végén kutatást végeztem a budapesti illetve a las vegas-i kaszinózók körében arról, hogy mennyire elégedettek a szolgáltatások minőségével valamint, hogy milyennek látják ők a kaszinókat, abból az okból, hogy az általam felvetett hipotéziseket alátámasszam vagy cáfoljam a kérdőívben meghatározott kérdésekkel, és, hogy összehasonlítsam e két hely sajátosságait, különbözőségeit, egyezőségeit.

BAJKÓ ATTILA
III. évfolyam
Pénzügy–számvitel szak
KAPOSVÁRI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Parádi-Dolgos Anett
egyetemi adjunktus
Gál Veronika Alexandra
PhD-hallgató

A magyar gyógyszeriparban tevékenykedő vállalatok pénzügyi teljesítményének elemzése

Analisys of Hungarian pharmaceutical companies' financial performance

Dolgozatomban két magyar gyógyszeripari cég pénzügyi teljesítményét hasonlítom össze: a Richter Gedeon Nyrt.-t és az Egis Nyrt.-t. Az összehasonlítás során főként mutatószámokat, bázis viszonyszámokat és átlagértékeket alkalmaztam.

A két vizsgált vállalatról elmondható, hogy stabil pénzügyi fundamentumoknak örvendhet. Megfelelően likvid, kevés idegen tőke bevonásával magas eszköz kihasználtsággal működni képes vállalatok.

Megfigyelhető a jövedelmezőségi és a hatékonysági mutatóknál, hogy a 2006-os évről a 2007-es évre nagyfokú visszaesés történt. A jövedelmezőségi és a hatékonysági mutatók között szoros összefüggést találtam. A Richter Gedeon Nyrt. és az Egis Nyrt. sajáttőke arányos nyeresége, az eszközarányos árbevétele, a ROA, az általános növekedési üteme (g) és a ROS szorosan együtt mozgott a vizsgált évek során. Valószínűsíthető, hogy a szektorra ható tényezők nagy részben közre játszhattak e mutatók változásában. Tehát szektorális tendenciák befolyásolták ezeket a mutatókat.

Ilyen jellegű befolyásoló erő lehet a fejlett országokban tapasztalható kormányzati egészségügyi kiadások csökkentése, ami nagyobb terhet helyez a társadalomra. Ez a tendencia Magyarországon is nyomon követhető, mivel egyre több gyógyászati készítmény került ki a támogatott gyógyszerek listájából. A másik tényező lehet, hogy még nem teljesen futott fel a fejlődő országokban a gyógyszeripar által készített termékek utáni nagyfokú kereslet. Ahol elsősorban az úgynevezett generikus szerek elterjedésére lehet majd számítani. Ez valamennyire ellensúlyozhatja idővel a fejlett piacokon keletkező forgalom visszaesését. Így a gyógyszercégek egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a kutatás és a fejlesztés mellett a generikus szerek gyártására is.

BAKONYI ZOLTÁN
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Buzder-Lantos Gábor
tanácsadó

Az erőforrások és a versenyelőny kapcsolata

Correspondence of recources and competitive advantage

Dolgozatomban az erőforrások és a versenyelőny kapcsolatát vizsgálom, három aspektusból.

Először általánosságban, arra keresem a választ, hogy mely erőforrás típus jelentheti a legnagyobb versenyelőnyt. Egy pontozásos módszer segítségével megállapítom, hogy ennek a szervezeti és a reputációs erőforrások felelnek meg.

Ezek után két, eltérő iparágban tevékenykedő vállalatot elemzek, melynek során megállapítom, hogy az eltérő iparágakra eltérő erőforrások jellemzőek, majd az eredmény alapján definiálom az iparági erőforrás struktúrát.

Végül az iparágon belüli vállalati teljesítmény eltérések magyarázatára négy erőforrás menedzsment stratégiát definiálok.

BAKONYI ZSUZSA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
SZALAI BÁLINT
III. évfolyam
Közgazdaságtudományi szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Lukács Krisztián

Hazai befektetési alapok termékalapú marketingkommunikációs vizsgálata

The product-based analysis of the marketing-communication of Hungarian mutual funds

A dolgozat a befektetési alapok termékalapú marketingkommunikációját próbálja felderíteni, melyhez 2 banki- és egy bankjától eltérő márkanévvel dolgozó alapkezelő, illetve 2 jelentős hazai brókercéget vettünk górcső alá. Megvizsgáltuk az általuk leggyakrabban használt kommunikációs csatornákat, elemeztük a termékek kommunikációjának tartalmi és formai elemeit, milyen érvekkel próbálják a célcsoportot meggyőzni. A hiteles feltérképezés érdekében próbavásárlásokat végeztünk a bankoknál és a brókercégeknél. Az eredmények alapján arra jutottunk, hogy bár az értékesítési csatorna a döntő az értékesítési folyamatban, az egyes termékeknél komoly előnyt jelenthet az ún. sztori, tőke- vagy hozamvédettség ill. a speciális kifizetési struktúra.

BALÁZS BRIGITTA
BENKŐ DÁVID
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Medvéné Dr. Szabad Katalin
főiskolai tanár

Gyógynövények a szépségápolásban: Ilcsi kozmetikumok

Medicinal plants in the beauty treatment: Ilcsi cosmetics

Napjainkban ritkán találkozhatunk természetes alapanyagokból készülő termékekkel. Több évemár fokozódó fogyasztói elvárás, elsősorban a világ fejlett országaiban, így hazánkban is, a természetes anyagokhoz minél közelebb állóárucikkek széles választéka, legyen az élelmiszer, ruházat vagy kozmetikum. Választásunk azért esett az Ilcsi Szépítő Füvek Biokozmetika Kft. bemutatására, mert a professzionális natúrkozmetikumok gyártásában a hazai piacvezető szerepét tölti be.

Tudományosan igazolt tény, hogy a Magyarországon megtermett növények és gyümölcsök hatóanyagának a gyógyhatása négy-ötszöröse a világ bármely más táján termett növény- és gyümölcsféleségeinek. Ennek oka a speciálisan jó klíma és a talaj kedvező összetétele, hiszen mi a Pannon-tenger helyén élünk. Ez az Ilcsi Szépítő Füvek Biokozmetika Kft. sikerességének egyik meghatározó tényezője.

Magyarország kozmetikusképző nagyhatalom Lengyelország és Románia mellett, kiváló szakembergárdával rendelkezik.

Az Ilcsi Szépítő Füvek Kft. kiváló fejlődési lehetőségekkel rendelkezik, amely abban rejlik, hogy a biokozmetikumok iránt egyre nagyobb a kereslet, ami a fejlett országokra különösen jellemző.

BALKAY DIÁNA
SZABÓ ANDREA
IV. évfolyam
Közgazdász – gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Erdey László
egyetemi docens
Dr. Földvári Péter
egyetemi adjunktus
Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

A valutaunió hatása az Európai Unió tagállamai közötti kereskedelemre

The Effect of Currency Union on the Intra-EU Trade

Dolgozatunk az optimális valutaövezetek elméletével foglalkozik. Az elmélet legújabb feltevését – az optimális valutaövezeti tulajdonságok endogén természetét – figyelembe véve, panelelemzés keretében vizsgáltuk a kereskedelmi nyitottság endogenitását.

Az egyes irodalmak az optimalitást más-más szemszögből közelítik meg, s tulajdonképpen ezzel járultak hozzá az elmélet fejlődéséhez. A modell fejlődésének öt kiemelkedő állomását tekintettük át. Mundell 1961-es munkáját, amelyben a munkaerő mobilitást emeli ki a kritériumok közül. Ezzel szemben McKinnon [1963] a nyitottságot tekinti a legfontosabb kritériumnak az optimalitás teljesüléséhez. Kenen [1969] szerint minél diverzifikáltabb egy ország termékszerkezete, annál inkább csökken az aszimmetrikus sokkok bekövetkeztének a valószínűsége, ami vonzóvá teszi a fix árfolyamrendszer alkalmazását. Tavlas [1993] szerint a várakozásokra, a hitelességre és az időinkonzisztenciára vonatkozó elméletek nagyban módosítják az optimális valutaövezetek elméletét. Frankel és Rose [1998] megállapították, hogy az optimális valutaövezeti tulajdonságok endogén természetűek.

Az empirikus irodalmakat az elmélet fejlődésének megfelelően csoportosítottuk. Empirikus elemzésünk során az egyes országok közötti bilaterális kereskedelem változását figyeltük meg az EU tizennégy országában 1990 és 2006 között. Az adatokból panelt állítottunk össze, s ezen paneladatokon alapuló regressziós vizsgálatot végeztünk. A panel 27612 adatot tartalmaz. A regressziós vizsgálat alapjául a gravitációs modell szolgált. Az elemzés során fix hatású modellt alkalmaztunk. Két esetet vizsgáltunk: a) időben állandó exportőr-specifikus egyedhatást tételeztünk fel, majd b) időben állandó országpár specifikus egyedhatásokat.

A vizsgálat alátámasztja a kereskedelmi nyitottság endogén természetét, mivel a kereskedelmi forgalomban mindkét feltételezés esetén növekedést tapasztaltunk.

BALOGH DÓRA EDINA
III. évfolyam
NAGY BÁLINT
II. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Kovács Zoltán
egyetemi tanár

Logisztikai központ létrehozása Siófok város körzetében, az M7 autópálya mellett

Logistic Centre Implementation in the Area of Siófok, Along the M7 Highway

Hazánkban régóta létezik a „Magyarország logisztikai központ" elképzelés. Ennek alapját az ország kedvező földrajzi helyzete adja. Megvalósíthatóságát azonban gátolja az a tény, hogy eddig a logisztika nem kapta meg az őt megillető jelentőséget. Az ország területén gombamód szaporodnak a logisztikai beruházások, de ezek nagy százaléka csak az alapszolgáltatásokkal foglalkozik. Így hiányoznak azok a kiegészítő szolgáltatások, amiket biztosítani kell az ország tranzitszerepének megőrzése érdekében. Tanulmányunk e szükségletekre reflektál, kihasítva az egyik legfontosabb közúti szeletét az országnak, a Letenye- Budapest M7 autópálya szakaszt, itt megvizsgálva és elemezve a bel-és nemzetközi forgalmat, áruszállítást.

Dolgozatunkban a logisztikai szolgáltató központok helyzetét vizsgáljuk Magyarországon, azok szolgáltatásait, a közutak szerepét a magyar logisztikai rendszerben. Rávilágítunk, hogy az M7 autópálya megépülésével az V. számú helsinki folyosó végre zavartalanul járhatóvá vált, így Siófok város térségének jelentősége felértékelődött, ami kihasználható lenne egy komplex szolgáltatásokra specializálódott logisztikai központtal. A központ létrehozásának körülményeit, lehetőségeit feltárjuk, jelentőségét és előnyeit hangsúlyozzuk, az ehhez felhasználható Európai Uniós támogatásokat számba vesszük.

Tervünkben arra törekszünk, hogy a helyi logisztikai központ ne csak, mint elosztó centrum jelenjen meg Magyarország Dél-Dunántúli térségében, hanem mint újszerű térségfejlesztő eszköz, előnyös hatásként jelenjen meg a régió városainak fellendítésében és összekapcsolásában is. A központ, mint a citylogisztika része magában foglalná a városi áruszállítás összehangolását a kereskedő cégek között, továbbá a közös raktározási feladatok ellátását.

Célunk a helyi források hatékony felhasználásával a körzet gazdasági potenciálját megnövelni. Olyan lokális központ létrehozása, ami kombinált logisztikai szolgáltatásokkal várja ügyfeleit. Az általunk vizsgált Európai Uniós pályázatok is felhívják a figyelmet arra a tényre, hogy a kiegészítő szolgáltatások terén el vagyunk maradva, ezért úgy gondoljuk fontos erre hangsúlyt fektetni az ország versenyképességének növelése céljából.

BALOGH GABRIELLA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Kuttor Dániel
egyetemi adjunktus

A felkelő nap országának külkereskedelme, kiemelve az Egyesült Államokkal való kapcsolatot az olajválságtól napjainkig

The foreign trade of the country of the rising sun and his contact with the United States from the oil crisis till nowadays

TDK munkámban Japán külkereskedelméről írok, ezen belül pedig a legnagyobb figyelmet az Egyesült Államokkal való kereskedelmének szentelem.

A dolgozatom az 1970-es évek elejétől kezdem. Azért döntöttem emellett az időszak mellett, mert a 70-es években, pontosabban 1973-ban volt az első nagy olajválság, amely az egész világot megrengette, és fontos, hogy megvizsgáljuk, hogy ez milyen hatással volt az Egyesült Államokra, illetve Japánra. Vajon folytatódott a magas gazdasági növekedés az országokban, vagy kialakult egyfajta stagnálás, amely az idők során esetleg negatív gazdasági teljesítményt is okozhat?

Ebben az időszakban az USA jelentős befolyással volt a japán gazdaságra, megnövekedett az Egyesült Államokba való exportálás, illetve Amerika hatására Japán kénytelen volt növelni védelmi költségeit is.

A ’80-as években először beszéltek japán-amerikai katonai szövetségről, és az ipar fejlődött. Japánnak kiemelkedően aktív külkereskedelmi mérlege volt az USA-val szemben. Viszont a függés, amely kialakult a két állam között, a szigetállamnak sok problémát okozott, a kérdés, hogy vajon ez honnan ered, és milyen konfliktusokhoz vezethetett ebben az időszakban és napjainkban.

Az 1990-es években már nem csak a gyártástechnológia, hanem a termékfejlesztés és design is nagyon fontos területté váltak, és Japán ezekben is jelentős exportőr lett. Jellemző erre a korszakra, hogy a működő-tőke beruházások is megélénkültek.

Napjainkban stagnálás figyelhető meg, az amerikai gazdaság bővülési üteme mérséklődött, Japánban pedig véget ért a defláció. Jelentős hangsúly került a szolgáltató szektorra, a K+F-re, illetve az információs technológiára.

A kérdés, hogy vajon a jövőben hogyan alakul a japán külkereskedelem sorsa: vagy bezárkózik, és külső szemlélővé válik a kereskedelemben, vagy továbbra is aktívan részt vesz a világgazdasági folyamatokban, és elfoglalja helyét, mint óriás gazdasági nagyhatalom a világban.

BALOGH GÁBOR
II. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Lipták Katalin
Phd-hallgató

A szegénység mint a gazdasági fejlődést befolyásoló tényező

The poverty as the influential factors of economic's development

A szegénység mindenki által ismert jelenség, mégis úgy gondolom érdemes lenne közelebbről is megvizsgálni a szegénységre ható tényezőket és komplex rendszerként kezelni. Úgy vélem ez a téma sajnos nagyon aktuális napjainkban is. Dolgozatomban a szegénységet vizsgálom, amely a gazdasági fejlődésre negatívan hat és minden országban jelen van. A szegénység elméleti áttekintése és összehasonlító elemzése után konkrét statisztikai adatokkal támasztom alá a szakirodalomban olvasottakat.

Dolgozatomban a szegénységet több definíció alapján is elemzem és értelmezem hazánkra vonatkozóan. Saját kutatásként Novajidrány települését és térségét mutatom be a szegénység vonatkozásában. Úgy vélem erről a témáról érdemes beszélni és a felvetett problémákra megoldást találni egy kisebb térség esetében is. A szegénységhez kapcsolódón a segélyezési rendszerről is írok röviden.

Kutatásom módszertanára jellemző a gazdaságelméleti modellek és szakirodalom tanulmányozása, összehasonlító elemzése, valamint primer kutatásként interjút is készítek, melyet értékelek és következtetéseket vonok le. Dolgozatom záró soraiban megpróbálok javaslatokat tenni, amely révén a szociális helyzet javulást mutatna és a szegénység mérséklődne.

BALOGH GÁBOR
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek:Dr. Farkasné Dr. Kurucz Zsuzsanna
egyetemi docens
Lóránd Balázs
egyetemi tanársegéd

A szakmai gyakorlat szerepe a pécsi közgazdászhallgatóknál

The role of the professional experience by the business students in Pécs

A dolgozat a közgazdász hallgatók elhelyezkedési esélyeivel, azon belül is a szakmai gyakorlatok szerepével foglalkozik. E téma létjogosultságát mind a munkaerő-piaci folyamatok, mind pedig a törvényi kötelezettség indokolja. A munkavállalói érdekek érvényre juttatásához nem elég a diploma megszerzése a közgazdászok számára, új kitörési pontokat kell keresniük, s erre ad jó megoldást a szakmai gyakorlat. Jellemzője ugyanis, hogy fejleszti a készségeket, a tudást és kiszélesíti a kapcsolati tőkét, így aki gyakorlaton vesz részt, máris több oldalról növeli esélyeit a munkaerőpiacon.

A vállalatok számára rendkívül fontos a jól teljesítő, hatékony munkaerő megtalálása, így érdekeltté válnak a szakmai gyakorlatoztatásban, hiszen ennek segítségével megismerhetik a hallgatókat.

A Bologna-folyamathoz kapcsolódóan a felsőoktatási intézmények számára törvényi kötelezettség a szakmai gyakorlat megszervezése. Ehhez a feladathoz nyújt segítséget a Pécsi Tudományegyetem Karrier-Tanácsadó Irodájához kapcsolódó kutatás.

A dolgozat ismerteti továbbá a szakmai gyakorlat rendszerét, intézményeit, a szereplők motivációit, s elemzi az egyes szereplők preferenciáit, a köztük fennálló kapcsolatokat, majd összegzi a tapasztalatokat.

BALOGH IMRE
Végzés éve: 2008
Fizika szak
Fizika Kar
BABEŞ–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Néda Zoltán
egyetemi tanár
Nagy Bálint Zsolt
egyetemi tanársegéd

Tőzsdeindexek elemzése az inverz statisztika módszerével

Stock Index Analysis Using Inverse Statistics

Az inverz statisztika viszonylag új módszer a részvényárfolyamok és tőzsdeindexek elemzésére. A módszer eredményeként megkapjuk a befektetési horizont eloszlását, ami megadja az adott értékű megtérüléshez szükséges idők valószínűségi sűrűségét. A negatív és pozitív hozamokat összehasonlítva érdekes aszimmetriát mutat az eloszlás. Még inkább meglepő, hogy ez az aszimmetria fordított a nyugati és az új, kelet-európai tőzsdeindexek esetén. A jelen dolgozatban bemutatjuk a DJIA (Dow Jones Industrial Average), a BET (Bucharest Exchange Trading) és a BUX (Budapest Stock Index) tőzsdeindexek elemzéséből kapott eredményeket, tárgyaljuk ezek eltérő viselkedését és magyarázatot adunk erre az eltérésre a tőzsdeindexeket alkotó részvények árfolyamai közötti korreláció segítségével.

BARACSI MÁRIA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Berényi László
egyetemi tanársegéd

Stresszel vagy nélküle, avagy a munkahelyi teljesítmény titka

With or without stress, secret of effective performance at work

Korunk népbetegsége a stressz, melyre a világ országai hatalmas összegeket költenek. Az egészség szerepe vitathatatlan egy-egy nemzetgazdaság teljesítőképességét tekintve, mely akár 10%-kal is csökkentheti a GDP összegét. A vállalatok számára sem közömbös a munkaerő egészségi állapota. Legtöbb esetben a vezető személye megoldást jelent ezen problémákra, felismerve, hogy a munkavállalók motiválása és ösztönzése nem pénz kérdése. Míg a közgazdaságtani elméletek szerint a munkavállaló pénzért dolgozik, addig a mai világban már inkább a vállalati siker, elismerés és előrelépési lehetőségek motiválnak. McClelland szerint a munkavállalók mindössze 20%-a leli örömét munkájában, míg a maradék 80%-nyi ember képességeinek csak 20-30%-át hasznosítja. Az érzelmi intelligencia előtérbe kerülése óta a vállalati eredményesség elsőszámú mércéje a humán erőforrás. A magas érzelmi intelligenciával rendelkező vezetők akár kétszer olyan jó eredményt érhetnek el, mint kevésbé magas eredményt elért társaik, továbbá sikeresen csökkenthetik a stressz-okozta költségek nagyságát. A dolgozat célja a mai egyetemista hallgatók teljesítményorientációjának feltérképezése, tekintettel a vezetési képességekre és a változásokhoz való viszonyra. A férfi-női szerepek átalakulása a vizsgálati mintában is érezteti hatását, a női hallgatók egyenlő esélyekkel indulhatnak és használhatják ki az adódó lehetőségeket férfitársaikhoz hasonlóan. A legnagyobb különbség a két nem esetében azonban a vezetési stílus terén látható, hiszen a nők nem rendelkeznek azon beidegződésekkel, melyek jellemzőek a korábban kizárólag férfiak uralta területen. A női vezetők alkalmazása új szemléletmódot eredményezhet, növelheti a vállalatok eredményességét és versenyelőnyét. A teljesítményorientációt befolyásoló tényezők megismerése

BARACSI MÁRIA
DÓRI GERGELY
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bozsik Sándor
egyetemi docens

Az emberi döntéshozatal sajátosságai és annak gazdasági következményei

Nature of human decision-making process and their influence on economy

A társadalom tagjai mindennapjaikban döntések százait hozzák meg, melyek egyéni és közösségi célokat szolgálnak. Ezek lehetnek jók, rosszak, kielégítők vagy optimálisak, de alapvetően gondolkodásmódunkat tükrözik. Annak megítélése azonban korántsem egyszerű, hogy melyik döntés tekinthető jónak, és melyik rossznak. Sőt a jóról és rosszról alkotott felfogásunk is lehet téves a számunkra rendelkezésre álló információk minősége szerint.

Döntésnek tekinthető az a helyzet, mely során alternatívák közül választunk, a döntést információkra alapozzuk és a számunkra lehetséges, és szituációtól függő legnagyobb hasznosság elérésére törekedünk. Az elmúlt 1-2 év során olyan jelenségnek lehettünk tanúi, melyek alapvetően felforgatták a racionális döntésekről alkotott elképzeléseinket, és az emberi viselkedés új dimenzióit nyitották meg a kutatók előtt. Ez pedig nem más, mint az Egyesült Államokból kiinduló, és a világon végigsöprő hitelválság. A dolgozat célja a döntésekről alkotott nézetek fejlődéstörténetének bemutatása, mely során alkalma adódik az Olvasónak betekinteni saját döntéseibe, a racionális döntések, illetve az egyre irreálisabb döntések világába, melyek hatásait nap, mint nap saját bőrén is tapasztalhatja. A dolgozat során bemutatjuk az irracionális gazdasági döntéseket és azok makrogazdasági hatásait konkrét példákon keresztül. Kísérletet teszünk a gazdasági döntések összehasonlítására a különböző kultúrákban, illetve a döntéshozatali kultúra és a gazdaság teljesítménye közötti összefüggéseket keresünk.

BARRA ISTVÁN
Végzés éve: 2008
Gazdaságmatematikai elemző közgazdász szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Tulassay Zsolt
egyetemi tanársegéd

Kopulák alkalmazása a többváltozós extrémérték-elméletben

Application of copulas in multivariate extreme value theory

A pénzügyi a világban az extrém események kitűntetett figyelmet kapnak, mivel hatalmas nyereséget jelenthetnek ugyanakkor jelentős veszteséget is okozhatnak. Több változó extrém értékeinek vizsgálatakor több probléma is felmerül. Egyik a szimultán extrémek jelensége, mely azt jelenti, hogy addig korrelálatlan részvények egy tőzsde krach idején hajlamosak együtt mozogni. Másik nehézséget az jelenti, hogy hogyan tudjuk megadni azt a többdimenziós eloszlás függvényt, mely kezeli a szimultán extrémek jelenségét. Dolgozatomban ezeket a problémákat kopulák használatával oldom meg. A kopula definíciójának és alapvető tulajdonságainak ismertetése után a becslési eljárást mutatom be. A dolgozat második részében extrém-érték elmélet tételeit mutatom be, majd magyar adatokon alkalmazom az elméleti megfontolásokat.

BARRA ISTVÁN
Végzés éve: 2008
Gazdaságmatematikai elemző közgazdász szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Tulassay Zsolt
egyetemi tanársegéd

Piaci likviditás elemzése tranzakciós időközök alapján

Analysis of market liquidity based on transaction durations

A különböző pénzügyi piacok likviditásának vizsgálata nem csak azért fontos, hogy eldöntsük, melyik piacon fektetünk, de a minden napi kereskedés során is fontos hogy tisztában legyünk a piac likviditásával. Ha nagyobb mennyiségű részvényt szeretnénk eladni fontos lehet, hogy a likviditás dinamikus változását. Dolgozatomban egy likviditási mértéket mutatok be melyet ACD (autoregressive conditional duration) modell keretében vizsgálok. A likviditás és a likviditási mértékek alapvető tulajdonságainak ismertetése után bemutatom a súlyozott tranzakciós időköz nevezetű likviditási mértéket. A következő fejezetben az ACD modellel, annak becslésével a tranzakciós időköz előrejelzésével foglalkozom, majd empirikus részben magyar adatokon végzek becslést és előrejelzést.

BARTUS SÁNDOR
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Dankó László
egyetemi docens

A reklámozás világa, a világ reklámozása

The world of advertising, advertising of the world

Dolgozatomban a reklámozás jelenét és jövőjét szeretném bemutatni. Célom, hogy felhívjam a figyelmet a reklámkerülés és a reklám-elutasítás növekvő mértékére, valamint betekintést nyújtsak az internet és a digitalizáció biztosította új lehetőségekbe.

Témám aktualitását az adja, hogy napjainkban átalakul a fogyasztói információszerzés, és ez nagyban hozzájárul a reklámüzenetek hitelességének kétségbe vonásához. Új reklámformák jelennek meg, de ezzel párhuzamosan a régiek is újjászületnek a digitális technológiának köszönhetően. Egyebek mellett arra is keresem a választ, hogy az egyre növekvő reklámvolumenre milyen választ adnak a fogyasztók.

Vizsgálatom középpontjában Magyarország és az Egyesült Királyság áll. A két ország reklámozási sajátosságait összehasonlítva rávilágítok arra, hogy hogyan alkalmazkodnak a hirdetők a médiumfogyasztási szokásokhoz. Bemutatom a legújabb kutatási és reklámozási megoldásokat, majd előrevetítem, mit hozhat a jövő.

A dolgozatot primer és szekunder adatokra alapozom. Számos külföldi és hazai kutatási eredményt ismertetek, továbbá minden médium esetében szakértői megkérdezésekkel támasztom alá következtetéseimet.

Annak érdekében, hogy a két választott országot el tudjuk helyezni a többi államhoz képest, ízelítőt adok a világ 70 országának reklámozási tevékenységéből. Összefoglaló térképekkel és beszédes ábrákkal teszem színessé az önmagában is sokszínű témát.

BÁLINT BRIGITTA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Jarjabka Ákos
egyetemi docens

Ideje váltani?!

It is time to change?!

Dolgozatom a karriermenedzsment témakörében készült. A szakirodalom segítségével tisztázom a témához kapcsolódó fogalmakat, bemutatom azok tartalmait. Munkám során ismertetem az egyéni és a szervezeti karriergondozási rendszert, majd a hazai vállalati karriermenedzsment rendszerekről írok bővebben.

A dolgozat második felében a munkahelyváltások okait veszem számba, és megpróbálom az indokok hátterében meghúzódó tényezőket is felfedni. Ezután rátérek a kérdőíves felmérésem ismertetésére, melyet a Karom jelenlegi és volt hallgatói körében folytattam le. A kérdőív eredményeinek értékelése után, a végső következtetésekkel zárul munkám.

BÁN ANDREA
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási Szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dombi Ákos
egyetemi tanársegéd

Liska Tibor szellemi öröksége

The heritage of Tibor Liska

Liska Tibor a magyar közgazdasági élet meghatározó egyénisége volt. Reformszellemiségével, rengeteg vitát kiváltó elméletével csodabogárnak tartották. Egész életében rendíthetetlenül dolgozott, írt, vitatkozott, kísérletezett, ha hagyták. Elméletének legkidolgozottabb része, a társadalmi örökség merőben más megítélés alá veti a nemrég bevezetett babakötvényt. Lehetett volna jobban is csinálni. De ez a hajó már elment.

A szocialista vállalkozói rendszer is új perspektívákat nyitott akkor, de ellenzői felülkerekedtek, így a nehezen elindult kísérletek is abbamaradtak, pedig sikerük tagadhatatlan. Baksa, Igalpuszta, Szentes. Liska Tibor munkásságában járatos emberek esetében ismerősen csengő városnevek. Mindegyik egy-egy kísérleti helyszín. Talán Szentes a legismertebb, ezzel kapcsolatban több vita is volt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (ma Corvinus). Sajnos a magyar mentalitásra jellemző módon a kísérleti helyszínekre és az ott zajlott eredményekre személyesen csak nagyon kevés ellenző volt kíváncsi, nem úgy, mint az angolok precizitásával rendelkező Norman Macrae, az Economist főszerkesztője. Tapasztalatait összegezve hosszú cikkben méltatta Liska Tibor elméletét, miszerint „ez az egyetlen szocializmus, amely működni fog”.

Liska Tibor gondolatai ma is élnek, igaz kevés ember ismeri, de a mai globalizálódó világban is van létjogosultsága tanainak. A gazdaság egyes részszektoraiban nagyon jól működtethető lenne, áttekinthetőbb rendszer, kevesebb adóval, kevesebb visszaéléssel, kevesebb bürokráciával. Liska egyértelműen az állam szerepének visszaszorítását javasolta, ami valljuk be, napjainkban még megfontolandóbb. Egyre csökken és öregszik a népesség. Képviselő viszont ugyanannyi van. Az adózási szabályok szinte átláthatatlanok, és az üzleti tervezést megnehezítik a folyamatosan változó jogszabályok. Tanulni kell a múlt hibáiból, és nem kell félni az újtól, a mástól. Remélhetőleg ebben a liberálisabb világban lesz folytatása a kísérleteknek, és elég határozott lesz az állam, hogy a bevált módszereket a gyakorlatban is alkalmazza. Érdeklődéssel várom a fejleményeket.

BÁN ANDREA
Végzés éve: 2008
Közgazdaságtudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Mike Károly
egyetemi tanársegéd

A zene közgazdaságtani értékelése

The Economics of Music

Dolgozatomban az elméleti közgazdaságtan és a kultúra területének közös metszetét igyekszem felderíteni. Ez utóbbi alatt a szűken értelmezett kultúrafogalmat értem, mely a kulturális javak és szolgáltatások mentén értelmezhető. A dolgozat végső célja annak bizonyítása, hogy a kultúra közgazdaságtani keretben való értelmezése nem szimplán a közgazdaságtani imperializmus egy újabb vívmánya, hanem annál jóval több: lehetőséget ad az állam kulturális szerepvállalásának megértésére, illetve ennek szükségességére és mozgásterére is rálátást biztosít.

A kultúra területének hagyományos kettéválasztása mentén a tömeg- és a magaskultúra közgazdaságtani vizsgálatát végzem el, méghozzá a zenei ágazat elemzésével. A tömegkultúra magaskultúráról való leválasztása olyan előfeltevés, mely önmagában is vita tárgya különböző diszciplináris keretek között, ám a két szféra piaca alapvető közgazdaságtani különbségeket mutat.

Górcső alá veszem tehát mind a tömegkultúra részének tekintett népszerű zene piacát, mind pedig a magaskulturális értelemben vett komolyzene piacát, melyek különválasztása nem ideológiai alapokon, hanem közgazdaságtani következtetések alapján történik, a hagyományos kereslet-kínálati oldalak leírásával. Elsőként tehát a zenepiacok hagyományos kereslet-kínálati oldalának elemzését folytatom le, mellyel bemutatom a közgazdaságtani értékfogalom korlátozott magyarázó erejét, a zenei javak közjószág- illetve magánjószág-jellege mentén bemutatva, a zenei piacok legfontosabb mozgatórugóit, valamint a bekövetkező piaci kudarcokat: mindazon közgazdaságtani érveket, melyek arra utalnak, hogy szükség van az állami beavatkozásra.

BÁN BARBARA
IV. évfolyam
Pénzügy szak
Gazdasági Kar
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Szakács Attila
főiskolai tanár

A szerencsejátékok matematikai és pénzügyi elemzése

Mathematical and financial analysis of gambling

A dolgozat a szerencsejátékok, ezen belül is a különböző lottó játékok összehasonlító matematikai elemzésével, továbbá a Szerencsejáték Zrt. 2005-2007 évi pénzügyi-számviteli elemzésével foglalkozik.

A dolgozat elején érdekes történelmi eseményeket találunk a kártyajátékok és a lottó keletkezésével kapcsolatban. Ezután megismerhetjük a Szerencsejáték Zrt. általános felépítését és működését. A társaság 2005-2007. évi mérlegének (ez a mellékletben található) alapján a szerző részletesen elvégzi a 2007. év pénzügyi mutatóinak elemzését. Egyes fontos pénzügyi mutatók 2005-2007 évi alakulását, összehasonlító elemzését is megtalálhatjuk a dolgozatban. Az előadó ezután bemutatja a Szerencsejáték Zrt. számsorsjátékait, és elemzi ezek közül a három legnépszerűbbet. Párhuzamot von a valószínűségszámítás által kapott eredmények és a valóság között a heti nyerőszelvényekkel kapcsolatban, ezt követően megmutatja, hogy minden találatra kiszámítható egy átlagos nyeremény, amelynek segítségével a Szerencsejáték Zrt. hosszú távra megtervezheti a nyereményekre várhatóan kifizetendő összeget egy adott lottójátékkal kapcsolatban. Ezt követően kísérletet tesz annak bizonyítására, hogy miért csak kb. 40%-át fizeti ki a társaság a hetente befolyt összegeknek, amelyhez ismét valószínűségszámítási eszközöket használ fel. Továbbá megtudhatjuk, hogyan maximalizálhatjuk várható nyereményünket, vagyis milyen stratégiával érdemes játszani, hogyan befolyásolhatjuk a szerencsét.

Bizonyítást nyer, hogy valószínűségszámítási módszerek segítségével megállapítható az is, hogy egy adott héten melyik lottójátékkal célszerűbb játszani. A biztos nyeréshez szükséges szelvényszám is elemzésre és kiértékelésre kerül, majd a kitöltött lottószelvények szabályszerűségeire, illetve a bennük rejlő paradoxonokra fordul a figyelem. Ezután a szerencsejátékot játszók kerülnek a középpontba. Megtudhatjuk milyen hibákat követnek el, ezáltal csökkentve saját esélyeiket, majd megismerünk egy szerencsejáték-stratégiát. Választ kapunk arra a kérdésre, hogy hogyan érdemes kitölteni egy lottószelvényt, illetve hogy milyen célt tűzhetünk ki magunk elé, ha lottózni kezdünk.

Végül az előadó elemzi az általa készített kérdőívet, amelyben főként arra keresi a választ, hogy a lottójátékosok milyen szisztéma szerint töltik ki szelvényeiket, amellyel kapcsolatban következtetéseket von le.

BÁNYAI BALÁZS
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kornai Gábor
tb. egyetemi docens

Tanácsadás 2.0

Consulting 2.0

A ˙90-es évek elején hódító hadjáratára indult az internet, vagy másképp mondva a Web. Az internet folyamatosan fejlődött, és egy idő után már alapvető különbség volt a régi statikus, és az új dinamikus honlapok között. Utólagosan elnevezték az „új" internetet Web 2.0-nak.

A fejlődés, akárcsak az Web esetében, a tanácsadásnál is folyamatos volt. Folyamatosan kialakultak új eszközök, és a tanácsadók egy része elkezdte alkalmazni ezeket. Így kialakult egy olyan tanácsadó cégtípus, amely már érezhetően különbözött a régi típusú szervezetektől.

Az így kialakult modellt tanácsadás 2.0-nak nevezem. Erre az új modellre, a guru ideáltípusával utalok a dolgozatban.

Hogy érzékeltessem a változások mértékét, kontraszthatásként bemutatom eredeti formájukban a hagyományos tanácsadó cégek azon területeit, amelyeket érintett a változás.
Kutatásom során azt tapasztaltam, hogy három fő eltérés van a hagyományos, és az online üzleti modell között. Az alapvető eltérések a marketing stratégiában, a szélesebb termék portfolióban és az eltérő értékesítési rendszerben mutatkoznak meg. A dolgozatban ezt a három területet fogom vizsgálni.

A dolgozat végén időutazást teszünk a jövőbe, és megnézzük, hogy vajon képes lesz-e megélni egymás mellett a két típus. Azt kívánom bizonyítani, hogy a jövőben nem lesznek képesek fennmaradni azok a tanácsadó cégek, amelyek nem építik bele üzleti modelljükbe az internetet, és azok a cégek sem érhetnek el tartós sikereket, amelyek tisztán e-business stratégiára építenek.

A sikeres tanácsadó cégek hibrid üzleti modellel fognak működni. Maximálisan élnek az internet által kínált lehetőségekkel, azonban továbbra is a hagyományos tanácsadás elveire építenek. (Smith – Chaffey [2002])

BEDZSULA BÁLINT PÉTER
V. évfolyam
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Topár József
egyetemi adjunktus

Minőségmenedzsment a felsőoktatásban – Folyamatszemlélet a műegyetemen

Quality management in higher education – Process approach in BME

A napjainkban a közszférában jelentkező kihívások a felsőoktatás szereplőit is szemléletmód váltásra kényszerítik. Működésük középpontjába a vevő- és minőségközpontúság kerül. Az ezt szem előtt tartó minőségmenedzsment rendszerek adaptálása, kialakítása még a kezdeteknél tart. Hatékony működésükhöz elengedhetetlen a szervezeti folyamatok megismerése, kézben tartása, mely ez idáig teljesen ismeretlen volt ezen a területen. Tanulmányom témájának ezért választottam a felsőoktatás újszerű, számomra is sok újdonságot rejtő szemléletének vizsgálatát.

Dolgozatomban először egy átfogó képet adok a minőség- és folyamatközpontúság elméleti, módszertani hátteréről, majd röviden bemutatom az üzleti világ piacvezető folyamatmenedzsment szoftverét. Rávilágítok a közszféra, azon belül a felsőoktatás és a minőségügy speciális viszonyára, a minőség- és folyamatközpontúság alkalmazhatóságára. Végezetül az üzleti világ módszertanának segítségével a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem néhány folyamatán ismertetem a folyamatokban való gondolkodás lehetséges gyakorlati megvalósítását.

Tanulmányommal rávilágítok arra, hogy a közszférában is a TQM filozófiáján alapuló minőségmenedzsment válik hosszútávon sikeressé. Ehhez a szervezeti kultúraváltáson túl a folyamatok intenzív és értő menedzsmentjére is szükség van, mely az adatbázis alapú szoftverek segítsége nélkül ma nehezen képzelhető el.

Ezt figyelembe véve a továbbiakban mindenképp érdemes lenne folytatni az általam megkezdett műegyetemi folyamat-feltérképezést, mely új perspektívákat nyitna a működésfejlesztés terén.

BEKK ÉVA
OLASZ ORSOLYA
SCHULZ GÁBOR
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Hetesi Erzsébet
egyetemi docens
Málovics György
egyetemi tanársegéd

A környezettudatos magatartás felmérése a Szegedi Tudományegyetem hallgatói és a szegedi felnőtt lakosság körében

A Survey of environmentally conscious consumption among students of the University of Szeged and adult inhabitants of Szeged

A környezetvédelem és az ezzel kapcsolatos fogyasztói attitűdök napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bírnak. A jelenlegi hallgatóknak - mint jövőbeli értelmiségieknek - különösen nagy a szerepük abban, hogy a jövőben környezettudatosabb viselkedésformák alakuljanak ki. A témához kapcsolódó szakirdodalmak tanulmányozása mellett felhasználtuk az UNESCO által 2000-ben végzett, szintén a fiatalok környezettudatossággal kapcsolatos attitűdjeit vizsgáló felmérést, mely alapján 6 hipotézist fogalmaztunk meg.

Primer kutatásunkat személyes kérdőíves megkérdezéssel bonyolítottuk le 1200 egyetemista és 300 szegedi felnőtt lakos körében. A mintavétel részben véletlenszerűen, részben hólabda módszerrel történt. A kutatás eredményei alapján nem minden hipotézist sikerült egyértelműen cáfolnunk vagy megerősítenünk, ezért mélyinterjúk lebonyolítását is szükségesnek ítéltük, melyek kapcsán fontos pontosításokat, újraértelmezéseket nyertünk.

Dolgozatunkban három fő következtetésre jutottunk. Egyrészt azt találtuk, hogy válaszadóink a kormányzattól várják a környezetvédelmi problémák megoldását, azonban eredendően elutasítják az ehhez rendelkezésre álló eszközöket. Másrészt a játékelméletből ismert potyautas magatartásra is jó példát találtunk, hiszen a szép és tiszta környezet előnyeit mindenki élvezni szeretné, azonban saját körben csak korlátozott lépésekre hajlandók. Harmadik felismerésünk pedig az, hogy az válaszadók kinyilvánított preferenciái és tényleges preferenciái között jelentős különbség is lehet, különösen az olyan társadalmilag érzékeny kérdésekben, mint a környezet védelme.

Kutatásunk során összességében azt tapasztaltuk, hogy a környezettudatosság, bár látszólag fontos a megkérdezettek számára, azonban mégis meglehetősen hátrasorolt helyre kerül más tényezőkkel, mint például a kényelemmel vagy a fogyasztói igények kielégítésével szemben.

BENKE MARIANN
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Farkas Ferenc
egyetemi tanár

Hogyan nem működik a tudásmenedzsment egy változás során?

How doesn't work the knowledgemanagement in the course of change?

Az általam írt dolgozat egy változás folyamatát elemzi, a tudásmenedzsment és változásmenedzsment elméleti hátterével. Jelen esetben egy sokak által ismert cégről a Máv Cargoról van szó, amelynél most váltottak tulajdonost, és ezzel kapcsolatosan rengeteg kérdés merülhet fel bennünk, amelyekre remélem, hogy a dolgozatom során választ tudok majd adni. Napjainkban a vállalatok környezetének egyetlen stabil pontja talán éppen a változás. Ez ennél a cégnél sincs másképpen, új projekteket kell megvalósítani, és egy teljesen új dimenzióban méghozzá a versenyszférában kell megállnia a helyét.

A vizsgálódásaimat először a piaci tendenciák elemzésével fogom kezdeni, itt feltárom a változást indukáló legfontosabb tényezőket. Egészen konkrétan hét tényezőt fogok kiemelni, amelyek nagy hatással vannak a társaságra. Itt azt kell megemlítenem, hogy ezek a tendenciák az egész iparágra érvényesek, és nem csak kizárólagosan a Cargot érintik.
A dolgozatomban többek között ki fogok térni a vasút liberalizációjára, amely bizonyos etikai kérdéseket, és infrastrukturális problémákat is felvet.

A következő fejezetem a változás és a tudásmenedzsment elméleteiről fog szólni. Amelyben a Cargo változását egy konkrét elméleti modell, méghozzá John P. Kotter 8 lépcsős modellje segítségével fogom elemezni. Ezek után feltárom a tudásmenedzsment hiányosságait, amelyek gátolhatják a szervezet fejlődését, de legfőképpen a változását. Mindezt a Probst-Raub modellel teszem szemléletesebbé. Végül pedig a két modell közötti kapcsolatokat elemzem.

A kutatásom zárásaként pedig az esettel kapcsolatos tanulságokat foglaltam össze, és kifejezésre juttattam a témával kapcsolatban.

Röviden ez lenne az a néhány gondolat, amely a dolgozatomban szerepel, és remélem, hogy sikerült felkeltenem az érdeklődést a témával kapcsolatban.

BEREK SZILVIA
Végzés éve: 2008
Gazdasági agrármérnök
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Berde Csaba
egyetemi tanár

Humán erőforrás menedzsment vizsgálatok agrárgazdasági szervezetekben

Human resources management reviews in agricultural economics organizations

Az elmúlt években nagyon sok változáson ment keresztül mind a gazdasági, mind a társadalmi élet. A növekvő bizonytalanság, instabil élethelyzetek váltak általánossá. A folyamatos változások új trendeket generáltak a társadalmi, gazdasági kapcsolatokban, gondolkodásmódban egyaránt. A piacgazdaságra való áttérés teljes átalakulást kívánt nemcsak a vállalkozások működésének, formájának átszervezésében, hanem a részterületek újjáalakítását, fejlesztését is megkövetelte. Ezen tényezők magukkal vonzották az emberi erőforrás fejlesztését, hatékony alkalmazását. Az átalakulás következtében a humán erőforrás menedzsment középpontba került, ami nagy lendületű fejlődési, fejlesztési folyamatokat indított el.

A humán erőforrásnak különösen nagy jelentősége van a termelési folyamatokban, a tőkével szemben az ember a vállalkozás élő lelke, hiszen egyedül az ember rendelkezik olyan tulajdonságokkal, melyek nélkül a termelés nem tud előre lépni. Ezen tulajdonságok a rugalmasság, kreativitás és innovációs képesség. Az emberi tulajdonságok a vállalkozások számára kiemelt jelentőséggel bírnak, ezért lényegesen nagyobb figyelmet kell rá fordítani, mint a többi erőforrásra.

Vizsgálataimat saját adatfelvételezésre építettem. Arra kerestem a választ, hogy a megkérdezett vezetők hogyan ítélik meg az emberi erőforrással kapcsolatos feladatokat. Ennek megfelelően a kérdőíves felvételezéssel gyűjtött adataim és azok feldolgozása révén kapott eredményeim az alábbi fő, az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos tevékenységekre vonatkoznak: 1) Emberi erőforrás tervezés; 2) Munkakörelemzés, tervezés; 3) Toborzás, kiválasztás, leépítés; 4) Ösztönzésmenedzsment, motiválás; 5) Teljesítményértékelés.

Dolgozatom célja az volt, hogy az irodalmi feldolgozás és saját vizsgálataim segítségével feltárjam és elemezzem azon tényezőket, melyek a mai humán erőforrás gazdálkodás gyakorlatot jellemzik. Bízom abban, hogy eredményeim alapján olyan következtetéseket vonhatok le, melyek hozzájárulhatnak az emberi erőforrás gazdálkodás gyakorlatának esetleges javításához.

BERKES ÁGOTA
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Fekete Rita
egyetemi adjunktus

Az emberierőforrás-menedzsment szerepe, avagy hogyan mérjük az értékteremtést egy konkrét vállalat esetében

Strategic role of human resources management or how do we measure value creation in case of a given corporate

Az emberi erőforrás menedzsment (EEM) jelentősége napjainkban már közismert tény vállalati szinten, mindezt azonban akkor ismerik el, ha kétséget kizárólag bebizonyosodik, hogy az EEM értéket teremt, vagyis kimutatható mértékben járul hozzá a vállalat eredményeihez. Ha ez sikerül, az EEM valóban stratégiai partnerként tudja segíteni a vállalatot.

Mindehhez az EEM eszköztárának fejlesztése nem volt elegendő, hiszen hasznosságuk nehezen értelmezhető a vállalat vezetői számára. A jobb érthetőség és kezelhetőség érdekében pénzügyi rátákat alkalmaztak az EEM folyamataira, amik viszont nem tudták megfelelően kifejezni, hogy az EEM milyen mértékben járul hozzá a vállalat céljainak megvalósításához.

A vállalat céljait a vízió vagy a jövőkép tartalmazza, a célok eléréséhez vezető út a stratégia, melynek megvalósulását a kontrolling méri, ami így megfelelő eszköz lehet az EEM folyamatok stratégiára gyakorolt hatásának mérésére is. A kérdés azonban az, hogy a kontrolling megtalálja-e azokat a mérési módszereket, amelyek egy olyan nehezen megfogható folyamatot, mint az EEM megfelelően mérnek.

Kutatásom témája, hogy egy adott nagyvállalatnál valóban stratégiai partnerként tekintenek-e az EEM-re, a vezetők érzékelik-e az EEM stratégiára gyakorolt hatását, a humánstratégia megvalósulását, valamint hogy a humánkontrolling megfelelő eszközöket alkalmaz-e az EEM értékteremtésének mérésére. Kutatási módszerként feltáró interjút és kérdőíves lekérdezést alkalmaztam magyar illetve német nyelven egy nagyvállalat vezetői, humán erőforrás menedzserei illetve kontrollerei körében. Elemeztem adott vállalatnál a humánkontrolling szerepét, ismertségét és elismertségét. Kutatási eredményeimre alapozva fogalmaztam meg következtetéseimet és javaslataimat.

BERNHARDT VERONIKA
TÓTH ÁGNES
IV. évfolyam
Kereskedelmi szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Kenéz András
főiskolai adjunktus

Gyerekek a reklámok keresztttüzében

Children in the crossfire of the advertisements

Marketing szakos hallgatókként tanulmányaink során főként a reklámszakma megbízói oldalával ismerkedtünk meg, az Ő kampánycéljaikat próbáltuk megvalósítani elméleti szinten. Azonban úgy érezzük, hogy a reklám világának elengedhetetlen szereplője a befogadó, maga a fogyasztó, ezért tartottuk elengedhetetlennek, hogy az Ő oldalukról közelítsük meg a reklám témakörét. Véleményünk szerint a gyerekek a legkiszolgáltatottabb célcsoport, ezért választottuk dolgozatunk témájául Őket. Saját kutatás keretében próbáltunk egy pillanatfelvételt készíteni a 7-8 éves korosztály körében, szerettük volna megismerni véleményüket, érzéseiket és befolyásolhatóságukat. A mediatizált világ hatásának következtében kifejezésmódjuk, reakciójuk és rálátásuk a reklám világra sokszor számunkra is megdöbbentő volt. Az általános iskolások osztályfőnökeivel valamint egy elismert, a témáról többször publikáló pszichológusnővel, Dr. Kósa Évával is készítettünk interjút. A megkérdezettek egyetértettek abban, hogy a szülők felelőssége meghatározó és a gyerekek médiahasználati szokásait erőteljesen alakíthatják. A felelősségteljes szülő figyelemmel követi azt, hogy gyermeke milyen információkat szerez a különböző médiákból, és ha szükséges, türelmesen elmagyarázza azokat a helyzeteket, momentumokat, amiket a kicsi nem érthet. Szerettünk ezzel a témával foglalkozni, és úgy gondoljuk, hogy a jövőben egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek majd az oktatási intézmények, a törvényhozók és remélhetőleg a szülők is a szabályozásra és a megfelelő ismeretek átadására.

BESENYEI LINDA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Szabó Zoltán
egyetemi docens

A kulturális különbségek hatása a kockázatvállalási hajlandóságra

The effect of cultural differences on willingness to assume risks

Dolgozatom témájául egy olyan területet választottam, amire eddig meglehetősen kevés figyelem irányult, ráadásul magyar nyelven alig született publikáció a témakörben, így szinte kizárólag angol nyelvű irodalmat dolgoztam fel e tanulmány elkészítése során. A dolgozat első részében az eddig született kutatási eredményekről szeretnék magyar nyelven egy átfogó képet adni, majd saját vizsgálódásaim eredményét ismertetem.

Míg a bemutatásra kerülő munkák túlnyomó része kis mintákon végzett empirikus teszteken alapult, saját kutatásomban egész nemzetgazdaságok szintjén aggregált adatokból próbálok következtetéseket levonni: 30 ország esetében vizsgáltam meg 4 éven keresztül, hogy hogyan oszlik meg a befektetési alapokba fektetett tőkevolumen a különböző kockázatú befektetési alap típusok között. Egy másik szemszögből is szeretnék rámutatni az eddigi kutatások hiányosságaira: az ismertetett publikációk elsősorban a nyugati mint individualista, és ázsiai mint kollektivista társadalmak kockázatészlelése és kockázati preferenciái között fellelhető különbségek feltárásával foglalkoztak, és eddig vajmi kevés figyelem irányult arra, hogy akár a sokszor egy kalap alá vett nyugati társadalmak közt is szignifikáns különbségek fedezhetők fel.

Ez azt jelentheti, hogy hiába globalizálódik a világ, hiába egységesül a világ összes tőzsdéje egyetlen hatalmas tőkepiaccá, hiába tűnnek el határok, hiába léteznek közös szabályozások, gazdasági döntéseinkre hatással van az a társadalom, amelyben szocializálódunk, azok a magatartásformák, amelyeket mindennapi életünk során saját magunkévá teszünk, és amelyek sokszor irracionális döntéseket implikálnak. Dolgozatommal az volt a célom, hogy rávilágítsak: ezen tényezők nagyobb szerepet játszhatnak az egyén kockázati preferenciájában és tágabb értelemben pénzügyi döntéseiben, mint amekkora figyelem a szakirodalomban erre irányul.

BÉRES DÁNIEL
Végzés éve: 2008
Közgazdász–gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Takács István
egyetemi docens

Egy papíripari termékek disztribúciójával foglalkozó vállalat telephelyválasztási kérdéseinek vizsgálata

Examining the matter of parkchoosing of a company dealing with distribution of paperproducts

A dolgozat célja, hogy bemutassak egy nem mindennapi stratégiai döntést: a telephely megválasztását, annak folyamatát, összetettségét. Az első részében ismertetésre kerülnek azok az elméletek, amelyekkel a történelem folyamán a különböző korszakokban megpróbálták a teret, mint fontos tényezőt bevonni a gazdasági számításokba. Többek közt bemutatásra kerül Thünen „Mezőgazdasági területhasználati", Weber „Ipari telephelyválasztási" modellje és Lösch „Térbeli verseny és egyensúly" elmélete. A második részben azokat a módszereket és eljárásokat ismerhetjük meg, amelyeket ma használunk/használhatunk egy ilyen stratégiai döntés előkészítése során. A dolgozat következő részében bemutatásra kerül az iparág, ahol a vállalat a tevékenységét végzi, egy kis történelmi visszatekintéssel (Papír története, Magyar papíripar története, és a jelenlegi helyzet ábrázolása a Porter-féle öt tényezős modell alapján), majd pedig magát a vállalatot ismerhetjük meg. A TDK záró fejezetében ismertetésre kerülnek azok a konkrét problémák és kérdések, amelyek miatt az új telephely kérdése felvetődött a vállalati szakemberekben. A vizsgálatok eredményei mellett megfogalmazásra kerül néhány javaslat, amely a jövőben segítségére lehet a vizsgált vállalat szakemberei számára.

BLASKÓ BEÁTA
IV. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szőllősi László
egyetemi tanársegéd

Fejőrobot mint technológiai fejlesztés komplex gazdasági elemzése

Complex economic analyses of milking robot, as a technological improvement

A világ tejgazdaságaiban az elmúlt évek legújabb technológiai változása, a fejőrobotok megjelenése, mely „a tejelő gazdaságokban megközelítőleg olyan mértékű újításnak számít, mint a növénytermesztésben a lovak traktorra cserélése."

Figyelembe véve azt a tényt, hogy Magyarországon ez idáig még nem valósult meg fejőrobot beruházás, véleményem szerint elkerülhetetlen a fejlesztés komplex gazdasági elemzése, amely a megfelelő beruházási döntés meghozatalát segíti és alátámasztja. Dolgozatom általános célkitűzése a korszerűsítés rövid és hosszú távú gazdasági viszonyainak komplex ökonómiai értékelése adott vállalkozás példáján keresztül. Hipotézisem szerint a beruházás hatékonyabb tejtermelést biztosít, aminek eredményeként az tíz éven belül biztonsággal megtérül.

Az általános célkitűzésem megvalósításához konkrét feladatokat rendeltem. A szekunder és primer adatgyűjtés elvégzését követően, az állattenyésztési tervlapok mintájának megfelelően olyan kalkulációs modellt készítettem, aminek segítségével vizsgáltam a tehenészeti telep jelenlegi ökonómiai helyzetét. Ezt követően számba vettem a fejlesztés eredményeként változó naturális hatékonysági mutatókat, s ennek megfelelően vizsgáltam a tejtermelés beruházást követő költség- és jövedelemviszonyait. A termelés rövidtávú gazdasági helyzetének elemzésén túl elvégeztem a fejlesztés hosszú távú gazdaságossági vizsgálatát is, amihez dinamikus beruházás-gazdaságossági számításokat (NPV, IRR, PI, DPP) végeztem. Érzékenységvizsgálat során a realista eset mellett pesszimista és optimista változatok eredményeit is figyelembe vettem.

Annak ellenére, hogy a vizsgált technológiai fejlesztés több naturális hatékonysági mutató (fajlagos hozam, fajlagos takarmány-felhasználás, élőmunka ráfordítás, állategészségügyi helyzet) esetében javulást mutat, a pénzügyi számadatok szerint a fejőrobot technológia belátható időn belül nem megtérülő, jelentős kockázatot magában hordozó beruházás a vizsgált telep számára, melyet jelen körülmények között nem érdemes megvalósítani. A kapott eredmények alapján el kell vetnem alaphipotézisem második részét, miszerint a beruházás tíz éven belül biztonsággal megtérül.

BOCSI ÁGNES
V. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Zéman Zoltán
egyetemi docens

Kockázatelemzés és pénzügyi ellenőrzés

Risk analysis and Financial audit

Minden szervezet működése kockázattal jár. A kockázatok olyan események bekövetkezési lehetőségei, amelyeknek a megvalósulásai hátráltathatják, korlátozhatják vagy megakadályozhatják azon célok elérését, amelyek elérésére a szervezetet létrehozták. Következésképpen cél az, hogy a kockázatok a lehető legalacsonyabbak legyenek. A kockázatcsökkentés legjobb módja, hogy meghatározzuk a megfelelő szabályrendszert a szervezet számára, hisz a mai világban óriási fontossága van az ellenőrizhetőségnek. Abban az esetben, ha egy szabályt nem tartanak be, úgy nem érvényesül annak kockázatcsökkentő hatása. Ezért a szabályrendszer mellett a vezetőnek meg kell határoznia a célt, és az ehhez kapcsolódó feladatokat, melyeket dokumentálni kell, hogy ezek elemzéséből a vezetőség megfelelő információkhoz tudjon jutni a kockázatcsökkentés érdekében. Vagyis a kockázatelemzés egyik célja, hogy támpontot tudjon nyújtani az ellenőri erőforrások optimális allokálásához.

Dolgozatomban a pénzügyi ellenőrzést, és azon belül a teljesítmény-ellenőrzést emelem ki a kockázatbecslés módszereivel, és azok összefüggés vizsgálatával. Az első nagy részben elméleti alapot nyújtok a pénzügyi ellenőrzésről, illetve az Állami Számvevőszékről és ellenőrzésének fő típusairól. A második nagy részben a Számvevőszéktől származó adatbázisból teljesítmény-ellenőrzést végzek az Európai Uniós támogatások pályázati rendszerére vonatkozóan.

BODNÁR DOROTTYA
III. évfolyam
Gazdaságinformatikus (BA)
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Dobay Péter
egyetemi tanár

Marketing a hálón – Közösségi hálózatok és közösségi portálok

Marketing on the net – Social networks and social portals

Mindenki egyenlő eséllyel indul: a közösségi hálóra irányuló marketing mind a nagy-, mind a kisvállalkozások számára életképes stratégia. Dolgozatomban azokat a módszereket szeretném bemutatni, amelyek segítségével a vállalatok életképesek tudnak maradni az interneten. Először az általános bevezető részben kitérek az informatika fejlődésére és az ebből következő új marketing szemléletre. Majd bemutatom azokat az informatikai eszközöket, melyek lehetővé tették ennek az új stratégiának a létrejöttét. Majd a „Közösségi portálok és hálózatok" cím alatt részleteztem a háló négy fajtáját, amiből kiderült, hogy a közösségi hálózatok online tagközösségek, amelyek lehetővé teszik a közös érdeklődésű tagoknak, hogy kapcsolatot alakítsanak ki. Az e-közösségekkel eltérően főleg felhasználók által létrehozott tartalomból állnak. Majd a social networking piacát elemeztem. A kérdőívem elemzését „A vevők" alcím alatt végeztem el és vontam le következtetéseket a magyar internethasználó egyetemistákra vonatkozóan. A dolgozatom harmadik nagy egységében az a hét lépés szerepel, amelyet egy vállalatnak ajánlott követnie, ha az interneten szeretne boldogulni. Mind elméletben mind gyakorlatban tárgyaltam.

BODNÁR GÁBOR
II. évfolyam
Műszaki menedzser szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borzán Anita
egyetemi docens

A Békés megyei vállalkozások gazdasági erejének és innovációs képességének területi jellemzői egy reprezentatív felmérés alapján, 2008

Territorial features of economic strength and innovation capacity of the enterprises in Békés county – A representative survey, 2008.

A Békés megyében működő vállalkozásokra vonatkozó információkon keresztül bemutatom Békés megyét, mint NUTS III szintű Európai Uniós régiót.

A dolgozat mélyfúrás jellegű alapját a Főiskola és a Békés Megyei Területfejlesztési Tanács 2007-2008. évi megállapodása alapján elvégzett „A differenciált vállalkozásösztönzés megalapozása Békés megyében" c. kutatatás adja, amelynek aktív résztvevője voltam. Jelen tanulmányban ezt a kutatást mélyítem el azzal, hogy a vállalkozásoktól begyűjtött nagyszámú adatot az SPSS programcsomag faktoranalízis nevű alkalmazásával csoportokba sorolom, és meghatározom e csoportok főbb jellemzőit.

Az elemzés során rávilágítok, hogy melyek a legtőkeerősebb, legnagyobb piaci részesedéssel bíró vállalatok továbbá arra is, hogy melyek a leginnovatívabbak, melyek ismerték fel a XXI. század kihívásait, tartanak lépést az információs-technológia fejlődésével, valamint a dolgozat végén elvégzem a kutatásba bevont cégek komplex, összes kérdésre kiterjedő vizsgálatát. Érdekes eredmények adódnak e csoportok összehasonlításakor és közös részeik (az egyes csoportok közti átfedések) elemzésekor. A gazdasági (pályázati) erőforrások optimálisabb kihasználásának egyik előfeltétele az innovációk terjedésének gyorsítása. Napjainkban, amikor hazánk és hazánkon belül Békés megye is számos új kihívással szembesül különösen fontos ez és fontos azért is, mert az Uniós és kelet-közép-európai partnereink, versenytársink gazdaságai a miénket meghaladó dinamikával fejlődnek.

BODOR SÁRA
II. évfolyam (Bsc)
Műszaki menedzser szak
GAÁL MÓNIKA
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
NÉMETH BEÁTA
I. évfolyam (Bsc)
Gazdálkodás és menedzsment szak
NÉMETH ERZSÉBET
I. évfolyam (Msc)
Vezetés és szervezés szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Nahlik Gábor
egyetemi docens

Klaszterek létrehozásának célja, fejlődésük tervezési módszerei

The objectives of clustering, the planning methods of their development

A klaszter szó hallatán az emberben felmerül, mit is jelenthet? Erre keressük a választ a dolgozatban, mindezt bemutatva a Pannon e-Oktatási Klaszter példáján keresztül. Klaszterek annak érdekében jönnek létre, hogy vállalatok, intézmények kölcsönösen előnyös kapcsolatokat szervezett keretek között, rendszeresen kiaknázzanak. A klaszternak az is fontos sajátossága, hogy egyetlen tagja sem kötelezhető olyan tevékenység elvégzésére, amely számára gazdaságilag előnytelen. A klaszterek a fejlődési fázisuk szerint három csoportba sorolhatók: induló klaszter, fejlődő klaszter és akkreditált klaszter. A dolgozat mindhármat részletesen ismerteti. A Pannon Egyetem kapcsolati rendszere a Közép-Dunántúli Régióban olyan sokrétű, hogy indokolt sok klaszterben való részvétele, amelyek oktatási, kutatási célokat szolgálnak. A Pannon e-Oktatási Klaszter egymást kiegészítő szervezeteket tömörít: közép- és felsőoktatási intézmények, médiavállalkozások, kommunikációs eszközöket gyártó és forgalmazó vállalkozások. A Pannon e-Oktatási Klaszter célja a Közép-Dunántúli Régióban a modern multimédiás e-learning módszerek bevezetése, alkalmazása a régió versenyképességének fokozása érdekében. E klaszter gesztora a Pannon Egyetem.

A dolgozat bemutatja a közös tervezést megalapozó helyzetfeltárás módszerét, és esettanulmányban igazolja ennek helytállóságát. Ezután javaslatot tesz a klaszterben hiányzó tevékenységek folytatására alkalmas médiaügynökség létrehozására, amely a tartalomszolgáltatók által készített e-learning szolgáltatásokat népszerű tudományos formában eljuttatja a régióban élő emberekhez, annak érdekében, hogy az életvezetésük, vállalkozásaik fejlesztése céljából a számukra legmegfelelőbb, tudásalapú fejlődést biztosító ismeretanyagot megszerezzék és alkalmazzák. Cselekvési Programot mutat be a kidolgozott terv, mint projekt realizálására.

BOGÁTH ANDREA
HAVAY DÓRA
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borszéki Éva
egyetemi docens

Mikor mivel fizetünk? – A készpénz és a készpénz-kímélő eszközök használata

What we pay with? – the use of cash and other means of payment

A pénz történetének fejlődésével napjainkra a készpénzes fizetési mód mellett egyre gyakrabban és szélesebb körben terjedt el a készpénz-kímélő eszközök használata, amely az általunk választott téma aktualitását adja.

A téma feldolgozása során a készpénz és a készpénz-kímélő eszközöknek a mindennapi életben való alkalmazása kerül bemutatásra és értékelésre.

Dolgozatunk részletesen ismerteti az egyes fizetési módokat, így a készpénzes, a készpénz-kímélő és a készpénz nélküli fizetési módot. Sor kerül a különböző számlafajták bemutatására, majd a készpénz-kímélő eszközök használati gyakoriságának, valamint az előnyeiknek és hátrányaiknak az ismertetésére.

A dolgozat olyan kérdésekre kíván választ adni, mint hogy milyen szempontok alapján döntenek az emberek arról, hogy egyes vásárlásaiknál milyen eszközökkel fizetnek, illetve milyen arányban használják a készpénzt és a különféle készpénz-kímélő eszközöket, valamint van-e különbség ezeknek a használatában.

A befejező rész ismerteti a szerzők által végzett felmérés eredményeit, összevetve azt más források eredményeivel, és összegzésképpen következtetéseket jelöl meg az egyes fizetési eszközök jövőbeni használatára vonatkozóan.

BOGDÁN BEÁTA
III. évfolyam
Turizmus–vendéglátás szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Jancsik András
egyetemi docens

„Természetesen Őrség!" – Természetesen Őrség?

„Naturally Őrség!" – Naturally Őrség?

Kutatásom központi témája az ország egy különleges, mégis a jelentős desztinációk közül talán az egyik legkevésbé ismert tájegysége, az Őrség, amely 2002 márciusa óta az ország tizedik nemzeti parkjának, az Őrségi Nemzeti Parknak a része.

A Nemzeti Park egy rendezvényének szlogenné vált kétértelmű nevét („Természetesen Őrség!") használtam fel annak a kérdésnek a felvetésére, hogy vajon a látogatók számára valóban ilyen nyilvánvaló-e, hogy bizonyos motivációk mellett (természetjárás, kulturális attrakciók megtekintése stb.) utazási döntéseik meghozatalánál az ország hasonló adottságaival bíró más tájegységei közül az Őrséget válasszák céldesztinációként?

Ebből kifolyólag egyik fő célom volt kideríteni, hogy milyen imázzsal rendelkezik a desztináció, mennyire ismert, milyen információkkal rendelkeznek a tájegységről a potenciális látogatók, hiszen az emberekben egy tájegységről kialakult ismeret, kép jelentősen befolyásolja utazási szándékaikat. Ezért elsősorban a Nemzeti Park marketingtevékenységének vizsgálatára, a Park szolgáltatásainak kielemzésére helyeztem a hangsúlyt, amellyel párhuzamosan a külső környezetet is megvizsgáltam, majd kutattam, mindez milyen hatással van magára az Őrségre. Munkám végén pedig javaslatokat tettem az esetleges fejlesztési lehetőségekre a jobb ismertség kialakítása érdekében.

Munkám vezérfonala a DETOUR-projekt, amely egy stratégiai fejlesztési modell. Ennek mentén végeztem el az Őrség elemzését és segítségével állítottam fel a főbb fejlesztési irányvonalakat. Ehhez azonban részletes helyzetelemzésre volt szükségem, amely magába foglalta a főbb célok felállítását, az Őrség külső és belső környezetének vizsgálatát, a versenyképességi előnyök és hátrányok megállapítását és végezetül a fejlesztési alternatívák megfogalmazását, és azok kiértékelését. Az ezekhez szükséges információkat a másodlagos forrásokon kívül, személyes és fókusz csoportos interjúkból és kérdőíves felmérésből nyertem.

Javaslataim során igyekeztem azok megvalósíthatóságát is szem előtt tartani, illetve figyelembe vettem az Őrség fenntarthatóságának, értékmegőrzésének biztosítását is.

BOGDÁNY ESZTER
Gazdaságtudományi Kar
PANNON EGYETEM

Témavezető: Dr. Balogh Ágnes
egyetemi adjunktus

„Közszféra versus versenyszféra" Kit mi motivál?

Public sector vs. competitive markets. What the motivation of the actors of the market?

A magyar gazdaság folyamatos átalakulása, a globalizáció különböző makro- és mikrogazdasági hatásai vezettek oda, hogy a köz- és a versenyszféra dolgozói egyre nagyobb igényt tartanak a foglalkoztatási biztonságra. Amíg az állami szféra törvényi szabályozása folyamatos átalakuláson megy keresztül, addig a versenyszféra egyre jobban próbálja növelni a már most is sokszor elérhetetlen teljesítménykritériumait.

A két különböző gazdasági terület vizsgálatának céljából kérdőíves felmérést végeztem, melyben a különböző motivációs tényezőket vizsgáltam. A kérdőíves felmérés Győr és közvetlen vonzáskörzetében dolgozókra terjedt ki. Hipotézisem szerint a közalkalmazotti és köztisztviselő státuszban dolgozók a csekélyebb bérszínvonal miatt fiziológiai, valamint a fizetés iránti igényüket tartják fontosnak, míg a piaci környezetben az önmegvalósítás és a biztonság iránti vágy dominál. A felmérési eredmények azonban azt mutatják, hogy mindkét szféra egyre jobban törekszik arra, hogy a biztonság iránti igényét kielégítse.

A költségvetési szférában a folyamatos törvényi átalakulások elveszik a szociális biztonság talaját a közalkalmazottak és köztisztviselők „lába alól", és ezen jogszabályi átalakulások egyre jobban közelítik a két terület jellegzetességeit, míg végül egy olyan területre érkezünk ahol nincs különbség köz- és versenyszféra között.

BOGNÁR ATTILA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Honvári János
egyetemi docens

„Féllábú magyar agrármodell", avagy hová tűnt a háztáji?

One-legged Hungarian agriculture model or where has market garden gone?

A háztáji gazdálkodás jelentőségének visszaszorulását, majd megszűnését saját családom életében is tapasztaltam. Ezért választottam tanulmányom témájául az agrárszektor speciális szegmensét, a kisüzemi gazdálkodást.

Dolgozatom a háztáji és kisegítő gazdálkodás szerepét és alakulását mutatja be a szocializmus éveiben és a rendszerváltás után kialakult új integrációs formát. Arra próbálja megadni a választ, hogy miért is tudott a kisüzemi termelés olyan sikeres gazdálkodási forma lenni az 1980-as évek során, amikor a mezőgazdaság bruttó termelésének egyharmadát állította elő és a lakosság közel felének jelentett nagyon fontos kiegészítő jövedelemforrást. A termelőszövetkezetekkel kialakult kapcsolat, az állami célok, az adó és felárrendszerek, a munkaerő teljes érdekeltsége mind-mind olyan tényezők, melyek nélkül nem tudott volna ilyen sikeres lenni.

Az 1990-es évek közepére a jogi szabályozás gyökeres változásának célja az egyéni gazdaságok számára még nagyobb mozgástér biztosítása, hogy később mezőgazdaságunk meghatározó gazdálkodási formájává válhasson. Valójában pont az ellenkezőjét érte el. Az új keretfeltételek már nem tették lehetővé, hogy a szövetkezetek a korábbihoz hasonlóan integrátori feladataikat ellássák, az e célra létrehozott termelői csoportok nagyszáma és kis méretei miatt nem képesek megfelelően funkcionálni. Az integráció nélkül viszont az egyéni gazdaságok nem tudnak gazdaságosan működni.

Tanulmányom a történelmi áttekintés után esettanulmánnyal folytatódik, ahol a szabadszállási Róna Mezőgazdasági Szövetkezet adatainak és családom háztáji gazdálkodásának bemutatására kerül sor. Munkám forrásául a szakirodalom mellett Tabajdi Jánossal, az egykori tsz brigádvezetővel és a szövetkezet háztájiért felelős munkatársával, Járdi Rózsával, a szövetkezet jelenlegi integrált területekért felelős munkatársával, Kiss Istvánnéval, a szövetkezet felügyeleti bizottságának tagjával, illetve az országos összehasonlítás érdekében Kiss Józsefnével, a Megyei Mezőgazdasági Termelők és Szövetkezők Érdekvédelmi Szövetségének titkárával készített mély interjú szolgált.

BOGNÁR CSABA
V. évfolyam
HALMOSI MÓNIKA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Ligeti Zsombor
egyetemi docens
Dr. Szalay László
egyetemi docens

A jövedelemegyenlőtlenség alakulása a rendszerváltástól napjainkig

The trend of income inequality in the last two decades

Dolgozatunk célja, hogy egy széles szakirodalmi háttérre támaszkodva, átfogó képet nyújtsunk – elsősorban a magyar – jövedelemegyenlőtlenségi viszonyokról, az egyenlőtlenségek szerkezetéről, a változásokat kiváltó okokról, valamint hogy különböző egyenlőtlenségi mutatókkal szemléltessük a polarizáció mértékét és alakulását a társadalom körében. Azért választottuk ezt az igen szerteágazó problémakört dolgozatunk témájául, mivel – szakmai szemmel is – érdekesnek és megvizsgálandónak találtuk, hogy miként alakulnak hazánkban a jövedelmi viszonyok, mi az emberek véleménye és mi a valóság. Feltett szándékunk, hogy a megszerzett információkat felhasználva – a leíró tényeken túl – gyakorlati módszerekkel és statisztikai eszközökkel néhány érdekes szemléltető ábrát, diagramot, mátrixot is készítsünk.

A dolgozat három fő részből tevődik össze. Az első nagy rész a jövedelemegyenlőtlenség mérésének módszertanát mutatja be, amelyre alapozva a legfontosabb mutatószámok idősorainak segítségével fogjuk – immár az elméleti háttér mellett – bemutatni az egyenlőtlenségek évről-évre való változását. A második rész tulajdonképpen egy kitekintés, ismertetjük az Európai Uniós országok helyzetét, így összehasonlíthatóvá válnak a mutatók, ezáltal el tudjuk helyezni hazánkat a kontinens többi országa között – jövedelemegyenlőtlenségi szempontból. A harmadik részben Magyarországot vesszük górcső alá, és egy rövid történeti áttekintés után elemezzük az egyenlőtlenségekre ható „külső” és „belső” tényezőket, a megismert mutatószámok segítségével pedig bemutatjuk a jövedelemegyenlőtlenség tényleges alakulását és hatásait. Végül egy – a társadalmi mobilitást szemléltető – úgynevezett átmenetmátrix segítségével tesszük szemléletesebbé a jövedelmi egyenlőtlenségeket, megkeressük a választ arra, hogy „kettészakad-e” a társadalmunk, valamint, hogy mi lesz a középrétegek sorsa.

BOKOR KATALIN
KOCSIS ENIKŐ
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Ligeti Zsombor
egyetemi docens

Womenomics: új trendek a nők foglalkoztatásában

Womenomics: New Trends In The Employment Of Women

A dolgozat a globális női foglalkoztatás jelenkori trendjeit, problémáit, a foglalkoztatást befolyásoló tényezők közti összefüggéseket vizsgálja. Melyek a munkapiaci döntések sajátosságai? Mely tényezők állnak a nők munkapiaci döntéseinek elméleti hátterében?

Áttekintésre kerül a női foglalkoztatás és a gazdasági fejlődés kapcsolatát elemző irodalom, a szociológiai megközelítéseken át a legkülönbözőbb empirikus kutatások eredményéig. Az eltérő tanulmányok eredménye arra enged következtetni, hogy a foglalkoztatás szintje a gazdasági fejlődés előrehaladtával kvadratikus görbét ír le. Ezen elméleti U-alak alapján a dolgozat bemutat egy 143 ország adataira épülő regressziós modellt, mely általános következtetéseket von le a női foglalkoztatás globális helyzetéről. A modell anomáliáit a regionális eltérések okozzák. Éppen ezért a hat régióra felépített lineáris regressziós modellek sokkal jobban magyarázzák, hogy egyes országcsoportokban milyen tényezők, és hogyan befolyásolják a nők foglalkoztatási szintjét, munkakörülményeiket.

Modelljeinket olyan változókkal építettük fel, melyek tükrözik a gazdaság termelési szerkezetét, a nemek közti bérkülönbségeket, avagy a demográfiai jellegzetességeket. A dolgozat választ ad arra a kérdésre, mi okozza a globális eltéréseket a nők foglalkoztatásában, és milyen esetleges globális és regionális intézkedésekkel befolyásolhatók a nők munkapiaci döntései.

A tanulmány témája azért aktuális, mert a nők gazdaságban betöltött szerepe egyre meghatározóbb. Egyrészt világszerte fokozatosan emelkedik a munkaerőpiacon megjelenő nők száma, így jelentős a hozzájárulásuk a fejlődő régiók gazdasági növekedéséhez. Másrészt saját jövedelemmel rendelkező piaci szereplőként egyre gyakrabban hoznak önálló gazdasági döntéseket. A munka a leghatékonyabb transzmissziós eszköz a jövedelmek elosztásában. A munkapiaci döntéseik hátterében viszont egészen más összefüggések játszhatnak szerepet, mint a férfiakéban. Ezen jelenségek okainak feltárása és megértése segíthet olyan intézkedések meghozatalában, melyek által kedvezőbbé válik a nők munkapiaci helyzete.

BOLDIZS RAMÓNA
II. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
TOMORI PÁL FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Menyhárt Ferenc
főiskolai tanár

Az Offshore világ

The Offshore world

Dolgozatom megírásának az a célja, hogy az emberekben az offshore cégekről kialakult negatív képet eloszlassam, ne azonosítsák az adócsalással. Tény, hogy ezek a cégek adóoptimalizálásra szolgálnak, de hangsúlyozom az adózó nem büntethető csak azért, mert a számára adójogilag kedvező szerződést köt de, csak ha ezt a jogszabály lehetővé teszi. Pontosan definiálni kell, hogy mi a cél, amit a külföldi vállalattal el kívánunk érni. Legfontosabb szempont, amit szem előtt kell tartani az adózó lakhelye és a cég székhelye szerinti adózási szabályokat.

A dolgozatom felépítését tekintve egy rövid történelmi bevezetést követően felsorolom és megmagyarázom az offshore témakörbe tartozó fogalmakat, bemutatom az adóztatási alapelveket, a cégalapítás kedvező hatásait ismertetem. Ezek után lépésről lépésre bemutatom a cégalapítás fázisait, a hozzá tartozó dokumentumok és nyilatkozatok megismertetésével. Elemzem a különböző társasági formákat, hogy milyen célból alapítják meg őket, milyen kedvező hatásai vannak, amiért offshore helyszínen jegyzik őket. Adómegtakarításra bemutatok példákat offshore céggel és a nélkül. A legkedveltebb offshore helyszíneken bejegyzett cégekről rövid leírást készítettem, közöttük található Magyarország is. A negatív megítélések miatt egyre nehezebb helyzetbe kerülnek az offshore területek, ennek a továbbélésére van néhány elképzelésem, amit lejegyeztem.

Dolgozatom végén, pedig említést teszek a külföldi jövedelmek Magyarországra történő visszahozatalára, egy középiskolai verseny győztes csapatának stratégiájára, valamint a mindennapjainkból jól ismert légitársaságról és egy Forma1-es pilótáról bukkantam meglepő dokumentumokra.

Dolgozatom megírása során rendelkezésre álló, általam felkutatott szakirodalmakon túl felhasználtam saját gondolataimat, környezetem tapasztalatait, az Internet-en végzett kutatásaim eredményeit. Fontosnak tartom az offshore cégek lehetőségeinek ismertetését is, hiszen ez a tevékenység az, amely a napjainkban nagymértékben képes csökkenteni az adókat, de ugyanakkor csak jól megtervezett és összehangolt működés ismeretében alkalmazhatjuk legális képességeit is.

BORODAVKO BEÁTA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Csiszárik Miklós
egyetemi adjunktus

Sok lúd disznót győz, avagy a klaszter szerepe az észak-magyarországi régióban

Cluster's role in the North-Hungarien region

Tanulmányaim során sokat foglalkoztam a kis- és középvállalkozások helyzetével és fejlődésüket elősegítő tényezőkkel. Ismereteim elmélyítéseként írom a TDK dolgozatomat a klaszterekről és azok gazdaságerősítő hatásairól, előnyeiről. Célom, hogy a kutatásaimon és a dolgozaton keresztül alátámasszam a tézisemet, ami a következő :„A klaszterek a versenyképességet úgy növelik, hogy javítják a régió kapcsolódó és kiszolgáló iparágainak szolgáltatási minőségét."

A dolgozatomon keresztül szeretném bemutatni, hogy a klaszterek milyen szerepet kapnak a kkv-k fejlődésének és a versenyképességük növelésének a kialakításában. 1. fejezetben részletezem a klaszteresedés elméleti hátterét, történelmi vonatkozását és kialakulásának folyamatát. A 2. fejezetben az Európai Unión belül működő kis-és középvállalkozások helyzetéről, illetve egy-két ország példáján keresztül szeretném az ottani klaszter szerveződéseket modellezni. A 3. fejezetben az EU helyzetének elemzése után a magyarországi kkv-k és klaszterszerveződésekre koncentráltam. A 4. fejezetben a kérdőíves kutatásom eredményeit és egy általam vizsgált területre felrajzolható klasztermodellt vázolok fel. Az 5. fejezet tartalmazza azon kockázati tényezőknek a részletezését, ami a felvázolt klasztermodellemet érinthetik. A 6. fejezeten keresztül szeretném bemutatni, hogy a régióra nézve milyen multiplikatív hatásai lennének a klaszterszerveződésnek. A 7. fejezetben azon hiányosságokat és problémákat írom le, ami egy klaszter szerveződését gátolhatja a régiónkban.

Vizsgálati módszer, amit alkalmaztam kérdőíves kutatást elvégzése volt kisebb vállalatok között az Észak-magyarországi régióban. A cégek megkeresése során felmértem, hogy mekkora a hajlandóság egy klaszterbe való tömörülés iránt, ill. mi a véleményük magáról a klaszter fogalmáról, ill. milyen előnyöket várnak egy klaszter működéstől, ha tagként szerepelnek benne. Egy lehetséges klaszter-modellt rajzoltam fel a kérdőíves lekérdezések eredményéből. A lehetséges klaszter kockázatelemzését, tevékenységi körét és az erőforrás igényét próbáltam meghatározni és azokat elemezni.

Aktualitását tekintve választottam ezt a témakört, hiszen, ma az ilyen, bizalomra épülő hálózatok segíthetik a kisvállalatokat speciális erőforrások kihasználásában a tudás megosztása által, illetve azáltal, hogy ezek előnyei alacsonyabb költség árán érhetőek el, mint a klaszter környezeten kívül.

BORODAVKO BEÁTA
FEDOR JUDIT
KISS NOÉMI
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
Pénzügy és számvitel szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Csiszárik Miklós
egyetemi adjunktus

A Gyermekvár magánóvoda és -bölcsőde üzleti terve

" Child's Castle " Private Nursery School and Crèche

A gazdasági fejlődéshez elengedhetetlen a kis- és közepes vállalkozások számának növekedése. Dolgozatunkon keresztül szeretnénk bemutatni egy induló vállalkozás üzleti tervét, annak felépítését, gyakorlatba való átültetését. Mindezt egy olyan magánóvoda megalapításán keresztül vázoljuk fel, amely napjaink óvodáinak előnyeit és különböző szolgáltatásait ötvözi. Kihívásunknak tekintjük, hogy az általunk megcélzott szegmens egyre növekvő igényeinek teljes körű kielégítésére fókuszáljunk.

Elsősorban a mikro- és makrokörnyezet vizsgálatára összpontosítottunk, ezen belül különös hangsúlyt fektettünk az iparág, a célpiac és a versenytársak elemzésére. Ehhez SWOT-elemzést, BCG-mátrixot, Porter versenymodelljét, termék- és iparági életcikluselemzést használtunk fel. Az elemzésekhez szükséges adatokat és információkat a KSH által biztosított adatforrásból merítettük, ezeket statisztikai módszerekkel vizsgáltuk. Kérdőíves kutatást végeztünk a versenytársakra és a szolgáltatásaink iránti elégedettség vizsgálatára vonatkozóan.

Napjainkban egyre nagyobb gondot okoz az állami bölcsődei és óvodai intézmények összevonása, bezárása. Ezek az intézmények esetenként 120-150%-os kihasználtsággal működnek és területi egyenetlenségek figyelhetőek meg. Ebből kifolyólag nagyon magas az 1 pedagógusra jutó gyermekek száma, így kevés figyelmet tudnak fordítani egy-egy gyermekre. Éppen ezért növekszik az igény a mai rohanó világban - ahol a karrier, a munka és a gyermeknevelés közötti összhang megteremtése nehézségekbe ütközik – egy olyan magánóvoda iránt, amely biztosítja a gyermekek számára az egészséges szellemi és fizikai fejlődést, és a szülők számára, pedig speciális tanácsadásokkal segíti megteremteni a harmóniát az otthoni környezetben is.

BŐLE MÁRTA
Végzés éve: 2009
Vállalkozásszervező szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Böcskei Elvira
főiskolai docens

Teljes körű minőségirányítás a könyvtárakban

TQM in the Libraries

A témaválasztásom több inspiráló tényező befolyásolta. 2008 tavaszán az Országos Széchényi Könyvtár Gazdasági Igazgatóságán töltöttem a szakmai gyakorlatom. Az intézmény ebben az időszakban tartott a teljes körű minőségirányítás bevezetésének előkészítő, kezdeti fázisában. Első ízben e projekt léte irányította erre a területre a figyelmem. A TQM-ről már korábban, az Általános Vállalkozási Főiskola képzési keretein belül is szereztem információkat – elsősorban az üzleti szférában való létjogosultságával, működésével kapcsolatosan. A témában megkezdett kutatásom során szembesültem azzal, hogy milyen széles körben (el)ismert és hasznosított ez a fél évszázados múltra visszatekintő, folyamatosan megújuló minőségorientált vezetési filozófia.

A dolgozatom első felében a TQM kialakulását, fejlődését és térhódítását mutattam be a hazai, valamint a nemzetközi szakirodalom feldolgozása révén. A második nagy egységben a primer kutatás került a középpontba. A 38 könyvtár által kitöltött kérdőív kiértékelését követően igyekeztem objektív képet kialakítani a könyvtárak minőséggel, TQM-mel kapcsolatos helyzetéről. Emellett controlling aspektusú vizsgálatot is készítettem. A jelenlegi helyzet feltérképezése mellett javaslatokat dolgoztam ki arra vonatkozólag, hogy milyen módon lehetne a könyvtárak működését hatékonyabbá tenni.

Összesen három hipotézist vizsgáltam, melyek a következők:

- Szükség van teljes körű minőségirányításra a könyvtárakban
- Az EFQM-modell használatának a könyvtárakban is van létjogosultsága
- Szükség van controllerre, illetve controlling rendszerre a könyvtárak minőségorientált működésében

A vizsgálatokat követően mindhárom hipotézis igazolása mellett döntöttem. Bízom abban, hogy munkámmal hozzá tudok járulni ahhoz, hogy minél több könyvtárban valósuljon meg a korszerű, minőségvezérelt működés; használóik lehető legnagyobb megelégedését eredményezve.

BŐSZE IMRE
IV. évfolyam
Kereskedelmi szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Pető Ernő
főiskolai docens

Kampányjellegű szocializmus, avagy hogyan lesz a tüzérségi hüvelyből edény?

Socialism with a campaign character, or how will be from the artillery pot?

Az ötvenes évek a magyar történelem egyik legtragikusabb időszaka. Az országban diktatórikus állapotok uralkodtak annak minden velejárójával. A vezetés körül kialakult személyi kultusz, a központi ideológia meghatározta az emberek hétköznapját. Az ÁVO, az ÁVH és a kiépült besúgóhálózat fizikailag is terror alatt tartották a lakosságot, senki sem érezhette biztonságban magát. A gazdasági, társadalmi döntésekben figyelmen kívül hagyták a racionalitásokat, szolgamódon másolták a Szovjetuniót. Az ország adottságait figyelmen kívül hagyva adminisztratív intézkedésekkel, tudatosan tették tönkre a mezőgazdaságot és minden lehetséges eszközzel az ipart igyekeztek túlsúlyba juttatni. Az életkörülmények messze elmaradtak még a minimálisan elvárttól is, hiánygazdaság, pocsék minőségű áruk, örökös sorban állás jellemezte az évtized első éveit. Ezzel szemben a sajtó folyamatos sikerekről, hatalmas győzelmekről számolt be, ezzel próbálván meggyőzni az embereket a rendszer legitimitásáról.

Dolgozatom első felében az első ötéves terv időszakát, annak történelmi előzményeit mutatom be, kiemelve belőle az első ötéves tervvel kapcsolatos törvényeket, törvénymódosítást és értékelést. A dolgozatom második felében a korszak során, Jászberényben felépült, többnyire honvédelmi célú termékek gyártásával foglalkozó Fémnyomó- és Lemezárugyárral kapcsolatos kutatásomat ismertetem.

A dolgozatban a korszak kampányjellegére igyekszem bizonyítékokat keresni. Kampányjelleg alatt értem a valós viszonyokkal ellentétes, azoknak sokszor ellentmondó, politikai célokat szolgáló kommunikációs tevékenységet. Gondolok itt elsősorban arra a törekvésre, hogy a tényeket statisztikák és propaganda eszközök felhasználásával elfedjék a nyilvánosság elől.

A dolgozatomban főleg a korszakkal foglalkozó szakirodalomra, a korabeli sajtóra, valamint a Központi Statisztikai Hivatal könyvtárában és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltárban talált adatokra támaszkodom.

A dolgozattal célom az ötvenes években uralkodó viszonyok megismerése és megérteni, milyen körülmények között éltek nagyszüleink a „vas és acél országában”.

BUCHER TAMÁS
WEINER JÁNOS
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Barakonyi Károly
professor emeritus
Dr. Kuti Mónika
egyetemi adjunktus
Fodor Péter
PhD-hallgató

Tudásvagyon vállalati értékelése és a tudásvállalatok tőkepiaci megítélése

The Corporate Evaluation of Intellectual Capital and Knowledge-Based Companies's Rating on Capital Market

A tudás meghatározása és ezzel együtt a vállalatértékelésben betöltött szerepe évtizedes vita tárgya. A tanulmány bemutatja a tudás és az intellektuális tőke kapcsolatát. Módszertani és irodalmi kitekintésekkel megalapozásra kerül egy vállalat értékelése az intellektuális tőke tekintetében.

Az új évezredben a gazdálkodó szervezetekre a paradigmaváltás a jellemző: felértékelődött a szervezetek tudásvagyona. A menedzsmenttudományok és a vállalatértékeléssel foglalkozó tudományok egyaránt szakterületüknek tekintik a tudásnak és az intellektuális tőkének az elemzését, hiszen az intellektuális tőke stratégiai erőforrásként kezelendő. A tudásvállalatok kialakulása, és piaci befolyásuk erősödése pedig tovább erősítette az intellektuális tőkével kapcsolatos vizsgálatok szükségességét. Tanulmányunk célja az intellektuális tőke két – általunk meghatározott- elemének, a közvetett és közvetlen tudásvagyonnak az elméleti és gyakorlati megközelítése.

A magyar tőkepiac egy - a sikert és a kudarcot egyaránt megélő - magyar multinacionális tudásvállalata, a Graphisoft SE elemzésének segítségével a tanulmány bemutatja, hogy a menedzsment szempontok és a vállalati pénzügyek intellektuális tőkével kapcsolatos követelményei és kritériumai sikeresen szintetizálhatóak. A két tudományág között meglévő átfedéseket alkalmazva, és továbbgondolva azokat a tudás és az intellektuális vagyon tekintetében végeztünk elméleti megfontolásokat és vizsgáltunk empirikus adatokat.

A tudás vállalati vagyonként történő megközelítése és értelmezése nem tekinthető egységesnek a szakirodalom és a gyakorlat tanulmányozása alapján sem. A tanulmány azt kívánja igazolni, hogy a bemutatott módszerekkel a tudás kimutatható, mérhető, a vállalatirányítás pedig megbízhatóbbá és a jövőbeni tőkepiaci megítélés prognosztizálhatóbbá válik.

BRUDER MÁRTON
Végzés éve: 2008
Gazdasági agrármérnök szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Kovács Dezső
egyetemi docens

Az életminőség javítása az erdészeti ágazaton keresztül

Delivering better quality of life through the forestry sector

A pályamunka célja ráirányítani a döntéshozók és tervezők figyelmét az erdészetben rejlő kedvező befektetési lehetőségekre, különösképpen ezek életminőség javító hatására. A tanulmány a nagy-britanniai erdészeti ágazat átfogó, makro és mikro szintű elemzésén alapszik, de bemutatásra kerülnek a témához legszorosabban kapcsolódó nemzetközi egyezmények, Európai Uniós, brit és magyar szabályozások is. A dolgozat részletes szakirodalmi és statisztikai elemzés alapján vizsgálja az erdészet makrogazdasági mutatóit mind ráfordítás, mind haszon oldalon. Öt csoportba foglalva értékeli az erdészet társadalmi, környezeti és gazdasági nem piaci előnyeit és bizonyítja, hogy az ágazat által közvetített társadalmi haszon többszörösen felülmúlja annak költségeit. Az „Irchester Woods" című esettanulmány továbbá igazolja a helyi szintű erdőfejlesztésekben rejlő kedvező lehetőségeket és azok életminőség javító, externális hatását. Mindezek által megállapítható és igazolható az ágazatra fordítandó többletkiadások indokoltsága.

A dolgozat továbbá segítséget nyújt a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap és a Nemzeti Erdőstratégia és Erdőprogram keretében meghatározott erdészeti intézkedések megfelelő végrehajtásához. Hogy az erdőtelepítések és fejlesztések a legnagyobb társadalmi hasznot hajtsák, figyelembe kell venni - a széndioxid elnyelésen túl - az erdészet rekreációs értékét, hozzájárulását a fajok sokszínűségének megőrzéséhez, a tájfenntartás és a tájkép értékét, illetve az erdők kedvező egészségügyi hatását is. A dolgozat két módszert ismertet a cél elérése érdekében. A „Public Benefit Recording System" és a „helyi életminőség indikátorok" a stratégiák összehangolásához, végrehajtásához és a legmagasabb társadalmi haszonnal járó zöld infrastruktúra befektetések azonosításához nyújtanak eszközt. A munka vidékfejlesztők számára is segítséget nyújt a legmegfelelőbb helyi és regionális zöld infrastruktúra fejlesztési projektek azonosításához.

BUKOVSZKY SZILVESZTER
III. évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak BA
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Czakó Erzsébet
egyetemi docens

A Zalai Nyomda Zrt. nemzetközivé válása

Internationalisation of Zalai Nyomda Zrt.

A Zalai Nyomdát 1952-ben alapították fő tevékenysége az újságnyomtatás volt. A vállalat történetét az 1993-as privatizációtól kezdve vizsgáltam, különös tekintettel az iparági hatásokra. Két fő stratégiai döntést helyezek az elemzés középpontjába, amely közül az első a vállalat iparágon belüli szegmensváltása az újságnyomtatásról a csomagolóanyag-gyártásra 1997-98-ban. A másik jelentős változás a vállalat által kötött értékesítési szövetségi együttműködés, amellyel Magyarország Európai Uniós csatlakozása után is helyt tudott állni a piacon, noha alapvetően megváltoztak a verseny követelményei a vállalat iparágában.

A két stratégiai döntés körülményeinek, alternatíváinak és kockázatainak elemzésével egy magyar középvállalat útját mutatom be, amellyel sikeressé tudott válni egy kompetitív globális iparág európai piacán.

BUNDA KRISZTINA
V. évfolyam
Gazdasági agrármérnöki szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szűcs István
egyetemi docens

A magyarországi libamájtermelés ökonómiai vizsgálata

Economical analysis of the Hungarian goose liver production

A 2008. évben bekövetkezett - egyes állatvédő szervezetek által indukált -„libamáj ellenes kampány" hatására a hazai libamáj előállító gazdasági társaságok jelentős veszélybe kerületek. Ennek függvényévben a következő években nagy „kihívások", illetve változások előtt áll a hazai hízott libamáj előállító ágazat. Az ágazat helyzetének változását kikényszerítő tényező az EU-ban egyre szigorodó állatvédelmi előírások előtérbe kerülése. EU ilyen irányú törekvése és az erre vonatkozó joganyaga valamennyi tagországra kötelező érvényű. E tényező kedvezőtlen alakulása arra kényszeríti a hazai szakembereket, hogy a változásokra felkészülve megpróbálják továbbra is biztosítani a hazánknak jelentős export árbevételt nyújtó hízott libamáj előállítás jövőjét.

Dolgozatommal azt a célt tűztem ki, hogy megvizsgáljam egy konkrét gazdasági társaság, mint libamáj előállító cég tevékenységének gazdasági helyzetét a megváltozott társadalmi és gazdasági környezetben. Ennek megfelelően, gazdasági és technológiai elemzésnek vetem alá a szóban forgó vállalkozás a libamájtermelést. Üzemtani elemzésem során primer adatgyűjtésre alapozva határoztam meg a ráfordításokat, termelési költségeket, elérhető hozamokat, és termelési értéket, tettem, mindezt azért, hogy objektív képet kaphassak az ágazat jövedelemtermelő-képességéről. Az így kapott eredményeket összehasonlítási alapul vettem az országos átlagos mutatókhoz képest.

Vizsgálataim során arra a következtetésre jutottam, hogy a hízott libamáj előállítás rendkívül ráfordítás igényes, és egyben költséges tevékenység, magas termelési és értékesítési kockázat mellett. Mondhatom ezt azért, mert a valós és a vélt állatjóléti előírások és a kiszolgáltatott piaci helyezet - a termelés 85%-a külföldi felvásárlói piacokra kerül -, rendre havária helyzetet eredményez az ágazatban.

Az elemzést követően, megállapítottam, hogy a hazai hízott libamáj termelés gyakorlatának jövedelmező fenntartása több tényezőtől függ, de mindezek között is kritikus, az a több évszázados termelési hagyományt semmibe vevő libatömési korlátozás. Megítélésem szerint a tömést minél előbb törvényi védelem alá kellene vonni, máskülönben a hazai hízott libamáj, mint „Hungaricum" eltűnik mind a hazai, mind pedig a külföldi piacokról.

BUZÁSI KATALIN
V. évfolyam
Közgazdaságtudományi Kar
Gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Czeglédi Pál
egyetemi adjunktus
Dr. Földvári Péter
egyetemi adjunktus

A megtakarítási magatartás elméleti modelljei és empirikus vizsgálata

Theoretical models and empirical analysis of savings behavior

A megtakarítási magatartás vizsgálata érdekes és fontos lehet a különböző területeken tevékenykedő elméleti és gyakorlati közgazdászok számára, ugyanis releváns elemét képezheti a növekedési modelleknek (például Solow-modell), ugyanakkor a gazdaságpolitika is gyakran kiemelt céljának tekinti a megtakarítás ösztönzését.

A dolgozat törzsrészét képező, Modigliani nevéhez köthető életciklus hipotézis (1954) mellett röviden bemutatásra kerül Friedman permanens jövedelem hipotézise (1957) is. A mintegy fél évszázada napvilágot látott megtakarítási modelleket az évtizedek során végzett elméleti továbbgondolások, valamint empirikus elemzések újabb és újabb részletekkel gazdagították, aminek köszönhetően egyre inkább alkalmassá váltak a valóság elemzésére. Az óvatossági megtakarítási motiváció és az örökhagyás figyelembe vétele javította az elméleti modellek magyarázó erejét.

A dolgozatban az életciklus hipotézis aggregált gazdaságra vonatkozó következtetéseit teszteljük a World Development Indicators 2007 adatbázisában található idősorokból képzett paneladatokon. Az egyszerű, fix hatású panelemzés és a változók endogenitását kezelni képes kétfokozatú regresszióval végzett elemzések arra a következtetésre vezettek, hogy a gazdasági és demográfiai jelenségek életciklus hipotézis által felállított elméleti hatásait az empirikus adatok általában alátámasztják az alkalmazott mintán és részmintákon.

CZANEK ANDREA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bozsik Sándor
egyetemi docens

„Hitelekről hitelesen”, avagy a magyarországi mikro-, kis- és középvállalkozások által jelenleg igénybe vehető hazai hitellehetőségek feltérképezése

„About loans – genuinely” As charting possible loan constructions for Hungarian micro-, small-, and medium-size enterprises

Napjaink szűkös erőforrásai miatt rendszereink hatékonyabb működtetése az élet minden területén egyre inkább előtérbe kerül. Ennek egyik fontos eleme az információgazdálkodás, amely mindennapi döntéseink állandó velejárója. Különösen vonatkozik ez jelen esetben a vállalkozások hitellehetőségeire.

A gazdasági életben elengedhetetlen a rövid-és hosszútávú tervezés, egy egységes stratégia kialakítása a vállalkozás profiljához alkalmazkodva. Akár az előre gondolkodás, akár egy nemvárt esemény miatt lesz szükség hitelfelvételre, hirtelen nagy jelentősége lesz az információknak. A kis szervezetek vannak leginkább nehéz helyzetben, ezért a versenyképesség megtartása és az esetleges kockázatok miatt érdemes feltérképezni a hazai hitellehetőségeket, naprakész információkkal rendelkezni.

Ehhez nyújt segítséget ez a dolgozat, amelyben az alapos kutatómunka során összegyűjtött információk egyrészt segítséget nyújtanak a mikro-, kis-, és középvállalkozásoknak az igénybe vehető hazai hitelfelvételi lehetőségekről, másrészt egy további kutatás alapjául szolgálat, amelyben a fókusz a vállalkozások típusaira és a banki hitelfolyósítás feltételeire irányulhat.

Célom a dolgozathoz minél szélesebb körben elvégezni a kutatást, mind a keresleti mind a kínálati oldal vizsgálatával, és az információk segítségével átfogó képet adni a jelenlegi magyarországi vállalati hitelpiacról.

CZIBIK ÁGNES
Végzés éve: 2007
Gazdálkodási szak
FAZEKAS MIHÁLY
Végzés éve: 2007
Közgazdaságtudományi szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
NÉRAY BÁLINT
V. évfolyam
Szociológia szak
EÖTVÖS LÓRÁND TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Tosics Iván
ügyvezető igazgató
Városkutatás Kft

Elszalasztott lehetőségek? – Az integrált szemlélet alkalmazásának jelentősége a magyar önkormányzati döntéshozatalban

Missed opportunities? The importance of the application of integrated approach in the decision making of the Hungarian local governments

A tanulmány kettős célt követ, egyrészről önálló elméleti eredmények felmutatására, alátámasztására, tehát a városi versenyképesség és a társadalmi kohézió fogalmi tisztázására és összekapcsolására törekszik. Másrészről önálló empirikus következtetések megfogalmazását célozza meg, azaz két kiválasztott esettanulmány (Szegedi Pólus Program, Corvin Sétány Program) széles körű, az elméleti megfontolások alapján végzett elemzését. Elméleti következtetéseinket a városi versenyképesség és a társadalmi kohézió fogalmait övező viták áttekintése, valamint a vitás kérdésekre adott reakcióink után fogalmazzuk meg. Amellett érvelünk, hogy a két koncepció számos ponton összefonódik, amit teoretikus megközelítésben is alá lehet támasztani, ugyanakkor befolyásos nemzetközi szervezetek irányelvei, ajánlásai is ebbe az irányba mutatnak. Empirikus következtetéseinket két egyedi és gondolatébresztő esettanulmány kvalitatív (interjúk, szöveges dokumentumok) elemzésének segítségével fogalmazzuk meg; induktív következtetések levonása helyett problémafelvetésre, a későbbi kutatások fókuszának orientálásra törekedtünk. A városfejlesztési, rehabilitációs programok kialakításához vezető döntéshozatal, az ebben a döntéshozatalban alkalmazott szempontrendszer érdekelt minket. Kerestük annak direkt és indirekt jeleit, hogy a döntéshozatali mechanizmusok során felmerülnek-e az elméleti keretben kifejtett szempontok, az integrált megközelítés. Eredményeink részben megerősítik hipotéziseinket. Az elemzett esettanulmányokban fellelhetők az integrált szemlélet megnyilvánulásai, azonban nem tekinthetők a bevett gyakorlat részének, egyes intézményekhez, személyekhez köthetők csupán. Szeged esetében a két szempontrendszer összekapcsolása meglehetősen kezdeti stádiumban van, ugyanakkor a VIII. kerület esetében egy komplexebb, integrált elemeket is tartalmazó programmal találkoztunk.

CZOBORCZY ANETT
II. évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Kunos István
egyetemi docens

A vezetői hatalom: a siker titka, mely a vezetést oly pikáns foglalkozássá teszi

The managerial power: key to the success, which makes management a savoury profession

Megírandó dolgozatom a vezetői hatalom széles, és mégis oly behatárolt témáját öleli fel. A vezetést sokféleképpen lehet értelmezni, de ebben az esetben a gazdasági rendszer szervezeti vezetése a fő célpont, és ami még ennél is nagyobb központi szerepet kap, az ezen belüli hatalom kérdése.

Pontosan mi maga a hatalom és hogyan értelmezhetjük egy ép szervezeti struktúra keretei között? Fontos tisztázni, hogy ez egyfajta képesség, emberi tulajdonság, vagy –ami manapság egyre jobban tendenciává válik- csupán egy betöltésre váró pozíció?

Jelen gazdasági helyzetünkben a hatalom egyre inkább válik olyasféle társadalmi szereppé, mely mindent magáénak akar. De vajon ezt a szerepet hogyan lehet megszerezni és megtartani egyben, anélkül, hogy az ezzel bíró vezető ne sértse meg mások mentálhigiénéjét és személyiségét. És mindez már felvet két pólus közötti kapcsolatot: az egyik fél a vezető, aki hatalommal bír, a másik pedig a beosztott, akinek az engedelmeskedő szerepe jutott osztályrészül. Vajon minden vezető bír tényleges hatalommal? És talán minden ember, akinek kijutott a hatalomból vezető is egyúttal?

Ezen izgalmas humánus kérdéseken kívül a dolgozat témájához tartozik – részenként- a vezetői hatalom tipizálása, személyközpontú, valamint etikai –és jogi megközelítése, megosztására való törekvések, az ezzel járó előnyök, hátrányok és a vezető életmódjára és személyiségére kiható veszélyek. Mindez a mindennapi életben előforduló példákkal, tapasztalatokkal és kutatási konklúziókkal tarkítva.

CSÁNYI EDIT
Végzés éve: 2008
Pénzügy szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulensek: Misinszki Józsefné
főiskolai docens
Villangó Péter
osztályvezető, APEH

Operatív ellenőrzés a rejtett gazdaságban, avagy mesél az emberi leleményesség

Operative controlling in hidden economy and the man of resource

Az ember természete folytán mindig többre vágyik, mint amire lehetősége van. Számos okot fel lehet hozni, ami arra készteti az egyént, hogy a törvénnyel szemben lépjen. Az operatív ellenőrzés az adóhatósági ellenőrzésben speciális helyet foglal el. Pályamunkámban ennek különböző megjelenési formáit vizsgálom a régiók összehasonlításával. A „leleményes adózók" arra törekednek, hogy minél kevesebb adóalapot valljanak, tehát az adójuk egy részét eltitkolják. Ezzel összefüggésben fontos a szankcionálás, valamint az adóhatósági eljárás.

A rejtett gazdaság makrogazdasági jelentősége még csak rövid ideje ismert, azonban annál érdekesebb. Ez inspirál arra, hogy minél több megközelítésből elemezzem ennek jelentőségét, figyelembe véve mind az adóhatóság, mind az adózó szemszögét.

Dolgozatom befejezéseként bemutatom kérdőíves kutatásom eredményét, amely a lakosság morálját és a rejtett gazdasághoz való kapcsolatát taglalja. Végül válaszolok, javaslatot teszek tanulmányom fő kérdésére: hogyan szorítható vissza az árnyék gazdaság, milyen lehetőségek állnak rendelkezésre a gazdaság fehérítésére.

CSENDE TAMÁS
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Beke Márta
ny. tudományos munkatárs

Az outsourcing elmélete és gyakorlata egy vegyipari termelő vállalat példáján szemléltetve

The Theory and Practice of Outsourcing Presented through the Pattern of a Chemical Producing Company

A menedzsment módszertan egyik különleges területe az outsourcing. Ez az eszköz a magyar vállalkozások körében a rendszerváltás után egyre jobban elterjedt, de a gyakorlati megoldások nem minden esetben követték az elméleti lépéseket.

Dolgozatomban egy vegyipari termelő vállalat – a Magyar Alumínium Termeli és Kereskedelmi Zrt., (a továbbiakban MAL Zrt.) – példáján mutatok be egy gyakorlati megoldási alternatívát. Első lépésben egy rövid elméleti összefoglalót adok a kiszervezés témaköréről, – az aktuális trendek figyelembe vételével – majd a vállalkozás ismertetése után, egy részleg kihelyezésének folyamatát mutatom be a kihelyezési igény felmerültétől a vállalkozásba adás utáni együttműködésig.

Értekezésem központi témája az, hogy a részleg kiszervezése, hogyan ment végbe, milyen megoldásokat alkalmazott a MAL Zrt., hogy sikeres legyen a kihelyezés. Megvizsgálom, hogy a kiszervezés lépései mennyire követik az elméleti sémát, miben mutatkozik eltérés a gyakorlat és az elmélet között. Körbejárom, hogy az egyes érdekcsoportok, hogyan viszonyultak az outsourcinghoz, miképp lehet elérni, hogy az átállás a „do it”-ról a „buy it”-ra zökkenőmentesen menjen végbe.

Munkámban keresem a választ arra, hogy melyek azok a megoldások, amelyek kiemelkedően (példaértékűen) kezelik a kihelyezés során felmerülő problémákat, illetve mely területek azok, ahol a vállalkozásnak nagyobb odafigyeléssel kell eljárnia a későbbi kiszervezések folyamán, hogy a későbbi kihelyezések még eredményesebbek lehessenek.

CSEPETI ÁDÁM
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Berács József
egyetemi tanár

Mennyiben tekinthető kiváló stratégiai CSR kezdeményezésnek az olajtársaságok részéről a bioüzemanyagok globális piaci térhódítása?

To what extent can we consider the worldwide retailing of biofuels as an excellent CSR initiative on the part of the oil companies?

TDK dolgozatom az alternatív erőforrásnak minősülő bioetanol és biodízel gyártás, illetve forgalmazás üzleti és társadalmi aspektusait kívánja feltárni. A dolgozat meghatározza a bioüzemanyagok speciális helyét az innovációk között, valamint értékeli az olajtársaságok alaptevékenységét is. Részletesen ismerteti a bioüzemanyagok világpiaci elterjedésében rejlő kockázatokat (például továbbra is jelentős mennyiségű fosszilis eredetű energiafelhasználás, élelmiszerbiztonság veszélyeztetése, esőerdők kiirtása), valamint az olajtársaságok számára a nemzetállami kormányok és hazánk tágabb makrokörnyezete, azaz az Európai Unió által felkínált lehetőségeket.

A tanulmány fő mondanivalója, hogy az első generációs bioüzemanyagok sem társadalmi, sem üzleti szempontból nem tekinthetők kiváló stratégiai CSR kezdeményezéseknek. Előállításuk jellemzően drágább a hagyományos, fosszilis üzemanyagoknál és veszélyeztetik a globális élelmiszerellátást. Így forgalmazásuk igazán sem az olajtársaságoknak, sem a fogyasztóknak és társadalom többségének sem hasznos. A profitálók köre bezárul az agrártermelőkkel és biokomponenseket előállító vállalkozásokkal. Sikeres stratégiai CSR kezdeményezésekké a ma még csak kísérleti fázisban levő második generációs bioüzemanyagok válhatnak.

CSILLAG ESZTER
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási Kar
Idegenforgalmi és szálloda szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Dávid Lóránt
főiskolai tanár

A múzeumok szerepének változása a 21. században két kiállítás turisztikai, marketing szempontból való elemzésén keresztül

The changes of the role of museums int he 21st century through the comparison between two exhibition from turistic and marketing view points

A 21. század az emberiség egyik kiemelt problémájával köszönt ránk: meghasonlott, és ellentmondásba került egymással a gazdaság és a kultúra. Ennek nyomai már a 20. század második felében is érzékelhetőek. A közeljövőben a kultúra és a gazdaság kiegyezésének alapjait kötelességszerűen meg kell oldani az emberiségnek.

Hazánkban a rendszerváltás után, az előző korszakokhoz képest hihetetlen nagyméretű változás történt az ország teljes struktúrájában. Évszázados hagyománnyal rendelkező iparágak, különböző tevékenységi körök szűntek meg, vagy csökkentek minimális szintre. A korábban periférián elhelyezkedő ágazatok jelentősége mára erőteljesen megnövekedett. Ezek közül az egyik legkiemelkedőbb szerepet és jelentőséget az idegenforgalom kapta. Ennek egyik dinamikusan fejlődő ága a kulturális turizmus.

A 21. század hazánkban új látásmódot igényelt a múzeumoktól. Az új kihívások, és sokrétű elvárások igénye lépett fel. Struktúraváltásra, szemléletmód váltásra volt szükség. Ennek első jegyei a közönség számára a 2001-től elinduló új szemléletű időszakos kiállítások sorozata lett, amelyek közül néhány már átlépte az országhatárokat. Dolgozatunkban rávilágítunk a változással járó lehetőségekre, feladatokra, mindezt két kiállítás elemzésén keresztül. A megváltozott intézmények már nemcsak kultúránk egy-egy részének őrzőiként értelmezik önmagukat, hanem átadóiként is egyben. Ez a nyitás a közönség felé megteremtette a lehetőségét, hogy az időszakos kiállítások turisztikai attrakcióvá nőjék ki magukat. Vizsgáltuk az idegenforgalom, marketing-, és reklámstratégiát és a múzeum kapcsolatát. Valamint a látogatóbarát szemlélet milyen alapvető változásokra kényszeríttette az egyes intézményeket és a változás szükségességének okát, azaz a mai társadalom milyenségét. Az egyértelmő tisztánlátás, tájékoztatás érdekében, röviden áttekintettük és ismertettük a múzeumok kialakulásának kronológiáját.

Az elemzésünk tárgyául választott két időszakos tárlat, a Szépművészeti Múzeum megnyitásának 100. évfordulójára megrendezett Van Gogh Budapesten című kiállítás, valamint a Magyar Nemzeti Galéria megalapításának 50. évfordulója alkalmából rendezett Vaszary János gyűjteményes kiállítás volt.

CSOMAY NATÁLIA
KÓLINGER GÁBOR
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
PANNON EGYETEM

Dr. Kovács Zoltán
egyetemi tanár

Rend a lelke mindennek – Az 5S alkalmazásának vizsgálata három nemzetközi vállalatnál

Moving spirit of everything is orderliness – Survey of the use of 5S in three international companies

A kaizen szó japán eredetű, mely folyamatos tökéletesítést jelent. A kaizen egy filozófia, amely szerint a szervezet összes dolgozójának törekedni kell arra, hogy állandóan jobbító javaslatokat tegyen a jelenlegi rendszerre vonatkozóan, így fejlessze a vállalati folyamatokat.

Az 5S a folyamatos tökéletesítés filozófiájának egyik alapvető módszere. Az 5S célja, hogy az egyes munkahelyeken, üzemekben csak a munkavégzéshez szükséges tárgyak, eszközök, dokumentációk stb. legyenek, vagyis azok dolgok, melyek segítségével a folyamatok során értékteremtés történik. Minden olyan dolog, ami a folyamatokban nem teremt hozzáadott értéket, azt el kell távolítani a munkavégzés helyszínéről, mert az „muda”-t – veszteséget – okoz, amiért a vevő nem fizet.

A vállalati gyakorlatban egyre inkább megfigyelhető, hogy az 5S módszert beültetik a vállalati kultúrába, mert jó néhány előnnyel jár. Ezek közül néhány: rend és tisztaság; a szabványosítással tervezhetőbbé válnak a folyamatok; a dolgozók bevonása; külső partnerekben jó benyomást vált ki.

Dolgozatunkban három Magyarországon működő nemzetközi vállalatot vizsgálunk meg, ahol alkalmazzák az 5S-t. Az egyik szervezetnél már hosszú évek óta a termelési rendszer részét képezi ez a gondolkodásmód. A másik két vállalatnál még gyerekcipőben jár az 5S, jelenleg a bevezetési szakaszban tartanak. Ez, azért is érdekes, mert a bevezetési fázisban figyelhető meg a legtöbb nehézség, ami a módszerrel kapcsolatban felmerülhet. A saját munkánk eredménye, egy az 5S módszer bevezetésére kidolgozott projektmódszertan, mely a kialakítás szakaszát támogatja. Az általunk végzett kutatással és a tapasztalataink közzétételével szeretnénk hozzájárulni, hogy azok a szervezetek, akik gyakorlatban szeretnék alkalmazni az 5S-t, minél könnyebben be tudják építeni vállalati kultúrájukba.

CSORBA SZILVIA
IV. évfolyam
Nemzetközi kapcsolatok szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Csáki György
főiskolai tanár

Fúziók és felvásárlások az Európai Unióban

Mergers and acquisitions in the European Union

A fúziós és felvásárlási ügyletek száma folyamatosan növekszik napjainkban, ezen üzletszerzési tevékenységek elsősorban az 1990-es évekre váltak dominánssá. A versenyképesség követelménye szorosan összefügg a mára egyre inkább kiteljesedő globalizáció jelenségével. A kialakult határok nélküli világban, ahol a tényezőáramlás korlátai egyre inkább eltűnnek, fokozatosan nőnek a bizonytalansági tényezők. A világgazdaság változásaihoz való alkalmazkodás igénye által egyre több külföldi működőtőkét vonnak be a gazdaságok. E befektetési motiváció hátterében számos ok állhat: piacszerzés, erőforrások kiaknázása, hatékonyság növelése, stratégiai előnyök, képességek megszerzése. Ezen előnyök részbeni megszerzésével is profitábilisabbak lehetnek a vállalatok a hazai és a nemzetközi piacon egyaránt.

A világkereskedelem közel felét lebonyolító transznacionális társaságok számára meghatározó jelentőségű a liberális piacgazdaság, amely lehetővé teszi számukra a szabad stratégiaalakítás és mozgás lehetőségét, ezek a cégek azonban világméretekben kívánják optimalizálni tevékenységüket és vállalati stratégiájukat globálisan alakítják.

Kutatásom során elemeztem azt is, hogy miközben az OECD tagországai még mindig nagyobb súllyal szerepelnek úgy a kibocsátók, mint a fogadók között, a fejlődő és feltörekvő gazdaságok szerepe a működőtőke nemzetközi áramlásában lényegesen megnőtt a vizsgált időszakokban, 1979 és 2006 között.

A felvásárlások és fúziók trendje szinte minden iparágban érzékelhető, amelyek elsősorban a stratégiai hálózat kiépítésének eszközei. A világ nagy térségei közül az Amerikai Egyesült Államok és Európa kilátásai a legjobbak a fúziós és felvásárlási aktivitást illetően, míg Ázsia tűnik ebből a szempontból a leggyengébbnek. A legtipikusabb iparágak, ahol a fúziós és felvásárlási ügyletek előfordulnak: gyógyszeripar, gépkocsi-gyártás, kőolaj-kitermelés és számos gyorsan növekvő szolgáltatási szektor. A vállalatok akvizíciós kedve olykor kisebb megtorpanásokkal ugyan, de folyamatosan növekedett az elmúlt évek során. A globális pénzügyi válság hatásai azonban már az M&A tranzakciókban is tükröződnek.

CSORBA TÍMEA
III. évfolyam BA
Gazdálkodási és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Horváth Zoltán
főiskolai tanár

A kockázatelemzés számítógépes módszerei

The computerized method of risk assessment

Napjainkban a kockázatok elemzése és kezelése egyre fontosabb feladattá válik, ugyanis egyre nyilvánvalóbb, hogy a kockázatkerülő piaci magatartás nem vezet eredményre. Ezen felismerés szükségessé teszi a minél eredményesebb kockázatkezelési stratégia kialakítását és a minél hatékonyabb kockázatelemzési szoftverek kifejlesztését.

A kockázatelemzési szoftvereket a bankok, a vállalatok, az orvostudomány, a marketingkutatók és a gazdaság egyéb szereplői is alkalmazhatják, mégis a legelterjedtebb a használatuk a banki szférában.

A credit scoring modellek alkalmasak a hitelkockázat mérésére. A leggyakrabban használt módszerük a logisztikus regressziós modell, mivel ennek alkalmazhatósága kevés korlátba ütközik.
Az egyik piacvezető statisztikai szoftver, az SPSS segítségével felépítettünk egy olyan logisztikus regressziós modellt, amely alapján becslést tudunk mondani, hogy egy adott ügyfél jó, vagy rossz adós lesz-e. A modell felépítéséhez más ügyfelek múltbeli adatait és a hitel visszafizetési eredményét vesszük figyelembe, és ezekből modellt építve alakítjuk ki várakozásainkat minden egyes új ügyfél esetén. A szoftver ezt az elemzést végzi el.

Törekedni kell arra, hogy minél pontosabban oldjuk meg feladatunkat, a kockázat előrejelzését, hiszen a programok minimális hatékonyságnövekedése esetén is óriási profitnövekedést és/vagy kockázatcsökkentést lehet elérni nagy volumenű kihelyezések esetén.

CSÖRGŐ CSABA
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Badics Judit
egyetemi docens

A teljesítményösztönzés változásai a felsőoktatásban

Changes of achievement stimulation in higher education

A továbbtanulási döntések vizsgálatánál két elméleti megközelítést kell megemlíteni. Az emberi tőke elmélet képviselői azt állítják, hogy a tanulás beruházás a termelőképesség növelésébe. A szűrőelmélet szerint, pedig az elvégzett iskolák csak jelzésként szolgálnak a munkáltatóknak, hogy a munkavállaló rendelkezik-e a megfelelő képességekkel. A valóságban mindkét elmélet érvényesül. A hallgatók, pedig azért szereznek diplomát, mert az életkereseteik növekedését várják tőle.

A magyar felsőoktatási rendszerben jelentős változást jelent a 2005. évi CXXXIX törvény. A hallgatókat ugyanis minden évben rangsorba állítják, és ez alapján eldől, hogy a következő évben ki folytathatja tanulmányait államilag finanszírozott képzésben. A korábbi gyakorlatba a felvételivel dőlt el, hogy a rendes képzési időn belül költségtérítéses, vagy államilag finanszírozott képzésben tanulhatnak.

Ez a változás, hatással van a hallgatók teljesítményének ösztönzésére is. Minden évben versenyezniük kell egymással, az államilag finanszírozott helyekért. Ami, ha a paraméterek megfelelően vannak beállítva, azt eredményezi, hogy a hallgatók nagyobb erőfeszítést fejtenek ki. Ezzel növelhetik az esélyeiket, arra, hogy teljesítményük alapján ők kapják meg az államilag finanszírozott helyeket.

Ezt a problémát tournamentként érdemes kezelni, amellyel megadható a hallgatók optimális döntése anélkül, hogy a probléma bonyolulttá válna. Fontos azonban megjegyezni, hogy a teljesítményt nem lehet egyértelműen meghatározni az erőfeszítés mértékéből, hiszen azt a szerencse is befolyásolja. Ezt a véletlent könnyen kezelhetjük egy valószínűségi változóként. Így a szerencse is könnyen bevonható a vizsgálatba, és a probléma még mindig egyszerű marad.

Az elmélettel jól alátámasztható hatékonyságnövekedés azonban a gyakorlatban nem működik minden esetben hibátlanul. A felmerülő problémák megoldása azonban nehéz. Elképzelhető, hogy találhatunk olyan változtatási lehetőséget a szabályokban, ami további ösztönzést eredményezne, azonban valószínűleg ezzel az igazságosság csorbulna.

DANKOVITS ZSUZSANNA
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Gubán Pál
főiskolai docens

Tamási kistérség turisztikai fejlesztésének lehetőségei a LEADER+ program segítségével

The possibilities of the development of tourism in the Tamási micro-region with the aid of LEADER+

Dolgozatomban Tolna megye öt kistérsége közül a gazdaságilag legelmaradottabbal foglalkozom. Ilyen, és hasonló adottságú területek fejlesztésére ad lehetőséget az Európai Unió egyik programja, amely a vidéken élők helyzetén tud változtatni. Véleményem szerint a turizmus az egyik leghatékonyabb módszer, amely során a megye fejlettebb településeihez és falvaihoz való felzárkózás biztosított.

Az adatok elemzése arra enged következtetni, hogy a turizmus iránt megnövekedett az érdeklődés. Sajnos az igények kielégítését a kistérség nem tudja megoldani, hiszen szakemberhiánnyal, szakmai lemaradással küzd. A térségben élők nincsenek motiválva, hogy aktívan vegyenek részt a turizmusban. A szemléletváltáshoz a LEADER+ program adhat megfelelő támogatást.

A kistérségben turisztikai fejlesztési prioritásokat jelöltem ki, melyekben többek közt célul tűztem ki a helyi társadalom értékeinek megőrzését, a humán erőforrás fejlesztését, illetve a turizmus elengedhetetlen követelményét: a környezeti fenntarthatóságot.

A LEADER+ program alkalmas a települések életszínvonalának növelésére, helyi összefogás erősítésére, többek között a helyi termékek propagálása révén. A program nem biztosít milliárdokat a fejlesztések megvalósításához, viszont kellő segítséget nyújt a vállalkozóknak munkájuk során új technológia alkalmazására, piacuk bővítésére, a falvak vagy városok arculatának megváltoztatására.

A fejlesztési célok megvalósítási eszközeit projekteken keresztül mutatom be, amelyek tartalmazzák a beruházott költséget és a támogatás mértékét is.

DARAZSACZ PÉTER
SZLATÁROVICS LÁSZLÓ
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kosztopulosz Andreász
egyetemi adjunktus

A magyar kockázatitőke-piac keresleti oldalának vizsgálata

Demand side analyse of the Hungarian venture capital market

A vállalati életciklus alapján a korai fázisban lévő innovatív vállalkozások számára beszűkül a hitelpiacról történő forrásbevonás lehetősége, így a kockázati tőke jelenti a külső forrásból származó finanszírozás legfontosabb forrását minden olyan országban, ahol fejlett a tőkepiac, és annak részeként a kockázatitőke-iparág.

A finanszírozási problémák orvoslására felértékelődött az állami szerepvállalás fontossága, és ennek részeként a közelmúltban dolgozták ki az úgynevezett Jeremie (Joint Europen Resources for Micro to Medium Enterprises) programot, melynek az egyik pillére az intézményi kockázati-tőke kínálati oldalát hivatott erősíteni. De vajon elegendő a tőkekínálati oldal mesterséges presszió a finanszírozási rés szűkítésére? Dolgozatunkban erre a kérdésre keressük a választ, és a vizsgálódásainkat a tőkekeresleti oldal felől közelítjük meg. Jelen dolgozatunk célja, hogy feltárjuk a hazai vállalkozások attitűdjeit a kockázati-tőke bevonással kapcsolatban, vannak-e befektetésre alkalmas projektjeik, illetve felkészültek-e a befektetés fogadására.

A kockázatitőke-piac kínálati oldaláról jelentős ismeretanyag áll rendelkezésünkre, de a magyarországi keresleti oldal vizsgálatáról közel sem ilyen sokrétűek az ismereteink. A magyar kis- és középvállalkozásokat szegmentáltuk a kockázatitőke-bevonással kapcsolatos attitűdjeik alapján, és ennek eredményeként hét homogén csoportot (klasztert) kaptunk, melyekben tovább folytattuk vizsgálódásainkat. Mindegyik homogén csoportban feltártuk és elemeztük azokat a lehetséges okokat, melyek meggátolják a kisvállalatokat, hogy megjelenjenek a kockázatitőke-piac keresleti oldalán, illetve azokat az okokat, melyek meghiúsítják a befektetések megvalósulását. Megállapítottuk, hogy számos gátja van a befektetések megvalósulásának, hiszen ha a kisvállalatok részéről ténylegesen meg is nyilvánul a kockázati-tőke iránti kereslet, sok esetben még akkor is éretlenek a tőke fogadására. Megállapításaink tükrében arra a következetésre jutottunk, hogy a tőkekínálati oldal dotációja nem érhet el maximális hasznosságot, amennyiben a tőkekeresleti oldal nem képes a források fogadására. Úgy érezzük, hogy szükség van olyan intézkedésekre, melyek orvosolhatják ezt a problémát, megoldási javaslatainkat mi is részleteztük dolgozatunkban.

DARÁNYI MÓNIKA
DOMJÁN KATALIN
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Pelle Anita
egyetemi adjunktus
Kovács György
egyetemi adjunktus

Külső kényszer vagy tudatos választás? Németország gazdasága 1918-tól 1933-ig

External pressure or conscious choice? The German economy between 1918 and 1933

A szociális piacgazdaság szó hallatán sokunknak rögtön Németország pozitív példája juthat eszébe. Talán fordítva is ugyanígy vagyunk ezzel: Németország vonatkozásában mindenekelőtt a szociális piacgazdaság képe lebeg szemünk előtt. Dolgozatunk egyik fő fonala ezen rendszer csíráinak fellelése a két világháború közti időszakban, miközben figyelemmel kísérjük az ezen gyökereket formáló jelentős gazdaságtörténeti eseményeket.

Ezért is választottunk dolgozatunk témájául olyan – nemcsak a német gazdaságtörténettel foglalkozók számára – fontos időszakot, amelynek hatásai – bátran állíthatjuk – meghatározták a XX. század nyugat-európai gazdasági fejlődését. Kutatásaink során továbbá arra a felfedezésre jutottunk, hogy a tárgyalt időszakról összefoglaló gazdaságtörténeti munka – különösen magyar nyelven – nem állt rendelkezésünkre, valamint jelentősen kevesebb szakmai irodalommal találkoztunk munkák során, mint az ezt követő rendszer vonatkozásában. Ezért is volt komoly kihívás számunkra a téma átfogó feldolgozása.

Az adott korszakot különböző aspektusokból vizsgáltuk. Eltekintettünk az idősík szimpla menetétől, helyette az általunk fontosnak vélt témákat jártuk jobban körül, úgy mint például a békeszerződés jelentős gazdasági hatásait; a történelem addigi legnagyobb hiperinflációjának okait, kezelését, és főbb következményeit; az akkori német kartellek gazdaságilag meghatározó szerepét; a szakszervezetek működését, és az általuk elért eredményeket; a világgazdasági válság begyűrűzését az országba, illetve annak lesújtó következményeit. Mindezt azért is tartottuk fontosnak közelebbről bemutatni, mert ezen (gazdasági) események sorozatának kimeneteleiből tanulva alakították a II. világháború utáni politikákat a Német Szövetségi Köztársaságban, és más országokban is.

Ugyanakkor igyekszünk megtalálni a választ a dolgozatunk címében feltett kérdésre: vajon külső kényszerek rendszere, vagy Németország tudatos választásainak sorozata alakította ezen időszak során az ország gazdasági életét? Vagy talán nem is lehet egyértelműen állást foglalni egyik állítás mellett sem?

DARVAS ÁGOTA
IV. évfolyam
Nemzetközi kapcsolatok szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Csáki György
főiskolai tanár

A fejlődő országok szerepe a WTO Doha-fordulóján

The role of the developing countries in the WTO Doha round

1948-ban létrejött a nemzetközi kereskedelem szabályozására hivatott szervezet ideiglenes titkársága, a GATT. 1988-ban az Uruguayi tárgyalási forduló a GATT teljes revízióját jelentette. A revízió következménye volt a WTO megalakítása 1995-ben, amely a multilaterális kereskedelem szabályainak rögzítésével, alkalmazásával foglalkozik. Új témakörök továbbá: a regionalizáció, -a környezet, - a befektetések, - az elektronikus kereskedelem (e-commerce), -és a munkaerővel kapcsolatos szabályozások. 2001-ben a Doha forduló olyan célkitűzéseket hozott létre, amely a fejlődő országok felzárkóztatását célozta: Doha Development Agenda (DDA). A főbb deklarált elvek: a változó gazdasági környezetben is törekvés a multilaterális kereskedelem fejlesztésére; fókuszálva a legkevésbé fejlett országok sebezhetőségére és érdekeinek érvényesítésére. A DDA különálló fontos része a Work Programme, amely kiemelt ágazatonként foglalkozik a gyakorlati megvalósítással. A Doha forduló óta eltelt hét év nem hozta meg a kívánt eredményeket. A fejlődő országok és a legkevésbé fejlett országok (least-developed countries-LDCs) felzárkóztatási kérdése egyensúlyi problémákat vetett fel. Kína, India és a dél-kelet ázsiai országok jelentős előnyökre tettek szert, míg a LDCs felzárkóztatási folyamatát nem sikerül biztosítani. 2008 tárgyalási folyamatai a célokhoz képest megtorpanást mutatnak. A folyamatban lévő világgazdasági problémák negatívan hatnak az esélyekre.

DÁVID VIKTÓRIA KATALIN
II. évfolyam
Gazdálkodási egyetemi kiegészítő szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Lukács Eszter
egyetemi adjunktus

Az Európai Unió humanitárius segélypolitikája Afrikában

The European Union's humanitarian aid policy in Africa

Dolgozatom célja az Európai Unió humanitárius segélypolitikájának bemutatása, az afrikai kontinensen kialakult humanitárius válságok enyhítésére, kezelésére helyezve a hangsúlyt, hiszen Afrika az a földrész, amely a legtöbb és legégetőbb problémákkal küzd és a legjobban „áhítja a gyógyírt vérző sebeire". Mivel sajnos nem képes egyedül szembeszállni az olyan gondokkal, mint az élelmiszerhiány, a szegénység, az AIDS és egyéb fertőző betegségek rohamos terjedése, vagy a fegyveres konfliktusok okozta krízisek.

Az elmúlt évtizedek folyamán elég komoly humanitárius válság alakult ki Afrikában, így az eddigieknél még égetőbb szüksége van az ott élőknek külső segítségre. Ezt felismerve a humanitárius segélyezés az Európai Unió külpolitikájának kulcselemévé vált, és segélyezési tevékenysége évről évre egyre több országban megtalálható. Mára már elmondhatjuk, hogy az EU lett a világ, és egyben Afrika legfőbb segélyezője, hiszen az Unió és tagállamai nyújtják jelenleg a legnagyobb mértékű humanitárius (és fejlesztési) segélyt – 60 százalékát a világ összes segélyeinek.

Az Európai Unió humanitárius segélyezési tevékenységét az ECHO irányítja, amely 2004. novemberétől, már mint az Európai Bizottság egyik Főigazgatósága működik és DG ECHO – magyarul a Humanitárius Segélyek Főigazgatósága – névre hallgat. A szervezet évente átlagosan 600-700 millió eurót költ humanitárius projektek finanszírozására, élelmiszer-segélyekre és katasztrófa-megelőzésre, hiszen mindaddig, amíg Afrika nem tud a fejlődés útjára lépni, és nem veheti át a terepet az EU fejlesztési politikája, addig – a dolgozatban részletesen kifejtett – LRRD-elvnek eleget téve az ECHO-ra hárul a feladat, hogy jelenlétével és akcióival „mentse, aki még menthető", azáltal, hogy élelmet, vizet, szállást, egészségügyi ellátást és a hétköznapok túléléséhez nélkülözhetetlen dolgokat biztosít az ott élők számára.

A dolgozat végén kitértem az ECHO néhány konkrétan afrikai projektjének bemutatására, melyek között olyanok szerepelnek, mint az AIDS elleni programok a Kongói Demokratikus Köztársaságban és Zimbabwében; csádi és tanzániai menekülttáborok fenntartásának finanszírozása; továbbá a ma is dúló szudáni – pontosabban darfuri – humanitárius válság enyhítése.

DEÁK BALÁZS
FUCHS ÁDÁM
II. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
PSZFK-ZI
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulensek: Zsupanekné Dr. Palányi Ildikó
főiskolai adjunktus
Dr. Halász Imre
főiskolai tanár

Mobiltelefon – Az igazi sikertörténet

Mobile phone – The real success-story

A mai modern kori közgazdaságtan az információt, mint termelési tényezőt is ugyanolyan fontosnak tartja, mint a földet, a munkát, a tőkét és a vállalkozót. Bár a fontossága megkérdőjelezhetetlen, mégis méltánytalanul kevés szó esett róla eddigi tanulmányaink során. Ez volt a dolgozatunk témaválasztásának oka és alapproblémája.

Az információáramlás legalapvetőbb eszköze napjainkban a mobiltelefon – a szociológiai felmérések kimutatták, hogy jelenleg a Földön minden második ember rendelkezik ilyen készülékkel –, így kézenfekvőnek tűnt, hogy ezt az eszközt vesszük tüzetesebb vizsgálat alá.
A dolgozatunk elkészítéséhez a hagyományos kérdőíves felmérést alkalmaztuk, melynek során három szegmenst vizsgáltunk. A kapott eredményeket különféle statisztikai módszerekkel értékeltük ki, ezen felül már korábbi szekunder kutatások elemzéseit is felhasználtuk a hipotézisünk alátámasztására. Bár két főiskolás nem vállalkozhat arra, hogy egy olyan országos szintű felmérést készítsen, mely lényegében a mobilszolgáltatók feladata lenne, ezért a munkánk csak a mikrokörnyezetünket reprezentálja.

Dolgozatunk befejezéséül összegezzük a nyert tapasztalatokat és eredményeket, és javaslatot teszünk egy optimális tarifacsomag kialakítására a fiatalabb korosztály számára. Ezen felül kísérletet teszünk az iparágban rejlő lehetőségekkel egy lehetséges jövőképet felvázolni.

DELI DÁVID
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak BA
DUNAÚJVÁROSI FŐISKOLA

Konzulenek: Dr. Kovács Péter
egyetemi adjunktus
Dr. Gyulaffy Béláné
főiskolai tanár

Az amerikai tőzsdék árfolyam-ingadozásainak hatása a magyar tőzsdére

The effect of the American Stock Exchange' rate fluctuations onto the Hungarian Stock Exchange

A dolgozatban az amerikai tőzsdék árfolyam-ingadozásainak hatását fogom vizsgálni a magyar tőzsdei parketten. Ezen belül is az amerikai blue-chip részvények, vagyis a legnagyobb cégek részvényeinek hatását fogom tanulmányozni a magyar büdzsén, valamint az amerikai indexek BUX indexre gyakorolt hatását.

A vizsgálatban különös figyelmet szeretnék szentelni a 2007. augusztusától tartó pénzügyi válságnak. Egy ilyen helyzetben ugyanis sokkal jobban kirajzolódik az a tény, hogy nem csak a magyar értékpapír-tőzsde, hanem minden ország börzéje függ az eddig (bár még aktualitása vitatott) pénzügyi nagyhatalom, az Amerikai Egyesült Államok büdzséjétől. Mivel nem a válság hatásának bemutatása a cél, ezért a statisztikai számításoknál olyan időintervallum kerül elemzés alá, mely kiszűri a válság kapcsolaterősítő hatását.

Valószínűleg jól kivehető a probléma, melyet most vizsgálat alá kívánok venni. Sokan nem tekintik ezt problémának, hanem egy profitálási lehetőségnek, de a közgazdászok és brókerek többsége igen nagy volumenű pénzügyi és gazdasági veszélynek tekintik az USA által gyakorolt, legtöbbször rossz hatást hazánkra és az egész világra nézve.

Kutatásom pontos célja a probléma megismertetése és elemzése, hogy milyen és mekkora hatása van az amerikai értékpapír tőzsdének a magyar értékpapírpiacra. Mindezen tények mellett a hatások konkrét okát is keresem. Az okok keresése mellett statisztikai számításokkal szeretném lemérni a függőség nagyságát a Dow Jones, S&P 500 és BUX indexek között. Esetleges megoldásokat, illetve javaslatokat is szeretnék tenni a probléma megoldására.

DEMETER NÓRA
III. évfolyam
Turizmus-vendéglátás szak
HELLER FARKAS GAZDASÁGI ÉS TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Kósi Kálmán
főiskolai tanár

Csepel-sziget biciklis turizmusa

Bicyclist tourism on the Island of Csepel

Világszerte egyre nagyobb mérteket ölt az aktív szabadidős tevékenységek, az egészséges életmód iránti igény. A felgyorsult világ rákényszeríti az embereket, hogy a stressz levezetéséhez eszközt keressenek. A számtalan lehetőség közé tartozik a kerékpározás, mely azon kívül, hogy szabadidős tevékenység környezetbarát és praktikus közlekedési eszköz. Dolgozatom célja, hogy bemutassam a kínálkozó lehetőségeket a kerékpáros turizmus elterjesztésére, megkedveltetésére a turisták és az üzleti élet szereplői számára. Egyúttal célom felhívni a figyelmet a kerékpározás turizmusban már betöltött, illetve még megvalósításra váró szerepére. Munkámban felsorolom a kerékpárosok sajátos igényeit adatokkal alátámasztva, kitérek a szolgáltatási lánc szerepére. Segítségül veszek nyugat-európai példákat, áttekintem a kerékpáros turizmust üzleti szemmel, amelynek érdekében bemutatom az európai desztinációk között kialakult versenyt. A kerékpáros turizmus általános magyarországi helyzetének bemutatása után vázolom a jelenlegi törekvéseket, melyet a biciklisek 12 pontja méltán összefoglal. Dolgozatomban a szemléletváltás szükségességére kívánom felhívni a figyelmet. A téma kidolgozásához otthonom közvetlen környezetét választottam, ezért a Csepel-sziget adottságait, igényeit és jövőbeni lehetőségeit kívánom kihangsúlyozni. Felsorakoztatom a térség turisztikai látványosságait annak érdekében, hogy a fenntartható fejlődés érdekében a tudatos „újrahasznosítás" során felkereshetők legyenek, egyben kizárva a felesleges környezetterheléseket. Vallom, hogy megfelelő koordinációval felgyorsítható és megvalósítható lesz a terület turisztikai fellendítése a környezet károsítása nélkül, ezért célom hogy létrehozzak egy vállalkozást, amely koordinálná a tervezési, szervezési és kivitelezési folyamatokat együttműködve az érdekelt helyi és országos szervezetekkel, polgári körökkel, vállalkozásokkal. Hiszem hogy csak összefogással érhető el eredmény, ez a kistérségekben rejlő rejtett tartalék.

DENEI ANETT LETÍCIA
II. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
Gazdaságtudományi Kar
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bartha Zoltán
egyetemi adjunktus

Gazdaság a kultúra tükrében – Japán és az Európai Mediterrán Régió összehasonlítása

Economic in the Mirror of Culture – Comperism of Japan and the European Mediterranean Region

Dolgozatom célja, hogy bemutassam két egymástól eltérő régió gazdaságát, valamint azt a jelenséget, hogy a nemzetek múltja, kultúrája, milyen hatással van ezekre a folyamatokra.

Külföldi tanulmányaim során volt szerencsém megismerni egy fiatalembert, aki japán és olasz szülőktől származik. Az ellentét egy hétköznapi ember figyelmét is felkeltheti, hiszen minden szempontból egymástól teljesen eltérő nemzetekről beszélünk. Ha azonban a közgazdász szemével vizsgálódunk, milliónyi kérdés vár megválaszolásra.

A kutatás célja, hogy a gazdasági életben felhívja a figyelmet a száraz adatok mellett a háttér vizsgálatára. Ugyanis egy-egy döntés, viselkedés vagy megnyilvánulás mögött hagyomány, tradíció, történelem, egy szóval kultúra áll. Mi sem szemléltetné jobban ezek fontosságát, mint a mágnes két pólusának összehasonlítása, a távolságtartó japán nemzet és a közvetlen szellemű európai mediterrán terület összehasonlítása. A kulturális különbségek és a gazdasági életben tükröződő hagyományok e két ország esetében nagyon jól szemléltethetők.

Külön fejezetben mutatom be a Japán gazdaságot történelmi múltjával, kulturális sajátosságaival. Önálló részben tárgyalom az európai mediterrán régiót, elsősorban Olaszország gazdasági jellemzőit a kultúra tükrében, valamint ismertetem a spanyol és a francia gazdasági élet sajátosságait.

Egy-egy nemzetgazdaság nagyon szerteágazó, számtalan aspektusból megközelíthető, a kultúráról ugyanez elmondható, következésképpen a lehetőségek széles tárházából egy szegmenst szeretnék bemutatni dolgozatomban.

Kutatási tapasztalataimat, észrevételeimet, amelyek e téma megírása közben felmerültek az utolsó fejezetben összegzem.

DIVÉNYI JÁNOS KÁROLY
IV. évfolyam
Közgaszdász gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Ligeti Zsombor
egyetemi docens

Elöregedő társadalom és szociális rendszerek – Merre tovább?

The Effects of Population Ageing on Pension System and Health Care

Dolgozatom elején bemutatom az elmúlt évtizedek demográfiai változásait, az öregedés és népességcsökkenés mai trendjét. Megállapítom, hogy a korábbi viszonyokhoz igazított szociális rendszerek (nyugdíj, egészségügy) működésében komoly gondot jelent a gazdasági függőségi ráta (egy foglalkoztatottra jutó eltartandók száma) emelkedése, amelyhez az újabb demográfiai változások is jelentősen hozzájárulnak.

A keresőkorúak aránya a nem keresőkorúakéhoz napjainkban éri el a tetőpontját, a jövőben folyamatos csökkenése várható. A gazdasági függőségi ráta növekedéséből adódó probléma megoldására tehát most kívánkozik a legjobb lehetőség.

Munkámban kísérletet teszek a potenciális megoldási irányok felvázolására, melyeket alapvetően három csoportra osztok: (1) a már meglévő szociális rendszerek reformja, új viszonyokhoz való igazítása, (2) a szolgáltatást igénybevevők számának csökkentése, (3) a szolgáltatásokat fenntartók számának növelése. Megmutatom, hogy a szociális rendszerek reformján túl (amelyre látunk jelenlegi próbálkozásokat) jóval nagyobb eredményeket lehetne elérni a másik két irányban, amelyek a gazdasági függőségi ráta javítását célozzák. Elsősorban a munkapiacról kiszorulók (idősek, gyermekvállalók) aktivitásának növelésével, ill. hosszú távon a gyermekvállalás hatékony elősegítésével lehetne enyhíteni a fenti folyamatokból fakadó jövőbeni szorítást.

Konklúzióként megállapítom, hogy a problémát csak egy jól átgondolt, komplex intézkedéscsomaggal lehet kezelni, amely a téma összes vonatkozását egyben kezeli, s nem csak egyes részeihez szól hozzá. Dolgozatomban ezeket a szerteágazó területeket kíséreltem meg összefoglaló jelleggel bemutatni, az egyes témák mélyebb kifejtését későbbi kutatások témájául hagyva.

DÓRI GERGELY
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bozsik Sándor
egyetemi docens

Egy különleges árupiac: a gyémántok tőzsdei kereskedése

A special commodity market: diamond futures

Ma a globalizációnak köszönhetően a pénz szinte határok nélkül áramlik a világban. A befektetők új lehetőségeket keresnek megtakarításuk elhelyezésére. Céljuk a diverzifikáció mellett az is, hogy olyan új piacokat, termékeket, lehetőségeket találjanak, amelyek kiaknázásával extraprofitot érhetnek el. A pénzügyi közvetítők, befektetési alapok, bankok egyre újabb és újabb termékekkel állnak elő. A pénzügyi innováció során jellemzően egyre összetettebb termékeket kínálnak ügyfeleiknek. Ezáltal személyre szabottabb lehetőségeket kínálva. A befektetési és spekulációs tőke számára a másik lehetséges út, új termékek, új piacok keresése. Olyan lehetőségek ezek, melyekkel addig kevesen foglalkoztak ezáltal fenn áll a lehetősége, hogy a kockázatokhoz képest magasabb profitot, vagyis extraprofitot szerezzenek. Különösen igaz ez ma, mikor sok bizonytalansággal kell szembenézniük a befektetni vágyóknak a világgazdaság jövőjével kapcsolatban. Ilyenkor fordulnak a befektetők az általuk értékállónak tartott, vagy a múltbeli tapasztalatok alapján annak tűnő alternatív befektetési formák felé. A lehetséges új piacok közt az úgynevezett egzotikus befektetési formák kerülnek előtérbe. Ilyen lehet például a műkincsek piaca és ilyen az dolgozat témáját adó gyémántok piaca. A gyémántok esetében viszont már nehezebb megállapítani, hogy vajon létrehozható–e minden igényt kielégítő határidős piac. A TDK dolgozat célja annak megvizsgálása, hogy ennek milyen lehetőségei vannak. Illetve, hogy ennek milyen realitása van ma. Ennek során megvizsgáltam a gyémántot, mint árut a határidős kereskedhetőség szempontjai alapján, illetve kísérletet tettem egy fiktív tőzsdei termék specifikációjának megadására

DÖMÖTÖR BERNADETT ERZSÉBET
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Csetényi Arthur
egyetemi docens

Az önkormányzati adóügyi rendszer „renoválása”

Renovating the local governmental taxation system

Napjainkra a számítástechnika nyújtotta előnyöket nemcsak az üzleti, de a közszolgálati szférában is kihasználják nálunk, Magyarországon is. Sok nagyvárosban már bevezettek elektronikus ügyintézést lehetővé tevő informatikai rendszereket. Nem csak a lakossággal való kapcsolattartást, de a hivatalokon belüli munkákat is automatizálják és korszerűsítik újabb és újabb programokkal, ill. fejlettebb, de drágább, ERP jellegű moduláris programcsomagokkal, felgyorsítva és kényelmesebbé téve ez által a feldolgozást. Ezek közül az önkormányzatok fejlettségükhöz és „pénztárcájukhoz” mérten válogathatnak. Az adóosztályokon azonban a Magyar Államkincstár (MÁK) által elrendelt, elavult ÖNKADÓ programot használhatják kizárólagosan, a központi adóhivatalnak történő adatszolgáltatás miatt. Sok panasz érkezik vissza a felhasználóktól és az önkormányzatoknál dolgozó informatikai munkatársaktól a programmal kapcsolatban. A fejlesztő évek óta ígéri egy felhasználóbarát és hatékonyabb program kidolgozását, de a hírek szerint még mindig van olyan részlete, ami még megoldatlan.

Tanulmányom tárgya annak bemutatása, hogy a közszolgálati gazdaságinformatika szemszögéből hogyan lehet újjáalakítani (re-engineering) az adózással kapcsolatos folyamatokhoz kapcsolódó számítógépes feldolgozási rendszert. A gazdaságinformatikus menedzseli az információs társadalom feltétel- és követelményrendszerében a tudás alapú értékteremtő folyamatokat informatikai szempontból. Erre azért is van szükség, mert jelenleg szakadék húzódik a fejlesztők és az adóosztály munkatársai között a nehézkes kommunikáció, az eltérő nyelvezet használata miatt. Ezt hidalják át a gazdaságinformatikusok, hatékonyabbá téve az együttműködést. Először górcső alá veszem az önkormányzati informatikai rendszereket, azok kapcsolódását az adóügyi rendszerhez, szót ejtek az e-ügyintézésről is. Ezután kielemzem a jelenlegi adóügyi programot, fejlődésének történetét, előnyeit és hátrányait. Majd tárgyalom az új rendszerrel szemben támasztott elvárásokat és felhasználói igényeket. A következő lépésben a projekt menetéről készítek egy tervet, a teljesség igénye nélkül, mivel egy ilyen projekt részletes megtervezése a valóságban több időt igényel. Végezetül a leküzdendő akadályokat és a projekt végső lépéseiben felmerülő lehetséges alternatívákat prezentálom néhány sorban.

DRABANT BÉLA
HÜRKECZ JUDIT
V. évfolyam
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Buzder-Lantos Gábor
tanácsadó

Stratégiai alapú vállalatértékelés a Richter példáján

The strategic based firm value approach in the case of Richter

A dolgozat célja, hogy a Richter Gedeon Nyrt. múltbéli stratégiájára és jelenlegi környezetének elemzésére alapuló stratégiák közötti választást elősegítse Diszkontált Cash Flow módszeren alapuló értékeléssel.

A stratégiaalkotásnál megvizsgáltuk az iparági környezetet, a globális szinttől egészen a vállalat részletes elemzéséig. Azokat a tényezőket, amelyek adottságok a Richter számára, egy FCFF-en alapuló DCF alapmodellben értékeltük.

Ezt követően a belső döntési tényezőkre koncentráltunk, feltérképezésükhöz elemezzük a Richter megvalósult stratégiáját, és az Ansoff, Termékportfólió, VRIO, Porter, és SWOT elemzésekkel a vállalat jelenlegi helyzetét. Majd három stratégiai alternatívára szűkítettük a lehetséges halmazt, ezekből a modell kibővítésével kiválasztottuk a vállalat értékét maximalizáló szcenáriót. A dolgozat eredményeképpen arra jutottunk, hogy a vállalat értéke akkor lesz maximális, ha a nagy növekedésű orosz piacra helyezi stratégiai fókuszát.

DUDÁS ZSÓFIA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Forgács Csaba
egyetemi docens

A borpiaci reform története és hatásai

Wine sector reform – history and effects

Az erősödő világpiaci verseny hatására az Európai Bizottság 2006-ban új borpiaci szabályozást dolgozott ki. A Bizottság felismerte, hogy az érvényben lévő szabályozás nem segíti az uniós borok versenyképességének növelését. A túltermelés nem szűnt meg, a feltörekvő országok egyre nagyobb mértékben képviseltetik magukat eredményesen az uniós piacokon. A javaslat drasztikus megoldásokat kínált: 400 000 ha szőlő kivágása, a cukrozás megtiltása, a támogatások áthelyezése a második pillérbe, stb.

Ez az elképzelés nem csak a bortermelő tagállamok, de még az EU egyes szerveinek ellenkezését is kiváltotta. Mind a szakmai, mind a közigazgatási fórumokon megkezdődött reform vitája. A dolgozat azt a folyamatot követi végig, ahogyan a reform 2006 óta alakult és öltött végleges formát 2007 decemberében. Elemezésre kerül a fontosabb bortermelő tagállamok helyzete. A dolgozat bemutatja a képviselt álláspontokat és a szabályozásnak az egyes régiókra gyakorolt hatását.

DURUCZ HAJNALKA
III. évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak
BUDAPEST MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Láhm Szilvia
főiskolai docens

A humán tőke átértékelődése Magyarországon és a kereseti arányok

Human capital revaluation in Hungary and salary proportion

A tudás hatalom. Tényleg így van vagy ez csupán csak egy feltételezés? Érdemes-e időt, pénzt és sok-sok energiát belefektetni a továbbtanulásba a későbbi jobb élet reményében? Egy egész életet befolyásolhat a döntésünk.

Kutatásom során segítségül neves közgazdászok tanulmányait hívtam, melyekből többek között kiderül, hogy a munkanélküliség problémája korhatárra tekintet nélkül az egész ország lakosságát érintik, de a fiataloké kiemelkedően a legrosszabbak közé tartozik. De vajon a főiskolákról, egyetemekről kikerülők vagy az alacsony, esetleg még a középiskolát sem végzettek elhelyezkedési problémái hatnak negatív befolyással a rátára, melyik csoport teszi ki a munkanélküliek nagyobb hányadát?

Dolgozatom célja, hogy szertefoszlassa a diplomások kételyeit e kérdéskörrel kapcsolatban. Segítséget nyújtson a helyes döntés meghozatalában és alátámassza az esetleges túlképzettség előnyeit.

Dolgozatomban végigvezetem az 1980-as évektől napjainkig történő fontosabb változásokat a foglalkoztatás és munkanélküliség területén a fiatal diplomásokra exponálva, valamint statisztikai adatokkal alátámasztva szemléltetem a szellemi és fizikai foglalkozásúak bérhozamában látható differenciát.

DÚRÓ JÓZSEF
V. évfolyam
Politológus–közgazdász szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Sárosi Mária
egyetemi adjunktus

A népi mozgalom és a földosztás

The popular movement and the Land Distribution

Dolgozatom elsődleges célja az 1945-ös földosztás előzményeinek bemutatása, a földosztással kapcsolatos vélemények ismertetése és magának a földosztásnak az ismertetése a népi mozgalom szempontjából. A téma kifejtése során kiemelt szerepet kapott a földosztás előtti magyar falu rajza elsősorban Erdei Ferenc Magyar falu című munkája alapján, más – a népi mozgalomhoz köthető – szerzők műveit is felhasználva. E tipológia azért fontos, mert ennek alapján érthetőek meg a különböző vidékek eltérő problémái, illetve az ezekre adott válaszok. A tipológia után a népi írók földkérdésről alkotott véleményeinek ismertetése következik, majd a földreformot megelőző és körülvevő politikai környezet bemutatása. A dolgozat további része a földosztás kapcsán kialakult álláspontokról és magáról a földosztásról szól. Több különböző forrásból származó statisztikákkal illusztrálom, az ország egyes vidékein milyen eredményeket hozott az intézkedés. Itt nem csak a földbirtokviszonyok megváltozásáról van szó, hanem a földosztás okozta társadalmi változásokról is. Ennek megfelelően a tanulmány végén visszatérek a népi irodalomhoz, és Szabó Pál Isten malmai című regényének felhasználásával mutatom be, hogyan ment végbe egy átlagos faluban a földosztás 1945 tavaszán. Ez utóbbi már csak azért is szükséges, mert a statisztikáknál sokkal jobban szemlélteti, mekkora társadalmi hatása is volt a földosztásnak. Fontosnak tartom leszögezni, hogy a dolgozat nem törekszik a teljesség igényével a földosztás bemutatására, hiszen – mint címe is jelzi – elsősorban a népi mozgalomnak a földkérdéshez való viszonyát hivatott megvilágítani. Ennek megfelelően a dolgozat végkövetkeztetése sem szorítkozik a földosztás értékelésére, sokkal inkább a népiek földreformban betöltött szerepét kívánja hangsúlyozni.

EGRI ISTVÁN BENCE
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkozási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Kondorosi Ferencné dr.
egyetemi docens

A Budapesti Értéktőzsde vállalatainak fundamentális elemzése

Fundamental company-analysis of the Budapest Stock Exchange

Dolgozatomban a Budapesti Értéktőzsdére 2005-nél régebben bevezetett vállalatokat elemzem. A 35 cég elemzésének célja, hogy a vállalatok mutatóit értékeljem, megtaláljam a legkedvezőbb mutatókkal rendelkező vállalatokat, majd megtaláljam azon cégeket, melyek a legtöbb mutatót tekintve kedvező értékekkel rendelkeznek, vagyis befektetésre alkalmasak.

Kizárólag mindenki számára rendelkezésre álló adatokkal dolgozom, melyeket a Budapesti Értéktőzsde hivatalos honlapjáról töltöttem le. Napjainkban a BÉT forgalmának többségét az Otp adja. Feltételezésem szerint nem ez legjobb, befektetésre legalkalmasabb vállalat. Ennek igazolására keresem meg az alternatívákat, a legkedvezőbb mutatókkal rendelkező vállalatokat.

Dolgozatom elején röviden ismertetem az árfolyamokra ható makrotényezőket - a nemzetközi- az ország- és az ágazati kockázatot. Ezen tényezőket nem elemzem, mert nincsenek róluk számszerűsíthető információk, és a hírek, információk értékelése túl szubjektív egy modellben való alkalmazáshoz. Ezt követően a mikrotényezőket mutatom be, az elemzésük során alkalmazott mutatókkal. Az alkalmazásra kerülő mutatók a vállalatok méretére, részvényeik likviditására, nyereségességükre, tőkeáttételükre, hatékonyságukra, piaci árfolyamukra, tulajdonosi szerkezetükre, és általános alulértékeltségükre vonatkoznak. Ismertetem a tőzsdén tapasztalható értékeket, és értelmezem őket, ahol szükséges. Kiemelem a szélső értékeket, valamint az átlagot és ahol szükséges, a vállalati értékek mediánját. A mutatók értékelése során a szakirodalomból vett optimális értéktartományokat alkalmazom. Ahol ilyen érték nem ismert, ott az adott mutató legkedvezőbb értékét keresem. Azokat a vállalatokat, melyek a többi vállalathoz képest kedvező értékű mutatóval rendelkeznek.

Az Értéktőzsde elemzése és jellemzése után kiemelem a legkedvezőbb mutatójú vállalatokat, és megkeresem azt a három vállalatot, melyek a legtöbb mutató szempontjából a kedvező tartományba tartoznak.

Hogy ezen három vállalat között ott lesz-e az Otp, és hogy melyik ez a három vállalat, maradjon meglepetés az elemzésem végéig.

EKKER RÓBERT
HELLER FARKAS GAZDASÁGI ÉS TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Csendes István
főiskolai docens

„Gólt szerez a gazdaság”

Is the economy scoring a goal?

A hivatásos labdarúgás szinte teljesen elüzletiesedik. Milyen folyamatok lehetnek ennek a jelenségnek az okai? Mekkora ennek a növekedésnek a pontos mértéke? Mi volt ennek menete? A kérdések megválaszolását, tűztem ki a kutatásom céljául.
Módszertanilag a dolgozat nagy részét a szekunder adatgyűjtésből nyertem. A merchandising témakörben saját kutatást is végeztem, kérdőív segítségével vizsgáltam meg a magyar sportfogyasztók szokásait. A dolgozat középpontjában annak kérdésnek az elemzése áll, hogy mik okozták a nemzetközi labdarúgás üzleti elemeinek rohamos növekedését és gazdasági forradalmát az elmúlt tíz évben, mekkora ennek a mértéke, mik az okai és mi várható a következő évtizedben a futball gazdasági területein. Továbbá feltárom a jelenleg használatos működési modelleket, és stratégiákat elemzem a különböző működési formákat.

A *második fejezetben* elsősorban a szekunderkutatásom által nyújtott információkat vázolom fel, részletes és precíz módon, annak érdekében, hogy később a negyedik fejezetben minél pontosabb és előrelátóbb lehetőségeket vázoljak fel a jövő labdarúgásával kapcsolatban, természetesen kiváltképp annak üzleti területein. A kutatás kiterjedt a nemzetközi labdarúgás (sport) legfőbb üzleti területeire és bevételi csatornáira: a fogyasztói piacára és a sportfogyasztói magatartásra, a közvetítési jogok piacára, a szponzori piacra, továbbá különösképpen a merchandising piacra (primer kutatás) és végül a játékos-piacra. A fejezet végén ismertetem a megnövekedett bevételek, miért követelnek megnövekedett kiadásokat.

A *harmadik fejezet* a jelené. Választ adok arra, hogy milyen gazdasági állapotok jellemzik 2008 labdarúgó klubjait.

A *negyedik fejezet* a vízióké. Ebben a befejező részben tartom a dolgozat rövid, de velős kiértékelését, majd részletesen kifejtem és ismertetem a hivatásos labdarúgás üzleti jövőjével kapcsolatos gazdasági és sportszakmai jóslataimat, melyeket külön alfejezetbe szedve mutatok be.

ELEK ANNA
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Kurtánné Dr. Vadászlaki Ilona
egyetemi docens

A francia jóléti rendszer sajátosságai a XXI. század elején

Distinctive characteristics of the French welfare system at the dawn of the 21st century

A hasonló berendezkedésű államokkal összehasonlítva is élenjáró a francia jóléti intézményrendszer. Igaz, az elmúlt években bekövetkezett átrendeződések alapvető változásokat generáltak (többek között a foglalkoztatás, szociális kiadások terén) – a hagyományba ágyazott tendenciák mégsem fordultak meg. A francia állam GDP-jének ma is kiemelkedő arányú részét fordítja jóléti célokra, a társadalom perifériájára került lakosság újraintegrálása, a hátrányos demográfiai folyamatok fékezése-ellensúlyozása kiemelt fontossággal bír. A francia állam nemzeti hagyományaiba ágyazott, hangsúlyozottan szolidaritási alapon bevezetett intézkedések a XXI. század hajnalán különösen figyelemreméltók, ugyanakkor egyre gyakrabban merülnek fel velük szemben igen éles kritikák.

A dolgozat a jóléti rendszer lefontosabb területeit kívánja körüljárni, a családtámogatás, a foglalkoztatás és az úgynevezett kirekesztettek társadalmilag elfogadott és hatékony támogatására kialakított keretek részletes ismertetésével, elemzésével. Célom tehát egyfelől a francia jóléti rendszer bemutatása, értékelése - ugyanakkor átfogóan is be kívánom mutatni, miként, milyen módszerekkel, kérdésfelvetésekkel tárható fel egy jóléti rendszer működése. Vizsgálom a jóléti rendszerek működésének befolyását a társadalmon belüli jövedelemegyenlőtlenségekre, az egészségügyi és nyugellátás minőségére, illetve a jóléti berendezkedés hosszabb távú demográfiai hatásait is elemzem.

Így a dolgozat tapasztalatai túlmutatnak Franciaország helyzetének ismertetésén, általános keretet adnak a jóléti államról, annak lehetőségeiről, kihívásairól szóló bármilyen diskurzusnak. Ez a XXI. század elején kiemelt fontosságú, hiszen a nagy ellátórendszerek körül egyre szaporodnak a kérdőjelek, azok fenntarthatóságáról, potenciálisan megvalósítható korrekciójáról gyakran esik szó. A rendszerváltáson átesett államok (köztük hazánk) jóléti rendszereinek reorganizációja szintén jelentős és sürgető kérdés, ahogyan a viszonylag közeli múltban fejlődésnek indult gazdaságok (pl. Írország) szociális ellátórendszereinek átalakulása is. Különböző megközelítésekkel keresem a választ arra a kérdésre, milyen egy hatékony jóléti rendszer, egyáltalán miként definiálható ez a hatékonyság.

ELEK ÁDÁM
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLA

Konzulens: Novotny Ádám
főiskolai tanársegéd

A magyar sportmarketing fejlesztésének szükségessége és lehetőségei

Developing of the hungarian sportmarketing necessity and opportunities

Dolgozatomban a mai magyar sportmarketing helyzetét mutatom be, valamelyest megszólaltatva releváns magyar szakemberek, sportújságírók véleményét azzal kapcsolatban, hogy mi lehetett a magyar csapat szerényebb teljesítményének oka a XXIX. Pekingi Nyári Olimpiai Játékokon és milyen mélyen gyökerezik a probléma? Válaszaikból kiderült, hogy a magyar sport pénztelensége nagyon sok problémát idéz elő, mint például a magyar sportolók egy részének fél profi státuszát, megfelelő felkészülési lehetőségek hiányát és egyes sportágaink versenyképtelenné válását. Az állam csökkenő támogatása a sportolókat, csapatokat, szövetségeket, Magyar Olimpiai Bizottságot is arra késztette, hogy új bevételi források felkeresését kezdje el, tehát szponzorokat találjanak. De a mai magyar piacon egyre kevesebb igazán tőkeerős magyar vállalat van jelen, akik támogathatnák a magyar sportot illetve a külföldi cégek passzivitása komoly problémát jelent a jövőre nézve, de persze ezen problémákon felül más dolgok is problémákat jelentenek. Elsőként a szponzoráció megértését említeném ami, mind a cégek mind a szponzort keresők oldaláról értelmezésre szorul. Hiszen ezen üzleti kontraktus nem a mecenatúráról, hanem egy olyan együttműködésről szól, melyben mindkét fél jól jár. Azaz a cégek marketingkommunikációs igényeinek teljes mértékű kielégítéséről is szól. Ehhez pedig szükség van arra, hogy a sportpiacon megfelelő szaktudású szakemberek dolgozzanak, akik tudják értelmezni e folyamat lényegét és a valóságba is át ültetik azt. Azaz egy, olyan marketing cég, ügynökség létrehozásának ötletét írtam le, ami nemzetközi gyakorlatban nem új, viszont kiindulva a nemzetközi eredményekből, komoly szerepe lehet a magyar sport üzleti alapokra állításához, ezáltal elkerülve, hogy az éves előirányzott állami költségvetés változásaitól függjön a magyar sport.

ELEK MARIANN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Varga Beatrix
egyetemi adjunktus

Energia versus környezet, avagy a fosszilis energiahordozók felhasználásának alakulása és hatása a környezetre

Energy versus environment or formation of fossil fuels' consumption and its effect on environment

A fosszilis energiahordozókkal kapcsolatban gyakran a fenntartható fejlődés jut eszünkbe. Hasonló fontosságú kérdés az is, hogy az elégetett fosszilis energiahordozók milyen hatással vannak a környezetünkre.

Dolgozatomban az Európai Unió országainál, valamint Horvátország, Izland, Norvégia és Törökország esetében vizsgáltam, hogy az elégetett fosszilis energiahordozókból származó széndioxid kibocsátás és az ország gazdasági fejlettsége között milyen kapcsolat mutatható ki. Az olaj esetében közepes erősségű kapcsolatot lehetett megállapítani. Az olajszármazékokat magas arányban a közlekedésnél használják fel, ahol még nem igazán megoldott a helyettesíthetősége. A jobb gazdasági helyzetben lévő országoknál magasabb az egy főre jutó autók száma, ezáltal több az olajfogyasztásuk, és ezt a növekedést a magasabb energiahatékonyság sem tudja ellensúlyozni. A földgáz esetében gyengébb kapcsolatot lehetett meghatározni. Ennek oka lehet, hogy a villamos- és hőenergia előállítása során egyre inkább nagyobb teret hódít a megújuló energiaforrások- ezek előállítását főleg az ország természeti adottsága befolyásolja- szerepe a földgáz mellett.

Dolgozatomban vizsgáltam, hogy milyen tényezők befolyásolhatják a felhasznált energia mennyiséget, mivel ez is utat mutat a probléma megoldásához a szén-dioxid kibocsátás csökkentését illetően. A vizsgált adatok alapján arra a következtetésre jutottam, hogy mind a felhasznált olajmennyiséget, mind a földgáz mennyiséget befolyásolja az egy főre jutó GDP. A felhasznált olajmennyiségre hatással van az olaj energiafüggősége és az olaj ára is. A felhasznált földgáz mennyiségét a megújuló energiaforrások felhasználása is befolyásolta, mely kihatással volt az adott ország szén-dioxid kibocsátására is.

ERDŐS RITA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Bosnyák János
egyetemi docens

A szellemi termékek transzferárazási kérdései

The transfer pricing problems of intellectual properties

Napjaink fejlődő gazdaságaiban növekvőben van a multinacionális vállalatok szerepe, egyre nagyobb a jelentősége az országhatárokat átlépő tranzakcióknak, számos vállalat értékesít termékeket, szolgáltatásokat vállalatcsoportján belül. A transzferárazás témaköre az elmúlt néhány évben került a szakemberek figyelmébe, különösképpen annak adóhatásai miatt. Dolgozatom első részében szükségesnek tartottam elkülönítetten bemutatni a belső elszámolóárak témakörét, a vállalatok határain belüli tranzakciók kérdéseit, elméletét, majd bővítettem a témát az adóhatásokkal.

Transzferárak megállapítására nemcsak termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások során van szükség, hanem számos más tranzakció esetében is, mint például a szellemi javak használatba vételekor, vagy értékesítésekor. Úgy gondolom, a szellemi eszközök kezelése közgazdasági tulajdonságaikból adódóan rendkívül nehézkes, ugyanis egyediek, nehezen azonosíthatók és problémás az értékelésük is. A magyar, de véleményem szerint a nemzetközi szabályozások területén is szükség van az előírások további fejlődésére azért, hogy ezen eszközök specialitásai megfelelően kezelhetővé váljanak mind a számvitel, az adózás és a jog területén. Dolgozatomban a szellemi javak közgazdasági jellemzőinek bemutatása és definiálása után az OECD és a magyar szabályok szellemi javakra vonatkozó transzferárazási előírásainak ismertetése következik. A dolgozat központi kérdése az volt, milyen mértékben és hogyan alkalmazhatók a szabályokban írásba foglalt módszerek a szellemi javak esetében. Mivel ezen eszközök egyediek, és jellemzően nincs saját piacuk, nem találunk összehasonlításra alkalmas tranzakciókat. Ezért sok esetben nem, vagy csak nagyon nehezen alkalmazhatóak az elsődlegesen javasolt, hagyományos tranzakció alapú eljárások. Dolgozatom következő részében arra kerestem a választ, hogy miként határozható meg az említett javak értéke, ha figyelembe vesszük egyediségüket, nehéz azonosíthatóságukat és egyéb specialitásaikat. Néhány elméleti, illetve a gyakorlatban is alkalmazott értékelési eljárás leírásával szemléltettem, hogyan értékelhetők ezen eszközök.

Úgy gondolom, dolgozatomban összefoglaltam a transzferárazás elméletét, kiemelt figyelmet fordítva a szellemi javakra, röviden bemutatott példákkal szemléltettem, hogy az elméleti kérdések mellett a gyakorlatban számos olyan problémával is szembesülünk, melyek megoldására jellemzően nem találunk javaslatokat a szabályozások tanulmányozása során.

ERHARDT MARIANNA
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Kurtánné Dr. Vadászlaki Ilona
főiskolai tanár

A magyar egészségügy átalakításának szükségessége

Necessity of the transformation of Hungarian Public Health System

Napjainkban, amikor statisztikai adatok bizonyítják, hogy életünkből körülbelül 6 évet töltünk el betegen, a legfontosabb egy olyan egészségügyi ellátórendszer létrehozása, amely mindenki számára optimális. Nem csak pénzről, hanem emberek jelenlegi és hátralevő életéről is szól. Dolgozatomban a magyar egészségügy gazdasági, népegészségügyi és fogyasztói oldalát vizsgálom meg, hogy mindenki számára kiderüljön, miért kell átalakítani egészségügyi rendszerünket. Nemcsak magyar példával, hanem külföldi modellek segítségével, próbálok rávilágítani arra, hogy a világon miképpen működnek az egészségügyi rendszerek.

Rengeteg munkába, pénzbe és energiába kerül, az egészségügy teljes átalakítása, de nem lehet tovább halogatni! Hogy miért? Átláthatatlan finanszírozási mód, egyre csökkenő átlagéletkor, elégedetlen felek dolgozói és fogyasztói oldalról is. Ezt külön fejezetben részletezem.

Új témakörben sikerült, egy kérdőívet összeállítanom fogyasztóknak, és egészségügyi dolgozóknak egyaránt, melyet közel 150 ember töltött ki. Összességében kiderült, hogy, abszolút mértékben a fogyasztók és a dolgozók is elégedetlenek a jelenlegi egészségügyi helyzettel, és mihamarabbi változtatásokat szeretnének.

Mit veszthetünk, ha nem történik változás? Emberek életeit nehezíthetjük és rövidíthetjük meg, a rossz ellátórendszer miatt, és jól képzett orvosokat, szakápolókat veszíthetünk el, akik nem maradnak a magyar egészségügyben, ha van lehetőségük arra, hogy külföldön 6-8 szoros fizetésért dolgozzanak. Ahogy már megtörtént és ez a szám nem csekély, 1 millió főt érint.

Dolgozatom bebizonyítja a magyar egészségügy átalakításának szükségességét, tényekkel, adatokkal alátámasztva.

ERŐS ADRIENN
III. évfplyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Kadocsa György
főiskolai tanár

„A siker nem cél, hanem melléktermék" –
KKV-k stratégiai menedzsmentje

„Succes is not a goal, rather byproduct"
Strategy management of Small and Medium Enterprises

Dolgozatom témája a magyarországi kis és közepes vállalkozások stratégiai menedzsmentje. Kutatásom alapja a Budapesti Műszaki Főiskola Szervezési és Vezetési Intézetének programja, amelyben a kis és közepes méretű vállalkozásokat (KKV) kutató-fejlesztő csoport tevékenykedik, nagy hangsúlyt helyezve a szervezési és vezetési módszerek alkalmazásának és szerepének vizsgálatára a KKV versenyképességének növelésében.

Dolgozatomban megpróbálom feltárni, hogy mi szükséges egy sikeres vállalkozáshoz. 93 vállalat által kitöltött és értékelhető kérdőív elemzése ad választ a dolgozat alapkérdésére, hogy miként alkalmazkodnak a stratégiai menedzsment alapproblémájához, a változó környezethez a szervezetek a rendelkezésére álló erőforrások segítségével. A vállalkozók önmagukat értékelik a kérdőívben. Beszámolnak arról, hogy véleményük szerint mennyire tudnak alkalmazkodni a XXI. század kihívásaihoz. Ez azt jelenti, hogy tudnak-e állandó, megbízható és elismert minőségű termékeket és szolgáltatásokat nyújtani a fogyasztók számára, miközben a piaci környezetet a globális konkurencia jellemzi. A kérdések érintik a vállalatok alapvető céljait. A különböző környezeti tényezők befolyását a vállalat működésére. A vállalatok felkészültségét az utóbbi időben történt környezeti változásokra. Rendelkeznek-e üzleti tervvel? Mely vállalati, és mely piaci stratégiát követnek? A válaszok kiértékelése mellett megvizsgáltam a hazai regisztrált és valóban működő vállalkozások számát, a nemzetközi és hazai gazdaságpolitikai intézkedéseket a KKV szektorban és a vállalkozások jelenlétét a hazai és a külföldi piacokon.

FAKHOURI YOUSSEF
III.évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Majoros Pál
főiskolai tanár

Kőolajválság: ami mögötte van, és ami utána jöhet

Oil price crisis antecedents and consequences

2003 márciusában az amerikaiak lerohanták Irakot, de a kőolaj ára nem emelkedett jelentősen. Ugyanazon év novemberétől a kőolaj világpiaci ára soha nem látott mértékben elkezdett emelkedni. 2008 júliusa közepén a New York-i Tőzsdén a kőolaj hordónkénti ára már 148 USD, 4 hónappal utána viszont már csak 60 USD.

A laikus ember számára többnyire érthetetlen ez a folyamat. A megértése azért lehet fontos, mert világossá válnak a kőolaj világpiacán uralkodó trendek, legfőbb szereplők és a legfontosabb jellemzők és befolyásoló tényezők.

Dolgozatom bevezetésében bemutatom az eddigi válságokat, okaikkal és megoldásaikkal, a kőolaj világpiacának főszereplőit és az 50 éve megfogalmazott Olajhozam-csúcs elméletet, amelyet azért fontos ismerni, mert a kőolaj mennyisége véges. Bemutatom az olajár növekedésének, majd csökkenésének az okait. Itt azt kell kiemelni, hogy a világban nagymértékben nőtt a kereslet, főleg a fejlődő világ nagy országai részéről, ugyanakkor a termelés stagnált az összes erőfeszítés ellenére, majd csökkent a kereslet mindenhol a pénzügyi válság hatására. Az energiahordozó (kőolaj) kitermelésének, fogyasztásának, nemzetközi kereskedelmének adatai elemezve láthatjuk, hogy kinek kedvezett a folyamat és kinek nem. Röviden: nagyon használt azoknak, akiknél a kőolajexport nagy részt képez a költségvetési bevételeknek és nagyon negatívan érintette az USA-t, Kínát és a legszegényebb afrikai nem-termelőket. Egy külön részben foglalkoztam azzal, hogy az embereket milyen mértékben érintette a drágulás, a legtöbben racionalizálták a fogyasztásukat és egyre többen fordulnak a megújuló energia erőforrások felé, ami alapjában pozitív, de egy élelmiszerválság is kitört emiatt.

Végső soron be kell látnunk, hogy a kőolaj szerepe a világgazdaság működtetésében nagyon nagy és hogy konfliktusok következhetnek a rendelkezése felett a jövőben már csak azért is, mert egyesek a politikai zsarolás eszközeként használják ezt a nyersanyagot. Várhatóan növekedni fog a megújuló energia erőforrások részaránya a felhasznált energián belül, főleg a fejlettek országokban, mert sok politikus az energia függetlenséget látja bennük.

FARKAS FÁBIÁN
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak (angol nyelven)
NEMZETKÖZI ÜZLETI FŐISKOLA

Konzulens: Godsave Alan
főiskolai docens

„Társadalmi nyomás és marketing“: az összefüggések vizsgálata az Anyák napja példáján

„Social Pressure Marketing“: Introduction to the concept through the example of Mother's Day

A társadalmi normák nyomása bizonyos esetekben sokkal hatásosabban tereli a fogyasztó figyelmét egyes termékek felé, mint a fogyasztó saját vágyainak és szükségleteinek klasszikus marketing eszközökkel történő hangsúlyozása. Ez a nyomás nem egyes konkrét termékek népszerűségének javításán fáradozó marketing szakemberek áldásos munkájának, hanem a névtelen tömegek mozgatta társadalmi, civilizációs, kulturális erőtér hatásának az eredménye. A vizsgált hatás hasonló a *„peer pressure”* (: kortársak hatása) néven ismert jelenséghez, csak itt a *„peer group”*, a kortársak releváns halmaza nagyobb.

A kérdés tárgyalásához a jelen dolgozat bevezeti és bemutatja a „társadalmi nyomás marketingje” („*social pressure marketing” – SPM*) fogalmát. Először áttekintem az SPM szempontjából releváns társadalmi csoport fogalmát és a csoport által alkalmazott társadalmi nyomás módozatait. A következőkben áttekintem a társadalmi nyomásnak kitett javak és szolgáltatások lehetséges halmazát. A dolgozat fókuszában egy, a marketinggel és társadalmi nyomással egyaránt alaposan átitatott esemény az Anyák napja áll. A dolgozat primér kutatása a következő hipotézis igazolására irányult: (a) társadalmi nyomás eredményeképp lett az Anyák napja az ami, (b) jelentős marketing tevékenység irányul erre az eseményre. Jelen kutatás célja, hogy megmutassa (1) az Anyák napjával kapcsolatban társadalmi nyomás létezik, (2) bizonyos korlátok között mindenki számára releváns ez a nyomás, (3) célzott marketing eszközök erősítik fel ezt a nyomást, (4) a marketing tevékenység felismerése csökkenti a támogatott esemény vonzerejét. Az elemzés során megvizsgálunk néhány létező marketing eszközt és technikát, amelyek társadalmi nyomás gerjesztésére használhatóak. Végül javaslatot teszünk az SPM fogalom további tanulmányozásának izgalmasabb irányaira.

FARKAS RÉKA
IV. évfolyam
Vállalkozásszervező szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Böcskei Elvira
főiskolai docens

Stratégia mint a versenyképesség kulcsa

Strategy: the key for competitiveness

A mai világ már teljesen máshogy működik, mint ahogyan akár 30-50 évvel ezelőtt. A környezet sokkal dinamikusabban változik, sokkal több impulzus ér bennünket, így az egyes szervezeteket is. Ebben az állandóan változó, lendületesen fejlődő világban, ahol elárasztanak bennünket az adatok, egy szervezet számára a fennmaradás kulcsát a gyors és megfelelő reagálás jelenti. Fennmaradni kizárólag olyan vezetéssel lehet, akik el tudják érni, hogy a cég állandó hasznot realizáljon.

Már Magyarországon is 15-20 éves múltra tekint vissza a kontrolling, mégis az általános tapasztalat az, hogy még igen szűk vállalkozási réteg alkalmazza megfelelően. A menedzsment egyedül nehezen tudja megoldani a jövő megtervezését, a problémák kiküszöbölését, az eredmények mérését. Bár a vezetés irányítja a szervezetet döntések meghozatalával, szervezéssel, tervezéssel, mégis szüksége van egy olyan törzskarra, amely megszűri számára az információkat, segít a stratégia kialakításában, és folyamatos kontrollálást végez.

Dolgozatomban a profitorientált vállalkozásokkal foglalkozom, és az e fajta társaságok körében végeztem kutatást a kontrolling rendszer bevezetéséről és használatáról. Azt vizsgálom és részletezem, hogy miért is olyan fontos a kontrolling szerepe a vállalkozások életében, milyen funkciókat lát el és milyen feladatokat végez, illetve a vezetői információs rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatokat elemzem.

Ma már a hosszú távú stratégiaalkotás a versenyképesség elengedhetetlen kulcsa, és a kontrolling egyre jobban átveszi a stratégiai menedzsment szerepét. Kutatásom célja felmérni, hogy a hazai vállalkozások felismerik-e a kontrolling kulcsszerepét a szervezetek irányításában.

FARSANG RITA
II. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Fülöp Tamás
egyetemi docens

A hazai konzervgyártás fellegvára – A Nagykőrösi Konzervgyár története

The citadel of the domestic canning- The History of Nagykőrös's Cannery

Néhány évvel ezelőttig, ha az emberek meghallották Nagykőrös nevét mindenkinek először a Nagykőrösi Konzervgyár jutott eszébe. Nem véletlen, hisz a gyár országszerte, de nem csak országszerte, hanem Európa szerte elismert üzemnek számított. Termékeit szinte minden magyar ismerte, függetlenül attól, hogy az ország mely részén lakott, de a gyár elsősorban Nagykőrös és környékének fejlődésére és az ott lakó emberekre volt a legnagyobb hatással, mind gazdaságilag, mind szociális értelemben (sport, kultúra, zene világa).

A tősgyökeres nagykőrösi családok között nehezen lehet olyat találni, akik közül legalább az egyik családtag ne dolgozott volna a gyárban, vagy a gyárhoz kapcsolódó értékesítésben, beszerzésben.

Kisgyermekként rám is nagy hatást gyakoroltak a gyár és a termékei. Édesapám fiatalként nemcsak a gyárban dolgozott, hanem a gyár fúvószenekarának és kézilabdacsapatának is tagja volt. Így sok történetet, anekdotát hallgattam a gyárról. Ezért tartottam fontosnak a gyár részletes történeti összefoglalóját, hisz hasonló összefoglaló a gyár történetéről még nem született (mely a gyár alapításától, napjainkig tart). S azért mert mára ez az Európa szerte ismert gyár tönkrement. Dolgozatom megírása közben végzett kutatásaim során sok érdekes dologra bukkantam, s büszkeséggel töltött el az a tudat, hogy ebben a kis alföldi városkában lakom.

A munkámmal szeretnék emléket állítani a gyár egykori hírnevének és az egykor ott dolgozó embereknek. Bemutatni a gyár kialakulásnak körülményeit, hogy miért épp Nagykőrösön alapították? A gyár fejlődésének lépéseit, hogy hogyan lett egy egyszerű szeszfőzdéből az ország egyik legnagyobb konzervüzeme? Majd a gyár hanyatlását, milyen okok vezettek hozzá?

FÁYKISS PÉTER
NÉMETH KORNÉL
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Czakó Erzsébet
egyetemi docens

A T-Mobile Magyarország MobilMester díjcsomagjának vizsgálata árazási szempontból – ügyfélérték-modell segítségével

The analysis of T-Mobile Hungary's mobile rate MobilMester from a pricing aspect – by means of a customer value model

A dolgozat a lezárt MobilMester díjcsomag árazási kérdését vizsgálja. Arra a kérdésre keresi a választ, hogy melyik esetben teremthet a vállalat tulajdonosai számára nagyobb értéket a T-Mobile Magyarország, ha a díjcsomagot versenyképesebbé teszik (azaz árat csökkentenek), vagy jobban jár a vállalat, ha változatlanul hagyja az árakat, esetleg árat emel.

Dolgozatunkban először az elemzés hátteréül szolgáló mobil szolgáltatási iparágat, valamint a piac sajátosságait mutatjuk be. Ezek után dolgozatunk alanyát, a MobilMester díjcsomagot, történetét és jellemzőit tárgyaljuk. A dolgozat következő részében részletesen bemutatjuk az alkalmazott módszertant, az ügyfélérték koncepció elméleti alapjait, az ügyfélérték koncepció két lehetséges modelljét, végül rávilágítunk a modellek közötti különbségekre is. Ezek alapján ismertetjük az elemzésünkben használt ügyfélérték modellt.

Az elemzés eredményeként kimutattuk, hogy a MobilMester díjcsomag esetében a T-Mobile Magyarország akkor maximalizálja a díjcsomag előfizetőinek ügyfélértékét, ha nem csökkenti a díjcsomag az árait, hanem változatlanul hagyja, vagy esetleg emeli azokat. A T-Mobile tehát akkor teremti a vállalat tulajdonosai számára a legtöbb értéket, ha a lezárt díjcsomag árazási stratégiájával nem követi az általános piaci folyamatokat, azaz nem csökkenti a lezárt díjcsomag árait.

FECSKE SZABINA
III. évfolyam
Turizmus – vendéglátás szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Jandala Csilla
főiskolai tanár

Budapest Gate, Bicske kapuja – Bicske turisztikai lehetőségei

Budapest Gate – tourism opportunities of Bicske

Dolgozatom témája lakóhelyem, Bicske turisztikai lehetőségeinek bemutatása. Első lépésben a települést szeretném bemutatni, vizsgálva múltját, jelenét, a turisztikai keresletet és kínálatot. Készítettem egy SWOT-analízist is, hogy felmérjem a város jelenlegi helyzetét. Majd bemutatom a most folyamatban lévő fejlesztést, a Budapest Gate Country Club és Golffalut, mely véleményem szerint egy kiugrási lehetőséget jelent Bicskének. A beruházás várható hatásait kutatva a projekt értékesítési manager-ével készítettem interjút. A lakosság körében elkészítettem egy kérdőívet, hogy feltérképezzem véleményüket, hozzáállásukat a megvalósítandó beruházáshoz és általában a turizmushoz.

Jelenleg egyáltalán nem beszélhetünk idegenforgalomról a környéken. Még a helyiek sem ismerik a környék értékeit, s így ki sem használják ezeket. Pedig ha egy kicsit jobban körülnéznénk, igenis vannak olyan természeti kincsek és épített emlékek, melyek a javunkat szolgálhatják, melyekre érdemes lenne oda figyelni. Számos lehetőség kínálkozik elsősorban a kiránduló turizmus megteremtésére, hiszen a Vértes-hegységben szép kirándulóhelyek, túra útvonalak vannak. Ezen kívül leginkább a borturizmushoz vannak még meg a lehetőségek, illetve a Batthyány kastély bevonásával a kulturális turizmus területén is sikereket érhetne el a település. Ezekre a fejlesztési lehetőségekre kívánok javaslatot tenni munkám során.

FEHÉR PIROSKA
III. évfolyam
Közszolgáltatási közgazdász szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulensek: Dr. Reke Barnabás
egyetemi tanár
Dr. Horváth Margit
osztályvezető, Állami Számvevőszék

A nemzetközi ellenőrzési sztenderdek (INTOSAI) tükröződése az Állami Számvevőszék különböző típusú ellenőrzéseiben

The reflection of international control standards –INTOSAI- in the dai ly practise of Hungarian Court of Auditors

A közpénzek törvényes, célszerű, eredményes és hatékony felhasználása napjainkban az egyik legfontosabb kérdés a demokratikus berendezkedésű országok, így hazánk életében is. Ennek ellenőrzése során a nemzetközi követelményeknek való megfelelés már a rendszerváltást követően fontos szerepet játszott a hazai gyakorlatban, majd a 2004-es uniós csatlakozással a követelmények érvényesítése tovább szélesedett.

A közpénzek felhasználásának külső ellenőrzését hazánkban -egyedüli intézményként- az Állami Számvevőszék, az állam legfőbb pénzügyi ellenőrzési szerve végzi. Az Intézmény számos nemzetközi szervezet és szövetség mellett a Legfőbb Ellenőrzési Intézmények Nemzetközi Szervezetének -INTOSAI- is tagja. Ez a magyarázata annak, hogy ellenőrzési tevékenységének egyik legfontosabb alapját az INTOSAI Ellenőrzési Sztenderdek jelentik, melyek az ellenőrzések előkészítésétől egészen a jelentések elkészítéséig a munka szerves részét képezik.

Dolgozatom megírásának céljaként az Állami Számvevőszék szervezetének bemutatását, ellenőrzési tevékenységének ismertetését, továbbá annak elemzését tűzöm ki, hogy az ellenőrzési tevékenység során a nemzetközi ellenőrzési sztenderdek -INTOSAI- milyen módon érvényesülnek a különböző (szabályszerűségi-, teljesítmény-, és átfogó-) ellenőrzési típusok tekintetében.

FEHÉR RENÁTA KLÁRA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Karcsics Éva
főiskolai adjunktus

„Út a munkához" program: A segélyezés átalakítása a munkavállalás ösztönzése, ill. a foglalkoztatás növelése érdekében

„Way to employment" program: The transformation of the allowance system to encourage employment and inrease employment rates

TDK dolgozatom témájául a foglalkoztatás, ill. a segélyezési rendszer problémáját választottam, mert úgy gondolom, hogy a foglalkoztatottság növelése érdekében történő intézkedések, és a segélyezési rendszer átalakítása jelentős létszámú embert érint. A magyar társadalomra a magas munkanélküliség és az alacsony foglalkoztatás nagymértékben jellemző.

A program lényege, hogy a munkaképes személyek, ezentúl segély helyett közfoglalkoztatási lehetőséget kapnának. Természetesen az egészségügyi okokból munkaképtelenek, a három vagy több gyereket egyedül nevelők, az 55. életévüket betöltöttek továbbra is megkapnák a szociális segélyt. A mintegy százezer főnyi munkaképesnek azonban álláskeresési megállapodást kellene kötnie az Állami Foglalkoztatási Szolgálattal, és kötelezően részt kellene venniük a közfoglalkoztatásban. A 35 év alatt, általános iskolát nem végzett személyek (7-8 ezer fő) számára, pedig a képzésben való részvétel lenne kötelező. Amennyiben az önkormányzat nem tud biztosítani közfoglalkoztatást, ill. az Állami Foglalkoztatási Szolgálat sem tud képzést vagy átmenetileg foglalkoztatást biztosítani, úgy foglalkoztatási támogatásban fog részesülni az egyén. Az "Út a munkához" program - kormányzati számítások szerint - 230 ezer emberrel számol. Ebből 100 ezren lesznek azok, akik továbbra is rendszeres szociális segélyt kapnak, 130 ezren, pedig bekerülnek a kötelező közfoglalkoztatási programba. Az országnak szüksége van a változásra, hogy európai viszonylatban is fel tudjon zárkózni.

Dolgozatomban bemutatom többek között az „Út a munkához" program célját, feltételeit, ösztönző elemeit, szankcionálását, a várható intézkedéseket. Fontosnak tartottam megvizsgálni mit várnak a programtól az alkotók, és az érintettek. Megkerestem olyan szervezeteket is, akik a programban néhány hibát véltek felfedezni, és nem tartják jónak, hogy a kormány a jelenlegi állapotában elfogadja a programot. Úgy érzem, hogy ez a program megvalósítható, mert több szerv bevonásával alakult meg, bár személy szerint én a program bevezetése előtt egy kísérleti programot indítottam volna el, hogy lemérjem, mennyire lehet eredményes ez a program.

FEKETE GÁBOR
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Szilágyi Enikő
egyetemi tanársegéd

Stratégiai elemzés az önkormányzati reformhoz – Változatlan változás

Strategic analysis to reform of local government – Unchanging change

A dolgozat előzménye, aktualitása. A dolgozat egy, a szakirodalomban meglehetősen gyakran vizsgált és éppen ezért szinte folyamatosan aktuális területet, a települési önkormányzatok reformját próbálja viszonylag szokatlan módon bemutatni, még pedig a stratégiai elemzés fókuszából. A munka megírásának szükségességét korábbi TDK-dolgozatom vetette fel, és egyben adta a jelenlegi elemzés közvetlen előzményét. Az előző dolgozat során – melynek témája költségvetés-tervezés és a helyi adók kapcsolata volt – kerültem szorosabb kapcsolatba a helyi önkormányzatok működésével, gazdálkodási-finanszírozási nehézségeikkel.

Ekkor szembesültem azzal a ténnyel, amit a szakirodalom gyakran hangsúlyoz: ’90-es évek folyamán több változás is lezajlott az éppen csak kialakuló önkormányzati rendszerben, de az alapokat nem érintette. Ennek egyenes következménye, hogy az azóta eltelt idő alatt az elkövetett gazdálkodási hibák és a kedvezőtlenül változó kormányzati politika hatására komoly problémával kell megküzdeniük az egyes önkormányzatoknak.

A dolgozat célkitűzései. A dolgozat célja éppen ezért egy olyan sajátos stratégiai elemzés megalkotása, ami alapul szolgálhat konkrét stratégiai tervek kialakításához. Egy megfelelő és életképes stratégiai terv megítélésem szerint segíthet, irányt mutathat a mára már nélkülözhetetlen átalakításokhoz. Dolgozatom – mivel az operatív szintű kérdés – nem foglalkozik konkrét stratégiai tervekkel; törekvése elsősorban az, hogy egy konkrét terv megalapozásában segítséget nyújtson. Az dolgozat szerkesztése és az elemzés során arra helyeztem a hangsúlyt, hogy látható legyen, milyen okok vezetettek a változtatás szükségességéhez, és milyen stratégiai fontosságú eszközöket lehet felhasználni ezek során.

A dolgozat felépítése. A dolgozat helyzetértékeléssel indul, melynek keretében kerül bemutatásra a közigazgatás helyzete, az önkormányzatok gazdálkodási feltételei illetve azok a tényezők, amelyek meggátolták az eddigi átalakítási kísérleteket. A munka számos helyen tartalmaz keretes írásokat. Ezek a cikkek olyan példákat mutatnak be, amelyek a dolgozat jobb megértését vagy illusztrációját szolgálják, de kapcsolódásuk lazább a főszöveghez. A dolgozat második részében végzem el a sajátos szempontok szerinti stratégiai elemzést, valamint jellemzem azon újabb költségvetés-tervezési típusokat, amelyek végső megoldást nem, de stratégiai eszközt jelentenek az átalakításhoz.

FEUSI KRISZTINA
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Varsányi Judit
főiskolai tanár

Az Internet szerepe az üzleti életben

Role of the internet in business life

Az Internet egyre fontosabb szerepet tölt be életünkben, és különösen az üzleti világban. Egyrészt megkönnyíti a fogyasztók döntéseit, másrészt kitágítja a vállalatok mozgásterét üzleti tevékenységük alakításában, kapcsolataik építésében, cégük márkái ismertségének, elismertségének fokozásában, társadalmi elkötelezettségük népszerűsítésében. TDK dolgozatomban ezért foglalkoztam az Internet növekvő jelentőségével vállalati honlapok összehasonlítására épülő felmérésem alapján.

Kutatásomban azt vizsgáltam, hogy az Internet milyen módon járul hozzá a vállalatok sikeréhez. Ismertettem a honlapnak, mint a vállalatok virtuális megjelenési eszközének szerepét a cégarculat népszerűsítésében, és marketing hatékonyságuk növelésében.

Gyakorlati kutatásomat a Pannon cég termékstratégiai elemzésére építettem. A vállalat magatartásának a honlapon is követhető tényezőit a Magyarországon jelenlévő T-Mobile, Vodafone, és Pannon GSM honlapjának összehasonlítása alapján elemeztem, és személyes tapasztalataimmal egészítettem ki.

Felmérésem és elemzésem arra irányult, hogy milyen egyedi szolgáltatást nyújt a vállalat a piacon, milyen a disztribúciós politikája, árpolitikája, termékpozicionálása, továbbá hogy honlapjának tartalma és jellemzői mennyiben járulhatnak hozzá a cég sikeréhez.

A kutatásomat alátámasztó kérdőíves felmérésnek az volt a célja, hogy véleményt alkothassak a fogyasztói szokásokról. Arra is kíváncsi voltam, hogy az általam megkérdezettek milyen véleménnyel vannak a Pannon GSM honlapjának színvonaláról, mennyire kelti fel érdeklődésüket, illetve mennyiben járul hozzá a vásárlásösztönzéshez. A kutatási eredmények nagyban megerősítették a vizsgált cég iránti, hosszú idő óta fennálló pozitív tapasztalataimat. A felmérés alapján néhány hiányosság is felszínre került – több olyan lényeges következtetéssel, amelyek reményeim szerint a vállalat számára is hasznosíthatók.

FILEP RÉKA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Péter Zsolt
egyetemi adjunktus

A turizmus nemzetközi tendenciái Kelet-Ázsiában

Trends of International Tourism in East-Asia

A turizmus fontos szerepet játszik a kelet-ázsiai térség gazdaságában: az országok GDP-jéhez 10,2%-kal járul hozzá, 84 millió ember számára biztosít megélhetést, amely a régió teljes foglalkoztatottságának 9,6%-át jelenti. A turisztikai szolgáltatásexport a régió összes kivitelének 7,4%-a. Az idegenforgalmi export és import az országok folyó fizetési mérlegében jelenik meg, amely a térség legtöbb országában negatív eredményt mutat.

A térségben a legnépszerűbb úti cél Kína, a második és harmadik helyen az ország Különleges Igazgatású Területei – Hong Kong és Makaó – állnak.

A világ turizmusának alakulását befolyásoló változások következtében új célpiacok jelennek meg: Ázsia, Afrika és a Közel-Kelet részaránya a nemzetközi idegenforgalomban folyamatosan növekszik, míg a tradicionális desztinációk veszítettek népszerűségükből.

A 21. század elejétől kezdve a régió turizmusa folyamatosan fejlődik. 2003-ban ugyan bekövetkezett egy törés a SARS járványnak köszönhetően, de azóta minden évben növekedés figyelhető meg. 2007-ben a kelet-ázsiai régióban 104,2 millió turistaérkezést regisztráltak, így a térség 10%-kal ért el jobb eredményt az előző évhez képest. A bevételek alakulása is emelkedő tendenciát mutat, 2007-ben 74,27 milliárd amerikai dollár származott a turizmusból, ebből a legtöbb Kínában keletkezett.

A kifelé irányuló turizmus területén Japán fontos szerepet játszik, azonban 2006-ban jelentősen csökkent az az összeg, amit az ország turistái külföldön elköltöttek, így várhatóan a következő években Kína meg fogja előzni Japánt az abszolút értékben vett kiadásokban, azonban a fajlagos adatok messze elmaradnak mind a szigetországétól, mind a lista első helyén álló Hong Kongétól.

A nemzetközi turistaérkezések és a gazdasági teljesítmény között kimutatható összefüggés következtében a jelenlegi bizonytalan gazdasági helyzet negatívan hat a turizmusra. 2008 második felében csökkent a turistaérkezések száma, valószínűleg ez a trend 2009-ben is érvényesülni fog, a jövő évben mindössze 0 és 2% közötti növekedésre számíthatunk, azonban 2010-től fellendülés várható. Hosszútávon 4% körüli növekedés várható az idegenforgalomban.

FLINK ALEXANDRA
IV. évfolyam
SCHNIERER KATALIN
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Csefkó Ferenc
egyetemi adjunktus

Az önkéntesség szerepe a településfejlesztésben

The role of volunteering in settlement developement

Jelen dolgozat szerzői azt a nézetet vallják, hogy a településfejlesztés nem kizárólag az önkormányzatok felelőssége – komoly előnyt jelenthet, ha ahhoz a helyi lakosság is hozzájárul. A leginkább kézenfekvő megoldás, ha mindez önkéntes tevékenységként valósul meg.

Tanulmányunkban a következő kérdésekre keressük a választ: Mit nevezünk pontosan önkéntességnek? Mennyire jelentős az önkéntesség ma hazánkban, illetve milyen a magyar önkéntesség helyzete nemzetközi viszonylatban? Mely tényezők befolyásolják az önkéntes tevékenységek népszerűségét? Kinek a feladata kell, hogy legyen a településfejlesztés? Vajon összefügg-e a lakossági aktivitás a településmérettel? Milyen egyéb tényezők hatnak a társadalmi részvételre a településfejlesztési projektekben? Milyen szerepet játszhatnak az önkéntesek a településfejlesztésben, illetve milyen módszerekkel motiválhatók a fokozottabb részvételre?

A dolgozat legfontosabb tanulságaiként azt határoztuk meg, hogy a közösség a településfejlesztés szinte valamennyi részterületén bevonható lenne. Ehhez három dologra van szükség: 1. tudatosulnia kellene a társadalomban, hogy lakóhelyük környezetének alakításában nekik is aktív szerepet kellene vállalniuk (a településfejlesztés főszereplőjének nem kizárólag az önkormányzatnak kellene lennie), 2. az önkormányzatoknak és a gazdasági szereplőknek fel kellene ismernie az önkéntességben rejlő erőt, a forrás-megtakarítás lehetőségét, s hatékonyabb együttműködésre kellene törekedniük, illetve 3. hiányosságokat tapasztaltunk azon a téren is, hogy a civil szervezetek nem helyeznek elegendő hangsúlyt a településfejlesztésben való részvételre, s inkább a kulturális, illetve szociális területekre koncentrálnak.

Végezetül egy aktuális, s a téma szempontjából is releváns projekt, Pécs, 2010 Európa Kulturális Fővárosa, önkéntes programjának kapcsán éltünk néhány kritikai észrevétellel és javaslattal.

FORRÓ TIBOR
II. évf.
Mérnök-informatikus szak
GÁBOR DÉNES FŐISKOLA

Konzulens: RNDr. Tóth Attila
főiskolai tanár

Energia-egyensúly – környezetvédelmi problémák

Energy balance – enviromental problems

Mai korunk egyik nagy – és egyre növekvő – problémája az üvegházhatás. Munkámat azért szeretném e témának szentelni, mert úgy érzem, hogy a környezetvédelem még mindig nem kap elég hangsúlyt sem politikai, sem egyéni szinten. A kutatások azonban azt mutatják, hogy már nincs idő gondolkodni, cselekvésre van szükség.

Egy bővebb összefoglaló áttekintést szeretnék nyújtani azoknak, akik nem foglalkoznak különösebben a környezetvédelemmel, ám mégsem hagyja őket teljesen hidegen a téma. Ajánlom azoknak is, akik úgy gondolják, hogy nem kell tartani a klímaváltozástól, illetve még korai erről beszélni, és azoknak is, akik azt állítják, hogy nem miattuk van ilyen probléma. Örülnék, ha e munkát elolvasná minél több ember, és elgondolkodna rajta, hogy ő mit tehet ez ügyben.

Az embereknek meg kell még tanulniuk, hogyan tudnának környezetükkel harmonikusabban együtt élni, hogy annak egyensúlyát a lehető legkisebb mértékben befolyásolják csak. Vigyáznunk kell tehát a bennünket körülvevő környezeti és természeti értékekre és ezt a célt csak gyökeres szemléletváltással érhetjük el.

FÓRIS VIKTÓRIA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Szilágyi Roland
egyetemi tanársegéd

„Fel, cSAPinós lejtőn, gyalog ifjak törnek…”, avagy tért hódíthat-e az SAP a Miskolci Egyetemen?

„Fel, cSAPinós lejtőn, gyalog ifjak törnek…” or could the SAP gain ground at the University of Miskolc?

A TDK dolgozat fő témája az SAP, mint integrált vállalatirányítási rendszer bevezetése a Miskolci Egyetemre, mint intézménybe. A vizsgálat célja annak a bebizonyítása, hogy egy integrált vállalatirányítási rendszer sikeresen alkalmazható közintézmények esetén is, valamint a rendszer alkalmazásával felmerülő előnyök és hátrányok vizsgálata az Egyetemen.

A bevezető rész bemutatja az integrált vállalatirányítási rendszereket, azok előnyeit és hátrányait részletezve az SAP rendszert.

A továbbiakban a dolgozat ismerteti a vállalatirányítási rendszer bevezetésének általános okait. Ezt követően bemutatásra kerül a magyar felsőoktatás, valamint a Miskolci Egyetem helyzete, előnyök, hátrányok, valamint a lehetőségek és a veszélyek vizsgálata. A későbbiekben a dolgozat kitér a jelenleg alkalmazott, valamint a bevezetésre szánt integrált rendszerek ismertetésére.

A dolgozat további részében az SAP integrált vállalatirányítási rendszer Miskolci Egyetemre történő bevezetésének okai, majd szakaszai kerülnek ismertetésre. Végül a TDK dolgozat befejező szakasza levonja a következtetéseket az implementációval kapcsolatban.

FÖLFÖLDI KATALIN
III. évfolyam
Pénzügy szak
PFSZK-ZI
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Lambertné Katona Mónika
főiskolai adjunktus

A Zalaszentgróti kistérség helyzetelemzése, avagy hogyan használja ki a rendelkezésre álló lehetőségeit

The situation analysis of the Zalaszentgrót micro-region

A kistérség fogalmának, funkciójának meghatározására irányuló kísérletek, a közigazgatásban elfoglalt helyének tisztázására irányuló törekvések már a 90-es évek első felében megjelentek, napjainkban az Európai Uniós csatlakozás óta az egyes államigazgatási feladatok ellátása már nem települési, vagy megyei, hanem kistérségi szinten zajlanak. A kistérség mibenlétének, a megyéhez, a régióhoz való kapcsolatának kérdései a szakmai-tudományos kutatás előterébe kerültek. Annak ellenére, hogy az elmúlt években a jogalkotás terén történtek előrelépések, a kistérség fogalmának, a közigazgatásban elfoglalt helyének és szerepének rendezetlensége a jellemző. A kooperációt döntően a közös forrásszerzés, és az együttesen hatékonyabbnak bizonyuló fejlesztési tevékenység motiválta.

Az egész tanulmányom a deduktív módszer alapján épül fel.
A dolgozatomban be szeretném mutatni kistérségek jelentőségét, szerepét, miért van rájuk szükség, hogyan működnek, és hogy miért születnek napról napra újabb és újabb kistérségek. A továbbiakban részletes helyzetelemzést készítek Zalaszentgrót kistérségről, irodalmi áttekintést és az elektronikus adatgyűjtést felhasználva. Ezek után behatóan elemzem annak fejlesztési elképzeléseit statisztikai módszereket felhasználva, többek között megoszlási viszonyszámok, valamint minőségi és mennyiségi értékek közötti kapcsolat szorosságát jellemző mutatószámok segítségével. Szeretném szemléltetni egy olyan csekély méretű kistérség múltját, jelenét, jövőjét, mint Zalaszentgrót, megmutatni, hogy egy hátrányos helyzetű kitértség is tud dinamikusan fejlődni, mindezt a 2007-es évtől egészen 2013-ig fejlesztési programjain, - tervein keresztül.

Végső következtetésként megállapítom, hogy egy hátrányos helyzetűnek minősített kistérség is fejlődhet a „nagyokat'' meghazudtoló tempóban, mert ezen kategóriai besorolás révén több kritériumnak megfelel, mely pályázatokat nagy eséllyel el is nyer.

FUTÓ JUDIT EDIT
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Becskyné Dr. Nagy Patrícia
egyetemi adjunktus

A kockázati tőke értékteremtése : a BorsodChem esete a Permirával

Venture Capital Value Added - BorsodChem's Affair with Permira

A kockázatitőke-befektetők nemcsak alaptőkéjük befektetésével képesek növelni portfolióvállalataik értékét, hanem aktív szerepvállalásuk révén további hozzáadott értéket is biztosítanak. A hozzáadott érték minden olyan nem pénzügyi előny, amelyben a portfolióvállalat részesül a kockázati tőkéstől. A dolgozatban arra keresem a választ, hogy melyek azok az értékteremtő tevékenységek, amelyeket a kockázati tőke nyújt a portfolióvállalatoknak.

Szekunder forrásaim alapját a kockázati tőke értékteremtéséről szóló angol nyelvű és a teljes körű magyar nyelvű szakirodalom áttekintése képezte, amelyet primer forrással egészítettem ki. A kockázatitőke-befektetésekről köztudottan nehéz értékes információkhoz jutni. Ebből következően úgy vélem az általam megírt esettanulmány, amely a 2006-ban történt BorsodChem Permira általi kivásárlásáról szól, egyediséget kölcsönöz a dolgozatomnak. Az esettanulmánnyal szemléltetni kívánom az elméletből megismert értékteremtő mechanizmusokat.

A nemzetközi empirikus kutatások eredményeinek szintetizálásával bemutatásra kerül, hogy a vállalati érték növelése érdekében a kockázati tőkés stratégiai, támogató szerepkörben és kapcsolati rendszer birtokosaként jelenik meg a portfolióvállalatokban. Az egyik legelterjedtebb és a legtöbb értéket biztosító tevékenységet a kockázati tőkés a tanácsadói szerep betöltésével nyújtja. A kockázati tőkés pénzügyi és egyéb kimagasló tudással, kapcsolatrendszerrel rendelkezik, amely a menedzsment munkáját segíti elő. A szoros ellenőrzés és felügyelet mellett mint bizalmas mentor jelenik meg a kockázati tőkés a vezetőség számára, aki kapcsolatrendszere által, új, hatékonyabb menedzsment kialakításával tovább növeli a vállalat eredményességét és értékét. A kockázati tőkés önmagában pozitív jelzéssel bír az adott piac szereplői felé, amely javítja a vállalat megítélését.

FÜLÖP ATTILA
GŐCZE BALÁZS
SZABÓ IBOLYA
IV. évfolyam
közgazdász-gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Az Európai Unió és Oroszország kereskedelmi kapcsolatai és közvetlentőke-befektetései

Trade relations and foreign direct investments between the European Union and Russia

Dolgozatunkban a Szovjetunió jogutódjaként fellépő legjelentősebb szovjet utódállam, Oroszország és az Európai Unió között formálódó kapcsolatrendszert és lehetséges perspektíváit vizsgáljuk, különös tekintettel a kereskedelmi kapcsolatokra és a két régió közötti FDI- áramlásokra.

Először Oroszország és az Európai Unió intézményi, politikai és gazdasági kapcsolatai elemezzük az orosz–EU kapcsolatrendszer különböző szakaszaiban. Az Európai Unió és Oroszország közötti kapcsolatrendszeren belül elsősorban a gazdaságiakkal foglalkozunk, de vázoljuk a politikai hátteret is, hiszen a kettő összefügg.

A következőkben a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatot vesszük górcső alá: megvizsgáljuk a két régió közötti külkereskedelmi kapcsolatokat, áruszerkezeti sajátosságokat, közvetlen tőkebefektetéseket.

Külön foglalkozunk az orosz-EU partnerség egyik legfontosabb területével, az energiadialógussal. Ez az a pont, ahol a meghirdetett „stratégiai partnerség" a leginkább indokolt. A dialógus kiindulópontja a kölcsönös függés, ám a párbeszédnek mégis az egyik legfontosabb eleme, hogy a felek túllépjenek a szállító-vevő kapcsolaton, és az energetikában valós kooperáció valósuljon meg. Vizsgáljuk tehát az erengiadialógus előzményeit, illetve annak tartalmát, céljait.

2004-ben több olyan ország is csatlakozott az Európai Unióhoz, amelyek csaknem másfél évtizeddel korábban még a szovjet érdekszférába tartoztak. Ezáltal egy nagyon érdekes kapcsolatrendszernek lettek részesei. A kapcsolatban a politikai és gazdasági szálak is megerősödtek az új tagállamok csatlakozásával. Az energiadialógus is fontosabb szerepet kapott.

A dolgozat utolsó részében kitekintést teszünk a két régió közötti jövőbeli kapcsolat várható alakulására.

FÜZI ANITA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Bertalan Laura
egyetemi tanársegéd

Egy hátrányos helyzetű határmenti kistérség munkaerő-piaci helyzetképe

The general survey of labour market in a disadvantager border region

Egy elmaradott térség munkaerő-piaci helyzetképének feltárása halaszthatatlan a térség fejlesztése, az ott élők életszínvonalának növelése érdekében. A kérdés aktualitását fokozza a foglalkoztatás növelésének és a munkanélküliség csökkentésének hazai, illetve közös európai célkitűzése, csakúgy, mint az Európai Unió tagállamai között létrejött többszintű megállapodások.

A tanulmány a Nyugat-dunántúli régió egyik legelmaradottabb határmenti kistérségének munkaerő-piaci és gazdasági elemző vizsgálata, kiemelt hangsúlyt fektet a helyi sajátosságokra, és azokra a legtöbbször megváltoztathatatlan tényezőkre, amelyek hatást gyakorolnak a térség társadalmi és gazdasági mechanizmusaira. Ezek a tényezők a rendszerváltást követően felerősödtek, és az alacsony foglalkoztatottság, mellett állandósították a tartós munkanélküliséget.

A dolgozat a szekunder adatokon (KSH, regionális szervezetek, önkormányzatok) túl saját kérdőíves felmérés eredményeire támaszkodik, mely így tükrözi a térségben lezajlott, főbb munkaerő-piaci tendenciákat. A kutatás legfőbb eredménye, hogy a felmérés révén közvetlenül a helyi lakosok segítségével sikerült reális képet adni.

A dolgozatban egyúttal megoldásokat is kerestem; ezen okból a határmentiség szerepét is vizsgáltam, amely ha megoldást nem is kínál a problémákra, részleges segítséget nyújthat a határon innen és túl. Sajnos az euroregionális és határmenti együttműködések gazdasági vonatkozásban még csak „gyerekcipőben járnak”, ezért nem lehet azonnali nagy eredményekre számítani, azok csak később, sok munka befektetésével térülhetnek meg. Reménykeltő, hogy az együttműködések alappilléreinek számító, kulturális téren létrejövő kapcsolatok jelentősek a települések között, és a foglalkoztathatóság növelése érdekében is komoly lépésekre került sor, mely később meghozhatja gyümölcsét.

GARDÓ BÁLINT
KOCSIS GÁBOR
IV. évfolyam
gazdálkodási szakos közgazdász
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Daruka Magdolna
egyetemi docens

Időgazdaságtan

Time-economy

Az idő pénz! Ez a „közhely” mindennapjaink részét képezi, és habár kétségtelenül igaz a mondás, a közgazdaságtanba nagyon nehéz meghatározó változóként beilleszteni. Dolgozatunkban egy olyan mikroökonómiai modell világába kalauzoljuk el az olvasót, ahol a fogyasztó legmeghatározóbb erőforrásává az idő válik. Olyan fogalmakkal ismerkedhetünk meg egy, a hagyományostól némileg eltérő megvilágításban mint fogyasztásra, informálódásra, munkára, vagy szabad tevékenységekre fordítható idő. Vajon mennyit ér egy egyénnek napi egyetlen óra az életéből? Mai rohanó világunkban egyre többet. Érdemes egy vásárlás előtt megnézni hol, milyen áron juthatunk az adott termékhez? Ha igen, mennyi időt célszerű vele eltölteni? Megéri nekünk 3 órát utazni, hogy valamit pár száz forinttal olcsóbban kaphassunk meg? Egy alacsony jövedelmű egyénnek sok szabadidővel valószínűleg igen, de vajon egy elfoglalt több tízezer forint órabérrel bíró ügyvédnek is?

Ezen „hétköznapi” alapokra kísérelünk meg felépíteni egy modellt, melynek elsődleges célja a neoklasszikus fogyasztói elmélet kiterjesztése, elsősorban annak merev axiómarendszerének feloldása révén. A dolgozat első felében bemutatjuk, illetve formálisan levezetjük, hogy a megváltozott feltételek mellett hogyan alakul az optimális jószágkosár kiválasztása, valamint bemutatjuk, hogy milyen különbségek fedezhetőek fel a neoklasszikus fogyasztási elmélettel szemben, de kitérünk a racionalitás értelmezésére a modellen belül, külön figyelmet biztosítva a Herbert Simon-féle korlátozott racionalitás elméletének. A dolgozat második részében kísérletet teszünk egy szekvenciális fogyasztási-keresési modell felállítására, melyben vizsgáljuk a tanulás, az aspirációs szint, valamint a nominálbér változásának hatását a realizálható hasznossági szintre. Végezetül vizsgáljuk a klasszikus és a kibővített modellből nyerhető hasznosságok közötti eltéréseket, külön hangsúlyt fektetve a fogyasztó abszolút és relatív értelemben vett jólétének alakulására.

GÁBOR ENIKŐ
OLÁH ZSOLT
V. évf.
Gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Gáll József
egyetemi adjunktus
Tóth Krisztián
részvényes

Fundamentális részvényelemzés: Genesis Energy Befektetési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság

Fundamental stock analysis: Genesis Energy Investment Public Limited Company

A dolgozat az igazán izgalmas napenergia szektorban működő, magasra törő, merész tervekkel a piacon jelen lévő Genesis Energy Nyrt. fundamentális részvényelemzését mutatja be. Alapos és részletes vizsgálatát jelenti a 2007 októbere óta a BUMIX részvényindexben jegyzett társaság hazai és nemzetközi lehetőségeinek.

Az elemzés során egyetlen szektorra, a napenergia szektorra koncentrálunk, konjunktúra-dekonjunktúra jeleit keresve, a piaci mozgások okát elemezve teszünk közép- és hosszú távú előrejelzéseket. A jövőbeli jövedelmezőséget vizsgálva, elsősorban DCF alapú megközelítést alkalmazunk. Hogy megalapozott és releváns következtetéseket tudjunk levonni, felhívjuk a figyelmet ezen módszer hiányosságaira és elméleti korlátaira, valamint további finomításokat végzünk a kockázati tényezők hatékonyabb beépítésével.

GÁL ZOLTÁN
III. évfolyam
Vendéglátás – szálloda szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulensek: Rudolfné Dr. Katona Mária
főiskolai docens
Dr. Révész György
sales manager, E-volreve Kft.

Árpolitika és yield menedzsment a szállodaiparban

Price Policy and Yield Management in the Hotel Industry

A szálloda: kényelem-gyár. Ma már ugyanolyan professzionális ipari létesítmény, mit például egy autógyár. Kimeneti terméke a vendég pszichikai jóérzése. Ennek termelése érdekében végez különféle tevékenységeket. A négy, és öt csillagos szállodák infrastruktúrája apró trükkök, személyzete pedig méregdrága képzések révén képes pszichikailag hatékonyabban gyártani a vendég jóérzését, mint a kis szállodák. (Révész György)

A szállodák gazdálkodása egy hagyományos termelő egységhez képest jóval nehezebb. A fix költség összköltségen belüli magas aránya, a szolgáltatás tárolhatatlansága, a jogszabályi feltételeknek maradéktalanul megfelelő épületek kialakításának jelentős befektetési igénye, továbbá rendkívüli árverseny és szezonalitás jellemzi az iparágat. Ezeknek a problémáknak a kezelésére lehet szofisztikált megoldás a yield menedzsment modell alkalmazása. A dolgozat elsődlegesen alapkutatás, ami kiegészül egy empirikus vizsgálattal.

Marketing szempontból feldolgoztam a szállodai szolgáltatások különleges tulajdonságait, az árképzés és szegmentálás témakört. Igyekeztem rámutatni, hogy a szállodák esetében az árak kialakítása bonyolult feladat.

Bemutatásra kerül a yield menedzsment, mint modell: alkalmazásának feltételei, korlátai, a várható eredmények, illetve a gyakorlatban felhasználható eszközök. Egy egyszerű számpélda segítésével egy gyakorlati probléma megoldására is sor kerül.

Empirikus kutatásban a budapesti, négy és ötcsillagos szállodák árképzési gyakorlatát illetve a 2007. évi tőkearányos eredményességét vizsgáltam. Kérdőív felhasználásával igyekeztem fényt deríteni arra, hogy a feltehetően minden szükséges eszközzel rendelkező szállodák elfogadható eredmény elérése érdekében alkalmazzák-e a yield menedzsment módszerét. További kérdéseim elsősorban a módszer alkalmazásának körülményeire terjedtek ki. A kérdőívet kitöltő és visszaküldő szállodák 2007. évi mérleg és eredménykimutatását több szempont szerint elemeztem. A vizsgálat kiterjedt az eszközarányos eredményességre és a tőkeszerkezetre is. A kapott adatokból óvatos következtetéseket vontam le az alapsokaságra vonatkozóan.

GÁSPÁR ATTILA
Végzés éve: 2008
Külgazdasági szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulensek: Dr. Ilyésné Dr. Molnár Emese
főiskolai docens
Dr. Ferkelt Balázs
főiskolai docens

A 2004-ben csatlakozott EU-tagállamok növekedésének ökonometriai elemzése

Econometric analysis of the economic growth of the EU member states joined in 2004

A TDK-dolgozatban a 2004-ben csatlakozott EU-tagállamok növekedését vizsgáltam meg ökonometriai és statisztikai módszerek felhasználásával. A növekedési tendencia feltárása, vizsgálata és prognosztizálása kiemelten fontos makrogazdasági jelentőséggel bír, az elemzések elvégzéséhez pedig már rendelkezésre állnak a szükséges idősorok megfelelő hosszúságban.

A TDK első részében az országok növekedési tendenciáját vizsgáltam meg az egyes országok aktuális helyzetének, a makrogazdasági mutatóik összehasonlítása alapján. A tagállamok legtöbb indikátora konvergált egymáshoz, ez igaz volt látszólag az egy főre jutó GDP-re is. Ezért az országok egy főre jutó GDP értékeiből súlyozott átlagokat képeztem, így az átlagos tendencia elemzésével az összes ország legfontosabb jellemzői átfogóbban feltárhatók. Az egyik legfontosabb következtetés annak a hipotézisnek a bizonyítása, miszerint a csatlakozást követően exponenciális fellendülés vette kezdetét. Viszonylag jelentős azonban a szezonális ingadozás, elsősorban a negyedik negyedéves értékek tekinthetők outliereknek.

A tanulmány második részében a növekedés jellegét vizsgáltam meg, vagyis arra kerestem a választ, hogy ténylegesen is konvergáltak-e egymáshoz az egyes régiók és országok egy főre jutó GDP értékei. Mivel többféle értelmezése létezik a konvergenciának, ezért több eljárást is alkalmaztam: neoklasszikus és sztochasztikus módszereket, klaszter- és faktoranalízist. A legtöbb értelmezés alapján azonban nem mutatható ki konvergencia, bár ez nem igaz minden országra / szintre vonatkozóan.

A TDK utolsó részében az egyes országok egy főre jutó GDP értékeit prognosztizáltam különböző modellek alapján (pl. ARIMA, VAR), valamint diagnosztikai vizsgálatok során a legfontosabb hibatényezőket és jellemzőket mutattam be, amelyek befolyásolhatják az előrejelzéseket. A modellek megbízhatók voltak, a legtöbb országban alapvetően viszonylag dinamikus növekedésre lehet számítani a prognózisok alapján.

A dolgozat nem jöhetett volna létre a Konzulenseim útmutatása és támogatása nélkül. Ezúton szeretném megköszönni azt a rengeteg segítséget, amit Tőlük kaptam!

GELLÉRT ÉVA
III. évfolyam
Turizmus–vendéglátás szak
KODOLÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Rátz Tamara
főiskolai tanár

A nemzeti önismeret jelentősége az országimázs kialakításának tekintetében (Magyarország és Svédország összehasonlító elemzésén keresztül)

The importance of national identity in the brand image develepoment of countries (As shown through a comparison of Hungary and Sweden)

Magyarország és Svédország önismereti képének összehasonlítási ötletét azon ranglisták tanulmányozása adta, amelyek az országimázs erősségét mérik össze a világ 50 országa között. A National Brands Index kidolgozója, Simon Anholt minden évben hat szempont (termékek és szolgáltatások, kormányzat, humántőke befektetés, turizmus, kultúra és sport, emberek) alapján osztályozza a vizsgált országokat.

Svédország rendszerint 10-20 helyezéssel jobban szerepel ezeken a felméréseken, mint Magyarország. Ennek bizonyára gazdasági-politikai indokai is vannak, de jelen dolgozat a társadalom önismereti képének összehasonlítására kíván koncentrálni Magyarország és Svédország között, ezért az egyéb tényezőktől most eltekint és elsősorban az emberi komponenst vizsgálja.

A kutatásom elsősorban kísérletet tesz arra, hogy a világszerte elismerésnek örvendő National Brands Index országimázs erősségét mérő modelljét kibővítse egy általam fontosnak tartott új dimenzióval: az adott országok (jelen esetben Magyarország és Svédország) önismereti képének összehasonlításával, melyhez a pszichológiával foglalkozó szakemberek körében kedvelt önismereti modellt, a Johari-ablakot hívtam segítségül.

Feltételezésem szerint a kutatás segítségével finomíthatóvá válik az országimázs erősségét mérő modell metodikája, valamint önmagunk jobb megismerésével választ kaphatunk olyan kérdésekre, hogyha ilyenek vagyunk, és ilyennek látnak mások bennünket, akkor ebből mi használható ki marketingüzenetként, milyen esetleges tévképzetek befolyásolhatják a (svéd) turisták attitűdjeit, hogyan lehetne ezeket számunkra pozitív irányba alakítani és ezáltal egy valós nemzetképet felállítani magunkról. A svédek önismereti képének magyarokéval való összehasonlítása pedig rámutathat olyan kulturális- társadalmi különbségekre, amelyek bemutatása hatékonyan egészítheti ki a svédekkel kapcsolatos eddigi ismereteinket, valamint érdekes információkkal szolgálhat a magyarországi turisztikai marketing számára a svéd turisták igényenek magasabb szintű kielégítése érdekében.

GERGELY LILLA
V. évfolyam
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Antalovits Miklós
egyetemi tanár

„Korlátlan kultúra", avagy a múzeumok akadálymentesítése vakok számára

„Accessible culture" – how to make a museum accessible for blind people

A dolgozat – mint ahogy az a címből is látható -, a múzeumok akadálymentesítésével foglalkozik, mégpedig a vakok és látássérültek számára történő akadálymentesítéssel. Ezalatt nemcsak a múzeum épületének elérhetővé tétele értendő, hiszen a teljeskörű akadálymentesítés lényege, hogy ne csak bejuthassanak a vakok az épületbe, hanem az ott jelenlévő szolgáltatásokat igénybe vehessék. Ezek hallatán jogosan merül fel sokakban a kérdés, hogy miként lehet a kiállításokat elérhetővé tenni, valamint egyáltalán van-e ennek értelme? Napjainkban sajnos sok esetben a várható profittal mérik a tevékenységek hasznát. Mivel a sérült emberek, így a vakok is ingyen mehetnek múzeumba, így a belépő jegyekből származó bevétel elmarad, tényleges anyagi haszon nem származik, de az intézmény hírneve és megítélése változhat, így hosszútávon akár még jövedelmezőbbé is válhat.

A dolgozat először is betekintést nyújt a fogyatékosok helyzetére vonatkozó törvényekbe hazánkban és az Európai Unióban, ezután pedig áttekinti azokat a szembetegségeket, amelyek vaksághoz vagy látássérüléshez vezethetnek. Bemutatja a múzeumi környezeteket, ahol a kapcsolódó szolgáltatások, a különböző támogató technológiák fontos szerepet játszanak, a dolgozatban ezért jelentős szerepet kapott ez a rész.

Az itthoni és külföldi jó és akár rossz példák bemutatásával szemlélteti az elméletek gyakorlatban történő alkalmazását, majd vizsgálatokkal teszteli is az itthon megtekinthető tárlatokat. A dolgozat a végén javaslatok formájában összeszedi a legfontosabb tanácsokat, amelyeket érdemes betartania minden múzeumnak, ha elérhetőbbé kíván válni.

GERNER VIKTÓRIA
PINTÉR ANDRÁS
V. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Sebők Miklós
kutatási igazgató, Compass

A rubel konvertibilitásának hatása a magyar-orosz kereskedelemre

The Effect of the Convertibility of the Russian Ruble on the Russian-Hungarian Foreign Trade

A rendszerváltás óta jelentős mértékben szűkültek a magyar-orosz külkereskedelmi kapcsolatok és csak az elmúlt évtizedben vált elterjedté, hogy ne a Szovjetunió utódállamaként, hanem egy jelentős méretű felvevő piacként tekintsünk Oroszországra. Ezzel a folyamattal egy időben, 2006-ban konvertibilissá tették a rubelt, azaz szabadon átválthatóvá vált az orosz fizetőeszköz.

A változás az IMF szerint elősegíti a nemzetközi kereskedelem bővülését, azonban Magyarország és Oroszország kapcsolatában nem tapasztaltunk változást az elmúlt két év alatt. A dolgozat célja a konvertibilitás fogalmának és annak nemzetközi kereskedelmet érintő vonatkozásainak az áttekintése, valamint annak vizsgálata, hogy milyen súrlódások vagy piaci korlátok akadályozzák a fent említett hatás érvényesülését a két ország kapcsolatiban. Ezzel párhuzamosan végigvesszük az elkövetkező évek lehetséges forgatókönyveit keresve ezek között a legvalószínűbb kimeneteleket.
A dolgozat négy fő részből áll. Az első szakaszban ismertetjük a konvertibilitás fogalmát, valamint részletesen bemutatjuk az orosz fizetőeszköz devizakereskedelmének és a fizetési mérleg liberalizációjának folyamatát. A második fejezetben a két ország közti kereskedelem szerkezetét és az abban lévő korlátokat és lehetőségeket ábrázoljuk. Külön fejezetben tárgyaljuk az energiahordozók behozatalát a piac speciális helyzete miatt. Végül a rubel szabadon átválthatóságának a működőtőke-beruházásokra gyakorolt hatását elemezzük.

Célunk az, hogy átgondoljuk, milyen változásokat idézett elő a magyar-orosz kereskedelem feltételeiben az orosz rubel konvertibilissá válása. Mennyiben struktúrálja át a külkereskedelem eddigi szerkezetét, különös tekintettel az energiahordozókra? Milyen mértékben érintheti ez Magyarország energiabiztonságát?

GERNER VIKTÓRIA
V. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPEST CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Tulassay Zsolt
egyetemi tanársegéd

Az egyenlőség–hatékonyság átváltás megkerülése

Eluding Equity–Efficiency Trade-off

Economists have historically believed that there is a trade-off between efficiency and equity. They argued that market allocates resources in the most effective way while redistribution – which works against the logic of the free market – can create equity. One can separate two groups of economist regarding this question. One group suggests that efficiency shall be the priority of economic policies the other supports equity as the most important aim. Although these parties are much different, they all agree on the existence of the efficiency-equity trade-off.

Classical economic theory had paid much attention on efficiency, but had less emphasised equity within the society. The question of equity had been raised as the critique of capitalism. It questioned market economy and the priority of efficiency. Since the early 19th century this dilemma had been raised in several discourses regarding the institutional framework of the economy. In all of these debates economists either took sides on economic efficiency or equity.

In this paper I will inquire the following question: Is their any institutional framework that can elude the efficiency-equity trade-off? In the first section I will investigate the main arguments regarding the dilemma of growth and redistribution. In the second section I will propose that imperfection of credit market institutions causes not only inequality but inefficiency. Therefore the institutional reform of credit market might elude the trade-off; however it cannot entirely eliminate it. In the third section I will investigate which characteristics of the credit market might be responsible for these imperfections. In the fourth section I will propose that externalities of credit market imperfection – as inequality and inefficiency – are changeable trough the reform of institutions like microfinance.

GORELOV IVÁN
V. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulensek: Dr. Komáromi Nándor
egyetemi docens
Dr. Pitlik László
egyetemi docens

Online szakértői rendszer kiépítése és marketingterve

Development & marketing plan of an online expert system

A XXI. század legnépszerűbb médiuma az internet. A világhálón naponta több tízezer új weboldal keletkezik, amelyek több millió felhasználót informálnak az egész világon. Jelen dolgozat három tudomány: a statisztika, a gazdasági informatika és a marketing interdiszciplináris kapcsolataként jött létre. A dolgozat célja, hogy az internetcsomag-választáskor a szolgáltatók számában megfigyelhető dinamikus fejlődés és az egyre sokrétűbb szolgáltatáspaletta (amely technikai paraméterei, fantázianevei, rövidítései) által megoldhatatlan helyzet elé állított átlagfelhasználó számára online formában nyújtson támogatást a döntés-előkészítésben. Az online szakértői rendszer és az automatikus döntést is lehetővé tevő online hasonlóságelemzés hasznosságának levezetéséhez bemutatom és elemzem az internet használatában kiemelkedő dinamikájú európai országok és közöttük hazánk, Magyarország helyzetét. Kiértékelésre kerül a továbbiakban egy hazai internethasználati szokásokat kutató szociológiai felmérés: a főváros és a vidéki települések lakosságának létszámnagysága, a felhasználók iskolai végzettsége, életkora és a jövedelem megoszlása tükrében. Primer kutatásként egyéni interjúkat és személyes megkérdezéseket végeztem a rendszer hasznosságának kimutatása érdekében. A lefolytatott interjúk eredménye rávezetett egy online terminológiai szótár létrehozásának szükségességére is. A dolgozat fő része egy saját - a mai internetes piacon egyedülálló - ár/teljesítmény optimalizáláson alapuló, a www.netselect.hu webcímen elérhető online internethozzáférés tanácsadási portál elkészítésének és üzemeltetésének a teljeskörű (mindhárom generációt tartalmazó) bemutatása, a grafikai tervezéstől a PHP programozáson át a MySQL adatbázis naprakész frissítéséig. A dolgozatot a tervezett szolgáltatás marketing terve zárja.

GRAUSZA NÓRA
KONRÁD PÉTER
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Jászberényi Melinda
egyetemi adjunktus

Dugódíjat Budapestre? – A torlódási díj mint egy lehetséges eszköz a főváros közlekedésének javítására

Jam fee in Budapest? The traffic jam fee as a possible tool for improving the traffic system of the capital

Az esszé felvázol számos olyan ütközőpontot, mely vita tárgyát képezheti a torlódási díj és az azzal kapcsolatos projektek megvalósíthatóságakor. A külföldi példákból leszűrhető tanulság, hogy technikai és pénzügyi szemszögből ezek a beruházások lényegesen különböző módokon, de fenntarthatóan megvalósíthatóak. Az erről, vagy más olyan kérdésekről szóló döntéseket, mint a torlódási díj befizetésének módja, ugyanakkor nem lehet színtisztán pénzügyi és technikai szempontok alapján meghozni. Pszichológiai és szociológiai tény, hogy az emberek nehezen alkalmazkodnak a változásokhoz, különösen, ha a költségoldalát látják az intézkedésnek. Ahogy az általunk készített kérdőív és más források is bizonyítják, az emberi tényező aktív figyelembe vétele nélkül ezek a projektek nem kivitelezhetőek.

Budapest közlekedésének zsúfoltsága nem egyedülálló jelenség, hiszen a világ szinte minden nagyvárosában jellemző a nagy forgalom, a rengeteg gépjármű, a torlódások, dugók, tehát nem kell magyar sajátosságnak tekinteni a fővárosban jelentkező problémákat. Megvizsgálva a külföldi eseteket, levonhatjuk a tanulságokat, s nem kell úttörő szerepet vállalnunk az újításokban, fejlesztésekben. Így máris kisebb a kockázat, mint ott, ahol elsőként léptek be a közlekedés intézményes szabályozásába.

Nem egyszerű azonban a már gyakorlatban működő rendszerek körültekintő elemzése sem, hiszen minden város és ország egyedi jegyeket hordoz magában. Eltérő a gazdasági szerkezet, a társadalom összetétele, a természeti, infrastrukturális adottság és a történelmi örökség, s nem utolsó sorban az emberek magatartása, viszonyulása a közjó megőrzéséhez és védelméhez.

Összességében a címben feltett kérdésre azt válaszolhatjuk, a vonatkozó szakirodalom és releváns esettanulmányok feldolgozása után, hogy a fővárosnak szüksége van a torlódási díjra, mint a ma ismert egyik leghatékonyabb eszközre. Ugyanakkor, a Budapesten közlekedők attitűdjeinek vizsgálata során nyert adatokból levonható az a következtetés, hogy a torlódási díj hazai bevezetése csak egy jól kidolgozott, alaposan előkészített komplex programcsomag útján valósítható meg.

GRUBER ANITA
II. évfolyam
Nemzetközi tanulmányok alapszak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Benkő Péter
főiskolai tanár

A hazai régiók történeti fejlődése és jelenkori versenyképessége

Historical development and contemporary competitiveness of Hungarian Regions

A hazai tervezési-statisztikai régiók globális fejlettségét és fejlődését különböző gazdasági, infrastrukturális, szociális és kulturális ágazatok tekintetében vizsgáltam. A változókban mutatkozó eltérések olykor egészen meglepőnek bizonyultak.

A Közép-magyarországi régió globális fejlettsége és versenyképessége a hét régió közül kiemelkedik. Napjainkban fejlődési üteme is rendkívül gyors. Ugyanakkor van némi differencia a fővárost és Pest megye többi részét illetően, ezért külön tárgyaltam. Magyarország másik legfejlettebb térségéről van szó, ha a Nyugat-dunántúli régióról beszélek, ugyanakkor sokkal lassabban fejlődik – mint a központi régió –, versenyképessége az utóbbi évekre a hét régió közül a legalacsonyabb lett. A Közép-dunántúli régió globális fejlettségi szintje, fejlődési üteme és versenyképessége is közepes besorolású. Hasonló színvonalú a Dél-dunántúli régió, annak ellenére versenyképessége gyengének értékelhető. Észak-magyarországi régiónk az utóbbi másfél évszázadban, viszonylag gyors fejlődésen ment keresztül, az ezredforduló után az ország második leggyorsabban gyarapodó térsége. Versenyképessége igen ellentmondásos, átlagosan közepes besorolást nyert. A legnagyobb kiterjedésű régiónk a Dél-Alföld, melynek versenyképessége erős közepes besorolást kap, azonban fejlődési üteme, gazdasági-társadalmi fejlettsége alacsony. Észak-Alföld régiója csaknem minden alrendszerben a legelmaradottabbnak tekinthető, globális fejlettsége a legutolsó helyen van. Ugyanakkor biztató, hogy fejlődése és versenyképessége közepes szintű az elmúlt években.

Véleményem szerint régióink heterogén fejlettségűek, ezen úgy lehetne változtatni, hogy a nagymértékű fejlődési ütem különbségeit csökkenteni kellene.

HAJDÚ ANDREA
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Géró Imre

Integrált vállalatirányítási rendszerek bevezetése nagyvállalatoknál

Introducing integrated Enterprise Control Systems in large companies

Dolgozatomban az ERP rendszerek bevezetésével, és e folyamat kockázati tényezőivel foglalkoztam. Elméleti síkon megközelítve, a vonatkozó irodalom feldolgozásával, majd gyakorlati szempontból, Tankó Zoltánnal folytatott beszélgetésem tükrében, a vállalati folyamatok mentén részletesen megvizsgáltam, milyen kockázatai lehetnek egy integrált vállalatirányítási rendszer bevezetésének egy nagyvállalatnál. Véleményem szerint az ERP rendszerekkel kapcsolatban mindenképpen a sarkalatos pontok szempontjából kell megközelíteni a folyamatot, hiszen amennyiben ezeket minél magasabb szinten elsajátítottuk, alkalmazásukat annál professzionálisabb szintre tudjuk fejleszteni. Külföldi szakirodalmak elméleti szinten már foglalkoztak ezzel a kérdéssel korábban, de a valós helyzetben, a bevezetés folyamatát alapul véve, nem találtam olyan irodalmat, mely feltárná az ERP rendszerek bevezetésével kapcsolatos problémákat.

A lehetséges veszélyeket áttekintve, majd önálló minősítési szinteket képezve sorba állítottam a tíz legfontosabb kockázati tényezőt. Ezek azok az elemek, melyeknek kiemelt jelentőséget kell tulajdonítania a vállalatnak integrált vállalatirányítási rendszer bevezetésekor. Rangsorom első helyére a munkatársakkal való megfelelő kommunikáció került. Érdekes felfedezés, hogy mekkora hatással van a munkavállalók véleménye a projekt kimenetelére. Második helyen a vezérigazgató személye áll. Nagyon fontos tényező, hogy a vezető irányításával vezessék be a rendszert. Harmadik helyen a költségek állnak, hiszen ez a kockázati faktor nagyon összetett és nehéz kérdéseket vet fel. A magas költségek ellenére, a vállalatnak muszáj vállalnia ezeket a kiadásokat, hiszen ha nem költenek megfelelően a vállalatirányítási rendszerre és annak bevezetésére, később igen kellemetlen és akár még magasabb költségekkel, valamint javítási, fejlesztési feladatokkal kell szembe nézniük.

Dolgozatomban bemutatom a további kockázati tényezőket is, melyeket mind sorra elemzek, így alakítva ki a sorrendet, melynek segítségével fontossági rendbe tettem a felmerülő sarkalatos pontokat jelentő tényezőket.

HAJDU ANETT
III.évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
PSZFK ZI
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Tóth Zsuzsanna
főiskola tanársegéd

A boldogság kulcsa a fogyasztás…?

Does consumption make You happy…?

Dolgozatom célja, hogy rávilágítsak napjaink egyik legszámottevőbb társadalmi, gazdasági és természeti problémájára: a túlzott fogyasztás jelenségére. Az előadásanyag legfontosabb küldetése, hogy a kedves Olvasót elindítsa a gondolkodás útján: miért összpontosul életünk a materiális jószágok felhalmozása köré.

A dolgozat négy részből épül fel: az első fejezetben bemutatom, hogy a fogyasztói társadalom kialakulásában mely jelenségek és történelmi események jelentették a fontosabb mérföldköveket, illetve, hogy ezen az idővonalon haladva hogyan jutottunk el napjaink „túlfogyasztási" trendjéhez (a kérdés nagyon aktuális, hiszen az amerikai és európai pénzügyi válság jelei lassan a reálszférában is éreztetik hatásokat). A következő két fejezetben megkísérlem definiálni a fogyasztást, mint gazdasági tényezőt: a fogyasztás jelenségét vizsgálom egyrészt a mikroökonómia hasznosságfogalmának szempontjából, illetve bemutatom a marketing és a gazdaságpszichológia többspektrumú megközelítését arra vonatkozóan, hogy az egyént mi készteti vásárlásra.

A trendek, a fogyasztási jelenségek, a fenntartható fejlődés és a gazdasági-társadalmi recesszió témakörében rendelkezésre álló irodalmak olyannyira felkeltették érdeklődésemet, hogy egy önálló kutatás keretében megvizsgáltam a 18 év feletti korosztály fogyasztási és „pénzköltési szokásait". A kutatás alapmódszertanát a kérdőíveztetés és utcai megfigyelések jelentették, ahol a megfigyeltek és a merítési minta a BGF PSZF Zalaegerszegi Intézet hallgatói közül kerültek ki. Az előadás utolsó részében a kutatás végeredményét ismertetem, majd a dolgozat zárásaként kitérek arra, hogy a vizsgált korosztály fogyasztási-vásárlási szokásai hosszú távon milyen veszélyeket rejtenek magukban mind az egyén, mind a komplex társadalom szintjén.

HAJNAL ANITA
IV. évfolyam
Vállalkozásszervező szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens:Dr. Böcskei Elvira
főiskolai docens

Új kihívások a kerettervezés területén

New challenges on the area of budgeting

Napjaink kiéleződő gazdasági versenyében egyre fontosabb szerepet töltenek be a vállalatok életében a hatékony tervezési-, irányítási rendszerek. Ugyanakkor a tervezést számos kritika éri stratégiai és operatív szempontból egyaránt. Egyre nagyobb teret nyernek az olyan új kerettervezési koncepciók, mint a tervezési folyamatok javítására irányuló Better Budgeting és a sokkal radikálisabb Beyond Budgeting.

Dolgozatomban a kerettervezés elméleti hátterét és annak gyakorlati megvalósulását kívánom bemutatni. Célul tűztem ki, hogy betekintést nyújtsak ezekbe az új, korszerű tervezési rendszerekbe, valamint megválaszoljam a kérdést, hogy milyen kerettervezési módszerek állnak a mai vállalatok rendelkezésére.

Az említett eszközök elméleti bemutatása mellett igyekeztem feltárni, hogy mi jellemző a hazai vállalatokra a gyakorlatban. Ehhez egy kérdőíves felmérést végeztem, melynek során bebizonyosodott hipotézisem, miszerint a hazai vállalkozások többsége a kerettervezés javítására irányuló, szakmai körökben is nagy elfogadottságnak örvendő Better Budgeting módszert alkalmazza.

Megvizsgáltam, hogy konkrétan milyen eszközök alkalmazásában nyilvánul meg a módszer használata, valamint mely technikákat részesítik előnyben a cégek méretük szerint csoportosítva. Arra a következtetésre jutottam, hogy a gördülő előrejelzés a vállalatok méretétől függetlenül nagy népszerűségnek örvend, a többi módszer azonban különböző megítélés alá esik a nagy-, illetve kis- és középvállalkozások körében.

Annak ellenére, hogy számos vállalat már alkalmazza a rendkívül radikális Beyond Budgeting módszer által javasolt eszközök valamelyikét, az irányzat hazai bevezetése még várat magára. Ennek egyik oka, hogy ezt az irányzatot nem ismerik a magyarországi vállalatok, a másik pedig, hogy bevezetéséhez teljes kultúraváltáson kellene átesniük, amire szerintem még nincsenek felkészülve.

HALOMHEGYI ÁDÁM
II.évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak (angol nyelven)
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Vallyon Andrea
főiskolai adjunktus

Egy részvényalap vizsgálata a technikai elemzés és a portfólióelmélet segítségével

Study of a mutual fund by the application of technical analysis and portfolio theory

Dolgozatom célja egy befektetési alap, pontosabban egy aktív befektetési stratégiát folytató részvényalap működésének szemléltetése, értékelése. A szemléltetést azonban nem egy valós alap adatain végeztem el, hanem létrehoztam egy öt részvényből álló fiktív részvénytúlsúlyos alapot, amely egyfajta modellként értelmezhető. Az alap teljesítményének értékelése valós, a BÉT honlapjáról elérhető historikus adatok alapján történt, először a technikai elemzés szempontjából, részvényenként, mintegy három hónapos időtávra. A vizsgálat ezen szakasza során felhasznált eszközöket a dolgozat bevezetése után vázlatosan ismertetem, az alap befektetési politikájával és az aktuális piaci helyzettel együtt. A dolgozat második felében az alap által vásárolt részvények kosarának vizsgálatára került sor a portfólióelmélet segítségével, melynek során a tőkepiaci árfolyamok modelljét (CAPM) is alkalmaztam a portfólió várható hozamának becslésére. A vizsgálatot követően számba vettem a portfólió, és ezáltal a befektetési alap hatékonyabbá tételének különféle módjait, majd az egész alapot vizsgálva kiszámítottam a realizált és évesített hozamokat egy és három hónapos időtávra, az egyéb kockázati mutatók mellett (Sharpe-mutató, α).

HARAZIN PIROSKA
PÁDÁR KATALIN
ROIK ZSANETT
Végzés éve: 2008
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Vasné Dr. Egri Magdolna
egyetemi docens
Dr. Petruska Ildikó
egyetemi docens

Hogyan lehetnek aranyérmesek az aranygallérosok? – A sikeres tanácsadói politika legfontosabb tényezői

How Can Gold Collar Workers Become Gold Medalists? – The Most Important Factors of the Successful Consulting Policy

Dolgozatunkban arra kerestük a választ, hogy a tanácsadó cégek politikája mennyire van összhangban a jelenlegi és a potenciális ügyfelek elvárásaival, ugyanis ezek ismerete és kielégítése a siker egyik lényeges feltétele.

Fő hipotézisünk tehát az, hogy elsősorban nem a hírnév és a szakértelem azok a szempontok, amelyek alapján az ügyfelek tanácsadót választanak, annak ellenére, hogy manapság a marketing stratégiák jellemzően ezekre építenek. Következésképp a hírnév és a szakértelem nem elsődleges feltételei a sikerességnek.

Munkánk során szekunder és primer adatokat egyaránt felhasználtunk, a nemzetközi és a hazai szakirodalom áttekintésével, valamint a korábbi kutatások tanulmányozásával átfogó képet kaptunk a szolgáltatások és a tanácsadói piac sajátosságairól. Ezeknek a szekunder adatoknak az ismeretében építettük fel empirikus kutatásunkat, amelynek során a tanácsadás szereplőinek három főbb csoportjától – tanácsadó cégektől, jelenlegi ügyfelektől és potenciális ügyfeleknek számító egyetemistáktól – gyűjtöttünk kvantitatív és kvalitatív információkat. A tanácsadó cégek esetében mélyinterjúkat készítettünk, a jelenlegi és potenciális ügyfeleket kérdőíves módszer segítségével vizsgáltuk, továbbá a potenciális ügyfelek körében conjoint analízist is alkalmaztunk. Azzal, hogy az összes szereplő szemszögéből elemeztük a tanácsadói piacot, lehetőségünk nyílt arra, hogy a tanácsadók politikájának és az ügyfelek elvárásainak egymáshoz való viszonyát meghatározzuk.

Így végül az adatok értékelésével sikerült meghatároznunk, hogy mitől is lehetnek aranyérmesek az aranygallérosok…

HARSÁNYI CINTIA
III. évfolyam
Turizmus–vendéglátás szak
Apáczai Csere János Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Husz Anikó
egyetemi adjunktus

Esélyegyenlőség a turizmusban – avagy mozgássérültek a turizmus résztvevőiként

Even chance in the tourism – in other words handicapped people as a participant of the tourism

Ma, 2009-ben egy olyan demokratikus világban élünk, ahol az emberek szociálisan rendkívül érzékenyek. Gondoljunk csak a rengeteg nonprofit szervezetre, akik azért küzdenek, hogy egy-egy valamilyen szempontból hátrányos helyzetű társadalmi rétegen segítsenek. Vagy gondoljunk azokra az akciókra, melyek több ezer embert képesek megmozgatni a nemes cél érdekében (karácsonyi ételosztás a hajléktalanoknak, élelmiszergyűjtés árvízkárosultaknak, véradás, stb.).

Ezt a szociális érzékenységet „kihasználva", dolgozatomban a turizmusnak egy olyan potenciális célcsoportjával kívánok foglalkozni, akik mozgáskorlátozottságuk miatt élnek társadalmilag hátrányos helyzetben, s melynek következtében nagyon sok társadalmi eseményből kirekesztve élnek. Pedig valójában igényük az utazás iránt jelen van a turizmus piacán, de jelen pillanatban nincsenek meg a kellő feltételek és feltételrendszerek az ágazatba való bevonásukhoz. Jelenleg még problémát jelent a települések, kulturális és sport létesítmények akadálymentesítése, továbbá nincsenek olyan a mozgássérülteket megcélzó komplex termék és szolgáltatás csomagok sem, melyek lehetővé tennék részvételüket a turizmusban.

Dolgozatom célja tehát az, hogy rávilágítsak arra, hogy a mozgássérültek egy olyan potenciális célcsoportjai a turizmusnak, akik bevonása a turizmus rendszerébe olyan profitáló, rövid idő alatt megtérülő befektetés lehetne, mely mind a belföldi, mind a beutazó turizmus fejlődését eredményezhetné. Szeretném felhívni a figyelmet továbbá arra is, hogy a turizmus ma már nem csupán egy profitorientált gazdasági ágazat, hanem egy olyan szociálisan érzékeny üzletág is, mely képes arra, hogy profit termelése mellett javítson azok életkörülményein, akik hátrányos helyzetben élnek közöttünk. Ennek megfelelően dolgozatomban megpróbálok egy átfogó képet kialakítani a mozgássérültek turizmusának jelenlegi helyzetéről többek között közvélemény kutatás, esettanulmány, valamint interjú készítése segítségével. Foglalkozom ezen kívül a szállodák akadálymentesítésének problémájával. Továbbá a jövőre való tekintettel számba veszek olyan turizmuságazatokat, melyek kellő fejlesztéssel és befektetéssel a mozgássérültek számára is vonzó és elérhető ágazatai lehetnének a turizmusnak.

HAUCK ZSUZSANNA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Bessenyei István
egyetemi docens

Az infláció tartóssága a fix és a predeterminált árak modelljében

Modelling inflation persistence in fixed and predetermined prices models

Az infláció tartósságának ismerete fontos a dinamikus makrogazdasági modellek elkészítése során, hiszen meghatározó hatással van az antiinflációs politika költségének alakulására. A dolgozat célja az inflációs perzisztencia vizsgálata a fix és a predeterminált árak modelljében.

Az összehasonlító elemzés a szerződések módosításának gyakorisága mentén történik. Megmutatjuk, hogy a fix árak modelljében a termelők nagyobb valószínűséggel, azaz gyakrabban változtatják áraikat, mint a predeterminált árak modelljében. Predeterminált árak esetén tehát jellemzően hosszabbak a szerződések, mint fix árakat feltételezve. A két modell inflációs perzisztenciára vonatkozó eredményeit ennek megfelelően hasonlítjuk össze.

Rámutatunk továbbá arra, hogy fix árak esetén az infláció annál tartósabb, minél gyakrabban módosulnak a szerződések. Predeterminált árak esetén pedig éppen fordított a helyzet.

Mindezek mellett megállapítjuk, hogy minél hosszabb időre kötik a szerződéseket a szereplők, annál alacsonyabbak az antiinflációs politika költségei a fix árak modelljében, ugyanakkor annál magasabbak a predeterminált árak modelljében. Ennek megfelelően pedig a szerződések hosszának növelésével egyre nagyobb különbségek jelentkeznek az antiinflációs politika költségeit illetően a két modellben.

HAVAY DÓRA ANNA
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borszéki Éva
egyetemi docens

A hazai magánnyugdíj-pénztári rendszer hatékonysági vizsgálata

Efficiency analysis of the private pension scheme in Hungary

A nyugdíjkérdés számos okból kifolyólag újra a társadalmi és gazdaságpolitikai viták keresztüzébe került. Egyrészt, mivel Magyarország a térségben elsőként hajtott végre átfogó nyugdíjreformot, ezért nemcsak a hazai, hanem egyidejűleg a nemzetközi elemzések fókuszában is szerepel annak sikeressége, hatékonysága és fenntarthatósága. Másrészt napjaink demográfiai, társadalmi és gazdasági változásai miatt mindennapos kérdéssé duzzadt, hogy miből lesz a nyugdíjba vonuló embereknek pár évtizeden (pár éven?) belül nyugdíjuk.

A hazai pénzügyi rendszer stabilitása szempontjából vizsgálva a kérdést a nyugdíjpénztári rendszer kiemelt fontossággal bír, hiszen a pénzügyi közvetítés egyik legfontosabb szegmenseként hatékony működése, valamint a nyugdíjpénztári rendszerbe vetett bizalom hosszú távú fenntartása kiemelt jelentőségű. A szektor stabilitási szempontú vizsgálatának fontosságát az is növeli, hogy a magánpénztári szegmens kötelező jellegéből fakadóan a tagok nagyrészt kiszolgáltatottak az esetleges negatív hatásokkal szemben.

A dolgozat olyan kérdésekre keresi a választ, mint a magyar lakosság ismeretei a nyugdíjrendszerrel kapcsolatosan, napjaink demográfiai változásainak hatása a nyugdíjrendszerre, valamint a magyar nyugdíjrendszer fenntarthatósága. A kapott válaszok összehasonlításra kerülnek más országok tapasztalataival, befejezésképpen pedig a dolgozat ajánlásokat kíván megfogalmazni a felvetett problémákra.

HAVRAN ZSOLT
Végzés éve: 2007
Számvitel szakirány
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Róth József
egyetemi docens

Széndioxid a mérlegben

Accounting of Emmission Rights

Dolgozatomban egy új piacot, a szennyezési jogok piacát, és annak számviteli kezelését mutatom be. Magyarország az Európai Unió tagjaként köteles részt venni az európai rendszerben. Az Unióban körülbelül 12 000, Magyarországon közel 300 vállalatot érint közvetlenül a szabályozás.

A környezetgazdasági bevezetés után ismertetem a kibocsátási egységekkel kapcsolatos számviteli elszámolás elméletét nemzetközi (IFRS) és hazai szinten. A Pénzügyminisztérium állásfoglalását, több szakember véleményét, tanulmány konklúzióját végigolvasva, valamint néhány hazai vállalatot felkeresve próbáltam kialakítani egy általam optimálisnak vélt elszámolást. Arra törekedtem, hogy a kibocsátási egységek minél kisebb változást okozzanak a vállalatok működésében, eredményében, illetve megmaradjon a valós, megbízható összkép az elszámolás során. Ezt az elszámolási módot egy számszerűsített esettanulmányon keresztül is bemutatom, amely során minden lehetséges eseményt számításba vettem, amivel egy vállalat szembesülhet – mindezt a 2005-2007-es első kereskedési időszakra, valós árfolyamokat használva.

Az esettanulmány tanulságaiból és a vállalatoktól kapott válaszok alapján arra a következtetésre jutottam, hogy szükséges lenne a kibocsátási egységek fogalmát szerepeltetni a számviteli törvényben. A különféle elszámolások különbséget okozhatnak a vállalatok beszámolóiban, mutatószámaiban és adózásában. Az azonos módon történő elszámolás előírására, vagyis az egységek törvényben való szerepeltetésére két lehetséges módot fogalmaztam meg: a jogok értékkel, illetve érték nélküli szerepeltetését.

HAVRIL ÉVA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Fellegi Miklós
egyetemi adjunktus

Made in the USA, avagy a pénzügyi válság és hatásai Magyarországra

Made in the USA – or else the financial crisis and its effects on Hungary

2008 őszén az Amerikai Egyesült Államok másodrendű jelzálogpiaci válsága globális méretűvé nőtte ki magát és megváltoztatta az eddig fennálló világgazdaság egészét. A krízis kialakulásának folyamata összetett, kibontakozása aktuális, végkimenetele beláthatatlan.

Dolgozatom témája a napi hírek központjában áll, ezért nehéz az eseményeket racionálisan, objektíven elemezni; célom az volt, hogy a 2008. november 14-ig rendelkezésemre álló információk alapján a válság okait és az azokat generáló tényezőket megvizsgáljam, hatásait felvázoljam.

Az elmúlt évek során minden gyorsuló mértékben nőtt; a műszaki-technológiai fejlődés, a vállalatok mérete, a határokon átívelő tőkemozgás, a lakosság fogyasztása, eleinte az amerikai ingatlanok árai, a jelzáloghitelek száma és azok értékpapírosításának forgalma. Ma már látjuk, hogy a pénzintézetek több éves helytelen politikája az egész világ számára súlyos következményekkel jár. A szabadpiac mintaállama így csak a recesszió mértékét tudja enyhíteni pénzügyi mentőcsomagok megítélésével.

Európa gazdaságát több csatornán keresztül érte a krízis; az Unióban a kormányok intervenciójának mértéke eltérő, de ebben az instabil, bizalmatlan környezetben a cél közös.

Magyarország csendes, lassú, hiányt csökkentő időszakába élesen hasítottak a válság első jelei. Az állampapírpiac átmenetileg leállt, a tőzsdén az értékpapírok árfolyama átlagosan megfeleződött, a forint árfolyama nagymértékben zuhant. Az eladósodott lakosság, a vállalati szektor és az állam számára a nemzetközi segítség átmeneti szerepe jelentős, de nem jelent megoldást. Hazánknak ebben a helyzetben gyors, pontos, szakszerű intézkedésekre van szüksége, amelynek lendülete átsegítheti az országot a több éve halogatott döntések meghozatalán.

HAVRILÓ BALÁZS
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Kántor Béla
egyetemi adjunktus

Valós-e a valós? – A valós értékelés hazai és nemzetközi szintű szabályozásainak összehasonlítása

Is fair value really fair?, or else the domestic and international regulations of vair value

TDK-dolgozatom során egy olyan számviteli fogalom részletezését kívánom véghezvinni, amely lehetőséget nyújt a magyarországi, illetve a nemzetközi szintű szabályozások különbözőségeinek bemutatására. Véleményem szerint ezen témakör megkérdőjelezhetetlenül aktuálisnak tekinthető, hiszen hazánk esetében is gyakran felmerül a kérdés, milyen mértékben vegyék figyelembe a külföldi standardokat, illetve mennyire hagyatkozzanak a magyar Számviteli törvény sajátosságaira bizonyos kérdésekben. A számviteli rendszerek közti differenciák számos számviteli fogalom kapcsán megismerhetőek; ezek közül a valós értéken történő értékelés magyarországi és nemzetközi különbözőségeit kívánom bemutatni. A külföldi számviteli rendszerek közül elsősorban a Nemzetközi Számviteli Szabványok, a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Szabványok, illetve az USA-beli Általánosan Elfogadott Számviteli Alapelvek, azaz az IAS, az IFRS, illetve a US-GAAP sajátosságainak a magyar Számviteli törvénnyel történő összehasonlítása a célom. Dolgozatom során a valós értéken történő értékelés fogalmának meghatározása és az ezen témakörhöz kapcsolódó egyéb számviteli definíciók pontos leírása mellett hangsúlyt kívánok fektetni a fent említett számviteli rendszerek rövid, általános bemutatására is, hiszen az alapvető különbözőségek bemutatását is elengedhetetlennek ítélem meg annak érdekében, hogy a valós értékelés kapcsán felmerülő egyéb differenciák részletezése is érthetővé váljon.

HÁRY ANDRÁS MÁRK
III. évfolyam
Turizmus–vendéglátás szak
KODOLÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Michalkó Gábor
főiskolai tanár

Hegyek között, völgyek között... de meddig?
A vasúthálózat racionalizálásának idegenforgalmi hatásai az Ipoly völgyében

The role in tourism of the railway network rationalisation in the valley of Ipoly, Northern-Hungary

Gyakran elhangzik, hogy a vasúti közlekedés Magyarországon reneszánszát éli. Mennyire helytálló ez a kijelentés? Fővárosunk vonzáskörzetében ugyan ugrásszerű fejlődés vette kezdetét, a vidéki vicinálisok háttérbe szorultak, azokon jelentős előrelépés aligha várható.

Fejlesztések híján a mellékvonalak elnéptelenednek, fenntartásuk nem lesz kifizetődő, így sorsuk a személyforgalom szüneteltetése lehet, amely a gyakorlatban szinte egyet jelent a végső megszűnéssel. Bár rövidtávon költséghatékonyabb lehet a szerelvények autóbusszal való pótlása, hosszú távon ez olyan költségekkel járhat (ilyen a környezetszennyezés), amelyek pénzben nem mérhetők. A vasút mind helyi, mind távolsági szinten összetartó szerepet játszik. Egyes régiókban a vasúti közlekedés fenntartása igenis szükséges, sőt, bizonyos fejlesztések révén a vasút a hagyományos helyváltoztatáson túl további funkciókat is tartalmazhat. Ilyen többletfunkció a folyamatosan fejlődő turizmusipar kiszolgálása, amelynek eszközéül a vasút szolgálhat.

Nógrád megye kiemelt természeti adottságokkal bír és a világörökség részét képező desztinációval is rendelkezik. A lenyűgöző táj látványa már magában az utazásban is élményt rejt. A célállomások Budapestről vonattal akár egy átszállással is elérhetők, így az egynapos programoktól a többnapos rendezvényeken át akár az egyhetes aktív turisztikai tevékenységekig (például gyalog- és kerékpártúrák) kínálatok sokasága tárul elénk.

Dolgozatomban a 78-as számú Aszód–Balassagyarmat–Ipolytarnóc, és az ehhez tartozó váci vasútvonalat mutatom be, elsősorban a idegenforgalmi megközelítésben. Rávilágítok minden olyan tényezőre, amely egy kisebb vagy jelentősebb beruházással segítené az előrehaladást. A jelenlegi helyzetkép jellemzése, kvalitatív és kvantitatív adatokkal való alátámasztása mellett arra helyezem a hangsúlyt, hogy a vonalhálózat térségi vasútként (magánvasútként) való működés esetén milyen kilátásokkal rendelkezhet, hogyan gazdálkodhat és milyen eszközökkel segítheti elő a turizmus fejlődését ebben a körzetben.

HEGEDÜS ESZTER
IV. évfolyam
Idegenforgalmi és szálloda szak
Apáczai Csere János Főiskolai Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Husz Anikó
főiskolai adjunktus

A Fertő-tó körüli kerékpárút és a Balatoni Bringakörút összehasonlítása

Comparison between bikeways around Lake Fertő and Lake Balaton

A dolgozat a magyar gazdaság egyik legkiemelkedőbb, és talán az egyik leggyorsabban fejlődő ágazatáról, a turizmusról szól. E témakörön belül, az aktív turizmus az, ami a mai életvitelünk mellől aligha hiányozhat. A többnyire ülő és szellemi munkát végző társadalmunk jogos igénye a mozgás és az aktív kikapcsolódás lehetősége. A kerékpáros turizmusban ez párosul egyéb hagyományos motivációkkal, melyek a sportolás mellett célt adnak a kerekezésnek.

A kerékpározás bárki számára ajánlott, és nincs káros hatása sem a környezetünkre, sem pedig az emberi szervezetre. Kitűnő alternatíva a közlekedés problémáinak megoldásában, és több gazdasági számítás is igazolja, hogy komoly megtakarításokat is jelenthez.

Csupa előnye ellenére azonban mégsem kapja meg a megfelelő figyelmet, és érdeklődést. Nyugat-Európában, sok helyen már kialakult kerékpáros kultúra van, és kitűnő infrastruktúra és bringás ajánlat várja a túrázókat. Hazánkban ez az állapot még várat magára, annak ellenére, hogy adottságaink tökéletesek lennének ahhoz, hogy Magyarország kerékpáros nagyhatalom legyen. A wellness és a konferenciaturizmus mellett, egy harmadik kiugrási pontként kellene kezelni ezt az ágazatot is.

Munkám elsődleges célja, hogy a kerékpározásban, és a kerékpáros turizmusban rejlő lehetőségeket kiemeljem, és elemezzem két kiemelkedő bringás célpont helyzetét. Ez a két célterület pedig nem más, mint a Fertő-tő és a Balaton. Mivel az előbbi terület nagyobb része Ausztriához tartozik, a dolgozat felfogható egy osztrák kerékpárút és a legjelentősebb magyar kerékpáros ajánlat bemutatásaként, ill. összehasonlításaként is. A különbség olykor megdöbbentő. És éppen ez az, ami a dolgozat megírására inspirált. Mindkét esetben rendelkezem saját tapasztalatokkal, számos pozitív és negatív példával, ill. rengeteg, a túrák során felmerült kérdéssel, amelyekre megpróbáltam megkeresni a válaszokat. Ez részben sikerült is, és örömmel vettem tudomásul, hogy számos dokumentum készült és készül ebben a témában. Ezek után már csak egy kis elkötelezettség, egy kis odafigyelés, és egy kis önzetlenség hiányzik, és Magyarország valóban a kerékpáros nagyhatalmak közé emelkedhet.

HEGYMEGI DÁVID IMRE
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulensek: Dr. Kovács Gábor
egyetemi adjunktus
Ambrus Attila
számviteli- és treasury-igazgató, Graboplast Zrt

Devizaárfolyam-kockázat fedezés derivatív ügyletekkel

The hedging of foregin exchange risk with derivatives

A munkámmal próbáltam minél átfogóbb a téma lehető legnagyobb spektrumát bemutató, ennek ellenére részleteiben is pontos, kellő szakmai módszertant és tudományos részletességet tükröző dolgozatot készíteni. Tanulmányom lapvetően három jól elkülöníthető részből tevődik össze. A kutatás során áttekintettem a legfontosabb fedezeti ügyletekhez kapcsolódó szakirodalmat, piaci lehetőségeket bemutató kiadványokat és gyakorlati szakemberrel konzultáltam. Az első részben definiáltam, hogy milyen kockázattal is néznek szembe a külkereskedelemmel foglalkozó vállalatok. A legfontosabb alap ügylettípusok is bemutatásra kerültek.

A dolgozat második része a gyakorlati kereskedéssel, ennek feltételeivel és lehetőségeivel foglalkozik. Itt főképp az OTC piacon kínált, konkrétan devizaárfolyam-kockázat fedezésére kialakított konstrukciókat mutatok be. Ezek összetett és bonyolultabban árazható termékek. Ez véleményem szerint annak a ténynek az egyenes következménye, hogy egy termelő vállalatnál sem kívánatos a kockázat mindenáron történő fedezése. Tehát sokkal több motiváló erő hat egy-egy ügylet megkötése során. Ezek a termékek is arra engednek következtetni, hogy a hedge valójában bonyolultabb, mint azt első pillantásra gondolnánk, mert a motivációk szerteágazóbbak.

A harmadik részben egy általam alkotott modellt mutatok be, ami a fedezeti tevékenységet hatás - akció - reakció szemléletmódban ábrázolja, így a fedezést a vállalat egy alkalmazkodásaként vagy adaptációs folyamataként kezelem. Erre az elképzelésre építek egy operációkutatási modellt, ami az adott fedezeti eszközök optimális megoszlási arányát mutatja meg az egyes időpontokban. Ennek használata során fény derül arra is, hogy ennek kimenetelét legfőképp a várakozások determinálják.

A fedezeti ügylet megkötését követően a tulajdonosok nézőpontját inkább a kilátás elmélet írja le, mintsem a „klasszikus" csökkenő határhaszon elmélete. Így arra az álláspontra helyezkedem, hogy a fedezeti ügyletek által meghatározott árfolyamot, árfolyam intervallumot referenciapontként alkalmazhatjuk. A modell alkalmazásából pedig egyenesen következik a transzformált kockázat fogalma és a néhány könyvben fellelhető „statikus vegytiszta" fedezés elvetése.

HÉRI KATALIN
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Kneisz Ildikó
egyetemi tanársegéd

Franciaország gazdasági pozíciójának alakulása 1951-től napjainkig

Process of economic situation of France from 1951 until now

Franciaország az Európai Unió és a NATO alapító tagja, ezzel mindkét gazdasági szervezetben kiemelkedő súllyal van jelen. A hexagon országnak nem csupán területe, lakossága is jelentős az európai országok között, hanem gazdasági szerepe is kiemelkedőnek számít.

A dolgozat első felében egy társadalmi helyzetelemzést végzek, amelyben Franciaország társadalmi mutatóit és az ezekben rejlő összefüggéseket vizsgálom meg, illetve az adott értékeket hasonlítom össze egy-egy szintén Európai Uniós tagországgal, illetve egyes esetekben más gazdasági fejlettségű országgal. A dolgozat második felében gazdasági mutatókon keresztül végzem az elemzést. A foglalkoztatottság, a munkanélküliségi ráta, a bruttó hazai termék, a külföldi közvetlen tőkebefektetések és a nemzetközi kereskedelem – export és import – értékein keresztül jellemzem Franciaország helyzetét. Az egyes értékeket eltérő, illetve hasonló gazdasági fejlettségű országok értékeivel hasonlítom össze, és az összehasonlításból származó elemzésekből próbálok esetleges következtetéseket levonni.

TDK dolgozatomban Franciaország gazdasági súlyát szeretném megvizsgálni legfontosabb társadalmi- és gazdasági mutatóin keresztül 1951-től, az európai integráció kezdeti lépéseitől napjainkig.

HOCZOPÁN ORSOLYA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Lukovics Miklós
egyetemi adjunktus

Területi Balanced Scorecard: egy lehetséges válasz a területi tervezési folyamat hiányosságaira

Spatial Balanced Scorecard: a possible answer to the gaps of spatial planning process

A vállalatok közismert módon folytatnak versenyt versenytársaikkal a fogyasztókért, sokszor a termelési tényezőkért, a piaci vezető pozícióért stb. Kevésbé ismert viszont, hogy a területi egységek a befektetőkért, a kvalifikált munkaerőért, a fejlesztési forrásokért stb. versenyeznek egymással. A vállalatok és a térségek is stratégia mentén, egy hosszú tervezési folyamat alapján helyezik el magukat ebben a versenyhelyzetben.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy bár a területi tervezés egyre inkább előtérbe kerül, a fejlesztés szempontjából ugyanolyan fontos végrehajtás és monitoring a szakirodalomban kevésbé részletesen kerül kifejtésre, ezek gyakorlati szempontból kisebb-nagyobb hiányosságokkal rendelkeznek.

Dolgozatom fő célkitűzése az volt, hogy a Balanced Scorecard (BSC) nevezetű, vállalati kontrolling eszközt területi szinten alkalmazzam. Miután hasonlóságokat kerestem a területi és a vállalati tervezés között, és bemutattam a BSC rugalmas tulajdonságát, a vállalati analógia alapján megkíséreltem elkészíteni az első területi BSC-t. Kutatásom során ilyen alkalmazásra nem találtam példát. A BSC jelentőssége abban rejlik, hogy képes volt kitölteni a stratégia kialakítása és végrehajtása között tátongó űrt. Fő meglátása, hogy a stratégia minőségénél fontosabb annak megvalósítási képessége. A versenyképesség egyik modelljének, a Piramis-modellnek újszerű, stratégiai térkép koncepción alapuló megközelítésére is kitértem. Célom ezekkel a területi stratégiai tervezési folyamatban meglévő rés kitöltése volt. Ezáltal két, igen különböző közgazdaságtani ágat, a kontrollingot és a területfejlesztést is összekapcsoltam.

A rendszer esetleges, kezdeti bevezetésének könnyítése érdekében, gyakorlati példámhoz a kistérségi szintet választottam, azon belül is lakhelyemet, a Gyulai kistérséget. Területi BSC-m nem prognosztikai jellegű, ami azt jelenti, hogy trendelemzések hiányában nem vállalkoztam számszerű célkitűzések meghatározására.

HODOSI ANETT
végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Gilányi Attila
egyetemi docens
Dr. Győrffy Dóra
egyetemi adjunktus

Együttműködés a gazdaságban

Cooperation in the economy

A dolgozat az együttműködés gazdasági jelentőségével, költségcsökkentő voltával és hosszú távon történő fenntarthatóságával foglalkozik.

Három fő részből áll. A bevezetést követő fejezet mikroszinten vizsgálja az együttműködés biológiai, pszichológiai és gazdasági hátterét, átfogó képet adva mindezzel.

A harmadik fejezet – M. A. Nowak és L. M. Wahl munkásságára alapozva – ismételt fogolydilemma játék segítségével mutatja be a kooperáció mint sikeres és hosszútávú stratégia alkalmazhatóságát, illetve az ehhez szükséges feltételeket. A gazdasági életben az interakciók nem ideális körülmények közt zajlanak, fennáll a tévedés lehetősége, ezért a különböző stratégiák nemcsak hibamentes, hanem hiba melletti környezetben is vizsgálva vannak. A stratégiák a legfontosabb jellemzőik – a kezdeti kooperációs szint, az evolúciós sikeresség és a kifizetési függvények – alapján kerülnek elemzésre.

A negyedik fejezet az együttműködés előnyeinek gyakorlati életben történő érvényesülését vizsgálja makro szinten. Bizalom és kooperatív kapcsolatok hiányában erőteljesebb kontrollra, szerződésekre, a döntéshozatal és a struktúrák merevebb szabályozására van szükség. Megfelelő feltételek mellett a kooperáción alapuló kapcsolatok profitábilis stratégiai lehetőséget biztosítanak, mivel költségcsökkentők és hosszú távon fenntarthatók.

HOLCZER ANETT
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Madár Péter
egyetemi docens

Jegybankstratégiák a gazdaságok mérete és nyitottsága tükrében

Monetary strategies in the point of economies's size and openness

Világszerte elmozdulás tapasztalható az egyre függetlenebb jegybank és az egyre nagyobb jegybanki transzparencia irányába, továbbá egyre szélesebb körben jelenik meg az árstabilitás a monetáris politika elsődleges céljaként. Ezen három tulajdonság jellemzi a jelenleg modernnek számító jegybankot, és erőteljesen meghatározza a manapság alkalmazott főbb jegybankstratégiákat is. A modern jegybank intézményével megjelenő és vele együtt élő különböző jegybankstratégiák egy része még fiatalnak tekinthető. A makroökonómiai folyamatok összetettsége és az egyes országok gazdasági különbözőségei miatt a stratégiák nem egyformán fejtik ki hatásukat mindenhol, sokszor a hatást se lehet tökéletesen megjósolni. Ezek alapján úgy gondoltam, hasznos lehet egy dolgozat, mely az egyes stratégiákat összegyűjti, jellemzi és rendszerezi, kitérve arra is, milyen országokban milyen stratégiák valósultak, valósulnak hatékonyabbnak.

Dolgozatomban miután áttekintem az új jegybanktípus jellemzőit, a több befolyásoló tényező közül elsősorban a nagy, zárt és kis, nyitott nemzetgazdaságok ellentétét kiragadva vizsgálom meg a transzmissziós mechanizmust és a főbb monetáris stratégiákat.

A tranzakciós mechanizmusról elmondhatjuk, hogy egy hosszú, összetett, változó és bizonytalan időbeli folyamat, mely erőteljesen függ a gazdaság méretétől és nyitottságától is. Kis, nyitott országban az árfolyam és a várakozások csatornája a meghatározó, míg nagy, zárt gazdaságokban a kamatcsatorna dominál. Ezen különbségek rányomják a bélyegét az egyes monetáris stratégiák hatékonyságára is, habár egyszerűbb politikai szabályoknál ez nem annyira meghatározó. A monetáris politikai stratégiák közül a monetáris célkitűzést, az árfolyam célkitűzést, a valutatanácsot, az inflációs célkitűzést és végül az EKB hibrid stratégiáját vizsgáltam meg részletesebben a munkámban.

HOLLÓ ANNA
Végzés éve: 2008
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MÜSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Antalovits Miklós
egyetemi tanár

Új termék bevezetése a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. esetében

New products in the portfolio of Zsolnay Porcelain Manufacture

A dolgozat célja, hogy bemutassa és elemezze a Zsolnay márkanévben rejlő lehetőségeket és gyakorlati példát adjon egy új termék felvételére a Manufaktúra kínálatába.

A TDK írója elemzi és rendszerezi a termékinovációval kapcsolatos releváns szakirodalmat. Részletesen leírja a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. előnyeit, hátrányait, lehetőségeit és az azt fenyegető veszélyeket. A szerző bemutatja a Manufaktúra termékportfólióját, rámutatva annak hiányosságaira. Mindezen kutatások eredményei arra mutatnak rá, hogy a márka és a vállalat alkalmas arra, hogy fiataloknak szóló, kortárs termékekkel bővítse jelenlegi termékskáláját.

A dolgozat gyakorlati példán keresztül írja le, hogyan lehet a szűkös erőforrások ellenére termékfejlesztést, innovációt kezdeményezni. Ennek során bemutatja egy fiataloknak szóló kortárs pályázat kiírásának részleteit, gyakorlati lépéseit, aminek a célja, hogy a Manufaktúra rátaláljon arra a formavilágra, amely tükrözi a jelent, előremutat a jövőbe, mindezek mellett méltó a Zsolnay márkanévre. A TDK tartalmazza a pályázat első fordulójának eredményeit, vagyis azt a négy kortárs készletet, amelyek a közeljövőben megjelennek a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. kínálatában.

Befejezésül az író olyan ajánlásokat fogalmaz meg, amelyek segíthetik az új, kortárs termékek sikeres piaci bevezetését, valamint a márka megújítását.

HOLLÓ GERGELY ATTILA
II. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
TOMORI PÁL FŐISKOLA

Konzulens: Dános Anikó
főiskolai docens

Egészségiztosítási reformlehetőségek a spanyol modell tükrében

Health Insurance Reform Possibilities in the Reflection of the Spanish Model

Dolgozatomat a társadalombiztosítás kialakulásának bemutatásával kezdem. A mélyebb megértéshez táblázatokkal és ábrákkal támasztom alá a témát. A második fejezetben az egészségügyi reform makrogazdaságra vetített hatásait veszem nagyító alá. Taglalom az eddig végbement folyamatok hatásait. A makroszint elemzése után a reformfolyamatok hatásait az egyén szintjén is megvizsgálom. Elemzem azt, hogy én, mint magyar állampolgár mit tapasztalhatok a „saját bőrömön" a változásokból. A következőkben a fejkvóta rendszer vizsgálatával, az előnyök és a hátrányok bemutatásával már a fő témát taglalom. Érvelek a rendszer által kecsegtető lehetőségekkel, valamint vizsgálom az esetleges kockázatokat is. A fejkvótás finanszírozás megértése után ismertetem az irányított betegellátási rendszert. A legköltséghatékonyabb megoldás, ha a két rendszert egymásba integráljuk. Nagyító alá veszem a magyar kezdeményezéseket. Dolgozatom fő mondanivalójának megértéséhez elengedhetetlen Nyugat-Európa harmadik legnagyobb területű államának; Spanyolország államháztartásának, majd a demográfiájának bemutatása. A következő fejezetben az irányított betegellátási rendszer korszerűbb példáját vizsgálom a spanyol egészségügyön belül. Az egészségügybe invesztált tőke és a beruházások volumenének kontrasztja egyhamar érzékelhető. A spanyol példa boncolgatása után az angol és más finanszírozási modelleket is vizsgálok. Számadatokkal vázolom a megelégedettséget a különböző modellekkel kapcsolatban. Bemutatom, hogy Írország, Franciaország és Magyarország milyen kezdeményezéseket tesz merítve a spanyol példából. Remélem, hogy kutatómunkámmal hozzásegíthetem hazámat, ahhoz, hogy felismerjen egy új példát és merjen is merítkezni az eddigi pozitív tapasztalatokból.

HOLLÓ ZSÓFIA
IV. évfolyam
Idegenforgalmi és szálloda szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Szabó Róbert
főiskolai tanársegéd

Ózd a csodák csodája, avagy a kistérség turisztikai szektorában rejlő lehetőségek kihasználása

Ózd the wonder-worker, or immanent facilities in the tourism sector of the small region

Azért választottam ezt a témát, mert a várost és környékét, mert véleményem szerint egy érdekes, még felfedezésre váró desztináció. Természetesen a turizmusban a város nem érvényesülhet egyedül, össze kellene fognia a 29 tagot számláló Ózdi Kistérségi Társulás azon tagjaival, amelyek valamilyen turisztikailag jelentős értékkel rendelkeznek. Kutatásom során sok olyan turisztikailag hasznosítható rejtett értékre bukkantam, melyekkel időnként még a helyiek sincsenek tisztában. A dolgozatban bemutatom a városban és környékén található természeti és kulturális, valamint ipari értékeket és a rendezvényeket is. Felmértem és jellemeztem az infrastruktúra, a társadalom és a szálláshelyek állapotát. Véleményem szerint a városban és környékén leginkább a kirándulóturizmushoz vannak meg a lehetőségek, de a környéken található műemlékek, templomok sem elhanyagolhatóak, de megfelelő szervezéssel a kulturális turizmust is sikerre lehetne vinni. A legnagyobb probléma az, hogy nagyon kevés a szálláshely, valamint hiányoznak a magasabb turisztikai végzettségű szakemberek, akik segédkeznének a folyamat elindításában és koordinálásában. A szálláshely-probléma megoldásának a magán-szálláshelyadás beindulásának ösztönzését tartom. Interjút készítettem az Ózdi Gazdaságfejlesztési Iroda vezetőjével, a térségi koordinátorral, két képviselővel, a Városi Múzeum igazgatójával és a város egyetlen szállodájának a Hotel Ózd-nak a menedzserével is. A városlakók véleményét kérdőív segítségével kértem ki, melyet kézzel kitölthető, vagy elektronikus formában juttattam el az alanyokhoz. A kérdőíves megkérdezés legnagyobb tanulsága az, hogy a városlakók nagy része tájékozatlan, vagy egyáltalán nincs tudatában értékeinknek, vagy nem tudja egyértelműen kategóriákba sorolni őket. A másik nagy probléma az, hogy ezen a vidéken nincsenek hagyományai a vendégfogadásnak és a lakók bizalmatlanok az idegenekkel szemben, nagy részük elzárkózik a vendégfogadástól. Felvázoltam néhány javaslatot egy esetleges turizmusfejlesztési tervhez, és végül SWOT analízist is készítettem, melyben összefoglaltam a tapasztalataimat.

HORECZKI RÉKA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kaposi Zoltán
egyetemi docens

Kadarkút község gazdasági változásai 1830 –1914 között

Economic change Kadarkút between 1830 –1914

A választott témám gazdaságtörténeti, és személyes kötődésű is, hiszen Kadarkúti lakosként kíváncsi voltam a község történetére. Szüleim és nagyszüleim mezőgazdasággal foglalkoznak, foglalkoztak.

Egy olyan termékeny korszak, mint a dualizmus kora, minden tekintetben adott volt egy szakmai, nagyobb lélegzetvételű dolgozat összeállításához. Úgy gondolom, Kadarkút község felvirágzása csak elindult a dualizmus korában, sok akadályt kellett legyőznie ahhoz, hogy a nagyközségi rangot kiérdemelje. A téma bemutatásához nélkülözhetetlen volt az e korszakkal foglalkozó szakmai munkák tanulmányozása, valamint a korabeli történeti statisztikai anyagok és a vármegye életét bemutató kor- és néprajz ismerete. Ezeken kívül hasznos és értékes tapasztalatokra tettem szert a Somogy Megyei Levéltár kaposvári központjában és a Nagyberkiben lévő fiókintézményében is.

Kadarkút gazdasági szerkezetében évszázadokon keresztül mindig is a mezőgazdasági termelés volt a meghatározó. Éppen ezért igen nagy jelentősége volt annak, hogy a település földbirtokstruktúrája milyen változásokon megy keresztül a modernizáció korában. Nagy jelentősége volt a faluban lévő középbirtokosok gazdaságainak, amelyek majorsági termelése mellett állandó munkaalkalmakat és bérleteket tudtak biztosítani a helybelieknek. A település földrajzi adottságaiból adódóan és a helyi érdekeltségű vasútvonal elhaladása miatt emelkedhetett ki, valamint abból a tényből kiindulva, hogy sok birtokosa volt a községnek, nem egy nagyuradalomként tartották számon, hanem a nagyobb nemesi családoknak volt egy-egy darab területe a községben, illetve annak határában.

Viszonylag fejlett agrártermelés alakult ki a településen. Lényeges kiemelnünk a gazdasági fejlődés szempontjából a falu északi részén létrejött királyi földműves iskolát, amely csaknem ötven évig működött Kadarkúton. A mezőgazdaság, mint domináns ágazat mellett az iparosok tevékenysége sem volt elhanyagolható. A malomipartól a kosárfonásig, igen széles spektrumot fogott át az ipari tevékenység.

HORNOK ERIKA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Ferkelt Balázs
főiskolai docens

A 2007–2008-as hitel- és pénzpiaci válság kiteljesedése – Közelebb kerültünk-e a pénzpiac globális szintű, hatékony szabályozáshoz?

Development of the financial crisis of 2007 and 2008 Are we closer to the effective way of financial regulation on the global scheme?

A 2007-ben kialakuló másodlagos jelzálogpiaci válság hitel- és pénzügyi válsággá nőtte ki magát 2008-ra. Az 1990-es évektől egyre nagyobb népszerűségnek örvendő pénzügyi innovációk (kreatív könyvvitellel, kockázatok alulbecslésével, és az állami liberalizáció által nyújtott kedvező környezettel) anomáliákat okoztak a pénzügyi szektorban. A válság elterjedésének oka nem csak a gazdasági és pénzügyi szektor egyre szorosabb kapcsolata volt, hanem a globalizáció előretörésével a problémák átlépték a kontinens határait. Ma a gazdasági szereplők többnyire hitellel biztosítják a mindennapi üzletmenetet. A hitelnyújtás a bizalmon alapul, és a 2007-2008-as válság esetében éppen ez a feltétel tűnt el a piacról, megbénítva ezzel a gazdasági életet.

Tanulmányomban a válság kialakulásának okait vizsgálom, majd a központi bankok és az állam szerepére koncentrálok. 2007 júniusától követem végig a jelzáloghitel-piacról kibontakozó válságot, lépésről-lépésre vizsgálva az események hatását mind az amerikai vállalatok, mind a világgazdaság szempontjából.

A válság 2008 novemberig lezajlott periódusának elemzése után, a befejezésben az amerikai állam gazdasági szerepvállalásával foglalkozom,valamint azzal, hogy a válság mennyiben alakította át a világ szemléletét a liberalizációval szemben.

HORVÁTH ANDRÁS
V. évfolyam (2008)
Közgazdász gazdálkodási szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Papp Ilona
egyetemi docens

Kis- és középvállalkozások életpálya-alapú változásmenedzsmentje

Career-based change management of small- and medium sized enterprises

Manapság a kis– és középvállalkozások (kkv) legnagyobb menedzsment kihívásainak egyike közé tartozik az általános növekedési problémák megfelelő koordinálása és kezelése. Ahhoz, hogy a derogáló hatású növekedési anomáliák elkerülhetőek legyenek, szükség van olyan rendszerező eszközökre, melyek segítségével a vizsgált vállalkozások homogenizálhatóvá válnak, továbbá az egyes, azonos tulajdonságokkal rendelkező csoportokra jellemző karakterisztikus jegyek alapján a sokaságtól tisztán elkülönülnek.
Az életpálya alapú elemző rendszer alkalmazása az elmúlt évek tapasztalatai során egyre inkább megalapozottnak bizonyul mindezen feladatok ellátására, és a legtöbb, a vállalatok növekedési problémáival foglalkozó szakember megfelelőnek ítéli e kutatási instrumentumok alkalmazását.

Ha a vállalkozások életútja nyomon követhetővé válik, az egyes homogenizált növekedési ciklusokhoz hozzárendelhetők olyan változási ismérvek, melyek önmagukban szintén egységes rendszert alkotnak. Ezáltal az azonos életpályaciklusban lévő, ám egyenként individuálisan működő vállalkozások egymással összemérhetők lesznek, így az életpályamodell, mint elemzési eszköz egy jóval komplexebb vizsgálódási bázis alapját képezheti.

A növekedés általában változássokkal is együtt jár. A változásmenedzsment korunk talán egyik legdinamikusabban fejlődő menedzsment ága a hazai – épp úgy, mint külföldi viszonylatban is – a kkv-k tekintetében.

Dolgozatom célja a jelenlegi kutatások eredményeinek összefoglalása, az ismertebb vállalati életpályamodellek bemutatása és azok továbbgondolása egy saját modellen keresztül, majd a modellek segítségével a kkv-k fontosabb változásmenedzsment tényezőinek módszertani megközelítéseinek bemutatása, valamint gyakorlati alkalmazhatóságuk aspektusainak vizsgálata.

Az elméleti kutatások eredménye mellett a harmadik fejezetben egy győri építőipari és acélszerkezet gyártó kisvállalkozás csoporton szeretném alkalmazni az elméleti részekben ismertetett modelleket, továbbá alaposabban megvizsgálni az említett vállalkozás elmúlt öt évre szóló változásmenedzsmentjének kezelését.

HORVÁTH ÁKOS ARDZSUNA
IV. évfolyam
Gazdaságinformatikus szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Vas Réka Franciska
egyetemi tanársegéd

Egy vállalkozás, amely megeveti lábát az internetes kereskedelem piacán

A company which gains a foothold on the market of the Internet trade

Az információs korszak már itt van a társadalomban, igaz annak nem minden szegmensében. Az internet térhódításával emberek jönnek össze, információkat és termékeket cserélnek, és ezek áramlásának semmi sem szabhat gátat. Meg kell teremteni az internet kultúráját, és lehetőleg minél szélesebb tömegeket kell bevonzani ebbe a világba, hogy az információs társadalomi tagság ne csak a kiváltságosoké lehessen. Az érdeklődők olyan cikkek és elemzések tömegével találkozhatnak, amelyek a hazai webáruházak, az internetes kereskedelem piacát bírálják, vagy éppen dicsőítik. Az elméleti felvezetés fejezeteiben az online értékesítés világának legfontosabb területeit járom körül, és bemutatom, hol is tart ma az internetes kereskedelem a KKV szektorban.

Egy online szolgáltatás megtervezésekor a legfontosabb a vevői elégedettség és bizalom elérése. Az elemzésekből látható, hogy a magyar online kereskedelem piacán vannak fejlődési potenciálok. Dinamikusan nő az internetet vásárlásra is használók köre. A webshopok éves forgalma meredeken növekszik, és az előrejelzések azt mutatják, hogy az elkövetkezendő években is tovább emelkedik. A vevői bizalmatlanság két legszembetűnőbb velejárója, hogy az online megrendelt termékeket még mindig sokan személyesen veszik át, illetve, hogy a fizetési lehetőségek közül a legkedveltebb a postai vagy futárszolgálatos utánvét. A bizalom kiépítésére tehát nagy gondot kell fordítani minden hazai webáruháznak.

Léteznek bizonyos technikák, amelyek alkalmazása nagyban megkönnyíti az érdeklődők, vásárlók navigálását. Az internettel való találkozás kulcsszavai: a kalandozás, a keresés, a navigálás, a barangolás, a felfedezés. Ezek mind olyan cselekvések, amelyek eredményeként valami új, váratlan tudás nyílik meg a kereső előtt. A felhasználókat segíteni kell, hogy akadálymentesen tudjanak barangolni az interneten. A weboldal ergonómiai kérdései ebben a navigálásban adnak jól hasznosítható megoldási lehetőségeket a web- fejlesztőknek, tulajdonosoknak, webshopok üzemeltetőinek.

A dolgozatban igyekeztem átfogóan bemutatni a Nordic Trade Kft. márciusban elkészült kiskereskedelmi internetes áruházát. Egy új szolgáltatás bevezetésének megtervezése, az első nehézségek, a folyamatos tesztelés és visszacsatolás, és természetesen a piac figyelése, tanulmányozása mind szükségesek a siker eléréséhez. A dolgozat külön kitér bizonyos nehézségekre, hibákra. A felismerés és azokból levont tanulságok, hozzásegíthetik a vállalkozást, hogy a kitűzött eredményességi szintet elérje.

HORVÁTH BALÁZS
II. évfolyam
Idegenforgalmi szakmenedzser szak
ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Tóthné Igó Zsuzsanna
főiskolai adjunktus

A turizmus szerepe a magyar gazdaságban a rendszerváltás után

The role of tourism in the Hungarian economy after the change of system change

A magyar gazdaság a rendszerváltás utáni években forradalmi változásokon ment keresztül. Számos gazdasági ágazat veszített súlyából, vagy gyökeresen átalakult, míg mások megsínylették ugyan a változásokat, de végül megerősödve kerültek ki a gazdasági átszerveződésből. Ez utóbbiak közé sorolható hazánkban az idegenforgalom. A rendszerváltás előtt ugyanis annak ellenére, hogy tömegek vettek részt a turizmusban, a gazdasági szerepe minimális volt a turizmusnak.

Napjainkban soha nem látott súlya van az idegenforgalmi szektornak, nemcsak Magyarországon, hanem az egész Világon. A folyamatos beruházások és fejlesztések révén a turizmus egy állandóan változó, megújulni képes ágazat.

A fenti folyamatok hatása késztetett arra, hogy dolgozatomban megpróbáljam összefoglalni a magyar turizmus változásait, ábrázolni a haladás irányát. Mindezt úgy, hogy érződjön a turizmus gazdaságra gyakorolt hatása, de ne legyen pénzügyi adatok és táblázatok áttekinthetetlen halmaza.

A munka első fejezeteiben a magyar turizmus történetét ismertetem 1945-től napjainkig, alapvetően két részre osztva. A rendszerváltás előtti időszak tárgyalásából kiderül, hogy hatalmas különbség van szocializmus évtizedei és az 1989 utáni évek között az idegenforgalomban is.

A történelmi áttekintés után az intézményrendszer, a reklám, és a desztináció menedzsment tárgyalása következik, melyek szerepe az elmúlt időszakban nagyon megnőtt.

Ezt követően kerülnek sorra olyan területek, amelyek leginkább megmutatják a turizmus gazdasági szerepét. Ezek közt találhatunk olyan adatokat, melyek a turisták kiadásait prezentálják, és betekintést nyerünk a szálláshelyek világába is, különböző szempontok alapján.

A dolgozat utolsó negyedében néhány utazási szokásokkal összefüggő téma kerül bemutatásra, melyek szintén nagy hatással vannak a turizmus teljesítményére, s így gazdasági súlyára. Ebben a befejező szakaszban kapott helyet az Üdülési csekk is, mely napjainkban az egyik legfontosabb ösztönző tényező a belföldi turizmusban.

HORVÁTH CECÍLIA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Horváth Annamária
logisztikai szakértő

A marketing és a logisztika szinergiája

The synergy of marketing and logistics

A XXI. századra megváltozott a klasszikus marketing szemléletmód: a 4P (termék, ár, reklám, hely/disztribúció) mint stratégiai megközelítés már nem elég a vállalatok piaci pozíciójának javításához. A körülmények változásával a piaci siker elérése érdekében egyre fontosabbá válnak a személyes kapcsolatok. A reagáló-készség – megbízhatóság – kapcsolatok (Responsiveness, Reliability, Relationships) hármasa megalapozza a marketing-logisztika eszméjét.

Dolgozatom a marketing és a logisztika szinergiáját helyezi a középpontba, hiszen e két terület hatékony és eredményes közös működése még nem kap elég hangsúlyt a vállalatok szemléletmódjában, és az oktatásban sem. Összhangjukkal azonban olyan mértékű teljesítmény-javulás érhető el, amit nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Feltételezésem szerint összehangolt vezetői döntéshozással, a konszenzusos tervezéssel a vállalatok eredményesebbé válhatnak mind a marketing, mind a logisztika (ellátási lánc) területén. A sikerhez való eljutás egyik alternatíváját vázolom fel az értékesítési előrejelzések, a Sales and Operations Planning megvilágításával.

A változásokhoz megfelelő körülményeket azonban nem egyszerű megteremteni. Szükségszerűen változnia kell a vállalati filozófiának, elkötelezettnek kell lenni a változások megvalósítása iránt, s meg kell találni a vevőkhöz vezető legjobb utat.

Mivel a téma eléggé újszerű, és nagy mennyiségű szakirodalom nem áll rendelkezésre, igyekeztem a legfontosabb nemzetközi és hazai forrásokat megtalálni, ezek alkotják a dolgozat vázát. A témában való elmélyülést segítette egy multinacionális vállalat ellátási lánc igazgatójával való beszélgetésem, illetve betekintést nyertem az Unilever globális tervezési, előrejelzési stratégiájába.

HORVÁTH MARIANNA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Csordás Tamás
egyetemi adjunktus

Identitás- és arculatvizsgálat a Bercsényi Miklós Gimnázium és Kollégium példáján keresztül

Institutional identity and face analysis of Miklós Bercsényi Secondary Grammar School

A közoktatás szereplőinek kevesebb eszköz adott arculatuk kialakításához, mint azt a vállalati életben megszoktuk, azonban –amennyiben tudatosan alkalmazzák ezeket- a szervezet céljait könnyebben elérhetik, megerősíthetik elismertségüket, ismertségüket, társadalmi megítélésüket, „piaci pozíciójukat" egyaránt.

A közoktatásban kialakult versenyhelyzet rákényszeríti a versenytársakat a stratégia kialakítására és a környezeti szegmens befolyásolási lehetőségének megteremtésére.
Időszerű a vállalati modellezést a közoktatásban is alkalmazni, mivel egyre inkább „piaci viszonyok" alakulnak ki a köz- és felsőoktatásban egyaránt. A demográfiai, oktatáspolitikai döntések és egyéb okok miatt egyre inkább rákényszerül valamennyi iskola saját arculatának tudatos kialakítására és erősítésére a hosszú távú fejlődés és fejlesztés, piaci pozíció megtartásához.

Mitől is függ, hogyan ítélünk meg egy közoktatási intézményt? Hogyan lehet kialakítani megfelelő intézményi arculatot egy közintézmény esetében? Mit is jelent a Corporate Identity egy iskola esetében?

Egy közoktatási intézmény arculati jegyeinek kiemelésével ezen kérdésekre szolgálok alternatívákkal a Melewar és Karaosmanoglu–féle arculati mix alkalmazásával.

HORVÁTH MÁRTON
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Lóránd Balázs
egyetemi tanársegéd
Dr. Vajkai András
egyetemi tanársegéd

Bizonytalan környezetben működő vállalatok menedzsmentje

Managing the Corporate in Turbulent Times

Napjaink nehezen előrejelezhető piaci környezetében egészen új kihívások elé néznek az abban működő vállalatok. Külső és belső orientációjuk, azaz a hagyományos értelemben vett marketing és menedzsment területén hozott döntéseik során alkalmazkodniuk kell a bizonytalan környezetből adódó feltételekhez. Ehhez – felhasználva a rohamosan fejlődő kommunikációs technológiákat – tovább kell fejleszteniük a tradicionális elméletek által biztosított kereteket. Csökkentendő a rájuk nehezedő innovációs nyomást, külső orientációjuk kapcsán a fogyasztókat – biztosítva számukra az állandó és kiváló minőségű egyedi élményt lehetővé tevő értékteremtő környezetet – egyre nagyobb mértékben kell bevonniuk az értékteremtés folyamatába. A fogyasztói és a munkavállalói réteg változó attitűdjeiből adódóan belső orientációjuk is revízióra szorul annak érdekében, hogy a turbulens piaci viszonyok közt is rugalmasan alkalmazkodni tudjanak a környezeti változásokhoz. Felismerve, hogy a fenntartható versenyelőny kizárólag folyamatos innováció által érhető el, a vállalatoknak legfontosabb erőforrásukra, a közreműködő munkatársak és fogyasztók innovativitására kell támaszkodniuk. Hogy ezt megvalósíthassák, úgy kell átalakítaniuk a hagyományosan értelmezett menedzsment területeit (tervezés, szervezés, vezetés, ellenőrzés), hogy azok a lehető legnagyobb autonómiát biztosítsák az innovatív megoldásokat kereső, közreműködő csoportok számára. Az ezt lehetővé tevő infrastruktúra kiépítésével alapvető képességük forrása immár a közreműködő egyénekre – beleértve ebbe az értékteremtésben immár aktívan részt vevő fogyasztókat is – helyeződik át, megnyitva ezzel a rugalmas és organikus fejlődés lehetőségét, valamint elmosva a hagyományosan értelmezett marketing és menedzsment, azaz a külső és a belső orientáció közti határvonalat.

HORVÁTH MÁRTON
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Varga Attila
egyetemi tanár

A tudástermelés tényezőinek hatása az innovációkra: az egyetemi kutatások szerepe Magyarországon

Effects of the factors of the knowledge production on innovations: the role of the university researches in Hungary

Az elmúlt évtizedek a nemzetközi szakirodalomban megjelent tanulmányoknak egy jelentős része foglalkozik valamilyen formában azzal, hogy miképpen gyakorol hatást a gazdasági fejlődésre a technológiai ismeretek körének bővülése. A jelenség megismerésének sokféle módját ismerhetjük már, jellemzőek a különböző iparágakról, országokról, régiókról, vállalatokról és egyetemekről készült esettanulmányok, az idők során pedig sorra megjelentek különböző elméleti megfontolások, modellek is, amelyek létezését több ízben is igazolták vagy éppen elvetették.

A fejlett nemzetgazdaságok vagy gazdasági régiók gazdasági növekedésének hátterében elsősorban nem a klasszikus termelési tényezők (tőke és munka) mennyiségének növekedése, hanem a technológiai hatékonyság fejlődése áll. Mindez a gazdaságilag hasznosítható új tudás felhasználása, innovációk formájában ölt testet. Az új tudás keletkezése pedig a kutatási és fejlesztési tevékenységekhez köthető. Kérdéses azonban, hogy milyen kapcsolat a kutatási aktivitás tényezői és a kutatási tevékenység produktuma között.

Dolgozatomban elsősorban azt vizsgálom, hogy a tudástermelés tényezői valóban szignifikáns hatást fejtenek-e ki az innovációkra Magyarország ipari szakágazataiban. Különös figyelmet fordítok arra, hogy a vállalati K+F tevékenység mellett vizsgáljam a költségvetési finanszírozású, különböző intézetekben és felsőoktatási intézményekben folytatott kutatások hatásait a vállalati innovációkra. Vizsgálatomhoz az ökonometriai modellezés eszközeit használom, ennek segítségével kísérletet teszek a magyarországi tudástermelési függvény elemzésére.

HORVÁTH MIKLÓS
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Harsányi Ildikó
főiskolai docens

Terjed, mint a vírus! A vírusmarketing elméleti háttere

Spread, like the virus! The theoretical background of the viral marketing

Dolgozatom témája egy olyan marketing ág, mely alig 13 éves múltra tekint vissza. Újszerű és végtelen sok lehetőséget tartalmazó módszer, melynek fő fegyvere az emberek meghökkentése, melyet formabontó eszközök alkalmazásával, és nagyfokú kreativitással ér el. Dolgozatom a hatásos vírusmarketing megalapozását és az annak gerjesztését elősegítő általam összeválogatott eszközöket mutatja be.

A bennünket körbeölelő mérhetetlen kommunikációs zaj nagyban hozzájárul a fogyasztók reklámkerüléséhez. Így a hagyományos hirdetési módszerek alkalmazása sokszor teljes sikertelenséget hoz. Egy sikeres reklámkampány létrehozásához olyan eszközhöz kell folyamodnunk, mely magunkra vonja a fogyasztók figyelmét, nem dollármilliókból valósítjuk meg, s mely maradandó élményt nyújt a fogyasztók számára.

Ez nem más, mint a vírus marketing, mely a gerilla marketing egyik ága. A vírus marketing olyan marketingtechnikákat jelöl, amelyek már fennálló, létező szociális hálózatok hasznosításával egy márka ismertségének exponenciális növekedését érik el, olyan folyamatokat beindítva, amelyek terjedése leginkább egy járványhoz hasonlítható. A tudatalatti és racionális gondolkodást befolyásoló eszközök nagy harcában a vírusmarketing egy olyan eszköz, amely média költség nélkül hatalmas tömegekhez juthat el, csekély belefektetett energiával, nagy befolyással.

Népszerűsége és legnagyobb nehézsége kreatív megjelenéséből fakad. Mivel az üzenet az emberi kapcsolatokon keresztül jut el a fogyasztókhoz, így a befogadó egyben terjesztője is az üzenetnek.

A vírus marketing újszerűsége és formabontó megjelenése miatt ragadott meg, ezért választottam dolgozatom témájául.

HORVÁTH NOÉMI
V. évfolyam
Vidékfejlesztési agrármérnöki szak
Agrárgazdasági És Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Katonáné Dr. Kovács Judit
egyetemi adjunktus

A Mezőcsáti kistérség fejlesztési lehetőségei, különös tekintettel a társadalmi erőforrások szerepére

Development possibilities of the Mezőcsát micro-region, special regard to the role of social resources

Dolgozatom témájául a Mezőcsáti Kistérség fejlesztési lehetőségeinek vizsgálatát választottam, hiszen magam is itt élek, erős kötődést érzek ehhez a térséghez, és foglalkoztat, hogy leendő vidékfejlesztési agrármérnökként mit tudnék tenni a térség fejlődéséért.

A Mezőcsáti Kistérség Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli részén helyezkedik el. Egyike az ország legelmaradottabb térségeinek, halmozottan hátrányos helyzetű kistérség. Az elmaradottságát jól tükrözi gazdasági és infrastrukturális lemaradása, az országos átlagot meghaladó magas munkanélküliség, amely általános létbizonytalanságot kelt, és nagy hatással van az itt zajló társadalmi folyamatokra is, a csökkenő születések számára, a magas elvándorlásra, amely a falvak elöregedését, elnéptelenedését okozza.

Munkám során az volt a célom, hogy egy reális, átfogó képet adjak a térség településeiről, gazdasági, társadalmi, természeti helyzetükről, majd megkeressem azokat a fejlesztési lehetőségeket, amelyekre az itt élő társadalomnak leginkább szüksége van. Ezért készítettem egy kérdőívet, amelyet személyes megkeresés útján eljutattam a térség lakosaihoz, hogy tőlük szerezzek közvetlenül információt arra, hogy milyen problémákkal küzdenek, mit tartanak a legsúlyosabb társadalmi problémáknak, minek a megoldása lenne számukra a legfontosabb. A kapott eredményeket összevetettem azokkal a projektekkel, amelyeket az elmúlt időszakban valósítottak meg a térség vezetői, vagy most van folyamatban a megvalósításuk, illetve azokkal a programokkal és törekvésekkel, amelyek a jövőben kerülnek megvalósításra. Kiemelt figyelmet fordítottam a LEADER programra, amely napjainkra az Unió vidékfejlesztési politikájának kötelező intézkedésévé vált és a térségben is fontos szerepet játszik. Az összevetéssel az volt a célom, hogy rámutassak, hogy a helyi vezetők céljai, az országos pályázati lehetőségek mennyire egyeznek az emberek valós igényeivel. Mennyire ismerik az igényeket, mennyire tudnak együtt, egymásért tevékenykedni. Valóban megvalósul-e a partnerség, az alulról jövő kezdeményezés?

HORVÁTH TIBOR
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Mészáros Katalin
egyetemi adjunktus

Marketingstratégia a hőszivattyús technológia magyarországi elterjesztéséhez

Marketing strategy for the spreading of heat pump technology in Hungary

A dolgozat részletesen ismerteti a magyarországi energetikai és ezen belül a hőszivattyús iparág jellemzőit, az iparág jelenlegi helyzetét és fejlődési lehetőségét.

A dolgozat célja rávilágítani, hogy kihasználva Magyarország kiváló geotermikus helyzetét, a hőszivattyúk segítségével oly módon lehetne átalakítani az ország energetikai ellátását, hogy az mind a lakosság (költségmegtakarítás hosszú távon), mind az állam (stratégiai erősség), mind a természet (100%-osan környezetbarát) számára előnyös lenne.

Sor kerül a probléma felismerésének, a jelenlegi lehetőségeknek, és a saját kutatásomnak a megismertetésére. A dolgozatban a kutatás során összegyűjtött információkat felhasználva egy lehetséges marketingstratégiát vázolok fel, amely a hőszivattyús iparág országos elterjesztését célozza.

A dolgozat mind hazai, mind külföldi (elsősorban szerbiai) információforrásokból is merít alapanyagot, és ezek elemzése révén jut el következtetésekhez. A primer források: fogyasztói kérdőívezés; telefonos beszélgetés nyertes NEP pályázókkal; telefonos beszélgetés a Magyar Fejlesztési Bank munkatársával; mélyinterjú Dr. Nyers Józseffel, a szerbiai Szabadkai Műszaki Főiskola volt rektorával, MTA kültaggal; többszörös konzultáció Sánta Róbert termoenergetikai mérnökkel Szerbiában; a Szabadkai Műszaki főiskola, valamint egy gombatenyésztő üzem hőszivattyújának személyes megtekintése. Az elsődleges forrásokon túl szekunder információkra is támaszkodik a tanulmány.

A dolgozat végeredményeként egy olyan, a szakmai elit álláspontját figyelembe vevő, saját véleményen alapuló marketingstratégia kerül kidolgozásra, mely segítségével – véleményem szerint – mindenkihez közelebb lehetne hozni ezt a kiváló technológiát.

HORVÁTH TIBOR
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Mészáros Katalin
egyetemi adjunktus

Megvalósíthatósági tanulmány egy magyar hőszivattyúgyár létesítéséhez – természeti erőforrásaink gyakorlati hasznosítása

Feasibility study for establishing a hungarian heat pump factory – our natural resources practical utilization

A dolgozat részletesen ismerteti a magyarországi energetikai és ezen belül a hőszivattyús iparág jellemzőit, az iparág jelenlegi helyzetét és fejlődési lehetőségét.

A dolgozat célja rávilágítani, hogy kihasználva Magyarország kiváló geotermikus helyzetét, a hőszivattyúk segítségével oly módon lehetne átalakítani az ország energetikai ellátását, hogy az mind a lakosság (költségmegtakarítás hosszú távon), mind az állam (stratégiai erősség), mind a természet (100%-osan környezetbarát) számára előnyös lenne. Mindehhez egy olyan magyar hőszivattyúgyár létrehozását javasolja e dolgozat összhangban Dr. Nyers József és Komlós Ferenc szakértők véleményével, amely széles körben elérhetővé teszi a hőszivattyúkat.

A gyár alapításának gondolatától kiindulva egészen a lehetséges gyár-koncepciókig részletezi a dolgozat az ezzel kapcsolatos elemzéseket és lépéseket.

A dolgozat mind hazai, mind külföldi (elsősorban szerbiai) információforrásokból is merít alapanyagot, és ezek elemzése révén jut el következtetésekhez. A primer források: lakossági kérdőívezés; többszöri belföldi és külföldi konzultáció Sánta Róberttel, a szerbiai Szabadkai Műszaki Főiskola termo-energetikai tanárával; valós hőszivattyús rendszerek megtekintése Sánta Róberttel; személyes árajánlatkérés hőszivattyúkról. Az elsődleges forrásokon túl szekunder információkra is támaszkodik a tanulmány. Ezek elemzése révén jut el következtetésekhez, miszerint van létjogosultsága egy magyar hőszivattyúgyárnak.

A dolgozat végeredményeként több olyan, a szakmai elit álláspontját figyelembe vevő, saját véleményen alapuló projektváltozat kerül kidolgozásra, melyek segítségével – véleményem szerint – mindenkihez közelebb lehetne hozni ezt a kiváló technológiát. S nem utolsó sorban azt tennénk, ami elvárható lenne – támaszkodnánk az erősségeinkre.

HORVÁTH TÍMEA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Reisinger Adrienn
egyetemi tanársegéd

A magyar gazdaság Szlovákiával és Szlovéniával szembeni lemaradása

The lag of Hungarian economy against Slovakia and Slovenia

Tanulmányomban átfogó képet kívánok nyújtani a rendszerváltás utáni magyar, szlovák és szlovén makrogazdasági pálya eltérő alakulásáról. Ezzel alátámasztom és indoklom a címben tett kijelentésemet.

Az utóbbi években a hírforrásokból értesülve egyre több bírálat érte hazánk gazdasági fejlődését. Regionális viszonylatban a millennium idején még vezető felzárkózó országként voltunk számon tartva, viszont 2002-től fokozatosan távolodunk a környező országoktól. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az euró bevezetésének mára már egyre homályosabb időpontja. A lemaradás szemléltetése érdekében két jól számszerűsíthető mutatót és egyben maastrichti kritériumot, az államadósságot és árstabilitást vizsgáltam munkámban. Kutatást végeztem, hogy az addig megszerzett ismereteimen kívül mi okozhatta gazdasági fejlődésünk megtorpanását.

Örökölt államadósságunk a két adósság nélkül megalakuló országgal szemben nehezebb feltételeket teremtett gazdaságunk megerősítésében. Vizsgálatomból kiderült, hogy terheit jó darabig eredményesen csökkentettük köszönhetően az erőteljes működőtőke-beáramlásnak és a privatizációnak.

Bemutatom, hogy Szlovénia ez időtájt turizmusának, kvalifikált munkaerejének, a kisipar megerősödésének köszönhette fejlődését. Szlovákia az exportjából profitált, azonban a demokratikus viszonyok megszilárdulása híján gyors fejlődésre nem mutatkozott lehetőség egészen a Dzurinda-kormány idejéig. Dolgozatomban kitérek arra is, hogy 2002-től mennyire ellentétes gazdaságpolitikai döntések születtek Szlovákiában, illetve Magyarországon. Hazánkban a kedvező mutatók láttán túlköltekezett az ország, hibás döntés született a deflációs politika kapcsán, rontva nemzetközi megítélésünket, súlyosbítva adósságterheinket. Eközben Szlovákiában a kemény megszorítás évei következtek. A radikális reformok azonban meghozták hatásukat, Szlovákia ma régióelső.

A konklúzió levonása után javaslatot tettem az ország gazdasági és morális helyzetének javítására, így például a jövedelem-újraelosztás átalakítására is.

HORVÁTH VERONIKA
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Zadravecz Zsófia
PhD-hallgató

A Marlboro Cowboy végnapjai. A szigorodó reklámtörvények marketingkommunikációra gyakorolt hatásának elemzése

Last days of the Marlboro Cowboy – An analysis of how stricter law terms of the advertising world have an impact on marketing communication

A szabad terméknépszerűsítés már a múlté, a reklámtevékenység korlátozásokba és törvényekbe ütközik. Ez különösen igaz azokra a termékekre, amelyek károsak az egészségre, illetve a társadalomra. Ennek megfelelően fokozatosan szabályozták/szabályozzák a dohánytermékek népszerűsítésének módozatait, így a törvényi háttér már nem teszi lehetővé, hogy a klasszikus reklám eszközeit a cigaretta népszerűsítésére alkalmazzák.

Dolgozatom célja, hogy bemutassam a Philip Morris Magyarország Kft. dohányipari vállalat reakcióit, és marketingkommunikációs lehetőségeit a folyamatos törvényi korlátozások közepette. Kutatásom középpontjában azok a kommunikációs eszközök állnak, amelyeket még nem érintett a törvényi szabályozás, ill. azokra az új eszközökre irányul, amelyeket a vállalat alkalmaz, vagy alkalmazhat a jövőben. Elemzésemet a Philip Morris egy termékcsaládján, a Marlboro-n keresztül mutatom be, mert ez a vállalat legnépszerűbb, és legtradicionálisabb márkája, illetve ez határozza meg a legerősebben a cég helyzetét a dohánypiacon. A magyarországi reklámtevékenységet 1992-től elemzem, mivel a vállalat első irodáját ebben az évben nyitotta meg hazánkban.

Az első fejezetben a Philip Morris International történetét fejtem ki a kezdetektől napjainkig, illetve részletesebben elemzem a Philip Morris Magyarország Kft. létrejöttét, és tevékenységét hazánkban. Kitérek a vállalat termékportfóliójára, melynek meghatározó eleme a Marlboro.

A következő fejezetben elemzem a dohánytermékekre vonatkozó jogszabályokat. Részletesen kitérek az 1997. évi LVIII gazdasági reklámtevékenységről szóló, illetve a 2008. évi XLVIII gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól elnevezésű törvények dohánytermékekre vonatkozó paragrafusait.

Az utolsó fejezetben a terméknépszerűsítést szolgáló konkrét eszközöket állítom sorba, és ezzel párhuzamosan mutatom be a választott cég korábban, illetve jelenleg is alkalmazott módszereit, illetve a dolgozat végén kitérek a jövőben alkalmazható reklámfogásokra.

HUBERT JÓZSEF
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Gyulavári Tamás
egyetemi adjunktus

A kultúra hatása a fogyasztók árelfogadására – Egy nemzetközi felmérés eredményei

Culture's influence ont he price accaptence of the avarage consumer – Findings of an international research

Jelen dolgozat témája a kultúra hatásának a vizsgálata a fogyasztók árelfogadására. A kultúra és az árazás kapcsolata a marketingben továbbra is alulkutatott területnek számít, ez meglepőnek nevezhető, főként annak a fényében, hogy mind a kultúra, mind a fogyasztók árelfogadása a marketing kifejezetten jól feltárt területei közé számolható. A dolgozat megalkotása során az a cél lebegett a szemünk előtt, hogy egy olyan modellt alkossunk, melynek segítségével a vállalatok pontosabban megértik az egyes kulturális tényezők szerepét a fogyasztók árelfogadásában. A kutatás a keresleti oldalra fókuszál, és csupán érintőlegesen foglalkozik a vállalatok árstratégiájával. A modell megalkotásához, szakirodalmi háttéranyagokon kívül kvalitatív, feltáró kutatási módszereket alkalmaztunk (elsősorban mélyinterjúkat), amelynek segítségével, úgy véljük, sikerült azonosítani a témához kapcsolódó magatartásmintákat, motivációkat, oksági viszonyokat.

A felállított elméleti keret empirikus tesztelésére is sort kerítettünk: három országban (Magyarország, Amerikai Egyesült Államok, Dánia) összesen 157 válaszadó töltette ki az összeállított kérdőívet. A dolgozat során nem volt célunk általános érvényű, minden részletre kiterjedő modell felépítése, a 19-30 éves, felsőoktatási oktatásban résztvevő, nagyvárosban élő fiatalok vásárlási szokásaira szűkítettük a kutatás terjedelmét.

A kutatás számos releváns kapcsolatot feltárt a kultúra egyes dimenziói és a fogyasztók árelfogadása között. Az individualizmus negatívan, a divatkövetés pozitívan befolyásolja közvetlenül az árelfogadást, ezekben a kapcsolatokban a tisztességes ár percepció illetve az árismeret közvetítő változóként van jelen. Az élvezetkeresés dimenziója az árismereten keresztül fejt ki befolyást a fogyasztók árelfogadására. A vizsgálatba bevont, nem kulturális eredetű változók közül a jövedelem és a fogyasztók felső rezervációs ára között sikerült pozitív, szignifikáns kapcsolatot feltárni.

HUBERT JÓZSEF
Végzés éve: 2008
MEGYESI CSABA ZOLTÁN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Gyulavári Tamás
egyetemi adjunktus

Fair árazás az autókereskedelemben

Fair pricing in the car market

Jelen dolgozat témája a tisztességes árazás (fair pricing) vizsgálata az autókereskedelem példáján keresztül. A tisztességes árazás témájával bár egyre több külföldi kutatás foglalkozik, továbbra is csak részlegesen feltérképezett területnek számít a marketingen és az árpolitikán belül. Célunk egy olyan modell finomítása és tesztelése, amely elméleti keretet nyújt a vállalatok, kereskedők által alkalmazott pszichológiai ártaktika piaci hatásainak elemzéséhez. A modell a kínálati oldal mellett arra fókuszál, a fogyasztókban mennyire tudatosulnak az eladók ártaktikái, mennyire észlelik azokat tisztességesnek, illetve magatartásukban milyen reakciók figyelhetők meg. A modell elkészítése során - szakirodalmi háttéranyagokon kívül - kvalitatív, feltáró kutatási módszereket alkalmaztunk (elsősorban mélyinterjúkat), amely segít azonosítani a témához kapcsolódó magatartásmintákat, motivációkat, és a lehetséges (feltételezett) oksági viszonyokat.

A kutatás azzal, hogy törekszik egy átfogó elméleti keret kialakítására, hozzájárul a témát lefedő modellekhez. A dolgozat legnagyobb nyeresége, hogy sikerült a tisztességes árazás hatásmechanizmusát az autóipar speciális esetére vonatkozóan összefoglalni. A felállított modellel sikerült egy átfogó keretet építeni a téma számára. Az autógyáraknak számára fontos a bizalomépítés, mert egyes csoportok úgy ítélik meg, hogy az autószalonok nem feltétlenül követnek tisztességes magatartást árképzésük során. Saját eredményeink alapján igyekeztünk hozzájárulni a terület jobb megértéséhez, mind az elméleti kutatások folytatása végett, mind a gyakorló menedzserek számára, akik reményeink szerint tudatosabban hozhatják meg döntéseiket ezen a területen.

HUNYADI ÉVA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Horváth Gyula
egyetemi tanár

Írország regionális decentralizálása

Regional decentralisation of Ireland

Munkám célja az Írországban az elmúlt években megkezdett, a közintézmények Dublinból történő kitelepítését célzó decentralizációs intézkedések bemutatása és értékelése. Mivel a téma magyar szakirodalmi feldolgozottsága még közel sem teljes, ezért munkám során leginkább az angol nyelven megjelent forrásokra támaszkodtam. Emellett hathatós segítséget jelentettek a decentralizáció folyamatával kapcsolatban kiadott hivatalos ír közlemények és dokumentumok is.
Az ír kormányzat által a túlduzzadt államapparátus méretének csökkentésére elindított program részletesebb ismertetése előtt szükségesnek tartottam a téma szempontjából releváns fogalmak tisztázását, illetve a decentralizáció területi fejlődésre gyakorolt hatásának tárgyalását. A megkezdett program tárgyalására ez után került sor.

A projektum alapfeltevése szerint a decentralizáció az Írországot az elmúlt évtizedekben ért jelentősebb növekedés és fejlődés régiók közötti egyenletesebb szétoszlását vonja majd maga után, mely többek között egyszerre jelenti majd az államhatalom fenntartási költségeinek visszafogását is. Vizsgálódásaim tárgyát képezte Dublin országon belüli tényleges túlsúlyának igazolása, továbbá az említett hipotézis realitásának és helytállóságának feltárása, figyelembe véve az ország növekedésének decentralizáció előtti fő mozgatórugóit, illetve a területi közigazgatási struktúra alapvető jellemvonásait. A téma elemzése során felmerült a kérdés, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján beszélhetünk-e a szó klasszikus értelemében vett decentralizációról, vagy a megkezdett projekt inkább csupán a közigazgatási szervek földrajzi dekoncentrációját jelenti. A program megvalósításáról készült jelentésekben és tervekben szereplő szándékok és elképzelések, illetve Írország közismerten unitárius államszerkezetének jellemzői alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az említett program végeredménye egy inkább dekoncentrált, semmint decentralizált közigazgatási forma.

ILKOVICS RITA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
HELLER FARKAS GAZDÁLKODÁSI ÉS TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FŐISKOLÁJA

Konzulensek: Dr. Antoni Alfonz
főiskolai docens
Kovács Gábor
tanácsadó, Adversum Kft.

Raktártranszformációs eljárások

Transformation methods for warehouses

Dolgozatomban egy csomagolóanyagokat gyártó cég magyarországi leányvállalatának logisztikai rendszerének áttervezéséhez szükséges méréseket mutatom be, majd a kapott adatokból levonható következtetésekre mutatok rá. A vizsgált cég termékeivel főként az élelmiszer, állateledel, mosó- és tisztítószerek, valamint a higiénia és szépségápolás területén van jelen csomagolóanyag beszállítóként.

Az anyagáramlási intenzitás mérésének segítségével megállapítható, hogy a legnagyobb anyagmozgás a termelés és a raktár között zajlik. Az anyagmozgatási ciklusidő a raktárak, illetve üzemrészek közötti anyagmozgatás ciklusideje, továbbá ki lehet számítani a távolságok változásával fellépő ciklusidő növekedést. A gépi, illetve segédeszközös anyagmozgató berendezés munkaidő/műszakidő összetételének mérése az eszközök időbeni kihasználtságának meghatározására szolgál.

A be- és kiszállítási folyamatok vizsgálata a rakodási folyamatok jellemző időbeli paramétereire, és a telephely és áruelőkészítő tér terheltség jellemzőire mutat rá. Az eredmények alapján a beszállítást végző járművek között nagyon nagy a várakozási idő, vagyis nem megfelelő a telephely elrendezése. A kiszállításra vonatkozóan a közvetlenül a felhasználókhoz történő szállítás sokkal lassabban történik, mint a konszignációs raktárba. A statisztikai minták alapján meghatározható, hogy milyen időközönként számíthatnak kiszolgálandó járművekre, mennyi a kiszolgálási idő, illetve a teljes átfutási idő várható értéke. A be- és kiszállításokra, valamint a készletekre vonatkozó adatok segítségével kiszámítható a leendő raktár kapacitása, valamint a várható kiszolgálandó járművek száma az output, illetve input oldalon. A raktár fizikai méreteinek meghatározásához szükséges a kapott adatbázisokból a készletek meghatározása, mely szerint indokolatlanul magas a biztonsági készlet szintje. A termelés és raktár közötti anyagmozgatás is jellemezhető az adatbázisból nyert adatok segítségével. A raktár logisztikai paramétereinek kiszámításához szükség volt a félkész- és késztermékek adataira, amely a kapott adatbázisból nyerhető ki.

Végeredményben választ kaptunk a felmerült kérdésre, és a feltárt problémák orvoslására, valamint az új raktár(ak) lehetséges helyszínére és méreteire.

IZSÓ ÁKOS
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Hofmeister-Tóth Ágnes
egyetemi tanár

A posztmodern iPod

The postmodern iPod

A dolgozat a „XXI. század walkmanjének", az Apple vállalat iPodjának sikerét próbálja magyarázni a posztmodern marketing elméletet felhasználva. Dolgozatunk fő állítása, hogy az iPod „posztmodernségének" köszönheti sikerét, annak, hogy az Apple a posztmodern kultúrát megértve, és abból merítve, építkezve hozta létre hordozható digitális zenelejátszóját.

A dolgozatban bemutatjuk a posztmodern marketinget úgy, mint olyan elméleti keretet, amely a „hagyományos", modernnek nevezhető marketing elméletnél jobban írja le korunk társadalmát, fogyasztóit és kultúráját. Ismertetjük a posztmodern fogyasztókra jellemző nyitottságot, a posztmodern kor hipervalóság élményét, a piacokra és fogyasztói énekre is jellemző fragmentáltságot, a paradox egymásmellé-rendelések gyakorlatát, a forma és stílus primátusát, valamint a káosz és rendezetlenség általános elfogadását.

A posztmodern kor e jellemzőinek az iPodban és annak kommunikációjában való megtestesülésének bizonyítása következik ezután. A termék kiemelkedő formatervezése a forma tartalommal szembeni elsőbbségét hirdető posztmodern gondolatra rímel. A zenelejátszónak használat során különböző újraértelmezései születtek: divatcikké, hifi szetté, személyes trénerré vált. Posztmodern sajátosság, hogy az iPod olyan termék, amely termelése a „fogyasztói termeléssel", a zenék fogyasztók által történő feltöltésével fejeződik csak be. A felhasználó ugyanakkor a feltöltött számokkal egyúttal önmaga „termelőjévé" is válik: a játszási listák az önazonosság-keresés és önreprezentáció eszközei lesznek. Az iPod tulajdonosok fülhallgatóval a fülükben a hipervalóság szimulált világának posztmodern élményét élik át. A rendkívül sikeres shuffle funkció lehetővé teszi, hogy a fogyasztó elmerülhessen a zenei fragmentumok következetlen és kiszámíthatatlan egymásutániságának nem létező történetében. Az iPod televíziós reklámsorozata pedig egyszersmind a posztmodern kultúra ünneplése, a posztmodern állapot tökéletes kifejezése, visszatükrözése.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy dolgozatunk célkitűzéseit eléri: sikerül bizonyítanunk az iPod posztmodernségét, és ezáltal magyaráznunk annak népszerűségét.

JAKOPÁNECZ ESZTER
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Szűcs Krisztián
egyetemi adjunktus

A kiszámíthatatlan fogyasztó

The Incalculable Consumer

A globalizáció következményei közé tartozik a kiszélesedett árukínálat, a verseny kiszélesedése és felerősödése, a technológiai fejlődés felgyorsulása.

Mindeközben a társadalomban is változások történtek. Az egyén kiteljesedni akar, habzsolni az életet, minél több mindent megvalósítani, ráadásul érzelmektől fűtötten. Ennek forrása az az értékátalakulás, amit Hankiss [1999] proletár reneszánsznak nevez. Riesman [1983] szerint a társadalom karakterének lényege a kívülről irányítottság. Az értékek meghatározásában az iránytűt már nem egyedül a család adja, fontos szerepet kap a kortárscsoport és a média. A „különbözni, de ne nagyon" nemcsak a társadalom tagjaira, hanem az árukínálatra is érvényes.

A szükségletek hiányérzetet teremtenek, amely cselekvésre késztet. Az anyagi javak azonban társadalmilag kódolt jelentéstartalommal is bírnak. A társadalmi adottságok, a szükségletek rendszere és a cselekvési rendszerek egymásra dinamikusan hatnak. A fogyasztói társadalmat és a fogyasztó magatartását befolyásoló tényezők a társadalom alrendszereiként foghatóak fel: így a politika, a gazdaság, a kultúra és a személyiségi alrendszer összefüggő rendszere jellemzi. A gazdaság szüntelen növekedési kényszere a fogyasztás motorja. Ily módon a kínálat határozza meg a keresletet. A média szerepe pedig azért fontos, mert a társadalmi változások elsődleges generálója és egyben tükre is. A fogyasztói társadalom azonban magában hordozza veszélyeit is.

„A fogyasztó" sokféle csoportot alkot, e tekintetben nincs egység: a differenciált fogyasztói csoportok és szokások differenciált fogyasztási lehetőségekkel párosulnak. A gazdasági lehetőségek adta keretek között a fogyasztás és vásárlás öröme került előtérbe. A fogyasztó kiszámíthatatlanná vált, magatartása hibrid, döntéseiben változó elvek szerint cselekszik. A hatalmas árukínálat olyannyira bonyolulttá teszi a döntéseket, hogy a kevésbé racionális szempontok kerülnek előtérbe. Ezt jól tükrözi a befolyásolhatósága, például az üzletekben elhelyezett kommunikációs eszközökkel. Szubjektív és egymásnak ellentmondó szisztémák szerint hozza meg döntéseit, vásárlásai során a kényelmet és élményeket keresi. De azért még tudja, mit akar.

JANDÓ ZOLTÁN
Végzés éve: 2008
Logisztika és elátási lánc menedzsment szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. András Krisztina
egyetemi adjunktus

Hamvadó cigaretta-vég: A Forma-1 szponzori piacának elemzése

Sponsorship in Formula-1

A Forma-1 - a passzív sport szabadidős tevékenységek között betöltött szerepének növekedésével - az elmúlt néhány évben a szórakoztató ipar meghatározó tényezőjévé vált. Dolgozatomban ennek a rendkívül népszerű sportágnak a szponzori piacát mutatom be, illetve elemzem. A téma tárgyalása az F1 szempontjából azért kiemelkedően fontos, mert a száguldó cirkusz bevételeinek jelentős hányada származik a szponzoroktól, így a sportág jövője szempontjából meghatározóak a piaci tendenciák.

Dolgozatomat egy elméleti bevezetővel kezdem, amely két részből áll. Az első szakaszban röviden írok a szponzorálásról, elméleti hátteréről, jellemzőiről, míg a második részben jellemzem a száguldó cirkusz összes piacát.

Az elméleti felvezetés után térek rá a száguldó cirkusz szponzori piacának tényleges elemzésére. Ebben a részben részletesen bemutatom az F1-szponzoráció múltját és jelenét. Tipizálom a sorozatban megjelenő különböző szponzorokat, bemutatom a támogatók egyes típusait, illetve azok céljait, s kitérek arra, hogy miben különböznek egymástól, s milyen sajátosságaik vannak.

Ezt követően írok a sportág egyik legfontosabb aktuális gazdasági kihívásáról, a dohányipari támogatók a sorozatból való távozásáról. A legfontosabb kérdés, amire választ keresek az, hogy képes lesz e egyáltalán a cigarettagyártók támogatása nélkül tovább működni a Forma-1, s ha igen, akkor milyen vállalatok, szponzorok pótolhatják a dohánygyártók kényszerű távozása miatt kieső pénzeket.

JANDÓ ZOLTÁN
Végzés éve: 2008
Logisztika és elátási lánc menedzsment szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. András Krisztina
egyetemi adjunktus

Kötött pálya? Létesítmény-elhelyezés a Forma-1-ben

Facility location in Formula-1

Dolgozatomban a világ egyik legnépszerűbb sportja, a Forma-1 létesítmény-elhelyezési problémáival foglalkozom. Alapvetően arra a kérdésre keresek választ, hogy milyen tényezők befolyásolhatják a Forma-1-es pályák helyének megválasztását. A téma tárgyalását azért tartom fontosnak, mert az F1-es nagydíjak az üzleti élet számos szereplőjére vannak igen jelentős hatással, éppen ezért fontos kérdés, hogy mely országok, mely régióiban rendezhetnek Forma-1-es futamot.

TDK dolgozatomat egy elméleti bevezetővel kezdem, amelyben meghatározom a telephelyválasztás helyét a logisztika döntési-rendszerében, illetve bemutatom főbb kérdéseit, elemeit. Mivel a létesítmény-elhelyezési probléma a termelés területén jelent meg először, a dolgozatomban viszont egy speciális szolgáltató tevékenység esetében szeretném értelmezni, ezért természetesen kitérek a probléma szolgáltatás-, sportszolgáltatás-specifikus kérdéseire is.

Az elméleti bevezetőt követően ismertetem, hogy az F1-es pályák helyének megválasztását meghatározó döntések milyen szinteken születnek meg. Az összes szint esetében bemutatom a döntéshozó szervet, és annak érdekeit, egy – nem feltétlenül a sportágból vett - esettanulmány segítségével azonosítom a releváns döntési tényezőket, és ennek alapján felépítek egy reális döntési modellt, amely a döntés-hozók segítségére lehet a Forma-1-es létesítmények optimális helyének kiválasztásában.

JANKÓ LÁSZLÓ
TARI SZABOLCS
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kosztopulosz Andreász
egyetemi adjunktus

Tőzsdén kereskedett, értékpapírosított termékek: certifikátok, tőzsdén kereskedett alapok és követési hibájuk

Exchange-Traded Securitized Products: Certificates, exchange-traded funds, and their tracking error

Rövid bevezetést követően, a certifikátok és a tőzsdén kereskedett alapok bemutatásával folytatjuk tanulmányunkat. Az egyes termékek és azok típusainak ismertetésével igyekszünk átfogó képet adni, hogy a későbbi vizsgálataink érthetőek legyenek. Ezen vizsgálatok képezik dolgozatunk második felét, és egyben kutatásunk fő területét. Lényegében a certifikátok és a tőzsdén kereskedett alapok működéséből eredeztethető követési tökéletlenségre igyekszünk rámutatni, melyet a külföldi szakirodalom „tracking errorként", azaz követési hibaként definiál. Röviden és érthetően, ezen termékek célja a mögöttes termékük árfolyamváltozásának követése, azonban ez nem valósul meg tökéletesen, eltéréseket tapasztalhatunk. A problémát felismerve annak eredetére, valamint mértékére keressük a választ a vizsgált befektetési termékek vonatkozásában. Kutatási módszereink statisztikai számításokon alapulnak, melyek arra engednek következtetni, hogy a követési hiba mértékre rendre kisebb az egyik terméknél. Munkánk végén, végső következtetésként két lehetőséget jelölünk meg, mely megmagyarázhatja, vajon miért lehetséges ez.

JENTETICS KINGA
III. évfolyam BA
Kereskedelmi marketing szak
Gazdálkodástudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulensek: Jenes Barbara
PhD-hallgató
Dr. Malota Erzsébet
egyetemi docens

„One World, One Dream"? – Kína imázsa a világban

„One World, One Dream"? –
The Image of China from the World's Perspective

Az országimázs napjainkban egyre nagyobb szerepet kap a nemzetközi marketingben. Ezért már a dolgozat első fejezetében az országimázzsal kapcsolatos szakirodalmi hátteret feldolgozva egy elméleti keretben összegzem az imázs, az országimázs, az országeredet-hatás és az etnocentrizmus fogalmait.

A vizsgálódásaim célországa Kína, mely rendkívül izgalmas területnek bizonyul, hiszen a hatalmas gazdasági és technológiai fejlődés ellenére Kína megítélése sok esetben kétes, s gyakori a negatív attitűdökkel és asszociációkkal való társítás. A nyári olimpiai játékok pedig kiváló alkalmat nyújtanak az országimázs formálására, melynek idén Kína nyújtott otthont. A dolgozatom során szekunder és primer kutatással alátámasztva vizsgálom Kína imázsát. A szekunder kutatások során a Global BAV és az Anholt-féle országimázs-kutatásokat elemzem, amelyek Kína belső és külső imázsát is elénk tárják. A primer kutatás pedig kérdőíves megkérdezéssel történt, amelynek célja volt, hogy a budapesti egyetemisták körében felmérjem, milyen külső imázzsal rendelkezik Kína, s hogy az olimpiával kapcsolatosan milyen attitűdöket tápláltak a fiatalok a megrendezés előtt.

A kutatásokon kívül egy általam észlelt országimázs-stratégiát is bemutatok Kínáról, valamint a kutatás végén egy javaslatot is teszek a kínai termékek marketingstratégiájának feljavítására. A pekingi olimpia kiemelt szerepet kap a dolgozatom során, hiszen Kína imázsjavító stratégiájának egyik sarkalatos pontja a megfelelően megrendezett, minden eddiginél varázslatosabb olimpia. Az olimpiai játékok szervezése egyszerre erősíti a belső imázst, hiszen a kínai emberek büszkeségüktől vezérelten aktívak a szervezés során, illetve növelheti a külső imázst is, amennyiben az ország megfelelően él az olimpia nyújtotta lehetőségekkel. Az olimpia egyes stratégiai irányelveit is részletesen feltárom, milyen eszközökkel, s milyen területeken képes javítani Kína megítélésén.

A dolgozat aktualitása és a téma különlegessége miatt további lekövető kutatásokat is készítettem, melyek mind kvalitatív, mind kvantitatív jellegűek, s melyek eredményeit a szóbeli fordulón ismertetem.

JOÓ GÁBOR
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Török Ádám
egyetemi tanár

A nemzetközi kereskedelem nem-vám jellegű akadályainak fejlődése és újabb változatai

The development and the most recent types of non-tariff barriers to international trade

A dolgozat célja a nemzetközi kereskedelem nem-vám jellegű akadályainak bemutatása és elemzése, különös tekintettel a hagyományos kereskedelempolitikai eszközök jelentőségének csökkenésére és ezzel párhuzamosan az új, innovatív akadályok elterjedésére.

A nem-vám jellegű akadályok okozta kereskedelembefolyásoló hatás bemutatásához szükséges elméleti irányzatok és modellek, továbbá a kereskedelem előnyeinek és hátrányainak bemutatása után, keresek egy lehetséges választ a szabadkereskedelem és a protekcionizmus dilemmájára, ami alapján lehet értékelni az egyes akadályokat.

Ezután ismertetem a nem-vám jellegű akadályok visszaszorítását célzó erőfeszítések történetét. Bemutatom, miért, hogyan és mire használják a kormányzatok ezeket az innovatív akadályokat.

Elemzem a vállalatokra ható ösztönzők változását, a gazdaságra gyakorolt hatást a kereskedelem nem-vámokkal történő befolyásolásakor. A WTO vitakezelési fórumának adatait felhasználva elemzem a nagyobb országokra jellemző kereskedelempolitikai profilt valamint a kereskedelempolitikai eszközök és a kereskedelembe kerül termékek tényezőintenzitása közötti kapcsolatot.

Végül a jelenlegi kereskedelempolitikai gyakorlatban előforduló innovatív akadályokat vizsgálom az Európai Unióval kapcsolatos példákon keresztül.

JUHÁSZ RÉKA
V. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPEST CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Halpern László
tudományos főmunkatárs

Poszt-szocialista fejlődési pályák

Post-socialist Paths of Development

A dolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen különböző poszt-szocialista fejlődési pályák alakultak ki a közép-kelet-európai rendszerváltásokat követően. Hipotézisem szerint az előző rendszer milyensége nagymértékben meghatározza a kialakuló kapitalizmust. Azt állítom, hogy amennyiben a szocialista rendszerben a diktatúra relatíve „puha" volt, úgy elképzelhető, hogy a társadalom meghatározott csoportjai a régi rendszert fogják előnyben részesíteni az újjal szemben. Ennek következtében egy olyan rezsim alakulhat ki, amelyben a szocializmus egyes intézményei, hagyományai továbbélnek – ezt nevezem *kevert kapitalizmusnak*. Ezzel szemben, amennyiben a szocialista rendszer egy kemény diktatúrával párosult, úgy a társadalom egésze jól járhat az átmenttel. A kialakuló kapitalista rezsim tiszta lesz abban az értelemben, hogy a szocialista rezsim intézményei egészében eltűnnek – ezt nevezem *tiszta kapitalizmusnak*.

A dolgozat egy elméleti modellt dolgoz ki a különböző poszt-szocialista pályák bemutatására. A kiindulópontot a különböző társadalmi csoportok két rezsimmel kapcsolatos elétérő preferenciái jelentik. Azaz, megvizsgálom, hogy a különböző társadalmi csoportok milyen feltételek mellett járnak jobban egyik-másik rendszerrel. A dolgozat fő eredménye, hogy alapvetően kétfajta rezsim alakulhat ki az átmenetet követően annak függvényében, hogy a társadalomban a medián szavazó mely csoporthoz tartozik, és hogy az a csoport melyik rezsimet preferálja.

A dolgozat Magyarország példáján keresztül mutatja be a kevert kapitalizmus fő jellemzőit.

JUHOS KRISZTINA
III.évfolyam
Andragógia szak
Gazdasági Kar
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Kölcseyné Balázs Mária
főiskolai tanársegéd

„Jótékony rendezvények" – A rendezvények szerepe a települések fejlődésében

"Charitable social programmes" –
The role of social programmes in the development of settlements.

Napjainkban egyre több kistelepülés rendelkezik valamilyen önálló rendezvénnyel, amellyel a település valamely jellegzetességét, történelmének egy darabját, múltjának egy meghatározó elemét kívánja bemutatni, illetve továbbadni. Egyes települések már-már országos hírnevet szereztek egy-egy ilyen rendezvényükkel, s sok ilyen alkalmon már országhatáron túlról is szép számmal érkeznek látogatók.

Végzős művelődésszervező szakos hallgatóként, valamint egy kistelepülés lakójaként fontosnak tarom illetve személyes érintettségemből adódóan érdekel is az, hogy milyen szerepet játszanak a rendezvények egy település életében, a mindenki számára látható és élvezhető elemeken kívül. Mivel saját lakóhelyemen is számos rendezvény kerül lebonyolításra egy évben, ezért ennek példáján keresztül mutatom be azt, hogy milyen szerepet töltenek be a rendezvények egy kistelepülés mindennapjaiban. Különös tekintettel arra kívánok kitérni, hogy milyen kapcsolat, illetve párhuzam vonható a rendezvények és a település fejlődése között, valamint, milyen előnyei származhatnak abból egy településnek, ha saját rendezvényei vannak, miért is éri meg egy településnek a rendezvények szervezése.

Dolgozatom elején néhány szóban a településfejlesztésről kívánok szólni általánosságban. Ezután bemutatom lakóhelyemet, illetve rendezvényeit, a teljesség igénye nélkül, hiszen abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy évről-évre bővül a rendezvények száma. Miután mindezeket ismertettem a választott témámra térek ki, azaz a rendezvények jótékony hatásaira. Itt a település fejlődését segítő változások mellett, a rendezvények lakosságra, közösségekre, szervezetekre gyakorolt pozitív hatására is ki kívánok térni, mindezt konkrét példákkal és adatokkal alátámasztva.

A dolgozat zárásaként értékelem az eredményeket, illetve javaslatokat, fogalmazok meg a továbbfejlődés, az együttműködés további lehetőségeire, mindezt nem csak a saját településemre nézve, hiszen ezek a megállapítások érvényesek lehetnek a többi kistelepülés fejlődése szempontjából is.

KALICZKA NÁNDOR
V. évfolyam (2008)
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Veit József
egyetemi docens

A konszolidált cash flow-kimutatás összeállításának megközelítési módjai

Multiple Approaches to Preparing the Consolidated Cash Flow Statement

A dolgozat a cash flow-kimutatás összeállításának megközelítési módjaival foglalkozik. A konszolidált beszámolónak része a konszolidált cash flow-kimutatás. A témát illető problémák, nehézségek feltárása érdekében előbb cash flow-kimutatás, majd a konszolidálás folyamat röviden bemutatásra kerül a dolgozatban. A cash flow-kimutatás összeállításának direkt és indirekt logikájának bemutatása után kísérletet teszek az indirekt módszerhez kapcsolódó korrekciós tételek egyfajta rendszerbe állítására. Ezután a konszolidáció szükségességét, folyamatát mutatom be olyan mélységben, ahogy a konszolidált cash flow-kimutatás összeállítási problémáinak megértéséhez szükséges.

A két terület ismertetése után a konszolidált cash flow-kimutatás összeállításának lehetséges megközelítési módjait vizsgálom, az összeállításhoz szükséges információk forrása alapján. A vizsgálat során arra a megállapításra jutottam, hogy a konszolidált mérleg és eredménykimutatás adatai alapján csak az indirekt logika szerint készített működési cash flow állítható össze, míg az egyedi cash flow kimutatások összegzése módszer szerint a teljes cash flow-kimutatás összeállítható. Ezt követően kísérletet teszek az egyedi cash flow-kimutatásban fellelhető halmozódások azonosítására, rendszerzésére, majd a halmozódások kiszűrésének műveleteit próbálom a konszolidált mérleg és eredménykimutatás összeállítása során alkalmazott konszolidációs műveletekkel párhuzamba állítani. A vállalatcsoporton belüli gazdasági események cash flow-ra gyakorolt hatásainak bemutatását, kiszűrésüknek folyamatát kis példákon keresztül szemléltetem. Ugyancsak ezeken a kis példákon kerül szemléltetésre a különböző megközelítési módok közti különbség, azokon a területeken, ahol mindkét módszer alkalmazható.

A dolgozat célja tehát hogy bemutassa a konszolidált cash flow-kimutatás összeállítása során alkalmazható megközelítési módokat, valamint összefoglalja, és rendszerbe állítsa a különböző megközelítési módok alkalmazása esetén elvégzendő lépéseket. A dolgozat célja továbbá igazolni, hogy az egyedi cash flow-kimutatások alapján készített konszolidált cash flow-kimutatás ugyan arra az eredményre vezet, mint a konszolidált mérleg és eredménykimutatás adataiból összeállított konszolidált cash flow-kimutatás. A dolgozatban bemutatásra kerül a két megközelítési mód alkalmazásához szükséges információk köre, valamint azok forrása, majd a két megközelítési mód alkalmazhatósági szempontok alapján történő összehasonlítása, értékelése. A dolgozat alapvetően a magyar számviteli szabályok figyelembevételével íródott.

KALINA ANIKÓ
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Máté Zoltán
főiskolai docens

A hamvadó tűz felélesztése – A Szolnoki Gulyásfesztivál problémáinak marketingeszközökkel való elemzése és a megoldására tett javaslataim

Stirring up the fire burning low – Examination of the problems of The Goulash Festival of Szolnok with marketing measures and my suggestions on its solutions

Harmadéves kereskedelmi szakos hallgatóként ki szeretném próbálni magam a TDK versenyzők között. A versenyzés élménye mellett az motivált a leginkább, hogy gyakorlatot tudjak szerezni az írásbeli munkák és a prezentációk készítésénél, és az ezekből nyert tapasztalataimat, összegyűjtött anyagaimat fel tudjam használni a későbbiekben.

Azért választottam a Szolnoki Gulyásfesztivál témájának vizsgálatát, mert a Szolnoki Főiskola hallgatója vagyok és mindenképpen ezzel a várossal kapcsolatban szerettem volna a tanulmányomat elkészíteni.

Dolgozatom legfőbb célja, hogy az összejövetel egy minél magasabb szintet tudjon elérni azáltal, hogy leküzdi a pénzhiányból adódó problémáit.

Sorra vettem a meglévő akadályokat, ennek a megtárgyalása után, pedig ötleteket adtam arra, hogyan lehetne ezeket megoldani. Egy kérdőíves kutatást is végeztem azzal kapcsolatban, hogy a javaslataim milyen hatást váltanának ki a látogatók körében. Ezenkívül az útmutatásaimmal el szeretném érni, hogy egy olyan belföldi és külföldi ismertségre tegyen szert az összejövetel, mellyel igazi látványossággá válhatna.

A téma rengeteg utána járást, személyes beszélgetést és internetes keresést igényelt, mert kevés írásos adat állt rendelkezésemre. A dolgozatban megtalálható útmutatásaim alapja a rendezvényeken tett megfigyeléseim, az itt készített mélyinterjúk és a többszöri telefonbeszélgetések.

Hatalmas kihívás volt a tanulmány megírása, nem bántam meg, hogy ezt a témakört választottam, mert rengeteg új élménnyel és információval gazdagodtam kutatásom során.

KALMÁR ILDIKÓ JUDIT
III. évfolyam
Pénzügy-számvitel szak
ZSIGMOND KIRÁLY FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Botos Balázs
egyetemi docens

Brókerek teljhatalommal?

Brokers with full powers?

A TDK dolgozatom témája az 1995-ben csődbe ment Barings Bank és a 2008-ban, a banktörténelem legnagyobb veszteségét elkönyvelő francia Société Generale Bank. Mindkét esetben elmondható, hogy a veszteséget egyetlen brókernek köszönhetik, akik a bank pénzével játszottak a tőzsdén. A dolgozatom első felében a tőzsdével és a tőzsdei ügyletekkel foglalkozom, főként a határidős ügyletekkel, hiszen ilyen típusú ügyleteket halmoztak fel az alkuszok, és ezek veszteséges kimenetele miatt voltak kénytelenek a veszteségeket elkönyvelni. Az általános ismertetés után foglalkozom a két bank történetével és a brókerek döntéseivel, majd összehasonlítom a két esetet. A dolgozat végén magyarázatokat keresek a történtekre. Kinek kellett volna észrevennie a csalást? és miért nem tette?, illetve ha egy ilyen eset megtörténik 1995-ben, akkor miért ismétlődhet meg 2008-ban? A dolgozat végén pedig foglalkozom olyan pszichológiai tényezőkkel, amelyek szerintem befolyásolták a brókerek döntéseit. Ilyen például, a Cyber Money, a játékfüggőség vagy a kor, a nem és a motiváció. A jelen gazdasági helyzetben elkerülhetetlennek tartottam, hogy beszéljek a válságról. Gyakori kérdésként fordul elő a témával kapcsolatban, hogy bróker okozhat-e válságot? A dolgozat utolsó fejezeteként erre a kérdésre adom meg a magyarázatot, hogy: nem.A dolgozatom végső konklúziójaként bemutatom, hogy ezekben az esetekben miért tartom a két brókert teljhatalmúnak, akik bármit megtehettek a bankokkal egy olyan szervezett és szigorú szabályok kötötte intézményben, mint a tőzsde.

KARÁDI LAURA
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Petró Katalin
egyetemi docens
Dr. Gerse Károly
c. egyetemi tanár

A piacliberalizáció ellentmondásai a magyar villamosenergia-piacon – Az árak alakulása

Contradictions of liberalization in the Hungarian electricity market – the prices

A társadalom és a gazdaság függ az energiától, mint olyan alap – infrastruktúrától, amely meghatározó a gazdaság versenyképessége, az életvitel és a társadalmi jólét szempontjából, és amely fontos eleme a szükséges befektetői környezetnek. Napjainkban a magyar villamosenergia-piac igen aktuális téma. A rendszerváltást követően monopol piacként működött. 1990-es évek első felében megindult a privatizációs folyamat. A későbbiekben az Európai Unióhoz való csatlakozás jegyében jelentős változások zajlottak le. Az EU energiapolitikáját olyan általános célkitűzések mentén fogalmazta meg, mint például a piaci integráció, dereguláció, az állami beavatkozás korlátozása. Az uniós irányelvekben is megfogalmazott alapvető célok közé tartozik a fogyasztók energiaellátásának biztonsága, a fenntarthatóság és a versenyképesség. Az irányelvekkel összhangban hazánkban 2003-ban megtörtént a részleges piacnyitás, melynek keretében egy kevert piaci modell alakult ki, melyben egymás mellett működött a feljogosított fogyasztók számára fokozatosan megnyitott szabad piac, illetve a szabályozott, ún. közüzemi piac. 2008. január 1.-ével megvalósult a teljes piacnyitás, azaz ma már a lakossági fogyasztóknak is lehetősége nyílik a szabad szolgáltató-választásra. A liberalizált(abb) körülmények között töltött első évek - a várakozásokkal ellentétben- az árak növekedését hozták, nem nyert tehát igazolást azon hipotézis, hogy a verseny minden esetben csökkenti az árakat. Dolgozatomban ennek miértjére keresem a választ.

A dolgozat első nagy fejezetében a fogalmi áttekintést, a piaci szereplők bemutatását követően a piaci szerkezet átalakulásának egyes állomásait tárgyalom a rendszerváltást követő időszakban. Bemutatom a villamosenergia-piac közgazdasági szakirodalomban megjelenő modellezését, a felállított hipotéziseket, az ott levont következtetéseket.

A második nagy részben áttérek az árak vizsgálatára a magyar piacon. Bemutatom az árat befolyásoló legfontosabb tényezőket, áttekintem a kettős piaci, majd a teljes piacnyitást követő áralakulást a szabadpiaci és az állam által védett területeken. Vizsgálom, hogy miként alakult át az árképzési gyakorlat hazánkban a teljes piacliberalizáció megvalósításával, illetve bemutatok két alternatív árképzési módszert.

KASZANYI DÓRA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Domán Szilvia
főiskolai adjunktus

A reklámok hatása a fogyasztói magatartásra

Effects of commercials on consumer's behavior

A reklám mindennapjainkban annyira általánossá vált, hogy az emberek a kognitív feldolgozó képességeik és saját énvédő mechanizmusai miatt, csak néhány üzenetre koncentrálnak. Hogy melyek ezek az üzenetek és milyen technikákkal lehet elérni a kívánt célcsoportot? Dolgozatomban célul tűztem ki, hogy egy rövid definíciós keretrendszer megadását követően ismertetem a reklámok funkcióit és amit nagyon fontosnak tartok a reklámok megítélésének a vizsgálatát.

Hogy milyen formái is vannak a reklámnak? Hogy milyen hatással van a fogyasztói magatartásra? Hogy melyek azok az eszközök, melyek bennünket fogyasztókat befolyásolnak a vásárlási döntés meghozatala során? Ezek mind-mind dolgozatom fontos kulcskérdései. E kérdések megválaszolása mellett feltárom a fogyasztói kultúra és a reklámok összefüggéseit, különös tekintettel a fogyasztói magatartást befolyásoló trendeket.

A szakirodalom alapján elemzem a fogyasztói magatartást befolyásoló tényezőket. Szó esik még továbbá a Nők, Férfiak, Gyerekek reklámhoz fűződő kapcsolatáról is. A különböző reklámeszközök bemutatása után, külön fejezetben ismertetem a különböző médiumokat és azok elterjedségének mértékét esetleg hiányosságainak okait.

Primer kutatásom középpontjában a reklámok fogyasztója a vásárló áll. A megkérdezést két korosztályra koncentrálva végzem el, és ennek bemutatása is jelentős szerepet tölt be a dolgozatomban. Végezetül pedig célszerűnek tartom vizsgálni azt a szabályozási hátteret is, amit a reklámok ilyen mennyiségű elterjedése indukált.

KATONA RENÁTA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulensek: Dr. Farkas Szilveszter
egyetemi docens
Dr. Szabó József
főiskolai docens

Sikeres kisvállalkozói tulajdonságok

Features of successful small enterprises

A gazdasági és társadalmi fejlődés mozgatórugói a vállalkozások. A kisvállalati szektor robbanásszerű növekedésének következtében egyre inkább előtérbe kerül a kérdés: mitől lesz sikeres egy vállalkozó. Mivel magyarázható, hogy az egyik vállalkozás évtizedeken keresztül sikeresen működik, míg egy másik hónapok alatt csődbe jut? Véleményem szerint a fenti kérdésekre elsősorban a vállalkozó személyében, jellemvonásaiban rejlik a válasz. Természetesen nem lehet eltekinteni a külső befolyásoló tényezők hatásától sem, de ezek vizsgálata túlmutat a jelen dolgozat keretein.

Vajon meghatározhatók általánosságban a sikeres vállalkozói képességek és tulajdonságok? És vajon e tulajdonságok egy adott ország két különböző régiójában vagy egy másik országhoz viszonyítva azonosak? Ez a két legfontosabb kérdés, amire a dolgozat választ keres, méghozzá úgy, hogy először igyekszik rávilágítani arra, kiből is válhat „igazi" vállalkozó; majd összefoglalja a vállalkozáselmélet alapján megfogalmazott sikeres vállalkozások, sikeres vállalkozói tulajdonságok titkát; s végül áttekintést ad Magyarország két különböző régiója, valamint egy másik ország (Ecuador) vállalkozói saját bevallásának vizsgálata által, mi is lehet siker ajtajának kulcsa.

A kutatás módszere egy egyszerű interjú volt kérdőívvel egybekötve. A vállalkozóval készített interjú kitért a vállalkozó és a vállalkozás alapvető bemutatására, a cég történetének ismertetésére, a létrehozására ható tényezők feltérképezésére, ill. azokra a vállalkozói tulajdonságokra, melyek a vállalkozót –saját bevallása szerint- a sikerhez segítik, vagy gátolják. Az interjú lefolytatása alatt egy vállalkozói kérdőív került kitöltésre, melyben a vállalkozó saját megítélése szerint rangsorolta a vállalkozói képességeket, tulajdonságokat fontosságuk alapján. Az említett esettanulmányok és kérdőívek elemzése, valamint az eredmények értékelése állt munkám középpontjában. A kérdőív által felsorolt 19 tényezőt alávetettem egy faktoranalízisnek is. Az adatokat az SPSS 15.0 program segítségével dolgoztam fel. A dolgozatban végeztem egy másik összehasonlítást is mint említettem, amely a győri vidék vállalkozóira, valamint az ecuadori vállalkozókra vonatkozott.

KATÓ FRANCISKA
II. évfolyam
Turizmus-vendéglátás (angol nyelven)
TURÓCZI ILDIKÓ
II. évf.
Nemzetközi gazdálkodás (angol nyelven)
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Pólya Éva
főiskolai tanársegéd

A családon belüli vásárlási–döntési folyamatok vizsgálata

Purchase decision making process in families

Rezüménkben szeretnénk bemutatni dolgozatunkat, melynek címe: A családon belüli vásárlási-döntési folyamatok vizsgálata.

Ahogyan azt dolgozatunk címe is tükrözi, századunk legalapvetőbb fogalmait, egységeit szerettük volna nagyítónk alá venni: a családot, amely az utóbbi évtizedek alatt gyökeresen megváltozott, valamint a vásárlási folyamatokat, melyek napjaink manipulatív reklámhadjáratai alapján szintén átformálódtak az utóbbi évekhez képest.

Mivel mindnyájan aktív vásárlók vagyunk, kiemelten foglalkoztat minket a vásárlási folyamat. Hogyan zajlik maga a vásárlás, milyen tényezők befolyásolják azt, és mi a család szerepe a vásárlási-döntési folyamatokban? A család szerepének vizsgálatához segítségül hívtuk David és Rigaux modelljét (1974) és ezt vettük alapul kutatásunkhoz, melyről még a későbbiekben szeretnénk szólni.

Az idő múlásával új jelenségeket figyelhetünk meg e téren, melyeket esszénkben majd pedig prezentációnkban szeretnénk bemutatni: A család elvesztette a korábbi termelőegység szerepét és egyre inkább elosztóegységként funkcionál.

Az egyes egyének szerepe, a döntéshozóereje is megváltozott, mivel egyre inkább úgynevezett „buying center”-ként működik. Ennek értelmében a családtagok egymás közt felosztják az egyes részfeladatokat.

A dolgozatunk anyagául szolgáló témát több aspektusból szerettük volna vizsgálni, ezért készítettünk egy kvóta alapú kutatást hogy közelebbről megvizsgálhassuk az egyén vásárlási és családon belüli szokásait hazánkban

Kutatásunk alapján arra a következésre jutottunk hogy a marketingszakemberek figyelmét három célcsoportra hívhatjuk fel: fiatal gyerekek, szingli felnőttek, és az idősebb generáció.

KAZINCZY TAMÁS
II. évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Kunos István
egyetemi docens

A Coaching alkalmazása a bankszférában

Application of the Coaching at the Bank Sector

Dolgozatom a coaching, mint napjainkban egyre elterjedtebb vezetésfejlesztési eljárás egy banknál történt megvalósításába mélyül bele. Elöljáróban próbáltam egy kis ízelítőt adni a coaching jelentéséről, kialakulásáról, felhasználásáról, valamint magyarországi helyzetéről. Mindezek után kifejtettem az általam vizsgált pénzintézetnél lefolytatott program pontos leírását, valamint a megvalósítás lépéseit. Próbáltam összefoglalni mit hogyan tesznek, illetve e lépéseket mivel lehetne esetleg kiegészíteni.

Munkám során rövid kutatást is végeztem, arról, milyen volt a project hatékonysága, milyen visszhangot váltott ki, valamint a programot a vezetésfejlesztő tréningek tükreként felhasználva kifejteni, mi is lehet a probléma a pénzintézet ilyen jellegű programjaival, és ezeken hogy lehetne javítani a hatékonyság megsokszorozása érdekében.

A kutatáshoz kérdőívet készítettem melyeket a bank fiókvezetőihez elektronikus formában juttattam el, majd ezeket kiértékelve vontam le következtetéseimet.

Próbáltam olyan javaslatokat tenni, melyek később nem csak az adott pénzintézetnél, de más magyarországi, esetleg külföldi banknak is javára válhat, és segítheti az ott dolgozók munkáját, különösképpen a vezetésfejlesztő csoportok munkáját.

KELEMEN IMRE GÁBOR
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Illés Mária
egyetemi tanár

Kritikus volumenek számításának sajátosságai egy építőipari vállalatnál

Specialities of calculating critcal volumes at a construction company

A kritikus termelési (és értékesítési) volumenek becslésének és elemzésének aktualitása folyamatos, hiszen minden vállalat számára alapvető kérdés, hogy képes-e olyan volument realizálni a piacon, amely biztosítja számára a jó gazdálkodás színvonalának elérését. A volumen-elmozdulási lehetőségek és a konkrét számítási módszerek ágazatonként, és sokszor vállalatonként is számottevő sajátosságokkal bírnak. Dolgozatomban a téma megalapozásaként előbb az építőipari ágazat gazdálkodásának fő jellemzőit kívánom összefoglalni, majd a vizsgált vállalat működési sajátosságai keretébe ágyazva a kritikus termelési volumenek becslését elvégezni. Munkám jelentőségét aláhúzza, hogy a vállalatnál mindez ideig ilyen irányú vizsgálatok nem születtek.

Az építőipari tevékenység jellemzően projekt-rendszerben folyik. A projekt-gazdálkodású szervezet működése eltér egy klasszikus, tömegterméket gyártó vállalatétól, mégis itt is látnia kell a vállalatvezetésnek, hogy mekkora szerződéses állománnyal kell rendelkeznie a gazdaságos működéshez.

Bázisvállalatom, a Weinberg 93 Kft., egy sárospataki székhelyű, elsősorban generálkivitelezéssel és szerkezetépítéssel foglalkozó építőipari középvállalat. Gazdasági bemutatásán túl elemezni kívánom a vállalat költségszerkezetét, majd erre támaszkodva megbecsülni a kritikus termelési volumeneket.

Dolgozatomban bemutatom, hogy a fedezetszámítás egy építőipari vállalatnál is lehetséges, és szükséges, elengedhetetlen információkat szolgáltat a döntéshozók számára.

KELÉNÉ MOLNÁR MELINDA GERTRUD
IV. évfolyam
Gazdaságtudományi Kar
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Keller Krisztina
egyetemi adjunktus

Új Kanizsa Vár, az „élő" középkori vár

New Kanizsa Castle, the "living" mediaevel castle

Az M7-es autópálya átadása óta fennáll a veszélye annak, hogy az átutazók Nagykanizsa mellett különleges turisztikai vonzerő híján akár 130 km/h sebességgel robogjanak el, ezért – véleményem szerint – szükség van egy olyan tömegeket vonzó attrakcióra, ami megállítja az erre haladókat.

Lehetséges vonzerőként merült fel bennem a Kanizsa vár újbóli megépítésének gondolata; a végvári híres Kanizsa vár ugyanis több mint 300 éve nem létezik; köveit elhordták, a területén ma gyárépületek sorakoznak.

Kutatásomhoz kvantitatív és kvalitatív eszközöket használtam fel. Az elemzésben a korábbi nagykanizsai városfejlesztési- és turisztikai kezdeményezéseket vizsgálom meg. A reprezentatív kérdőíves felmérésemben összesen száz városi és kistérségi lakó véleményét összegzem a vár megépítésével és a tervezett szolgáltatásaival kapcsolatban. Mélyinterjúk révén két gazdasági szakember és egy politikai döntéshozó segítségével arra keresem a választ, milyen hatással lehet az Új Kanizsa Vár a város gazdasági életére és turizmusára.

A megépülő új vár különlegességét a XVII. századot idéző török és magyar épületek adják: a török (wellness) fürdő, a dzsámi, a mecset, a minaret, a bazársor, a derviskolostor, a várkastély (szálloda****), a piactér, a török és a magyar lakóházak együttese, mely törekszik ugyan, de a rendelkezésre álló szűkös történelmi források miatt nem tud a középkori vár tökéletes mása lenni. A várban megrendezésre kerülő egész évre szóló gazdag kulturális programkínálat a vendégek folyamatos és nagyszámú érkezését biztosítja. Így válhat Kanizsa a szlogenjének megfelelően „élő" középkori vár-rá.

KEPENYES BERNADETT
IV. évfolyam
Közgazdász szak
Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Hazayné Dr. Ladányi Éva
főiskolai docens

Genetikai módosítás vagy génforrás-megőrzés egy projekt fényében

Genetic modification or gene pool saving in the light of a project

Az utóbbi tíz év felkapott környezetgazdasági kérdése a megújuló energiaforrások felhasználása, mint például a bioetanol gyártása. Azonban a több tucat tervezett bioetanol beruházásból alig néhány kezdődött el Magyarországon, és csak néhány jutott el az engedélyezési szakaszba, mivel a bankok túl kockázatosnak tartották a projektek finanszírozását. A változást az a brüsszeli döntés hozhatja meg várhatóan 2008. év végére, amely előírná az etanol benzinbe történő bekeverési arány szakaszonkénti növelését. Mégis, ha végül megszületik a direktíva, érdemes lesz e a korábban felvázolt alapkoncepciót követni a projektstruktúra tekintetében?!

Dolgozatom témája egészen egyszerűen egy idézetben foglalható össze: „A kőkorszak sem azért ért véget, mert elfogyott a kő, az olajkorszaknak sem azért lesz vége, mert elfogy az olaj." [Yamani sejk (Szaúd-Arábia)]

A következő kérdések boncolgatásával egészen érdekes következtetésekre juthatunk: miért kockázatos a gyárakba történő befektetés a projektfinanszírozók szemszögéből, milyen új lehetőségeket ragadhatnak meg a befektetők, milyen változásokat hozhat a genetikai módosítás nemcsak a magyar agrárgazdaságban, hanem az olaj-és villamos energia iparban is?!

KIRÁLY DOMINIKA
VI. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kaposi Zoltán
egyetemi docens

A németbólyi uradalom modernizációs törekvései a két világháború között

Modernization efforts of the manor of Németbóly between the two world war

Munkám célja a németbólyi Montenuovo uradalom gazdasági rendszerének bemutatása és birtokmodernizációs folyamatának ismertetése a két világháború közötti időszakra vonatkozóan. Mivel a témában viszonylag kevés, elsősorban korabeli szakirodalom áll rendelkezésre, ezért a gazdasági elemzéshez főként levéltári anyagokat, korabeli leíró jellegű munkákat és statisztikai forrásokat (gazdacímtárak, mezőgazdasági statisztikák, népszámlálások stb) használtam fel.

A németbólyi uradalom birtokosa az első világháború előtt viszonylag kevés figyelmet fordított a gazdaságra, azonban a birtok új tulajdonosa és jószágigazgatója a két világháború között komoly erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a nagybirtok gazdálkodását a kívánt szintre fejlessze. A szakképzett birtokirányítás, a tulajdonos, herceg Montenuovo Nándor gazdasági hozzáértése, a folyamatos fejlesztésekre való törekvés és a helyi adottságok (klimatikus- és talajadottságok) kihasználása mind-mind elősegítették a birtok modernizálódását. A gazdaság minden ágazatának tevékenységét a magas minőség jellemezte, és minden gazdasági funkció esetében a piacorientált szemléletmód dominált. A növénytermesztésre jellemző fajtakísérletek, az új földművelési rendszer nem csak minőségi, hanem mennyiségi növekedést is eredményezett. Az állattenyésztésre a hatékonyság, az erdő- és tógazdaságokra pedig a méretgazdaságosság volt jellemző. Megjelent az uradalomban az ipar is, amely döntő többségében a mezőgazdasági termékekre épült. Ennek köszönhetően a nagybirtok gazdaságainak produktumai a hazai és a külföldi piacokon is könnyen értékesíthetővé váltak, és ez a gazdasági recesszió időszakában is az átlagosnál kisebb mértékben esett vissza. Az uradalom a vizsgált húsz évben hazai és nemzetközi szinten egyaránt elismertté vált, és ez a második világháború után is éreztette hatását.

KIRI MARIETTA
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodás szak
Gazdaságtudományi Kar
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Imreh Szabolcs
egyetemi adjunktus

A vállalati–egyetemi kapcsolatok vizsgálata a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Karának informatikushallgatói és kutatói véleménye alapján

An emprical analysis of academic-industry relations among the students and researchers of Faculty of Science and Informatics in the University of Szeged

A magyar tudományos társadalom és közember számára is nyilvánvaló, hogy országunk jelentős tudás potenciállal rendelkezik. Ennek ellenére hazánk ezt a „kincset" nem hasznosítja, hanem pazarolja. Nap, mint nap hallhatjuk a TV-ben és olvashatjuk az újságokban, hogy egyre több kutató és fiatal szakember hagyja el országunkat. Kifejezetten jellemző ez az informatikai szakemberekre, pedig belőlük országukban is hiány van. Ezért felmerült bennem a kérdés, hogy miért van ez? Milyen problémákkal kell szembenéznie a jövőbeli magyar informatikai szakembereknek és kutatóknak munkájuk során. A magyar vállalati szféra miért nem hasznosítja tudásukat? Ők maguk, miért nem alapítanak saját vállalkozásokat, hogy tudásukból gazdasági profitra tegyenek szert?

Ezért dolgozatomban a vállalati-egyetemi kapcsolatokat vizsgálom az informatikai szektorban egy felmérés keretein belül. Tudományos munkám első részében a vállalati-egyetemi kapcsolatok elméleti hátterét ismertetem, foglalkozok a tudás típusokkal, a hídképző intézményekkel, spin-off vállalkozásokkal. Második részben kutatásomat mutatom be, amely során több mint 300 szegedi informatikai szakember véleményét közvetítem a jövőbeli elképzeléseikről, vállalati tapasztalataikról és kutatásaikat hátráltató tényezőkről. Továbbá megpróbálom megkeresni a választ arra, hogy az egyetemi- szféra szerint milyen kibékíthetetlen ellentét van a mai magyar vállalatok és az egyetemi szféra között?

KISIDA KATA
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kiss Tibor
egyetemi docens

Zöldfelületi érték vizsgálata az ingatlanpiacon

Research of the value of green on the real estate market

Tanulmányom annak vizsgálatával foglalkozik, miként határozható meg a magántulajdonban lévő zöldfelületek gazdasági értéke. A kutatás feltevése, hogy a magántulajdonban lévő zöld területek forgalmi értékkel rendelkeznek az ingatlanpiacon.

Az összemérhetőség elvét szem előtt tartva a primerkutatás egy 313 elemű duplikációmentes családi és kertes házak eladási árát tartalmazó adatbázis statisztikai elemzését tartalmazza. A statisztikai elemzések eredményei alapján megállapítható, hogy a 1 m^2 zöldfelület jelenléte 2 548 Ft-tal járul hozzá az ingatlan eladási árához. A vizsgálatot továbbszűkítve, Pécs közigazgatási területeit körzetenként csoportosítva elemeztem, és figyeltem a zöldfelületi nagyság árbefolyásoló hatását. Az egyes körzetekben elvégzett elemzések azt bizonyították, hogy azokon a területeken, ahol magasabb a beépítettség – vagyis a zöldfelület szűkös tényező – a zöldfelület nagysága jelentős mértékben növeli az ingatlan értékét. A biológiailag aktív vízfelületek hatása az ingatlan árának változására a zöldfelület nagyságának tükrében elenyésző.

Mindezek mellett, összegezve a regresszióanalízisek eredményét elmondható, hogy minden tényező figyelembevételével sem a zöldfelület, sem a vízfelület nem igazán meghatározó tényező az ingatlanárak alakulását tekintve.

KISS ÁRPÁD TAMÁS
IV. évfolyam
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulens: Fejes Gábor
főiskolai adjunktus

Informatikai beruházások gazdaságtana

Economy of Informatics Investments

A dolgozatban az IT beruházások elméleti modelljei és a gyakorlatban történő alkalmazásuk és az ezzel kapcsolatos tényezők kerülnek bemutatásra.

Az IT beruházások elemzéséhez használható értékelési modellek, és kiválasztás nehézségeinek áttekintése. A beruházások megtérülési bizonytalanságának tényezői, a siker feltételeinek bemutatása. Az IT eszközök termelékenységre gyakorolt hatása, és az egyes gazdasági szektorokban kifejtett különböző hatások okai. Az IT kapcsolata az operatív és menedzsment folyamatokkal. Az informatikai projektek összefüggése az üzleti értékkel, a beruházási projektek közüli választás kritériumai.

Az informatikai befektetések megtérülésének bizonytalansága, a megbízható gazdaságossági-megtérülési számítás hiánya.

KISS DÁVID
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
KAPOSVÁRI EGYETEM

Konzulens: Dr. Stettner Eleonóra
egyetemi docens

A Kaposvári Egyetem és a középiskolák kapcsolatainak elemzése az elmúlt néhány év beiskolázási tapasztalata alapján

Analysis of the schooling relation of the Kaposvar University and the secondary schools based on the previous years data

A huszonegyedik században minden jó pozíció eléréséért versenyt kell vívnunk. Nincs ez máshogy a beiskolázással kapcsolatban sem. Minden egyetem egyre több erőforrást vet be azért, hogy a hallgatók minél nagyobb hányadát magához csábítsa. Ezért a beiskolázási stratégia létfontosságú. A dolgozat ennek a stratégiának a hátterét, vagyis az adatokat és elemzésüket tárja elénk. A Kaposvári Egyetem beiskolázási adatait 2004-től dolgoztuk fel, mióta a Kaposvári Egyetem a mai négy karos struktúrával rendelkezik. A hagyományos Excel diagrammok, statisztikák mellett egy alapvetően új, hálózatelemzésen és gráfelméleten alapuló kutatást végeztünk. A dolgozat elkészítésen során több számítógépes programot is kipróbáltunk, melyekből a VisuaLyzer és a Microsoft MapPoint nevű szoftverekkel tudtuk elképzeléseinket leginkább megvalósítani. A dolgozat magában foglalja a szükséges matematikai, gráfelméleti definíciókat, a hálózatelemzéssel kapcsolatos alapfogalmakat. Részletesen vizsgáltuk az egyetem egyes karai és a számukra hallgatókat biztosító középiskolák kapcsolatát, egyes karok beiskolázásának változását az évek során. Elkészítettük a Gazdaságtudományi Karra vonatkozó országos beiskolázási térképet. Elemeztük a számunkra több hallgatót nyújtó, kiemelt középiskolákból érkezett tanulók számának alakulását 2003 és 2008 között. Végül a teljes egyetemre vonatkozó elemzéseket is készítettünk. A dolgozat fő célja az, hogy a megfelelő háttérinformációkkal hozzásegítse egyetemümket egyre hatékonyabb beiskolázási stratégia kialakításához. Fontosnak tartottuk az elemzések jól áttekinthető, esztétikus képi megjelenítését is.

KISS DOMINIKA EVELIN
V. évfolyam.
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Pál Tibor
egyetemi docens

Se veled, se nélküled? A beolvadás folyamata egy gazdasági társaság példáján keresztül

Neither with you, nor without you? The fusion process with the example of a company

Ahogy sok párnál, úgy a gazdasági társaságok esetében is felmerül a következő kérdés: együtt vagy külön? Dolgozatomban a gazdasági társaságok átalakulásával foglalkozom. Azért választottam ezt a témát, mert átfogó képet akarok alkotni erről a folyamatról, különös tekintettel a beolvadásra.

Dolgozatom elején az elméleti rész kapott helyet, amelyben az átalakulási folyamatot jogi és gazdasági környezetben helyezem el. Ebben a részben foglalom össze az ide vonatkozó, hatályban lévő törvényi előírásokat.

A 2006. évi IV. törvény (új Gt.) a gazdasági társaságok megszűnéséről szól, ezen belül részletesen kifejtve a megszűnés eseteit, a jogutód nélküli megszűnést, az átalakulás közös szabályait, a gazdasági társaságok egyesülésére vonatkozó külön szabályokat, és az átalakulás cégbejegyzés utáni feladatait.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény meghatározza, hogy milyen formai követelményeknek feleljenek meg a vagyonmérleg-tervezetek, vagyonleltár-tervezetek, átalakulási tervek, és hogyan készüljön el a végleges vagyonmérleg és végleges vagyonleltár.

A beolvadás folyamatát mutatom be a VFV Miskolc Városi Fürdőüzemeltető, Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt.-nek a MIVÍZ Miskolci Vízmű Kft.-be történő beolvadásán keresztül. Mindkét társaság tulajdonosa a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, illetve mindkettő a Miskolc Holding cégcsoport tagja, ezért különös tekintettel kellett lenni a tulajdonosi átfedésre.

Röviden összefoglalom az átalakulással kapcsolatosan felmerült előnyöket, tapasztalatokat, illetve az elszámolható értékcsökkenési leírás vetítési alapjára tett javaslatokat az átalakulással létrejövő gazdasági társaságnál.

KISS HENRIETTE
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Kurtánné Dr. Vadászlaki Ilona
főiskolai tanár

Miért a legdrágább fűtés a távhőszolgáltatás?!

Why the distance-heat service is the most expensive heater?

Napjainkban a XXI. század elején újra nagy figyelmet kap az energia. Talán még fokozottabb hangsúlyt kap, hiszen földünk bizonyos energiaforrásai kiapadó félben vannak, míg mások használata környezetkárosító hatásai miatt számos ellenállásba ütköznek (globális felmelegedés, túlzott szén-dioxid kibocsátás, esőerdők ritkítása, olajválság, olajszennyezés, stb...). Természetesen a sor végén a felhasználó van (esetünkben magánszemélyek), akiknek cseppet sem mindegy az energiaárak alakulása. Fenti problémák miatt egyre jobban előtérbe kerül az alternatív fűtési lehetőségek preferálása. Így a napenergia, szélenergia, geotermikus energia stb..., személyi-, fogyasztói felhasználása. Miután ezen alternatív energiaforrások még nem elég népszerűek, és nem tudják jelenlegi műszaki színvonaluk alapján teljesen kiváltani a lakosság fűtési-, energiafelhasználói igényeit, ismét felértékelődött a nukleáris erőművek jelentősége. Ennek első jelei, hogy több uniós ország ismét szalonképesnek tartja a nukleáris energiatermelést. Tényfeltáró és kutató munkámban én a Magyarországon felhasználásra kerülő energiafajtákból a távhőszolgáltatást választottam. Dolgozatomban taglalom a magyar távfűtés kialakulásának történetét, ismertetem mai piaci helyzetét. A 2008-as év távhőszolgáltatási árairól, illetve a fogyasztók igényeiről és a fogyasztás mennyiségéről konkrét információkat próbálok nyújtani. Ebből megismerhetők, hogy napjainkban melyek a leggazdaságosabb fűtési technikák, amelyek a mai modern világot képviselik, és külföldről végre hazánkban is megtalálhatóak. Végezetül a Harsányi János Főiskola 200 hallgatója bevonásával készített kérdőívemből sok érdekes tényt tudhat meg az olvasó.

KISS JUDIT
IV. évfolyam
Vidékfejlesztési agrármérnök szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Tikász Ildikó Edit
egyetemi adjunktus

Az erdélyi Kalotaszentkirály-Zentelke falusi turizmusának vizsgálata és fejlesztési lehetőségei

The examination of the rural tourism in the Transilvanian Sâncraiu and the opportunities for development

A falusi turizmus az Európai Uniós országok életében jelentős szerepet tölt be, mivel a hátrányos mezőgazdasági területekkel rendelkező, de turisztikai szempontból értékes vonzerővel bíró térségeknek kiegészítő jövedelemforrást biztosít. A dolgozatom célja, hogy bemutassam, hogyan működik egy olyan területen a falusi turizmus, amely még a múlt század elején Magyarországhoz tartozott és mára egy másik ország oldalán csatlakozott az Európai Unióhoz.

Vizsgálatom célterületeként az erdélyi Kalotszentkirályt választottam, ahol mára már olyan szinten folyik a falusi vendégfogadás, amely az európai turizmus piacon is megállja a helyét. A faluban primer kutatást – kérdőíves felmérést – végeztem 2008 nyarán, amellyel a vendégek utazási szokásait és az elégedettségét mértem fel. A kérdőívek kiértékelés előtt szakirodalomi áttekintés keretein belül, jellemeztem az Európai Unióban, Magyarországon és Románia területén zajló falusi turizmus helyzetét, majd a magyar és a román statisztikai adatok segítségével összehasonlítottam a két ország falusi turizmusát a 2004-2007 időszakban.

A primer vizsgálatok során készült 123 db értékelhető kérdőív kiértékelését SPSS 13 statisztikai program és Microsoft Excel program segítségével végeztem, leíró és matematikai statisztikai számításokkal. A leíró statisztikai számításokkal az egyes kérdésekre adott válaszok átlagát, szórását és megoszlását vizsgáltam. Majd különböző szempontok szerint csoportosítottam a válaszokat (nem, kor, állampolgárság, iskolai végzettség, település típus, jövedelem), ezt követően szignifikancia vizsgálatot végeztem. A vizsgálat során a legnagyobb különbségek a megkérdezettek állampolgársága (magyar, külföldi) szerint alakultak, amely alátámasztja azt a felvetésem, hogy a különböző nemzetiségűeknek mások a turizmussal szemben támasztott igényei.

Eredményeim összegzésére SWOT analízist készítettem, amely rámutat arra, hogy melyek azok a területek, amelyek a vendégek válaszai és a vizsgálat alapján fejlesztésre szorulhatnak, itt elsősorban a szállással kapcsolatosan tettem fejlesztési javaslatokat. A felmérés rá mutat arra is, hogy melyek azok a területek, amelyek erősítik a kalotaszentkirályi turizmust, és ami miatt ilyen sikeres lehet az erdélyi magyar területeken.

KISS JUDIT
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Joó Ágnes
tudományos munkatárs

A színházak számviteli sajátosságai

Accounting specialities of theatres

OTDK dolgozatom célja a színházak gazdasági és számviteli szempontból történő elemzése. Azért választottam a kulturális élet ezen területét vizsgálatom tárgyául, mert viszonylag kevés a rendelkezésre álló szakirodalom a színházak gazdálkodásával kapcsolatban, és úgy gondoltam, érdekes és hasznos lenne feltárni a színházi tevékenységek számviteli specialitásait.

Első lépésként le kellett szűkítenem a vizsgált területet, mivel a különböző színházakra eltérő szabályozás, gazdálkodás jellemző. A közhasznú társaságként működő színházakra esett a választásom, így dolgozatom első felében a színházak általános bemutatása mellett a nonprofit szférát és a közhasznú szervezetek jogi valamint számviteli szabályozását ismertettem.

A kht.-ként működő színházak közül kiválasztottam egyet – a Thália Színházat –, hogy konkrét példával is alá tudjam támasztani dolgozatom megállapításait. Így a diplomamunkám második részében a Thália Színházat és annak számviteli politikáját mutattam be.

A következő fejezetekben feltártam, hogy milyen bevételi források állnak a színházak rendelkezésére, illetve milyen költségekkel, ráfordításokkal találkozhatunk egy színház működése során. Majd a színházak eszközeinek és forrásainak specialitásait tártam fel, melynek során szintén a Thália Színház szolgált példaként.

Ezt követően a színházak tevékenységének egy-egy jellegzetes területét és annak gazdasági vonatkozását mutattam be. Ilyen sajátos tevékenység például a színházak közötti együttműködések különböző megnyilvánulási formái, a jegy- illetve bérletértékesítés, vagy a büfé és a ruhatár üzemeltetése.

Mivel a színházak gazdálkodásáról szóló szakirodalom kifejezetten szűknek mondható, az információszerzés elsősorban személyes interjúk révén történt. Úgy gondolom, hogy bár a számviteli elemzések fő irányvonalában általában a klasszikus termelő vállalatok állnak, nem szabad elfelejtkezni arról, hogy több száz kulturális intézmény működik az országban, melyeknél szintén szükségesek a számviteli elszámolások, nyilvántartások.

KISS JUDIT
TÖRÖK ORSOLYA
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Kosztyán Zsolt Tibor
egyetemi adjunktus

A logikai tervezés szerepe a projektek ütemezésében és a folyamatszervezésben

Importance of logic planning in project scheduling and process management

A dolgozatban a projektütemezésre használt hálótervezési módszerek közül elsősorban a sztochasztikus hálókról írunk röviden, kiemelve a GERT-hálót, mely már valószínűségi változók segítségével többféle lefutási idő alternatívát kínál a projektütemterv végrehajtására. Azonban egyik módszer sem írja le teljes mértékben a valós projekteket, hiszen a háló kezelhetősége miatt számos feltevéssel élnek, ezért tanulmányoztuk a legújabb módszereket. Ezek közül kiemelendő a sztochasztikus hálótervezési módszer (SNPM), mely már a tevékenységek közötti kapcsolatokra, rákövetkezési relációkra helyezi a hangsúlyt, a kapcsolatokat kezeli valószínűségi változókként.
Sok esetben előfordul a projektek időbeli ütemezése során, hogy csak megközelítőleg tudják megadni az egyes tevékenységek várható végrehajtási idejét, ezért a tevékenységeknél csak kezdési és befejezési időt határoznak meg, de ezen időtartamok általában nagyobbak, mint tényleges lefutási idők. Többnyire azonban nem adják meg a tevékenységek közötti logikai kapcsolatokat, viszont ha a kezdési és befejezési időket korlátozó feltételnek tekintjük, akkor az SNPM-módszerrel meghatározhatók a lehetséges projekthálók.

Gyakorlati példán keresztül is bemutatjuk ezt a módszert, vagyis valószínűségi változók segítségével, az összes lehetséges rákövetkezési reláció figyelembevételével az SNPM által meghatározzuk a lehetséges megengedett megoldások halmazát (szintézis), melyek közül a célfüggvény alapján kiválasztható az optimális megoldás (analízis). Munkánk során ez utóbbi területtel (adott célfüggvényre nézve optimális megoldás kiválasztásával) foglalkoztunk részletesen.

A másik terület, amellyel dolgozatunkban foglalkoztunk: a reprezentálás, melynek során bemutatjuk az SNPM azon tulajdonságát, hogy lehetővé teszi a projektütemezésben és a folyamatszervezésben alkalmazható módszerek közötti kapcsolatteremtést, átalakítást.

A dolgozatban bemutatott új módszertan a későbbiekben akár szakértői vagy döntéstámogató rendszer részeként a gyakorlati életben is segítséget nyújthat a projektek, folyamatok tervezéséhez. Különösen informatikai projektek esetében lehet nagy jelentősége.

KISS LÁSZLÓ GERGELY
ORLOCZKI MÓNIKA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
Gazdaságtudományi Kar
MISKOLCI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Bartha Zoltán
Dr. Erős Adrienn
Sáfrányné Dr. Gubik Andrea
egyetemi adjunktusok

A klímaváltozás világgazdasági hatásai az energetikai, közlekedési és turisztikai szektorban

The global economical effects of climate change on the energy, transport and tourism sector

Dolgozatunkban a globális felmelegedés hatásait mutatjuk be a gazdaság három területén, az energiaiparban, a közlekedésben és a turizmusban.

A tanulmány első fejezetében a klímaváltozás lehetséges emberi és természeti okait, illetve a természeti hatásait tárjuk fel. Ebben a részben röviden ismertetjük a 2006 októberében kiadott Stern-jelentést, mely a gazdasági hatásokkal foglalkozik.
A második fejezetben a felmelegedés energiaiparra gyakorolt hatását vizsgáljuk, ezen belül áttekintjük napjaink energiatermelési módszereit, az ehhez szükséges erőforrások végességét, valamint e folyamat során kibocsátott káros anyagok mérséklésére irányuló Kiotói egyezményt. Összefoglaljuk az alternatív energia-előállítási lehetőségeket, illetve az igények csökkentésére irányuló takarékossági megoldásokat.

A harmadik, közlekedésről szóló fejezet szorosan kapcsolódik az energetikához, hiszen ez a szektor használja fel az energiaipar termékeinek megközelítőleg 20%-át. Azt elemezzük, hogy milyen módszerekkel terelhető nem csak a lakosság, hanem a fuvarozók is a közösségi szállítási lehetőségek felé. Azt is megvizsgáljuk továbbá, hogy az említett természeti jelenségek, konferenciák, milyen lépéseket kényszerítenek ki a légi és az autóipar szereplőiből, illetve mik azok, amelyeket maguk a piaci folyamatok generálnak cselekedeteikben.

A dolgozat negyedik része a globális felmelegedés miatt az idegenforgalomban bekövetkező változásokkal foglalkozik. Itt bemutatjuk a turisztikai potenciál és a klíma kapcsolatát, a klímaváltozás pozitív és negatív hatásait a turizmusra. Összefoglaljuk az elmúlt évek klímaváltozással kapcsolatos nemzetközi konferenciái alapján, hogy milyen szükséges lépéseket kell tennünk a turizmus területén a lehetséges negatív következmények elkerülése érdekében és a már meglévő problémák kezelésére.

KISS ZSÓFIA
V. évfolyam
NAGY PIROSKA
Végzés éve: 2007
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Czakó Erzsébet
egyetemi docens

A gyógyszerpiaci liberalizáció nagykereskedőkre gyakorolt hatásai

Pharmaceutical Market Liberalisation and Its Impact on Pharmaceutical Wholesalers

Dolgozatunk a gyógyszerellátási lánc szereplőiről, egymáshoz való viszonyairól, és a 2007-ben hatályba lépett gyógyszergazdaságossági törvény (2006. évi XCVIII törvény) okozta piaci hatásokról szól, valamint a szabálymódosítás okozta pontenciális piaci átrendeződéseket vizsgálja.

Olyan új szabályozáscsomag került hatályba 2007-ben, ami az addig kialakult elvrendszert kiegészítve, várhatóan átrendezi a gyógyszerpiacon fennálló viszonyokat. A közös teherviselés elve és a hozzáférhetőség javítása céljából új adóformák kerültek a rendszerbe és a patikapiac szigorú szabályozásának enyhítése is megtörtént. A törvény a gyógyszerellátási lánc (*gyógyszergyártók → nagykereskedők → patika → beteg*) minden szereplőjét befolyásolja valamilyen módon. Ennek a láncnak felrajzolásával egészében szemléltetjük a piaci, illetve szabályozói folyamatokat. Bemutatjuk a reform előtti helyzetet, a reform utáni várható átrendeződéseket, azok nagykereskedőkre gyakorolt hatásait, valamint a gyógyszer-nagykereskedők új stratégiai lehetőségeit.

Hatástanulmányunk eredményei megmutatják, hogy a törvény több szempontból, a korábbinál kedvezőtlenebb helyzetbe hozza a gyógyszer-nagykereskedőket. A törvény a megszorítások mellett azonban lehetőségeket is ad arra, hogy új bevételi forrásokra tegyenek szert. Ilyen például az újonnan ellátható OTC termékeket árusító végpontok kiszolgálási lehetősége. Számításaink szerint ez nem kecsegtet túl nagy bevétellel a magas járulékos költségek miatt. A patikatulajdonlás lehetősége azonban sokkal kedvezőbb eredményeket mutat a nagykereskedők szempontjából.

Elemzéseink eredményeként látható, hogy a gyógyszer-nagykereskedők piacán több új, egymástól eltérő üzleti modell is nyereségesen kialakítható a nagykereskedőket érintő negatív hatásokra adott válaszként. A vertikális, illetve horizontális integráció, valamint a stratégiai szövetségek kialakításának lehetőségét vizsgáltuk meg közelebbről, melynek eredményeként azt a következtetést vontuk le, hogy a gyógyszer-nagykereskedők számára a patikapiacra való belépés, a patikaláncok kialakítása a potenciálisan legnagyobb nyereséget jelentő üzleti modell.

KLEMENIK RÁHEL BOGLÁRKA
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Dankó László
egyetemi docens

A külföldi közvetlen befektetések (FDI) vizsgálata a MOL Nyrt. példáján

Foreign Direct Investment in the Case of MOL PLC.

TDK dolgozatom célja a magyar közvetlen külföldi működőtőke befektetések, ezen belül is elsősorban a tőkekihelyezés sajátosságainak bemutatása, elemzése volt. Az FDI típusait, törvényszerűségeit, a világgazdaságban és hazánkban megfigyelhető tendenciáit és sajátosságait, illetve jelentőségét vizsgáltam, különös tekintettel a MOL Nyrt. tőkekihelyezési gyakorlatára.
Fontosnak tartottam az FDI áramlásával kapcsolatos elméleti keretek bemutatását a klasszikus irányzatoktól a legújabb elméletekig.

A vizsgálat középpontjában Magyarország, illetve a MOL Nyrt. állt, de az átfogó kép kialakításához vizsgáltam a világban zajló tendenciákat is. Ezek megismerésével összevethetjük az FDI hazai és nemzetközi sajátosságait, illetve felvázolhatjuk a lehetséges jövőbeli irányokat és ezek hatásait a magyar gazdaságra nézve.

Általában és konkrétan a MOL Nyrt. gyakorlatában is az FDI tevékenység a nemzetköziesedő vállalatok nemzetközi versenyképességét lényegesen meghatározó külpiaci aktivitási forma, mert ezen keresztül a vállalatok akár értékesítési piacokhoz, akár kitermelési – beszerzési lehetőségekhez jutnak egy olyan időszakban, amikor a stabilitás és ellenőrzés, valamint a hosszútávú hatékonyság szempontjai felértékelődnek.

KOLLÁR KITTI
Végzés éve: 2008
Gazdasági agrármérnök szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Káposzta József
egyetemi docens

Magyarország gazdasági versenyképességének főbb összefüggései

The main coherences of Hungary's economic competitiveness

Dolgozatom a 2007-es évben lett készítve, amely az egyetemünk által szervezett kari TDK-n került bemutatásra. A dolgozatomban szereplő kutatás fő témájaként a területi versenyt és versenyképességet választottam az EU integrációban, amelyek egyre inkább előtérbe kerülő fogalmak napjainkban. Manapság mind a közgazdaságtudományban, mind a regionális gazdaságtanban kardinális kérdésként merül fel, hogy mi a területi verseny, a területi versenyképesség és milyen mutatókkal írhatók le?

Ezen kérdéskör vizsgálatánál véleményem szerint a globalizáció - lokalizáció fogalompárt kell alapul venni. A fejlett országok többségében egyre inkább gazdasági törvényszerűségként jelenik meg a lokalizáció (regionalizáció), amelyet a globalizáció hatásaként észlelhetünk.

Dolgozatom témájául Magyarország gazdasági versenyképességének és főbb összefüggéseinek vizsgálatát választottam. Számos gazdasági probléma merül fel hazánkban is a globalizáció következményeként, ezért fontosnak tartom azt vizsgálni, hogy vajon Magyarország mennyire versenyképes az Európai Uniós integrációban, azon belül pedig Közép-Európában. Ebből következően dolgozatomban nem helyi szinteket, hanem globális szinteket fogok vizsgálni.

Azért erre a témára esett a választásom, mert így lehetőségem nyílik összegyűjteni, részletesen bemutatni a Magyarországon eddig megjelent versenyképességgel kapcsolatos elméleteket és azok változását az idők folyamán. Fontosnak tartom ezen elméletek hazánk gazdasági állapotára gyakorolt hatásait, illetve a jelenlegi modellek részletes vizsgálatát. Célom egy általános országos gazdasági helyzet megfogalmazása a versenyképesség tükrében.

Dolgozatomban célul tűztem ki:

- megvizsgáljam hazánk versenyképességének főbb összefüggéseit,
- elemezzem az ehhez kapcsolódó összefüggéseket az ár-, a bér-, és adórendszer tekintetében,
- értelmezzem Magyarország versenyképességét a Közép-Kelet Európai régióban,
- javaslatokat tegyek hazánk általános gazdasági fejlesztésének irányaira.

KONCZ GÁBOR
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
Gazdálkodástudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Tulassay Zsolt
egyetemi tanársegéd

Egy ügynök-alapú pénzügyi modell és a gyakorlat

An agent-based financial model: theory and practice

Dolgozatomban egy, a hazai szakirodalomban kevéssé érintett témával, az ügynök-alapú pénzügyi modellezéssel foglalkozom. Az ügynök-alapú folyamatok manapság körbevesznek minket, hiszen az úgynevezett „ügynökök" a legtöbb esetben mi magunk vagyunk: cél az emberi gondolkodás reprodukálása. Közismert alkalmazásaival találkozhatunk mindennap, a legmodernebb gépek, a robottechnológia, a mesterséges intelligencia, a csillagászat új perspektívái, a haditechnika új eszközei, a geológiai folyamatok szimulálása mind-mind ügynök alapú modellezésen alapulnak. A hagyományos nézetek egyes elemei elavultak, azok kicserélődnek, és a megmaradó legalapvetőbb összefüggésekkel az ügynök-alapú gondolkodásmód egy új, komplexebb rendszert alkot.

A téma kiindulópontjának tekinthető Martin Lettau-féle modellt veszem górcső alá, majd az eredményeimet összevetem az empíriával: a hazai befektetési alapok adataival. Arra voltam kíváncsi, hogy a Lettau által leírt viselkedési szabályok hogyan valósíthatók meg egy számítógépes program segítségével. Vajon valóban képesek a virtuális ügynökök tanulni a hibáikból, és megtartani a jó döntéseik forrását? Mennyire valósak a modell feltevései, azaz a modell ügynökei mennyire hasonlóak a valós emberekhez itt Magyarországon? Kérdéseimre a választ a modell MATLAB szoftverrel megírt programja segítségével keresem, azzal szimulációkat végezve, forrásadatoknak pedig a magyar befektetési alapok releváns adatait használom fel.

KONTRA VERONIKA
IV. évfolyam
Gazdálkodástudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Matolay Réka
egyetemi adjunktus

Kirepülés a méhkasból – Az „etikus növekedés" dilemmája a Burt's Bees példáján keresztül

Flying off the beehive: The dilemma of the ethical growth in the case of Burt's Bees

Dolgozatomban az „etikus növekedés" dilemmáját vizsgálom, általánosan, valamint a Burt's Bees Co. példáján keresztül. Ez egy olyan probléma, amivel általában azon vállalatok szembesülnek, melyek egyéni vállalkozásként indultak, s az első naptól elkötelezték magukat a felelős vállalatirányítás gondolatához. Értékteremtő folyamatuk, működésük minden eleménél fokozottan figyelembe veszik a környezetbarát, etikus elveket. Ez válik a differenciáló versenystratégiájuk alapjává, s az etikus működéssel kapcsolatos tudás egyik fő lényegi képességüket jelentheti. A dolgozat célja az, hogy elméleti szinten feltérképezzük, strukturáljuk az etikus vállalat növekedésével együttjáró dilemmát, valamint hogy egy konkrét példán keresztül közelebb kerüljünk a probléma megértéséhez. A kérdés aktualitását a fent jellemzett vállalatokat érintő felvásárlási trend adja, melyet az angolszász sajtó „etikus befektetési trendnek" nevez.

Míg a szakirodalom részletes útmutatást nyújt azon vállalatok számára, melyek általános stratégiájuk, marketingstratégiájuk és CSR tevékenységük integrálása előtt állnak, addig nem foglalkozik azzal a problémával, amely az integrált CSR megközelítésre épülő vállalatok növekedésével kapcsolatos. Ezt kívánjuk bemutatni a dolgozat elején a CSR elméleti hátterének bemutatásával. Dolgozatunk egyik fő üzenete, hogy ezen probléma elméleti háttere még kidolgozásra vár.

A Burt's Bees esetének elemzése során dolgozatunk az etikus növekedés problémájának megoldását a marketingkommunikációs eszközökben kereste, ám a probléma más irányokból is megközelíthető, s a téma feltáratlan volta miatt érdemes ezen további irányok feltérképezésével foglalkozni.

KOPÁNYI DÁVID
Végzés éve: 2008
Gazdaságmatematikai elemző közgazdász szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Darvas Zsolt
egyetemi adjunktus

Sokkok identifikálása előjel-korlátozással strukturális VAR modellben

Identification of Shocks in Structural VARs with Sign Restrictions

A dolgozatban a keresleti, a kínálati, a monetáris és az olajár sokkok hatását elemzem. Ehhez egy négyváltozós vektor autoregresszív (VAR) modellt használok, amelyben az amerikai reál GDP, a fogyasztói árindex, a kamatláb és az olajár szerepel magyarázó változóként. Azért választottam a VAR modellt, mert jól modellezhetők vele a változók közötti dinamikus kapcsolatok, és széles körben alkalmazzák sokkhatások elemzésére.

A dolgozat 2. részében bemutatom a SVAR modellen belüli identifikáció hagyományos módszereit: a rövid és a hosszú távú megkötéseket. A rövid távú megkötés azt jelenti, hogy a sokknak nincs azonnali hatása valamely változóra, a hosszú távú megkötés esetén pedig azt teszik fel, hogy a sokknak hosszú távon nincs hatása. Ezek a megkötések azonban több okból is kritizálhatók. Éppen ezért az identifikációt egy viszonylag új, a ’90-es évek végén kialakult módszerrel, előjel-korlátozások alkalmazásával is elvégzem. Ezzel a módszerrel a sokkokra vonatkozó, általában implicit várakozásainkat explicit módon beépítjük a modellbe. A fenti módszerekkel elkészíthető a sokkhatások időbeli lefutását leíró impulzusválasz-függvény (IRF). Az előjel-korlátozás során magának a sokk hatásának az előjelére teszünk megkötést, így kizárjuk a közgazdasági elméletnek nem megfelelő eredményeket. Ebben a részben ismertetem, hogy a korlátozásokat pontosan hogyan is lehet beépíteni a modellbe.

A 3. és a 4. részben végzem el a gyakorlati alkalmazást. Először elkészítem az IRF-eket mind hosszú távú megkötésekkel, mind előjel-korlátozással, majd megvizsgálom, hogy mennyire változnak meg az előjel-korlátozással készített IRF-ek, ha változtatok a korlátozások időtartamán. Ez azért lényeges kérdés, mert azt mindig a modellező dönti el, hogy milyen hosszan követeli meg a korlátozások teljesülését. Mind hosszabb, mind rövidebb korlátozáshossz mellett elkészítettem az IRF-eket és a módszer robosztusnak mutatkozott. A rövidebb korlátok mellett pontosan ugyanazokat a hatásokat kaptam meg, mint az alapesetben, a hosszabb korlátok mellett pedig csak minimálisan változtak meg az IRF-ek. Ráadásul a hosszabb korlátok már túl szigorúaknak bizonyultak.

KOPIÁS CSABA
I. évfolyam
Műszaki menedzser szak
BUDAPEST MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Bujdosó László
főiskolai docens

Emocionális elemekkel támogatott képkeresési eljárás

Image searching method enhanced with emotional parameters

A dolgozat témája egy olyan elképzelés bemutatása, mely forradalmasíthatja a jelenlegi számítástechnikában használatos képkeresési módszereket. A megvalósítás folyamatban van, ezért számos dolog jövőidőben kerül tárgyalásra.

Jelenleg a legtöbb megoldás (legyen az internetes kereső vagy rendes asztali alkalmazás) meglehetősen kevés szűrési lehetőséget nyújt számunkra, ha képkeresésről esik szó. Ilyenek például a felbontás, a létrehozás dátuma vagy esetleg bizonyos meta-adatokban való keresés. Ezek a feltételek is hasznosak lehetnek, de az esetek jelentős részében a számítógépünkön olyan képet keresünk, amelyet már láttunk, vagy tudjuk, hogy mi van rajta.

A fenti esetekben általában igaz, hogy a kép főbb paramétereire emlékszünk. Ilyen főbb paraméterek például a kép méretaránya, a kép fő színei, a színvilága és a kontúrok.

Az elkészült TDK anyagban bemutatom a közvélemény-kutatásom eredményét is, amelyből kiderül a fent említett paraméterek prioritása és részletessége is az átlag ember szemszögéből. A kutatás eredménye választ ad olyan kérdésekre, mint például: hány fő színt különböztet meg egy ember egy adott képen, hogy mit tart egy kép kontúrjának vagy éppen az, hogy mennyire jegyzi meg a képek méretarányait.

Az eljárásom elsősorban egy asztali indexelő szolgáltatás tervében jelenik meg, amely a tradicionális szűrési feltételek mellett lehetőséget nyújt a fentiekben felvázolt paraméterek szerinti szűrésre, így növelve a találati pontosságot és segítve a felhasználót célja elérésben.

KORMANIK SOMA
IV. évfolyam
Vállalkozásszervező szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Ábrahám István
főiskolai tanár

Operációkutatás a több biztosítós egészségügyben

Operationnal Research in Health Care of Multi-Choice Insurance Companies

A hazai közélet egyik aktuális témáját – a több biztosítós egészségügyet – próbáltam megközelíteni egy érdekes szemszögből; az operációkutatás helye a rendszeren belül.

Azért választottam ezt a témát, mert az eddig általam megismert modellek elsődlegesen termelő vállalatokról, a magánszféra legkülönbözőbb szegleteiből származtak. Kíváncsi voltam, hogy alkalmazhatóak-e az elmúlt évek során kidolgozott matematika-programozási módszerek az egészségügyben, és ha igen, akkor melyik területeken.

A dolgozatom első részében megpróbáltam feltárni és egyben meg is vizsgáltam azokat a nagyobb területeket, ahol a majdan piacra belépő biztosítók optimalizálhatnak. Ezután javaslatot teszek egy általam kidolgozott alapmodellre, részletesen kifejtem, hogyan és milyen gondolat mentén haladva jutottam el a modell végső alakjához.

Végül megpróbáltam szimulálni az alkalmazhatóságát az általam kiválasztott Csongrád megyén. Sajnos többször ütköztem abba a korlátba, hogy a modellemet nem tudtam feltölteni megfelelő minőségű adatokkal. Ezért a programozott értékeket csak részben ismertetem, gyakorlati jelentőséget nem tulajdonítok nekik.

KORMÁNY GERGELY ZSOLT
V. évfolyam
Gazdaságtudományi Kar
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Témavezető: Dr. Takács István
egyetemi docens

A tudástőke mérése és jelentése – Összehasonlító felmérés a tudástőke-mérés gyakorlatáról Magyarországon és a fejlett európai uniós tagországokban

Knowledge measurement and reporting – Comparative assessment of the practice of knowledge measurement between Hungary and the established eu members

A dolgozat célja, hogy bemutassa az olvasó számára a tudástőke mérés – mint vállalati menedzsment eszköz – hátterét, fontosságát és szükségességét, valamint, hogy segítséget nyújtson a menedzserek részére, hogy a megfelelő tudástőke mérési módszert egyszerűbben és gyorsabban választhassák ki a vállalatuknak. Célja továbbá, hogy összehasonlítsa Magyarország és a fejlett európai államok vállalatainak helyzetét és hozzáállását a tudástőke méréséhez, statisztikai módszerek által feldolgozott kérdőívek és interjúk segítségével. A dolgozat négy hónapos kutatómunka eredményének angol nyelvű összefoglalása.

A tudástőke mérésének háttere és elmélete – az olvasott irodalom alapján – egy útmutatón keresztül kerül bemutatásra. Az útmutató ismerteti a tudástőke mérés főbb megközelítéseit, céljait, valamint a mérés során alkalmazott módszerek és jelentések kategorizálását, csoportosítását. Az útmutató használata által a megfelelő mérési módszer kiválasztása könnyebbé és gyorsabbá válik a cégvezetés számára.

Az Európai Unión belül is hatalmas különbségeket lehet észrevenni a tagállamok között, tudástőke mérésével és jelentésével kapcsolatosan. A vállalatok összehasonlíthatósága és a tiszta piaci verseny érdekében megnőtt az igény a vállalati szintű tudástőke mérés harmonizációjára, általánosan elfogadott definíciók és eljárások bevezetésére. A kutatás Magyarországnak, mint az újonnan csatlakozott tagállamok képviselőjének, és Angliának, mint a fejlett és tudástőke mérésben jártas EU tagállamok képviselőjének összehasonlítására helyezi a hangsúlyt. A dolgozat 5 fő tényezőt állapít meg, melyek meghatározzák a magyarországi vállalatok helyzetét a tudásmérésben és javaslatot tesz a felzárkózás módszertanára.

KOTNYEK SANDRA
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Laáb Ágnes
egyetemi docens

Hatékonyságnövelés az egészségügyben – A BPR alkalmazása egy magyar egészségügyi intézmény ambulanciáján

Improving effectiveness in health care – Implementing BPR at a Hungarian health care institute

A gazdasági hatékonyság kutatása a piacorientált berendezkedés szükségszerű, kiemelt fontosságú velejárója. Az 1950-es évektől kezdve – a világpiacok telítődésével és az erőteljesen növekvő nemzetközi verseny megjelenésével párhuzamosan – a mennyiségi tényezők helyett hangsúlyosabbá vált a bizonytalanabb, de hosszú távon kifizetődőbb minőségi tényezők tanulmányozása.

1990-ben az Egyesült Államokban Michael Hammer egy olyan elmélettel állt elő, amely túlmutat a funkcionális résztevékenységek tökéletesítésén. A résztevékenységek ugyanis már megfelelő színvonalon, megbízhatóan működtek; ahhoz, hogy ugrásszerű változás történjen, valami egészen újat kellett felmutatni. Hammer azt állítja, nem a specializált résztevékenységek javítására kell koncentrálni, hanem az egész folyamatot kell vizsgálni. A Business Process Reengineering (BPR, a vállalat folyamatainak *újragondolására*, *újraszervezésére* irányuló rendszer) egy magasabb szintre lép: a funkciókat átszövő, összekötő folyamatokat állítja a középpontba.

Kutatásom alapját az egészségügyi ellátás egy speciális szegmensének hatékonyság-növelése képezi. A nem megfelelően működő folyamatok egyik legjobb mutatója az ügyfelek elégedetlensége. Magyarországon általánosnak mondható az ügyfelek, vagyis a betegek egészségügyi ellátással való elégedetlensége.

Kiválasztottam egy intézményt, a Semmelweis Egyetem I. számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáját, ahol vizsgálatokat kezdeményeztem, mi lehet az oka (vagy mik lehetnek az okai) az ügyfelek elégedetlenségének. Az intézményen belül a terhességi ambulancia betegellátási folyamatát elemeztem. A megfigyelések során már a kezdetekkor fény derült az elégedetlenség legfőbb okára: ez pedig a rendkívül hosszúra növekedett várakozási és kezelési idő. Ez után tehát az volt a feladatom, hogy kiderítsem, mi okozza az említett problémát, illetve, hogy ezen miként lehet javítani. Valóban hasznos eszköz a BPR módszerének alkalmazása arra, hogy csökkenjen a terhes édesanyák várakozási és kezelési ideje? Kutatásom során erre a kérdésre kerestem a választ.

KOVÁCS BALÁZS
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Bessenyei István
egyetemi docens

A háztartások keresleti a–kínálati jellemzőit befolyásoló tényezők hatásmechanizmusa MRS-függvényinverzeken keresztül vizsgálva, az újkeynesi elmélet alapján felülvizsgált Walras-modellben

Effects Of Manipulators On Household Demand And Supply By Inverse Function Of Marginal Rate Of Substitution When Re-Examining Walras' Law From The Standpoint Of The New Keynesian Synthesis.

A dolgozatban az újkeynesi elvek alapján újraformált Walras-modellből indulok ki. A háztartásokra felírható feltételes szélsőérték-feladat kereteiben vizsgálódok. A korlátozó feltétel a háztartás költségvetési egyenlete, cél a haszonmaximalizálás.

Tanulmányomban a következő kérdésekre keresem a választ: Milyen irányban befolyásolják a nominálbér, az árszínvonal, a profitjövedelem, a periódus eleji pénzkészlet és a nominális adó változása a háztartások viselkedését. Itt a háztartás fogyasztási javak, a munkaerő és a pénz iránti hipotetikus keresletének, illetve ezek kínálatának változását vizsgálom.

A problémát újszerűen kívánom dolgozatomban megközelíteni. Új elemzési eszköztárat használok, bevezetek három arányfüggvényt, melyeket használva jutok el következtetéseimhez. Igyekszem feltárni a módszer előnyeit és hátrányait, az eredeti téma lehető legjobb kifejtése mellett.

A dolgozat fő célja bemutatni ennek az eszköztárnak a használhatóságát az említett szélsőérték-feladat megoldása és elemzése mellett.

A dolgozatban megkísérlek rámutatni a háztartás keresleti, illetve kínálati függvényeinek levezethetőségére a dolgozatban bemutatott arányfüggvények (rátafüggvények) alkalmazásával.

A dolgozat főleg saját alkotómunkára épül, csak bizonyos eredményeket, illetve feltételezéseket vesz át a szakirodalmakból. A dolgozatírás során hasonló rátafüggvényeket alkalmazó módszerekkel nem találkoztam a témához kapcsolódó szakirodalomban. A téma alaposabb feltárása még további kutatásokat igényelne.

KOVÁCS DÁNIEL MÁTÉ
Végzés éve: 2007
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Bosnyák János
egyetemi docens

A valós érték mérésének néhány kérdése

Some Issues of Fair Value Measurement

A valós értékelés „nemcsak, hogy belopakodott, arccal előre bemenetelt a számvitelbe". Ennek kapcsán számtalan kérdés tehető fel, melyek közül az alábbi néhányat próbálja megválaszolni a dolgozat: Mi is az a valós érték a magyar és a nemzetközi szabályok tükrében? A valós értékelés alkalmazása javítja a pénzügyi kimutatások minőségét? Milyen előnyei vannak a valós értéknek, és milyen veszélyeket rejt magában? Miért fontos a valós érték mérése? A számviteli szabályozás hogyan járulhat hozzá a valós értékelés megbízhatóságának növeléséhez? Mit fogalmaz meg a 157-es számú US GAAP standard (SFAS 157)?

A dolgozat három fő részre osztható, elsőként a valós érték fogalmának elméleti és alkalmazási kereteit mutatja be, majd a pénzügyi kimutatások minőségi jellemzői alapján összehasonlítja a valós értéket a bekerülési értékkel, illetve rávilágít a valós értékeléssel szemben megfogalmazott főbb kritikai észrevételekre. A megfogalmazott kritikai észrevételek közül a dolgozat a megbízhatósággal kapcsolatos kérdésekre fókuszál, de nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy milyen hatásai lehetnek egy, a piaci árak ingadozásainak hatását a számviteli beszámolókba beépítő értékelési eljárásnak. Ennek – a valós értéken értékelhető vagyonelemek körének átgondolását is felvető kérdésnek – részleteit nem célja bemutatni.

A számviteli szabályozás is felismerte: ahhoz, hogy a valós érték megbízhatóságban is többet nyújtson a bekerülési értéknél, szükséges a valós értékelés, a valós érték mérésének keretelveit megalkotni, illetve a létező szabályokat egységesíteni. Ezen törekvés első megnyilvánulása volt a már említett SFAS 157, de több számviteli standardalkotó (köztük az IASB) is hasonló standardokat készít elő, amelyek – a számvitel nemzetközi harmonizációjára való törekvés következtében – a magyar számviteli szabályozás fejlődésére is hatással vannak.

A dolgozat gerincét az SFAS 157 alkotja, ennek alapján próbálja bemutatni, hogy milyen kérdések megválaszolásával, illetve milyen keretrendszer meghatározásával lehet a valós érték, illetve a valós értékelés szabályainak alapján elkészített beszámolókban megjelenő információk megbízhatóságát növelni.

KOVÁCS DÁVID
III. évfolyam BA
Gazdálkodástudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Harangozó Tamás
PhD-hallgató

Egyetemi tudásmérlegek Ausztriában – Corvinus-os szemmel

Austrian university knowledge balances

Napjaink szervezeteiben a nem tárgyiasult intellektuális, vagy tudástőke kiemelt szerepet játszik az értékteremtésben, így annak eredményes, hatékony menedzsmentje és fejlesztése elengedhetetlen. Ezen kihívásokat felismerve Ausztriában 2002-ben minisztériumi rendelet tette kötelezővé a nem-tárgyiasult erőforrások és az intellektuális tőke mérésének a '90-es években elméletileg megalapozott módszertanának felhasználásával készült Tudásmérlegek publikálását az egyetemek számára. Dolgozatomban bemutatom az osztrák gyakorlatot, és az intellektuális tőke-kimutatásokkal kapcsolatos elméleti elvárásokkal összevetve elemzem.

Az osztrák Tudásmérlegek a stratégia megfogalmazásán, a különböző indikátorok alkalmazásán és a mérések rendszerek elvégzésén keresztül növelik az egyetem tudásmenedzsmentjének hatékonyságát, legfőbb hibájuk azonban, hogy a célállapot és a célértékek meghatározásával adósak maradnak. A „benchmark" lehetőségének vizsgálatához igyekszem képet alkotni a Budapesti Corvinus Egyetem jelenlegi tudásmenedzsmentjéről, és az osztrák példa alapján megpróbálok következtetéseket levonni a lehetséges fejlesztésekkel kapcsolatban. A stratégiai célok meghatározását követően a BCE azok teljesülését viszonylag rendszertelenül, és kevés mutató alkalmazásával ellenőrzi, ezért az egyetem számára egy Tudásmérleghez hasonló, scorecard-alapú modell alkalmazása növelni tudná a tudásmenedzsmentjének hatékonyságát.

KOVÁCS DÓRA
IV. évfolyam
Idegenforgalom és szálloda szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Jusztin Márta
főiskolai docens

A regény mint útikönyv – Az irodalmi turizmus szerepe és lehetőségei Európában

Novels as tour guides – The role and opportunities of Literary tourism in Europe

Az irodalmi turizmus igen régi múltra tekint vissza, s napjainkban sokadik virágzását éli. Európában nagy népszerűségnek örvendenek a bizonyos szerzők életéhez és regényhelyszínekhez kapcsolódó túrák, a klasszikusoktól napjaink sikerkönyveiig. Dolgozatomban rávilágítok arra, miként segíti és segítheti egymást kölcsönösen a kultúra és a gazdaság, jelen esetben a két részhalmaz, az irodalom és a turizmus.

Érdekes feladat a különböző megjelenési formák bemutatása, a több szolgáltatót bevonó, több napos csomagtúráktól kezdve a tematikus múzeumok és irodalmi fesztiválok önálló szerepvállalásáig. Azonban nemcsak helyszín szerinti megjelenés alapján osztályozhatunk. Jelen témánál kulcsfontosságú szempont a különböző korok irodalmának népszerűségi szintjének összevetése, továbbá a kapcsolódó szolgáltatások és a kiskereskedelem jelenléte.

Az örökségturizmus szerepét vizsgálva azonnal az autentikusság kérdésköréhez érkezünk: vajon lehetséges-e egy sérülékeny művészeti ág köré profitorientált tevékenységet építeni? Azontúl pedig, hogy az európai kultúrával azonosulunk, és idegenforgalmi szemmel értékeljük, elengedhetetlen, hogy hazai szinten is mérlegeljük helyünket és lehetőségeinket a témában. Létezik-e stabil belföldi kereslet saját irodalmunk iránt? Fel tudunk-e mutatni külföldön is elismert magyar könyveket, s ezzel szerepet kapni az európai piacon? Hazánkban a 2009. év a Kulturális Turizmus Éve lesz, melynek elsődleges célja Magyarország kulturális értékeinek, örökségének megismertetése és az erre épülő idegenforgalom élénkítése lesz, mely szintén kitűnő lehetőséget teremt a kulturális turizmus erősítésére.

Ahhoz, hogy a jelen tanulmány valós képet fessen napjaink idegenforgalmának újszerű trendjéről, nem elég a témakör - szűkös - szakirodalmában elmélyedni, ezért fontos folyamatosan figyelembe venni a naprakész folyóiratokban és fórumokon megjelenő aktuális híreket. Nagy szerepet játszik továbbá a személyes, primer kutatás az erre szakosodott utazási irodáknál és múzeumoknál.

Meglátásom szerint a lényeg iránti felismeréssel és hatékony együttműködéssel az irodalmi turizmus komoly eredményekhez vezethet mind az oktatás, mind a nemzeti öntudat és az értékmegőrzés, mind a nemzetgazdaság szempontjából, melyek folyamatos kölcsönhatásban állnak egymással.

KOVÁCS ERIKA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Dankó László
egyetemi docens

Az online-reklámozás sajátosságai – sütik a képernyőn

Characteristics of online advertising – cookies on the screen

OTDK dolgozatomban az online reklámozás lehetőségeinek kiaknázására fókuszálok. Fiatal kora (1990-re nyúlnak vissza gyökerei) ellenére a legdinamikusabban növekvő médium. Előretörését még a 2008-as világválság sem tudja megállítani.

A témaválasztás többek között azért időszerű, mert az online felület az a médium, amely számos országban a reklámköltések növekedéséért felelős. A reklámhordozó újszerű, változatos, és jól használható függetlenül attól, hogy milyen stratégiát alkalmaz egy vállalat.

Az internet másik előnye, hogy gyorsan alakítható, automatizálható és szinte korlátok nélkül bővíthető reklámfelület. A cégek standardizáló és differenciáló marketingkommunikációs tevékenységre egyaránt használhatják.

Kutatásom során kitérek a fogyasztói attitűdökre is. Arra keresem a választ, hogy az offline médiumokkal szembeni negatív attitűd online környezetben is jellemző-e, és ha nem, akkor az minek köszönhető.

Az elemzést szekunder és primer kutatással támasztom alá. Elsődlegesen szakkönyvek, szakcikkek, kiadványok, honlapok bemutatására fektetem a nagyobb hangsúlyt, melyet kiegészítek a Samsung Electronics Magyar Zrt. online managerével, Baradits Szilárddal készített szakértői mélyinterjúval.

A cégek a reklámozási formák széles skáláját alkalmazzák, de még így is maradnak kihasználatlan területek. Az innováció véleményem szerint azonban nem sokáig várat magára.

KOVÁCS KITTI
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
KAPOSVÁRI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Geszti Szilárd
egyetemi adjunktus
Gál Veronika Alexandra
PhD-hallgató

A kis- és középvállalkozások banki finanszírozásának fejlődése Magyarországon

Development of small and medium enterprises' bank financing in Hungary

Dolgozatom a kis- és középvállalkozások banki finanszírozásának fejlődését mutatja be hazánkban. A téma aktualitását igazolja, hogy a kis-és középvállalkozások az Európai Unió más tagállamaihoz hasonlóan egyre fontosabb szerepet játszanak a hazai gazdasági életben. Ez abban is megnyilvánul, hogy a hazai és az Európai Unió közös gazdaságpolitikája is egyre nagyon figyelmet fordít a gazdaság e szereplőire.

A kis-és középvállalkozások többségében azonban nehézségeket jelent a finanszírozási forrásokhoz való hozzájutás, vagy nem rendelkeznek elég fedezettel, vagy csak egyszerűen a pénzügyi intézmények túl költségesnek tartják a finanszírozásukat.

Az elmúlt években, hazánkban és az Európai Unióban is több intézkedés, program indult annak érdekében, hogy előmozdítsák e vállalkozói kör körfejlődést, versenyképességét, finanszírozási forrásokhoz való hozzájutatást.

Dolgozatomban elő részében bemutatom a kis-és középvállalkozási szektort jellemző sajátosságokat az Európai Unióban és hazánkban. Bemutatásra kerül ezek utána, hogy milyen finanszírozási sajátosságok jellemzik őket, milyen pénzügyi eszközöket vesznek igénybe, és melyek a legkedveltebb finanszírozási formák.

A finanszírozási formák áttekintése után bemutatom, az állami szerepvállalás indokát, és eszközeit a vállalkozások fejlesztésében, finanszírozási forrásokhoz való hozzájutásuk elősegítésében. Ezek után bemutatom, hogy melyek voltak még azok az intézkedésem, melyek alapvetően meghatározták a kis-és középvállalkozások banki finanszírozásának fejlődéstét, hogyan vált a kis-és középvállalkozási szektor a magyar bankok kiemelt ügyfélkörévé, és végezetül hogyan alakult a kis-és középvállalkozások fejlődése 2000 és 2007 között.

KOVÁCS NATÁLIA
MATICS ATTILA
IV. évfolyam
Pénzintézeti szakirány
PSZFK – ZI
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Balázsné Lendvai Marietta
főiskolai tanársegéd

Társadalmi felelősségvállalás a pénzügyi szektorban

Common Social responsiblity int he Finance sector

A fejlettebb vállalti kultúrákban a társadalmi felelősségvállalás (azaz CSR), a gazdaságfilozófia részét képezi. Megmutatja, hogy hogyan legyen egy vállalat szociálisan érzékeny és gazdaságos egyben. Ez a pénzügyi szektorban még egy érdekes színezettel is párosul.

A 21. századra már divatszóvá váló fogalom technikai alkalmazását elemeztük munkánk során a hazai bankszférában személyes tapasztalatainkra, kérdőíves vélemény- és igényfelmérésre támaszkodva.

Kutatásunk során fokozatosan körvonalazódott előttünk, hogy a bankok és ügyfelek látszólag „közös érdekei", valójában mennyire eltérőek (pl.: korrekt és teljes tájékoztatás terén) és, hogy Magyarországon még „gyerekcipőben" jár a társadalmi felelősségvállalás. A multinacionális vállalatok már ismerik a koncepciót, és hasznát, de alkalmazása sajnos nehézségekbe ütközik.

Elemzésünk során arra próbálunk választ kapni, hogy csak marketing fogásként alkalmazzák a pénzügyi intézmények a CSR-t, vagy valóban tisztában vannak azzal, hogy a szerepvállalásuknak már olyan formái is léteznek, amelyek összhangba hozhatók az üzleti érdekekkel, és nemcsak a közép illetve hosszú távú újabb haszonszerzésre lehet felhasználni.

KOVÁCS NATÁLIA
MATICS ATTILA
IV. évf.
Pénzintézeti szakirány
PSZFK – ZI
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Balázsné Lendvai Marietta
főiskolai tanársegéd

Marketing-vízió: hogyan legyen tökéletesen felelős egy bank?

Marketing Vision: How should a bank be perfectly responsible?

Egy lehetséges jövőképet mutatunk be a pályamunkánkban, amely iránytűként szolgálhat valamennyi pénzügyi szolgáltató számára az egyre bonyolódó világunkban. Mind a hazai mind a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a megfelelő pénzügyi ismeretek hiánya veszélyt jelent a pénzügyi közvetítőrendszer egészére.

Elemzések és statisztikák egész sora azt mutatja, hogy a lakosság nagy része túlzottan eladósodott, s a háztartások többsége úgy vesz igénybe pénzügyi szolgáltatásokat, hogy nem rendelkezik megfelelő háttérismerettel, így gyakran túlzott kockázatot vállalnak fel, s nem mérlegelik kellő alapossággal a lehetséges negatív következményeket. A globális pénzügyi válság és a hozzá párosuló bizalmi válság következtében fokozódik, és egyre sürgetőbbé válik az igény a társadalom részéről, hogy az „ügyfelek kezét fogva" közös összefogással segítsünk a „gyógyulásban". A terápia fontos része a társadalmilag felelős szemlélet beépülése a mindennapokba.

A piaci tendenciák, problémák feltárásán keresztül, illetve az előző évi kutatásunk eredményeire alapozva kísérletet teszünk egy tökéletesen felelősen gondolkodó bank modelljének megalkotására, amelyben bemutatjuk, hogy a CSR eszköztárát felhasználva, hogyan fejlődhetnek a pénzintézetek és maradhatnak versenyképesek a fogyasztók igényeinek és „biztonságának" előtérbe helyezésével. Reméljük, hogy a demonstrált víziónk, akár valósággá is válhat.

KOVÁCS NORBERT
Végzés éve: 2008
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens:Dr. Kozma András
professor emeritus

A nemzeti számviteli rendszerek és a nemzetközi pénzügyi beszámolás harmonizálása a konszolidálásban

Harmonising National Accountancy and International Financial Report in Consolidation

A XX. század végén a globalizáció térhódításának törvényszerű velejárójává vált a gazdasági integrációs folyamatok elterjedése, a tőke- érdekérvényesítés és a piaci térhódítási törekvések megvalósítása. A modern információszolgáltatás elősegíti a gazdasági stabilitást, hiszen a pénzügyi nyilvántartási rendszerek, a méréssel szembeni egységesítési és minőségi követelmények biztosítják a piac tisztasága mellett a gazdasági környezet megbízhatóságát. A nemzetközi összemérés lehetőségével felszabadulnak a döntés megalapozottsági korlátok, így a piaci verseny a gazdasági-társadalmi és a kulturális fejlődés motorjává válik.

A dolgozatom témájának aktualitását az adja, hogy a nemzetközi kapcsolatok széleskörű elterjedésével a vállalkozások egyre nyitottabbá válnak, a multinacionális vállalatok mellett a kis- és középvállalkozások is bekapcsolódnak a gazdasági integrációba. Az összevont (konszolidált) beszámolók száma évről évre növekszik, amit a tőzsdei jegyzésen kívül az információ orientált társadalmi-gazdasági szféra is generál. Ezen pénzügyi kimutatás ad választ arra a kérdésre, hogy milyen eredményt tud elérni a vállalatcsoport együttesen, mennyire tőke erősek? Milyen a konszern megmérettetése a hazai illetve – a külföldi leányvállalatokon keresztül - a külföldi piacokon egyaránt? Napjaink elvárásának az IFRS szerinti konszolidálásnak meg vannak-e a szabályozásbeli és a technikai feltételei?

KOVÁCS OLIVÉR ISTVÁN
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Muraközy László
egyetemi docens

Üzenet haza – Fiskális fenntarthatóság európai panorámában

Message home – Fiscal sustainability in European panorama

Dolgozatomban a fiskális fenntarthatóság kérdéskörét igyekszem a közgazdaságtan speciális okuláréján keresztül boncolgatni, mégpedig abból az aspektusból, hogy az eddig megalkotott elméletek és európai empíria tükrében mikor mondhatjuk azt, hogy a fiskális konszolidációs lépések kedvező hatásmechanizmussal járulnak hozzá a fiskális fenntarthatósághoz. Arra keresem a választ, hogy az egyes európai fiskális konszolidációs lépések hol bizonyultak előnyösnek, s hol hátrányosnak a fenntarthatóság kontextusában. A tanulságok hazánk számára is fontos üzenettel szolgálhatnak, hiszen Magyarországon a rendszerváltás óta eltelt közel két évtized égető gazdaságpolitikai kérdései között említhető, hogy a fiskális fenntarthatóság nézőpontjából nem sikerült Grál lovag módjára menedzselni az államháztartást, és a nagy jóléti ellátórendszerek fokozódó, újra és újra felbukkanó működési zavarai is szimptomatikus közvetítői a fiskális fenntarthatóság megvalósulatlanságának.

A dolgozat során négy európai ország (Portugália, Spanyolország, Svédország, Finnország) képezi azt a nemzetközi tükröt, amiben a végül élesen exponálódó tanulságok fontos üzenetet közvetítenek az olyan kis és nyitott gazdaság számára is, mint hazánk. A tapasztalatok azt mutatták, hogy az egyszeri, átmeneti jelleget megütő és elsősorban bevételoldali (lásd. Portugália) célfüggvénnyel dolgozó konszolidációs gyakorlat helyett a kiadásoldali fiskális konszolidáció bizonyul követendőnek, de a fiskális fegyelmet aktivizáló intézményi szabályozás és az államháztartás alrendszereit hosszú távon finanszírozhatóvá konvertáló strukturális reformok is a fiskális fenntarthatóság elérését segítik.

Magyarország az európai tapasztalatok üzenetének megfogadásában nem tartozik a jó tanulók közé, az említett területeken nagyok az elmaradásai. Meggyőződésem, hogy szükséges lenne a jövővel való tervezés jegyében szakítani az elméletek alapján is csak rövid távú örömöket előidéző, meglehetősen előrehaladott állapotú fiskális fegyelmezetlenséggel, és elköteleződni a fiskális fenntarthatóság perspektivikus diszciplínája mellett, hiszen bizonyos értelemben a jövő lesz a jelen.

KOVÁCS PÉTER
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Kozma András
professor emeritus

A valós érték szerepe a vagyonértékelésben

The role of fair value in business valuation

A vagyon pontos meghatározása a működés megkezdésétől a befejezéséig egy input-output kapcsolatrendszert megtestesítve szolgálja az információ és tudás alapú társadalom tőkemegtérülés és vagyonorientált követelményi bázisát. A vagyonértékelés fontossága és szükségessége nem vitatható, hiszen az mindig a vállalkozás struktúrájára épül, jövőbeni becsléseket és továbbfejlődési előrejelzéseket jelent. A fejlett tőkepiacokon a vállalkozási érték a tulajdonos vagyona, ezért annak maximalizálása a fő cél, értékmérője pedig a piaci érték lehet. A vagyonértékelés módját az országok fejlettsége, kultúrája, történelmi öröksége nagymértékben befolyásolja, de a piacorientáltság, mint gazdasági hajtóerő kikényszeríti a modern tőkepiacok elvárásaihoz való alkalmazkodást. A vállalati stratégiák fejlődésének egyik feltétele a hatékonyan működő tőkepiac, hiszen az értékmaximalizáló törekvésekhez a jövőbeli hozam és a tőkeköltség egybeesésén túl – szakítva a hagyományos üzemgazdasági szemlélettel -, modern pénzügyi, befektetési technikák váltak a versenyelőny forrásaivá. Ez vezet el a vállalkozás vagyonának a valóságban igazolható explicit megközelítéséhez a piaci érték és a tőzsdei árfolyamokon keresztül. A dolgozatban a piaci érték megnövekedett szerepének bemutatására kerül sor, hiszen a valós érték a tényleges realizálódás és a piaci elismertség relevanciája. A téma boncolgatása válaszkeresés arra, hogy a piaci érték, mint valós érték hogyan hat a vagyonra, annak megtérülésére, a befektetői hajlandóság befolyásolásában. A teljesség igényére törekvés nélkül a gazdálkodás legjellemzőbb területeit kiemelve kerülnek bemutatásra azok az eljárások és módszerek, amelyek alkalmazását a számviteli törvényi szabályozások tesznek lehetővé a vagyon pontosabb és hiteles kimutatása érdekében. A dolgozatban a valós értékelés a piaci értékre való helyesbítést takarja a cégalapításhoz kapcsolódó apportértékelésen, a vállalkozások megszűnésekor alkalmazható vagyonértékelésen, a lízingügyletek maradványérték által képviselt vagyonérték meghatározásán, a kapcsolt vállalkozások vagyonának valós értéket befolyásoló elszámolásán, valamint a pénzügyi instrumentumok valós értéken történő értékelésén keresztül.

KOVÁCS SÁNDOR ZSOLT
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kiss György
egyetemi docens

Bankfúziók: okok és hatások

Bank mergers and acquisitions: causes and results

A dolgozat célja bemutatni azokat az okokat, amelyek a pénzügyi szolgáltatói szektorban az elmúlt évtizedekben megindult változások mögött meghúzódnak. Minden ilyen ok közvetett, vagy közvetlen módon visszevezethető a globalizációs folyamatokra. Ezen kialakuló okok áttekintése, mint például a méretgazdaságosság, az univerzalizáció és az egyéb pénzügyi befektetők térhódítása után kitérek a Nyugat- és a Kelet-Európában végbement fúziós foyamatokra, főleg azok magyarországi vonatkozásaira a két kontinensrészen lezajlott fúziók különbözőségeire, összefonódásaira. A kelet-európai pénzpiacokon teret nyerő nagy bankcsoportok térhódításának jelenbeli helyzetét a dolgozat 2. számú mellékletében foglaltam össze.

Az írásom fő gerincét a magyar viszonylatok alkotják. Elsőként megemlítem a mai magyar bankrendszer kialakulásának történetét, történelmét, majd megpróbálok helyzetképet adni a bankpiacon ma folyó versenyről. A piac vizsgálata után rátérek a konkrét fúziós esetekre, a dolgozat elején tárgyalt nagyobb ok-csoportokra bontva a lezajlott ügyleteket, majd ezek összegzéseként leírom ezen folyamatok makrogazdasági előnyeit, illetve hátrányos tulajdonságait is.

Zárásként összegyűjtöttem mire érdemes, fontos figyelnie egy fúziós szerződés szereplőinek, milyen érdekeket kell szem előtt tartania.

Úgy gondolom dolgozatom hiteles és érthető képet nyújt az olvasónak arról miért is történnek meg a bankpiaci összefonódások, miért kellenek is ezek egyes esetekben. Emellett remélem a dolgozattal valamelyest hozzájárultam a mai magyar bankpiac, annak nemzetközi szálainak bemutatásához.

KOVÁCS ZSÓFIA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Lukács Eszter
egyetemi adjunktus

A transznacionális vállalatok jelentősége napjaink világgazdaságában és Magyarországon

The importance of the TNC's in the world economy and in Hungary

A XXI. század legjellemzőbb folyamatai közé tartozik a vállalatok nemzetközivé válása, vagyis a transz- és multinacionális vállalatok számának növekedése. Tevékenységük, modern szervezési és vezetési ismereteik, illetve az általuk végzett közvetlen külföldi befektetések révén ezek a társaságok meghatározó szerepet töltenek be a világgazdaság struktúrájának alakításában. Emiatt okkal nevezhetjük őket a gazdasági globalizáció főszereplőinek.

A 2007-es évben a külföldi tőkebefektetések globális értéke elérte minden eddiginél magasabb értékét. Ez leginkább a fejlett országoknak tulajdonítható, de a fejlődő gazdaságok szerepe is évről évre jelentősebbé válik.

Ami Magyarországot illeti, rendszerváltás óta jelentős értékű külföldi tőkebefektetés valósult meg, ennek állománya 2007-ben elérte a 66,4 milliárd eurót. A tőke vonzásában meghatározóak voltak a privatizáció nyújtotta lehetőségek, a megfelelő földrajzi elhelyezkedés, a stabil jogi környezet, a fejlett infrastruktúra, az olcsó és képzett munkaerő rendelkezésre állása és a kormányzati ösztönzők.

A transznacionális vállalatok jelenléte egy rugalmas, de átgondolt gazdaságpolitikával rendelkező országban pozitívan járulhat hozzá a gazdaság fejlődéséhez, és modernizációjához, ellenkező esetben negatív hatásokat is eredményezhet. Ezért a nemzetközi tevékenységet végző társaságok szerepe kiemelkedő fontosságú egy nemzet gazdaságában.

KÓKA ANDREA
SZABÓ ISTVÁN
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Becskyné Dr. Nagy Patrícia
egyetemi adjunktus

Intézményes kockázatitőke-finanszírozás két esete és tendenciák Magyarországon

Two cases of Formal Venture Capital Investments and tendencies in Hungary

Témaválasztásunk oka, hogy a kockázatitőke-finanszírozás kurzus keretében betekintést nyertünk ezen témakörbe, amely felkeltette érdeklődésünket. Kutatási kérdésünk az, hogy hogyan valósul meg az intézményes kockázatitőke-befektetés a gyakorlatban. A dolgozat megírása hosszas kutatási munkát igényelt, mivel a cégek a befektetéseikkel kapcsolatos adataikat nem szívesen hozzák nyilvánosságra.

A dolgozatot felépítését tekintve három egységre lehet tagolni. Az első rész tartalmazza az intézményes kockázatitőke-finanszírozással kapcsolatos fogalmakat. A második rész egy átfogó képet foglal magában a magyarországi kockázatitőke-finanszírozás tendenciáiról. A dolgozat végén pedig két esettanulmányt szemléltetünk.

A dolgozat elkészítéséhez kvalitatív kutatási módszert alkalmaztunk. Az esettanulmányokban két vállalatnál véghezvitt intézményes kockázatitőke-befektetés gyakorlati megvalósulását szerettük volna szemléltetni. A két választott vállalat eltérő iparágban tevékenykedett, a Hajdú-Bét Rt. a baromfi- és baromfifeldolgozó-iparban, a Biorex Rt. pedig a gyógyszeriparban. Az említett két vállalatnál fejlesztőtőke befektetés történt, azonban a Hajdú-Bétbe egy kockázatitőke-társaság, míg a Biorexbe főként egy kockázatitőke-alap fektetett be. A befektetést követően mind a két vállalatnál a kockázati tőkésnek jelentős külső problémákkal kellett megküzdenie, amelyeket nem sikerült elég hatékonyan megoldani, valamint a kiszállásokat sem tervezték meg megfelelően. Mindezek oda vezettek, hogy a két intézményes kockázatitőke-befektetés sikertelenül zárult.

Az esettanulmányokban is megfigyelhető, hogy az intézményes kockázatitőke-befektetésnek két szervezeti formája van: kockázatitőke-társaság és kockázatitőke-alap. Az intézményes befektetők nem saját vagyonukat, hanem egy társaság vagy egy alap tőkéjét fektetik be, valamint már a befektetés kezdetén a kiszállási stratégián gondolkoznak, amelynek a lehető legnagyobb haszonnal kell megvalósulnia.

KÓRÁDI ÁGNES
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment alapszak, piactervezés szakirány
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulensek: Szeredi Pál
tudományos munkatárs
Szekeres Judit
ügyvezető igazgató, EMI zenei Kft.

Illegális médiahasználat a fiatalok körében, különös tekintettel a zenei anyagok internetes felhasználására

Illegal media use among the youth – especially the music tracks on the Internet

TDK dolgozatom témájául az illegális médiahasználatot választottam a fiatalság körében. A 21. század elejétől kialakult egy jelenség a fiatalok körében, amelyet sem a kormányok, sem a kiadók nem tudnak megfelelően kezelni. A dolgozatomban megvizsgáltam milyen okok vezettek ahhoz, hogy a mai fiatalok illegálisan szerzik be a zenei anyagokat. Ez a kérdés nemcsak manapság merült fel, hanem már az első hanghordozók megjelenésétől kezdődően. Dolgozatomban áttekintem az elektronikus hanghordozók és a hangrögzítés technikájának fejlődését kezdetektől napjainkig, és egyben választ adok arra, hogy milyen mértékben változott a technika a zenei iparhoz képest. Az első illegális médiahasználat már a 70-es években jelentkezett, de ennek kialakulásához társadalompolitikai problémák vezettek. Egy politikai rendszer (szocializmus) politikai-kultúrpolitikai tiltása következtében jelentkezett. Amit viszont a 80-as és 90-es évektől látunk az már a szabad piac kialakulása, a rendszerváltás eredményeképpen kialakult helyzet. Kutatásom a magyar felnőttek, és a fiatalok hanghordozó-beszerzési szokásairól, egyértelműen rávilágított arra, hogy a megkérdezettek fele egyáltalán nem vásárol cd-t. Tehát a legnagyobb probléma a 21. században, hogy a gyors technikai fejlődés következtében a lemezkiadó cégek nem tudnak megfelelően alkalmazkodni a digitális világ kialakulásához. A fiataloknak már nem érték a hanghordozók fizikai birtoklása, a minőséget már nem fontos számukra. Amennyiben az interneten néhány kattintással hozzáférhetőek a legújabb zenei anyagok, akkor már nem fogják megvásárolni őket, irreálisan magas árakon. Tehát a második ok az illegális médiahasználat kialakulásához az anyagi motívum, mert a hanghordozók árfekvése nem minden esetben arányos a tartalmukkal és a forgalmazás is emeli az árakat. A dolgozatomban felvázoltam egy megoldási alternatívát, ami a Digitális Lemezkiadásban rejlik.

Úgy vélem, hogy az illegális médiahasználat problémája nagyon is sürgető probléma, hiszen ha a kiadók nem alakítják ki a helyzethez alkalmazkodó megfelelő marketing stratégiájukat, akkor a fiataloknál csak másolt cd lesz a jövőben is.

KÓRIK VALÉRIA
III. évf.olyam
Üzleti fakultás
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Müller Anetta
főiskolai docens

Az Észak-alföldi régió főbb fürdőinek összehasonlítása a vendégelégedettség tükrében

Comparison of the main spas in the Northern Plain concerning guest satisfaction

Az Észak-alföldi régió egészségturizmusának bemutatásához a szolnoki Liget Termálstrand és Élményfürdő, a nyíregyházi Aquarius Élményfürdő, a Hajdúszoboszlói Hungarospa Zrt., valamint a debreceni Aquaticum Mediterrán Élményfürdő kínálati elemeinek és vendégelégedettségének kutatására vállalkoztam, amelynek során az alábbi kérdésekre kerestem a választ:

Milyen hasonlóságok és különbözőségek figyelhetők meg a fürdők célcsoportjait illetően? Hogyan alakult a fürdővendégek elégedettsége a fürdő környezetével, modernségével, a személyzet munkájával, a vendéglátóipari egységekkel, a fürdő által kínált programokkal, sportolási és szabadidőeltöltési lehetőségekkel kapcsolatosan?

A fürdőkben összesen 500 db magyar, 30 db angol és 30 db német nyelvű kérdőívet töltettem ki. A kérdőívek gondos áttekintése után 457 db helyesen kitöltött, feldolgozható kérdőív született. (Szolnok: 121 db, Nyíregyháza: 113 db, Hajdúszoboszló: 113 db, Debrecen: 110 db). A fürdőkutatás eredményeit SPSS 14.0 szoftver segítségével dolgoztam fel, melynek során átlagot, szórást, Pearson-mutatót és korrelációt számítottam. Kutatásom során megállapítottam, hogy még a hajdúszoboszlói és a debreceni fürdők célcsoportjában az idősebb korosztály tagjai domináltak, addig a szolnoki, valamint a nyíregyházi létesítmények látogatói elsősorban a fiatalabb korosztály tagjai közül kerültek ki. A Hajdúszoboszlói Hungarospa Zrt. és az Aquaticum jelentősebb szerepet tölt be a külföldi és az országon belül távolabbról érkező vendégek vonzásában. Ezzel szemben a szolnoki és nyíregyházi látogatók elsősorban magáról az adott településről, illetve annak környékéről érkeztek. A vendégelégedettséget vizsgálva elmondhatjuk, hogy a legelégedettebbek voltak a turisták összesítésben a fürdők nyitvatartási rendjével, a személyzet munkájával és a helyi lakosok vendégszeretetével. A leggyengébb „osztályzatokat" pedig a fürdőkben található vendéglátóegységek árai, az ár-érték arány, valamint a fürdők által szerevett programok témaköre kapta. Az eredményeket részletesen a dolgozatban ismertetem.

KRESZTYANKÓ ZSUZSANNA
V. évfolyam
LENCSÉS VIKTÓRIA
végzés éve: 2008
közgazdász-gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Az Európai Unió külgazdasági kapcsolatai Latin-Amerikával

The foreign economic relations of the EU with South America

A latin amerikai országok az elmúlt évtizedekben óriási gazdasági, politikai változásokon mentek keresztül. Az importhelyettesítő iparosítást elhagyó, bátor világpiaci nyitást követően a térség országai egyre vonzóbb befektetési célterületté váltak az amerikai és az európai vállalatok számára. Dolgozatunkban a két gazdasági integráció, az Európai Unió és a Mercosur közötti kapcsolatrendszer a vizsgálat tárgya, de bizonyos gazdasági kapcsolatok vizsgálata során, elsősorban a kereskedelmi és működőtőke- befektetések (Foreign Direct Investment FDI) szempontjából, bevettük a vizsgálatba Mexikót, Chilét, Venezuelát is.

A dolgozat bevezető szakaszában ennek megfelelően röviden áttekintjük a két integráció fejlődését, kialakulásának körülményeit, majd a két integráció aggregált kereskedelmi adatait vizsgáljuk. Ezután az országonkénti elemzések következnek. Az Európai Uniót egyetlen egységként tekintjük, míg a latin amerikai országokat az Európai Unióval folytatott kereskedelem mértéke szerint válogattuk be a vizsgálatba: Argentína, Brazília, Uruguay, Paraguay, Chile és Mexikó országokra koncentrálunk.

A dolgozat második felében a két térség közötti tőkeáramlás változásait elemezzük, szintén egy egységként tekintve az Európai Uniót, a latin amerikai országok közül pedig Argentínát, Brazíliát, Chilét, Mexikót, Kolumbiát és Venezuelát kiválasztva. A térségbe a működő tőke elsősorban a multinacionális vállalatok közvetítésén keresztül érkezik, ezért néhány jelentősebb európai tulajdonú multinacionális vállalattal is foglalkozunk.

Végül Magyarország és három legjelentősebb latin amerikai gazdasági partnere (Argentína, Brazília, Mexikó) közötti kereskedelem adatait, kapcsolatait vizsgáljuk.

KRISKÓ ANDREA
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Tatay Tibor
egyetemi adjunktus

Emisszió-kereskedelem

Emission Trading

A huszonegyedik század kihívásai között kitüntetett figyelem övezi a környzetvédelem kérdését. Az iparosodás okozta egyre nagyobb környezetterhelés és környezetszennyezés globális problémákat vet fel, melyekre a nemzetállamoknak együttesen kell megoldást találniuk. A fosszilis energiahordozók ideje gyakorlatilag lejárt, kimerülőben vannak a Föld tartalékai. Mára a megújuló energiahordozók mind szélesebb körű felhasználása melett, az üvegházhatású gázok kibocsátásanak drasztikus csökkentése áll a klímavédelmi intézkedések élén.

A kyotói folyamat ismertetésén keresztül próbálom felvázolni az Unió fő klímavédelmi célkitűzéseit, a környezetvédelmi szabályozók összekapcsolásának lehetőségét, az egyes eszközök előnyeit, hátrányait.

Dolgozatomban az emisszió kerskedelmet mint a klímavédelem egyik legfontosabb eszközét próbálom megragadni. Az Európai Unió az „élenjárás" jegyében számos intézkedésével igyekszik jó példát mutatni a világ számára. Az egységes energiaadón túl, saját emisszió-kereskedelmi rendszert üzemeltet, ezzel is ösztönözve a kibocsátás csökkentést. Az Unió az ETS-sel (Emission Trade Scheme) a kibocsátás-kereskedelem egy speciális rendszerét indította el 2008-ban, centralizált, szabályozott keretek között. A jogi és piaci környezeten túl vizsgálom a kereskedés szereplőit, a kvóták fajátit, a tőzsdei és OTC kereskedés résztvevőinek motivációját. Bemutatom a Joint Implementation és a Clean Development Mechanism fő jellemzőit, az emisszió kereskedelemben résztvevők érdekütközéseit.

Vizsgálom a kvóták leosztásának folyamatát, a „cap and trade" rendszer működését és a kibocsátási egységek árfolyamára ható tényezőket.

Tézisem, hogy a széndioxid, mint pénzügyi/tőzsdei instrumentum speciális jegyekkel bír, árfolyamának mozgása összetett gazdasági, poltikai folyamatok eredménye.

KRUPINCZA MARIANN
II. évfolyam
Andragógia szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Herczeg Tamás
c. főiskolai docens

„Egy másik nemzedék" – Az emo egy kívülálló szemével

„An other generation" – About emo with eyes of extrinsic

Dolgozatomban kívülállóként több szempontból is megvizsgáltam napjaink divatos szubkultúráját, az emot és annak válfajait.

Az alapfogalmak és a történeti rész után empirikus vizsgálatok következnek. Ebben az egységben megnéztem a helyét a társadalomban, meglétét az interneten, megközelítettem a pszichológia szempontjából, utánajártam az életfilozófiájának és a válfajait is kielemezte külön-külön.

Marketing aspektusból is folytattam vizsgáaltokat. Kíváncsi voltam, hogy a reklámok milyen hatással vannak az emo szubkultúra tagjaira, mennyire befolyásolják vásárlási szokásaikat. Megkérdeztem egy reklámügynökség dolgozóját az internetes reklámfogásokról és a tudatos fogyasztóvá nevelés lehetőségeiről.

Két békéscsabai üzletbe is ellátogattam, és a fiatalok vásárlási szokásaival kapcsolatban tettem fel kérdéseket az eladóknak.

Az emo zenére és a hozzá kapcsolódó üzleti világra is kíváncsi voltam. Egy rövid zenei ismertető után megnéztem, hogy hogyan működik a „sztárgyár", hogyan futattják be a szakemberek a zenekarokat és a zenészeket.

Kitértem a manapság csökkenő tendenciát mutató lemezpiacra is. Megnéztem az okokat és az esetleges kiutaknak is próbáltam utánajárni.

Elemeztem a kutatásom során készített interjúkat és ezekből levontam a tanulságokat.

Legvégül kérdéseket vetettem fel, melyek többek között a emo szubkultúra jövőjére vonatkoznak.

KUJÁNI KATALIN OLGA
V. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
Mezőgazdaság és Élelmiszertudományi Kar, Mosonmagyaróvár
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szabó István
egyetemi tanár

A növényvédelmi előrejelzés szerepe az agrár-környezetgazdálkodásban, helye a fenntartható mezőgazdaságban

The role of the plant disease forecasting system in agro-environmental management and its place in sustainable agriculture

Az Európai Unió több oldalról szabályozza a mezőgazdasági termelést, mindezt úgy, hogy a Közös Agrárpolitika által körvonalazódott célokat érvényesítse. Odafigyelve a túltermelés mérséklésére, a fogyasztók igényeinek kiszolgálására, a minőség biztosítására és az élhető vidék támogatására. Ebben a tudatban fogalmazódott meg az a tézis is, miszerint „az agrár-környezetgazdálkodás célja a természeti erőforrások okszerű, fenntartható biztosítása és az élelmiszerbiztonság elősegítése”.

Az integrált és ökológiai programok előírásaiban szerepel a növényvédelmi előrejelzésre alapozott termelés végzése, mely már fogalom a gazdák számára. A támogatott programok által új környezetkímélő technológiákat ismerhetnek meg, a tervezettnél kisebb számban végezhetnek energiatakarékos művelést, mindezzel hatékonyabbá és rentábilisabbé téve gazdálkodásukat.

Kutatásaimmal bemutatom, hogy a 2004 óta működő növényvédelmi előrejelzés által szolgáltatott információkat a gazdák mennyire tudták adaptálni, valamint a kapott információkkal tudták-e a növényvédelemre fordított költségeiket csökkenteni (vegyszeres kezelések számának csökkentése, a munkaerő-ráfordítás költsége, gép- és üzemanyagköltség). Vizsgálataimat Kecskeméten és környékén végeztem egy szaktanácsadással foglalkozó vállalkozásnál, ahol kérdőíves módszerrel mértem fel a termelők elégedettségét. Emellett a jakabszállási növényvédő szer nagykereskedéstől kaptam adatokat a vizsgálataim pénzügyi hátterének igazolásához.

A kapott eredmények alapján a szaktanácsadás hatékonyságát és az almatermesztésben rentábilis alkalmazhatóságát mutatom be. A vizsgálataim igazolták a növényvédelmi előrejelzés alkalmazhatóságát és hatékonyságát az agrár-környezetgazdálkodásban.

KURFÜRST ERZSÉBET
IV. évfolyam
Vállalkozó menedzser szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Gulyás László
egyetemi doncens
Dr. Majó Zoltán
egyetemi adjunktus

A hazai top cégek karrier oldalainak jellemzői

The flavours of carrer pages by the hungarian top companies

A dolgozat 5 nagy részből épül fel.

Az első fejezetben az információs társdalom fogalomkörét írom le szakirodalmak alapján. A második nagy fejezetben az e-hrm fogalmát, az e-hrm jellemzőit és fejlődési szakaszát írom le.

A harmadik fejezet az online, e-toborzás fogalmát, tulajdonságait írja le. A negyedik fejezetben a kutatási anyag alapját adó 50 vizsgált cég 2004-2008 közötti fejlődését írja le, a kutatási design alapját adó acheni Munkatudományi Intézet által kidolgozott karrier lapok jellemzői szerint.

Az ötödik fejezetben a 2008-as helyzetet mutatom be a hazai top cégek karrier lapjain keresztül.

A dolgozat alapját két kutatási anyag adja: az egyik amiben 2004-től kezdve 2008-ig a top 50-es karrier lapok általános vizsgálatát adja, ezen anyag Majó Zoltán saját kutatása melyet rendelkezésemre bocsátott a dolgozat elkészítéséhez. A 2008-as helyzet bemutatásához viszont a HVG top500-as cégrangsorát vettem alapul, amely rangsort a hetilap 2007-ben tett közzé.

A kutatással azt szerettem volna megmutatni hogy a hazai top cégek hogyan használják ki az internet adta lehetőségeiket a karrier lapok készítésénél, milyen az „ideális" karrier lapok tulajdonságaival rendelkeznek. A kutatásból az is kiderül hogy az elmúlt évek alatt hogyan változtak meg a karrier lapok jellemzői.

Az összegzésben pedig szeretnék átfogó képet adni a karrier lapok állapotáról, melyek a kutatásaim alapját adó intézményi felmérés legerősebb és leggyengébb tulajdonságai, milyen lehetőseket lehetni használni arra vonatkozóan, hogy a karrier lapok színvonala vagy legalábbis általános megléte előnyt jelentsen mind a munkavállalónak, mind a vállalkozásnak, aki működteti.

KURUCZ ESZTER
PÜNKÖSD JUDIT
II. évfolyam
Turizmus-vendéglátás szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Gubán Pál
főiskolai docens

A civil szervezetek szerepe és lehetőségei Szekszárd turizmusában

Role and possibilities of the non-governmental organizations in the tourism of Szekszárd

A magyarországi civil szervezetek viszonylag fiatalnak tekinthetők, mivel csak az 1990-es évektől, vagyis a rendszerváltás után kezdték meg működésüket. Ebből következik, hogy a tevékenységük, s főleg eredményességük gyerekcipőben jár. Ennek okai nem csak a korukban keresendő, hanem politikai és társadalmi ellentmondásos megítélésükből. Fontos problémát jelent finanszírozásuk is. A tagok ugyan önkéntesen, térítés nélkül, elhivatottságból dolgoznak, de gyakran így is veszélybe kerül a működésük a nem egyértelmű törvényi szabályozás és pénzügyi kiszolgáltatottság miatt. Néhány esetben hiányzik a szakmai felkészültség, illetve a turizmus esetében nem valósul meg a kellő mértékű együttműködés. (Szekszárd és a környéke turizmusának tekintetében mindkét probléma meghatározó.)

Dolgozatunkban bemutatjuk a térség legjelentősebb turizmussal foglalkozó civil szervezeteit, alakulásuk körülményeit, jelenlegi helyzetüket és jövőbeli elképzeléseiket és esetleges problémáikat.

Kutató munkánk során sok negatívumot tapasztaltunk a vizsgált szervezetek működésébe ám az is világossá vált számunkra, hogy a civil szervezeteknek van létjogosultságuk - melyet a nemzetközi példák igazolnak-, mivel a működésükkel együtt járó társadalmi szemléletváltozás aktivitását elősegítheti, jelentős többleterőforrásokat képes mozgósítani, amelyekkel a turizmus magasabb szintű, emberibb működését alapozhatja meg.

KUSMICZKI ANDREA
Végzés éve: 2008
Közgazdász-gazdálkodási Szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Szerb László
egyetemi docens

Az informális befektetők kockázatkezelési sajátosságai Magyarországon

Risk handling characteristics of informal investors in Hungary

Dolgozatomban egy rendkívül kutatott téma, az informális tőkebefektetés egy kevésbé ismert szegmensét kívánom bemutatni. A szakirodalom bőségesen foglalkozik az informális befektetők „krémjének" tekintett üzleti angyalok vizsgálatával, a rokoni körben végzett befektetéseket azonban alapvetően „nem racionális" alapon nyújtott szeretetpénzként kategorizálja. Ugyanakkor a magyar és más kelet-európai volt szocialista, továbbá ázsiai országok informális befektetéseinek döntő része a rokoni körben valósul meg. Ráadásul ezek a befektetések sokszor magas összegűek, Magyarországon több millió forintot is kitesznek, ami messze túlmegy a szeretetpénz elfogadható nagyságrendjén. Innen származik az ötlet, hogy vajon mi mozgatja ezeket a befektetőket a befektetővé válás és a befektetett összegről szóló döntés során.

A dolgozat ezt a rést próbálja áthidalni, magyarázatot keresve arra, hogy vajon miért finanszíroznak informális befektetők nagy kockázatú induló vagy növekvő kisvállalkozásokat, s miért vonakodnak mindezektől az intézményes befektetők (bankok, kockázati tőkések). A felállított koncepcionális modell szerint az informális befektetővé válást, illetve a befektetett összeget az alapvető karakterisztikák (jövedelem, kockázati attitűd, motiváció) mellett a különböző kockázatok (üzleti, finanszírozási, kapcsolati kockázat) kezelési képessége is befolyásolja. Erre a modellre épül a dolgozatban bemutatásra kerülő empirikus kutatás is, mely egy 466 elemet tartalmazó minta statisztikai elemzése nyomán szolgáltat információkat a magyar informális befektetők kockázatkezeléséről, a befektetett összeget befolyásoló tényezőkről. A rendelkezésre álló adatbázis alapján vizsgálható volt, hogy miben különböznek a potenciális és tényleges informális befektetők a befektetést elutasító egyénektől. A koncepcionális modell empirikus tesztelése azt mutatja, hogy a kockázatkezelési képességek, módok alapvetően meghatározzák, hogy az egyes informális befektetők melyik klaszterbe tartoznak, s az egyes klaszterek egymástól jól elkülöníthető jellemzőkkel bírnak.

A dolgozatban feldolgozott téma az informális befektetés egy új, eddig még nem vizsgált dimenziójára mutat rá, új kutatási lehetőségeket és további kérdések sokaságát felvillantva a téma iránt érdeklődők számára.

KUTI ALEXANDRA
IV.évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
KAPOSVÁRI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Szakály Zoltán
egyetemi docens
Fülöp Nikoletta
Phd-hallgató

Kaposváron tanuló, 15-25 év közötti fiatalok szórakozási szokásai

The entertainment habits of students between ages 15-25 in Kaposvár

A történelem során nagy tömegek számára az emberi élet feltétele és célja a munkavégzés volt. A munka szerepét nem kicsinyítve megállapíthatjuk, hogy a modern korban megnőtt a szabadidős tevékenységek jelentősége. Napjainkra gazdasági ágazatok épülnek a szabadidős tevékenységekre: a könyvkiadók mellett megjelenik a multimédia, szállodaláncok, falusi turizmus, wellness központok, áruházláncok, vendéglátó- és szórakoztató egységek nagy számban tűnnek fel. Ezért fontos, hogy a gazdasági szakemberek is megismerjék a szórakozási formák jellemző trendjeit. Dolgozatomban Kaposvár 15-25 éves korosztályának szórakozási szokásairól, e formák motivációiról adok átfogó képet. Feltérképeztem továbbá Kaposvár város szervezett szabadidős tevékenységének lehetőségeit, majd kerestem a vizsgált korosztály rizikómagatartásának okait és indítékait. Tanulmányom elkészítéséhez szekunder és primer adatokat egyaránt felhasználtam: a már meglévő szakirodalmak mellett, saját kutatást végeztem a szórakozási szokásokról. Primer eredményeimet kérdőíves megkérdezés és fókuszcsoportos beszélgetések során kaptam. Választásom azért esett erre a korosztályra, mert véleményem szerint ők jelentik az egyik legnagyobb piaci lehetőséget a szórakozás területén. Az eredmények elsősorban arra a tényre mutatnak rá, hogy a mai fiatalság befolyásolására nem hatnak a szokásos marketingkommunikációs eszközök. Ha szórakozási formát választanak, a 15-25 éveseknél a társaság és a közvélemény a domináns befolyásoló erő. A fiatalok számára elengedhetetlen a szórakozáshoz az alkoholfogyasztás, illetve az alkalmi dohányzás, vagy akár a drogfogyasztás is. Kaposvár szervezett szórakozási lehetőségei alapvetően az igényeiknek megfelelőek, de vannak még hiányosságok. A leglényegesebb pótolnivaló egy olyan szórakoztató komplexum, ahol kulturált környezetben és minimális anyagi fedezettel is kellemesen tudják eltölteni a szabadidejüket.

KUTI ZSÓFIA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Rudnák Ildikó
egyetemi adjunktus

A legfontosabb humán értékek – kutatás a Szent István Egyetem levelező és távoktatás formában tanuló hallgatók körében (2007/2008)

The most important human values – Research among the students of SZIE at the form of correspondance and distance (2007/2008)

A TDK munkám témája a legfontosabb humán értékek vizsgálata a XXI. század elején. Humán erőforrás menedzser szakirányos hallgatóként kíváncsi vagyok arra, hogy a hallgatók, akik munka mellett végzik az egyetemet, miket sorolnak az értékeik közé a mai rohanó világban. Az értékeket ők, maguk határozták meg írásbeli munkáikban. Ezen adatok birtokában az általuk megnevezett értékeket 3 csoportba soroltam /elsődleges, másodlagos, harmadlagos értékek/.

Az értékek világa természetesen absztrakció, amely épp úgy nem szakítható el az élet egyéb dolgaitól, tárgyaktól, személyektől, eseményektől, a tevékenység számtalan formájától, mint ahogyan a szépség, a jóság, a hatalom vagy épp a bűn világa sem határolható el önálló entitásként, önálló valóságdarabként az emberi létből.

A kutatásomban vizsgálom a levelezős és távoktatásban lévő hallgatók korosztályok és nemek szerinti eredményeit, azok egymáshoz viszonyított különbségeit és hasonlóságait, illetve a humán értékek rangsorát.

A későbbiekben célul tűzöm még ki, hogy a nappali tagozatos hallgatók körében is elvégezzem ezt a vizsgálatot, és azt követően összevessem, hogy mennyire hasonlóak vagy eltérőek a nappalis és levelezős illetve távoktatásban tanuló hallgatók értékrendszerei.

LABANCZ ÁGNES
IV. évfolyam
Gazdálkodási Szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Lukács Edit
egyetemi adjunktus

Vállalkozó nők a XXI. század sodrásában

Business women in the twist of the 21st century

TDK dolgozatom témája a vállalkozó nők. Vizsgálatom tárgya leginkább a tényekre és az okokra irányul. Megpróbálom megvizsgálni, mennyire vannak hátrányos helyzetben a férfi kollégáikhoz képest, azok a nők, akik vállalkozni szeretnének. Továbbá arra keresem a választ, hogy miért van sokkal kevesebb női vállalkozó és női menedzser annak ellenére, hogy nő az egyetemet végzett és magasan képzett nők aránya. Dolgozatom során szekunder kutatást végeztem, melynek célja az volt, hogy feltárja és bemutassa a női vállalkozók és női menedzserek helyzetét a múlt században és napjainkban egyaránt.

Fontosnak tartom ezt a témát megvizsgálni, bár sokat hallani napjainkban a női diszkriminációról, nem sok dolgozatot, könyvet lehet találni és olvasni a női vállalkozókról. A dolgozatom keretében több helyen kitérek a női felsővezetőkre is, mert szoros kapcsolat van a felsővezetők és a vállalkozók között.

Megvizsgálom milyen társadalmi jelenségek állnak a tények mögött. Kitérek az üvegplafon jelenségre is, amely nagyban meghatározza a nők karrierlehetőségeit. Az önállóvá válás nagyobb teret nyújt a nők számára az önmegvalósításra, mint ha alkalmazottként dolgoznak. Ha nagy szervezeteken belül próbálnak a nők feljebb jutni, akkor egy bizonyos üvegplafon gátolja meg őket előbb vagy utóbb az előrelépésüket. A női vezetőknek nagyobb árat kell fizetniük a vezető pozícióba jutásért, sokszor további életüket meghatározó döntési helyzetbe kerülnek. Foglalkozom még számos női előrejutást segítő intézkedéssel, törvénnyel, szervezeten belüli intézkedéssel.

Bemutatom az elmúlt években tapasztalható tendenciákat, hogyan alakult a nők helyzete az említett szektorokban. Tanulmányozom milyen helyzetbe kerülnek a nők, ha vállalkozást szeretnének indítani, mi befolyásolja döntésüket. Napjainkban is jellemző még a társadalomra, hogy igen erős előítéletekkel és sztereotípiákkal sújtják a női vezetőket. A család és a munka problematikája is felmerült a dolgozatom közben, érdekes, hogy a XXI. században ki, hogyan viszonyul ehhez a témához.

LAKI BALÁZS
I. évfolyam
Programtervező informatikus BSc
EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
LÁM ISTVÁN
I. évfolyam
Mérnök informatikus szak BSc
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Vígh László
egyetemi docens (BME)
Dr. Kurtán Lajos
egyetemi docens (ELTE)

Alternatív adókulcsfüggvények hatásának vizsgálata általános matematikai modellen keresztül

Examination of alternative tax-rate functions' effects through a general mathematic modell

A dolgozatunkban arra kerestük a választ, hogy mely (esetleg eddig nem tüzetesen vizsgált) adókulcsfüggvények lehetnek életképesek adott kezdeti gazdasági körülmények között. Modellünkben egy alapjaiban újszerű, függvényalapú adószámítási szisztémát állítottunk fel. Rendszerünk fő jellemzője a folytonosság.

A függvény felállításakor számos tényezőt (pl. GDP növekedési üteme, rejtett gazdaság aránya, stb.) vettünk figyelembe és építettünk be a kiválogató algoritmusba.

Ez a modell – a leíró jellegű matematikai megközelítése miatt – többféle kiinduló pontot is támogathat. A jelenlegi megközelítés – ez az adózási séma – elsődlegesen nem egy stabil gazdasági rendszerre készült, hanem a stabilitásba átvezető időszakra: egyfajta válságkezelésre. Ezzel a módszerrel javítható lenne napjaink adózást kerülő magatartása. A gazdasági élet szereplői a nyereségösztönző és teljesítményorientált munkájukkal, a valós eredményességi szintjükkel kerülnének a felszínre.

Az algoritmus lefuttatása után az egyik optimális adózási variáció évente 1%-os GDP többletnövekedést, a rejtett gazdaság jelentős részének kifehéredését, az államháztartás bevételeinek szinten tartását nyújtja, valamint növeli a magyar gazdaság versenyképességét.

Az eddigi teszteredmények alátámasztják, hogy az adózók számára egy lényegesen kiszámíthatóbb adózási forma léphetne életbe, ami magában hordozza egy – minimális bürokráciával járó - közteherviselési modell továbbfejlesztési lehetőségét is.

LÁDA ÁKOS
IV. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szabó-Bakos Eszter
egyetemi adjunktus

A magatartás-gazdaságtan és a növekedéselmélet "összeházasítása"

Marrying Behavioural Economics and Growth Theory

Adam Smith élete során két jelentős munkát írt. Az egyik jól ismert: a Nemzetek Gazdagságának köszönhetően mind a mai napig mint a közgazdaságtan atyjaként emlékezünk rá. Ezzel szemben a korábban íródott műve kevésbé ismert - ebben az emberi érzések elméletének alapkövét igyekezett lefektetni. Ha az utóbbi könyv alapján szerezte volna hírnevét, ma valószínűleg inkább a pszichológia atyjaként emlegetnénk.

A klasszikus közgazdászok gyakran foglalkoztak olyan kérdésekkel, amit ma a pszichológia témakörébe sorolnánk. Későbbi írók azonban felhagytak ezzel a szokással – amint idővel a matematika egyre nagyobb teret kapott a közgazdaságtani gondolkodásban, a diszciplína elfordult a pszichológiai kérdésektől, mondván, ingoványos talajon nem áll meg a matematika robosztus, merev építménye. Mára viszont mind matematikai eszköztárunk, mind pszichológiai tudásunk nagyon sokat bővült, ezért sokrétűbb, bonyolultabb modellek építésére nyílik lehetőségünk. Az elmúlt néhány évtizedben a pszichológia és a közgazdaságtan újra közeledett egymáshoz: a magatartásgazdaságtani modellekben szereplő aktorokról feltételezzük, hogy érző lények.

Dolgozatomban megvizsgálom, hogy hova jutunk, ha a hosszú távú növekedést jellemző modelleket érző szereplőkkel népesítjük be. A dolgozat két nagy részből áll. Az elsőben általános szinten vizsgálom, vajon szükségünk van-e olyan modellekre, amelyek formalizáltak, miközben az aktorok érzésekkel rendelkeznek. Arra a következtetésre jutottam, hogy igen, érdemes ilyen modelleket építeni. A második részben egy konkrét modellt építek, amiben megmutatom, hogyan befolyásolhatja egy érzés – nevezetesen az igazságtalanság –, a GDP szintjét általános egyensúlyi keretben. Megmutatom, hogyan rekedhet meg kedvezőtlen egyensúlyban a gazdaság, ahol egyes szektorokban a munkások igazságtalannak érzik a túlzott erőkifejtést és a vállalatok nem találják optimálisnak a társadalmi norma megváltoztatásához elengedhetetlen magasabb ösztönző bér kifizetését.

LÁDA ÁKOS
IV. évfolyam
Közgazdasági szak
LÁDA ZSUZSANNA
V. évfolyam
Nemzetközi tanulmányok szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Gedeon Péter
egyetemi tanár

Valutaválságok a játékelméleten keresztül

Currency Crises through the Lens of Game Theory

A valutaválságokat sokszínűség jellemzi: az 1997-es thaiföldi válság rávilágított, milyen gyenge lábakon állt a dél-kelet ázsiai ország pénzügyi rendszere; az 1992-es brit válság gyökereit a német újraegyesítésben kell keresnünk; Mexikó 1994-es válsága nagyban különbözött az 1982-es adósságválságtól, viszont gazdaságpolitikája mind a két évben hibás volt. Egy valutaválság mind politikailag, mind gazdaságilag meghatározó egy ország történetében. Megítélése is radikálisan változhat az idő múlásával: a font-válság napját, 1992. szeptember 16-át a brit elemzők egy része mára átkeresztelte feketéről fehér hétfőre, jelezve, hogy a válság után a brit gazdaság régen látott felvirágzása következett be. A valutaválságok tehát sokfélék lehetnek, és nem véletlen, hogy magyarázásukra nem áll rendelkezésünkre egységes közgazdasági modell. Mégis, ha eltekintünk a technikai részletektől, vajon nem találunk-e valami alapvető szerkezeti hasonlóságot közöttük? Dolgozatomban a játékelméletet használom, hiszen a politikai és gazdasági döntéshozók érdekei erősen ütköznek a valuta értékvesztésére spekulálókéval. Elméleti modellek azt sugallják, hogy ha a várakozások megváltoznak, egy kis ország könnyen áldozatul eshet. De megfelelő az 'áldozat' szó? Valóban kivédhetetlen a spekulánsok támadása? A valóságban a dolog nem ilyen egyszerű. A megfelelő játék-modell három szereplős: az elit, a polgárok és a spekulánsok döntenek szekvenciális formában. Az elit érdeke a polgárok valamilyen fokú elégedettsége. Ezt a célt vagy egy nagyobb hozamú de kockázatos, vagy szerényebb eredményt hozó, de kevésbé kockázatos úton érheti el. Lehet olyan, hogy a kockázatos utat választja – ekkor viszont a bizalom akár egyszeri megrendülése is valutaválsághoz vezethet.

A valutaválságok politikai gazdaságának ilyen szemszögű vizsgálata ma is nagyon fontos feladat. Sűrű fellegek gyülekeznek a világgazdaság egén és a valutaválság szele már több gazdaságot is megcsapott.

LÁDA HAJNALKA
REICHARDT PÉTER
SZABÓ GÁBOR
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Majoros Pál
főiskolai tanár

„MOL-INA" A regionális térnyerés újabb lépése

„MOL-INA" The latest actions of regional expansion

Dolgozatunkban elsősorban a MOL Nyrt. regionális terjeszkedésének újabb lépését mutatjuk be. A magyar olajvállalat 2008 októberében 47,15% -os részesedést szerzett az INA-ban, mellyel a horvát olajtársaság legnagyobb részvényese lett. A két vállalat stratégiai kapcsolata 2003-ban kezdődött. Kiegészítik egymást a finomítás és a kiskereskedelem területén. A kapcsolat mélyítése számos előnnyel jár mindkét cég számára.

Az esemény fontosságát az is jelzi, hogy ezzel a befektetéssel- melynek értéke majdnem 900 millió euró- Magyarország 2008-ban Ausztria után a második legnagyobb tőkebefektető lehet Horvátországban.

Dolgozatunk első részében a nemzetközi tőkeáramlásokkal foglalkozunk, bemutatjuk hogyan alakult a működő tőkeexport Közép-Kelet Európában a rendszerváltás óta és tisztázunk pár alapfogalmat. Ezt követően feltérképeztük a régió olajpiacát. A vezető olajipari vállalatok a térségben a lengyel PKN Orlen (ami mellesleg a Financial Times felmérése szerint a régió legnagyobb vállalata), az osztrák OMV, a görög Hellenic Petroleum és a MOL. E négy vállalatot regionális integrátorokként szokták emlegetni. Kitérünk a MOL- OMV kapcsolatra. Választ keresünk arra, melyik fél győzelmével zárult a csata, ha egyáltalán beszélhetünk győztesről.

A térségbeli vezető szerepért folytatott harcban a MOL és az OMV közötti különbségek tovább nőnek. A MOL a finomítás és a kiskereskedelem területén piacvezető, viszont a kutatás és kitermelés tekintetében az INA-val egyesülve is csak a második helyen van az osztrákok mögött.

LÁNG ALINA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Dr. Gelei András
egyetemi docens

Erők és ellenerők folyamatos küzdelme – a szervezeti magatartás pszichodinamikai elemzése

Permanent conflict of forces and counterforces – psycho-dynamical analysis of organizational behavior

„Játszanak. Megjátsszák azt, hogy nem játszanak. Ha jelét adom, hogy tudom, hogy játszanak, megszegem a szabályokat, és büntetést kapok. El kell játszanom velük a játékukat, hogy nem tudom, hogy tudom, hogy játszanak." (Laing, 1983) Játékok, játszmák, titkos összjátékok életünk minden területén. Önmagunkkal, másokkal, a munkahelyünk többi tagjával. Titkos összjátékok, ahol nem is vagyunk tudatában annak, hogy mi is résztvevők vagyunk. Támogató társak, statisztálók, vagy éppen elszenvedők. Mégis belemegyünk, mert megkönnyítik a számunkra elfogadhatatlan félelmek, frusztrációk kezelését. Munkánkkal kapcsolatos feladataink elvégzése során sokszor élhetünk át olyan érzéseket, melyekkel nem tudunk megküzdeni azok valós formájában. Elviselhetőbbé alakításukhoz olyan mechanizmusokat hívunk segítségül, melyeket már gyermekkorunk óta sikeresen alkalmazunk. Vizsgálatukat azért tartom fontosnak, mert az általunk használt védekező mechanizmusoknak legtöbbször tudatában sem vagyunk, mégis viselkedésformáló hatásuk jelentős, és a felszínen érthetetlen magatartásokat eredményezhetnek. Dolgozatomban a különböző védekező mechanizmusok szervezeti magatartásra gyakorolt hatásainak bemutatása a célom, és arra keresem a választ, hogy az egyénileg használt mechanizmusból hogyan lehet szervezeti szintű összjáték, illetve a szervezet milyen formában tud segítséget nyújtani tagjainak a napi stressz helyzetek túléléséhez.

Az elméleti összefoglaló után Menzies Lyth 1960-as kórházi ápolók között végzett kutatásának megismétlésére tettem kísérletet az általam választott Idősek Otthonában, hogy egy gyakorlati példán keresztül mutathassam be a szervezetekben rejlő erők és ellenerők szövevényes hálóját, és hogy a végére saját magamon tapasztalhassam meg, mennyire fontos ezen tudat alatti játékok ismerete.

LÁZÁR JUDIT
Végzés éve: 2008
Idegenforgalmi és szálloda Szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Keller Krisztina
egyetemi adjunktus

A magyar lakosság megfelelő tájékoztatása az euró bevezetése előtt, Németország példája alapján

The appropriate information of the Hungarian population before the euro launch on the basis of Germany's example

Németországi tanulmányaim során személyesen is tanúja lehettem, hogy évekkel az euró bevezetését követően még mindig napi témaként vitatják a bevezetés körülményeit, az átállás szervezettségét, a lakosságnak adott tájékoztatás színvonalát, illetve a gazdaságra gyakorolt hatásait.

Első ízben a Németországban a 2000-es év szavának is megválasztott lényegretörő „Teuro" kifejezés keltette fel érdeklődésemet, mely a teuer (drága) és az Euro szavak ötvözéséből származik. Idővel egyre több információ birtokába jutottam, hiszen nem csak politikai illetve gazdasági műsorokban, lapokban hallhattam, illetve láthattam különböző elemzéseket és érveléseket, hanem éppoly felkapott téma volt ez a talk-showkban és kabarékban egyaránt.

Számomra már akkor is úgy tűnt, hogy a félreértések és az ebből fakadó felháborodás a lakosság megfelelő tájékoztatásával minimálisra csökkenthető lett volna.

Úgy gondolom, hogy Magyarország kedvező helyzetben van abból a szempontból, hogy az eurózónához később csatlakozó országként rengeteget tanulhat a bennünket megelőző tagállamok csatlakozási nehézségeiből és ezáltal lehetővé válik számunkra egy zökkenőmentesebb átállás megszervezése.

Pályamunkámban a hétköznapi emberek euró bevezetése kapcsán felmerülő problémáival foglalkozom, megfelelő megoldásokat keresve. Először egy rövid történelmi áttekintést adok az Európai Fizetési Uniótól az euró bevezetés tervéig tartó útról, valamint megválaszolom a kérdést, hogy miért volt szükségünk erre a közös fizetőeszközre. A következőkben a közös pénznem legfontosabb tulajdonságait mutatom be a névválasztástól kezdve a felépítésén át egészen a biztonsági jegyekig. A következő fejezetben a németországi euró bevezetés folyamatát mutatom be. Ezután három különböző publikációt prezentálok, melyek témája a *Teuro.* Majd az általam végzett kutatásról írok, ami a magyar lakosság euróval kapcsolatos tudását vizsgálja. Az utolsó fejezetben pár általam készített ötlet olvasható, melyek a lakosság megfelelő tájékoztatását segíthetik, és amelyeket kutatómunkám eredményei alapján állítottam össze.

LÁZÁR KINCSŐ
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dabasi Halász Zsuzsanna
egyetemi adjunktus

Mennyire hatékonyak a munkaerő-piaci roma projektek?

How effective are the gipsy projects on the labour market?

A dolgozat a Borsod-Abaúj-Zemplén megye roma lakosságának munkaerőpiaci helyzetéből kiindulva vezet át a munkaerőpiaci integráció egyik mai „divatos" eszközéhez, a pályázatokhoz. A romák, mint a munkaerőpiac kínálati oldalán megjelenő gazdasági szereplők helyzetének vizsgálata során felismerhetőek a hátrányaik, illetve felismerhető az integráció szükségessége. Az állam erre törekszik. Az Európai Unió is erre törekszik. Kialakítottak egy pályázati rendszert, irányelveket, célkitűzéseket fogalmaztak meg. Az irányelvek helyesek, a célkitűzések egyértelműek. A pályázatokat kiírják, megnyerik, megvalósítják, lezárják. A pályázatok sikeresek. A forrást felhasználják, a mutatókat teljesítik. A munkaerőpiaci integráció megvalósulása viszont még várat magára. Csak egy-egy résztvevő életében hoz fordulatot egy projekt.

Hová tűnnek a sikeres pályázatok eredményei évek múlva? Milyen akadályok merülnek fel, amelyek gátolják az eredmények kibontakozását? Hogyan értékeljük a projekteket? Többek között ezekkel a kérdésekkel szembesültek a dolgozat interjúalanyai, akik a tapasztalataikat és véleményüket osztották meg. A tapasztalatok összegzéséből kiderül: a hatékonyság értelmezése még homályos. A dolgozat egy mondatban próbálja megfogalmazni: a projekt hatékony, ha a sikeressége fenntartható. Most már csak az utat kell megtalálni a hatékonyság eléréséhez.

LEKICS JÓZSEF
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr Honvári János
egyetemi docens

Mibe került a szovjet vagyon Magyarországnak?

How much did the Soviet Union's asset cost to Hungary?

Dolgozatom témájának Magyarország egy olyan korszakát választottam, ahol a II. világháború miatt a gazdaság a csőd szélén állt. A politikusok legfőbb feladatuknak a termelés újraindítását tekintették, és ezért meg is tettek mindent az adott külpolitikai helyzet mellett. A dolgozatban bemutatom a Szovjetunióval kialakult kereskedelmi egyezményeket, és az egyezmények révén megalakult szovjet-magyar vegyes vállalatokat.

A vállalatok megalakulásának részletezése után a dolgozat törzsét a társaságok működésének szabályozására létrejött szerződések bemutatása jelenti. Ebben a részben különösen arra koncentrálok, hogy miként kerültek vissza a vegyes vállalatok szovjet részvényei a magyar állam birtokába. A szerződések bemutatására a szakirodalom mellett levéltári dokumentumok adatait is felhasználtam. Az egyes szakirodalmi állításokat szembeállítottam egymással, és a levéltári anyagban olvasottakkal, így kaphatunk valós képet arról, hogy az egyes szerződéseknek milyen gazdasági és egyéb hatásai voltak. Az egyezmények feldolgozásakor különös gondot fordítottam az értékelési és szaldó kiegyenlítési problémákra, mert csak ezeken keresztül tudhatjuk meg a dolgozat címében feltett kérdésre a választ.

Igaz, hogy a számadatok alapján egy viszonylag egyszerűnek tűnő választ kaptam a kérdésre, de a politikai és társadalmi változások tekintetében az adatok már nem mutatják tökéletesen a kérdésre adott választ. A témával kapcsolatos irodalomban is különböző értékek szerepelnek, amik tovább nehezítik a válaszadást. Ez a kérdés mélysége miatt lehetséges, mert nem tudjuk megmondani, hogy az egyezmények a korabeli politikai és gazdasági helyzetben mit jelentettek Magyarország számára, így ilyen távlatból, és az ellentmondásos irodalmakból számokban nem tudjuk kifejezni, a kérdésre adott választ.

A dolgozat összegzésében is utalok erre a tényre, de azokat az állításokat, amelyek igazolhatóan tévesek, megpróbáltam megcáfolni, és helytálló adatokkal helyettesíteni. Az összegzés végén levontam a tanulságot az általam ismert adatok alapján, azonban így sem állíthatom, hogy maximális pontossággal sikerült megadni a választ a feltett kérdésre, azonban úgy érzem, sikerült megcáfolnom néhány téves feltevést. Ezek alapján állítom, hogy a dolgozatban bemutatott adatok, és érvelések jól összegzik ennek a rövid korszaknak a gazdasági változásait.

LENKEI JUDIT
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Zoltán
egyetemi docens

Az Európai Unió külpolitikája és külkapcsolatai az 1990-es éveket követően

The European Union's foreign policy and external relations following the 1990 years

Dolgozatomban az Európai Unió külpolitikájának és külkapcsolatainak világgazdasági szerepét vizsgálom meg, különös tekintettel az 1990-es éveket követően, amikor olyan szerkezet-átalakulások és súlypontváltozások következtek be, amelyek nemcsak Európára, hanem az egész világra jelentős hatással voltak, és következményei a mai napig érezhetőek.

Az Európai Unió illetve Európai Közösség a második világháborút követően kialakuló nemzetközi rendszer leglendületesebb szereplője volt, amely az új évezred küszöbén a globalizmus diktálta új rend meghatározó és befolyásoló tényezőjévé vált. Bár még külpolitikai befolyása nem olyan nagy, mint kereskedelmi és gazdasági ereje, azért elmondható, hogy folyamatosan fejlődik és minden bizonnyal hamarosan politikai hatalma is növekedni fog.

Az integráció, a folyamatos bővülések és kapcsolatai mélyítésének hatására „nagyhatalom"-má vált. Eközben kiépültek a közösség nemzetközi kapcsolatai, és az Európai Unió a világpolitika tekintélyes és meghatározó szereplőjévé vált. 2007-re közel 500 millió emberrel az Európai Unió lakossága Kína és India után a harmadik legnagyobb gazdasági tömörülés a világon. Már önmagában méretei, valamint kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi súlya is fontos világszintű partnerré emeli az Európai Uniót. A világkereskedelem legnagyobb szelete is az Európai Unióé, és itt összpontosul a világ gazdaságának egynegyede. A méretek és a gazdasági erő azonban felelősséggel jár együtt. Az Unió nyújtja a legtöbb pénzügyi segítséget és tanácsot a szegényebb országoknak, valamint egyre nagyobb mértékben veszi ki részét a konfliktusok megelőzéséből, a békefenntartásból és a terrorizmus elleni fellépésből.

A dolgozat felépítése a legfőbb gazdasági hatalmak EU-val történő folyamatos összehasonlítása mentén halad, ezzel teljesebb képet kaphatunk az Unió növekvő világgazdasági, külkereskedelmi és világpolitikai súlyáról.

A fejlett országokkal való kiterjedt kapcsolatrendszerén kívül, az integrációnak a fejlődő országokkal is fontos kapcsolatai vannak, melyek a kereskedelmi megállapodásokon felül, diplomáciai és támogató jellegűek. Mindezeket külkereskedelmi és egyéb adatokkal vázolom fel.

LÉVAI NIKOLETTA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Ormos Mihály
egyetemi docens

Ajánlatvezérelt kontra árjegyzői piacok

Analysis of order-driven and quote-driven markets

Dolgozatom témájául a tőzsdék likviditásának vizsgálatát választottam. A piacok stabilitását sokféleképpen lehet mérni, én ezek közül a likviditáson keresztüli analizálást preferáltam, ennek is kulcsényezője az ajánlati sáv, vagy bid-ask spread.
A cím ezek alapján a piaci rendszerek fajtáira utal. Ugyanis célom, hogy olyan piaci formákat ismertessek és elemezzek, amik struktúrájukon keresztül releváns hatással lehetnek a likviditásra. Ezek a valós életben is megtalálható ajánlatvezérelt és árjegyzői piacok.

Az elemzést mind elmélet, mind gyakorlati szinten is fontosnak találtam elvégezni, és eszerint tagolható a dolgozat is. Az első rész általános elméleti vizsgálatot tartalmaz a két piaci formára vonatkozóan Ezután az elméleti tulajdonságokat felhasználva egy olyan modellt mutatok be, amely a legtöbb likviditásra ható tényezőt tartalmazza. A második rész ennek gyakorlati alkalmazását taglalja. Bemutatom, hogyan működik a két fő forma a valóságban, a világ legnagyobb tőzsdéinek vizsgálatával, és ezek likviditásának mérését is bemutatom. Érdekes kérdés annak vizsgálata a dolgozat végén, hogy mennyiben egyezik az elméleti konklúzió a gyakorlati mérés eredményeivel. A fő fejezetek az elméleti és gyakorlati bemutatást felváltva tartalmazzák.

Az első fejezetben az ajánlatvezérelt és az árjegyzői piac általános bemutatására koncentrálok. Az elemzés a két piac szembeállítására épül, ugyanazon logikai felépítés mentén vizsgálom az egyensúlyi helyzetek kialakulását, és a piaci szereplők információellátottságát. A második fejezetben a fő likviditásmérési lehetőségeket mutatom be. Az ajánlati sáv és az arra épülő likviditási modell két külön alfejezetben való kiemelése arra szolgál, hogy tüzetesebben megismerkedhessünk a spread jellemzőivel, mert erre épül a gyakorlati vizsgálat. A harmadik fejezetben kezdem a gyakorlati elemzést. Ismét az egyes piaci formák jellemzőire összpontosítok, azt gyakorlati szempontból megközelítve. Ismertetem a két, vizsgálat tárgyát képező tőzsde működési rendszerét, hogy érthetők legyenek az empirikus kutatások eredményei. A negyedik fejezet pedig egy öt napos periódusra vonatkozó likviditásmérést ismertet, mely egyben a két ismertetett tőzsde összehasonlítása is.

LIEBER NÓRA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Piskóti István
egyetemi docens

FOMIR – Felsőoktatási Marketing Információs Rendszer

MISIHE – Marketing Information System at Institute of Higher Education

A magyar felsőoktatás átalakul, ehhez nagymértékű szemléletváltásra van szükség. Az oktatási intézmények közötti verseny kiéleződésével egyre fontosabb szerepet kapnak az alaposan átgondolt, jól felépített marketingstratégiák. Ennek megalkotásához nélkülözhetetlen egy megfelelő marketing információs rendszer kidolgozása.

A felsőoktatási intézmények gondolkodásmódját át kell alakítani. Egy olyan működési modell megalkotására van szükség, amely beépíti a marketing elemeit a felsőoktatási rendszerbe. Ennek a modellnek szerves részét képezi a marketing információs rendszer, mely megfelelő információgyűjtést, tárolást, áramoltatást, elemzést tesz lehetővé, és ezáltal válik hatékonyabbá az intézmény működése.

Dolgozatom célja, egy Felsőoktatási Marketing Információs Rendszer – FOMIR – modell megalkotása, operatív terv bemutatása a Miskolci Egyetem példáján keresztül, a nem jól alkalmazott alkotóelemek megfelelő működési mechanizmusainak feltárása, és végül javaslat arra, hogy a megváltozott piaci körülmények között milyen lenne a hatékonyan működő rendszer.

A FOMIR modell megalkotása során kidolgoztam az egyes részrendszereket, azok belső struktúráját, felvázoltam az egymás és a döntéshozók közötti kommunikációs csatornákat, valamint illeszkedését a szervezeti hierarchiába.

Az operatív terv kidolgozása során egy konkrét példán keresztül mutattam be a modell bevezetését egy intézményi rendszerbe, továbbá egy esettanulmányon keresztül szemléltettem a gyakorlatban lezajló folyamatot.
Dolgozatom elkészítése során igénybe vettem mind hazai, mind külföldi szakemberek segítségét, mely hozzájárult színvonalának emeléséhez.

LIPTÁK KATALIN
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bakos István
egyetemi docens

Innovatív klaszterek és hálózatok szerepe az észak-magyarországi régió verseny- és abszorpciós képességének javításában

The role of innovative clusters and networks in the North-Hungarian region's competition and correction of his absorption capacity

Dolgozatomban a klasztereket vizsgáltam meg a gazdaságban betöltött szerepük szerint. Kutatásaim során arra kerestem a választ, hogy a klaszterek miként hatnak egy térség gazdaságára, versenyképességére. A klaszterek keletkezésének gazdasági okait is elemeztem, valamint az alapvető klaszter típusokat (fejlett klaszterek, fejlődőek, látensek, globalizáció befolyásoltak, erőforrás alapúak és politikai vezérelt klaszterek) jellemeztem. A hálózatokat a klaszterhez hasonló módon vizsgáltam általánosságban és összehasonlítást végeztem a klaszterek és hálózatok között.

Dolgozatom központi területi egységének az észak-magyarországi régiót választottam, melynek versenyképességét, gazdasági helyzetét, működő klasztereit bemutattam. Az abszorpciós képességre is hangsúlyt fektettem, melyet versenyképességi tényezőként vizsgáltam. A versenyképesség szempontjából áttekintettem a térség munkaerőpiacát, urbanizációs szerepét, földrajzi adottságait és gazdasági helyzetét. Elkészítettem a régió versenyképességi modelljét is.

A hazai klaszterek számát és elhelyezkedését ábrázoltam, valamint párhuzamot állítottam az észak-magyarországi régióval. Dolgozatomban bemutattam az informatikai klasztert, mely 2007. nyarán alakult Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye bevonásával, valamint a Miskolci Egyetem közreműködésével. Megvizsgáltam, hogy a klaszter a jövőben milyen gazdasági és társadalmi hasznot hozhat, miként tudja javítani a régió versenyképességét. Primer kutatásként egy felmérést, megkérdezést végeztem a régióban élők között, hogy mennyire ismerik a klasztereket, mi az elképzelésük ezekről.

LIPTÁK KATALIN
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Fekete Iván
egyetemi docens

Tudásalapú társadalom innovatív megteremtése az Edelényi kistérségben

The innovative creation of the knowledge based society in the Edelény micro-region

Dolgozatom központi témája a tudásalapú társadalom és megvalósítási lehetősége egy kistérségben. A témának nagy jelentősége tulajdonítok, mivel napjainkban egyre többet hallani erről a kifejezésről, de tudjuk is, hogy pontosan mit értünk alatta? Erre a kérdésre is megpróbáltam a választ megkeresni. Dolgozatomban bemutattam a tudásalapú társadalom kialakításának feltételeit.

Megvizsgáltam, hogy mitől sikeres egy erős tudásbázissal rendelkező ország vagy térség. Hazánk lehetőségeit feltártam a tudáshálózat kialakítását figyelembe véve. Ezek után az Észak-Magyarországi régió lehetőségeit mutattam be, kiemelve Edelény kistérségének a helyzetét. A tudáshálózat megteremtésének a legfőbb forrása az összefogás lenne a kistérség tag települései között. A kistérségben meglévő humán erőforrás összetételét és fejlettségét jellemeztem, valamit a további humán erőforrás fejlesztési lehetőségeket bemutattam. A kistérség elszomorító helyzetét elemzésekkel és értékeléssel mutattam be, a kistérség általam elkészített problémafája révén az esetleges kitörési pontokat is kiemeltem. A meglévő emberi erőforrás menedzsment eszköztárát ismertettem és javaslatokat tettem a hatékonyabb működés érdekében. Elkészítettem a tudásalapú társadalom kialakításának egy általam elképzelhetőnek tartott folyamatmodelljét, melyet részletesen bemutattam dolgozatomban.

A tudástranszfer és a tudásalapú társadalmak hatékonysága fokozhatná az ország gazdasági potenciálját, ami a kistérségek szempontjából kitörési lehetőséget és egy pozitívabb jövőkép elérést jelenti. A tudás alapvető humán erőforrásbeli tényező, amelynek a figyelembe vétele nélkül nem lehet elérni a kitűzött célt. Dolgozatomban primer kutatást végeztem kérdőíves felmérés segítségével, melyre nagy hangsúlyt fektettem és eredményeit a statisztika különböző módszereivel mutattam be és értékeltem.

LUKOVSZKI LÍVIA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Szerb László
egyetemi docens

Vállalkozói jellemvonások

Entrepreneurial traits

Ha a sikerhez szükséges vállalkozói tulajdonságokat próbáljuk feltérképezni, meglehetősen sokszínű kép tárul elénk. A vállalkozók mentalitása, személyisége, viselkedése sajátos és jól elkülöníthető más társadalmi csoportokétól. Ugyanakkor maguk a vállalkozók sem alkotnak homogén csoportot a sikerhez szükséges jellemvonások szempontjából, hiszen más-más környezeti hatások érik őket. Vizsgálódásom a vállalkozói tulajdonságok egymáshoz és a környezeti tényezőkhöz való kapcsolatának statisztikai módszerekkel való alátámasztására irányult.

Munkám kezdetén főkomponens analízis segítségével olyan homogén csoportokat alakítottam ki a vállalkozói tulajdonságok végtelennek tűnő halmazán belül, melynek tagjai szorosan korrelálnak egymással. A további elemzések alapjául szolgáló tulajdonság-csoportok átláthatóbbá, egyszerűbbé tették a vizsgálatot jelentősebb információvesztés bekövetkezte nélkül.

A vállalkozók belső tulajdonságai és a környezeti tényezők közötti kapcsolat felderítésére irányult a kutatásom másik része. Feltételezem, hogy a vállalkozókon belül lehetőség nyílik olyan csoportok elkülönítésére, melyek hasonló környezeti tényezők közepette hasonló belső tulajdonságokat ítélnek fontosnak a siker elérésében. Klaszteranalízis alkalmazásával sikerült a vállalkozók meglehetősen heterogén csoportját olyan alcsoportokra bontanom, melyekre sajátos tulajdonság-kombinációk jellemzőek a környezeti tényezők függvényében. Az általam létrehozott vállalkozói csoportokban jól megfigyelhető a környezeti tényezőknek a különböző tulajdonságokra gyakorolt hatása.

Vizsgálódásaim utolsó szakaszában a munkám annak feltárására irányult, hogy mely külső tényezők mely tulajdonságokra hatnak leginkább. Ennél a vizsgálatnál az elemzés módszerét a korrespondencia analízis jelentette.

A kutatás során sikerült bebizonyítanom, hogy a vállalkozók között a szektorális eltérések más-más jellemvonásokat juttatnak domináns szerepbe. A vállalkozók oktatása során véleményem szerint a szektorális sajátosságokat figyelembe véve kellene hozzásegíteni a leendő önfoglalkoztatókat a szükséges készségek és képességek megszerzéséhez, fejlesztéséhez. Az oktatásban így a konformitás helyett a szektor által megkövetelt jellemvonásokra helyeződne a hangsúly.

MAJOROS VIKTÓRIA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Csiszárik Miklós
egyetemi adjunktus

Nádudvar turizmusa a nádudvari gyógyfürdő fejlesztésén keresztül

The tourism of nádudvar by the development of the thermal bath of nádudvar

A Miskolci Egyetem közgazdász hallgatójaként arra a feladatra vállalkoztam, hogy elkészítem a Nádudvari Gyógyfürdő üzleti tervét. A tanulmány elkészítésének célja a turizmus hosszú távú irányvonalainak meghatározása és az azok eléréséhez vezető út kijelölése volt. A dolgozat első fejezete előrevetíti, hogy miről fog szólni a dolgozat, bemutatja témaköreit, a fejlesztés célját, valamint megismerteti az olvasót a vállalattal.

Dolgozatom témaválasztásánál szülővárosom helyzete volt meghatározó tényező. Születésem óta Nádudvaron élek családommal együtt, éppen ezért rendkívül foglalkoztat a város jövője. Évről évre azt a negatív tendenciát tapasztalom, hogy egyre több fiatal hagyja el szülővárosát kilátástalan jövője miatt. Ennek tükrében azzal a kérdéssel foglalkoztam, hogy lenne képes Nádudvar város fejlődni, milyen lépések megtételére van feltétlenül szükség, hogy „felvirágozzon" ez a kis város.

A turizmus lehet a fő „kitörési pont" a település számára, ezért is kell részletesen vizsgálni a turizmus gazdasági hatásait Nádudvar példáján keresztül. A dolgozat felépítése az üzleti terv általános sémáján alapszik. Ez alapján az iparágelemzés fejezetben turisztikai helyzetelemzést végzek, a dolgozat második szakaszában a város és a gyógyfürdő termékeinek és szolgáltatásainak bemutatására kerül sor. A marketing terv tartalmazza a meglévő és potenciális célcsoportot, a „vendégcsalogatás" eszközeit. Itt írom le az innovációs lehetőségeket, terveket. A szervezeti terv bemutatja a fejlesztésért felelős tagokat, a felelősségi köröket. A pénzügyi tervben áttekinthetjük, milyen bevételei és kiadásai lesznek a beruházásnak, és mi lesz a várható eredménye. A dolgozat záró része a kockázatbecslés, melyben a lehetséges veszélyek folyamatos figyelésére hívom fel a figyelmet, valamint arra, hogy nem elég definiálni a kockázatokat, megfelelő döntést kell hozni kezelésükre.

Dolgozatom célja tehát átfogó képet adni Nádudvar turizmusának aktuális helyzetéről, jövőben várható alakulásáról, valamint célja, hogy gyakorlati útmutatást adjon Nádudvar és térségének turizmusfejlesztéséhez.

MAKÓ JÁNOS
III. évfolyam
Andragógia szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Csehné Dr. Papp Imola
egyetemi docens

Szakközépiskolások szakmai tájékozottsága és munkaerő-piaci ismerete

Professional and labor-market knowledges of technical college students

A XX. és XXI. századi információs robbanásnak köszönhetően a munka világában is egyre nagyobb szerephez jut a gyors és pontos információszerzés, ennek következtében nagyobb figyelmet kell fordítanunk a szakmaszerzés előtt állók pályaismeretére.

Feltételezésem szerint a mai fiatalok döntő többsége tisztában van az általa választott szakma specifikumaival, elhelyezkedési lehetőségeivel a hazai és a nemzetközi munkaerőpiacon.

A modern társadalmakban a XX. században egyre nagyobb hangsúlyt kapott az ember. A szocialista tömb felbomlása után Magyarországon a kollektívumok szerepe háttérbe szorult, helyettük a fókusz az individuumra helyeződött át. Ennek eredményeképpen dolgozatomban azt feltételezem, hogy a szakmaválasztás előtt állók esetében is az egyéni érdeklődés a domináns; és a külső befolyásoló tényezők - mint a barátok és a család - háttérbe szorultak.

A ’90-es évektől kezdően a család szerepe háttérbe szorult, a tanulók szakmaválasztása az érdeklődés felé tolódott el, ennek következtében a pályaorientáció szerepe jelentős mértékben megnőtt.

Vizsgálatom mintáját hat középfokú oktatási intézmény, kilenc szakmacsoportjában (szakács, kereskedelem, fodrász, vendéglátás, idegenforgalom, közgazdaságtan, informatika, gépész és informatika) tanulók (200 fő) adják.

Vizsgálatomban leginkább a változatosságra törekedtem. Szerettem volna egy átfogó képet kapni, hogy a különböző szakmacsoportokban tanulók mennyire vannak tisztában a szakmájukra vonatkozó nehézségekkel, lehetőségekkel; illetve mennyire tájékozattak a szakma hazai és külföldi munkaerőpiaci helyzetéről.

MAKRANCZI ANDREA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Kántor Béla
egyetemi adjunktus

Kiskapu? Öngól? ... Avagy mire jó a transzferár?

Wicket? Own Goal? … For what fine is transfer price?

Napjaink gazdasági életében egyre szélesebb körben foglalkoznak a transzferárazás jelenségével. Dolgozatom során arra a kérdésre keresem a választ, hogy ez a jelenség a vállalkozások életében mikor lehet pozitív és mikor ölthet negatív formát.

Az első részben szeretném bemutatni a kapcsolt vállalkozások jelentőségét mind a világgazdaságban, mind magyarországi vetületében, hogyan alakult ki, milyen hatásai voltak és vannak mind a mindennapi életre, mind az üzleti kapcsolatokra.

Mivel az egymástól nem független vállalatoknál felmerülhet előbb v utóbb a kérdés, hogy érdemes-e az egyébként szokásos piaci árat alkalmazniuk, létrejött a transzferár, transzfer árazás fogalma, és annak képzési módszerei. Különböző módszerek közül választhatunk, a legfontosabb és leggyakoribb módszereket szeretném bemutatni munkám során, hiszen ezek hatással vannak árképzési politikánkra is.

Amint létrejöttek a transzferárak, szükséges és elégséges feltételként jogszabályi keretet kellett teremteni ahhoz, hogy egyértelmű és pontos utasítások illetve megszabott határok alkalmazásával lehetővé tegyék a mindennapos alkalmazást. A jogszabályok mind magyarországi mind nemzetközi vetületben fellelhetők, viszont sokszor hiányosak. A nem egyértelműen és nem teljeskörűen lehatárolt jogszabályok lehetőséget adhatnak kibúvókra, ám nem mindig célszerű ezeket alkalmazni.

Így munkám során a szabályozás hiányosságaihoz eljutva vizsgálom azt, hogy egy-egy lehetőség, mely nincs leszabályozva, plusz nyereséghez vezeti-e a vállalkozást, avagy beleütközik az adóhatóság vagy más szervek egyéb előírásaiba, és így saját maga további működését ellehetetlenítve képes-e működni adott vállalkozás.

MAQSOUDI ALI
VARAGA ALEXANDRA
III. évfolyam
ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Gaál Béla
főiskolai tanár

Mobilkommunikáció: a lehetőségek üzlete (Mobilkommunikáció Magyarországon Belltől a 3G-ig)

Mobile Communication: the Business of Chances (Mobile Communication in Hungary from Bell to 3G)

A mobilkommunikáció mindennapjaink meghatározó kommunikációs formája. Ezen szektorban működő vállalatok között igen élénk a verseny az ügyfelek megnyeréséért, a technikai fejlődés és innováció mára már olyan mértékben felgyorsult, hogy az iparág szinte hétről hétre változik. Dolgozatunkban a hazai mobilkommunikációs piacot vizsgáltuk, a fő hangsúlyt a három hazai szolgáltató alkalmazott üzleti modelljére, stratégiáikra helyeztük, illetve arra, hogy hogyan is működnek ezek a cégek. A témának aktualitást ad, hogy a Nemzeti Hírközlési Hatóság az idei év őszén kiírta a legújabb pályázatokat arra vonatkozóan, hogy új szolgáltató is beléphessen a piacra. Ennek kapcsán olyan fontos kérdésekre kerestük a választ, hogy a piacnyitásnak milyen hatása lesz a már ismert három szolgáltatóra és az ügyfelekre nézve, egy új szolgáltató milyen mértékben tudná felkavarni a jelenlegi telített piacot, valamint egy konkrét példán, a Pannon elemzésén keresztül feltártuk azt, hogy a jelenlegi piaci helyzetben milyen lehetőségei lesznek egy ilyen telekommunikációs vállalatnak a jövőre nézve, hogyan zajlik le a 3. generációs hálózatra való átállás. Valamint az ebből fakadó új szolgáltatásokat milyen marketingtámogatással tudják a hazai ügyfelek számára prezentálni és eladni. Mindezekhez, pedig saját javaslatainkat és ajánlásainkat is hozzáfűztük.

MÁCSAI ÉVA
Végzés éve: 2008
Gazdasági agrármérnök szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Gyenge Balázs
egyetemi adjunktus

Az egészségtudatosság megjelenése az élelmiszer-fogyasztásban (Empirikus kutatás az emésztési problémákkal küzdők körében)

Health consciousness in the food consumption (Empirical research by people with digestive problems)

A helyes táplálkozás nemcsak a szervezet energia- és tápanyagigényét szolgálja, hanem biztosítja az egészség megőrzésén kívül a betegségek megelőzését is. Ennek felismerése nagy szerepet játszik az egészségtudatos táplálkozásban.

Magyarország egészségi állapota nemzetközi összehasonlításban rendkívül rossznak tekinthető. Tudományos viták tárgya, hogy a helytelen táplálkozás milyen mértékben járul hozzá a betegségek kialakulásához, az viszont egyértelmű, hogy a kapcsolat igen szoros.

A funkcionális élelmiszerek alkalmasak az egészség megőrzésére, ilyen módon csökkentik a különböző betegségek kialakulásának kockázatát, amely a legtöbb esetben a speciális élelmiszer összetevőkre vezethető vissza. Ezek a termékek napjainkban a fejlett világ élelmiszeriparának húzótermékei, növekvő piaci részesedéssel. (Menrad, 2000)

A tervezett és természetes funkcionális élelmiszerek piaca hazánkban is egyre bővül. Mind több gyártó találja meg e termékek helyét a saját szortimentjében, kiszolgálva az egészségtudatos fogyasztók növekvő csoportjának igényeit. (Berke, 2006)

Napjainkban egyre inkább előtérbe kerül az egészségtudatos táplálkozás, amiben a marketing szakmának is nagyon nagy szerepe van.

A dolgozatban belgyógyászati megbetegedés miatt ambuláns kezelésben résztvevő 18 és 93 év közötti 149 nő és 159 férfi beteg táplálkozási szokásai kerültek feltárásra. A betegekkel történő kérdőíves kutatás során elsősorban az egészséges táplálkozásban szignifikáns szerepet játszó zöldség- és gyümölcs,- valamit egyéb funkcionális élelmiszerek fogyasztásának vizsgálatára került sor.

Emellett szekunder információk alapján bemutatásra kerül, hogy ma Magyarországon milyen kezdeményezések vannak az egészségtudatosság minél szélesebb körben való terjesztésére.

MÁRKUS MÓNIKA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar – Zalaegerszeg
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Kovácsné Antal Anita
főiskolai tanársegéd

A kis- és középvállalkozások finanszírozási lehetőségeinek vizsgálata

Possibilities to finance small and medium sized enterprises

Napjainkban több szempontból is jelentős szerepet töltenek be a hazai és az Európai Unió gazdaság életében a kis- és középvállalkozások. Mely vállalkozások száma és jelentősége folyamatosan növekszik, és a piaci feltételek javulásának köszönhetően fejlődésük is folyamatban van.

Ezt a témát azért választottam, mert a gazdasági élet fő mozgatói ezen szektor vállalkozásai, de finanszírozási helyzetüket tekintve kevés lehetőségük van a fejlődésre, növekedésre. Illetve a kkv-k finanszírozása kiemelten jelentős kérdés a gazdaság fejlődése szempontjából.

Dolgozatommal szeretném bemutatni a kkv szektor helyzetét, az egyes rendelkezésükre álló finanszírozási lehetőségeiket mind a magyarországi és mind az európai unió piacán.

Egy konkrét kisvállalkozás pénzügyi vezetőjével készített interjú alapján empírikus vizsgálattal szeretnék rámutatni a kis- és középvállalkozások működése, növekedése és fejlődése során igénybe vett finanszírozási források előnyös és hátrányos mivoltára, valamint az egyes eszközökkel kapcsolatos hiányosságokra, amelyek csökkentik azok igénybevételét a kkv-k részéről.

MÁTÉ TÜNDE
Végzés éve: 2008
Szervezetfejlesztés szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Takács Sándor
egyetemi docens

Csapat – edző kapcsolat vizsgálata a magyar csapatsportban

The analysis of team-coach relationship in Hungary

Dolgozatom témája a csoportműködést meghatározó csapat –edző kapcsolat vizsgálata négy kiemelt témában, három változó alapján kialakított kétféle csapattípuson. A négy kiemelt téma: csoportfolyamatok, csoportszerepek, motiváció, tehetség-menedzsment. A három változó: edző – csapat – teljesítmény. A kutatás különlegessége, hogy a magyar siker sportág, a kézilabda nemzeti válogatottjait vizsgálja, a Magyar Kézilabda Szövetség együttműködésével.

Ez több tényező miatt is speciális a négy kiemelt témát illetően. A klubszinten elért eredmények határozzák meg a válogatottól elvárt eredményt, klubszinten elért egyéni teljesítmények határozzák meg a válogatott összetételét, speciális edző tevékenységet igényel, különleges motivációval kell rendelkezniük, rövid idő áll rendelkezésre az edzői tevékenység gyakorlására

A kiemelt témák elméleti felvezetése során felmerült kérdéseimre gyakorlati példák alapján keresem a megoldási lehetőségeket. Az akciókutatási folyamat során vizsgálom a mintául szolgáló két csapatot. Kapcsolatfelvétel, belépés, diagnóziskészítés, visszajelzés és akciótervezés módszertanát használva.A tapasztalatokból kidolgozott fejlesztési javaslatokat az üzleti életben működő projektcsapatok működésébe ültetetem át.

MEZEI VIRÁG
IV. évfolyam
Vendéglátó és szálloda szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Rudolfné Dr. Katona Mária
főiskolai docens

A vendéglátó-ipari egység nyitásának feltételei egy olasz kávézó alapján

An italian style coffee bar: the terms and conditions of setting up a catering business

„Dolce far niente." Az olaszoknál ez egyszerűen azt jelenti, hogy lenni, kiengedni egy csésze kávé mellett. Magyarországon a kávé és a kávézás meghonosodása elsősorban az olasz kávékultúrának köszönhető.

Dolgozatom témája egy olyan kávézó létrehozása, amelynek hagyománya és divatja van mind hazánkban, mind a világ egyéb pontjain, mely számomra fontos értékek közvetítéseként is szerepel. Dolgozatomban a kávé történetének és a kávéházak kialakulásának ismertetését követően térek rá a saját kávézó indításának és üzemeltetésének tárgyalására. Ennek során a legfontosabb feladat a kávézó pozicionálása volt, amit olyan marketing, piackutatási illetve konkurencia felmérési eszközökkel végeztem, mint a SWOT analízis, kérdőív és interjú. Ezt követi a működés elengedhetetlen feltételének, a törvényi előírásoknak való megfelelés céljából szükséges engedélyek beszerzésének leírása. A kávézó kialakításakor a szükséges átalakítások is ezeknek a törvényi előírásoknak megfelelően történnek. A hangulat, a dekoráció valamint az üzlet felszerelésének meghatározásakor az olasz kultúra, művészet és mentalitás volt a kiindulópont. A kávézó egyik pozitív aspektusa a széles körű termékkínálat, mérlegelve a jövőbeni potenciális vendégkört valamint a kategóriába sorolást. Ezt követően megvizsgáltam a reális piaci körülményeket és a kávézó formájához legjobban alkalmazkodó árképzési modell, a hagyományos árképzés mellett döntöttem. Ez egy árkalkulációs sémán keresztül kerül bemutatásra. A tanulmányban ezen túl hangsúlyt fektettem a mindennapi működéssel összefüggő adminisztrációs teendőkre és pénzügyekre, a vevőkkel való kapcsolattartásra, a kávézó karbantartására, illetve a jövőbeni célok meghatározására is. Végül, de nem utolsó sorban megírtam a kávézó üzleti tervének két alapvető pillérét a beruházási és a működtetési szakaszt. A beruházásnál elsősorban a felújítás, a leendő tőkeszükséglet, valamint az alapanyag nagyságát tartottam szem előtt, míg a működtetés során a felmerülő bérköltségek kaptak jelentős szerepet.

A dolgozatomban befejezésképpen pedig választ kap az olvasó a beruházás megtérülésével kapcsolatos kérdésekre. Ennek számszerű bizonyítására, bemutatására szolgál egy eredménykimutatás is.

Jelen tanulmányomban tehát a fő célom a három és fél éves főiskolai tanulmányaim során szerzett átfogó, komplex ismeretek alkalmazása egy elképzelt olasz kávézó megvalósításán keresztül.

MÉSZÁROS BIANKA
IV. évfolyam
Kereskedelmi szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Kruppa Éva
főiskolai tanár

India gazdasági fejlődése és szerepe a világgazdaságban

Economic development of India and the role in the world economy

Dolgozatom fő célja, hogy átfogó képet kapjak India gazdasági fejlődéséről és bekapcsolódásáról a globális gazdaságba, valamint kíváncsi voltam arra, fejlődésében milyen szerepet játszott az IT szektor. Dolgozatom ország-elemzés, a kutatás fő módszere szekunder jellegű, mely tanulmányok feldolgozásával és nemzetközi gazdasági szervezetek statisztikai anyagainak elemzésével járul hozzá a téma feltárásához

A kutatás eredményeként kiderült számomra, hogy India gazdasága gyorsan fejlődik, 2003 óta évente több mint 8%-os növekedést mutat. A GDP értéke folyóáron 2007-ben meghaladta az egy milliárd USD-t. Az ország fejlettségét tükröző mutató 2007-ben GDP/fő 1180 USD volt, vásárlóerőn számítva 4720. Gazdasági szerkezete jelentősen átalakult, a GDP-n belül a szolgáltatás a legfőbb szektor, benne a számítástechnikai szolgáltató ágazat, de a fejlődő világra jellemző módon kiterjedt a tradicionális szektor aránya

A siker titka több egymással összefüggő tényezőre vezethető vissza. Az 1991-es esztendő a gazdasági reform éve. Innen számítódik India külgazdasági nyitása.

India a világ egyik legnagyobb gazdasága, a világgazdaság fontos szereplője, de a globális gazdaságban való integrálódása még koránt sem olyan mértékű mint Kínáé.

India a világ kereskedelmének 2%-át, a világméretű tőkeáramlás 0,5%-átmondhatja magáénak korunkban. Az export értéke meghaladta a 126 milliárd USD-t 2006-ban, az import 190 milliárd USD-t tett ki. A beáramló tőke elérte a 16 milliárd USD-t 2006-ban.

Legfontosabb partnere az EU. Külkereskedelmének 20%-a kapcsolódik az EU országaihoz. A Közösség országai a legjelentősebb befektetők Indiában. A IT iparágban azonban többségében az USA honos tőke van jelen. Ez a szaktor India büszkesége, mint feltörekvő ország sajátos kompetitív szektora. 2007-ben több mint 2 millió főt foglalkoztatott, 50 milliárd USD értéket állított elő, ami az export 20%-a. A látványos fellendülés ellenére a szegénység, az írástudatlanság is jelen van! Ez is India! Ennek megoldásában a legmodernebb szektor fejlődésére támaszkodhatnak a jövőben is.

MICZINGER KINGA ÉVA
Végzés éve: 2008.
Közgazdász gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Komáromi Nándor
egyetemi docens

Kis üzlet lehet még NAGY üzlet?

Small business can be a BIG business?

Az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően egyre inkább érezhetővé váltak a globális verseny hatásai a kis és középvállalati szektorban, különösen az élelmiszerkereskedelemben. Hazánkban is megjelentek a modern kiskereskedelmi formák, és erősödött az árverseny. Ezt a világjelenséget segítette elő az áruk szabad áramlása, valamint a szabadkereskedelmi egyezmények elszaporodása, amely a kiskereskedelmi láncok elterjedését hozta magával. Többek között egyre inkább növekedett az élelmiszerkereskedelem a vállalatok koncentráltsága, a beszerzési és értékesítési társulások terjedése. Az ellátási láncon belül a vertikális integráció úgy valósult meg, hogy csatornaintegrátorként jelentek meg a nagy- és kiskereskedések, az egész értékteremtési láncot ellenőrizve és uralva, egyúttal disztribúciós és információs központként működve. Külföldi valamint hazai tendenciákat figyelembe véve világosan látszik, hogy e folyamatnak egyértelmű veszteseivé a mikro és kisvállalatok váltak.

A tudományos diákköri munka fő témája arra a kérdéskörre összpontosul, hogy milyen fokon döntenek racionálisan illetve emocionálisan a mikro és kisvállalatok vezetői a számtalan beszerzést befolyásoló módszerek világában, amely olykor egyben a talpon maradásáról való döntését is jelenti. A döntését befolyásolják-e a különböző termékkategóriák sajátosságai, ha igen akkor a nagykereskedések kellő figyelmet fordítanak-e erre, mivel csatornaintegrátorként az ő kezükben is van a mikró és kisvállalkozások jövője.

A dolgozat részletesen ismerteti az élelmiszerkereskedelemre jellemző legfőbb nemzetközi és hazai trendeket STEEP elemzéssel, valamint a mikro és kisvállalatok SWOT analízisével, és egyúttal feltárja az ellátási lánc strukturális átrendeződésének irányait. Bemutatja a megalapozott helyzetértékeléshez szükséges kérdőíves felmérés eredményeit. Melynek fő témája a beszerzést befolyásoló stratégiáknak és taktikáknak a kisvállalatokra gyakorolt hatása a Krajlic mátrix függvényében. Továbbá tartalmazza az ágazatban működő, a szakma reprezentás vezetőivel készített mélyinterjús vizsgálat összegzéseit.

MIHAJLOV BOJÁN
RAKOVSZKY GERGELY ISTVÁN
SZONTAGH CSABA ÁRPÁD
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Nyusztay László
főiskolai tanár

Nemzeti versus európai törekvések a délszláv térségben, különös tekintettel Koszovó kérdésére

Ethnic versus European efforts in the Western-Balkan region, with a special respect to the question of Kosovo

Európa stabilitása és biztonsága szempontjából kiemelt szerepe van a Nyugat-Balkán térségének. Az elmúlt évtized eseményekben bővelkedő évei (háborúk, országhatár módosulások, új államok születése, európai integráció megindulása), hazánk földrajzi közelsége, illetve a térségben lévő magyar kisebbség helyzete motiválta csapatunkat a térség részletesebb bemutatására.

Bevezetésként rövid történelmi áttekintést adunk arról, hogy mik is voltak a fent említett események kiváltó okai, illetve mozgatórugói. Elsősorban a Jugoszláv Államszövetség kerül e rész elemzésének középpontjába. Tító „külön utas" politikája, illetve a halála után bekövetkezett nacionalista törekvések újjáéledése kulcsszerepet játszott a térség ezredfordulóra kialakult képének formálásában.

A régió országainak talpra állítása céljából egy európai integrációs folyamat vette kezdetét, melynek részletesebb történelmi, gazdasági, illetve politikai bemutatása a dolgozat következő egysége. Az eltérő fejlettségi szinten lévő államok számára nagy kihívást jelentett és jelent az Európai Unió által felállított követelményrendszer teljesítése, melynek máig elért eredményeit, illetve tapasztalatait prezentáljuk a dolgozat eme részében.

Koszovó különleges etnikai és politikai helyzete (mind a mai nap, mind a történelem folyamán) mindig is kiemelt hangsúlyt kapott a térség bemutatása során. Gazdasági, társadalmi és politikai bemutatása képezi a dolgozat befejező szakaszát.

MIHALKOVNÉ SZAKÁCS KATALIN
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Szirmai Péter
egyetemi docens

Buddhista közgazdaságtan, avagy az örömteli szervezet a magyar kis- és középvállalkozásokban

Buddhist economics: the joyous organisation in the Hungarian small and medium enterprises

Magyarországon a kis- és középvállalkozások térnyerése a ’80-as évek vége óta jellemző. Az, hogy e vállalkozásokban az emberi viszonyok közvetlenek és familiárisak, valamint a szervezeti lét összemosódik a tagok személyiségével, eleve felveti a lehetőséget, hogy a szervezeti kultúra megváltoztatása a tagok, mint fogyasztók nézeteiben is pozitív változásokat idéz elő. Ehhez azonban létre kell hozni egy olyan vállalati-szervezeti miliőt, melyben a tagok lojalitása a vállalat irányába stabil, és melyben azonosulni tudnak a vállalati célokkal, kultúrával, működéssel, hogy ezáltal képesek legyenek felelősségteljesen túllépni a vállalati működés határain. A Földünk megmentését célzó gazdasági irányvonalak többségében a profitorientált vállalati működésről a felelősségteljes, környezettudatos termelő és szolgáltató folyamatokra kívánják áthelyezni a hangsúlyt. A kapitalizmus kialakulásától a kizárólagos vállalati célt világszerte sokáig a profitszerzés jelentette. Ez a törekvés ma is fennáll, azonban egyre inkább jellemző, hogy a jól működő szervezetekben más mércékkel is mérik a sikert. Mindehhez, úgy gondolom, szükséges más kultúrák, gazdasági környezetek és vállalati szférák működésének megismerése annak érdekében, hogy e tendenciáknak drasztikusan és végérvényesen gátat szabjunk. Így például, lényegesnek tartom a napjainkban egyre népszerűbb buddhista közgazdaságtan nézetvilágának megismerését, és egyes spirituális tanainak a hazai MKV gazdaságba történő átültetését, hiszen a buddhizmus – többek között – egyenes utat mutathat a szabadság és boldogság elérése felé. A világnézet tanainak vállalkozói szintre történő átültetése gyakorlatilag a fentebb meghatározott célokhoz segítené hozzá az érintetteket, mivel a gazdasági szereplők közegébe a gazdálkodó ember racionalitása mellé egy erőteljesen lelki vonalat ágyaz be. Ilyen újszerű vállalatfejlesztési irányzattal ismerkedtem meg Lövey Imre és Manohar S. Nadkarni könyvének elolvasása során. A szerzők azt állítják, hogy egy vállalatnak (vagy bármilyen szervezetnek) az elsődleges célja az egészséges működés kell, hogy legyen, hiszen ez viszi előre az örömtelivé válás útján. Az örömteliség pedig egy olyan végcél a vállalat életében, amit az érintettek között fennálló emberi viszonyok megváltoztatásával kívánnak elérni. Azonban, amint azt dolgozatomban bemutatom, ez a módszer sem a tökéletes eszköz az MKV szektor szereplői számára, így továbbra is fennáll annak szükségessége, hogy a specialitásokra szabott szervezetfejlesztési és –vezetési irányzat alakuljon ki.

MIHÁLY LÁSZLÓ
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Miller György
egyetemi docens
Dr. Kovács Endre
főiskolai docens

Egy fuvarozó kisvállalkozás versenyképességének javítása informatikai eszközökkel

The improvement of a small transport company's competitiveness with using of informatics

A kisvállalkozásoknak a XXI. századi vállalati hierarchiában, a multinacionális vállalatok árnyékában egyre kevesebb lehetőség jut. Fennmaradásuk, versenyképességük csak abban az esetben biztosítható, ha lépést tudnak tartani a technika fejlődésével. A fejlődés fogalma súlyozottan igaz az informatika fejlődésére. A nagy vállalatok komoly vállalati információs és informatikai rendszereket alkalmaznak, amiket a kisvállalkozások nem engedhetnek meg maguknak. Ezen vállalatoknak is szükségük van olyan programokra, melyek felgyorsítják a munkájukat, és elősegítik az információ áramlását, feldolgozását, ezzel pontosabbá téve a döntések előkészítését. Mivel regionális szinten van létjogosultságuk a nagyvállalatok mellett, arra kell törekedniük, hogy alacsony költségvetésükből ezen a téren is fejlődni tudjanak.

Az informatikai átfogja a logisztika minden területét, így az árufuvarozást is. A fuvarozó kisvállalkozásoknak nagy segítség egy szoftver, amely vizsgálja a fuvarozási tevékenységet, akár nyilván is tartja azt. Ahhoz, hogy egy ilyen fuvartervező szoftver megvalósuljon, ismerni kell a vállalkozás működésének feltételeit, elemezni kell a költségeit, bevételeit.

A pályamunka célkitűzése az, hogy egy ismert fuvarozó vállalkozás tevékenységének részletes elemzése alapján, egy olyan számítógépen futtatható, fuvarszervező, szimulációs modell jöjjön létre, mely alacsony költségek mellett segíti az adott vállalkozás fennmaradását, versenyképességét.

MIKLÓS GÁBOR
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Blahó András
egyetemi tanár

Államadósság a visegrádi országokban

Public debt in the Visegrad countries

A dolgozat vizsgálja, milyen hatásokkal jár az a közgazdasági tény, hogy GDP arányosan a magyar államadósság a legmagasabb a visegrádi régióban. Jelenthet-e ez az adat már önmagában is valós korlátozást a gazdasági teljesítőképességet figyelembe véve.

A vizsgálódás során a következő állításunkat fogalmaztuk meg: a kamatemelést el kell kerülni. A modellünkben két kikötést tettünk. Az első, hogy az államadósság finanszírozását a hosszú távú jegybanki kamatlábon számítottuk. A második, hogy a teljes adósságot az adott ország valutájában denomináljuk, majd átszámoltuk a GDP arányos államadósságokat forintban.

Azt néztük meg, hogy ha egy százalékpontos kamatemelést határoz el a jegybank, akkor mekkora gazdasági növekedést kell elérnie az adott ország gazdaságának ahhoz, hogy ne emelkedjen a költségvetési hiány a magasabb kamatláb miatt. Ehhez meg kellett néznünk, hogy a GDP mekkora része jut a költségvetésbe. Majd kiszámoltuk, hogy mennyi többletkiadással jár egy százalékpontos kamatemelés. A kapott összeget összevetettük az egy százalékpontos GDP növekedésből származó költségvetési bevétellel.

Az eredmény a Cseh Köztársaságban és Szlovákiában a kedvezőbb. Amennyiben a Cseh Nemzeti Bank egy százalékponttal megemeli a hosszú távú jegybanki kamatlábat, akkor a cseh központi költségvetésnek elég 0,8 százalékpontos cseh GDP többletből származó bevétel is. Ekkor nem változik a központi költségvetési egyenleg.

Szlovákia esetében egy százalékpontos hosszú távú alapkamat emelést egy százalékpontos GDP növekedés már képes fedezni, ami szintén jónak mondható, ismerve Varsó és Budapest eredményét, illetve a szlovák gazdaság 2007-es példaértékű növekedését. Lengyelország már rosszabb helyzetben van ebből a szempontból, mint az először említett két visegrádi ország. A lengyel GDP 1,4 százalékpontos növekedése képes csak fedezni egy százalékos hosszú távú alapkamat emelést.

A legrosszabb eredményt Magyarország tudja felmutatni. A magyar államadósság nagysága és a kiugróan magas jegybanki alapkamat azt eredményezte, hogy a magyar fiskális politikának csak 1,7 százalékpontos GDP többletnövekedés esetén van esélye a központi költségvetés egyenlegét az előreirányzott szinten tartani, ha a Magyar Nemzeti Bank egy százalékponttal megemelné a jegybanki alapkamatot.

MOLNÁR ANDRÁS
PAP EDINA
III. évfolyam
Alkalmazott közgazdaságtan szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Barancsuk János
egyetemi docens
Dr. Szabó Zoltán
egyetemi docens

Értelem és érzelem: a gazdasági döntés racionalitásának vizsgálata

Mind and emotion: examination of the rationality of economic decisions

Tanulmányunkban igyekszünk bemutatni az érzelmek hangsúlyos befolyásoló szerepét a döntési folyamatban. Ennek keretében leírjuk, mely érzelmek és miként hatnak ránk rövid és hosszú távon, s természetesen foglalkozunk a 20. századi, a racionalitás korlátozottságára vonatkozó legfontosabb elméletekkel is (behaviorizmus; H. A. Simon korlátoztott racionalitás elmélete). Ezután pedig ismertetjük és elemezzük saját kísérleteink eredményeit is, amelyek alapjául a már fent említett Kahneman és Tversky által alkalmazott tesztek szolgálnak.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy munkánkkal nem a neoklasszikus közgazdaságtan érdemeit kívánjuk vitatni, csupán az a célunk, hogy minél többen meglássák, téves feltevésekkel helytelen a normatív, tanácsadó tudományok közé sorolni. Így igyekszünk hangsúlyozni a jelen uralkodó közgazdasági irányzat pozitív jellegét, illetve azt, hogy szükségesek ugyan számításaik és módszereik a problémák megoldásában, de az emberi viselkedést meghatározó tényezők függvényében felül kell vizsgálni őket ahhoz, hogy valódi segítségek legyenek gazdasági döntéseink meghozatalánál.

MOLNÁR ANDREA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Lukács Eszter
egyetemi adjunktus

A bürokratikus koordináció ellentmondásai – a szovjet modell és a mai Kína

The contradictions of the bureaucratic coordination – the Soviet model and today's China

Az ún. szovjet modell és az irányítás bürokratikus jellege nemcsak a klasszikus szocializmusra volt jellemző, hanem korunk szocialista országaira is, mint Kína. Az ideológiai háttér egy fegyelmezett centralizmust eredményez, a nép az uralmon lévő párton keresztül gyakorolhatja a hatalmát, mely az állami tulajdon növelésével biztosított. A tervgazdálkodáshoz kapcsolódó specifikumok esetében (puha költségvetési korlát, tervalku, paternalizmus, jövedelem-és árérzékenység) gyakran anomáliákkal találkozhatunk, az ígéretek be nem tartásával pedig konfliktusok éleződnek ki.

A kínai gazdaságpolitika szintetizálja a szocializmus és a kapitalizmus előnyeit: miközben magába szívja a külföldi tőkét és beereszti a piaci mechanizmusokat, a stratégiai jelentőségű vállalatok állami kézben tartásával pedig a csőd elkerülését éri el. Ugyanakkor nem követi el azt a hibát, hogy a koordinációs mechanizmusokat ráerőltetné a gazdaságra is, mint a klasszikus szocializmusban. A vezetői döntések nagy szerepet játszanak a feszes ütemű fejlődésben. A legnagyobb problémát a beruházások megítélése jelenti. A gyenge projektek finanszírozása nemcsak hogy nem inspirálja a vállalatokat a nagyobb profit elérésére, de kilátástalan helyzetbe sodorhatja a bankszektort. Azonban egy másik szemszögből, ezzel a fokozott támogatással munkahelyeket ment az állam, ami nem elhanyagolható, ha az ország nagy munkanélküliségi problémákkal küzd.

Azonban nem jelenthetjük ki, hogy a rendszer halálra lenne ítélve, hiszen a Kínai Népköztársaság nemcsak gyors fejlődést mutatott az elmúlt évtizedekben, hanem miközben bele kell illesztenie saját rendszerét és kultúráját a globalizációba, a világválságból való kiutat is sokan az ország segítségében látják.

MOLNÁR ANNA
V. évfolyam
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Szegedi Zoltán
egyetemi docens

Kooperáció a logisztikában mint értékteremtő tényező

Cooperation in the field of logistics as an added value

Minden vállalatnak valamilyen érték létrehozása a legfőbb célja. A fogyasztók számára előállított érték általában több vállalat összekapcsolódó tevékenységeinek eredménye. Ezen láncok közös eredménye az a hasznosság, amit a termék a végső fogyasztónak, a fogyasztáskor okoz. Ahhoz, hogy a realizált hasznosság a tervezett, vagy akár az annál magasabb fokot elérje, szoros együttműködésre van szükség a lánc egyes tagjai között.

A fentiekre alapozott hipotézisem: „Kooperálni sokkal jobb, mint szembenállni. Hosszú távon az együttműködés és a kommunikáció fejlesztése vezet stabil és jövedelmező kapcsolatokhoz, ezek által lehet jobb eredményeket elérni."

Dolgozatomban szeretném bemutatni, hogy egy értékteremtő lánc tagjaiként egy multinacionális cég és partnere milyen problémákkal, gátakkal szembesülnek a logisztika területén, együttműködésük során és ezeket hogyan mérik, kezelik, a nehézségek mértékét hogyan lehetne csökkenteni és ez által a közösen létrehozott „hasznosság" szintjét emelni.

Kutatásomhoz a Henkel Magyarország Kft. logisztikai osztályát kerestem fel. A velük és egyik fő partnerükkel a Wincanton Hungary Kft.-vel készített mélyinterjúra, illetve a kapcsolódó szakirodalomra alapozva készítettem el az elemzésemet és vontam le következtetéseimet. A megismert nehézségek, módszerek alapján dolgozatomban megpróbáltam olyan megoldási eszközöket ajánlani a vállalatnak a szakirodalom, best practicek és egyéni elképzeléseim alapján, amelyek megszüntethetik a problémákat, vagy azok enyhítésére, kezelésére szolgálhatnak, és így közvetetten, a vevőnek okozott hasznosság mértékét is növelhetik.

MOLNÁR CSILLA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulensek: Fodor Mónika
főiskolai adjunktus
Király Zsolt
főiskolai adjunktus

Az RTM-eszközök alkalmazása a Dél-alföldi Régióban

The Use of RUM Tools in the South Great Plain Region

Napjainkban az RTM (régió- és településmarketing) eszközök a területfejlesztés elengedhetetlen részei. Igaz ez a Dél-alföldi régió tekintetében is, főleg ha figyelembe vesszük, hogy ez a térség a társadalmi-gazdasági folyamatok következtében az Európai Unió dél-keleti kapujává vált. E szituációban rejlő lehetőségek kihasználása ezen eszközök nélkül szinte lehetetlen, gondoljunk csak a sajátos jellemzőkkel bíró célcsoportokra, a térségi gazdasági-társadalmi folyamatok szereplőire – helyi lakosok, turisták, beruházók, döntéshozók –, melyek mindegyike eltérő igényekkel, lehetőségekkel bír.

A területi marketing ezek felmérésében és formálásában nyújt segítséget. E téma vizsgálatával a legfőbb célom, hogy a régió komplex marketing- és marketingkommunikációs feladatait bemutassam, melyeket abból a célból tesznek, hogy a befektetőket, a turistákat, a helyi lakosságot megnyerjék és megtartsák maguknak, más versenyző régiókkal szemben. Ehhez segítségként egy, a helyi lakosságot megcélzó kérdőívezést is használtam. A téma választásában annak aktualitása mellett – Kecskeméti lakosként – személyes okok is szerepet játszottak, hiszen érdekel szűkebb hazám jelenlegi helyzete, mert egy, gazdaságilag és társadalmilag elég heterogén területi egységről van szó, s így az számos érdekes kérdést és problémát vet fel.

MOLNÁR NIKOLETT
II. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Horváth Mariann
gazdasági szakoktató

A Szolnoki Logisztikai Központ szerepe a kombinált fuvarozásban

Szolnoki Logistic Centre role in the combined transport

Napjainkban fontos szerepet tölt be a szállításban a kombinált fuvarozás, környezetvédelmi szempontból és a forgalom csökkentése végett is. Ahhoz, hogy ez az ágazat jobban ki legyen használva, az utóbbi években több logisztikai központ kiépítését valósították meg (pl. Sopron, Szolnok, Szeged, Záhony), és ez által nemcsak a fővárosban hoztak létre logisztikai központokat.

A dolgozatom célja, hogy bemutassam, hogy a Szolnoki Logisztikai Központban hogyan megy végbe a kombinált fuvarozás. Ezen belül kitérek a kombinált fuvarozásra, mint szállítási módra. Értelmezem a kombinált fuvarozás jelentőségét, fontosságát, és kitérek a kombinált fuvarozás alágazataira is.

Bemutatom a Logisztikai Központot, kialakulását, fejlődését, és a Központon belül működő MÁV Kombiterminál létrejöttére és munkájáról is írok. Bemutatom a konténereket, a konténeres fuvarozás okmányait, és a biztonsági eszközöket. Bemutatom a koperi kikötőt, a forgalmának növekedését.

A Szolnoki Logisztikai Központ 2007. október 1-én kezdte meg működését Szolnokon. A Szolnoki Logisztikai Központ fontos szerepet tölt be Jász-Nagykun-Szolnok megyében. A központ több gyárnak, illetve cégnek (pl. Samsung, Elektrolux) rakodja a konténerét, amelyet különböző fuvarozó cégek szállítanak a célállomásra.

A logisztikai központ éves vasúti forgalma 306 vasúti kocsiból áll, amely 14 375 tonna árut jelent. Az idei év forgalma körülbelül 4 076 darab konténer (6 533 TEU). A logisztikai központ éves konténerforgalma 3 234 TEU (2 934 darab konténer), amely évekre levetítve 9600 darab konténert jelent (12 500 TEU).

MOLNÁR TAMÁS
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Matolay Réka
egyetemi adjunktus

A budapesti zsidónegyed építészeti rendezése – problémák és konfliktusrendszer

The architectural rearrangement of the Budapest Jewish Quarter: problems and conflicts

Dolgozatomban a budapesti történelmi zsidónegyed építészeti rehabilitációjával kapcsolatos többszereplős társadalmi döntési szituációt vizsgálom, az elmúlt évtized nagy érdeklődést kiváltó bontásai és építkezési kapcsán. Azt szeretném megtudni, hogy milyen korlátozó feltételek megszüntetésére van szükség egy hosszú távon fenntartható társadalmilag optimális kimenethez és egy olyan rekonstrukcióhoz, amely megőrzi az épített környezet értékeit.

Elemzésem során először röviden bemutatom a negyed rehabilitációs törekvéseinek történetét, majd az vállalatgazdaságtan érintettelméletét felhasználva elemzem az egyes érintettek helyzetét, kapcsolatrendszerét és döntési lehetőségeit, felrajzolom az érintett-térképet. Ezután megvizsgálom, hogy melyek azok a korlátozó feltételek, amelyek befolyásolják az egyes érintettek döntéseit. Ezzel meg lehet határozni, hogy milyen hátráltató feltételeket kell megszüntetni egy hosszú távon fenntartható, mindenki számára optimális, de legalábbis elfogadható output eléréséhez. Elemzem az érvrendszereket, és ennek segítségével a konfliktusrendszert, végül felvázolok egy megoldási lehetőséget a probléma és a konfliktusrendszer kezelésére.

Dolgozatom következtetése alapján a vizsgált problémák két fő okra vezethetők vissza: az érintettek kommunikációs deficitjére, illetve a hatáskörmegosztás visszásságaira. Az önkormányzat a szabályozási terv kialakításakor nem veszi figyelembe a többi érintett szempontjait, hiányzik egy megfelelő érdekegyeztető fórum, így a szabályozási döntések rövidtávú pénzügyi érdekek alapján születnek. Azonban a kerületi önkormányzatnak nincs is lehetősége megfelelő, a rekonstrukciót támogató ösztönzőrendszer kialakítására a szabályozási hatáskörök előnytelen elosztása miatt.

MONEK JUDIT
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Czeglédy Tamás
egyetemi adjunktus

Orosz földgáz, európai függőség

Russian natural gas, European dependence

A dolgozatot a téma aktualitása inspirálta: természeti erőforrás stratégiai jelentőségével foglalkozik a földgázra összpontosítva. Tisztázza a stratégiai jelentőség, a természeti erőforrás fogalmát. Oroszországot állítja a középpontba, s képet fest a játékosokról – e kincsekben gazdag, illetve szegény országokról -, a játékszabályokról.

A bemutatott nézőpont csupán egy a számos lehetséges közül, amelyek a szerző szerint vita kezdeményezésére adnak okot, ám semmiképpen sem elvetendőek. A választott témában tett megállapítások gyakran – a téma jellegéből adódóan – másodlagos forrásokra épülnek. A több csatornából származó információk összevetése eredményeként adódik a szakmai, közgazdasági alapokkal alátámasztott összefoglaló kép arról, ami részleteiben a médiából tudomásunkra jut.

A dolgozat bemutatja Európa táplálásának egyik lehetséges útját, az ez irányú európai törekvéseket: az alternatív utak keresését, új vezetékek építését kapacitásnövekedéssel társulva; akár Oroszország elkerülésével. Másik út lehet a megújuló energiaforrásokra építkező energia portfólió, harmadik pedig az atomenergiára támaszkodó ITER project.

A másik oldalon az orosz tárgyalási technikát boncolja; annak alakulását a változó körülmények – új szereplők, új technológia-, és a termelés feltételeinek, az Oroszországba irányuló beruházásoknak figyelemmel kísérésével. Ausztria esettanulmányként érkezik. Összevetődik Kelet és Nyugat gyakorlata.

Az alapok bemutatása után a gondolatmenet az orosz tárgyalási technika változásán keresztül az európai függőség alakulásáig jut el: addig a következtetésig, hogy az orosz tárgyalási technika puhul, puhulni fog. A korábbi agresszív stílus helyett mára együttműködőbb, vétóval fenyegető helyett a kompromisszumra törekvőbb lett. A nemzetközi munkamegosztásban való részvétele gazdasági nyitottságként vehető. Európa Oroszországtól, a Gazpromtól, a földgáztól való kezelhető függőségben működik. A békés együttélés hozzáállás kérdése.

A dolgozat gondolatokat tartalmaz egy szakmai beszélgetésből Dr. Steier Józseffel, aki a Közép-Európai Gázterminál Zrt. vezérigazgatója, a Magyar Gázszövetség tagja.

MRÁZIK CSILLA
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Smahó Melinda
tudományos segédmunkatárs

Aprófalvak – válság és lehetőségek

Small villages – crisis and solutions

Az elmúlt évtizedekben végbement iparosodás, a gyors ütemű urbanizáció és a városok fejlesztését célzó intézkedések negatívan érintették a községek helyzetét. Ezen települések lélekszáma a fiatal korosztály elvándorlása következtében nagymértékben csökkent. Dolgozatom a magyarországi aprófalvak jelenlegi nehéz helyzetére próbálja felhívni a figyelmet. A városoktól távoli falvak múltjának és jelenének elemzését, a válságos helyzet okainak feltárását követően, néhány olyan lehetőség bemutatása következik, amelyek kiutat, fejlődési irányt jelenthetnek ezen települések számára.

Bár az aprófalvak hasonló problémákkal küzdenek, mégis minden település helyzete egyedi, s így egységes megoldást sem lehet ajánlani számukra. Ezért ezen falvak általános helyzetelemzését a dolgozatban két konkrét település, az általam sikeresnek vélt Heves megyei Ivád, valamint lakóhelyem, a Komárom-Esztergom megyei Csatka részletes bemutatása egészíti ki. Célom, hogy a Heves megyei község aktivitásával példát mutassak a hasonlóan hátrányos helyzetű falvaknak. Munkám során világossá vált, hogy cselekvő polgármesterek és aktív lakosság nélkül szinte lehetetlen elérni a célokat. Emellett a falvak összefogására is szükség lenne, azonban ezen a téren nagy hiányosságok tapasztalhatók. A szakirodalom, valamint a saját kutatómunkám – a települések polgármestereivel, illetve kistérségi menedzserekkel készített interjúk – során feltárt és összegyűjtött információk alapján a dolgozatban lakóhelyem lehetséges fejlődési irányának megtalálására is kísérletet teszek.

MUNKÁCSY ANDRÁS CSABA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Jászberényi Melinda
egyetemi adjunktus

Közlekedési szövetségek a hatékony városi mobilitás szolgálatában: Madrid példája

Transportation associations in the service of efficient urban mobility: the example of Madrid

A közlekedés világszintű folyamataival párhuzamosan, bizonyos értelemben azzal összhangban változást tapasztalhatunk a városi közlekedés rendszerében: a tulajdonviszonyok átalakulása, a megváltozott igények, a társadalmi folyamatok és sok más tényező mellett elsősorban a motorizáció gyors ütemű fejlődésének betudhatóan a közlekedés egyre inkább ellehetetlenül, a fenntartható mobilitás követelményei nem teljesülnek, s ennek hatására a belvárosi életminőség romlik, a városközpontok korábbi üzleti és kulturális vonzereje háttérbe szorul. E helyzet korunk kiemelkedő közlekedési problémája, megoldására pedig számos javaslat született; dolgozatomban ezért a városi mobilitás és a városiasodás napjainkban megfigyelhető folyamatainak, pénzügyi vonatkozásainak ismertetését követően részletesen bemutatom az ezzel kapcsolatos gazdasági, szabályozó és menedzsmenteszközöket. Kiemelten foglalkozom a mobilitás menedzsment elméletének egy lehetséges gyakorlati alkalmazásával, a közlekedési szövetségek rendszerével. E téma időszerűségét mi sem jelzi jobban, minthogy az első ilyen jellegű szervezet – a főváros térségében tevékenykedő Budapesti Közlekedési Szövetség (BKSZ) – nemrég hazánkban is megkezdte működését.

A közlekedési vállalatok, kormányzati szervek, önkormányzatok, civil és szakszervezetek, utasok szövetségi rendszerű együttműködése Európában mintegy fél évszázada jelen van. Két évtizedes múltra tekint vissza például a Madridi Közlekedési Konzorcium (CTM), a spanyol főváros mintegy hatmillió lakosú agglomerációs térségében működő közlekedési szervezet. A dolgozatom harmadik fejezetét alkotó, CTM-mel foglalkozó esettanulmányban internetes kérdőív segítségével a madridiak utazási szokásait, a tömegközlekedési szolgáltatásokról, a metró rendszeréről alkotott véleményét vizsgálom. Az elemzés azonban nem csupán pillanatképet ad a madridi tömegközlekedés helyzetéről: összefoglalja a CTM által huszonkét év alatt elért kimagasló eredményeket többek között a közlekedési munkamegosztás befolyásolása vagy a vonzó közösségi közlekedés megteremtése tekintetében, kijelöli a konzorciumra váró feladatokat, s a következtetések alapján utat mutat azon városok számára, amelyek már szembesültek a közlekedés kihívásaival, de még nem kötelezték el magukat egyetlen megoldási alternatíva, egyetlen intézkedés mellett sem.

MURÁNCSIK ERIKA MÁRIA
V. évfolyam
Pénzügy szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Berlinger Edina
egyetemi docens

Fenntarthatóság mint fordulópont a pénzügyekben

Sustainability as a turning point in finance

Napjainkban a fenntartható fejlődés és a társadalmi felelősségvállalás kérdése egyre inkább előtérbe kerül, melyre a vállalatoknak és a világgazdaság más szereplőinek is érdemes figyelniük stratégiatervezésük során.

A közgazdasági szakirodalomban éles vita folyik a rövid, illetve hosszú távú döntések közti választás problematikájáról és a fenntarthatóságot is ebbe a kérdéskörbe sorolják. Dolgozatomban ezt az érdekellentétet szeretném feloldani az által, hogy megvizsgálom vajon a felelős vállalatirányítást stratégiai szintre emelő vállalatok nem csak hosszabb távon, hanem akár már rövidtávon is eredményesebbek lehetnek-e, mint az ezzel ellentétes gondolkozású cégek.

Munkámban a problémakör tisztázása után egy olyan modellt szeretnék felvázolni, mely alapján megvilágíthatjuk azokat a főbb kérdéseket, melyek ezen téma tárgyalása kapcsán leginkább felmerülnek. A modellt, amely a fordulópont elméleten alapul, banki esettanulmány segítségével próbálom tesztelni, és megoldási alternatívákat fogalmazok meg a felelős vállalatirányítás pénzügyi megvilágításának témakörében.

MURINKÓ SZILVIA
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Orosdy Béla
egyetemi docens

Product placement és a társadalomfejlődés múltja, jelenje, jövője

Product placement and social events in the past, int the now, in the future

A dolgozatom egy napjainkban nagyon aktuális témával a termékelhelyezés problémájával foglalkozik. Az tárgyának aktualitása a jelenben végbemenő technikai, társadalmi és jogi változásokból adódik.

A szerkezete végigkíséri a product placement fejlődését a 18. századtól, világháborúkon át egészen a jelen Amerikájáig. A jelenben bemutatom azokat a legfontosabb körülményeket amelyek a termékelhelyezésre hatással vannak, és a bujtatott reklám hatásosságának a részleteire is kitérek egy saját modell segítségével. A dolgozat végére, pedig egy kutatással alátámasztott környezetelemzést készítettem, melynek következtében olyan lehetséges szcenáriókat állítottam fel, amelyek a lehetséges jövőbeni kimeneteleket tartalmazzák.

A kutatás területe az amerikai és a magyarországi társadalom filmekben elhelyezett reklámokhoz való hozzáállásának vizsgálata és összehasonlítása. Majd a kapott eredmények elemzése, és a jövőbeni térképek felvázolásához való alkalmazása.

Remélem dolgozatommal sikerült feltárnom, azokat a mélyben vagy a felszínen megbúvó tényezőket, melyek ismeretével kikövetkeztethető a product placement sorsa.

MUZSNYAI MÁRTA
SZABÓ MÁRIA
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Fogarassy Csaba
egyetemi docens

A klímaváltozás kezelésének gyakorlata a nemzetközi bankszektorban

Handling climate change in the international bank sector

Az éghajlatváltozás, mint az externália gazdasági és társadalmi hatása a Stern jelentés óta számszerűsítve is kimutatásra került. Az élet minden területén, minden szektorban, jelentős változásokat kell véghezvinni az egyes emberek mindennapi életétől a közlekedésen át a gazdasági szektorig.

Jelen kutatómunka célja a hazai finanszírozási piacon életképes banki zöld termékek bemutatása nemzetközi példákon keresztül. A pénzügyi szektor a klímaváltozás elleni harc kulcselme, hiszen a gazdaságban minden változtatáshoz elsősorban tőkére van szükség.

Ezért elkerülhetetlennek tűnik, hogy a termeléshez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó emisszió-csökkentés,- elkerülést ne építsük be a jelenlegi pénzügyi termékekbe, így a zöld banki termékek és szolgáltatások minél szélesebb körben, egyre hasznosabban kerülhetnek kialakításra. Alapvető társadalmi és gazdasági szükséglet tehát a már működő hitelezési rendszerbe történő beágyazás.

Hazánkban is megjelentek hasonló banki termék, úgy mint pl. a klíma befektetési alapok, energiahatékonysági projektek harmadikfeles hitelezése, de még nem olyan széles körű a választék, mint a nemzetközi piacokon.

Önálló munka keretében ezért – a befektetési és hitelezési üzletágban – összehasonlító elemzést végeztünk, ahol megvizsgáltuk a leghatékonyabban alkalmazható a hazai és nemzetközi „zöld banki” termékeket.

A bankok alapvető meghatározói, finanszírozói a világ gazdaságának alacsonyabb energia és szennyezési szintre való átállításában, a klímaváltozás elleni harcban, ezért tevékenységük tanulmányozása, termékeik kifejlesztése egyik szűk keresztmetszete a klímaváltozás elleni felkészülés időben való megkezdésének.

MÜNNICH ZSÓFIA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulensek :Siklós Balázs
egyetemi tanársegéd
Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Projektmenedzsment és kommunikáció a Civitas II MOBILIS európai uniós projekt esetében

Project management and communication at the case of the EU project called Civitas II Mobilis

Dolgozatomban Civitas II MOBILIS projekt példáján arra keresem a választ, hogy vajon hatékonyan menedzselhetőek-e az ilyen szoros kikötésekkel rendelkező projektek, és megfelelőek-e az EU által társfinanszírozott projektek esetében előírt kommunikációs kötelezettségek?

Ahhoz, hogy egy nyertes projekt az előírásoknak megfelelően végrehajtható legyen, számos tényezőre kell a projektgazdának és a projektmenedzsernek odafigyelnie. Ezeknek a projekteknek a lebonyolítását ugyanazok az általános menedzsment-folyamatok és feladatok jellemzik, mint a profitorientált vállalatok projektjeit. Hasonlóak a kommunikációra és disszeminációra vonatkozó alapelvek is – bár a projektkommunikáció terén gyakran jóval szigorúbb előírásoknak kell megfelelni az EU által társfinanszírozott projektek esetében.

Dolgozatomban a Civitas II MOBILIS projekten keresztül vizsgáltam a nonbusiness marketing, ezen belül pedig a nemzetközi, társadalmi célú projektek marketingtevékenységét.

Munkám első részében az általános projektmenedzsment és nonbusiness marketing bemutatását követően az uniós projektek kommunikációjának, disszeminációjának jellemzőit gyűjtöm össze, a második részben pedig egy konkrét, Debrecen városa számára fontos projekt, a már említett Civitas II MOBILIS céljait, tevékenységeit, menedzsmentfolyamatait mutatom be, ezzel szemléltetve az általános elvek gyakorlati megvalósulását. Választ keresek arra a kérdésre, hogy az elmélet és a gyakorlat mennyiben „fedi" egymást, és milyen tanulságok vonhatóak le a menedzsment szerkezetének és folyamatainak kidolgozásából.

NAGY ADRIENN
IV. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Káposzta József
egyetemi docens

A migrációt befolyásoló gazdasági tényezők vizsgálata Magyarországon

The examination economic factors influencing migration in Hungary

Magyarországot hét tervezési- statisztikai régióra tagoljuk, amelyeket az ország szempontjából egységes egészként értelmezünk, mégis verseny alakul ki közöttük gazdasági teljesítményük miatt. Napjainkra a településhierarchiában elfoglalt pozíció helyett az egyes városok, régiók jövedelemszerzési lehetőségei váltak meghatározóvá a versenyképesség befolyásolásában, értve ez alatt a befektetések nagyságát és a nagyon eltérő munkaerő-piaci helyzetet. A verseny regionális dimenziója felerősödött, a régiók közötti differenciák meghatározóvá váltak.

A globalizáció és migráció korában a társadalmak biztonságának meghatározó tényezői a lakossági mozgások. A migrációnak a lakosságra gyakorolt hatását meghatározza, hogy az emberek miért vándorolnak, milyen mértékben önkéntes a mozgásuk, és milyen státust érhetnek el. A vándorlás, amely a produktív korúakat mozgatja meg leginkább, a térbeli mobilitás egyik formája, a népesség lakóhely-változtatása. Ez a folyamat mindig az adminisztratív (közigazgatási) határ átlépésével jár. Külső vándorláson az országhatárokat átszelő, belső vándorláson az országhatárokon belüli lakóhely-változtatást értjük.

Magyarországon az utóbbi években nőtt a lakosság országon belüli területi mobilitása. 2007-ben 265 ezer ember változtatott állandó és 264 ezer lakos ideiglenes lakhelyet. Az állandó belföldi vándorlások száma 4,7%-kal emelkedett, az ideiglenes vándorlásoké pedig 12,1%-kal nőtt az előző évihez képest. A vidék települései azonban egyre kevesebb sikerrel tudják megtartani a lakosságukat, amely miatt komoly gondokat érzékelnek. Ezáltal nagyon fontos a nagyvárosok koncentráltságának mérséklése, a humán erőforrásra gyakorolt hatásának a visszaszorítása.

Dolgozatom céljául tűztem ki, hogy:

- megvizsgáljam a migrációt befolyásoló főbb gazdasági tényezőket,
- vizsgáljam a régiók gazdasági erejének esetleges hatását a lakosságra nézve,
- feltérképezzem azokat a lehetőségeket, amelyekkel a nagyvárosok szerepét ellensúlyozni lehet.

NAGY DOROTTYA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bozsik Sándor
egyetemi docens

Szénhidrogén-kutatási lehetőségek gazdasági értékelése

Economic evaluation of hydrocarbon exploration possibilities

A szénhidrogén-kutatás az upstream olajvállalatok hosszú távú működéséhez elengedhetetlenül szükséges folyamat. A földtani kutatás nagy kockázatú, de nagy jövedelmet ígérő tevékenység. Szigorúan egymásra épülő fázisokból áll, amely a kutatási terület kiválasztásával kezdődik, és az ún. appraisal fázissal fejeződik be. Az egymást követő fázisokba való belépés mindegyikét döntési helyzet előzi meg. Dönteni kell, hogy érdemes-e tovább finanszírozni a kutatást, vagy célszerűbb annak felhagyása, vállalva a veszteségeket. A kutatási terület kiválasztása során történik meg az esetleges kutatási projekt előzetes értékelése, amelynek során a szakemberek megbecsülik a kutatás költségeit, a kutatás sikeresélyét, majd azokat összevetik a siker esetén megtalált lelőhely kiaknázásából nyerhető jövedelemmel. Végül megítélve az adott kutatás perspektíváját, döntést hoznak arra vonatkozóan, hogy érdemes-e megvalósítani a projektet. A döntést gazdaságossági számításokkal támasztják alá.

A szerző dolgozatában a szénhidrogén-kutatási, mint hosszú távú befektetési lehetőségek értékelését ismerteti az egyes műszaki és gazdasági tényezők figyelembe vételével, a hangsúlyt a gazdaságossági számításokra helyezve. Gyakorlati példákon keresztül mutatja be az értékelési folyamatot, megvizsgálva a projektekben számításba vett tényezőket és azok kockázatait, valamint a gazdaságossági modellezésben használt módszereket. Ismerteti az egyes országokra jellemző elvonási rendszerek hatását az esetleges projektek jövedelmezőségi helyzetére, valamint szemlélteti a gazdasági tényezőknél megfigyelhető tendenciákat és változásokat, a főbb világgazdasági összefüggések tükrében.

NAGY DOROTTYA
PETROVICS PETRA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Varga Beatrix
egyetemi adjunktus

Made in China – avagy előrejelzések Kína legfőbb gazdasági mutatóira

Made in China

A szerzők ebben a dolgozatban a mai világgazdaság egyik motorjának számító Kína gazdasági mutatószámait elemzik az elmúlt 5-6 év megfelelő idősorainak segítségével.
Az azonos időközökben gyűjtött adatokat tartalmazó idősorok analízisénél a hosszú távú tendenciát – trend –, a rövidtávú ismert periódusú ismétlődéseket – szezonális hatás – és a szabálytalan ismeretlen hosszúságú hullámzást – ciklus – próbáljuk meghatározni.

Ennek a vizsgálatnak két alapvető hasznosítása lehetséges: előrejelzés – predikció vagy extrapoláció – illetve adatpótlás – interpoláció. Ezen kívül fontos még az idősorok nagyobb távlatú áttekintése is – szinopszis – a lefolyás során előfordult rendkívüli események megtalálása érdekében. Ezek az elemzések az idősor struktúrájának feltárását célozzák bizonyos matematikai modellek segítségével. A lehetséges eljárások közül a dekompenzációs vagy determinisztikus és a simító eljárásoknál megemlítése mellett a jóval érzékenyebb un. Box és Jenkins által kidolgozott ARIMA módszert alkalmazzuk, mint a legösszetettebb elemzést.

Először annak megállapítása fontos, hogy az adott idősor statisztikai értelemben „változik-e", azaz van-e értelme a további vizsgálatnak, vagy az idősor időben nem változik, un. stacionárius és csak egy véletlen zaj tagot tartalmaz trend, szezonalitás és ciklus nélkül. Az erre vonatkozó próbák a váltakozáselemzés, vagy az előjelmódszer.

A fő fejezetben az ARIMA modellt, a trendelemzést és a regressziós vizsgálatokat az SPSS programrendszer megfelelő elemeivel végezzük el az előrejelzések érdekében.

Vizsgáljuk még az egy főre GDP-t Kínában, ennek növekedési ütemét, mint például a mezőgazdaság, ipar, építőipar, kereskedelem, pénzügy és egyéb területek. Ezen kívül elemezzük külkereskedelmi helyzetét, vizsgálva az export és az import alakulását, a fizetési mérleget.

NAGY EDINA ESZTER
IV. évfolyam
Idegenforgalmi és szálloda szak
Közgazdász Tanárszak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Medvéné Dr. Szabad Katalin
főiskolai tanár

Környezetbarát gazdasági főiskola

Environmental Friendly Economic Academy

Napjaink egyre többet emlegetett témája Földünk veszélyeztetettsége, a környezetvédelem, a fejlődés fenntarthatósága, amelyre a mindennapok szintjén is figyelmet szentelhetünk. Negatívum, hogy mindezen fogalmak a mindennapi ember számára „csak kifejezések", messze állnak tőle, magától függetlennek ítéli megjelenésüket, pedig ez az a hozzáállás, amin elsősorban változtatni szükséges ahhoz, hogy minőségi eredményeket könyvelhessünk el az említett területeken.

Azért, hogy az egyelőre távolban felsejlő célok megvalósíthatóságát bizonyítsuk, fontos közelebb hozni magunkhoz olyan tényezőket, amelyek emberi viselkedésen alapulnak, és amelyekért mi is tehetünk, ezzel hozzájárulva egy pozitívabb jövő kialakításához.

E téren bizonyos vonalakon történtek már előrelépések, megemlítve itt a környezetre nevelés, mint immár a Nemzeti Alap Tanterv szerves részként szereplését, továbbá az „ökoiskola" cím bevezetését. Az üzleti életben létrejött a Zöld iroda program, amely szintén a fenti célok megvalósítására törekszik és úgy a mindennapok során, mint az oktatásban is hasznosítható és számos más téren is kamatoztatható ötlettel rendelkezik.

Pályamunkámmal célom rávilágítani arra a tényre, miként tehetünk mi is egy fenntarthatóbb világ létrejöttéért, miként lehet a BGF a mintapéldája egy akár Környezet-Barát Gazdasági Főiskolának, amely mint oktatási intézmény nevelése révén közvetítheti tanításait diákjainak, és ami még lényegesebb hatást jelent, bírhat szemléletformáló erővel mind oktatóira, mind pedig tanulóira. Fentiekkel multiplikátor hatást eredményezve még tovább emelheti az elért eredményeket, és bízva hatásosságában tehet a jövő változásaiért.

NAGY EDIT
Végzés éve: 2008
Környezetgazdaságtan és vidékfejlesztés szakirány
Gazdálkodástudományi kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Ungvári Gábor
vezető kutató, MAKK

Támogatott luxus? A vízgazdálkodás és a vízkészletjárulék bemutatása az ásványvíz példáján keresztül

The analysis of the water economy and the water reserves contribution through the example of the mineral water market

A dolgozat célja megvizsgálni a vízkészletjárulék hatékonyságát egy konkrét ágazat, az ásványvíz előállítás példáján keresztül. Bemutatjuk a kérdés hátttereként a vízkészletek kezelésével kapcsolatos jelenlegi hazai és nemzetközi elméleteket, irányzatokat, a vízkészlet-gazdálkodás célrendszerét, a vízkészletjárulékra vonatkozó törvényi hátteret, a járulék hiányosságait. Bemutatjuk, hogy az ásványvíz kitermelői több okból is implicit támogatásban részesülnek. Számításaink eredménye azt mutatja, hogy az ásványvíz jelenleg Magyarországon luxusjószág, tehát ezek a támogatások nem indokoltak, a jelenleg érvényes járulékkulcsok nem ösztönöznek a vízkészletek hosszú távú megőrzésére. Megoldásként javasoljuk a járulékkulcsok átalakítását, más típusú elvonás bevezetését vagy a kitermelési jogok vízaukción való szétosztását.

NAGY EDIT
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
SZATHMÁRY BORBÁLA
Végzés éve: 2007
Közgazdasági Szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Szajkó Gabriella
egyetemi adjunktus

A földgázon túl – a biogáz mint alternatíva

Beyond natural gas – biogas as an alternative

A dolgozat középpontjában a biogáz mint a magyar energiafogyasztásban a földgázt helyettesítő alternatív erőforrás áll. Az utóbbi évek gázpiaci liberalizációs törekvései különösen aktuálissá teszik a földgáz szektor különféle szempontok szerinti vizsgálatát, elemzését.

Jelen dolgozat nem nyújt átfogó piacelemzést, illetve nem arra keresi a választ, hogy a különböző szabályozói intézkedések hogyan befolyásolják a földgázpiac működését. Sokkal inkább arra a kérdésre fókuszál, hogy lehetséges-e alternatív energiaforrások – jelen esetben a biogáz – termelésen belüli súlyának növelésével fokozni kínálati oldalon a földgázpiaci versenyt, növelve ezáltal a fogyasztói jólétet. A liberalizáció ugyanis csak akkor lehet igazán sikeres, ha forrásoldalon verseny bontakozik ki, amiben szerepet játszhat a különböző formában képződő és megjelenő biogáz felhasználása.

Megvizsgáljuk, hogy egyáltalán keletkezik-e annyi, a rendszerbe táplálható biogáz, ami érdemi befolyást gyakorolhat a piac szerkezetére, illetve részletesen tárgyaljuk a különböző forrásokból származó biogáz (a mezőgazdasági, élelmiszeripari hulladékokból keletkező biogáz, a szennyvíztelepeken keletkező gáz, depóniagáz) előállításának és rendszerre táplálásnak költségeit, versenyképességét. Emellett röviden kitérünk arra is, milyen környezeti hasznai lehetnek a biogáz felhasználásának, illetve hogyan illeszkedik az Magyarország Európai Uniós, környezetvédelmi és energiagazdálkodási célkitűzéseibe.

A dolgozat végén megállapítjuk, hogy versenyképesnek nem minden biogáz projekt tekinthető, illetve a hazánkban keletkező és felhasználható biogáz mennyisége nem tudja érdemben megváltoztatni a gázpiac egészének szerkezetét, a dolgozatban összegyűjtött egyéb megfontolásaink alapján, főként kisebb földrajzi egységekben gondolkodva, konkrét projektek esetén a biogáz a jövőben reális alternatívája lehet a földgáznak.

NAGY ERZSÉBET ÉVA
V. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Horváth Áron
egyetemi tanársegéd

Lakossági fogyasztás és megtakarítás három közép-európai országban

Household consumption and saving in three Middle-East European country

Az utóbbi egy-másfél évtizedben több országban is érdekesen alakult a lakosság fogyasztási és megtakarítási hajlandósága. Különösen igaz ez a közép-európai régióra, így az állítás jól illusztrálható a magyar, a lengyel és a cseh lakossággal.

A Közép-Kelet-Európában végbemenő rendszerváltásokat követően a lakosság számára lehetővé vált a fogyasztói kosár „kibővítése", a likviditási korlátok oldódásával ugyanis nagyobb volt a hitelhez jutás esélye. A pénzügyi liberalizáció mellett az emelkedő reáljövedelmek is arra ösztönözték a fogyasztót, hogy többet fogyasszon, ezáltal megtakarításai is csökkentek.

Szemben a nyugat-európai tapasztalattal, a három vizsgált országban azt látjuk, hogy a fogyasztás mind reálértéken, mind pedig GDP-arányosan is nagymértékben bővült. Azaz azt tapasztaljuk, hogy a közgazdaságban elfogadott elmélet – miszerint a fogyasztó időben simítja fogyasztását – nem áll fenn a vizsgált gazdaságokban. Egészen pontosan arra vagyunk kíváncsiak, hogy ennek mi lehet az oka.

A dolgozat elején bemutatásra kerül egy, a makroökonómiában használatos egyszerű modell, mellyel csupán a fogyasztás alakulását szeretnénk vizsgálni az életpálya során. Az ezt követő fejezetekben a három vizsgált ország tényadatait vizsgáljuk, végül arra keressük a választ, mi okozza az ilyen nagymértékű fogyasztásbővülést. Több ábra is illusztrálja a lakossági hitelek emelkedését. Magyarországon pedig különösen számottevő az ingatlanhitelek mennyisége, illetve az ezredfordulót követően a devizában felvett hitelek állománya.

A dolgozat célja többek között az is, hogy összevesse a három országban történő változásokat egymással, illetve az Európai Uniós tapasztalatokkal.

NAGY ÉVA BEATRIX
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Törő Emese
egyetemi adjunktus

A felszámolási eljárás kritikai elemzése a hazai gyakorlat tükrében

Critical analysis of the winding up process based on national experiences

A fizetésképtelenség a gazdasági élet természetes velejárója. A közgazdasági megközelítés szerint a gazdaságban a nem hatékonyan termelő gazdálkodókat meg kell szüntetni, hogy erőforrásaikat más termelő gazdálkodó szervezetek hatékonyan tudják hasznosítani. Ezt lenne hivatott elérni és segíteni a felszámolási eljárás intézményén keresztül – a többször módosított 1991. évi IL. tv – a Csődtörvény, amely a szakirodalom szerint számos jogtechnikai és gyakorlati problémát hordoz magában. Dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy a jelenlegi szabályozás a számos módosítás ellenére vagy éppen segítségével képes e biztosítani azt a megfelelő jogi keretet, amire hazánknak szüksége van, azonban nem célom a törvény részletekbe menő bemutatása. A vizsgálataimhoz elengedhetetlennek tartottam a fizetésképtelenségi jog részletes ismeretét. Ennek megfelelően a dolgozat e fontos jogterület történeti áttekintésével is foglalkozik - egyaránt tartalmazza a nemzetközi és hazai fejlődés folyamatát - illetve napjaink kihívásainak megfelelően a határokon átnyúló fizetésképtelenség szabályozásáról is értekezik. A legnagyobb hangsúlyt az elemzésre fektettem, a Csődtörvény felszámolási eljárásra vonatkozó elemein sorban végig haladva fogalmaztam meg kritikát a magyar gyakorlatra vonatkozóan. A dolgozatomhoz végzett vizsgálódás során egyértelműen a fizetésképtelenség megállapítására, a felszámolási eljárás során köthető egyezségre, az adós vezetőjére és a felszámoló tevékenységének ellenőrzésére vonatkozó problémák, nehézségek megoldását tartottam a legégetőbbnek. Dolgozatom záró szakaszát teljes egészében a magyar Csődtörvény régóta várt reformjának szenteltem. Ez a reform Erdős Károly szavaival élve valóban „gazdasági jogalkotásunk halaszthatatlan adóssága”, melyet időszerű volna végre megfizetnünk.

NAGY JUDIT
IV. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Berde Csaba
egyetemi tanár

Vezetői feladatelemzés esettanulmány módszerrel

Manager Function analysis with case study method

Az esettanulmány készítés és elemzés a vezetési vizsgálatoknak egy általánosan elfogadott, funkcionális megközelítésű módszere. A dolgozat arra vállalkozik, hogy egy tehergépjármű javítással, szervizeléssel foglalkozó vállalkozás vezetésével kapcsolatos feladatokat mutassa be, és vizsgálja. A cél az volt, hogy tényleges megfigyelés és értékelés alapján olyan megállapítások és következtetések tételére és levonására nyíljon lehetőség, melyek segítik az eredményesebb és hatékonyabb tevékenység végzését.

A dolgozatom első fele irodalmi feldolgozásra építve mutatja be a vezetés jelentőségét, szerepét és fontosabb irányzatait. Tisztázza a vezetés fogalmát és a különböző definíciók bemutatásával állást foglal arra vonatkozóan, hogy milyen megfogalmazás fejezi ki legjobban a vezetés lényegét. A vezetési és szervezési gondolkodás fejlődését a klasszikus vezetési iskola kora előttről indulva egészen napjainkig tekinti át, de a terjedelmi korlátozásra tekintettel csak a főbb irányzatok feldolgozására van lehetőség. A vezetési funkciók és feladatok rendszerezése az esettanulmányra alapozott vizsgálatok elméleti megalapozásának tekinthető. A vezetési feladatok tisztázása a vezetéstudomány alapvető kérdései közé tartozik. Csak ilyen módon határozható meg, hogy mire kell felkészíteni a vezetőt, melyek azok a legfontosabb funkciók, melyek jellemzik a vezető munkáját. A dolgozat kiemelten foglalkozik az információ és kommunikáció, a tervezés, a döntés, a rendelkezés, a szervezés, az ellenőrzés és a motiváció vezetői feladataival és kérdéseivel. A vezetési feladatokat három nagy csoportba bontva mutatja be a dolgozat, úgy mint naponta, rendszeresen és alkalomszerűen ismétlődő feladatok. A vizsgálatokat ennek a struktúrának megfelelően csoportosítja és mutatja meg, valamint ilyen összefüggésben tesz megállapításokat, következtetéseket. Ezen következtetések és megállapítások mind az általános, mind a speciális vezetési funkciókra vonatkozóan értelmezhetőek.

NAGYMÁTÉ NÓRA
V. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Csapó Zsolt
egyetemi docens

Esélyegyenlőség, EU-szabályozás a megvalósulás útján: a Santis Kft. marketingtervének példáján keresztül

Equal opportunities, EU Regulation in practice: through the example of the Marketing Plan of Santis Ltd.

Kutatási témám az esélyegyenlőség analízise. Magyarországra is vonatkozik az Európai Unió szabályozása, mely szerint az Unió a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok elvein alapul, amely alapelvek közösek a tagállamokban. A téma igen szerteágazó, dolgozatomban a mozgásukban korlátozott emberek helyzetét, mindennapjait megkönnyítő termékek forgalmazásával is foglalkozó Santis Kft. marketing tervén keresztül mutatom be a szabályozás gyakorlati megvalósításának lehetséges útját.

A mozgásukban korlátozott emberek esélyegyenlőségének tanulmányozására azért is fontos, mert az Európai Unió lakosságának átlagéletkora egyre növekszik, tehát a mozgásukban korlátozottak mellett az idős emberek száma is nő.

A téma aktualitását igazolja, hogy 2007 az Európai Unió kezdeményezése szerint az „Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év" volt, melyről tapasztalatom szerint Magyarországon kevés információ jutott el a köztudatba, pedig az eszme megvalósulása emberi-erkölcsi szempontból is kedvező és alapvetően elvárható lenne.

Dolgozatomban egy debreceni székhelyű kisvállalkozás, a Santis Kft. marketing tervét mutatom be, mely mozgásukban korlátozottak szállítását, mozgását megkönnyítő termékek gyártásával, forgalmazásával foglalkozik és jelentős fejlesztési eredményeket is elért az utóbbi időben.

Munkám során célom volt bebizonyítani, hogy a rászorult emberek részére történő emberséges segítségnyújtás mellett gazdasági profit realizálására is van lehetőség, mely életben tart egy magyar kisvállalkozást.

NASZÁDOS PÉTER
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Farkas Ferenc
egyetemi tanár

Az 5. krízis

The 5th crisis

Mai turbulens világunkban felmerül az igény bizonyos képletek, elméletek átgondolására. Én a Greiner-modellre tekintettem így, és egy új elméleti megközelítéssel közelítettem meg. Mi van akkor, ha a vállalatot egy embernek vesszük és így nézzük meg a modell szakaszait? Bemutatom Önöknek a globalizáció jó és rossz oldalát. A modell új átalakítását, benne az 5. krízist is, valamint a feltételezéseim bizonyítását egy teszt segítségével. A mellékletben pedig egyéb érdekességeket találnak az elmélettel kapcsolatban.

NÁDASI LEVENTE
Végzés éve: 2008
Közgazdász-gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Gilányi Attila
egyetemi docens

A termelési függvényekről

On Production Functions

Az OTDK-dolgozat a termelési függvényekről szól. A dolgozat elején a termelési tényezők sokféleségéről és természetéről, valamint a termelési függvények jellemzésére szolgáló mutatókról illetve ezek gazdasági jelentőségéről írunk. Ezek közül is a legfontosabb számunkra a helyettesítési rugalmasság. Kiemelten foglalkozunk az állandó helyettesítési rugalmasságú (CES-típusú) termelési függvényekkel. A helyettesítési paraméter különböző értékei alapján rendszerezzük a CES-típusú termelési függvényeket. Ez alapján 5 csoportot különböztetünk meg, amelyek növekvő helyettesítés szerint a tökéletes helyettesítés, a tökéletlen helyettesítés, a Cobb-Douglas termelési függvény, a tökéletlen kiegészítés és tökéletes kiegészítés. Ezeket a technológiatípusokat példákon keresztül is bemutatjuk, és jellemezzük őket.

Különös hangsúlyt fektetünk az egységnyi helyettesítési rugalmasságú Cobb-Douglas termelési függvényre, és annak egy lehetséges matematikai levezetésére, amelyet a technikai haladás elméletének is neveznek.

Solow növekedési modelljét felhasználva megvizsgáljuk a helyettesítési rugalmasság jelentőségét a gazdaságban. Ebben a részben a növekedési ütemre és az egyensúlyi állapotra vonatkozóan végzünk vizsgálatokat. Ezután megpróbálunk következtetéseket levonni a helyettesítési rugalmasság és a gazdasági növekedés kapcsolatáról. Végül arra jutunk, hogy a nemzetgazdaság termelési függvényének helyettesítési rugalmassága és a növekedési üteme között erős pozitív korreláció van, vagyis egy nemzetgazdaságban minél inkább helyettesíthetők egymással a termelési tényezők, annál fejlettebbnek tekinthető az ország.

Végül arról is ejtünk néhány szót, hogy milyen mögöttes befolyásoló tényezők húzódnak meg a helyettesítési rugalmasság értéke mögött.

NÁDASI LEVENTE
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Németh Nikoletta
egyetemi adjunktus

A kombinált árufuvarozás helyzete az Európai Unióban és Magyarországon

The position of the combined transport int he European Union and in Hungary

Dolgozatomban összekapcsolódik a szakmám, nyári gyakorlati helyem és az érdeklődési köröm. A téma aktualitását az adja, hogy napjaink kiemelt jelentőségű témái között szerepel a fenntartható fejlődés és a hatékony árumozgatás, valamint az egyre erősödő verseny a hazai vasúttársaságok és közúti fuvarozók között. A kombinált fuvarozási mód esetében egyre inkább törekedni kell a környezetbarát szállítás preferálására. Az előrejelzések biztatóak a kombinált fuvarozás terjedését illetően, azonban fontos kitérni a közúti forgalom túlzott növekedésére a vasútival szemben, ugyanis utóbbinál redukálható csaknem nullára a környezetszennyezés mértéke. Ezt sajnos még nem sokan látják be. A kombinált árufuvarozással egyrészt környezetbarát jellege miatt fontos foglalkozni, másrészt az Európai Unió egyre inkább erre ösztönző szabályozásai és a különböző nemzetközi egyezmények miatt is. A Transz-Európai Közlekedési hálózatok közvetve, a PACT közvetlenül szorgalmazza az árufuvarozás és a logisztikai láncok optimalizálását. Hosszú távon egy egész Európát átívelő szállítási infrastruktúra kialakítása nemcsak a tagországoknak, hanem a közösség export, illetve importtevékenységi „ügyfeleinek" is előnyös mind nemzetközi munkamegosztás, mind jövedelmezőség és fenntartható fejlődés szintjén. Magyarország vasúti hálózatsűrűsége és földrajzi fekvése miatt lényeges szerepet tölt be az európai tranzitforgalomban, melyet sokkal jobban ki kellene használni. Érdemes a kormányzati intézkedéseknél nagyobb hangsúlyt fektetni országunk fordítókorong szerepére. Szükséges egyfajta nézőpontváltás a közlekedésszabályozást és a közösségi törvények alkalmazását, átvételét, a fuvarozók támogatását illetően. A GySEV Soproni állomásán halad át tranzitforgalmunk nagy része. Évente csaknem százezer konténer és félmilliárd árutonna-kilométer forgalmával a GySEV nagy szerepet vállal a magyar árufuvarozás vasúti lebonyolításában, így jobban be kellene építeni a közlekedéspolitikai fejlesztési koncepcióba!

A fenntartható fejlődés és a gazdaságosság érdekében ennek a kombinált fuvarozási területnek nagyobb figyelmet kell a jövőben szentelni és országunk tranzithelyzetét kihasználva áruforgalmi hatalommá válni kelet és nyugat, észak és dél között.

NÉMETH BALÁZS
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szakály Dezső
egyetemi docens

Szélerőművek technológiai fejlődése és elterjedésének üteme a világban

The Technological Development and Diffusion of the Wind Turbines in the World

Tanulmányomban két, olyan területtel foglalkozom, amik az utóbbi évtizedben kerültek reflektorfénybe. Az egyik ilyen téma a megújuló energiákat felhasználó fejlesztések, a másik pedig a technológiák menedzselése. A dolgozat felépítését is ennek tükrében próbáltam meghatározni.

Az első részben röviden vázolom az elméleti hátterét a technológia fejlődésének, a különböző technológiai S görbék kialakulásának és jellemzőinek, illetve a technológiai életgörbe tulajdonságainak.

A következő részben az elméleti háttér alapján próbálom meg levezetni a szélenergiát felhasználó berendezések fejlődését. Először a szélenergiát összehasonlítom a többi megújuló energiaforrással egy technológiai életgörbén. Ennek segítségével állapítom meg, hogy a szélenergia milyen fejlettségi szinten áll. Az életgörbéből kapott információkból kiindulva építem fel a dolgozat további részét. A dolgozattal célom az volt, hogy a technológiai fejlődés mozgató rugóit feltárjam, és annak tükrében bemutassam a szélturbinák kedvező és kedvezőtlen hatásait, a megtérülésének és gazdaságosságának alakulását, illetve alkalmazásának elterjedésének ütemét. Azokat az összefüggéseket kerestem, amik hatására a szélenergia felhasználás a jelenlegi szintjére került.

A harmadik fejezetben a szélerőművek elterjedésének ütemét és tendenciát keresem. Megpróbálok választ találni arra, hogy a szélturbina technológiát milyen tényezők hatására hajlandók alkalmazni egyes nemzetek.

Végül, ezeknek a tényeknek az ismeretében egy prognózist próbáltam adni, hogy mik lesznek a szélturbina alkalmazás tendenciái, mi a szélenergia felhasználás jövője.

NÉMETH ESZTER VERONIKA
VI. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Schepp Zoltán
egyetemi docens
Dr. Kiss Tibor
egyetemi docens

A szociálisan felelős, etikus és zöld befektetési alapok

Socially responsible, ethical and green investment funds

A világon egyre nagyobb figyelem övezi a fenntarthatóság és a szociális feszültségek kérdését. A pénzügyi piacon is megjelent ennek eszméje a szociálisan felelős, etikus és zöld befektetési alapok formájában.

A legvitatottabb probléma ezekkel az alapokkal kapcsolatban, hogy versenyképesek-e, tehát van-e jövőjük. A tanulmányban is ezt szerettem volna vizsgálni különböző mutatók összehasonlításával, az etikus befektetők elemzésével, az etikusság és a pénzügyi teljesítmény közötti feszültség vizsgálatával illetve az alapok befolyásolási képességének feltárásával. Arra következtethetünk, hogy az alapok versenyképesek, de összességében az etikusság és a szűrési rendszerek sem előnyt sem hátrányt nem jelentenek. Képesek a vállalatok hatékony befolyásolására is, azonban csak akkor, ha az etikus befektetők száma meghalad egy bizonyos szintet, addig a legfontosabb szerepük a figyelemfelkeltés és a lobbizás elősegítése. Nehéz azonban az alapok kiválasztásánál alkalmazandó stratégiák meghatározása, mivel az etikusság relatív fogalom és minden ember eltérő értékrenddel rendelkezik.

A szociálisan felelős, etikus vagy zöld befektetési alapok hihetetlen fejlődést produkálnak, azonban jövőjük kérdéses. Nem csak azért, mert a kezdeti lelkesedés és siker elhalhat, hanem a vállalatokon belüli intézményesedésük miatt is. Az átláthatóság és elszámoltathatóság jelenlegi trendje azonban mellettük szól, mivel így az egyes szervezeteknek vagy személyeknek nehezebb a felelősség alól kibújnia.

Végül pedig tagadhatatlan, hogy a szociális, etikai és környezeti kérdések egyre mélyebben integrálódnak a vállalatok alapműködésébe, szívébe, így nyitva hagyva a kérdést, hogy megvalósítható-e egy „fenntartható kapitalizmus”.

NÉMETH ISTVÁN
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Lőre Vendel
PhD-hallgató

Tudásmenedzsment kis- és középvállalkozásoknál: kérdőíves lekérdezés Szlovákia magyarlakta területén

Knowledge management in small and medium enterprises: survey in Slovakia's Hungarian populated area

A dolgozatom a kis- és középvállalkozások tudásmenedzsmentjét próbálja bemutatni. A dolgozat elkészítéséhez a motivációt a személyes tapasztalataim adták. Egyetemi hallgatóként volt alkalmam számos cégnél dolgozni, és az ott tapasztaltak sarkaltak arra, hogy a tudásmenedzsmentet a kis- és középvállalkozások oldaláról is megvizsgáljam. A munkám lényegi részét egy kérdőíves lekérdezés kiértékelése képezi, mely kérdőívek Szlovákia magyarlakta területéről származnak. A kérdésre a választ, hogy létezik –e, és ha igen, hogyan, milyen formában a tudásmenedzsment a kis- és középvállalkozásoknál, a dolgozat három részben igyekszik megadni a választ. Az első részben a tudással, a tudáskeletkezésével és átadásával kapcsolatos alapfogalmakat igyekeztem körbejárni. A második rész a tudáspiacokról, illetve a tudásszerepekről szól, ahol, és akik által a „tudástranzakciók" végbemennek. A harmadik rész tartalmazza a dolgozat legfontosabb részét, a kérdőíves lekérdezés kiértékelését, a megadott válaszok, és a mögöttük rejlő összefüggések ismertetését. Melyet az SPSS és az Excel program segítségével végeztem el.

NÉMETH LAURA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Jankó Ferenc
egyetemi adjunktus

A turizmus és a természetvédelem tájhasználati konfliktusai az Őrségben

The landscape usage conflicts of tourism and conservation in the region Őrség

A napjainkban oly sokat emlegetett globalizációt, annak is az egységesítő, uniformizáló hatását általánosan a társadalmi- és szociális „károkért", de a gazdasági problémák egy részéért is felelőssé teszik. Tanulmányomban az Őrség példáján szeretnék rávilágítani turisztikai, migrációs és természetvédelmi folyamatokból, tevékenységekből eredő, a helyi identitást, a tájhasználatot érintő konfliktusokra, illetve ezek csoportspecifikus jegyeire, elsősorban a helyben lakás, a munkavégzés, illetve a mezőgazdaság és a turizmus összefüggésében.

Vizsgálati területnek az Őrséget választottam, amely történelmi, néprajzi alapokon igen markánsan meghatározott vidék. Mindezek kapcsán vizsgálataim elején, a következő kérdések merültek fel bennem: Milyen Őrségkép és milyen kívánatos Őrség kép él ma a helyben lakók, beköltözők, valamint az ide látogató turisták fejében? Hogyan segíti, vagy hátráltatja az Őrségi Nemzeti Park tevékenysége az itt élők életét? Milyen társadalmi-gazdasági problémákkal kell szembenéznünk? Melyek azok a kiinduló pontok, tényezők, melyek megoldást jelenthetnek az „Őrség panaszára" oly módon, hogy mindezek mellett megőrizze egyedi arculatát, szellemiségét? Az elemzés egyik alapjául a szakirodalmi források, cikkek, illetve az azokat alátámasztó dokumentumok szolgáltak, valamint kérdőíves felmérést végeztem a helyben lakók-és az ide látogató turisták körében.

Következtetésképpen arra jutottam, hogy az Őrségben alacsonyan kvalifikáltak az emberek, amely maga után vonva az életszínvonal stagnálását, nehéz megélhetési helyzetet teremt, valamint a munkahely – teremtésnek és munkavállalásnak sem kedvez. Sokan a mezőgazdaság „visszaállításában" látják a kiutat, mely munkahelyteremtést is eredményezne. Elmondható, hogy a turizmus jelen formája nem zavarja az ott élőket, a fejlődést látják benne. Konfliktus észlelhető a Nemzeti Park és a lakosság között, ill. a beköltözők és az őslakosok között. Az „Őrség panasza" talán akkor enyhülne, ha a jellegzetes stílusjegyek megtartása és az ott élők identitásának erősítése mellett, a falusi turizmusra és biogazdálkodásra alapozott kultúrtáj lenne.

NÉMETH MÓNIKA
V. évfolyam
Közgazdász - gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borszéki Éva
egyetemi docens

Kockázatitőke-befektetések

Venture capital investments

TDK munkámban a kockázati tőke- befektetéseket mutatom be, melyek jó adottságokkal és gyors növekedési képességgel rendelkező vállalatok finanszírozásának eszközei. Kiemelkedően fontos szerepet játszik a fejlesztés előmozdításában, versenyképes vállalatok létrehozásában, bővítésében, feljavításában és a gazdaság fejlődésében. A kockázati tőke általában új, tőzsdén nem jegyzett vállalkozások számára nyújtott tőkebefektetést jelent méghozzá azzal a céllal, hogy növekedési pályára állítsa a vállalkozást, illetve, hogy azok működését javítsa, támogassa. Fontos jellemzője, hogy nem csupán egy passzív befektetést, hanem aktív partnerkapcsolatot is jelent. Ez egy hosszú távú befektetés melynek fő célja a profit maximalizálás. A befektetés több lépcsőből áll és a kockázati tőke esetében ezek jól elhatárolhatók. A kockázati tőkealap létrehozása; ügyletek, befektetések generálása, keresése; a befektetés kivitelezése; a befektetés utáni tevékenységek; a kiszállás (exit) kivitelezése. Dolgozatom három fejezetre tagolódik. Az első részben a kockázati tőke befektetések jellemzőit, szereplőit, a befektetés folyamatát és fajtáit, a kilépés módját és a magyar jogi környezetet tanulmányoztam. A második részben a magyar és külföldi gyakorlatot, ezen belül is az Európai Unió és az Egyesült Államok gyakorlatát tekintettem át. A harmadik részben a Grafika Press Nyomdaipari Zrt. esettanulmánya által támasztom alá a kockázati tőke-befektetések pozitív hatását.

NÉMETH PÉTER
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Törőcsik Mária
egyetemi tanár

Az „új férfi" mint vásárló

The „new man": a new segment of the consumer society

Napjainkban érzékelhetően megjelentek új férfitípusok. A dolgozat célja, hogy bemutassa ezek kialakulásának okait, csoportjait, sajátosságait, illetve, hogy összevesse a külföldi irodalmak alapján leírható szegmenseket a hazai kutatás eredményeivel. Az új férfi" jellemzőinek vizsgálatát egy nemzetközi tanulmány nyomán végeztük.

Vizsgálati fókuszunk a vásárlás, így bemutatásra kerül a vásárlás fogalmi köre, a nemek különböző vásárlási szokásai, ezen belül; a témához közelítve a férfiak vásárlói magatartása. Az elméleti háttér kiegészül a trendkutatással is, hiszen a férfiak jövőben egyre meghatározóbbá váló jellemzőit kutatjuk a trendek értelmezésének bekapcsolásával. A középpontban a férfiak vásárlási szokásai, döntéseik, magatartásuk áll, rávilágítva a modern, gondolkodó férfitípus létrejöttére. Egy nemzetközi tanulmány eredményeit felhasználva kerül prezentálásra a hagyományos- és a modern férfitípus közötti különbség. Látókörbe kerül az átalakuló férfiszerep is, mind a családon belül, mind az élet más területein. Kitérünk a hagyományos és az „új" férfi vásárlási szokásaira, reakcióira és ismertetőjegyeire.

A hipotézis verifikálására, vagyis arra, hogy hazánkban is megjelentek az új férfitípusok, egy kérdőíves megkérdezést végeztünk 198 fő megkérdezésével, aminek eredménye, hogy három szegmens az egyetemista férfiak esetében pregnánsan mutatkozik, nevezetesen az önállóak (37%), az önmagukra igényesek (33%) és a tudatos vásárlók (30%).

NÉMETH TAMÁS ZOLTÁN
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Chaudhuri Sujit
egyetemi docens

Munkavállalói elégedettségi vizsgálatok módszertana, folyamatai és eredményei

Employee Satisfaction Surveys-Methodology, Processes and Results

Napjainkra a közgazdaságtan által számon tartott 4+1 fő termelési tényező közül a humán tőke kiemelt szerepet kapott. A vállalatok felismerték, hogy a munkaerőre sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani, mint 20-30 évvel ezelőtt. A munkaerő fejlesztése mellett ez a figyelem a munkaerő pszichológiai állapotának megfigyelésére is kiterjedt. A kutatásom erre a témakörre fókuszál, és két szervezet munkatársainak elégedettségét vizsgáltam meg. A témám a munkahelyi légkör elemzése, elégedettségi és elkötelezettségi szempontból.

Az elemzésemet egy elméleti kutatás előzte meg, mely során áttekintettem az előző évszázad és napjaink e témában megjelent elméleteit, kutatásait, elemzéseit. Jeles kutatók többféle szempontból közelítették meg e kérdést, ezekre az elméletekre támaszkodva az elégedettséget befolyásoló tényezőket újra csoportosítottam, és ez alapján elemeztem a vállalatokat. Az elemzésem elkészítéséhez kérdőíves adatfelvételt választottam, melyet többszörös egyeztetés után két szervezettel töltettem ki. A kitöltött kérdőíveket az SPSS 15.0-ás, és 16.0-ás statisztikai adatelemző programmal dolgoztam fel, és a kapott adatokat a megfelelő diagramkészítő programokkal szemléltettem.

A szervezetek elégedettségét egy pókháló diagrammon összesítettem, és a saját csoportosításom szerinti elégedettségi tényezők erősségeit, és gyengeségeit itt szemléltetem. A vizsgálat során fény derült, hogy a szállítmányozó vállalatnál a gépkocsivezetők mely tényezőkben elégedetlenebbek, mint az irodában dolgozó munkatársaik, illetve fordítva. A MÁV szombathelyi igazgatóságánál végzett felmérés kimutatta, hogy a szervezetnél a kommunikáció, illetve az elismerési tényezők javításával jelentősen lehetne javítani a munkatársak általános elégedettségét. A jövőben a kutatás során felmerülő további elemzést igénylő kérdések vizsgálatát tervezem, mellyel a vállalat munkahelyi légkörének javítást kívánom elérni.

NIGICSER BEÁTA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Nagy Gyula
főiskolai docens

A magyarországi borszektor változásai az EU-csatlakozást követően

Changes in the Hungarian wine sector following the accession to the European Union

A dolgozat célja az volt, hogy bemutassa a hazai borszektor 2004 május elseje után, tehát hazánk Európai Unióhoz való csatlakozása után bekövetkezett változásait. A vizsgálat a teljes ágazatra kiterjedt. Célom volt, hogy egy objektív képet adjak az ágazat helyzetéről, az élelmiszeripar és a gazdaság kapcsolatát bemutassam, az ok-okozati összefüggésekre rámutassak és az unió által felkínált lehetőségekről, amikkel élt már a szektor vagy amiket még nem használt ki teljes egészében. Fontosnak tartottam, hogy az elkészült művet ne csak gazdasági szempontból, hanem legyen esetenként irodalmi, mitológiai, egészségügyi aspektusból is mutassam be. Alkalmazott kutatási módszerem szekunder kutatási módszer volt, elsődleges könyvtárhasználat. Dolgozatom kronologikus, leíró jellegű. Kutatásom eredményeként megállapítottam, hogy a vizsgált peremfeltételek igen ambivalensek, egyaránt vannak előnyök és hátrányok az EU csatlakozás okán. Borimportra nem szorulunk, mégis megjelentek a külföldi versenytársak borai itthon, amit a fogyasztók nem ritkán jobban előnyben részesítenek a hazaival szemben olcsóságuk okán. A termelés nem feltétlenül függ a termőterület nagyságától. A KGST és a szovjet piacok összeomlása után drasztikus csökkenés figyelhető meg a tömegtermelésben. A jogharmonizáció révén a jogi környezet jóval egyértelműbb lett. Levontam alapvető következtetéseket. Fontos lenne egy teljes mértékű szemléletváltás az ágazaton belül annak érdekében, hogy a szektort integrálni lehessen a gazdaságba. A gazdáknak meg kell tanulniuk vállalkozóként is viselkedniük, pályázni vagy pályáztatni. A rendelkezésre álló uniós pénzeket a lehető legnagyobb mértékben le kellene hívni. A bormarketinget pedig a borturizmussal karöltve kell alkalmazni, hiszen önmagában semmit sem ér. Az ágazatot a szinergikus hatások viszik előre.

OLÁH GÁBOR
TRÁJER ATTILA
V. évfolyam
Műszaki menedzser szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Kosztyán Zsolt Tibor
egyetemi adjunktus

Sztochasztikus hálóstruktúrák vizsgálata multiprojekt környezetben

Investigation of stochastic net structures in multi project environment

Dolgozatunkban az erőforrás-korlátos ütemezés problémáját mutatjuk be, multi projekt környezetben. Napjainkig a multi projektek erőforrás-optimalizálásáról, de még időtervezéséről is igen keveset szólnak az irodalmak. Ezért célunk a sztochasztikus projekt tervezési módszerek kibővítése, párhuzamosan futó projektekre illetve azok erőforrás korlátos optimalizálása.

Napjainkban a vállalati stratégia szerves részé vált az informatikai stratégia, bármilyen üzleti szegmensen működő vállalat számára meghatározó fontosságúak az informatikai projektek, akár vállalat irányítási rendszert bevezető, akár infrastruktúra projektekről beszélünk. OTDK dolgozatunkban az infrastruktúra projektekre koncentrálunk, ezek hátteret biztosítsanak a különböző alkalmazások megfelelő működéséhez. Az ilyen projektek általában párhuzamosan futnak egymással és sok tevékenységet tartalmaznak és a projektek végrehajtó erőforrások az esetek nagy részében megegyeznek emiatt gyakran előfordul, hogy a szervezetben ki nem használt, illetve túlterhelt erőforrások vannak.

A klasszikus sztochasztikus eljárásoknál továbbmenve, kiemelten vizsgáljuk meg a Fejes János féle SNPM-et (Stochastics Network Planning Method), mert itt az egyes tevékenységek logikai kapcsolatát is vizsgálni lehet, ami dolgozatunk egyik fő célja.

Bemutatunk egy új algoritmust az erőforrás-korlátos erőforrás-allokációs probléma megoldására. Az SNPM mátrixból kiindulva megvizsgáljuk, melyik a számunkra ideális multiprojekt-háló, azaz milyen struktúrát válasszunk, ha a cél a leggyorsabb átfutás. Figyelembe véve az erőforráskorlátokat valamint, hogy erőforrások melyeket a párhuzamos projektek használnak átcsoportosíthatóak.

Ezt az eredményt kockázatmenedzsment szempontok miatt tovább optimalizáljuk úgy, hogy minden egyes tevékenységet a lehető legkorábbi kezdési időpontra csúsztatunk. Ezt az ERALL-OPT/PP nevű , Dr. Kosztyán Zsolt által kifejlesztett programmal hajtjuk végre.

OLÁH ZSOLT
V. évfolyam
közgazdász-gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Gáll József
egyetemi adjunktus

Opcióárazás devizák esetén és a sztochasztikus volatilitás – az árfolyamsáv eltörlésének következményei

Option pricing in case of currencies and stochastic volatility – issues of trading band abandonment

Napjaink népszerű pénzügyi instrumentuma az opció, amely széles körű alkalmazást élvez a pénzügyi eszközök számos frontján, így a devizák esetén is. A dolgozat megkísérli áttekinteni a devizaopciók árazásának elméletét, elsősorban a Black-Scholes-i árazási keretrendszerben, illetve bemutatja a forint devizaopciós piacának működését, jellegzetességeit, konvencióit. További célként a BS modell kritikái kerülnek a vizsgálat fókuszpontjába, elsősorban az ún. „vastag szélűség" (heavy tailness) jelensége, illetve a sztochasztikus volatilitás problematikája és kezelési lehetőségei. A volatilitás opciós kereteken belüli, illetve sztochasztikus modellezés (GARCH) útján történő elemzésével a dolgozat utolsó fejezetében arra az empirikus kérdésre keressük a választ, hogy az árfolyamsáv 2008. február 26-i felfüggesztésével történt-e kimutatható és jelentős változás a forintárfolyam volatilitásának struktúrájában.

ORAVECZ IVETT
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Kneisz Ildikó
egyetemi tanársegéd

Pénzügyi válságok a XX. században és napjainkban – hasonlóságok és különbségek

Financial crises in the XXth century and these days – similarities and differencies

A dolgozatomban az elmúlt 30 év pénzügyi válságait elemeztem. A témával kapcsolatban azt vizsgáltam, hogy pénzügyi krízisek esetén az államnak segítenie kell-e a piacot helyreállni, vagy hagynia kell, hogy a gazdasági mechanizmusok állítsák helyre azt. A XX. század válságait elemezve megállapítható, hogy a kormányok magukra hagyták a piacokat, végül a pénzügyi rendszer és a valuta összeomlása után, gazdasági megszorításokkal sikerült a működését helyreállítani.

Az 1929-33-as válság idején az amerikai állam ráismert arra, hogy a gazdaság segítség nélkül nem tud kilábalni a krízisből, állami beruházásokkal lendítették fel a gazdaságot. A 2008-as hitelválságban is a kormányok segítettek az összeomlás szélére került pénzügyi rendszereken. Időben felismerték, hogy nemzetközi összefogás nélkül a világ pénzügyi szektora veszélybe került volna. Tehát megállapítható, hogy kritikus helyzetekben az államnak be kell avatkoznia a piaci folyamatokba.

Az első részben a válsággal kapcsolatban felmerülő közgazdasági elméleteket és a tisztázandó fogalmakat mutatom be, azaz a klasszikus és a Keynesi modellt, a konjunktúra ciklusokat, valamit definiálom az ide tartozó gazdasági fogalmakat. A dolgozatom második részében bemutatom a XX. század nagy pénzügyi válságait (Latin-Amerika 1982-1983; Mexikó 1994-1995; Oroszország 1998), különös tekintettel az 1998-as délkelet-ázsiai válságra. Ezután ismertetem a 2008-ban kirobbant amerikai jelzálogpiaci válság előzményeit, lezajlását és hatását Európára, Ázsiára és Magyarországra. Végezetül megvizsgálom a délkelet-ázsiai és az amerikai pénzügyi válság hasonlóságait és különbségeit.

OROSZ ANNA
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA

Konzulens: Makszim Györgyné
főiskolai tanársegéd

A munkanélküliség összehasonlító elemzése az Észak-Alföldi régióban

A comparative analysis of unemployment in the North-Alfold region

A dolgozatom témája a munkanélküliség elemzése statisztikai módszerekkel, számításokkal. Az eredeti célom az volt, hogy a rendszerváltástól napjainkig elemzem a munkanélküliség alakulását az Észak-Alföldi régióban, de sajnos kevés adat állt a rendelkezésemre, illetve nem voltak hozzáférhetők a Központi Statisztikai Hivatalnál.

Először a munkaerő piac, a munkanélküliség elméleti alapjait boncolgattam és próbáltam javaslatokat tenni ennek a nagyon fontos problémának a megoldására. A számításoknál az alkalmazott módszertan elméleti hátterét, képleteit is bemutattam. Első körben a három megyében vizsgáltam az egyetemi és általános iskolai végzettségű munkanélkülieket. Megállapítható, hogy a legtöbb munkanélküli Szabolcs, majd Hajdú megyében van. Jász-Nagykun-Szolnok megye a legfejlettebb régió és itt a legalacsonyabb a munkanélküliek száma. Az egyetemi végzettségű álláskeresők Hajdú megyében vannak a legtöbben. A következő években valószínűleg mindhárom megyében nőni fog az egyetemi végzettségű álláskeresők száma, míg az általános iskolai végzettségűek száma csökkeni fog, vagy stagnálni.

A módszertan második részében arra kerestem a választ, hogy van-e összefüggés a munkanélküliség és a GDP között. A feltételezésem az volt, hogy azokon a területeken, ahol magasabb a GDP, ott a munkanélküliség valószínűleg alacsonyabb. Ennek bebizonyítására illetve elvetésére korrelációszámítást végeztem. Ezt összefüggésbe hoztam a régióban működő vállalkozások számával is. Szabolcs és Hajdú megyében kimutatható kapcsolat van a GDP és az álláskeresők között, a harmadik területen viszont már nincs közöttük kapcsolat.

A szűk határidő alatt, főiskolai tanulmányaim és statisztikai ismereteim segítségével megpróbáltam egy átfogó elemzést adni a munkanélküliségről a vizsgált időszakban és területen. A dolgozatot a későbbiekben szeretném tovább folytatni, bővíteni.

A munkanélküliség igen komoly probléma, sokféle megoldás született és fog is születni a jövőben a mérséklésére, de teljesen megszüntetni nem lehet, sőt nem is kell.

OROSZ ÁGNES
Végzés éve: 2008
Közgazdasági gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr.Mustó István
egyetemi magántanár
Dr. Győrffy Dóra
egyetemi adjunktus

A német újraegyesülés vizsgálata az optimális valutaövezet kritériumai és az endogenitási feltétel alapján

The analysis of the German reunification based on the optimal currency area and the endogenity condition

A dolgozat kiindulási pontja, hogy az egyesülést követően a német gazdaság teljesítménye rendkívüli módon visszaesett az újraegyesülés speciális körülményeinek köszönhetően. A német egyesülés első lépéseként valósították meg a valutauniót. A gazdasági problémák megismerése alapján felmerül a kérdés, hogy vajon a német monetáris unió optimális valutaövezetet (OCA) alkotott-e. A 2. fejezetben így az OCA-elmélet kritériumainak teljesülését vizsgáltam az egyesülés idején. Arra a következtetésre jutottam, hogy az egységesült Németország a megalakulásakor nem tekinthető optimális valutaövezetnek.

A keleti országrészben az újraegyesülés negatív hatása erősebb volt, mint nyugaton. A 3. fejezetben arra kerestem a választ, hogy melyek azok a tényezők, amelyek gátolják a keleti országrész konvergenciáját. Az endogenitási feltétel alapján a kritériumok teljesülését nem előzetesen, hanem utólag kell vizsgálni, hiszen a valutaövezet létrehozása olyan változásokat indukál, amelyek a tagokat a kritériumok teljesítésének irányába mozdítják. A 4. fejezetben a feltevésem az volt, hogy az eltelt időben kedvezően alakulhatott a kritériumok teljesítése, így a német gazdaság közelebb állhat ahhoz, hogy optimális valutaövezetet alkosson. Azonban az újbóli elemzés is arra az eredményre vezetett, hogy a monetáris unió továbbra sem optimális.

Az 5. fejezet az endogenitási feltétel teljesülésének akadályait tartalmazza. Paradox módon az egyesüléskor a transzferek megléte és mennyisége volt az a kritérium, amely a leginkább teljesült, míg az eltelt időben pont ez, ami gátolja a gazdaság optimális működését.

Az utolsó fejezetben a német problémák alapján vizsgálom az Európai Unió jelenlegi aktualitásait. Az EU új tagállamaiban a reálkonvergenciát a valós gazdasági teljesítmény javulásának kell okoznia. Az EU-nak teljességgel arra kell törekednie, hogy a regionális fejlesztési támogatások iránti igény folyamatosan csökkenjen, az üzleti környezet javításával kell elérni, hogy az új tagállamok önerejükből növekedjenek, és kerüljenek közelebb a többi fejlettebb tagállamhoz.

PALLAGI SÁNDOR
SZABÓ SÁNDOR
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Ausztrália és Új-Zéland külgazdasági kapcsolatai az Európai Unióval

Economic relations of Australia and New Zealand with the European Union

Dolgozatunkban megvizsgáljuk Ausztrália, Új-Zéland és az Európai Unió között létrejött kereskedelmi- és tőkekapcsolatokat. Mindezt nem európai nézőpontból tesszük meg, hanem ausztrál, illetve új-zélandi szemszögből. Ennek köszönhetően beleláthatunk olyan dolgokba, amelyet fordított esetben máshogy, vagy egyáltalán nem tapasztalnánk. Erre nagyon jó példa, hogy míg Ausztrália számára az EU a legfontosabb kereskedelmi partner, addig az Unió teljes kereskedelmi forgalmában mindössze 1% tesz ki az ausztrál import és export összértéke. Hasonló jelenség figyelhető meg a tőkeáramlások terén is.

Bemutatjuk azt is, hogy Ausztrália és az EU kapcsolatát domináló mezőgazdasági kereskedelemre mekkora veszélyt jelentett a Közös Agrárpolitika bevezetése, és miként sikerült enyhíteni a feszültségen.

Új-Zéland számára is fontos partner az EU, a legjelentősebb mégis Ausztrália, ami többek között a közelségnek, a közös múltnak és a hasonló kultúrának is köszönhető. Az Európai Unió szemszögéből Új-Zéland viszont Ausztráliánál is jelentéktelenebb.

A kapcsolatok jövőjét tekintve nincsenek kedvező előjelek. Számos dolog indokolja, miért kellene mindkét országnak több figyelmet szentelnie a rendkívül gyorsan növekvő, és földrajzilag is kedvezőbb helyen lévő dél-kelet ázsiai piacokra. Még akkor is, ha ez a nagy múltra visszavezethető európai kapcsolatok rovására megy

PANÁCZ RÉKA
III. évfolyam
Turizmus - vendéglátás szak
Apáczai Csere János Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Happ Éva
főiskolai tanársegéd

Győr város marketingkommunikációja és annak hatásai

The marketing communication of Győr city

Kutatásom céljaként Győr város marketingkommunikációjának bemutatását tűztem ki. Szerettem volna felmérni, hogy az itt lakók, valamint a külföldi és belföldi turisták mennyire ismerik a kiadványokat, mit gondolnak róluk, mennyire elégedettek a várossal. Véleményem szerint ahhoz, hogy a marketing tevékenységet és a hatásait reálisan fel tudjam mérni, szükség volt Győr városának bemutatására. Ez a történelemre, a természeti és építészeti értékekre, a programokra és a szolgáltatásokra terjedt ki.

Ezek után ismertettem a város új arculatát, marketingkommunikációs tevékenységét, majd annak hatásait mértem fel saját készítésű kérdőív segítségével.

A város idegenforgalmi referensével mélyinterjút készítettem, az általa elmondottakat is beépítettem a kérdőíveimbe, ezzel szerettem volna felmérni, hogy a város lakói és az ide érkezők valóban olyan véleményt alakítottak-e ki a Győrről, mint ahogy azt a városvezetés szeretné. Többek között arra is kitértem, hogy a marketing jellegű kiadványokat mennyire ismerik, honnan érkeztek. Polaritásprofil segítségével felmértem, milyen jelzőkkel illetnék a várost.

A kérdőívek kiértékelése után, levontam a konzekvenciát, ezt kiegészítettem a már korábban megfogalmazott gondolataimmal, ötleteimmel, amikből SWOT analízist készítettem a város marketingkommunikációs tevékenységéről.

Úgy vélem, kutatásom célját elértem, a marketingkommunikáció felmérése és elemzése során keletkezett ötleteimet a város a későbbiekben alkotó módon, vagy javító szándékkal felhasználhatja.

PAPP ADRIENN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bozsik Sándor
egyetemi docens
Dr. Erős Adrienn
egyetemi adjunktus

Euró határok nélkül, tényfeltárás egy közgazdász szemszögéből

Euro without borders, fact exploration in a view of an economist

Magyarország igen hosszú utat tett meg addig a sorsdöntő pillanatig, mikor 2004. május 1-jén csatlakozott a világ egyik legnagyobb gazdasági integrációjához, az Európai Unióhoz.

A csatlakozással nem csak lehetőségeink keletkeztek, hanem kötelezettségeink, kötelességeink is, amelyek betartását teljesítését szigorú szervek ellenőrzik. A 2002 előtt csatlakozott tagállamok még élhettek a szabad döntés jogával a nemzeti valutájukat érintő kérdésekben, míg az ez után csatlakozottakat törvényben kötelezték az euró-zónába való belépésre. Ez a döntés Magyarországra is vonatkozik. A csatlakozás utáni években azonnal felreppentek hírek, amelyek először 2008-at, majd 2012-t, s ma már 2019-et jelölik meg az egységes európai valuta, az Euró bevezetésének időpontjául. Érdekes, hogy a magyar közvéleménnyel ellentétben, a 2006-os bevezetésben külföld még reménykedett. Ma már tudjuk, hogy ez lehetetlen álom volt. A jelenlegi válságos időszakban, pedig szinte teljesen kiszámíthatatlan a sorsa.

Hogy mi is annak az oka, hogy a határidők folyamatosan kitolódnak? Miért is nem született még megoldás az egyre elmélyülő gazdasági problémákra, s hogy mik ezek gazdasági és társadalmi vetületei? Ezekre a kérdésekre keresem dolgozatomban a választ.

Számos közgazdasági elmélet, módszertan létezik ma már arra vonatkozólag, hogy hogyan lehet vizsgálni egy ország teljesítményét. Munkám során igyekszem fellapozni, elővenni párat, s ezek segítségével tárgyilagosan, a számértékek mögé nézve levonni következtetéseket, és esetleges megoldásokra rátalálni.

PAPP RÓBERT
Végzés éve: 2008
Vidékfejlesztési agrármérnöki szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Bai Attila
egyetemi docens

A biodízel gyártása során keletkező melléktermékek hasznosítási lehetőségei

The utilisation opportunities of the byproducts of the biodiesel

Előrejelzések szerint, hazánkban igen komoly biodízelgyártó kapacitások épültek ki és fognak kiépülni a közeljövőben. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet kutatása alapján lehetséges, hogy évi 400 ezer tonna biodízel fogja elhagyni a magyarországi üzemeket. Ez a mennyiség legalább ennyi melléktermék keletkezését jelenti.

Ezek a melléktermékek idézőjelesen BIO anyagok, melyeket környezetkímélőn használhatunk fel energetikai célokra, vagy takarmány alapanyagként csökkenthetjük a takarmánytermő területeket esetleg a takarmányimportot. Ha ezeket az anyagokat nem vagy pazarlóan használnánk fel, az nemhogy pazarlás, de környezetrombolás is lenne egyben. Ezen melléktermékeket jelentős fosszilis energia hozzáadásával állítottuk elő, hasznosításuk viszont fosszilis energiaforrások megtakarításával jár. Könnyelműség lenne azért is, mert a melléktermékek koncentráltan és nagy mennyiségben jelentkeznek hasznosításuk logisztikailag is könnyen kivitelezhető.

Dolgozatomban bemutatom a biodízel melléktermékeit. Felvázolom az általam vizsgált hasznosítási lehetőségeket. Egy általam kidolgozott konkrét biodízelüzem példáján keresztül, pénzügyileg is számszerűsítem a lehetőségeket. Számításba veszem milyen és mekkora kapacitások, beruházások szükségesek hasznosítási irányonként. Vizsgálom az önköltség és az éves eredmény alakulását, végül felállítok egy sorrendet, mely gazdaságossági szempont szerint rendezi ezen módszereket.

PARÁDA ATTILA
ZSÍROS RÓBERT
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Az Európai Unió külgazdasági kapcsolatai Japánnal

The economic relationship between the European Union and Japan

TDK-dolgozatunkban az Európai Unió külgazdasági kapcsolatait vizsgáltuk meg Japánnal. A második világháborútól kezdve napjainkig tekintettük át a két gazdasági nagyhatalom kölcsönös közvetlen tőkebefektetéseit, valamint a külkereskedelmi kapcsolataikat, különös tekintettel az árukra vonatkozó export-import kapcsolatokra.

Dolgozatunk első történeti áttekintést adunk a II. világháború utáni Japánról: hogy megértsük eme távol-keleti országnak a gazdaságát, tisztában kell lennünk Japán történelmével, adottságaival is.

A dolgozat második nagyobb egységében a japán közvetlen külföldi tőkebefektetésekkel foglalkozunk. Megvizsgáljuk a befektetések hátterét, hangsúlyt fektetve az Európai Unióval szembeni kölcsönös FDI-kapcsolatokra.

A harmadik nagyobb egység az árukapcsolatokról szól, melyben megvizsgáljuk a kereskedelmet alakító nemzetközi politikákat, a két nagyhatalom közös együttműködéseit, majd ezt az elmúlt évek adatainak részletes elemzése követi.

PÁJER DONÁT
III. évfolyam
Kommunikáció és médiatudomány és
Pénzügy és számvitel (BA - II. évf.)
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Kis Gergely
egyetemi tanársegéd

A zeneipar halott. Vagy mégsem?

The music industry is dead. Or not?

Dolgozatomban a zeneipar értékesítésének üzleti modelljeit vizsgáltam meg nemzetközi és hazai szinten. Elsősorban arra kerestem a választ, hogy a teljes iparág vagy csak a klasszikus kiadói modell van-e válságban.

Ehhez megvizsgáltam, hogy milyen előzmények vezettek a jelenlegi helyzethez, milyen új típusú zenefogyasztási szokások jelentek meg a piacon. A fájlcserélők korszakában sokkal több zenéhez juthat hozzá egy fogyasztó, mint korábban bármikor. A dalonkénti digitális értékesítés pedig elvezet ahhoz, hogy egy-egy slágerért a többség már nem veszi meg a teljes albumot.

Az iparági méretű változások vizsgálata után, elsőként mértem fel a hazai digitális értékesítést és az akkor működő legális zeneáruházakat. Ezeket összehasonlítottam és megállapítottam a magyar piac sajátosságait.

Majd felkutattam, hogy milyen okok állnak az eladott példányszámok csökkenése mögött és hogy az Internetes terjesztéssel hogyan rövidül le az értéklánc, valamint hogyan jutnak a fogyasztók a szinte végtelen választékhoz.

Végül megvizsgáltam a legújabb, előremutató üzleti modelleket a zene értékesítések terén, aminek segítségével megpróbáltam előre jelezni, hogy különböző időtávokon milyen irányba mozdul a piac. Ezzel együtt várhatóan újra kell értelmezni a kiadó fogalmát és céljait, valamint tevékenységi körét. A jövő kiadója közelebb lesz egy reklám és PR ügynökséghez, mint a klasszikus CD gyárhoz.

Örömmel mondhatom, hogy a dolgozat megírása óta eltelt nagyjából egy év tapasztalatai alapján igazolódni látszanak az írásom következtetései.

PÁLMAI DÁNIEL
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Bányai Edit
egyetemi docens

Elektronikus kereskedelem a gyakorlatban – Webáruházak Magyarországon

E-commerce in practice – Webshops in Hungary

A dolgozatomban szeretnék egy átfogó képet adni arról, hogy milyen előnyei illetve hátrányai vannak az online vásárlásoknak, milyen módon lehet akár a világ másik végéről is olcsón rendelni illetve fizetni anélkül, hogy el kellene mennünk a számítógépünk elől. Részletesebben tárgyalom az online fizetési módszereket, amelyek segítségével az átutalásokat könnyedén, pillanatok alatt elvégezhetjük a számítógépünk segítségével, valamint felhívnám a figyelmet néhány veszélyforrásra is, amellyel ajánlatos tisztában lennünk ahhoz, hogy még időben felismerjük, ha ilyen módszerrel próbálnák meg a csalók megszerezni a vásárlásokhoz szükséges adatokat.

Ezután röviden vázolnám, hogy egy webáruház létrehozásánál milyen tényezőkre kell figyelni, illetve mit kell(ene) tartalmaznia egy jól működő online üzletnek. Végezetül pedig körüljárom, hogy milyen módon lehet látogatókat szerezni az oldalra, illetve milyen módon ösztönözhetjük őket vásárlásra, valamint hogyan lehet mérni ezek hatékonyságát.

PÁLNOK ANDREA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Pál Zsolt
PhD-hallgató

A visegrádi országok eurózónához való csatlakozása, felkészülési folyamata és feladataik

Visegrad Countries' joining to the eurozone, their preparation process and tasks

Dolgozatom témája a visegrádi országoknak az eurózónához való csatlakozásának elemzése. Ennek keretén belül áttekintésre kerül a történeti előzmény, és a téma szempontjából lényeges statisztikai adatok bemutatása és elemzése. Először a visegrádi együttműködés, illetve a Gazdasági és Monetáris Unió kialakulását, történetét mutatom be, amely meghatározó napjaink gazdasági élete szempontjából.

Ezután a téma szempontjából releváns elméletet, az optimális valutaövezet elmélete, illetve a Maastrichti Szerződés áttekintése következik, valamint ismertetem az euró bevezetésének lehetséges előnyeit és hátrányait.

A továbbiakban a visegrádi országok GMU-hoz való csatlakozásának esélyeit, a konvergenciakritériumok alakulását, és az egyes országok feladatait tekintem át. Majd az országok konvergenciaprogramjait hasonlítom össze a tényekkel. Bemutatásra kerül még, hogy az egyes országok előreláthatólag mikor csatlakozhatnak az eurózónához. Ezen belül különösen kiemelve Szlovákiát, mert ez az ország már 2009. január 1-én csatlakozhat az eurózónához. Számunkra kiemelkedően fontos Magyarország gazdasági feladatainak áttekintése a GMU-hoz való sikeres csatlakozás érdekében, hiszen ez meghatározza hazánk jövőbeli gazdasági fejlődésének irányát és mértékét.

A dolgozatot befejező, összefoglaló gondolatokkal zárom.

PEREI JÁNOS
IV. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak angol nyelven
NEMZETKÖZI ÜZLETI FŐISKOLA

Konzulens: Nyáry Krisztián
meghívott előadó

Az értékteremtő marketingmenedzsment

The Concept of Value Excellence Marketing Management

Napjainkban a fogyasztók egy tudatosabbak vásárlási döntéseikben és növekvő mértékben helyeznek hangsúlyt a termékek ár-érték arányára. A piac kínálati oldal számára ez azt jelenti, hogy olyan termékeket és szolgáltatásokat fognak tudni hatékonyan értékesíteni, melyek fogyasztók részére tőkésíthető értéket tartalmaznak, azaz a termékeknek elsőrangú ár-érték aránnyal kell rendelkezniük.

Jelen pályamunkában a marketing és az értékteremtő folyamatok menedzsmentjének (VCM) metszetébe pozícionált koncepciót, az értékteremtő marketing menedzsmentet szeretném bemutatni úgy, hogy a értékteremtéshez kapcsolódó főbb elméletek röviden bemutatom, illetve prezentálom empirikus kutatásom eredményeit. A koncepció kulcs gondolata – egyben a pályamunka hipotézise – az, hogy a marketing folyamatok képesek a fogyasztók számára gazdasági értéket teremteni, egyrészről indirekt módon: az elsődleges információ (fogyasztók 'érték-elvárásairól') megfelelő menedzsmentjével (mind a cégen belüli, illetve az iparági értéklánc szintjén), másrészről direkt módon például a branding, vagy CRM folyamatokon keresztül.

Eddigi kutatásaim a fenti hipotézist alátámasztották, mely kutatás keretében mind a fogyasztói oldalt, mind a vállalati oldalt próbáltam prezentálni. A megkérdezett fogyasztók döntő többsége jelezte, hogy termékekről biztosított információ értéket testesít meg számukra, hiszen azok birtokában optimálisabb vásárlási döntéseket tudnak hozni, bár meg kell jegyezni, hogy a vásárlási döntéseknél még mindig a termék ára legmeghatározóbb tényező. A vállalati oldalon végzett kutatás kulcs konklúziója az, hogy az információs technológia fejlődésével az információ menedzsmentje egy nagyobb hangsúlyt kap, elősegítve a stratégiai célok hatékonyabb megvalósítását. A marketing folyamatok is egyre jobban fókuszálnak a fogyasztói értékteremtésre, amely folyamatok közül a branding kerül egyre jobban előtérbe, azzal a céllal, hogy a fogyasztó számára is kézzel fogható értéket teremtsen – megalapozva a hosszú távú fogyasztói kapcsolatok, valamint a márkahűség kialakítását.

PETE CSILLA
POCSAI BOGLÁRKA
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Az Európai Unió és Kína gazdasági kapcsolata. A vén Európa és az ázsiai sárkány közeledése

Economic relations between European Union and China. The old Europe and the Asian dragon are coming closer and closer

A dolgozat áttekintést ad az Európai Unió és Kína gazdasági kapcsolatáról. A világgazdaság két meghatározó régiója nemcsak kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekről folytatnak rendszeres tárgyalásokat, hanem olyan aktuális témákra is kitérnek, mint az energiapolitika vagy a környezetvédelem. Mindkét fél számára fontos, hogy konszenzusra jussanak a különböző kérdésekben.

A dolgozat sorba veszi, milyen lépéseken keresztül jutott el az Európai Unió és Kína kapcsolata a mai szintre. Ezt követően kerül bemutatásra a két térség közötti kereskedelem és működőtőke befektetés. Az áruszerkezetet vizsgálva két fejlett ország közötti kereskedelem figyelhető meg, és hatalmas mérete miatt az Unió és az ázsiai ország a legfontosabb kereskedelmi partnerei egymásnak. A tőkebefektetések jóval szerényebbek mindkét fél részéről.

Kettőjük gazdasági kapcsolatát különböző konfliktusok szövik át, bár ezek nem veszélyeztetik a partnerség felbomlását, de mindenképpen megoldásra szorulnak. A dolgozat több konfliktusforrással is foglalkozik mind az egyik, mind a másik oldalon. Míg Kína számára az EU által gyakorolt antidömping eljárások, addig az Unió szemszögéből a Kínával szemben felhalmozott jelentős külkereskedelmi deficit okozza a legfőbb feszültséget.

A felmerülő problémák ellenére mindkét fél számára előnyös ez a kapcsolat. Az EU számára a Kínával folytatott kereskedelemnek köszönhetően lehetővé vált, hogy a modern technológiát, magas szaktudást igénylő ágazatokra koncentráljon, míg Kína az Unió által termékei számára egy jelentős felvevő piacra talált.

Mindezek fényében kijelenthető, hogy ha az Unió és Kína folytatja az eredményes tárgyalásokat, akkor a jövőben egy stratégiai partnerség alakulhat ki közöttük és további kölcsönös előnyökre tehetnek szert.

PETŐ FERENC
Végzés éve: 2008
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Horváth Áron
egyetemi tanársegéd

A magyar lakáspiac elemzése a hedonikus ár módszer segítségével

Analyzing the Hungarian market for apartments with the method of hedonic prices

Dolgozatomban a magyarországi lakások piacát vizsgálom, amely már csak azért is fontos terület, mert a nemzeti vagyon jelentős részét teszi ki. Ezen túl napjaink lakáspiaci folyamatai, valamint annak az egész gazdaságot érintő következményei különös aktualitást kölcsönöznek a témának.

Dolgozatomban bemutatok egy tartós jószágok elemzésére használható elméleti keretet, a hedonikus ár módszert, melynek lényege, hogy a piaci árak függvényszerű kapcsolatban vannak a lakás (a tartós jószág) tulajdonságaival. Az elmélet ennek megfelelően egy empirikusan könnyen tesztelhető összefüggést nyújt a lakások árára ható tényezők számszerűsítésére. Az elméletet magyarországi adatokra alkalmazom országos és budapesti szinten egyaránt (különválasztás azért szükséges mert részben más változók állnak rendelkezésemre).

Az elemzéshez az EViews 5.1 programcsomagot használom. Bemutatom a regressziók eredményeit, melyek a korrigált R^2 mutató alapján viszonylag jól magyarázzák a lakások árait. Azonban végül arra a megállapításra jutok, hogy az adatbázis hiányosságai, azaz a kevés magyarázó változó miatt jelentős ökonometriai problémába ütközök: endogenitás van a modellekben. Emiatt a számítások eredményei az elméleti kerettel is ellentmondásba kerülnek. Mindazonáltal néhány korlátozott megállapítás megfogalmazható a magyarországi lakások árát befolyásoló tényezőkkel kapcsolatban. Belátható az adatok alapján, hogy a földrajzi elhelyezkedés hatással van a lakás árára, valamint ezt a hatást számszerűsítettem is. Valamint megmutattam, hogy a panel- és téglalakások területe eltérően hat azok árára: a kis panellakások relatíve drágábbak a kis téglalakásokhoz képest. Végül rámutatok a felmerült problémák esetleges megoldására, amley elsősorban az adatgyűjtés minőségének javítása.

PETROVICS MÁRIA
VILLÁS GERGŐ
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Láng Eszter
egyetemi docens

Az Európai Unió kapcsolata Indiával, Pakisztánnal és Bangladessel

The relations of the EU with India, Pakistan and Bangladesh

Dolgozatunk során arra törekedtünk, hogy egy minél átfogóbb képet adjunk India, Pakisztán és Banglades gazdaságáról, és ezen ismertetek alapján megpróbáljuk őket a világgazdaságban elhelyezni. A kutatásaink során nehézséget jelentett, hogy Pakisztán és Banglades tekintetében a rendelkezésre álló irodalmi források meglehetősen szűkösek, illetve nem relevánsak.

E három országot azért találtuk érdekesnek, mert elmaradottságuk ellenére az Európai Unió segélyprogramjai hatására változás indult meg országaik gazdaságát tekintve, illetve sok hasonló karakterisztikával rendelkeznek. Mindezek mellett az országcsoport azért is nagyon fontos területnek tekinthető, mert gazdasági elmaradottságuk közvetve vagy közvetlenül hatással van a világ egészére (pl.: nagyfokú szegénység, bűnözés, betegségek). Mindhárom ország gazdasága fejlődő autark gazdaságnak mondható, illetve mindhárom ország esetében eltérő mértékű, de jelentős elmaradottságról beszélhetünk.

A dolgozat tárgyalja az európai uniós programokat, ezek hatásait, illetve megfigyeléseket végez a gazdasági dependencia okairól, mértékéről illetve jövőbeni alakulásukról.

Összegezzük mindhárom ország szociális, kereskedelmi és gazdasági helyzetét, a gazdasági liberalizáció és ezáltal a világgazdasági integráció mélységét.

India tekintetében vizsgáljuk a gazdasági reformok, a gazdasági liberalizáció hatásait, a tőkeliberalizáció folyamatát, melynek köszönhetően az Indiába érkező FDI mértékének változása mintegy 2000 százalék az 1991-2002-es évek viszonylatában. Pakisztán és Banglades esetében az Európai Unió programjai kerülnek előtérbe.

Végül megállapíthatjuk, hogy mindhárom ország gazdaságát tekintve az Európai Unió kulcsfontosságú szerepet tölt be mint segélyező, illetve kereskedelmi partner és működőtőke-forrás.

PETROVICS PETRA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Bereczki Norbert
egyetemi adjunktus

Regionális klaszterek Olaszországban és Magyarországon – a klaszteresedés versenyelőnyei a Marche régió és az EnIn Környezetipari Klaszter példáján

Regional clusters in Italy and Hungary

A világgazdaságtan témakörei közül az integrációs törekvéseket választottam dolgozatom fő témájának, mégpedig a vállalatok integrálódásának folyamatát, mivel 2007 szeptemberében csatlakoztam a „Hálózatban könnyebb!" című (ROP 3.3) projekthez – amely Észak-Magyarország versenyképességének, illetve humán erőforrás megtartó képességének növelése érdekében jött létre–, így volt alkalmam foglalkozni a téma gyakorlati szempontú megközelítésével is. Mivel szinte a klaszter fejlesztéséről az egész világ számára mintát szolgáltathatna az olasz példa, ezért az olasz modellt ismertetem részletesen. Az olasz gazdaságot a kis- és középvállalatok nagy száma jellemzi. Ezek a vállalatok az 1970-es évek óta szervezik magukat kisebb-nagyobb tömörülésekbe, az úgynevezett klaszterekbe. Termékeik nagy része alkotja a 'MADE IN ITALY' csoportot, amely nemcsak nemzeti, hanem nemzetközi piacokon is kiharcolta magának azt a biztos pozíciót, amellyel képes versenyezni ebben a globalizált, magas versenyszellemű világban. Az elmúlt 30 évben ezek a klaszterek eléggé sikeresen működtek - nem csak Olaszországban -, de a domináns vezető szerepét mégis a nagy vállalatok, a multik vették át. A globalizációnak köszönhetően a verseny egyre csak növekszik, így a cégeknek főleg az árversenynek kell megfelelniük, ami nyilvánvalóan egyszerűbb a nagy vállalatok számára. Így akkor felmerül a kérdés: miért van szükség klaszterekre? Vannak előnyei, s ha igen, mik azok? Miért jó a cégeknek klaszterekbe tömörülni? Dolgozatomban ezekre a kérdésekre válaszolok, bebizonyítom, hogy a gazdasági tömörülések is lehetnek sikeresek a globális piacokon. Ennek érdekében először meghatározom a klaszter fogalmát, jellemzőit, majd egy konkrét olaszországi és magyarországi példán keresztül prezentálom a gazdasági, világpiaci helyzetüket. Továbbá meghatározom annak az okát, hogy miért marad le Magyarország a többi országhoz képest, illetve javaslatokat teszek a hibák kiküszöbölésére.

PETROVICS PETRA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Szabolcs
egyetemi docens

A Mátrai Erőmű ZRt. külső vállalati imázsa, avagy hogyan vonzzuk a fiatal pályakezdőket a vállalathoz

The corporate image of the Mátra Power Station Ltd.

Kutatásom célja egy összetett piaci elemzés készítése egy kvantitatív illetve kvalitatív kutatás során, ami a Mátrai Erőmű ZRt. külső vállalati imázsának vizsgálatára és a céghez fűződő munkavállalási hajlandóság felmérésére terjed ki.

Először ismertetem magát a vállalatot, a Mátrai Erőmű ZRt-t, majd jelenlegi munkaerő piaci pozícióját, illetve vállalati imázsát.

Kutatásom során megvizsgálom a diákok, pályakezdők pályaválasztási szokásait, érdeklődési körüket, a cégekkel szemben támasztott elvárásaikat. Ezután mélyebben elemzem a Mátrai Erőmű ZRt-hez kapcsolódó attitűdjeiket, véleményüket, s munkavállalási hajlandóságukat. A primer adatokhoz a forrást az észak-magyarországi régió 18 és 30 év közötti lakosai szolgáltatják. A mintavétel az előbb említett kvóták szerint zajlik szóbeli, illetve online megkérdezéssel. A kapott adatokat SPSS programmal dolgozom fel, az eredmények segítségével pedig javaslatokat teszem a kutatási problémák megoldására.

Annak érdekében, hogy a diákok, pályakezdők igényeit jobban szinkronba tudjam hozni a vállalat érdekeivel, egy-egy mélyinterjút végzem el a vállalat két dolgozójával, a Bükkábrány Bánya gazdasági osztályvezetőjével, s Visonta Bánya Humán Erőforrás Gazdálkodási Osztályán dolgozó szakértőjével.

Ezután kommunikációs stratégiát építek fel a cég számára a kutatás során levont tapasztalatok segítségével, amelyet a későbbiekben a belső marketing, illetve személyügyi marketing jelentőségének hangsúlyozásával a vállalat számára is rendelkezésre bocsátok.

PÉNZES ANDRÁS
II évfolyam
Pénzügy–számvitel szak
Pénzügyi és Számviteli Kar Zalaegerszegi Intézete
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens:Balázsné Lendvai Marietta
főiskolai tanársegéd

Versenyelőny mint örök hajtóerő

Competitive edge, an eternal driving force

A jelen versenyhelyzetben nem elég a jó termék, szolgáltatás értékesítése. A vevő olyan terméket, szolgáltatást vár el, amely többet, jobbat nyújt számára. Az igényeit maximálisan kiszolgáló, gyakran kapcsolt termék, szolgáltatás eladása is szükséges ezen cél elérése érdekében. Dolgozatomban egy internet kávézó múltját, jelenét és jövőjét elemzem, értékelem az eddigi munkájukat és lehetőségeket, alternatívákat kívánok nyújtani a további sikeres tevékenységükhöz. Ezen elemzőmunkám vezérfonala a versenyelőnyök keresése a működés során. Választ keresek arra, hogy melyek azok az elemek, melyek rövid illetve hosszú távon megkülönböztették a vállalkozást versenytársaitól? Hogyan tudott a cég alkalmazkodni a változó igényekhez? Van-e olyan folyamat, szervezeti különbség, mely eredményessé tette a munkát? A kérdések megválaszolásához és a következtetések levonásához segítségül hívom többirányú kutatásom eredményeit is. A dolgozat célkitűzése, hogy a vezetés jövőbeni döntéseit segítse, s egy új stratégia követésére hívja fel a figyelmet.

PÉTERFFY RÉKA
Végzés éve: 2008
ZIMÁNYI RÓBERT G.
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Vasné Dr. Egri Magdolna
egyetemi docens

2011: Magyarország európai uniós elnöksége

Presidency of the European Union – Hungary 2011

A tanulmány Magyarország 2011-es Európai Uniós elnökségével kapcsolatban íródott, és átfogó, teljes képet kíván nyújtani Magyarország teendőivel kapcsolatban. Nagy lehetőség előtt áll az ország, ezzel jelen helyzetben is tisztában kell lennünk, ennek megfelelően jövőorientált lépések meghozatala szükséges és nélkülözhetetlen a minél pozitívabb Magyarország-kép kialakítása érdekében. A bevezető után a tanulmány kiemeli az Európai Uniós elnökség sikerességének feltételeit, ezen belül többek között az alapvető fogalmak definiálására kerül sor, a hatékonyság kérdéskörének vizsgálatára. Nélkülözhetetlen a kooperáció megléte, nagyon fontos az összhang – mindenki a tudásának megfelelően tudjon hozzájárulni, segíteni a minél pozitívabb Magyarország-kép formálásához, valamint stratégiai távú fenntartásához. Az EU-elnökség során keletkeznek externáliák, amelyek alapos, pontos felmérése nélkülözhetetlen. Az elemzés Bourdieu tőkefajtáin és a marketing holisztikus modelljén keresztül is vizsgálja a potenciális szinergikus hasznokat – miután szisztematikusan végigmentünk a sikeresség feltételein, rátérhetünk a sikeresség eszközeire.

Ezen belül az elsődleges menedzsment funkciókkal foglalkozunk külön-külön részletesen, megvizsgáljuk, mely funkcióknak mi a konkrét szerepük a minél pozitívabb Magyarország-kép formálása érdekében. Nem lehet éles határokat elkülöníteni, ezzel kapcsolatban az iterációk relevanciájára is kitérünk. A sikeresség eszközei között megemlítendő a marketingen belül a reklámok (reklámozási technikák és módszerek) és a kommunikáció szerepe. A lakosságot folyamatosan tájékoztatni kell az eredményekről, valamint bevonni az embereket, csoportokat – tudatni velük: csak közösen érhető el Magyarország sikere.

A záró gondolatok, mint a tanulmány lezárása; egyben az Európai Uniós elnökség konkrét teendőinek, lépéseinek kezdete, egy összegzést tartalmaz: hogyan kívánjuk elérni, minden lehetséges eszköz felhasználásának segítségével a minél pozitívabb Magyarország-kép létrejöttét, amit a 2011-es Európai Uniós elnökség után is fenn kell tartanunk – nem is lehet más Magyarország stratégiai célja.

POCSAI KRISZTINA
IV. évfolyam
Gazdasági agrármérnöki szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Balogh Péter
egyetemi adjunktus

Sertéstelep-bővítés kockázatelemzése @RISK 4.5 program segítségével

Risk analysis of pig farm extension with @RISK 4.5 program

A mezőgazdasági beruházások, a folyamatos technológiai fejlesztések és az ezekre nyújtott támogatások a versenyképesség javítását, fenntartását célozzák az európai- és világpiacokon. Az egyik legfontosabb az állattenyésztésen belül, a sertéságazat, ami az elmúlt éveket figyelembe véve igen válságos időket élt. Az évről-évre csökkenő állatlétszám, a 2007. év katasztrofális takarmányár-növekedése, így az önköltségek megugrása és a külföldről behozott olcsóbb önköltségen előállított vágósertés, a magyar sertéstenyésztőket kilátástalan helyzetbe hozták. Az uniós csatlakozásunk sok újdonságot hozott, így a támogatások is nagy változásokon mentek keresztül. Csatlakozásunk évében az állattartási technológiák felújítása a megelőző évekhez képest visszaesett, csak néhány helyen tudtak saját erőből finanszírozott felújításokat végrehajtani.

Dolgozatomban a szakirodalmi áttekintéssel képet mutatok a világ, az EU és Magyarország sertéstenyésztésének helyzetéről, a beruházások alakulásáról, és azok finanszírozásáról. Kutatásaim során a HAGE Zrt. egyik sertéstelepének bővítő beruházását vizsgáltam, amelynek keretében a már meglévő telepen új, a legkorszerűbb technológiának megfelelő battéria és hizlalda épület megvalósítását tervezik. Mindezt egy dinamikus mutatókon alapuló beruházás-elemzési modellel, és annak értékelésével végeztem el, amit a @RISK 4.5 programmal elvégzett kockázatelemzéssel egészítettem ki a pontosabb elemzés érdekében. Vizsgálataimmal arra kerestem a választ, hogy egy tervezett és hamarosan megvalósuló új sertéstelep rész mennyivel járul hozzá a gazdálkodás eredményességéhez és melyek azok a tényezők, melyekkel a beruházás kockázata csökkenthető. Az árbevételt, az euró árfolyamot, az átlagos takarmányköltséget és a kilogrammonkénti támogatást választottam azoknak az input tényezőknek, melyek változása legnagyobb hatást gyakorolhat a beruházásra, annak jövedelmezőségére. Mivel ezek a tényezők a beruházás élettartama alatt igen változékonyan alakulhatnak, így ezek hordozzák a legtöbb bizonytalanságot, így a legfontosabb kockázati tényezők a beruházás szempontjából.

POCSAROVSZKY KÁROLY
V. évfolyam
Gazdaságmatematikai elemző szak
SZABÓ BALÁZS
III. évfolyam
Szociológia
SZUTORISZ GÁBOR BALÁZS
IV. évfolyam
Műszaki menedzser
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Nemeslaki András
egyetemi docens

A hazánkban megjelenő diszkont légitársaságok elemzése

Analysis of the discount airlines operating in Hungary

Az európai légitársaságok dinamikus fejlődésének hatásai a magyar piacra is kihatnak. Jelenleg több mint tucatnyi diszkont légitársaság indít járatokat hazánkból. Széleskörű elterjedésük ellenére azonban korántsem közismert filozófiájuk és stratégiáik mibenléte. A hozzájuk kapcsolt képzetek egy része nem, vagy csak részben igaz. A modell lehetséges elemeiből az egyes társaságok különböző kombinációkat használnak fel stratégiájukban. A széles nemzetközi szakirodalomra támaszkodó elméleti bevezető kellő alapot biztosít a módszeresen ráépülő iparágelemzés számára.

A tanulmány a fapados légitársaságok iparának megértését és elemzését tűzte ki céljául, kiemelve a magyarországi piaci sajátosságok feltárását. A kutatás idején releváns piacként tizennégy diszkont légitársaság került beazonosításra. Ezek adottságainak feltérképezése után az off- és online stratégiáik mgfigyelésére és vizsgálatára került sor, elkülönítve a vállalatok által kommunikált és valójában követett üzleti modellt egymástól. Az abszolút és relatív gazdasági mutatókkal értékelt eredményesség mellett szempontok voltak például a flotta, emberi erőforrás, partnerek, hirdetés és a nyújtott szolgáltalátok független szakértő szerinti rangsorolása. További kulcstényező volt az iparágra oly nagy mértékben jellemző dinamikus árazás kérdése, tehát az árak időbeli alakulásának mérése és kiértékelése. A saját adatgyűjtéssel képzett adatbázis nem csak leíró információkat tartalmaz, de azon továbblépve az egyes relációkban kialakuló verseny szimulációjára is alkalmas. A jelenleg zajló folyamatok jobb megismeréséhez a nagyszabású adatgyűjtésen kívül egy ebből a célből rendezett szakértői beszélgetés anyaga is rendelkezésre állt. A kutatás a kereslet és kínálat törvényszerűségeinek megfelelően a versenyt állítja a középpontba, s értékeli, hogy a légitársaságok milyen stratégiával, árazással és persze sikerrel működnek a hazai piacon.

POCSAROVSZKY KÁROLY
V. évfolyam
Gazdaságmatematikai elemző szak
SZABÓ BALÁZS
III. évfolyam
Szociológia
SZUTORISZ GÁBOR BALÁZS
IV. évfolyam
Műszaki menedzser
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Nemeslaki András
egyetemi docens

Az e-business hatása a hazai diszkont légi közlekedési iparágra

The impact of E-business on the Hungarian discount airlines industry

A diszkont légitársaságok üzleti modelljében kulcsszerepet tölt be az internet. Egyrészt az iparág az e-business modellek rendkívül széles spektrumát használja. Másrészt maga is generátora az e-kereskedelmi trendeknek. A turisztikai ipar dinamikus olyan régiókban és piaci szegmensekben is katalitikus hatást gyakorol az e-business infrastrukturális és szociokulturális fejlődésére, ahol a fapados légitársaságok megjelenése előtt az e-felkészültség (internet hozzáférés, elektronikus fizetés, stb.) alacsony szinten állt. A dolgozat a hazánkban megjelenő diszkont légitársaságokat vizsgálja, miként használják az internetet, mint értékesítési csatornát, illetve milyen módon terjesztik ki annak kereteit. A diszkont modell elméleti megalapozásán túl bemutatásra kerülnek a nemzetközi trendek, majd a magyarországi piac hasonlatos és egyedi vonásai. A légitársaságok a meglévő és újonnan generált keresletet igyekeznek nyereségesen kielégíteni, így kutatás fókusza is a fogyasztók viselkedésére irányult, abban a környezetben, amit az internet rohamos terjedése határoz meg. A magyar e-felkészültség mellet kitér az utazási szokások hazai sajátosságaira, kiemelt szerepet tulajdonítva a szóban forgó iparág fogyasztói megítélésére. Ehhez külön ebből a célból lebonyolított fókuszcsoportos beszélgetések eredményei kerültek beépítésre. Az iparág a repülőjegyek eladása mellett számos kiegészítő bevételi forrást fedezett fel, s mára ezen üzleti modellek többsége iparági standardnak számít, míg a legújabbak még csak a tesztelés fázisában járnak még. Az elemzés hangsúlyt helyez a társaságok online stratégiájának sajátosságaira, amelyek tulajdonképpen az azonos környezeti tényezőkre a társaságok egyéni kompetenciáinak megfelelően adott különböző válaszok, megoldások.

POCSAROVSZKY KÁROLY
V. évfolyam
Gazdaságmatematikai elemző szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Nemeslaki András
egyetemi docens

Hozam-menedzsment: diszkont légitársaságok árazása

Yield management: Pricing strategies of low-cost airlines

Egy termék árának kialakítása a gyártása során felmerülő költségek, a piaci kereslet, a versenytársak pozíciója, és az ezekről meglévő információk függvénye. Az optimális döntést azonban tovább nehezíti a termék eltarthatósága. Különleges árazási mechanizmust igényelnek azon áruk, amelyek egy adott időpont után semmit sem érnek. Ilyen termékek a repülőjegyek is, melyek ellenértékét a 80-as évektől egyre népszerűsödő hozam menedzsment módszer segítségével határozzák meg a légitársaságok. A tanulmányban a konstrukció bemutatását és alkalmazási előnyeinek feltárását tűzzük ki célul. Ugyanakkor modellezés segítségével felderítjük a diszkont légitársaságok árazásának stratégiai hátterét, és megvizsgáljuk, hogy az említett négy tényező milyen mértékű szerepet játszik a repülőjegyek végső ellenértékének meghatározásában.

A modellezés egy több lépésben kivitelezett saját hozam menedzsment modell megalkotását jelenti. A 2007.05.09 és 2007.05.31 időpontok között több magyarországi diszkont légitársaság járatának megfigyelése alapján az árak lépcsős és monoton növekvő tulajdonságára világítunk rá. Ezt kihasználva olyan modellalkotási lépéseket teszünk, amelyek során az empirikus adatok tulajdonságait kapjuk vissza. Ezáltal lehetővé válik a diszkont légitársaságok piacán az ármozgások mögöttes okainak feltárása.

A konstruált környezet eredményeként matematikailag bizonyítjuk: az árak emelkedésének legfőbb oka a kereslet eloszlásának időbeli változása. A közhiedelemmel ellentétben tehát nem a kapacitás fokozatos telítődése, illetve a verseny hatására történnek árrobbanások az indulási idők előtti hetekben. Ugyanakkor megmutatjuk azt is, hogy árcsökkenés esetén a vállalatok saját előrejelzéseiket korrigálják, mivel rosszul mérték fel a kereslet eloszlását.

A kijelentéseket ugyan szűk modellkeretek között adjuk meg, de belátjuk, további ésszerű paraméterbővítés mellett sem változnak radikálisan az eredmények. A kész modellünket így a vállalatok múltbéli feltételezett keresletének meghatározására is felhasználjuk, illetve felfedjük annak módszerét.

POESZ ATTILA
Végzés éve: 2008
Gazdaságmatematikai elemző közgazdász szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Rapcsák Tamás
egyetemi tanár

Páros összehasonlítási mátrixok kritikus értékeinek detektálása

Detecting critical values of paired comparison matrices

A gazdasági döntésekben jelentős szerepet kapnak a különféle döntéstámogatási alkalmazások, melyek eltérő módon kezelik a felmerülő problémát. Az egyik legelterjedtebb technika a páros összehasonlítások módszerére épül. A döntési folyamatok során felmerülő páros összehasonlításokban szinte kivétel nélkül előfordulnak következetlenségek, amelyek az alábbi kérdéseket vetik fel: Hogyan mérjük a következetlenséget? Milyen határ fölött tekinthetők a döntéshozók által megadott értékek elfogadhatatlanak? A téma fontosságát az is mutatja, hogy az egyik legelterjedtebb többszempontú döntési feladatok megoldására szolgáló módszertan, az Analytic Hierarchy Process (AHP) központi eleme a páros összehasonlítás. Az AHP módszertan jelenlegi következetlenséget (inkonzisztenciát) mérő mutatójának azonban számos hátránya és gyengesége van. Saját állításokon és bizonyításokon keresztül mutatom be a dolgozatban, hogy milyen tulajdonságokkal rendelkeznek azok a mátrixok, amelyeket néhány (pl. 1, 2, 3) elem megváltoztatásával konzisztenssé lehet tenni. Ezzel az új megközelítéssel detektálni lehet olyan kritikus elemeket, melyek az inkonzisztenciát eredményezik.

POKORNYIK NORBERT
IV. évfolyam
Folyamatszabályozó mérnök szak
KAPOSVÁRI EGYETEM

Konzulens: Dr. Csukás Béla
egyetemi docens

Gazdasági és naturális célfüggvények kombinált alkalmazása egy egyszerű logisztikai példán

Combined application of economic and natural objective function in a simple scheduling example problem

Munkámban egy, a gazdasági életben és a termelési folyamatokban tipikus logisztikai feladat szuboptimális megvalósítását tanulmányoztam. A háromtermékes gyártás dinamikus szimuláció és genetikus algoritmus használatán alapuló vizsgálatát a Kaposvári Egyetem Informatika Tanszékén több szempontú naturális célok szerinti érékelés alapján végezték el. Jelen munkában először egy profitot maximáló egy szempontú algoritmust dolgoztam ki. Ennek érdekében a folyamat összes részfolyamatához költségeket rendeltem, majd ezt az algoritmust a szimulációs programba építettem. Ezáltal különféle fajlagos költségtényezők, és egységárak mellett minden szimuláció során profitot kaptunk eredményül. Ezt a kibővített modellt összekapcsoltam a genetikus optimáló programmal. A genetikus algoritmus számára adott lehetőségtértől függően három feladatosztályra (tervezés, üzemeltetés, ütemezés) teszteltem az új módszer hatékonyságát. Az eredményeket összehasonlítottam a korábbi termelést optimáló kísérletekkel. További munkám során naturális célokat definiáltam a termékek piac által igényelt mennyiségére vonatkozóan, aminek következtében életszerűbb modellek születtek. Végül a két optimálási módszert összehasonlítottam egy gyakorlati példán. A két megoldás elemzése során konkrét számadatokkal bizonyítottam az új módszer hatékonyságát. Tapasztalataim szerint az új módszer mindazon előnyöket magában foglalja, amit a több szempontú értékelésnél tapasztaltunk. Lényeges többlet azonban, hogy figyelembe veszi a költségeket, és azok változásait, ezáltal a gazdasági céloknak megfelelőbb megoldást szolgáltat.

POTVORSZKI GÁBOR
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Zoltán
egyetemi docens

A bővítés gazdasági és politikai dimenziói – A bővítéspolitika jelene és jövője

The economic and political dimensions of the European enlargement – the present and future of the enlargement policy

Dolgozatom célja az európai integráció bővíthetőségének vizsgálata az Unió és a tagjelölt ill. a potenciális tagjelölt országok vonatkozásában, következtetések levonása az Unió bővítési politikáját, a további lehetséges bővítési irányokat és az azokkal kapcsolatos kihívásokat, lehetőségeket, alternatívákat illetően.

Első részben az Unió helyzetelemzését tartom szükségesnek feldolgozni a gazdasági fejlettség és a bővítések tükrében. Továbbá az Unió bővítési politikájának jelenkori és jövőbeli kihívásit és lehetőségeit, valamint irányait. Megvizsgálom, hogy a gazdasági növekedésre mely tényezők milyen mértékben hatottak leginkább. Fontosnak tartom, elsősorban makrogazdasági és strukturális mutatószámok felhasználásával -a teljesség igénye nélkül- számításokat elvégezni a gazdasági fejlettség alapján a felzárkózásra vonatkozóan és azok alapján következtetéseket levonni.

PRIHODA EMESE
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Komor Levente
egyetemi docens

A Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program sikerességének értékelése Magyarország munkaerő-piaci mutatóinak változása alapján

Success Evaluation of the Human Resources Development Operational Programme based on the changes of labour market indicators of Hungary

„Értékünk az ember" – így szól a Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) szlogenje. „Minél értékesebbek az emberek, annál értékesebb a nemzet." … „Ettől az értéktől függ minden egyes ember és egyben a közösség boldogulása is. Az emberek értékének növelésével sikeresebbé tehető a közös jövő." – olvasható a Program hivatalos honlapján. (www.hefop.hu) Hogy a Programban megfogalmazott közös jövő valóban a közösség boldogulása, a siker felé tart-e, erre ad választ a kutatás empirikus módszerek segítségével, Magyarország különböző munkaerőpiaci, oktatási és szociális mutatóit felhasználva. A mutatók legalább négy éves időtávlatban vizsgálódnak és mutatják az értékekben bekövetkezett változásokat a 2008-as év derekáig. Ezeket a változásokat statisztikai módszereknek alávetve meghatározható, hogy hol is tart Magyarország a közös jövő építésében és a HEFOP céljainak megvalósításában.

A HEFOP az Európai Uniós Strukturális Alapok közül az Európai Szociális Alap Magyarországra allokált forrásairól rendelkezik, ami a 2004-2006-os tervidőszakra mintegy 750 millió euró közösségi támogatást jelent hazánk számára. Ezt a pénzösszeget Magyarország sikeresen fel is használta, a HEFOP a célkitűzéseinek megvalósítására, a foglalkoztatási szint emelésére, a munkaerő versenyképességének javítására és a társadalmi befogadás ösztönzésére. A dolgozat megvizsgálja e három célkitűzés tejlesülését három, a Program által kijelölt monitoring indikátor segítségével.

Mivel azonban három mutató vizsgálatával nem lehet egy program sikerességét megállapítani, 33 új mutató került bevezetésre a HEFOP három prioritása – az aktív munkaerő-piaci politikák támogatása, a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem a munkaerőpiacra való belépés segítésével, és az egész életen át tartó tanulás és az alkalmazkodóképesség előmozdítása – köré csoportosítva. Így összesen már 36 mutató méri a HEFOP céljainak teljesülését.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség naprakész statisztikát vezet a HEFOP pénzügyi megvalósulásáról. És ki figyeli azt, hogy a kifizetett hatalmas pénzösszegek hatékonyan épülnek-e be a magyar társadalomba, szolgálják-e az elvárt munkaerőpiaci, oktatási, szociális strukturális változásokat? A dolgozat ezzel a kérdéssel foglalkozik, ezt az űrt kívánja betölteni.

PULINKA ÁGNES
Végzés éve: 2007
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Gelei András
egyetemi docens

Ignáci szervezet, ignáci tanulás

Ignatian Organization, Ignatian Learning

„A hagyományos, autoriter szervezetek dogmája a szervezés, irányítás, ellenőrzés volt. A tanuló szervezet új dogmáját a jövőkép, az értékek és a gondolati minták fogják alkotni." (Bill O'Brian-t idézi Peter M. Senge, In: The 5th Discipline, Currency Doubleday Publishing Group, 1990, p. 204)

Kutatásom kiindulópontja a fenti két út ellentmondása. Valóban ellentétek, valóban egymást kizáró dogmák? A vezetőnek választania kell a két út között? Senge és munkatársai azt állítják, hogy korunk sikervállalatai azok lesznek, amelyeket tanuló szervezeteknek nevezhetünk, és hogy egy ilyen szervezet megvalósítása a vezetők feladata. Ezen új típusú szervezetek vezetői pedig inkább tervezők, stewardok és tanárok, semmint irányelvek lefektetői, döntések meghozói, mint az a hagyományos szervezetek vezetőképeit jellemzi. (Senge, 1990) Az engedelmesség, a merev hierarchia ellentmondásban van-e az autonóm egyénnel?

Ezeket a kérdéseket járom körül dolgozatomban egy, látszólag önmagának ellentmondó szervezet megvizsgálásával. A Jézus Társaságát, vagyis egy 450 éves, a maga területén az egyik legsikeresebb szervezetet vizsgálom meg, hiszen itt (első pillantásra) kiválóan megfér egymás mellett a merev alá-fölérendeltség, és az autonóm egyén, a szigorú kontroll és az elköteleződés.

Először a jezsuiták szervezetét vizsgálom. Kutatásom eredménye egy érdekes válasz lesz a fenti kérdésekre: a Jézus Társasága alapját egy sajátos tanulási mód adja, az ignáci tanulás. Ez ad választ a fenti kérdésekre, az autonómia és hierarchia látszólagos ellentmondására. Ezért a fenti kiinduló kérdéseknél tovább fogok lépni, még mélyebbre.

Feltevésem szerint Ignác és társai 450 évvel előzik meg korunkat, és rendkívüli modernséggel ismerték fel a hatékony szervezetek feltételeit, és fektették le a szervezeti tanulás kereteit. Ennek bizonyításához előbb ismertetem az ismert szervezeti tanulás elméleteket, kitérve a tanuló szervezet koncepcióra, előbb bemutatva az ezen elméletek alapjait jelentő egyéni tanulási modelleket, majd ezek között helyezem el az ignáci tanulást, és az ezen alapuló ignáci szervezeti tanulást.

RAUCH EDINA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Kovács Róbert
egyetemi adjunktus

Jelzáloghitelezési tevékenység és szabályozása a magyar rendszer példáján

Mortgage lending and its regulation introduce through the practise of Hungary's mortgage lendigs

A jelzáloghitelezés a bankok hitelezési tevékenységeinek egy sajátos szektora, minden oldalról szakosított, specifikus, kétoldalú intézményrendszer jellemzi. A magyar piac fejlődését egyértelműen a támogatási rendelet hatályba lépése ösztönözte. A rendelet a háztartások lakáshoz való jutásának támogatása mellett közvetetten azt is biztosította, hogy a hosszú lejáratú lakáshitelek finanszírozásához a bankok a jelzáloglevelek segítségével hosszú lejáratú forrásokat legyenek képesek bevonni. Ugyanakkor a megfelelő kereslet és kínálat kialakulásához még el kell telnie pár évnek, mivel a jelzáloglevél még viszonylag új befektetési forma a hazai piacon. Az értékpapírosítás – mely Európában terjed, de nálunk még jogszabályok és tőkehiány miatt hiányzik – fejlődési lehetőségként jelentkezik, elterjedését egyenlőre hatékonysági kérdések akadályozzák. A magyar jelzáloglevél-piac főbb vonalai: másodlagos piac növekedése, külföldi tőke térnyerése, a jelzáloglevelek változatossága. A tőkepiac mellett a szabályozás, amely megszabja egy állam jelzáloghitelezési rendszerének milyenségét. Ma már újabb modellek vannak kialakulóban a jogszabályi változások miatt. Magyarország a tőkepiaci oldalt tekintve az amerikai modellről vehet példát. A pénzügyi stabilitás oldaláról pedig olyan jelzáloglevél alapú finanszírozási gyakorlat kialakulása kívánatos, amelyben a szereplők döntéseit nem az állami támogatások irányítják, ezzel elérhetővé válna egy kisebb szabályozási kockázat. A másodlagos jelzálogpiaci válság egy újabb fejezetet nyit mind a nemzetközi, mind a hazai jelzáloghitelezési piacon. Hatásai egyenlőre nem ismertek, országunknak azonban törekednie kell a pénzpiaci stabilitás helyreállításában, a gazdaság fellendítésében, hogy a rendszerváltás után megcélzott irányvonalat folytathassa.

RÁCZ GEORGINA
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Gyenge Balázs
egyetemi adjunktus

A nonprofit marketingstratégia vizsgálata az állatvédő szervezetek példáján keresztül empirikus kutatás segítségével

Investigation of the nonprofit marketing strategy through the practices of wildlife protection organizations based on empirical research

A TDK dolgozat az állatvédő szervezetek marketingstratégiáját vizsgálja. Mivel az ilyen típusú szervezetek a nonprofit szféra részét képzik, így, a dolgozat első része ismerteti a magyarországi öntevékeny szektor kialakulását és jellemzőit (Kuti, 1992). Ezen belül kitér az állatvédő szervezetekre és az állatvédelem jogi szabályozására.(Mészáros, 2000)

A második rész a nonprofit szervezetek marketingstratégiáját tárgyalja. Bemutatja, hogy az öntevékeny szektor marketingtevékenysége miben tér el a nyereségorientált vállalatokétól. Ismerteti a célközönség magatartását, mely hat, egymástól jól elkülöníthető fázisra osztható. Részletezi a nonprofit marketingstratégia elemeit, azaz bemutatja az ügymarketing és szolgáltató tevékenység jellemzőit, kitér a társadalmi (social) marketingre, a nonprofit marketingkommunikációra és PR tevékenységre. Továbbá bemutatja, hogy a nonprofit szervezetek bevételei milyen forrásokból származnak és ismerteti, hogy tevékenységük ellenőrzése milyen eszközökkel valósulhat meg.

Mivel az öntevékeny szektor lénygében szolgáltató tevékenységet végez, így a TDK dolgozat részletesen leírja e tevékenység sajátosságait. Bemutatja a HIPI-elvet, illetve a szolgáltatások 7 P-jét. Ismerteti a szolgáltatások nem tárgyiasult jellegből, a minőségingadozásából, a nem tárolható jellegéből, és elválaszthatatlanságából adódó problémákat és megoldási lehetőségeket ad azokra.(Dinya et al., 2004)

A befejező rész a négy (tartalomelemzés – 2007, szervezeti kérdőív – 2007, a célszegmens egy részét vizsgáló kérdőív – 2007 és 2008) empirikus adatfelvétel módját és eredményét tartalmazza. A dokumentumelemzés az állatvédő szervezetek küldetését vizsgálja, míg a szervezeti kérdőív azok bevételi struktúrájával, a humánerőforrás jellemzőivel foglalkozik és bemutatja, hogyan tartják a kapcsolatot a külvilággal. A harmadik empirikus adatfelvétel a szervezetek stratégiájának ellenőrzését szolgálja, azaz ismerteti az egyetemista fiatalok véleményét az állatvédelemmel kapcsolatban. A dolgozat, végül a BSc képzési rendszerben tanuló hallgatók állatvédő szervezetekkel kapcsolatos véleményét hasonlítja össze a 2007. évi eredményekkel.

RÉMI BEÁTA
IV. évfolyam
Kereskedelmi szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Dr. Harsányi Ildikó
főiskolai docens

Kína – A régi-új világhatalom

China – The old-new world-power

Dolgozatom témájául a világ legnépesebb, és egyik leghatalmasabb országát; Kínát választottam.

Az első fejezetben az ország történelmét tekintettem át, hiszen a Kínai Birodalom a világtörténelem egyik leghosszabban fennálló államalakulata volt, egészen i. e. 221-től i. sz. 1911-ig, s a császárság eltörlése után sem szűnt meg, csupán csak átalakult. Ahhoz, hogy megértsük a kínaiak gondolkodását, ismernünk kell a múltjukat, sikereiket és kudarcaikat, vallásaikat és történelmük legmeghatározóbb eseményeit.

Csak ezután vizsgálhattam meg jelenlegi pozíciójukat a világpolitikában és –gazdaságban. Tény, hogy egyre több fejfájást okoznak Európának és Amerikának egyaránt, dömpingtermékeikkel és igen olcsó munkaerejükkel, ezért statisztikai adatok felhasználásával megvizsgáltam, hogy a gazdasági fellendülésnek köszönhetően Kína hogyan tört utat magának a világ vezető hatalmai között. Erre és még néhány veszélyre világítottam rá a második fejezetben táblázatok, diagramok és szakemberek publikációinak segítségével.

Végül Kína és hazánk kapcsolatával foglalkoztam, mind gazdasági, mind politikai értelemben. Ezekben a kapcsolatokban óriási lehetőségek rejlenek, amelyeket ki kellene aknáznunk, mielőtt a szomszédos országok megelőznek minket.

TDK dolgozatom még a 2008-as világgazdasági válság előtt készült, így annak kirobbanásáról és hatásáról nem esik szó.

RÉPÁSI ANITA
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
Gazdasági Kar
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borzán Anita
egyetemi docens

Békéscsaba és Nyíregyháza társadalmi–gazdasági fejlettségének összehasonlító elemzése

The comparative analysis of Békéscsaba and Nyíregyháza socio-economic development

A településelemzések készítése összetett és bonyolult feladat. Ugyanakkor kifejezetten hasznos is, hiszen az elemzések azon kívül, hogy egy választott település jelenlegi helyzetét vizsgálják, feltárják a jövőbeni fejlődés lehetőségeit is.

Dolgozatomban kísérletet teszek két hasonló helyzetű megyei jogú város társadalmi-gazdasági körülményeinek sokoldalú vizsgálatára, elemzésére, adottságainak számbavételére, átfogó értékelésére.

A települések társadalmi-gazdasági alapjait döntően a demográfiai helyzetük határozza meg, tehát főként a népesedés számszerűen megragadható adatainak vizsgálatára törekszem. Kitérek a képzettségi, foglalkoztatottsági tényezőkre is, valamint a két város gazdasági helyzetét is bemutatom.

Vizsgálatom szempontjából fontosnak tartottam a Közép-békési Centrum (Békéscsaba, Gyula, Békés) és Nyíregyháza megyei jogú város adatainak összehasonlítását. A közép-békési településegyüttes városai közös történelmi múltra tekintenek vissza, Békéscsaba és Gyula a mai napig megosztva gyakorol számos megyei funkciót. Együttes vizsgálatuk elengedhetetlen a következtetések pontos levonása érdekében.

Tanulmányomban kitérek a népesség és a regisztrált vállalkozások térszervező erejének elemzésére is, melyben az egyes megyeszékhelyek fejlettsége közötti eltérés még inkább tükröződik, illetve a mutató segítségével kiderül, hogy a városok hol helyezkednek el a centrum-periféria kapcsolatrendszerben.

Kutatásom elsődleges célja annak a bemutatása, hogy két földrajzilag azonos elhelyezkedésű, valamint gazdaságilag hasonlóan elmaradott város fejlődési pályája hogyan alakul.

RÉPÁSI ERIKA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dabasi Halász Zsuzsanna
egyetemi adjunktus

Innováció és a mérnökképzés aspektusai

Innovation and the aspects of engineer's training

Dolgozatomban az innováció és humán tőke kapcsolatával foglalkozom részletesen, amelyet azért tekintek fontos gazdasági kérdésnek, mert napjaink piacgazdaságában megítélésem szerint a versenyképesség egyik meghatározója az innováció és az innováció folyamatának kialakulásában a legfontosabb elem az ember kíváncsisága és kreativitása. A dolgozat elkészítésének hátteret adó bázisvállalat gyártó tevékenységet folytat, ebből adódóan innovatív megoldásait főként mérnökei szolgáltatják.

Az első fejezetben az innováció fogalmának kérdéskörét járom körül, majd a hozzá kapcsolódó elmélet értékelő bemutatását végzem el több szemszögből. Példák ismertetésével mutatok utat a sikeres innováció megvalósításához, mint a változásokhoz való megfelelő alkalmazkodáshoz.

A következő részben azt vizsgálom, hogy korunk innovátorainak – a mérnököknek – kinevelői, azaz a magyar műszaki felsőoktatás és annak javítása, hogyan járulhat hozzá a nemzetgazdaság teljesítőképességének növekedéséhez.

Kitérve a hazai műszaki felsőoktatás aktuális helyzetének hiányosságaira és főbb problémáira megoldási alternatívákat készítve, azon hipotézisemet fejtem ki, hogy amennyiben a vállalat mérnökei sokoldalúbb és gyakorlatiasabb képzést kapnak, innovatívabbakká válhatnak. Az innovatív gondolkodás versenyképességet eredményezhet, amelynél fogva vállalatuknak nagyobb hasznot hajtanak, és ily módon a vállalkozás nagyobb százalékban járulhat hozzá az ország GDP-jének növeléséhez.

Az utolsó fejezetben pedig helyzetfelmérést végzek a mérnökök, mint a gazdasági innovációban nagy szerepet betöltő réteg szerepéről a változó munkaerőpiacon. Mindezt teszem annak tükrében, hogy minden változtatást a helyzetfelmérés indukál.

RÉTHI GÁBOR
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Bereczki Norbert
egyetemi adjunktus

India jelene és jövőbeni kilátásai

The present and future of India

A dolgozatom hiánypótló célzattal készül, hiszen a mai globalizálódó világban kirajzolódó új akciócentrumok alakulnak ki, melyekre akarva-akaratlanul is oda kell figyelnünk. Az USA, EU és Japán mellett Kína és India felzárkózása és hihetetlen fejlődési potenciálja is figyelmet érdemel. A két feltörekvő ázsiai ország közül azonban hajlamosak vagyunk Indiát elfelejtve csak Kínával foglalkozni. E dolgozat keretein belül igyekszem felhívni a figyelmet a Dekkán-fennsíkon elterülő szubkontinensre, megkeresve azon tényezőket, amelyek nagyban befolyásolták, befolyásolják az indiai gazdaság fejlődését. Természetesen az egyik tényező az indiai társadalmat meghatározó merev, hierarchikus kasztrendszer. Az indiai társadalom e jellemzőjének szociológiai hatásai viszonylag széles körben ismertek, de a gazdaságra gyakorolt hatásai is legalább ekkora figyelmet érdemelnek.

Ezen kívül a mai India megismeréséhez tisztában kell lenni azzal, hogy az 1700-as évek táján India a világ első két gazdasági nagyhatalma közé tartozott Kínával együtt, a világ GDP-jének 23%-ával. Mi sem természetesebb, hogy ez a két óriás újraformálja gazdasági pozícióját, kihasználva demográfiai súlyát, ugyanis a világ lakosságának közel 20%-a Indiában él. Az 1820-as évekre azonban az indiai gazdaság veszített pozíciójából, és a XX. század közepéig nem is nagyon tudott magához térni. Mára már viszont komolyan kell vele számolni, hiszen a világ egyik legnagyobb lehetőségeket rejtő országáról van szó. Éppen ezért azt a lehetőséget szeretném körbe járni, hogy mikre kell odafigyelnie egy vállalatnak, ha Indiában is szeretne érdekeltséget kialakítani.

Dolgozatom főpontjai tehát:

- India történelme. Hogyan jutott el idáig?
- Az indiai társadalom és gazdaság jelene. A kasztrendszer és az indiai gazdaság kapcsolata.
- Az indiai gazdaság jövője.

RÉTI HAJNALKA
III. évfolyam
Számvitel szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Suhányi Erzsébet
egyetemi tanár
Dr. Pál Tibor
egyetemi docens

Számvitel a szomszédban, avagy együtt Európába

Accountancy in the neighborhood or together in Europe

A dolgozatom során arra keresem a választ, hogy lehet e valaha is egységes számvitel Európában. A válaszkeresés középpontjában Magyarország és Szlovákia számviteli szabályozása áll. Mivel a két szomszédos ország azonos időpontban csatlakozott az Európai Unióhoz, az Unióig vezető út szinte közös volt. Tehát joggal feltételezhetjük azt, hogy ha lehetséges az egység kialakítása, elsőként olyan országok között fog kialakulni, akik a múltban közel azonos pontról indultak el „Európába".

Elsőként az Európai Unió direktíváit mutatom be, amelyek központi szerepet játszanak a tagországok számviteli szabályozásainak kialakításában. Ma már azonban nem csak a direktívák, hanem a Nemzetközi Számviteli Standardok és az US-GAAP is jelentősen befolyásolják a tagországok számvitelét, melyek jelenléte a globális harmonizáció felé terelheti a számvitelt a világban, így ezek jelenléte elengedhetetlen a dolgozatomban. A központi szerep azonban a magyar és szlovák számviteli rendszeré. Vizsgálatom főként arra terjed ki, hogy ezen tagországok az EU számviteli szabályozásait hogyan honosították meg saját számviteli rendszerükben. A keretelvek vezettek-e különbségekhez, melyek ezek a különbségek és miért pont így választottak a tagállamok.

RITTGASSZER IMOLA
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Lengyel Imre
egyetemi tanár
Dr. Kovács Péter
egyetemi adjunktus

A kreatív kistérségek Magyarországon

The Creative Subregions in Hungary

Napjaink globális versenyében a nem tárgyi javak, mint a tudás váltak a gazdasági fejlődés egyik mozgatórugójává. Megállapítható, hogy a humán erőforrás minősége és a gazdasági fejlődés igen szoros kapcsolatban állnak egymással, ami számos más tényezővel együtt alapvetően meghatározza egy térség sikerességét. Egyre szélesebb körben elterjedt azon – Richard Florida nevéhez fűződő – szemlélet, amely a regionális fejlődést a munkaerő minőségére vezeti vissza. Eszerint napjaink gazdaságát a kreatív osztály mozgatja, amely térbeli elhelyezkedésének vizsgálatára Florida saját módszert dolgozott ki és alkalmazott az USA-ban.

A dolgozat célja megvizsgálni, hogyan lehet a magyarországi kistérségeket a kreatív osztály elhelyezkedése szerint csoportosítani. Ezen felül olyan további kérdésekre keresem a választ, hogy a kreatív osztály jelenléte milyen kapcsolatban van a térség jövedelemtermelésével, illetve a kreatív osztály valóban az urbánus térségekben koncentrálódik-e?

A módszertan számos nemzetközi adaptációjának áttanulmányozásából levont tanulságok figyelembe vételével alakítottam ki mind a saját elemzésem alapjául szolgáló mutatókészletet mind pedig az elemzés logikai felépítését. A dolgozatban többváltozós statisztikai módszereket alkalmaztam, amelyek közül az egydimenziós skálázás rangsorolta a 174 kistérséget. Klaszteranalízis segítségével lehatárolhatóvá váltak a kreatív kistérségek, amelyeken további többváltozós elemzéseket végeztem.

Legfontosabb megállapításaim egyike a nemzetközi szakirodalom eredményének megerősítése, hogy nem adottak a 174 kistérség mindegyikében a kreatív osztály jelenlétének feltételei, szükséges a kreatív kistérségek elkülönített tipizálása, amely eredményeként négy csoport határolható le a kreatív kistérségeken belül. Empirikusan bizonyítást nyert a dolgozatban, hogy ezen négy csoport kistérségei urbánus térségek, valamint a kreatív kistérségek élen járnak a jövedelemtermelésben. A dolgozat gyakorlati hasznát abban lehetne meghatározni, hogy igyekeztem lehatárolni a kreatív kistérségeket és ezáltal megpróbáltam rávilágítani arra, hogy a négy kreatívnak minősített térségtípus kistérségeiben más – más tudásalapú gazdaságfejlesztési stratégiát érdemes alkalmazni.

ROMHALMI ANIKÓ
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Nyusztay Lászó
főiskolai tanár

Magyar gazdasági évad mint a befektetésösztönzés új eszköze

Hungarian economic year as a new tool for investment promotion

Egyrészről azért választottam ezt a témát, mert nagyon fontosnak tartom, hogy a szervezők megpróbálnak valamilyen új eszközzel befektetőket csalogatni hazánkban, és egyértelmű, hogy a mai versenyhelyzetben mennyire lényegesek a tőkebefektetések, a beruházások. Másrészről pedig a téma aktuális, hiszen Spanyolországban 2008. november 4-én kezdődött el a Magyar Gazdasági Évad.

A téma frissessége viszont magában rejtette, hogy nagyon nehéz volt forrásokat találnom a dolgozat elkészítéséhez, hiszen eddig még nem nagyon készültek a témával foglalkozó tudományos munkák. Éppen ezért sokban támaszkodtam a különböző minisztériumokból kapott anyagokra, valamint internetes forrásokra.

A dolgozatomban kísérletet teszek hazánk Franciaországgal és Kínával fenntartott gazdasági kapcsolataink rövid ismertetésére, majd az eddig megrendezett gazdasági évadok előzményeinek, és gazdasági következményeinek bemutatására.

Munkám során arra a következtetésre jutottam, hogy nagyon előnyös egy ilyen típusú új marketingszemlélet megjelenése. Mindkét esetben pozitív hatást gyakorolt az adott országgal meglévő gazdasági kapcsolatainkra. Viszont az ilyen jellegű események terén még nem rendelkezik Magyarország hagyományokkal, így több hiányosságot is tapasztaltam, amelyet célszerű lenne a jövőben kiküszöbölni a siker érdekében.

RÓNYAI BALÁZS
III. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
BUDAPESTI MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulens: Borbás László
főiskolai adjunktus

Az európai energiapolitika dilemmái

Dilemmas of the European Energy Policy

A dolgozat alapvetően 4 kérdéskörre koncentrál:

1. Kölcsönös-e a függőség Oroszország és az Európai Unió között az energia terén?
2. Az ésszerűen, gazdaságilag hatékonyan hasznosítható alternatív energiaforrások felhasználási arányának növelése, vagy az energiafelhasználás abszolút és fajlagos csökkentése kerüljön az EU energiapolitikájának fókuszába.
3. Ellátás-biztonsági-, környezetvédelmi-, versenyképességi megoldási javaslatok
4. Az Európai Unió energiapolitikai célkitűzéseinek ellentmondásai

Az EU energiapolitikájának fókuszában a széndioxid kibocsátás 2020-ig 20%-kal való csökkentése, és eközben a megújuló energiák arányának hasonló mértékű növelése áll. Ennél mind ellátás-biztonsági, mind versenyképességi szempontból lényegesen fontosabbnak tűnik az importfüggőség. Vajon mennyire erős Oroszország és az EU kölcsönös függősége, illetve ezzel összefüggésben mennyire függ az Európai Unió Oroszországtól? A függőség oldásának alapvető feltétele lenne az EU tagállamai közötti konszenzus elérése. A jelenlegi állapotban a külön alkuk rendszere működik. A nemzetállamoknak, köztük Magyarországnak, azt kellene tudatosítania, hogy hosszú távon a közös fellépés hozadéka magasabb, mint a rövid távú nemzeti érdekek követése. A függőség lazításának reális útja a norvég és észak- afrikai források súlyának és a zöld energia részarányának ésszerű növelése, illetve a Nabucco gázvezeték megépítése lehet. De vajon ha az orosz függőség elől menekülünk, nem leszünk-e kiszolgáltatottabbak még bizonytalanabb régióktól? A zöld energiák K+F-re jutó forrásait hatékonyabbá kellene tenni. A 2020-as célok inkább tűnnek túlvállaltnak, mintsem reálisnak. Alapvető dilemma, hogy ha 2010-es célokat szinte bizonyosan nem sikerül elérni, akkor hogyan valósulhatnának meg a 2020-as célok, amelyekben még nagyobb mértékű csökkentést vállaltak, mint 2010-ig. A célkitűzések megvalósulásának esélyét tovább rontja a most kibontakozott gazdasági világválság, amellyel nem számolhattak a célok megfogalmazásakor.

RÓTH DÁNIEL
IV. évfolyam
Idegenforgalom és szállodaszervezés szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Molnár Csilla
főiskolai docens

Budapest a globalizálódó versenyben

Budapest in the globalised competition

Dolgozatom témájaként lakóhelyemet, Budapestet, mint turisztikai desztinációt választottam. Kutatásom hipotézise, hogy a turizmus egyre erősödő, globalizálódó versenyében csak tervezett, tudatos, ugyanakkor a fenntartható fejlődés kritériumait is figyelembe vevő marketing tevékenység biztosíthat vezető piaci pozíciót még fővárosunk számára is.

Kiindulópontként a világ turizmusa alakulásának bemutatását a UNWTO, az OECD prognózisai támaszkodva végeztem, majd az ETC és az Európai Unió által publikált tanulmányok feldolgozásával kitértem a legfőbb európai utazási trendek elemzésére. Mivel Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozása a turizmus szempontjából sem elhanyagolható, ezzel külön is foglalkoztam. Az ország turisztikai helyzetének, pozíciójának bemutatása után Budapest turizmusának makro- és mikrokörnyezeti elelemzése következett, melynek során vizsgálatom középpontjában a legfontosabb keresleti és kínálati tendenciákat helyeztem. A pozícionáláshoz elengedhetetlen a legjelentősebb elsődleges és másodlagos versenytársak megismerése, melyhez az EUROSTAT, a TourMIS valamint a Cseh Statisztikai Hivatal adatait használtam fel. A helyzetfelmérés során megismerteket SWOT analízis segítségével szintetizáltam, majd négy „élménycsomagot" állítottam össze a főváros kínálatából, mellyel más-más célcsoportot célozható meg.

Dolgozatom végkövetkeztetése, hogy Budapest számára a piaci feltételek és trendek kedvezően alakulnak, ám a vendégfogadás feltételrendszere és a turisztikai marketing több ponton javítandó. A tanulmány végén megfogalmazott konkrét javaslataim Budapest piaci pozíciójának megtartására illetve javítására vonatkoznak.

SÁFÁR SIMON
V. évfolyam
Villamosmérnöki szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
VARGA MÁRTON
IV. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szepesi Balázs
tudományos kutató

Az optimális választási rendszer tesztelése

Testing the Optimal Electoral System

Tanulmányunkban a választási rendszer intézménye és a társadalmi jólét közötti kapcsolatot vizsgáljuk. Feltételezzük, hogy a racionális szavazó az egyéni hasznosságát maximalizáló jelöltet választja. Úgy véljük, hogy a szavazatok aggregálásának módja a mandátumok eloszlásán keresztül hatással van a szavazói csoportok tagjainak egyéni hasznosságára, ezáltal a társadalmi haszon mértékére is. A személyes kifizetéseket a politikatudomány két jelöltválasztást magyarázó elméletének, a közelségi és az irányultsági elmélet (proximity and directional theory) felhasználásával képezzük, míg a társadalom jólétének függvényét azokból a mikroökonómia utilitaritási és maximin elve alapján állapítjuk meg. A Python programnyelv alkalmazásával modellt készítünk, amelynek futtatása során különböző paraméterek esetén adódó választási eredményeket szimulálunk. Megvizsgáljuk, milyen társadalmi kifizetéseket eredményezne Romániában, ha az új választási törvény arányos avagy többségi rendszert rögzítene. Elemzésünk során arra a következtetésre jutunk, hogy rövid távon a választási rendszer jelentős hatással van a társadalmi csoportok, főleg a kisebbségek jólétére.

SÁFRÁNY DÁVID
V. évfolyam
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Mischinger Gábor
laborvezető mérnök

Felhasználói igények felmérése egy új motorkerékpár piaci bevezetéséhez

Survey of user demands for placing a new motorcycle on the market

35 év szünet után ismét beindul Magyarországon a motorkerékpár-gyártás. A motorokat a nagy múltú Danuvia márkanév alatt hozzák majd forgalomba. A sorozatgyártást a cég 2009 nyarára tervezi.

Kutatásom témája az újra gyártásra kerülő Danuvia motorkerékpárok iránti érdeklődés kérdőíves vizsgálata. A vizsgálathoz egy on-line kérdőívet használtam, melyre 192 válasz érkezett. A cég a 20 és 30 év közötti fiatal, sportos, motorozást szerető férfiakat jelölte meg célközönségnek. A motorok árát 1,5 Millió Forintban állapította meg.

A kérdőív célja a fent említett hipotézisek igazságtartalmának vizsgálata, valamint motorok iránti előzetes igények felmérése, és a motorosok általános motorozási szokásainak, motorhasználatának felmérése.

A kérdőív válaszaiból nyert visszajelzések fontos adatokat szolgáltatnak a lehetséges vevők elvárásairól, preferenciáiról, amiket még be lehet építeni sorozatgyártás előtt álló motorokba, vagy fel lehet használni a későbbi fejlesztések során is. A kutatással nyert adatok egy marketingstratégia kialakításához is hasznos adatokkal szolgálnak.

A felmérésből kiderült, hogy a válaszadók többsége még mindig a régi „szocimotorral” azonosítja a Danuvia márkanevet. Tehát a marketingstratégia első lépése a márkanév feltöltése új tartalommal. Törekedni kell továbbá a motor egyediségének, testreszabhatóságának hangsúlyozására. Ki kell emelni továbbá a minőségi alkatrészek felhasználását, ezáltal a kiemelkedő ár-érték arányt.

SÁNDOR ADRIENN
III. évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Farkas Szilveszter
egyetemi docens

Finanszírozás és kockázatkezelés (győri kis- és középvállalkozások példái)

Finance and risk assesment (examples of small and medium enterprises in Győr)

Dolgozatomban a kis- és középvállalkozásokat vizsgálom finanszírozási és kockázatkezelési szemszögből. Választásom azért esett erre a témára, mert úgy gondolom, a mai világban rendkívüli szerepet játszik a finanszírozás és a kockázatkezelés a vállalatok életében. Ma egy pénzügyi szakember nem attól jó, ha minél nagyobb hozamok elérésére képes, hanem ha a kockázatokat megfelelő szintre tudja redukálni, és ezen a szinten tartva éri el a lehető legnagyobb hozamot. Rendkívül érdekelt, hogy vajon a kis- és középvállalkozások körében e két kérdés hogyan valósul meg a gyakorlatban.

A témám alanya tehát a kis-és középvállalkozások, amely gazdasági szektor köztudottan nagy szerepet tölt be mind az Európai Unió mind Magyarország gazdasági életében. Én erre a gazdasági szektorra nézem meg a finanszírozási és kockázatkezelési sajátosságokat, összefonódásokat, az esetleges ellentmondásokat.

A dolgozatom célkitűzése, hogy megvizsgáljam azt, hogy a kiválasztott kis- és középvállalkozások finanszírozási és kockázatkezelési szemszögből megvilágítva az elméletben leírtaknak megfelelően vagy azzal ellentétesen viselkednek. Célom megvalósításához a magyarnyelvű és idegen nyelvű szakirodalom megismerése valamint egy kvalitatív résszel kiegészített kérdőív járult hozzá.

Kutatásomat a győri fémfeldolgozó iparba tartozó kis-és középvállalkozások körében végeztem. Kutatásom nem reprezentatív. Öttagú mintával rendelkezem. A kevés elemszámú minta következtében a kutatásom kvantitatív részét kvalitatív résszel egészítettem ki. Ez a kutatás nem tartozik a teljes körű felmérések körébe. Ez a dolgozat a további szakmai munkám kezdeti szakaszát jeleníti meg, amit a jövőben még bővíteni valamint az eddig felmerült hibákból, hiányosságokból tanulva javítani szeretnék.

SÁNDOR MÓNIKA
VAZSITA JUDIT
II. évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Zoltán
egyetemi docens

A jelzálogpiaci válság és hatása a világgazdaság egyes régióira

The subprime crises and its impact on certain regions of the world economy

A napjainkban zajló jelzálogpiaci válság olyannyira jelentős, hogy hatással van a világ minden részére. Egyes régiókat kevésbé, másokat súlyosabban érint.

Dolgozatunkban ezért a világ különböző régióit elemezzük és vizsgáljuk a régiók és a válság együttesét. Ahhoz azonban, hogy az összefüggéseket jobban megértsük, elsőként szükségesnek éreztük feltárni a jelzálogpiac hátterét; így bemutatjuk subprime hitelezést, a hitelfajtákat és az értékpapírosítás folyamatát – beleértve a CDO kibocsátást -, valamint az amerikai bankrendszer keletkező és szétosztó modelljét is. Ezek együttesen teszik lehetővé, hogy a folyamatot teljes egészében értelmezzük.

A régiók vizsgálata Németországra, Kínára, Oroszországra és Magyarországra terjed ki az Egyesült Államokon kívül. Minden országnál a gazdaság szerkezete; az ország és a válság kapcsolata a központi témája a vizsgálódásnak. Összegzésképpen minden ország esetében megállapítjuk, mennyiben befolyásolja az ország gazdaságát a válság.

A vizsgálat elméleti hátttereként az előző század nagy válságai szolgálnak. Ezért a dolgozatban az 1929-es világválság és az 1973-74-es válság eseményeit fejtjük ki részletezve - mindkét válságnál vizsgálva a magyarországi hatásokat.

Végül saját következtetéseinket vonjuk le a válság hatásairól és az országok gazdasági stabilitásával kapcsolatban.

SAYED-MOHAMMED ESZTER
V. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Rácz Szilárd
tudományos segédmunkatárs

Új város és vonzáskörzete – Az aprófalvas térségek problematikája a Sásdi kistérség példáján

New town and its catchment area – Issues of regions encompassing micro-villages: The case of the micro-region of Sásd

A Sásdi kistérség példája jól reprezentálja hazánk aprófalvas térségeit, hiszen számos dimenzióban (településszerkezet, munkanélküliek, illetve inaktívak aránya, munkaerő képzettségi szintje, vállalkozások száma, roma népesség aránya stb.) hátrányos helyzetű. Ezen tényezők hatásai egymással összefonódva, kumuláltan jelentkeznek a vizsgált területen.

Legfontosabb problémának a társadalom minőségét tartom. Az emberi erőforrás (ezen belül elsősorban az oktatás) fejlesztése, a szociális feszültségek kezelése időigényes folyamat, de elengedhetetlen. Nélküle ugyanis nem állítható meg a térség társadalmi-gazdasági hanyatlása, hiszen megfelelő emberi tényező hiányában semmilyen beruházás nem lehet életképes hosszú távon, és a települések népességmegtartó képessége sem javulhat.

A vizsgálatban a problematika gazdasági és társadalmi aspektusait helyeztem előtérbe. A helyzetelemzésre saját fejlesztési elképzeléseket, előbbiek együttesére pedig három lehetséges jövőképet alapoztam. Kitértem a kistérségen belüli különbségekre és ezek összefüggéseire is. A téma sajátosságaiból adódóan elsősorban (de nem kizárólagosan) hazai szakirodalomra, a kistérség szakembereivel készített interjúkra, és saját tapasztalataimra támaszkodtam.

SERES GYULA
IV. évfolyam
Közgazdasági Szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Muraközy Balázs
tudományos segédmunkatárs

Innováció a televíziós piacon: a "serial" műsorok hatása a műsorpolitikára

Innovation on television market - The affect of serials on programme policies

Az amerikai főműsoridős sorozatok piacán az utóbbi években számos újítás jelent meg, többségük a filmiparból származó technológiák átvételével. A dolgozat célja egy konkrét forma, az úgynevezett „high-concept" történetvezetés hatásának bemutatása egy minőségi verseny modelljének keretei között. Ebben elsősorban a tanulmány arra keresi a választ, miért éri meg ilyen jelleg sorozatokat készíteni, miért fut párhuzamosan a régebbi jelleg művekkel, illetve másképpen alakul-e egy ilyen jelleg sorozat nézettsége időben. Emellett azt vizsgálja, hogy a fenti jelenség mutat-e analógiát más hálózatos iparágakban tapasztaltakkal. A dolgozatban felépített piacmodell segítségével megragadhatóak ezen piaci jelenségek, és a kapott eredmények azt sugallják, hogy ezen jelenségek szignifikáns hatással vannak a televíziós társaságok piaci magatartására.

SIMON GYÖNGYI
VI. évfolyam
TÓTH LAURA
Végzés éve: 2009
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Matolay Réka
egyetemi adjunktus

Nokia & DIA: Connecting Sectors – Egy működő civil–vállalati partnerkapcsolat

Nokia & DIA: Connecting Sectors

A Demokratikus Ifjúságért Alapítvány (DIA) 6 év alatt 330 000 fiatal életviteli képességeinek fejlesztését segítette elő önkéntes programok, csoportok szervezésével, koordinálásával. A projekt kicsiben indult, pár csoporttal, míg mára több mint 20 csoport aktivizálja magát országszerte, és kibővült a program a „Közöd!" önkéntesek napja rendezvénnyel. A fiatalok olyan alapvető készségeiket fejleszthetik közösségi tevékenységeik során, mint a kommunikáció, konfliktuskezelés, empátia, felelősségérzet; mind-mind a társadalom tudatos polgára számára elengedhetetlen tulajdonságok. Hogyan teremtett erre forrást az alapítvány? Talán sokaknak az állami támogatás jut az eszébe, itt azonban nem ez a helyzet. A pénz a Nokiától származik, aki korábban 30, jelenleg 50 millió forinttal támogatja a programot évente, egy hároméves szerződés keretében – a fenti számokat tekintve jelentős eredményekkel. De vajon miért teszi ezt, és milyen keretek között? Milyen formákban tud egy for-profit és egy nonprofit világból jövő szervezet együttműködni? Mi veszi rá őket és mi tartja őket távol? Vajon mitől tartják kapcsolatukat sikeresnek?

Ezekre a kérdésekre keressük a választ dolgozatunkban. Néhány alapvető fogalom tisztázását követően először is szemügyre vesszük a szakirodalomban fellelhető, civil szervezetek és vállalatok közötti interakciókra vonatkozó kategorizálásokat, majd bemutatjuk saját csoportosításunkat. A továbbiakban a partnerkapcsolatokra fókuszálunk, és a szereplők és a kapcsolat bemutatása után elhelyezzük a Nokia és a DIA együttműködését a korábban felvázolt csoportosításban. Ezt követően megvizsgáljuk a résztvevők motivációit és az együttműködés kockázatait, majd összegyűjtjük azokat a kulcstényezőket, melyek sikeressé, példaértékű partnerkapcsolattá teszik e két szektort összekötő kooperációt.

SIMON JULIA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Csiszárik Miklós
egyetemi adjunktus

Fogyasztóvédelem 2008-ban, ahogy a vállalkozások és fogyasztók látják

Consumer protection in 2008, from enterprises and consumers point of view

Napjainkban szinte állandó témának számít a napilapokban is gyakran megjelenő fogyasztóvédelem, melyet tekinthetnénk akár egy divatos aktualitásnak is, mégis eredete, gyökere több száz évre nyúlik vissza, egészen Mária Terézia koráig. Ez időtől kezdve a fogyasztói jogok védelmében számos intézkedést hoztak és számos változás következett be.

2008. szeptember 1-jén, a fogyasztóvédelmi CLV. törvény újra változáson ment át, amellyel részben a bírságpolitika egységességének feltételeit termeti meg, másrészt, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény olyan területeken biztosít beavatkozási lehetőséget a fogyasztóvédelmi hatóságnak, ahol eddig nem rendelkezett hatáskörrel. Az élelmiszerellenőrzés területén szintén felléphet a fogyasztóvédelem, ha bizonyos magatartással, tevékenységgel a fogyasztói döntéseket tisztességtelenül próbálják befolyásolni.

TDK dolgozatom célja az idei változás bemutatása, a régi és új fogyasztóvédelmi törvény összehasonlítása.

Kérdőíves felmérés segítségével először arra keresem a választ, hogy a fogyasztók, illetve a vállalkozások mennyire elégedettek a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság tevékenységével. Fontos kérdéseim között szerepel az is, hogy vajon mi az oka annak, hogy a vállalatok megszegik az előírásokat. Sok esetben a vállalkozók azért követnek el szabálytalanságokat, mert nem ismerik pontosan a jogszabályokat, előírásokat. Ezért fontos megtudnom, hogy a gazdasági élet szereplői mennyire ismerik a 2008-as változásokat, hogyan értékelik az újításokat. A kérdőív kiértékelése után választ kaphatok majd arra is, hogy ki, mit vár az új törvénytől. Ennek köszönhetően kevesebb lesz-e a szabálysértés. Ha bár a kérdőívem nem reprezentatív megpróbálok tárgyszerű következtetéseket levonni a feldolgozás során.

Dolgozatomnak aktualitást ad az unióba történő csatlakozásunk egyik fontos következménye az áruk és szolgáltatások szabad áramlása is. Ezen okok miatt folyamatosan nő a kereskedők, szolgáltatók, de a fogyasztóvédelmi hatóságok felelőssége.

SIPOS LÁSZLÓ
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Zoltán
egyetemi docens

Japán és a „Kis Tigrisek" szerepe a XX-XXI. század világgazdaságában

The role of Japan and the „Little Tigers" in the global economy of the XX-XXI. century

Témám megválasztásakor nagymértékben befolyásolt a személyes érdeklődés a kelet-ázsiai kultúrák iránt, illetve, hogy az elmúlt szemeszterekben is hasonló témájú dolgozatokat készítettem. Munkám során arra törekedtem, hogy különböző fejlettségi indikátorok, gazdasági- és társadalmi mutatók segítségével általános képet nyújtsak Japánról és az úgynevezett „első generációs Kis Tigris" államokról a XX-XXI. század fordulóján.

Dolgozatom első részében röviden ismertetem a vizsgált országok földrajzi elhelyezkedését.

A második részben a társadalmi mutatókat tekintem át. Tanulmányomban a demográfiai adatokon túl – többek között a népesség és annak növekedési rátája, a foglalkoztatottság szektoronkénti megoszlása és a munkanélküliség vizsgálata mellett – kiemelt hangsúlyt fektetek a gazdasági mutatók alakulására, azokat befolyásoló külső és belső tényezőkre.
A harmadik fejezetben értékelem az 1997-1998-as délkelet-ázsiai válság hatását Japán és a „Kis Tigris" államokra, megvizsgálva a reál GDP éves növekedését.

A negyedik fejezetben olyan mutatókat tekintek át, – GDP, GDP/fő, az export és import mennyisége, ezen országok részesedése a világexportból, a külkereskedelmi mérleg, illetve a közvetlen külföldi tőkebefektetés (FDI) alakulása – amelyek segítségével meghatározható ezen országok szerepe a világgazdaságban. Vizsgálataim kiterjednek a Human Development Index (HDI), illetve a Global Competitiveness Index (GCI) elemzésére. Nem célom és dolgozatom terjedelme sem teszi lehetővé a nagyon mély elemzést ezekben a témakörökben, ezért csak főbb a következtetéseket szeretném megosztani az olvasóval.

Végezetül pedig bemutatom a távol-keleti integrációs lehetőségeket, főbb hangsúlyt fektetve az Ázsiai és Csendes-óceáni Gazdasági Együttműködés lehetőségeire és problémáira.

SIPOS NORBERT
V. évfolyam
Menedzsment és üzleti tanácsadás szakirány
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Farkas Ferencné Dr. Kurucz Zsuzsanna
egyetemi docens
Milovecz Ágnes
PhD-hallgató

Tanácsadás léte és lehetőségei a dél-dunántúli régióbeli kis- és középvállalkozásoknál

The use and facilities of the consulting for Small and Medium-sized Enterprises in the South Transdanubian Region of Hungary

A kisvállalkozások helyzete Magyarországon meghatározza a foglalkoztatottságot, és jelentősen hozzájárul a GDP alakulásához is. A szerző egy pécsi kft.-nél töltött szakmai gyakorlata révén személyes tapasztalatra tett szert, ekkor kezdett el érdekelődni speciális helyzetük iránt a dél-dunántúli régióban.

Röviden megismerkedünk a kis- és közepes vállalkozások fogalmának kialakulásával, fejlődésével nemzetközi és hazai színtéren a ’60-as, ’70-es évektől. Magyarországon nagyobb hangsúlyt fektettem az 1980-as évekre és a dél-dunántúli régióra.

Nem reprezentatív felmérésem alapján a vállalkozók probléma esetén először családtagokhoz, barátokhoz fordulnak. Jellemző a bizalomhiány külső segítséggel szemben. Ennek orvoslására két szinten javaslok megoldást: jelen és jövő.

Rövid távon a vállalkozóhoz közel álló könyvelő szerepét kell növelni úgy, hogy a problémák meghallgatása után ajánl tanácsadó cégeket, és így partnereinek más területen tud segítséget adni. Hosszú távon új menedzseri funkció és így új tanácsadó szerepkör, a consulteneur létrehozása segít kiegyenlíteni a vállalkozók és a tanácsadók közötti információs és alkupozícióbeli asszimetriát. A consulteneur az általános, generalista tudása mellett mély, szerteágazó emberi tényezőit helyezi előtérbe munkája során, ingyenesen, függetlenül működik, és így keres anyagi előnyöket ügyfelei számára.

Végezetül a társadalmi és állami elfogadottság kérdését taglaltam. A társadalmi negatív berögződés a vállalkozókkal szemben hosszabb, tudatos folyamat eredményeképpen változtatható meg. Alapvetően a vállalkozó képességei, folyamatos tanulása segítheti a hosszabb időtávra szóló sikeres vállalkozás működtetését, a piacépítő modell alkalmazása nem kielégítő megoldás. Ez az oktatási rendszer megreformálását teszi szükségessé, hogy az alap- és középoktatásban is pozitív képet állítsunk a felnövő új generációk elé.

A tanácsadók előtt olyan lehetőségek vannak, amelyeket érdemes megragadni, mert az a gazdaság teljesítőképességét is növeli.

SOLCZI LEVENTE
Pénzügy és számvitel szak (BA)
III. évfolyam
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Berde Csaba
egyetemi tanár
Cserta Levente
területi vezető

Másképp, mint mások: egy alternatív banki értékesítési rendszer vezetési és szervezési rendszerének bemutatása

Other than others: introducing the management and organization of an alternative bank sale system

A dolgozat célja a banki alternatív értékesítési rendszerek szervezés és vezetési kérdéseinek bemutatása és jellemzése. A banki marketing egyik sajátos problémája, hogyan lehet közelebb vinni a különféle szolgáltatásokat „termékeket” a fogyasztóhoz. Többféle megoldás is ismert. A dolgozat ezek bemutatására is vállalkozik irodalmi feldolgozás szintjén. Az alternatív értékesítési technikák közül egy speciális értékesítési rendszer elemzésére és vizsgálatára nyílt lehetőség.

A dolgozat bemutatja egy Bank alternatív értékesítési csatornájának a Speciális Értékesítési Hálózatának felépítését és irányítási mechanizmusát. Hogyan működhet sikeresen és hatékonyan a direkt értékesítés a szokásos banki struktúra mellett, azzal együttműködően.

Milyen struktúrájú hierarchiája képes szolgálni a legfontosabb alapelveket: gyorsaság, ügyfél központúság, kiszámítható teljesítmény. Az egyes vezetői kompetenciák különböző szinteken történő bemutatása. Milyen vezetői eszközökkel lehetséges a teljesítmény folyamatos növelése, a munkatársak lojalitásának és motivációjának megőrzése. Kapcsolódási pontok a banki hierarchiával az együttműködés gördülékennyé tétele érdekében. Back Office (háttérszervezet), mint a hálózat mentora (HR, marketing, oktatás és értékesítés támogatás).

A dolgozat célja, hogy irodalmi feldolgozás és egy adott mobilbankár rendszer elemzése révén bemutassa azokat a szervezési, vezetési kérdéseket, amelyekkel egy ilyen értékesítési hálózatot eredményesen lehet irányítani és üzemeltetni. Kiemelten foglalkozik a speciális saját banki értékesítő rendszer struktúrájának kialakítási kérdéseivel és azzal, hogyan lehet egy ilyen értékesítési hálózatot beépíteni és összhangba hozni a stabil banki struktúrával. Fontos része a dolgozatnak az alkalmazott motivációs eszközök és lehetőségek, a döntési hierarchia kialakításának a felelősségi területek és a kompetenciák definiálásának kérdése is.

SOLTÉSZ ANGÉLA
IV. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Balogh Péter
egyetemi adjunktus

A nevelés-intenzitás hatásának kockázatvizsgálata túlélés-elemzéssel a kocák életteljesítményére

Impact study on the rearing intensity of sows' life performance by survival analysis

A világszerte általánossá váló, egyre intenzívebb tenyészállattartás oda vezetett, hogy egy koca hasznos életteljesítménye lerövidült, ebből adódóan a selejtezési arány meghaladja az elfogadható értéket. Pedig igazán jó termelési eredményeket csak nagy szaporaságú, jó anyai tulajdonságú, megfelelően fejlett, jó egészségi állapotú és konstitúciójú tenyészkoca-állománnyal lehet elérni. Napjainkban az Észak-Alföldi régió több sertéstartó telepén megfigyelhető, hogy a tenyészállat előállítók a gyorsabb pénzügyi eredmény eléréséért vagy egyes szakmai indokok miatt az értékesítendő kocasüldőket az előírt technológiánál intenzívebben takarmányozzák, ami a tenyészsüldők elhízásához vezet.
Elemzésemben 367 leselejtezett koca életteljesítmény adatait feldolgozva arra kerestem a választ, hogy az így termelésbe fogott kocák várható életteljesítménye eltér-e az optimális körülmények között felnevelt társaikétól. Ezért az állatokat két csoportra osztottam attól függően, hogy az adott egyed optimális (I. kategória) vagy attól nagyobb tömegű (II. kategória) volt a termékenyítés időpontjában. Ezt a kategorizálást az ÜSTV lapokból származó információk alapján tudtam elvégezni.

A leíró statisztikai adatokból megállapítottam, hogy az előírt technológiánál intenzívebben takarmányozott tenyészsüldők tenyésztési paraméterei nem minden esetben rosszabbak, mint a standard tömegű állatoké. A Kaplan-Meier elemzés alapján annak a valószínűségét becsültem, hogy az egyed legalább bizonyos életkorig nem lesz leselejtezve, és ezt a valószínűséget mindkét súlykategóriában vizsgáltam. Az eredmények azt mutatták, hogy 820 napos kor után szignifikáns különbség van a két csoport egyedei között.

Az elvégzett vizsgálat alapján javasolható a tenyészsüldő előállítóknak, hogy minden esetben vegyék figyelembe a nevelésre vonatkozó technológiai előírásokat, mivel az optimálisan nevelt állatok várhatóan a legjobb teljesítményt fogják produkálni életük során a hizlaló telepeken.

SOMOGYI GERGELY
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Madár Péter
egyetemi docens

A Világbank és a Nemzetközi Valutaalap szerepvállalása a Visegrádi Együttműködés országaiban a rendszerváltozás után

The intervention os the World Bank and the International Monetary Fund into contries of the Visegrad Group int he years of transition

Dolgozatomban a Bretton Woods-i nemzetközi pénzügyi intézmények és az 1980-as évek végén, 1990-es évek elején piacgazdasági átmenetet végrehajtó kelet-közép-európai országok kapcsolatát vizsgálom. Röviden bemutatom a Világbank és az IMF kialakulásának körülményeit és szervezeti felépítésüket, majd a Visegrádi Együttműködés létrejöttével és céljaival foglalkozom. Kitérek arra, hogy a kelet-közép-európai friss demokráciák közül miért éppen a Visegrádi Négyeket választottam elemezni kívánt országcsoportnak. Ezután a Washingtoni Konszenzus bemutatásával folytatom, amely a nemzetközi pénzügyi intézmények által az országoknak kihelyezett hitelek feltételrendszerévé vált az 1980-as, 1990-es években. Bemutatom, hogy a Világbank közgazdászai hogyan látják az általuk ajánlott programcsomag hatásait a nemzetgazdaságokra, majd egy konkrét IMF projekt – a valutaalap és Magyarország között 1996. március 15-én kötött megállapodás – vizsgálata következik, esettanulmány jelleggel. A dolgozat végén kísérletet teszek a nemzetközi pénzügyi intézmények által kínált intézkedéscsomag más szempontokból történő bírálatára, amelyben felsorakoztatom független hazai és nemzetközi hírű külföldi közgazdászok véleményét is.

SOMOGYI ILDIKÓ
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCS TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Gyarmatiné Dr. Bányai Edit
egyetemi docens
Láng-Somogyi Zita
PhD-hallgató

A mobilmarketing lehetőségei Magyarországon a fiatalok hozzáállásának tükrében

The opportunities of mobile marketing according to the attitude of the young Hungarian consumers

Az elmúlt évtizedek változásai új lehetőségeket hoztak a marketing számára is. A „new media" elemeként számos korábban nem ismert reklámozási forma jelent meg. Ide tartozik a mobilmarketing is.

Külföldön már széles körben alkalmazzák az m-marketing kínálta lehetőségeket, Magyarországon azonban még „gyerekcipőben" jár e terület: főleg adatbázisok alapján küldtek eddig SMS, MMS - hirdetéseket a fogyasztóknak.

A nemzetközi tendenciák áttanulmányozása után döntöttem úgy, hogy érdemes lenne a hazai lehetőségeket is megvizsgálni. Sajnos a témában magyar tanulmányok még nem nagyon születtek, csak konferenciákon a gyakorlati alkalmazások, problémák elemezésére került sor. Ezért is döntöttem a kutatásom elkészítése mellett.

Az elméleti rész áttanulmányozása után, mely a 20-21. századi változásokról, valamint a mobilmarketingről ad egy általános képet, készítettem el kérdőívemet. Ez a fiatal korosztály (18-30 év) mobilhasználati szokásairól, valamint az m-marketingről és mobil reklámozásról alkotott véleményéről szól.

Munkám megkezdésekor hipotéziseket fogalmaztam meg a nemzetközi tapasztalatok alapján, melyeknek fennállására voltam kíváncsi. Vajon a magyar fiatalok másképp viszonyulnak ehhez a lehetőséhez? Magyarországon milyen stratégiát célszerű követni a hatékony működés elérése érdekében?

Az eredmények értékelése után már egy sokkal tisztább képpel rendelkeztem a magyar piacról, és ennek tükrében fogalmaztam meg a hazai lehetőségeket, irányvonalakat, elvégzendő feladatokat.

SOÓKY RENÁTA
IV. évfolyam
Gazdálkodási-kommunikáció szak
KODOLÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Somogyi Ferenc
főiskolai tanár

A B2B „jelen-" és jövőértéke: egyéni téveszmék, társadalmi ellenállások

The future and present value of B2B: individual misunderstandings, social oppositions

Dolgozatom célja, hogy részletesen bemutassam az e-kereskedelem egyik fejlődő üzletágának, a B2B (business-to-business), azaz a vállalatok közötti kereskedelem helyzetét Magyarországon.

Az Internet adta lehetőségek, és az e-kereskedelem elterjedése merően megváltoztatta az üzlet, a kereskedelem fogalmát. Új lehetőségek nyíltak a vállalkozások fejlődésének érdekében, a korábban elnyomott, kis- és középvállalatok ezen lehetőségek ismeretében eddig Magyarországon példátlan fejlődéseken mehetnek keresztül. Kutatómunkám ezeknek a lehetőségeknek a feltárására koncentrál.

Dolgozatom során elemzem a jelenlegi helyzetet, azokat a problémákat, befolyásoló tényezőket, amelyek ennek, illetve az ilyen jellegű kereskedelmeknek a működését Magyarországon akadályozzák. Konkrét példán keresztül bemutatom, milyen gazdasági hatása lehet ezeknek a programoknak, rendszereknek, folyamatoknak a helyes, célravezető használata során a vállalkozások és az egész ország gazdasági életében.

SOÓS GÁBOR DÁNIEL
III. évfolyam
Közgazdaságtudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szabó-Bakos Eszter
egyetemi adjunktus

Munkanélküliség egy új-keynesi makromodell keretein belül

Unemployment in a New-Keynsian framework

A dolgozat kiemelt célja, hogy a közgazdasági főáramú elméleti modellekbe egy kiemelt tényező beillesztését megmutassa. Az új-keynesi makroökonómiai modellekben tipikusan nem kezelik a munkanélküliséget. Erre vonatkozóan nem is tudjuk vizsgálni elméleti keretben egy a munkapiacon megfigyelhető jelenségeket. Egy koherens és konzisztens elméleti keret kidolgozása tehát a cél, mely aztán később valós adatokra való becslést szolgáltathatja majd. A dolgozat fő ereje abban rejlik, hogy egy modellben szerepelteti a következőket: konkáv preferenciák (a csökkenő határhaszon miatt), munkapiaci súrlódás, reálbér-ragadósság, ár-rigiditás valamint nominálbér-ragadósság. Ezek a fő elemei a tanulmánynak, melyeket lépésről lépésre vezetünk be, és mutatjuk meg a hatásaikat. Természetesen egy DSGE modellcsalád használatára került a választás, hogy monetáris politikai lépéseket is vizsgálhassunk. Természetesen éltünk az e modellek adta azon előnyével, hogy a társadalmi jólétet mérő formulát nem ad-hoc módon, hanem a modellből optimalizáló szereplők cselekvéseiből, korlátjaiból vezettünk le. Ennek köszönhetően, egy társadalmilag optimális kamatszabályt is felírunk a modell eredményeképpen, melyet nyilvánvalóan koránt sem tekinthetünk érvényesnek és mindenképpen elfogadhatónak. A dolgozat fő célja nem is ez, hanem, hogy megmutassa azt a módszertant, mely segítségével a munkapiacon tapasztalatható jelenségeket (reálbér-ragadósság, súrlódások) egy új-keynesi makroökonómiai modellstruktúrába foglalhatjuk, s ezzel monetáris politikák vizsgálatát is megtehessük. Bemutatásra kerül tehát maga a modell, illetve a gazdaságot érő sokkokra adott válaszokat is elemezzük, majd a társadalmi jólétfüggvény segítségével egy kamatszabály paramétereit is meghatározzuk. Végezetül hangsúlyozni szeretnénk ismét, hogy a dolgozat célja, az elméleti keret bemutatása, reményünk pedig, hogy ugródeszkaként szolgál azoknak, akik effajta modellkeretben szeretnének részletesebb elemzéseket végezni.

SŐREG ÁDÁM
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Dr. Kurtánné Dr. Vadászlaki Ilona
egyetemi docens

Az államháztartási hiány kialakulásának okai Magyarországon

Causes for the conformation of state budget deficit in Hungary

A legutóbbi évek során Magyarország gazdasági és társadalmi problémáinak egyik kulcselemét a tartósan magas államháztartási hiány jelentette. A magyar állam évről-évre ismétlődő, nagymértékű túlköltekezése több évtizedes múlttal rendelkezik, és sajátos ciklikusságot mutat. Az időszakos költségvetési kiigazítások után a korábbi egyensúlytalanságok rendszeresen újratermelődtek. Ahhoz, hogy ez a kedvezőtlen tendencia a jövőben ne folytatódhasson, mindenképpen szükség van az államháztartási hiány mélyebb okainak feltárására.

A tanulmány célja tehát feltárni és bemutatni az államháztartási hiány kialakulásának, majd tartós fennmaradásának okait, végül kifejteni, hogy az időszakos költségvetési kiigazítások miért bizonyultak alkalmatlannak a probléma kezelésére, miért vezettek átmeneti konszolidáció után a deficit ismételt elhatalmasodásához.

SPILÁK OLIVÉR JÁNOS
II.évfolyam
Igazgatásszervező szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Lóránt Zoltán
c. főiskolai tanár

A helyi önkormányzatok és a helyi adók

The self-governments and the local taxes

A tdk-dolgozatomban a helyi önkormányzatokkal és a helyi adókkal foglalkozom főként úgy, hogy az államháztartás helyi szintjének jelenlegi állapotát is próbálom felvázolni.

A következő résztémákat mutatom be az esszében: a helyi önkormányzatok bevételei, a helyi önkormányzatok saját jogú bevételek, a helyi önkormányzatokkal megosztott vagy átengedett bevételek, az adópolitika és a helyi adók makrogazdasági összefüggései, a helyi adók szerepe az önkormányzatok gazdálkodásában

Az esszében közérthető táblázatokkal próbálom szemléltetni az egyes folyamatokat, valamint az esszé végén, pedig egy rövid összegzést adok a dolgozatban leírtakról.

Továbbá bemutatom a helyi adórendszerben meglévő tartalékokat, a helyi önkormányzatok bevételeit, az adórendszer aránytalanságát, az egyes városok között kialakuló adóversenyt, a helyi adóbevételek alakulását, ezen belül részletesen írok az iparűzési adóról, mint a legjelentősebb helyi adó, és az építményadóról, amely kifejezetten alkalmas eszköz a bevételnövelés szempontjából. A jövedelem-centralizáció jelenlegi mértékének szabályozása a legalapvetőbb kérdés, amelyet meg kell válaszolni.

Lehetséges kitörési pont: a sokszor emlegetett – ám távlatosan is átgondolt – államháztartási reform, a bénító adórendszer felülvizsgálatával és e kettő összhatásában a gazdaság élénkítése.

Az emberek számára megpróbáltatással járó reformhoz úgy tűnik a legfontosabb fogyott el: a bizalmi tőke. Pedig e nélkül nehéz változtatni nemcsak az elosztás rendjén, de az adórendszert illetően is.

SPILÁK VIKTOR
Végzés éve: 2008
Műszaki menedzser szak
PANNON EGYETEM

Témavezető: Dr. Kosztyán Zsolt Tibor
egyetemi adjunktus

Az információbiztonság mint a modern társadalom kihívása

Information security as a challange to the modern society

Napjainkban a biztonsággal kapcsolatos vélekedés alapjában megváltozott. Ma már természetes, hogy a legkülönbözőbb élethelyzetekben merül fel a biztonság és a kockázatarányos védelem kérdése a közlekedéstől a személyes adatok védelmén keresztül egészen a banki adatkezelésig. Nem a biztonsági eszközök száma és a rájuk költött összegek a meghatározóak, hanem az eszközök által szavatolt biztonság.

Feladatomat az képezte, hogy a piaci felméréseink eredményeit elemezve üzleti oldalról is alátámasszam az Integrált Biztonsági Rendszer koncepcióját, meghatározzam egy teljes körű biztonsági megoldások nyújtására alkalmas integrált biztonsági rendszerrel szemben támasztott legfontosabb üzleti/felhasználói elvárásokat és az ehhez kapcsolódó funkcionális specifikációt.

A piaci felméréseinken túl vizsgálom az Integrált Biztonság különböző aspektusból történő megközelítését, feltárom az egyes megoldási struktúrák sajátosságait.

Munkámban felvázolom a magyarországi szervezetek biztonságról alkotott képét, biztonságtudatosságát. Meghatározom a biztonsági hiányosságaikat, és ezekre az egyes iparágak sajátosságait figyelembe véve dolgozok ki ajánlásokat. Különös hangsúlyt fektetek a költségtényezők elemzésével az általam javasolt megoldások iparág specifikus alkalmazhatóságára.

Az ajánlásokat négy iparág szemszögéből vizsgálom, melynek eredményeként az egyes problémákra nyújtott iparági specifikus válaszokat egy mátrixba összesítem, és megvalósításuk szükségességét prioritásértékkel látom el.

SPRINGEL KATALIN
V. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Tóth András István
kutató munkatárs

Áram határok nélkül? Álom határok nélkül? – A magyar rendszerirányító tulajdoni kérdéseinek vizsgálata

Power without borders? Dream without borders? – The examination of the ownership issues concerning the hungarian system operator

A dolgozat célja a rendszerirányító tulajdoni kérdéseinek vizsgálata a Mavir Zrt. példáján keresztül. A tanulmányban azt próbálom meg körüljárni, hogy a magyar rendszerirányító függetlensége vagy adott esetben a vertikális vállalaton (Magyar Villamos Művek Zrt.) belüli elhelyezkedése milyen következményekkel jár a villamosenergia-piacon megvalósuló verseny szempontjából. Kiinduló hipotézisem az, hogy negatív hatást gyakorol a Mavir Zrt. MVM Zrt.-ba történő visszaillesztése a kialakuló versenyre. A dolgozatban ezen hatások vizsgálatát a határkeresztező kapacitások elosztását bonyolító részpiacra szűkítem.

Dolgozatomban először ismertetem a rendszerirányító intézményét, röviden bemutatom a hatályos Európai Uniós szabályozásnak (2003/54/EK) megfelelő modelljeit és egyben részletesen vázolom azokat a problémákat, melyek abban az esetben merülhetnek fel, ha csak jogi elválasztás történik, azaz a szállítási/elosztási rendszerüzemeltető az integrált vállalat része marad.

Az elemzéshez a Mavir Zrt. által publikált aukciós adatbázis szolgáltat alapot, melyet mikroökonómiai modellkeretben elemzek. Összességében megállapítható, hogy a rendszerirányító a kapacitásjogok aukciójából származó bevételének igen kis részét költi hálózatfejlesztésre, melynek hátterében feltehetően az áll, hogy a vertikálisan integrált vállalattól csak jogilag elválasztott rendszerirányító a beruházási döntésekkor nem a teljes piac érdekeit, hanem csak az inkumbens vállalat érdekeit tartja szem előtt. A határkeresztező kapacitások aukciós adatai is alátámasztják azt a hipotézis, hogy a rendszerirányító integrált vállalatban való elhelyezkedése erősíti annak piaci erőfölényét és kedvezőtlenül hat a határkeresztező kereskedelemre. A havi adatok elemzése során azt találom, hogy a szlovák-magyar metszéken megfigyelhető előzetesen lekötött kapacitások számottevő része nem transzparens módon kerül kiosztásra. Joskow és Tirole modelljét felhasználva pedig megmutatom, hogy ezen kapacitások valószínűleg hosszú távú megállapodások formájában az integrált vállalathoz kerültek s kerülnek mind a mai napig.

SVOÓB ÁGNES
IV. évfolyam
Külgazdasági szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Ilyésné Dr. Molnár Emese
főiskolai docens

A hallgatás ára, avagy mennyibe kerül ma egy diploma?

How much does a degree cost in Hungary ?

Dolgozatomban a diploma költségeinek vizsgálatával foglalkozom, hiszen bár a képzés egy része államilag finanszírozott, mégis jelentős mértékű kiadások merülnek fel a tanulmányok kapcsán, amelyek szaktól, intézménytől függetlenek. Minden család, ahol legalább egy eltartott felsőoktatásban tanuló van szembesül ilyen költségekkel (tankönyv, lakhatás, utazás, költségtérítés), amelyek közvetett vagy közvetlen költségként jelennek meg. A vizsgálat során azokkal a közvetlen költségekkel foglalkoztam, amik számszerűsíthetők ebben a témában. Természetesen ezek mellett érdemes számba venni a tanulás folyamán kapott támogatásokat, hiszen ezek elsődleges célja a költségek csökkentése, és a tanulmányok finanszírozásának segítése, ezért ha valóban reális képet szeretnénk arról kapni, hogy vajon mennyibe kerül ténylegesen egy diploma, akkor ezeket a tényezőket is meg kell vizsgálni.

Napjainkban sokat hallani a tervezett képzési hozzájárulásról, ami mellett érvek és ellenérvek sokaságával találkozhatunk. Még mindig vitatott bevezetésének indokoltsága, a fejlődésre vonatkozó pozitív hatása. Éppen ezért úgy gondoltam, hogy magunknak a hallgatóknak a véleményéből kiindulva vizsgálom meg ezt a tényezőt. Itt mind a témával kapcsolatos tájékozottságukat, mind a véleményüket megkérdeztem egy kérdőíves kutatás részeként, melyet 125 hallgató különböző intézményekből töltött ki.

Az elemzés II. részében az állam azon kiadásaival foglalkoztam, melyek a hallgatók tanulmányaihoz kapcsolódnak, és az állam közvetett vagy közvetlen módon juttatja el azt a diákokhoz.

A vizsgálat azonban nem ér véget a költségek meghatározásával, hiszen a diplomaszerzés motivációja a munkaerőpiacon való helytállás és az elhelyezkedés, valamint az ezáltal realizált kereset. Ezért annak vizsgálatát sem tartottam elhanyagolhatónak, hogy mennyi többletköltséget illetve többletbevételt jelent ma diplomásnak lenni egy más végzettségű munkavállalóhoz viszonyítva. Erről reális képet a munkapiac, a keresetek, és az elmaradt hasznok elemzésének módszerével lehet kapni, ezért ezeknek a tényezőknek a vizsgálatával a III. részben foglalkoztam.

SZABÓ ERNŐ
V. évfolyam
Történelem szak
Bölcsészettudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Majdán János
egyetemi docens

A pécsi ipar átalakulása a 19-20. század fordulóján (1890-1914)

Transformation of the industry in Pecs town at the turn of the 19-20. century (1890-1914)

Dolgozatom a dél-dunántúli régió egyetlen törvényhatósági jogú városának, Pécsnek az iparfejlődését vizsgálja a 19-20. század fordulóját jelentő negyedszázados intervallumban. Úgy gondolom, témaválasztásom megfelel a hazai gazdaságtörténet fő irányzatának, tudvalevőleg a várostörténet mind a fejlett országokban, mind Közép-Európában szinte az egyik legfontosabb ágazattá nőtte ki magát az utóbbi 25-30 évben. A városok története pedig szorosan kapcsolódik az iparosodás kérdéshez, hiszen térségünkben ez volt az a korszak, amikor a modern nyugati technikai-technológiai eredmények megjelentek a hazai gazdaság (s főleg az ipar) működésében, és annak szervezeti modelljét alaposan megváltoztatták, egyben létrehozva a tömegtermelést. Munkám elsősorban a korban megjelent statisztikai forrásokon, népszámlálásokon és az 1890-es évektől rendszeressé vált kamarai jelentéseken alapul, nem elhanyagolva a Pécs esetében az utóbbi egy-két évtizedben érdemben szaporodó helyi ipartörténeti irodalmat sem. A dolgozat során alapvetően leíró és összehasonlító módszert alkalmaztam, ez a korszak statikus forrásaiból adódott. A századfordulós pécsi ipar átalakulását az ipar szervezeti rendszerének mélységéig vizsgáltam, érintve a foglalkoztatási rendszer átalakulását és a műszaki fejlődés kibontakozását. Az átalakulási elemeket az egyes üzemek példáján keresztül is igyekeztem megragadni. A pécsi ipar változását - ahol szükséges és ahol lehetőség volt rá – összevetettem egy struktúrájában igen hasonló város, Győr iparának tendenciáival. A dolgozat oldalain sorakozó adatok és tények azt mutatják, hogy Pécsett a vizsgált időintervallumban szélesedett ki az ipari forradalom, a város ekkor kapcsolódott be intenzíven az európai iparosodás évszázados folyamatába. Ekkora értek meg a gazdasági és társadalmi feltételek a korszerű gyáripari technika és szervezet tömeges és folyamatos átvételére. Ekkorra tudta leküzdeni a város azokat az akadályokat, amelyek az előző évtizedekben gátolták a gyáripar nagyobb arányú fejlődését. Abban, hogy a nehézségek ellenére Pécsett mégis sor kerülhetett az ipar átalakulására, több tényező játszott szerepet: a fejlett ipari országokból importált termelési tényezők közreműködése, az állami ipartámogatás, a bankok finanszírozó tevékenysége, a belső piac keresletének bővülése, szerkezeti átalakulása és a vállalkozói kedv jelenléte.

SZABÓ-HEVÉR JUDIT
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Tóth Zoltán
főiskolai tanár

Egy sütőipari kft. árszerkezetének vizsgálata lineáris programozási módszerekkel

Price structure investigation at a bakery firm with linear programming methods

Napjainkban az alapanyag- és energiaárak valamint a közterhek gyors változása miatt egyre nehezebb helyzetbe kerülnek a hazai sütőipari vállalkozások. Képtelenek minden árváltozás után újra kalkulálni a nyereséget, ha egyáltalán van nyereség a terméken. Ha a vállalkozás elkötelezett a minőségi termelés irányába és az alapanyagok minőségi követelményszintjét magasan tartja, akkor a kialakított ár alig tartalmaz nyereséget. Ilyen esetben különösen fontos tudni, hogy melyik termék mekkora haszonnal állítható elő és, hogy a költségek között melyik tényező milyen súllyal szerepel.

A lineáris programozás segítségével lehetőségünk van korlátozó feltételek mellett keresni a nyereség típusú célfüggvény maximumát. A feladatot úgy oldom meg, hogy feltételezem, hogy az alapanyagok korlátozottan állnak rendelkezésre és a termékeknek kell az alapanyagért versenyezni. Az a termék kerül be a termelésbe, amelyik a legnagyobb nyereséget adja. Az árnyékárak segítségével választ kapunk arra is, hogy egy termelésből kimaradt termék árát mennyivel kellene növelni ahhoz, hogy bekerüljön az is a termelésbe. Ez egy újonnan bevezetésre kerülő termék esetén különösen fontos kérdés.

Célom, hogy a lineáris programozás módszerével elemezzem, hogy egy-egy termék esetén mekkora a termék nyereség tartalma. Megvizsgálom azt is, hogy ha egy új terméket szeretnénk bevezetni - és ismerjük a felhasználásra kerülő alapanyagokat -, akkor mi lenne az a megfelelő ár, amely a cég többi termékének árához hasonlítva versenyképes lenne.

SZABÓ KATALIN
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Józsa László
egyetemi tanár

Bolt nélküli kiskereskedelem – Mozgóboltok két Győr-Moson-Sopron megyei községben

Retail without shops, moving shops in the Győr-Moson-Sopron County

Dolgozatom a bolt nélküli kiskereskedelemmel foglalkozik, nagy hangsúlyt fektetve a mozgóboltokra.

Az utóbbi időben egyre több mozgóértékesítő autó járja a kiskereskedelmi egységgel nem, vagy csak egy-egy bolttal rendelkező községeket, ezzel megkönnyítve az ott lakók vásárlásait, azonban csökkentve a helyi boltok bevételeit. Ezek a mozgóboltok számos településen házhoz viszik többek között a kenyeret, tejet, jégkrémet, gázpalackot, takarmányt, és különféle – egyesek által nagyon is zavarónak tartott – hangjelzésekkel hívják fel magukra a figyelmet.

Dolgozatomban a mozgóboltok hatásait vizsgáltam Gyömöre, illetve Koroncó községekben, mind a lakosságra, mind a helyi boltokra nézve. Kutatásom során mindegyik faluban kérdőívet töltettem ki a lakosokkal, illetve a boltosok és az önkormányzatok véleményére is kíváncsi voltam az adott témában.

Munkám során a következők kerültek megállapításra:

- A mozgóértékesítés a péktermékek esetén a mindkét faluban sikeres, illetve Koroncón a jégkrémes autó is közkedvelt.
- Ugyan az emberek kevesebbet járnak hagyományos boltokba, amióta mozgóboltoktól is lehet vásárolni, de a kor nem befolyásolja ennek változását.

Gyömörén a mozgóboltok termékeinek ára általában alacsonyabb, mint a helyi boltokban kapható áruk ellenértéke, és aki ezzel egyetért, a mozgóárusoktól szerzi be a szükséges termékeket.

Gyömörén főként pékáru, tejtermék és gázpalack, míg Koroncón elsősorban pékáru esetén csökkent a helyi kisboltok forgalma ezen értékesítési forma megjelenése óta. A kisboltokra nézve tehát a hiper- és szupermarketeken kívül a különböző mozgóboltok is veszélyt jelentenek, amikkel szintén fel kell venniük a harcot.

SZABÓ KINGA
VITÉZ NÓRA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Lőrincné Dr. Istvánffy Hajna
egyetemi tanár

A „magyar" euró bevezetése diákszemmel

The introduction of the „Hungarian" Euro from the point of students

A 2009. január 1-jei euró bevezetése Szlovákiában meglepetést okozott a egyetemünkön tanuló 3. évfolyamos nemzetközi gazdálkodás szakos diákok, azaz a mi körünkben. Nem csoda, hiszen Szlovákia egy olyan ország, amely pár lépéssel még igencsak mögöttünk halad a megélt fontos gazdasági események tekintetében. Hazánkban a kilencvenes évek közepére tehető mindaz, ami a szlovákoknál csak 3-5 éve vált aktuálissá. Gondolunk itt például a privatizációs folyamatokra, a multinacionális vállalatok beengedésére, illetve a piacok megnyitására külfölddel szemben. Ezek a lépések egytől - egyig jelentős gazdasági növekedést eredményeznek.

Mivel nem szeretünk tudatlanul továbbsodródni az árral, ezért végeztünk egy kis kutatómunkát, mely nagyon tágan meghatározva az euró bevezetéséről szól. Ezen belül is megvizsgáltuk, hogy Szlovákiának miért és hogyan sikerült ilyen hamar csatlakoznia az euró-övezethez, ez a korai csatlakozás mennyire válik majd előnyére, vannak-e hátrányai a korona leváltásának. Továbbá kiválasztottunk egy olyan hazánkkal szomszédos országot (Szlovéniát), amely szintén az EU 2004. májusi csatlakozói között volt, és amelyben már az euró a hivatalos pénznem, és az ottani tapasztalatokat vizsgáltuk. Magyarország tekintetében is számos kérdéskörre kitérünk és jellemzünk. Támpontként szaktársaink véleményét kérdeztük meg egy kérdőív keretében, és ez alapján próbálunk következtetéseket levonni arról, hogy hazánknak mégis mikor és hogyan lenne érdemes az euró bevezetését fontolóra venni. Előnyösebb, ha minél előbb lecseréljük a forintot erre a jelenleg igen erős – a világ pénznemei közül 2. helyen álló valutára, vagy inkább halasszuk minél későbbre ezt a jelentős és meghatározó eseményt?

Mindezt azért végeztük el, mert kíváncsiak voltunk a diáktársaink véleményére is, hiszen mint leendő nemzetközi közgazdászok, ez a téma igen közel áll hozzánk.

SZABÓ MARIANN
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Lukács Edit
egyetemi adjunktus

Elég nagy-e az olasz csizma?

Is the italian boot big enough?

A dolgozat témaválasztása meglepő lehet, tekintettel arra, hogy a G8, mint a világ 8 gazdaságilag legfejlettebb országait tömörítő csoport. Együtt, ezen országok adják a világgazdaság 63%-át, uralják azokat a vállalatokat, amelyek tagjai a világgazdaság top 100 cégeinek. Jelentős befolyással bírnak a tőzsdéken, külföldi tőkebefektetéseik messze meghaladják a világ többi országának mutatóit.

A dolgozat célja azonban az, hogy megvizsgálja, minden tagország eléggé fejlett-e ahhoz, hogy ennek a csoportnak tagja legyen. Amennyiben nem, akkor milyen megoldás szükséges ahhoz, hogy a G8 valóban a világgazdaság legnagyobbjait fogja össze.

Az egyes tagországok gazdasági helyzetképeinek bemutatása után Olaszország világgazdaságban betöltött szerepvállalását elemzem részletesen. Azért esett választásom a későn iparosodott dél-európai országra, mert gazdasága már évek óta rosszul teljesít, melyet eleinte a világgazdaság stagnálásával lehetett magyarázni. A 2001-es világgazdasági recesszió elmúltával azonban a fejlett országok szinte kivétel nélkül újra talpra álltak, ám az olasz gazdaság továbbra is gyenge maradt, nemzetközi versenyképessége folyamatosan gyengült, gazdasági növekedése az egyik legalacsonyabb volt az Európai Unióban. Mindezek mellett az ország kevés transznacionális nagyvállalattal rendelkezik, túlnyomó része ugyanis kis- és középvállalkozás, melyek nem versenyképesek az olcsó munkaerőt foglalkoztató országok vállalataival szemben. Különösen kedvezőtlen a déli országrészben található vállalatok helyzete, mivel elsősorban mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeket termelnek, és távol esnek a külföldi piacoktól.

Dolgozatomban részletezem a fent említett tényeket, feltárom az okokat, felvázolom a lehetséges megoldásokat melyekkel az olasz gazdaság bajai orvosolhatók és választ adok arra, hogy vajon elég nagy-e az olasz csizma?!

SZABÓ MÓNIKA
Végzés éve: 2008
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Géza
egyetemi tanár

Turisztikai potenciálok, fejlesztési lehetőségek a Miskolci kistérség egyes településein

Touristic potentials, development chances, at the specific settlements of the Miskolc Sub Region

Falusi vendéglátás és turizmus szakirányra szakosodtam az egyetemen, és ehhez kapcsolódóan választottam e dolgozatom témáját is. Mindig is foglalkoztatott a hely, ahol élek, és a turizmus is. Így adódott a Miskolci kistérség mélyebb megismerése, és ezen ismeretek bemutatása. A dolgozatomban bemutatásra kerülő településeket azért választottam, mert szerettem volna jó példát is felhozni a falusi vendéglátásra, és egy kis település turizmusára, ezért választottam Bükkszentkeresztet, ahol már megvalósult a magánszálláshelyen való vendégfogadás, és a turisták kedvelt helyévé vált. A másik három település pedig még szinte érintetlen a látogatók előtt. Sajóládra költözve egyértelműnek találtam, hogy bevegyem a feldolgozott területek közé, Ónod, és Muhi pedig közvetlen, szomszéd települések, amelyek nagy történelmi múlttal bírnak, melyet kár lenne nem kihasználni, és megmutatni.

Véleményem szerint a legalsóbb szintről elindulva, az alapoktól kell kezdeni a megismerést. Ezt segíti majd elő a kistérségből kiválasztott települések bemutatása, fejlődése vagy elmaradottsága, illetve a fejlődési lehetőségek feltárása.

A turisták, látogatók megjelenése egy kistelepülés esetében talán még radikálisabb változásokat eredményez, mint egy nagyváros, amúgy is pezsgő életében. E miatt is nagyon fontos az összefogás, nem csak a lakosság körében, de a települések között is. Evvel a kapcsolattal sikeresebb, és nagyobb volumenű fejlesztésekbe, újításokba foghatnak, és vághatnak bele egy új üzletbe, a turizmusba.

Célom az volt, hogy személyes tapasztalatokkal gazdagodjak, és ezt másokkal is megosszam, ezáltal segítve ezen településeknek. A turizmus hatékonyan segíthet elindítani vagy élénkíteni a fejődést. Munkahelyteremtés, jövedelem-kiegészítés, ökológiai-, gazdasági-, társadalmi-, kulturális hatásaival hozzájárul a népesség helyben-tartásához, az életszínvonal emelkedéséhez.

SZABÓ RENÁTA ANETT
IV. évfolyam
Nemzetközi kapcsolatok szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulensek:Dr. Barát Tamás
főiskolai tanár
Besnyi Erika
Aviva Életbiztosító Zrt. képzési specialistája

Hogyan érhető el a bizalom az Aviva Életbiztosító Zrt-nél? (Hogyan tudja befolyásolni a hatékony oktatás a szervezet sikerességét?)

How can 'trust' be realized at Aviva Life Insurance Inc.? (How can effecient education influence the successfulness of the organisation?)

A szervezet sikerességét a képzett és együttgondolkodó, közös célt megvalósítani kívánó munkatársak teszik lehetővé. Ennek az optimális állapotnak a kialakításához elengedhetetlen az oktatás. Az Aviva Életbiztosító Zrt. gyakorlatában szintezett képzés valósul meg, ahol a dolgozók a saját tudásszintjüknek megfelelő továbbképzéseken vesznek részt. A biztosításszakmai tananyagon kívül elsajátítják a Szószólói Rendszer alapjait, amely pszichológiai ismeretekre épül és elengedhetetlen az üzletkötők önbecsüléséhez és sikeres munkavégzéséhez. Az újdonságnak számító Leading People Six program megvalósulása a munkatársak elismertségét és az egymással törődést hivatott elérni. A vállalatnál évek óta használatos az enneagram személyiségtipológia is, amely főképp a toborzásnál, kiválasztásnál fontos, de sokat segít az ügyfélkezelésben, az ügyfél bizalmának elnyerésében, ha a személyiségének megfelelően kommunikálnak vele.

Az oktatók körében végzett kutatásomból kiderül, hogy a résztvevők nagyon nyitottak az új dolgok iránt és mindannyian hasznosnak találnák a reputáció menedzsment és a neuro-lingvisztikus programozás (NLP) oktatását az ügyfelek bizalmának növelése érdekében.

Véleményem szerint a fent említett ismereteken kívül az Aviva munkatársainak rendkívül fontos lenne szervezeti kultúrát, szervezeti imázst és a belső kommunikáció részeként a munkatársi kapcsolatok mibenlétét is oktatni. Ezek ismerete azért jelentős, mert a belső környezet bizalma és kölcsönös egyetértése akaratlanul is kihat a szervezet külső környezetére. Az „otthonról" hozott értékek eredményeként megnövekedne az ügyfelek bizalma mind a szószóló, mind pedig az Aviva Életbiztosító Zrt iránt.

SZADAI KRISZTIÁN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Kántor Béla
egyetemi adjunktus

Ingatlanok számvitele a hazai és a nemzetközi szabályozás tükrében

Domestic and international regulations of realestates

Dolgozatom témáját, az ingatlan számvitel, nemzetközi, illetve hazai szabályozásának értelmezése, valamint összehasonlítása adja. Azért esett választásom erre a témakörre, mert meglátásom szerint számos érdekes és jelentős különbség fedezhető fel, ezen a területen, a két szabályozást figyelembe véve. Elsősorban az ingatlanokra, gépekre és berendezésekre (IAS 16) vonatkozó passzusokat venném górcső alá, mivel véleményem szerint, ez széles tárházát tartalmazza az imént említett különbségeknek. Ezt kiegészítve vizsgálatom középpontjába állítom még a kapcsolódó területek, eltérő nézőpontjainak feltárását és értelmezését is.

A fenn említett IAS 16 standard alapján például, szándékomban áll az ingatlanok, gépek és berendezések kezelése esetén, a nemzetközi, illetve a magyar számviteli eltérések bemutatása. Ezen előírás egyik fő célja az, hogy a pénzügyi kimutatások felhasználói, képet kapjanak az adott egység ingatlanokban, gépekben és berendezésekben lévő befektetéseiről, valamint ezen befektetések változásairól, melyek egy igen színes területét képviselik a számviteli előírásoknak. Az ingatlanok, gépek és berendezések számviteli kezelése során elsődleges kérdés például az eszközök megjelenítése, a könyv szerinti értékük meghatározása, valamint a velük kapcsolatban elszámolandó értékcsökkenési leírások és értékvesztés miatti veszteségek. Ezeknek a részeknek a szabályozása számos helyen eltérhet attól függően, hogy nemzetközi, avagy hazai szemszögből szemrevételezzük őket. Összefoglalva, tehát véleményem szerint, e területek vizsgálata kiváló forrása lehet egy elemző, feltáró, valamint összehasonlító dolgozat elkészítésének.

SZAKÁCS ORSOLYA
IV. évfolyam
Üzleti kommunikáció szak
ÁLTALÁNOS VÁLLALKOZÁSI FŐISKOLA

Konzulens:Dr. Barát Tamás
főiskolai tanár

A Multi-Level Marketing és a bizalmatlanság

The Multi-Level Marketing and the distrust

Dolgozatom az 1990-es évek minden bizonnyal legnagyobb üzleti lehetőségéről szól. Az internet terjedésével ugyanis a könnyű pénzkeresetet ígérő vállalkozások is elterjedtek a világhálón és máig odáig fejlesztették magukat, hogy hatalmas rendszereket alkotva csábítják az embereket, hogy csatlakozzanak hozzájuk.

Dolgozatom célja az volt, hogy megtudjam, hogy csatlakoznak-e egyáltalán az emberek valamilyen rendszerhez, és ha igen, miért. Mi az oka annak, hogy megbíznak a rendszerben, mikor annyi rosszat lehet róluk hallani, és az évek során elszenvedett több kudarc miatt, mára az embereknek negatív lett az attitűdjük az MLM rendszerek iránt. Továbbá feltett szándékom volt, hogy választ kapjak arra is, valóban lehet-e pénzt keresni az ilyen rendszerek által, vagy csak aprópénznek elég a bevétel? Először az elméleti tanítások segítségével kerestem a választ a feltevéseimre, majd kutatásommal a valóságot is felfedtem. A szakirodalmi részben áttekintettem néhány fontosabb public relations definíciót, és a hozzá kapcsolódó néhány fontosabb kifejezést. Ezután a rendszerváltás óta terjedő könnyű pénzkereseti lehetőségeket tárgyaltam, és csak utána kezdtem el a komolyabb üzletek bemutatásával foglalkozni. Először a rendszerek hálózati struktúráját tekintettem át, majd a rendszerekbe való vélhető belépések okát. Majd egy kisebb fejezetet szántam arra is, hogy a jelenlegi pénzügyi válság, milyen hatással lehet e rendszerek életére. A hab a tortán csak ezek után következhetett! A bizalom vs. bizalmatlanság. A bizalmi részen belül, több alfejezeten keresztül a rendszerek bizalomért megtett cselekedeteit tárgyaltam, kifejtettem, hogy hogyan használják fel a rendszerek a klasszikus reklámot, a nem hagyományos marketingkommunikációs eszközöket, valamint az internetet, céljuk eléréséhez. Természetesen a marketingmix sem maradhatott ki a tárgyalásból. Mivel a témám az MLM és a bizalmatlanság, így tárgyaltam a bizalmatlansághoz vezető utat, valamint a rendszerek bizalomért tett erőfeszítéseit. Végül utolsó fejezetemben a primer kutatásom segítségével bizonyítom hipotéziseimet.

SZAKÁCS SZILÁRD
Végzés éve: 2008
Bank és pénzügy szak
Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar
BABEŞ–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Drd. Benyovszki Annamária
egyetemi tanársegéd
Drd. Györfy Lehel-Zoltán
egyetemi tanársegéd

A vállalkozói hajlandóság a BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar magyar tagozatán tanuló hallgatók körében

Entrepreneurial intentions among the students' specialized in Economics and Business Administration of the Hungarian study line at the Babeş-Bolyai University

A rendszerváltás utáni Romániában viszonylag hosszú időre van szükség a nyugati országokhoz hasonló vállalkozási környezet kialakulásához, akárcsak a modern szervezési-vezetési ismeretek széleskörű gyakorlatba ültetéséhez. Ezek megismeréséhez, elsajátításához fontos szerepet játszanak a felsőoktatási intézmények, különösképpen a közgazdasági képzést nyújtó egyetemek, ugyanis leginkább itt kaphatják meg a hallgatók azokat az ismereteket, amelyeket felhasználhatnak egy vállalkozás tervezéséhez, alapításához, valamint vezetéséhez.

Fontosnak tartottam egy olyan empirikus kutatás végzését, mely rávilágít arra, hogy Romániának azon felsőoktatási intézményében (Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar, magyar tagozat), ahol a legnagyobb számú hallgató magyar nyelven részesül közgazdaságtudományi képzésben, hogyan viszonyulnak a vállalkozás ötletéhez, hogyan látják környezetüket, alkalmasnak érzik-e magukat egy vállalkozás alapításához és működtetéséhez, valamint hogyan látják működő vagy esetleges saját vállalkozásuk jövőbeli perspektíváit. Ennek alapján a tanulmány célja a közgazdaságtudományt hallgató egyetemisták vállalkozói hajlandóságának jellemzése egy empirikus kutatás segítségével.

A dolgozat első részében a felmérés végzéséhez és feldolgozásához követett elméleti aspektusok kerülnek bemutatásra, majd ezt követően a hallgatók jövőbeli elhelyezkedési, illetve vállalatalapítási tervéről, az egyetemi képzés-, a társadalmi-kulturális környezet vállalkozásösztönző voltáról, valamint személyes jellemzőikről alkotott véleményéről kapunk képet.

A dolgozat második részét a sokaságra vonatkozó hipotézisek és ezek vizsgálata alkotja, melyet a tanulmány következtetései zárnak.

SZAKÁL GYÖNGY
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Takács István
egyetemi docens

Ellátási lánc, logisztikai szűkkeresztmetszetek megszüntetése profitoptimalizálási rendszerrel

Eliminating weak points in logistics and in supply chain management by profit otimization system

OTDK dolgozatomban az olajiparban működő ellátási lánc profit optimalizáló rendszerének bemutatását tűztem ki célul, a MOL Nyrt. olajvállalatnál működő rendszer bemutatásán keresztül. A jövőben az ellátási lánc olyan fontosságúvá válik, hogy a piacon nem vállalatok, hanem ellátási láncok fognak egymással versenyezni. Az olajipar és azon belül is a kőolaj árának alakulása, az iparban való beruházások, fejlesztések nagy hatással vannak a világgazdaságra, a fogyasztókra.

Dolgozatban feldolgozott témakörök:

- az ellátási lánc és logisztika kapcsolódó szakirodalma, valamint az ezekhez kapcsolódó különböző számítógépes rendszerek. Ebben a részben elemzem a világ kőolajpiacát, a legnagyobb exportőröket, importőröket és az árak alakulását ez elmúlt évek során;
- a MOL Csoport logisztikai szervezete, és a vállalatcsoportnál alkalmazott profit optimalizáló rendszere általános bemutatása;
- a MOL Ellátási Lánc Menedzsmentjének feladatai, a termék-szállítás különböző fajtái, finomítói leírások;
- a profit optimalizáló – PIMS (Process Indrustry Modelling System) – rendszer bemutatása, annak működése, tartalma, az általa kezelt tárolók és csővezeték rendszerek;
- a logisztikai szűkkeresztmetszetek vizsgálata a PIMS rendszer segítségével, beruházás megtérülés számítások végzése különböző módszerek segítségével.

A dolgozatban rendszerezésre kerülnek a tanulmányozott témakörökből általánosan levonható következtetések, illetve bemutatom a témával kapcsolatos véleményemet, javaslataimat.

SZANISZLÓ ILDIKÓ
Végzés éve: 2008
Közszolgáltatási közgazdász szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Reke Barnabás
egyetemi tanár

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata gazdálkodásának átfogó elemzése

Detailed analysis of the management of Miskolc City Local Government

Dolgozatom témájául Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata gazdálkodásának elemzését választottam. Témaválasztásom aktualitását az önkormányzati gazdálkodásról folyó viták, az alulfinanszírozás, a feladatellátás nehézségeinek, azok gazdaságosságának, hatékonyságának, eredményességének kérdéskörei határozták meg.

A költségvetési szférában is elterjedt a gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség, valamint a teljesítmény fogalma. Az önkormányzatok teljesítményének az eredményesség a legfontosabb jellemzője, ami a gazdálkodás céljainak megvalósulásához kapcsolódik. Az eredményesség azt az értéket jeleníti meg, amelyet a lakosság elvár a közszféra befektetéseitől. Az önkormányzatok vagyonnal gazdálkodnak, rendszeres bevételre tesznek szert, munkahelyeket teremtenek, intézményeket tartanak fenn, a helyi piacra hatást gyakorolnak, valamint jelentős szerepet vállalnak a helyi gazdaság fejlődésében.

Munkám során közelebbről is megismerkedtem a város feladataival, problémáival és jellemzőivel. Az elemzés során az önkormányzat tevékenységének 2002-2007. éveit értékeltem, rávilágítva a hat év alatt végbement változásokra. Ezáltal lehetőségem nyílt a kedvező tendenciák bemutatására és a város életét befolyásoló tényezők mélyebb megismerésére. Az elemzéshez felhasznált adatok, információk a beszámolókból származnak, melyeket statisztikai módszerek és pénzügyi mutatók alkalmazásával dolgoztam fel. Kiemelem számos megállapításom közül, hogy a sajátos működési bevételek teljesítése kedvezően alakult, köszönhetően annak, hogy a helyi adók megbízható bevételi forrást jelentettek a város költségvetésében. A város a pályázati úton elnyert pénzek felhasználásával jelentős beruházásokat, fejlesztéseket valósított meg.

Összefoglalva az önkormányzat vizsgált hatévi gazdálkodását elmondható, hogy a rendelkezésre álló forrásokkal az ellátandó feladatait lehetőségeihez mérten teljesítette. A bevételek és kiadások egyenlegeként minden évben forrástöbblet mutatható ki. Mind a működési, mind a felhalmozási kiadásokra a hozzájuk kapcsolódó bevételek fedezetet nyújtottak.

SZÁNTAI ÉVA
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Szántó Ákos
egyetemi adjunktus

Támad a buzz, avagy a gerillamarketing terjedése Magyarországon

Buzz, the spreading of gerillamarketing in Hungary

Életünk során egyre több hagyományos, ATL reklámmal találkozunk nap, mint nap. Minden felületet elfednek a taxisok utasterétől kezdve a járdafelületeken át egészen a tehenek oldaláig. Nem csoda hát, hogy szinte hatástalanná váltak ránk nézve. Az emberek elérése, érdeklődésük felkeltése egyre nehezebb feladat a cégek, és marketingszakembereik számára.

Dolgozatom elsődleges célja megmutatni, milyen alternatív eszközök állnak rendelkezésünkre reklámozás terén nemcsak külföldön, de már Magyarországon is. A gerillamarketing a nyugati országokban már sikeresen működik a 80-as évek óta, mióta Jay Conrad Levinson könyvet írt a témával kapcsolatban Guerilla Marketing címmel.

Hazánkban csupán néhány éve van használatban ez az eszköz, és próbálkozásaink nagy része még elég gyerekcipőben jár.

Szeretném megmutatni, miért is hatástalanok a felénk áradó reklámok, és miért érdemes a gerillamarketinget is kipróbálni, mennyivel olcsóbb egyes esetekben, illetve hatékonyabb. Bizonyos válfajaira magyar példákat hozok fel, hogy megmutassam, itthon milyen törekvések vannak e tekintetben. Kitérnék arra, milyen előnyei illetve hátrányai vannak ennek a reklámozási formának, milyen gyakran kerül szembe a törvénnyel, vagy mennyire etikus a használata. Közelebbről próbálom bemutatni, milyenek vagyunk mi magyarok, mire van szükségünk, miben különbözünk a környező népektől reklámozás terén.

Arra keresem a választ, hogy merre tart a magyar reklámipar, mennyire vagyunk merészek, és hajlandóak kipróbálni alternatív eszközöket mi magyarok, és hogy mi lesz a sorsa a hagyományos reklámozásnak.

SZELESTEY NÓRA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Mészáros Katalin
egyetemi adjunktus

Biotermékek vásárlási és fogyasztási szokásainak vizsgálata

Analysis of consumption and buying habits of organic foods

Mai fejlődő, rohanó világunkban az emberek számára egyre fontosabbá válik az egészségmegőrzés, az egészséges életmód, és a hozzá szorosan kapcsolódó egészséges táplálkozás. Egyre többen figyelnek arra, hogy mit fogyasztanak, s hogy azt milyen módon állították elő. A bioélelmiszer egy speciális kategória az élelmiszereken belül, s melynek alapanyagai ellenőrzött ökológiai gazdálkodásból származnak. Dolgozatomban a bevezető részek után a magyarországi fogyasztók bioélelmiszer vásárlási és fogyasztási szokásairól írok. Kutatásomban kimondottan a 18-25 év közötti egyetemistákkal foglalkoztam, s arra kerestem a választ, hogy vajon mutatkozik-e valamiféle eltérés a fiatalok és az általában vett fogyasztók között. Vajon a jövő generációja felvilágosultabb-e a bioélelmiszerek terén? – fogalmazódik meg mindannyiunkban a kérdés. A végeredmény azt mutatja, hogy a 18-25 év közöttiek körében magasabb a fogyasztási arány, mint az összlakosság tekintetében. A befolyásolónak tűnő tényezők, mint a rendelkezésre álló jövedelem és az egészségi állapot, ahogy kiderült, náluk nem játszanak szerepet. Leginkább saját belső indíttatásuk, értékrendjük az, ami miatt bioélelmiszereket fogyasztanak. Sajnos a kutatásból az is kiderült, hogy bár többen fogyasztják a biotermékeket, mégis a bio, vagy öko kifejezés mibenléte még mindig nem ismert pontosan. A vegyszermentesség a leginkább köztudatban lévő tulajdonsága ezen élelmiszereknek, azonban ez korántsem fedi le az öko kifejezés teljes értelmét. Remélhetően az Európai Bizottság által nemrégiben útjára indított, az „Ökológiai gazdálkodás. A természetért és Önért.” jelmondatú kampány is hozzájárul majd ahhoz, hogy ez megváltozzon. A biológiai gazdálkodásból származó termékek mindenképp a jövő útját jelentik, hiszen a fogyasztók egyre inkább felismerik szerepüket a Föld egészségének, valamint saját egészségüknek megőrzésében, és védelmében.

SZENDRŐ ZSOLT
III. évfolyam
Alkalmazott közgazdaságtan szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Kaposi Zoltán
egyetemi docens

Gazdasági változások az elmúlt 60 évben (1948-2008) Nagykanizsán, különös tekintettel a privatizációra

Economic changes in the last 60 years (1948-2008) in Nagykanizsa, with special focus on the privatisation

Dolgozatom témájául szülővárosom gazdaságtörténetének utolsó 60 évét választottam, amelyben külön figyelmet szenteltem az elmúlt 20 év eseményeinek, a sokat vitatott privatizációnak.

Munkám 4 pillérre épül. Az első fejezetben ismertettem az 1948 utáni magyarországi állapotokat, az ágazati rendszert, a rendszerváltozást követő gazdasági visszaeséssel bezárólag.

A második fejezetben Nagykanizsa jelentősebb mezőgazdasági és ipari üzemeinek történetét mutattam be, kiemelve közülük az „Alkotmány" Termelőszövetkezetet, a Kanizsa Sörgyárat, a Dunántúli Kőolajipari Gépgyárat (DKG), majd végül a Kanizsa Bútorgyárat.

A harmadik fejezetben a privatizáció elvi kérdéseit fejtegettem, s megkíséreltem választ keresni mindazon kérdésekre, amelyek a döntéshozók előtt felmerülhettek. Ismertettem az öt fő privatizációs technikát (a reprivatizációt, a munkavállalói tulajdonszerzést, az intézményi tulajdont, a készpénzes privatizációt, és a törvényi keretekbe nem foglalt spontán privatizációt), a „magyar vagy külföldi tulajdon" dilemmáját, és a „szakmai vagy pénzügyi befektető" kérdését.

A negyedik fejezetben pedig a nagykanizsai vállalatok privatizációját, és a további tulajdonosváltásokat ismertettem a második fejezetben tárgyalt négy vállalatra koncentrálva. Az előző fejezetben tárgyalt problémák szinte kivétel megjelentek Nagykanizsán is. Az elmúlt 20 év megpróbáltatásai ellenére az említett vállalatok közül három jelenleg is működik. Érdekesség, hogy éppen a legtöbbre hivatott Kanizsa Sörgyár tűnt el.

SZEPESI GYÖNGYI
III. évfolyam
Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki (BSc)
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Odor Kinga
egyetemi tanársegéd

Környezetvédelem és társadalmi felelősségvállalás, különös tekintettel az élelmiszer-gazdasági vállalatokra

Environmental protection and social responsibility with especial regard to food economy companies

A környezetvédelem és a társadalmi felelősségvállalás területén a tudományos élet képviselői egyre többször hangsúlyozzák, hogy a vállalatok működésének társadalmi és ökológiai hatásai egyre jelentősebbé válnak, így a vállalatok is felismerték, hogy az üzlet hagyományos értékrendszere – amely a profiton, a gazdasági növekedésen, a technológiai hatékonyságon és a pénzügyi teljesítményen alapul – nem segíti a környezeti-társadalmi célok elérését. Egyre több cég felelős gondolkodású vezetője a profitmaximalizáláson túl, szociális, emberi jogi, környezetvédelmi szempontokat is beépíti a cég céljai, értékei közé, mely révén a hagyományos célrendszer módosul és elvezet a felelős vállalat kialakulásához.

A felelős vállalatok széles körű terjedése nem számottevő hazánkban. Napjainkban a környezettudatos stratégiát kitűző vállalatoknak számos akadállyal kell szembenézniük, a gazdasági környezet, a kereskedelem és a meglévő infrastruktúra nem támogatja kellő mértékben a környezetbarát megoldásokat.

A tanulmány célja, hogy a környezettudatos és felelős vállalati magatartás fogalmi tisztázása után bemutassa egyrészt a vállalatok célrendszerében kialakult változásokat, másrészt azokat a menedzsment eszközöket, mely révén a vállalatok környezetvédelem és társadalmi felelősségvállalás érdekében vállalt elkötelezettségüket és hozott intézkedéseiket hitelt érdemlő módon nyilvánosságra hozzák. Ezt követően értékelje a hazánkban működő multinacionális élelmiszer-gazdasági vállalatok, vizsgált témakörre vonatkozó, gyakorlatban megnyilvánuló magatartását.

SZÉCSI NÓRA
IV. évfolyam
Idegenforgalmi és szálloda szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Nagy Adrienne
főiskolai tanársegéd

Utazás a Föld középpontja felé, avagy kalandturizmus a mélyben

Journey to the center of the Earth. Adventure tourism in caves

Dolgozatom célja, hogy az nemzetközi szakirodalmon alapuló elméleti feldolgozás mellett egy konkrét területen, a barlangturizmuson keresztül mutassam be a kalandturizmus helyzetét és jellemzőit Magyarországon. A kalandturizmust a sport-, öko- és aktívturizmus oldalról is megközelítem, így alkotva teljesebb képet és definíciót. A barlangászatot mint új kínálati elemet jellemzem és kiemelem jövőbeli lehetőségeit. Kitérek arra, hogy milyen nehézségek és problémák merülhetnek fel egy kalandtúra szervezése során. Hangsúlyozom, hogy az idegenforgalom e speciális típusa esetén is törekedni kell a fenntarthatóságra, hogy a „kaland" a természet felelősségteljes felkeresése és ne öncélú rombolása legyen.

Az árnyaltabb elemzést az e témában végzett kutatómunkám teszi lehetővé. Kérdőíves vizsgálatot végzek a Mátyás-hegyi-barlangban overállos túrán résztvevőkkel. Célom, hogy azonosítsam a konkrét vendégszegmenst, feltérképezzem a túraszervezők marketingtevékenységének eszközeit és hatékonyságát, valamint felmérjem a szerzett élmény intenzitását és következményeit. Elemzem a Mátyás-hegyi-barlang és a Csodabogyós-barlang látogatottsági statisztikáit az éves változás, a szezonalitás és a helyrajz szempontjából, és összevetem más idegenforgalmi barlangokra vonatkozó statisztikákkal. A kalandturizmus jogi hátterére és feltételeire vonatkozó információim forrásául a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Barlangtani Osztályvezetőjével folytatott interjú szolgál.

Az adatok alapján a következő téziseket szeretném vizsgálni. Először is, a kalandturizmus a belföldi és beutazó idegenforgalom gyorsan növekvő szegmense. Másodszor, itt is megfigyelhető a Magyarországot jellemző centralizáltság, Budapest és a Balaton dominanciája. Harmadszor, a tömegturizmus és a marginalizált extrémturizmus közötti határvonal az utóbbi években elmosódott, és a határmezsgyéjén egyre nagyobb szerephez jut a „soft" kalandturizmus.

SZILÁGYI GERGŐ
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Budai Eleonóra
egyetemi adjunktus

A zöld elszámolási rendszer információszolgáltatása háromszintű gazdaságban

Information service of green accounting at the 3 levels of economy

Az I. fejezetben a téma megértését segítő fogalmi és módszertani alapokat ismertetem, például rendszer, irányítás, szervezet, valamint a 3 szintű gazdaság elgondolását.

A dolgozat kiindulási pontnak tekinti a környezetvédelem fontosságát. Alapvető környezetvédelmi folyamatnak tekinti a fenntartható fejlődés elméletét. Bemutatja az elemi vázát, majd ismerteti az alapelveit, végül magyar törekvéseket ismerteti, a nagy horderejű intézkedéseket kiemelve.

A III. fejezetben a fenntartható fejlődés legfontosabb szereplőit, a vállalatokat tárgyalja a dolgozat. A környezettudatosság szabványosodásaként értelmezem a környezetirányítási rendszert (ISO 14000).

Megvizsgáljuk a szabványosítást létrehívó okokat, és foglalkozom a Nemzetközi Szabványügyi Testület működésével. Ebben a fejezetben megpróbálom prognosztizálni, milyen következményei lehetnek a környezetirányítási szabványrendszer elfogadásának vagy el nem fogadásának.

A IV. fejezetben megvizsgálom az információ áramlásának menetét, milyen módon zajlik le a mikro-, makro-, és globális szintek között, milyen hatásai vannak a mikroszektor által begyűjtött és abból előállított információknak a makro- és globális szintekre.

A zöld elszámolási rendszert helyezem el a számvitelen belül, 2 megközelítést alapul különbségének elemzésével (környezeti költségek, jelentések), majd rávilágítok arra, miért szükséges a mikroszektor számviteli információszolgáltató rendszerének „zöld” kiterjesztése.

A dolgozat összegzéssel zárul, amelyben a zöld elszámolási rendszer bevezetésének fontosságát, az elért eredményeket ismertetem.

SZILÁGYINÉ NAGY ALEXANDRA NIKOLETTA
IV. évfolyam
Külgazdasági szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulensek: Dr. Koncz István
főiskolai tanár
Dr. Tariszka Éva
főiskolai docens

A tréningek mint a személyiségfejlesztés, illetve a vezetői eredményesség kulcsa – A tréningek vizsgálata a személyiségtípusok tükrében

Training, as personality improvement key to successful management skills – Examen of the trainings in mirror of personality types

A mai iskolai oktatás, valamint az üzleti élet „sláger" fejlesztő programjai a tréningek. A legtöbb felsőoktatási tematikában kötelező tantárgyként írják elő, és már a multinacionális cégeknél is felvételi kritériumként kérhetik, hogy a leendő dolgozó tréningeken vegyen részt, vagy a meglévő alkalmazottakat küldik kötelezően ezekre a képzésekre. De konkrétan mit takar a tréninges képzés? Van-e tudományos háttere? Mire irányulnak, és mit szolgálnak a tréningek? Illetve milyen hatással vannak személyiségünkre?

Dolgozatom első részében meghatározom a személyiség fogalmát, bemutatom struktúráját, illetve elemzem a személyiségtípusokat, mivel szerves részét ez adja a kutatásomnak. A továbbiakban részletesen kifejtem a személyiségfejlesztés lényegét, feltételeit, valamint befolyásoló tényezőit. Ennek okán kerülnek előtérbe a következő témák: az érett személyiség kritériumai, motiváció, motívumok, szükséglet, tanulási motiváció, figyelem, érdeklődés, érzelmek, attitűd, értékek, önismeret, önértékelés és a személyiség siker.

A második részben a vezetői személyiségé a főszerep abból a szempontból, hogy hogyan lehet valaki sikeres vezető, illetve mindez milyen összefüggésben van a tréningekkel. Itt láthatunk majd egy rövid történeti és általános összefoglalást a tréninges képzésekről. Bemutatom a tréningek előnyeit, hátrányait, ennek a tanulási módszernek a metodikáját, valamint az egyéb vezetőképzést és fejlesztést segítő eszközöket.

Végül a harmadik fejezetben mutatom be kutatásom eredményeit, amelyet a tréningek kapcsán, az egyének személyiségének függvényében végeztem. Választ kapunk arra, hogy melyek a tréningek legbefolyásolóbb tényezői, milyen szubjektív képeket alkotunk a tréningek céljáról, mennyire tartjuk hasznosnak azokat, illetve még sok hasonló kérdésre derül fény.

SZILVÁSI DÓRA
III. évfolyam
Kereskedelem és marketing szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Kovács András
főiskolai tanársegéd

A fogyasztói szokások vizsgálata Tatabánya bevásárlóközpontjaiban

Analisys of consumer behaviour in the shopping centres of county seat Tatabánya

Komárom-Esztergom megye székhelyén, Tatabányán jelenleg két bevásárlóközpont működik. Dolgozatom elkészítésével arra a kérdésre próbálok választ adni, hogy szükség van-e a 72 000 fős népességű városban két, 30.000 m^2 alapterületű üzletközpontra, illetve egymás versenytársának tekinthetők-e a két létesítmény. Tanulmányomban ezt primer kutatással kíséreltem megválaszolni. 100-100 fő kérdőíves megkérdezését végeztem el mindkét bevásárlóközpontban, mellyel a fogyasztói szokásokat, illetve a vonzáskörzetet vizsgáltam.

Míg a Vértes Center megnyitása után népszerű vásárló- és szórakozóhellyé vált a városban és a térségben, addig az Omega Parkban a vásárlók jelentősen kisebb számban fordulnak elő (a vásárlói megkérdezés is nehézséget jelentett). A kutatás eredményei szerint ennek okai egyrészt a telephelyválasztásban, a megközelíthetőségben, másrészt az üzlet mix kialakításában keresendők. A Vértes Center, amely a város közlekedési, oktatási, és közigazgatási központjában helyezkedik el, „mágnes üzleteivel" vonzza a vásárlókat (ruházat, műszaki cikk). Omega Park ugyan Tatabánya geometriai középpontjában, a főút (Győri út) mentén található, telephelyválasztása első pillantásra optimálisnak tűnhet, de távol helyezkedik el a sűrűn lakott városrészektől.

A bevásárlóközpontokba látogatók vásárlási gyakorisága bizonyítja leginkább a két központ piaci pozíciója közti különbséget. A Vértes Centerben a megkérdezettek 24%-a, az Omega Parkban mindössze 8% vásárol majdnem minden nap. A központokat felkereső potenciális vásárlók kor szerinti megoszlását vizsgálva azt állapítottam meg, hogy rendkívül magas a 20 év alattiak aránya, akik azonban jelentéktelen összeget költenek, inkább „plázáznak", mint vásárolnak. A vásárlókra jellemző mindkét központban, hogy alacsonyabb kategóriákban költenek, sőt az Omega Parkban a vásárlók egy része (20%) egyáltalán nem költ, melynek fő oka a bérlők hiánya.

Kutatásaim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a két központnak alapvetően eltérő piaci stratégiát kell kialakítania. A Vértes Center további expanzióval növelheti részesedését a helyi piacon (szomszédos Konzum üzletház rehabilitáció, élelmiszerüzlet kialakítása, stb.), az Omega Park ezzel szemben a részleges funkcióváltás, a hatékonyabb kommunikációs és marketing stratégia alkalmazásával javíthatja piaci pozícióját.

SZIMA ÁDÁM
III. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYÍREGYHÁZI FŐISKOLA

Konzulens: Makszim Györgyné
főiskolai tanársegéd

A Szerencsejáték Zrt. helyzetelemzése és a játszási szokások vizsgálata a társadalomban

Situation analysis of the Szerencsejáték Zrt. and the playing habits in the society

A dolgozatom témájának kiválasztásánál legfőképpen az motivált, hogy olyan témát válasszak, amely az emberek nagy részét érinti, érdekes, valamint kapcsolódik a tanulmányaimhoz.

Dolgozatom első felében a Szerencsejáték Zrt. helyzetelemzésére, bemutatására illetve összetettségének fontosságára, jelentőségére kívánom felhívni a figyelmet. Továbbá szeretnék képet adni arról, hogy milyen módszerekkel, eszközökkel lehet befolyásolni akár rövid, akár hosszú távon a forgalmat és ezáltal az árbevételt.

Az egyre inkább elszegényedő társadalomban az emberek többsége abban bízik, hogy néhány forint kockáztatásával akár milliókat is nyerhet. Ennek megoldásának eredményeként igyekszik eljuttatni a társadalom széles rétegeihez a vállalat azon üzenetét, hogy a Szerencsejáték Zrt. olyan állami vállalat, amely túl azon, hogy alaphivatását megbízhatóan, a felelős játékszervezés normái szerint látja el, tudatában van társadalmi felelősségével is. Ebből kifolyólag a reklám elsődlegesen a tájékoztatást szolgálja, nem ösztönözve a játékosokat, az anyagi lehetőségeiket meghaladó költekezésre, s nem sugallja, hogy a szerencsejáték lehetőséget ad a könnyű meggazdagodásra.

Dolgozatom második részében kerül bemutatásra a játszási szokások vizsgálatára vonatkozó kutatásaim és az azokból származó eredmények ismertetése. Mivel a Szerencsejáték Zrt. célja, hogy minél nagyobb mértékben elégítse ki a célközönségét a több millió ember különböző igényét ezért nem elhanyagolható tényező, hogy megismerjük az embereknek a szerencsejátékokban preferált döntéseit. A vállalat ezen tényezők feltárásával még inkább célozni tudja – mind területileg mind célszegmensei – fogyasztói számára termékeit.

A Szerencsejáték Zrt. korrekt, szakszerű üzletpolitikájával, a jövőbeni fejlődést szolgáló folyamatos befektetéseivel arra törekszik, hogy továbbra is a legnagyobb szolgáltatóként álljon a magyarországi játékosok rendelkezésére. Annak érdekében, hogy e célja teljesüljön, folytatja játékai korszerűsítését, az elektronikus kereskedelemben rejlő lehetőségek mind jobb kihasználását, s a játékokhoz kapcsolódó szolgáltatások körének bővítését.

SZLOVIK GEORGINA
VEISZ ANDRÁS
V.évfolyam
Műszaki menedzser szak
PANNON EGYETEM

Konzulens: Dr. Kovács Zoltán
egyetemi tanár

Videotechnikával végzett munkafolyamat-elemzés módszertanának kidolgozása

The development of the methodology of a workflow analysis made with video technology

Egy új technológia alkalmazásakor általában tapasztalati úton szerezhetünk információkat az alkalmazás módszertanának tökéletesítésére vonatkozóan. Esetünkben egy korábbi TDK- munka adta az alapötletet, egy versenyszférában működő vállalat pedig a lehetőséget, hogy elképzeléseinket megvalósíthassuk a gyakorlatban is.

A folyamat, amelyet tökéletesítünk, a videotechnikával támogatott munkamódszer elemzés. Elsősorban időfelvétel készítésére ad lehetőséget, ugyanakkor egy munkahelyről készült videó több célra is felhasználható. Ezekre dolgozatunkban részletesen kitérünk. A folyamatot lépésekre bontjuk, majd ezeket külön-külön elemezve, végzésükre jobbító javaslatokat teszünk. A lépések az eljárás alatt időrendben a következők: munkahelyre vonatkozó kérdéssor kitöltése, felvétel készítése és a felvétel kiértékelése. A folyamat e szakaszaihoz kapcsolódóan kialakítottunk egy dokumentációs rendszert, amely tartalmaz minden, munkavégzést könnyítő, adatot. Ezen felül igyekeztünk instrukciókat adni a tevékenységek ésszerű végzésére. Utolsó lépésként a táblázatkezelő program lehetőségeit tárjuk fel. Több saját fejlesztésű számolótáblát és adatkinyeréshez hasznos módszert ismertetünk. Ezen fejlesztések mindegyike azt a célt szolgálja, hogy a rögzített adatok a valósághoz legközelebb álló képet adják vissza, és az elemzés során ne vonjunk le téves következtetéseket. A dolgozatban több ötlet szintjén megjelenő projektet ismertetünk. Ezek mindegyike egy versenyképes, precíz, ugyanakkor egyszerű, felhasználóbarát eljárás kialakítását célozzák. Fontos megjegyeznünk, hogy a módszer tökéletesítése jelen pillanatban is zajlik. Az elkészített elemzések számának növekedésével egyenes arányban nő a tapasztalattal szerzett megalapozottság is. A minta-elemszám növekedése lehetővé teszi statisztikai módszerek alkalmazását, ezáltal a módszer más irányú tudományos alátámasztását.

A technológia véleményünk szerint életképes. Tudományosan megalapozott, gyakorlatra szabott módszertannal világszínvonalon is meghatározó lehet.

SZMOLKA ALEXA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
KÁROLY RÓBERT FŐISKOLA

Konzulens: Király Zsolt
főiskolai tanársegéd

Az Észak-alföldi régió kistérségeinek összehasonlító elemzése

Comparative Analysis of the Subregions of North Great Plain Region

Dolgozatomat az Észak-alföldi régió kistérségeiről, illetve azok összehasonlító elemzéséről készítettem.Témaválasztásom oka, mindamellett, hogy látom és ismerem a régió értékeit és szépségeit, s tisztában vagyok gazdaságilag hátrányos helyzetével, személyes indíttatású. Hiszen Nyíregyházán születtem, s egy nyírségi községben nőttem fel a Nagykállói kistérségben, majd középiskolai tanulmányaimat Debrecenben végeztem. Ezek alatt az évek alatt megismertem, és megszerettem ezt a térséget.

Célom a régióban elhelyezkedő 3 megye, azon belül a 28 kistérség értékeinek feltárása, bemutatása, fejlődésének összehasonlítása, azon lehetőségek felderítése, amelyek területi felzárkózását segítik. Úgy vélem ehhez szükség van a területi folyamatok kistérségi szintű vizsgálatára, éppen ezért dolgozatom lényegi részét a szóban forgó régió kistérségeinek statisztikai adatokra épülő összehasonlító elemzése képezi.

Bízom benne, hogy mindezek segítségével egy átfogó képet adhatok a térségben zajló gazdasági-társadalmi folyamatokról.

SZÖLLŐSI SZILVIA
IV. ciklus, távoktatás
Idegenforgalmi és szálloda szak
Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Jusztin Márta
főiskolai docens

Régészeti parkok turisztikai jelentősége Magyarországon és Európában

Archeological Parks in Hungary and Europe in Tourism's Point of View

Az OTDK dolgozat a régészeti örökség egy speciális bemutatási formáját vonja részletes vizsgálat alá: az ún. régészeti parkokat. Ezek az Európában már sikerrel működő, de Magyarországon egyelőre kevéssé ismert intézmények megfelelő színvonalú, kreatív kialakítás, szolgáltatások és hatásos promóció mellett a kulturális örökségturizmus keresett termékeivé válhatnak.

A dolgozat első részében az elméleti keretek felvázolására kerül sor, míg a második részben a „régészeti park mint turisztikai attrakció"-témakör gyakorlati jellegű kérdései kerülnek részletes vizsgálatra, mint pl. a régészeti park helyválasztásának módozatai; az eredetiség és az élmény kezelése; a fizikai bemutatás és az interpretáció módja; a pénzügyi háttér és finanszírozási lehetőségek; a kereslet helyes felmérése, a célközönség meghatározása és a megfelelő marketingstratégia kiválasztása; kiegészítő szolgáltatások és termékek; az oktatásban, településfejlesztésben, humánerőforrás-politikában játszott szerep, stb.

A választott téma tárgyalásában a hangsúly elsősorban Magyarországra helyeződik, s a fent felsorolt kérdések megválaszolásához egy releváns hazai példa, a Százhalombatta Régészeti Park részletes vizsgálata nyújt segítséget.

Ehhez a nemzetközi kitekintés jegyében néhány jelentősebb európai régészeti park turisztikai szemléletű tárgyalása járul, mintegy összehasonlító anyagként (Centre archéologique européen du Mt. Beuvray, Franciaország valamint az Európai Unió támogatásával létrejött EXARC és LiveArch programok tagintézményei).

Az OTDK dolgozat célja, hogy – konkrét példák segítségével – bemutassa a kulturális örökségturizmust kiszolgáló speciális intézmények, az ún. régészeti parkok kialakításának és működésének turisztikai szempontjait, fejlődési lehetőségeit és jövőjét hazánkban és Európában; végső soron pedig bizonyítsa ezen intézmények létjogosultságát a turisztikai piacon.

SZŐLLŐSI NÓRA ADRIENN
III. évfolyam
Külgazdasági szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Máté Zoltán
főiskolai docens

A fogyasztói magatartás vizsgálata a biogazdálkodás és a biotermékekhez való hozzáállás szempontjából Magyarországon, napjainkban

Customers behaviour about the bio economy and bio products in Hungary, nowadays

A dolgozatomban a biotermékekről, azok termeléséről, piacra jutásának módjáról, valamint a még hatékonyabb eladáshoz szükséges tevékenységekről adok átfogó képet.

Célom, hogy a jelenlegi helyzet és a lehetőségek áttekintésével olyan megoldásra világítsak rá, amely elősegíti a (lehetőleg magyar származású) biotermékek Magyarországon való hatékonyabb értékesítését, valamint az ehhez szükséges változást a fogyasztók magatartásában.

Szeretném meghatározni a biotermékek fogalmát, valamint hogy milyen szervezetek segítik a minél hatékonyabb termelést és értékesítést, illetve hogy melyek azok a döntési folyamatok melyek hatással vannak a fogyasztókra. Ezek a döntési folyamatok három csoportba oszthatók, ezek a vásárlási magatartást befolyásoló társadalmi, pszichológiai tényezők, valamint az egyéb vásárlási döntési folyamatok. Mindezek előtt azonban a TG márkahasználati tipológiát mutatom be.

A második fejezetben az ökológiai gazdálkodást és annak főbb alapelveit taglalom. Majd konkrétan kitérek a magyar biogazdálkodás helyzetére, a problémákra (génmanipuláció) és arra hogy hogyan, milyen szervezetek (IFOAM, Biokultúra Szövetség) segítségével lehetne javítani a problémás területeken.

A negyedik fejezetben a biotermékek piacáról és a vásárlási szokásokról lesz szó. Részletesebben a biotermékek értékesítéséről, a biotermékek vásárlása során figyelembe vett szempontokról, a biotermékek beszerzési helyeinek meghatározásáról, a kereslet-kínálat alakulásáról, a biotermékek származási helyéről, valamint a biodízelről.

A javaslattétel és a befejezés című fejezet a jövőben alkalmazandó szükséges megoldásokat részletezi, valamint azt hogy mit tehetünk mi és a Biokultúra Szövetség a fellendülés érdekében.

SZUNOMÁR ÁGOST
IV. évfolyam
Gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment szak
Külkereskedelmi Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Marosán György
főiskolai tanár

A vállalati fenntartható fejlődés – Koncepció, menedzselés, értékteremtés

Corporate Sustainability – Concept, Management, Value Creation

Dolgozatomban definiálom a fenntartható fejlődés és a vállalati fenntartható fejlődés fogalmakat. Rávilágítok arra, hogy a fenntartható fejlődés és gazdálkodás útján való elindulás sürgős és gyakorlatias cselekvést igénylő, korántsem lehetetlen feladat, amelyben kiemelkedő szerepet kell vállalnia az üzleti szektornak, és amely jelentősen túllép a vállalati társadalmi felelősségvállalás kérdéskörén. Bemutatom a háromoldalú mérleg és a fenntarthatóság forradalmának koncepcióit, valamint elemzem, hogy meddig terjedhet a vállalatok, az államok és az ENSZ, mint iránymutató nemzetközi szervezet szerepe. A forráselemző részben feltárom, hogy a vállalati fenntartható fejlődés a szakirodalom szintjén közel sem újkeletű téma. A továbbiakban ismertetem a vállalati fenntarthatóság vezetőjének és vezetésének sajátosságait, illetve a készítendő jelentések alapsémáit. Végezetül megkísérlem új megvilágításba helyezni a vállalati fenntartható gazdálkodás révén elérhető értékteremtést.

Kutatásom után számomra olybá tűnik, hogy hosszú távon a vállalati fenntartható fejlődés meg fog valósulni – bár az időtáv kétséges, és elhúzódása ráadásul kockázatos –, mert ezt diktálja egyrészt az üzleti szektor saját jól felfogott, másrészt mindannyiunk élhető jövőjének érdeke is. Az ilyen nagyságrendű változások közepette – amelyet egyesek a fenntarthatóság forradalmának neveznek – pedig csak azok a vállalatok fognak tudni helytállni és fennmaradni, amelyek érzékelik, kiállják és üzletileg hasznosítják a fenntartható fejlődést mozgató társadalmi, környezeti és gazdasági erőket. Mindehhez azonban világszerte olyan vállalati üzletpolitikát kellene meghonosítani, amelyben a környezeti és társadalmi kezdeményezések összhangban állnak a gazdasági érdekekkel, és azok a vállalati prosperitás szerves, stratégiai alapjait alkotják.

SZŰCS ANDREA
IV. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
KAPOSVÁRI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szigeti Orsolya
egyetemi adjunktus

A kaposvári egyetemisták és főiskolások megítélése a kaposvári tömegközlekedéssel kapcsolatban

The Kaposvár undergraduates' and collage students' judgement in connection with the Kaposvár public transport

A dolgozat 200, a Kaposvári Egyetemen nappali rendszerben tanuló hallgató megítélését mutatja be a helyi tömegközlekedéssel kapcsolatban. Célkitűzés volt, hogy megismerjem az itt tanuló társaim helyi közlekedési szokásait és az arról kialakult képet, valamint azt, hogy a szolgáltatásmarketing eszközei, miként jelennek meg a kollektív közlekedésben. Kérdőíves megkérdezéssel, kvótás mintavételi eljárással zajlott a felmérés, ami karok és évfolyamok szerint reprezentatív. A kiértékelés az SPSS 13.0 programcsomaggal történt. Általánosan a „kék busz", valamint a „zsúfoltság" képe él a hallgatókban. A „kék buszra" főként a Gazdaságtudományi Karon tanuló hallgatók, a „zsúfoltságra" pedig a Pedagógiai Főiskolai Kar hallgatói asszociálnak. Valamivel kevesebb, mint a hallgatók fele utazik munkanapokon kívül a Kaposvári Tömegközlekedési Rt. járataival, az 50%-uk a hétvége mindkét napján választja mobilitása eszközéül a helyi buszokat. A legelégedettebbek az útvonallal, a pontossággal és az internetes utas-tájékoztatással, elégedetlenek a pályaudvar és a megállók kulturáltságával, valamint az autóbuszok kényelmességével. Fontos számukra a járatsűrűség, a pontosság és az útvonal, kevésbé érdekli őket a pályaudvar és a megállók kulturáltsága, valamint az autóbuszos utas-tájékoztatás. Túlnyomó részük kedvezményes bérlettel utazik. Igényelnék az éjszakai járatokat (kiemelten a hölgyek), főként az egyetem felé közlekedő vonalakon szerdánként. A buszon kívül a személygépkocsit ill. a taxit használják utazásra a városban, személyautót főleg a Gazdaságtudományi Kar hallgatói. Kerékpárral a kaposvári állandó lakhelyű hallgatók közlekednek. Ösztönző tényező számukra a nagyobb járatsűrűség és az olcsóbb bérlet- és jegyárak, a környezetvédelmi szempont nem befolyásolja őket a közlekedési eszköz kiválasztásában. Leginkább a monitoros közérdekű információ-közlést, és mint reklámfelületet támogatnák. Javaslom a vállalat és a Kaposvári Egyetem közötti kapcsolatfelvételt a járatsűrűség és az éjszakai járatok ügyében. A környezetvédelem fontosságát tudatosítani kellene a hallgatókban.

SZŰCS ATTILA
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
ZSIGMOND KIRÁLY FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Artner Annamária
főiskolai tanár

Pénzkeresés @ fotelből – Befektetések a forexen

Making money while sitting on the couch - Investing at the forex

Dolgozatom célja, az otthonról történő tőzsdei kereskedés bemutatása, népszerűsítése volt. Az alcímből láthatjuk, hogy a devizapiacokon való üzletkötés a fő témám.

Bemutattam a Budapesti Értéktőzsde Zrt., valamint a devizapiacok működését, tulajdonságait, majd összehasonlítottam a két kereskedhető instrumentumot. Az összehasonlításban olyan szempontok játszottak szerepet, mint például a nyitva tartás, a jutalékok, a stabilitás vagy éppen az adózás, illetve külön fejezetben vizsgáltam a részvényeket és devizákat a válságok tükrében.

Ezután egy brókerrel készített interjúm alapján összehasonlítottam a két kereskedési lehetőséget, tehát mi történik, ha brókert bízunk meg pénzünk kezelésére, és mi van akkor, ha saját magunk intézzük befektetéseinket. Mind a két összehasonlítást, a főiskolákon tanuló hallgatók 300 fős mintájából készített kérdőívvel támasztottam alá.

Miután a két szál összefonódott, és bebizonyosodott, hogy az otthonról történő, devizákkal való kereskedés nyereségesebb, illetve kis emberek számára könnyebben elérhető, ezután a tőzsdei kereskedéssel folytatódik a dolgozat. Az árfolyam előrejelzésben használatos elemzési módszerek rövid ismertetése után, a technikai (grafikon) elemzésen van a hangsúly. Számos indikátorral, alakzattal és egyéb elméletekkel igazoltam, hogy a tőzsdézés nem szerencsejáték, hanem egy megtanulható (persze nem mindenki számára alkalmazható) szakma.

SZŰCS KATALIN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Pintér Éva
egyetemi adjunktus

A CAPM-modell és a béta alkalmazhatóságának korlátai a magyar gazdaságban – Alternatívák bétára alfától omegáig

The applicability of the CAPM model and the beta coefficient in the Hungarian economy

Dolgozatom középpontjában a tőkepiaci értékelési modell hazai alkalmazhatóságának kérdésköre áll. Már nem sokkal a CAPM modell megszületése után számtalan kritika érte az elméletet, amelynek gyakorlatba való átültetése egyre újabb problémákat vetett föl a világ összes országában. Dolgozatomban empirikus vizsgálatokon keresztül mutatom be a CAPM modellel és annak alkalmazhatóságával kapcsolatos gondokat, különös figyelmet szentelve a hazai empirikus kutatásoknak és a modell hazai alkalmazása speciális akadályainak.

Ismertetem továbbá egy saját empirikus kutatás eredményét is. Ennek a vizsgálatnak az volt a célja, hogy egy aktuális képet vázoljak fel a modell itthoni érvényességéről. A vizsgálat keretében a legjelentősebb hazai részvényekre vonatkozóan került sor a CAPM modell és a béta értékek becslésére, majd a kapott eredményeken elvégeztem a szükséges statisztikai teszteket, vizsgálatokat. A CAPM modell és a béta GARCH-specifikációval történő becslésére is részletesen kitértem a kutatás során.

A tőkepiaci értékelési modell és a béta gyakorlati alkalmazásának korlátai miatt végül kitértem mind a modell, mind a béta továbbfejlesztett, módosított változatainak, valamint – a különféle kockázati mérőszámok formájában – a béta lehetséges alternatíváinak a bemutatására is.

TAKÁCS EMESE ZSUZSANNA
III. évf.
Nemzetközi kapcsolatok szak
Közgazdaságtudományi Kar
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szajp Szabolcs
egyetemi adjunktus

Magyarország a nemzetközi migráció tükrében

Trends of immigration to Hungary in the last two decades

A nemzetközi migráció tükrét a Magyarországra irányuló vándorlás elmúlt közel két évtizedében zajló eseményeire fordítva, láthatóvá válik számos összefüggés a hazánkkal kapcsolatos tényekre vonatkozóan. Dolgozatom során a történelmi előzmények és a jogszabályban rögzített beáramlásra vonatkozó keretek vizsgálatát követően részletesen elemeztem a hazánkba vándorló, illetve az országban (engedéllyel) munkát vállaló külföldi állampolgárok összességét. Azt kívántam bizonyítani, hogy a magyar társadalomnak az idegenellenességéből fakadó, külföldi állampolgárokkal szembeni – az ország gazdaságának és társadalmának egészére vonatkozó – fenntartásai megalapozatlanok.

A hazánkba érkező külföldi állampolgárok, legyen céljuk munkavállalás, letelepedés, avagy egyéb megfontolások, nem képeznek nagy számosságú csoportot Magyarország lakosságán belül, s a kialakult tendenciákból valószínűsíthető, hogy ez a következő évtizedekben sem változik majd, az ország továbbra sem lesz világviszonylatban jelentős migrációs célpont. A bevándorlók összessége, népességhez viszonyított alacsony arányából, valamint összetételéből fakadóan sem változtatja meg a magyar társadalom „nemzetiségi térképét", valamint nem és kor szerinti struktúráját.

Magyarországra elsősorban a határon túli magyar nemzetiségű, magyar nyelvet ismerő munkaerő érkezik igen jelentős arányban (elsődlegesen Románia és Szlovákia területéről), s összességében elmondható, hogy a hazánkban munkát vállaló külföldi állampolgárok jó része Magyarországnál gazdaságilag fejletlenebb országból származik. A beáramló külföldi munkaerőről megfigyelhető, hogy jellemzően azokban az ágazatokban helyezkedik el, amelyekben munkaerőhiány, illetve – szükséglet van az egyes régiókban, s nem a (relatíve rugalmatlan) magyar munkaerő elől veszik el a munkalehetőségeket. A hazai munkanélküliséget sem növelik ezáltal, s a fenti okokból kifolyólag elsősorban a szakképzetlen külföldi munkaerő talál magának állást az ország területén.

A Magyarországot érintő migráció mélyreható vizsgálata egy egész életművet igényelne. Dolgozatomban a lehetetlen teljességre nem törekedve, néhány fontos tényezőt kiragadva kívántam rávilágítani olyan összefüggésekre a hazánkba érkező külföldi állampolgárokra vonatkozóan, amelyek ismerete – véleményem szerint – az egész magyar társadalom számára hasznosnak bizonyulna.

TAKÁCS KLÁRA PIROSKA
VÉGH MARCELL ZOLTÁN
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak, BA
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Bajmócy Zoltán
egyetemi adjunktus

Külföldi működőtőke-befektetések kistérségi hatásai Magyarországon

Effects of foreign direct investmens on Hungarian subregions

A rendszerváltás óta eltelt 20 év több oldalról is lehetőséget adott arra, hogy vizsgáljuk a külföldi működőtőke (FDI) áramlásának komplex jelenségét. A piac megnyitása, a privatizációs folyamatok, a multinacionális cégek letelepedése, az uniós csatlakozással megváltozó jogi és támogatási helyzet, a magyar multik kialakulása és a magyar tőkeexport kifejlődése bekapcsolta a magyar gazdaságot a nemzetközi tőkemozgások rendszerébe.

A jelenségrendszer teljes összefoglalására, az FDI hatásainak mérlegre-tételére nem vállalkoztunk, kutatásunk arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen közvetett hatásai mutathatóak ki a külföldi tőke beáramlásának. Igazolják-e ezen hatások a témakörhöz tartozó, FDI-jal kapcsolatos regionális fejlődéselméleteket, vagy éppen a külföldi tőke káros hatásához kapcsolódó félelmeket? Milyen területeken jelent változást a tőke beáramlása a magyarországi kistérségeket vizsgálva, hogyan lehet ezt számszerűsíteni, milyen általános megállapításokat lehet tenni?

A kérdéseink megválaszolásához elsőként a regionális fejlődés kérdéseit vizsgáló közgazdaságtani elméleteket vettük számba, kiemelve azokat, amikhez kapcsolódik külföldi, régión kívüli tőkeáramlás. Vizsgálatnak vettük alá az FDI hazai beáramlásának tendenciáit, sajátosságait, majd alkalmaztunk egy saját kialakítású mutatórendszert, amelynek segítségével kistérségi szinten vizsgáltuk a külföldi működőtőke és az ennek hatására elvárt pozitív hozadékok kapcsolatát.

A kapott eredmények alapján azt a következtetést tudtuk levonni, hogy a vizsgált kistérségi adatok csak részben támasztják alá a külföldi tőkétől elvárt pozitív hozadékokat. Modellünk szemléletesen kirajzolja a gazdasági aktivitás és az FDI együttmozgását, életszínvonalra, infrastruktúrára, innovációs készségre azonban nem tudtunk kimutatni meggyőző hatást. Ugyanakkor regionális különbségekre is rávilágított a vizsgálat, fejlettebb térségekben sok szempontból erősebb fejlődést generál a külföldi tőke, ami magában hordozza a tartós regionális különbségek létrejöttének lehetőségét.

TARRÓ ADRIENN
III. évfolyam
Közszolgálati szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Fábián Attila
egyetemi docens

Lengyelország és Magyarország konvergenciaprogramja: álom vagy valóság?

Convergence Programmes of Poland and Hungary: Dream or Reality?

Dolgozatomban a lengyel és magyar konvergencia-folyamatot szeretném bemutatni a rendszerváltástól napjainkig. Mindig is érdekelt az euró bevezetésének kérdésköre és ezért is választottam ezt a témát. Magyarország gazdaságát össze akartam hasonlítani egy olyan országéval, amely egykor szintén a Szovjetunió része volt. Választásom Lengyelországra esett. A lengyel és a magyar út között vannak hasonlóságok és eltérések egyaránt. A kérdés a konvergencia-programok felé azonos: elérhető-e az általunk kitűzött gazdaságpolitika, vagy nem? A célunk álom, vagy valóság?

Az elemzésem során a megfelelő források feldolgozása mellett személyes interjút készítettem Wisniewski Annával, aki Magyarországon az egyik legelismertebb Lengyelország-kutató. A dolgozatom végén levontam a kellő következtetéseket a felhasznált adataimból, és próbáltam egy időpontot meghatározni arra vonatkozóan, hogy mikor csatlakozhat a két ország az euró zónájához. A munkám során elemzem a két ország gazdaságát és javaslatot teszek egy olyan gazdaságpolitikára, mely azt a célt szolgálja, hogy a két ország minél hamarabb csatlakozzon az eurózónához és felzárkózzon Nyugat-Európához. Elvégre nemcsak az euró bevezetése a lényeg, hanem annál sokkal több: az egész társadalom számára egy élhetőbb körülményekkel jellemezhető ország létrehozása, mely annyira szabad, mint amennyire azt a megálmodója szerette volna.

TASKÓ ADRIENN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Kovács Róbert
egyetemi adjunktus

Az ingatlanlízing mint finanszírozási alternatíva

The Real Estate Leasing as Financing Vehicle

A lakáslízing eddig csupán kiegészítő szerepet töltött be a hazai lakásfinanszírozási piacon, az államilag támogatott konstrukciókkal nem tud konkurálni, míg a devizaalapú lakáshiteleknek erős versenytársa lehet. Igaz, hogy a kamatterhei 1-2 százalékponttal magasabbak, mint a hitelé (svájci frank alapú finanszírozásnál akár 6-7 százalék körül), ám a havi törlesztő részletekben csak néhány ezer forintos pluszterhet jelent, de mint az a gyakorlati példából is kitűnik, jelenleg a lízingdíjak kedvezőbbek a hitel részleteknél.

Magyarországon a lízingkonstrukciók legnagyobb hátránya a dupla illeték. A dupla illeték elkerülésére a nyílt lízing adhat lehetőséget. A lehetőség abból adódik, hogy a lízingbevevő úgy adja tovább az ingatlant, hogy az egyáltalán nem kerül a tulajdonába, így az illetéket az új tulajdonos fogja kifizetni, aki érvényesítheti a lízingbevétel időpontjában meglévő kedvezményeket.

Mivel a futamidő végén lehetőség van a tulajdonos kijelölésére, így az örökösödési illeték is kiváltható, hiszen az örökség nem ingatlanvagyon, hanem lízingszerződés.

Várhatóan tovább nő az ingatlanlízing részaránya a lakásfinanszírozás területén 2008-ban, mert egyre több olyan ügyfél lesz, aki kihasználja e konstrukció előnyeit, mint például a magasabb finanszírozási hányad, a hosszabb futamidő, vagy új építésű lakásoknál esetében a kamatmentes áfa-finanszírozás.

Ha a lízingbevevő ÁFA befizetésre kötelezett vagy jelentős működőtőke igénye keletkezett a közelmúltban, akkor számára a zárt végű pénzügyi lízing a kedvezőbb. Nyílt végű pénzügyi lízing abban az esetben kedvezőbb, ha:

- A lízingbe vevőnek nincs elég szabad forrása az ÁFA megfizetésére, vagy szeretné a befizetési kötelezettségét a futamidőre elosztani,
- A lízingbe vevő még nem biztos abban, hogy a futamidő végéig fenn szeretné tartani a szerződést,
- A lízingbe vevő egyáltalán nem, vagy csak negyedévente tud ÁFA-t visszaigényelni.

TATAY VIOLA
Végzés éve: 2008
Műszaki menedzser szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulens: Dr. Koltai Tamás
egyetemi tanár

Degenerált lineáris programozási feladatok érzékenységvizsgálata menedzsment-alkalmazásoknál

Sensitivity analysis of degenerate LP problems in management applications

A lineáris programozási feladatok optimális megoldását és érzékenységvizsgálati eredményeit a kereskedelmi forgalomban kapható szoftverek tévesen számolják, ha a feladat degenerált. Vannak olyan szoftverek, amelyek felismerik, ha több primál vagy duál megoldás létezik, de a pontos, menedzsment számára könnyen áttekinthető, érthető, és kezelhető információk megjelenítése nem megoldott. Jelen dolgozat egy lineáris programozási feladatok sorozatából felépített modellt ismertet, amellyel degenerált esetben is korrekt érzékenységvizsgálati eredmények kaphatók.

A dolgozat a primál és duál degeneráció ismertetésével és szemléltetésével indul, valamint rávilágítunk arra is, hogy milyen problémát okozhat, ha a megoldás degenerált. Ezt követően egy esettanulmány segítségével bemutatjuk a nem degenerált alapfeladatot, majd degenerálttá tesszük és kiszámoljuk a korrekt érzékenységvizsgálati eredményeket (a célfüggvény-együtthatók érvényességi tartományát, valamint a jobb- és baloldali árnyékárakat és azok érvényességi tartományait). A dolgozat rámutat a tévesen és korrekt módon számolt érzékenységvizsgálati eredményekkel hozott menedzsment döntések eltéréseire.

TÉGLÁSI ENDRE
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens: Koronczi Adrienn
főiskolai óraadó

Virtuális vállalat – A 21. századi vállalati együttműködés új formája és a kooperáció alapját bemutató oktatószoftver

Virtual Enterprise - The new form of enterprise's cooperation of the 21th century and the introduction of teaching software that shows the base of cooperation

Kutatásaim célja a virtuális vállalati együttműködés bemutatása, kezdve kialakulásának okaitól egészen napjainkig, amelynek eredményeképpen megszületett a vállalatok közötti együttműködésnek ezen potenciális optimális formája.

E típusú vállalati együttműködést is felvázoltam a virtuális vállalatra jellemző tulajdonságokon keresztül. Feltételezésem szerint ez a kooperációs forma alapelemeiben eltérő a többi együttműködési formációktól, valamint a hitelintézetek ajánlatain kívül egy alternatív megoldás lehet elsősorban azon kisvállalatok számára, amelyeknek folyamatos likviditási gondokkal kell, hogy megküzdjenek, akiknek folyamatos technikai megújulással és annak nehézségeivel kell szembenézniük, a szűkös keretek között fennálló kapcsolatrendszerükből adódóan korlátozottak a lehetőségeik a gazdasági versenyben való fennmaradásra. Hipotézisem megerősítéseként összevetettem a virtuális vállalati együttműködési formát először egy tradicionális vállalattal, majd egy hasonló együttműködési formával, a stratégiai szövetséggel, valamint ismertettem a legfőbb különböző kooperációs formákat. Ezt követően megvizsgáltam, hogy milyen okai lehetnek, hogy a gyengébb cégek mégsem élnek ezzel a lehetőséggel. Tatabánya területén végeztem kérdőíves felmérést, amelynek eredménye visszajelezte, hogy erről a fajta együttműködési lehetőségről a köztudatban nincs elegendő és megalapozott információ. Mivel jómagam is hosszas kutatómunka során találtam erről szóló széleskörű irodalmakat úgy gondoltam, hogy bővítem a virtuális vállalatról szóló források körét, de nem egy szokásos írásos dokumentum által, hanem egy általam készített oktató jellegű játékprogrammal.

Megterveztem egy számítógépszoftver projektjét, majd azt megvalósítva elkészült a program maga, ami játékba burkolva szolgáltat új információkat felhasználójának, így az azt alkalmazó különösebb erőfeszítés nélkül is mindent megtudhat a virtuális vállalatról.

TIMKÓ DIÁNA MERCÉDESZ
II. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Horváth Marianna
gazdasági szakoktató

Logisztikai vevőkiszolgálás

Logistic customer service

Dolgozatom témája a logisztikai vevőkiszolgálás. Kutatásommal arra keresem a választ, hogy miként mérik, használják, alkalmazzák ezt a fajta szolgáltatást a vállalkozások. Megnézem milyen fajta mérési eszközök vannak és ezeket az eszközöket konkrét vállalat miként alkalmazza. Dolgozatommal szeretnék rávilágítani a vevőkiszolgálásra és annak helyes használatának fontosságára. Mindemellett megvizsgálnám egy adott vállalat (a törökszentmiklósi Claas Hungária Kft.) életében ennek a gyakorlati használatát. Ott létem során megfigyelhettem a cég vevőkiszolgálását, alkalmazását.

Ezekből kiindulva a dolgozatomat a következő fő csoportok szerint készítettem el:

- A logisztika eredetének rövid áttekintése.
- A vevőkiszolgálás: annak ismertetése, eszközei, szerepe, előnyei, hátrányai, részei, mutatói, javítani valói.
- A vevőkiszolgálás gyakorlati bemutatása egy konkrét vállalat esetében: a vállalat rövid bemutatása, a vevőkiszolgálás használata, kapcsolattartása a megrendelőkkel, vevői igények kezelése illetve mit és hogyan mérnek.
- Befejezés: a vizsgált területek összegzése, tanulságok levonása, a jó vevőkiszolgálás használata által nyújtott előnyök megállapítása.

A dolgozatomban tehát ezeken a fő részeken keresztül igyekszem megtalálni a választ a logisztikai vevőkiszolgálás nyújtotta előnyökre bizonyos esetekben hátrányokra. Valamint annak helyes használatára és elhanyagolhatatlanságára.

Mind ezek mellett szeretném, ha dolgozatom segítségével azok az emberek is megértenék a vevőkiszolgálást és ennek fontosságát, akik nem erre a területre szakosodtak, illetve kezdők még ezen a területen. Valamint az olyanok számára is világossá váljon, aki csak érintőlegesen foglalkoznak vagy hallanak erről a témáról.

TOPLAK ILDIKÓ
IV. évfolyam
Kereskedelem szak
Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulensek: Dr. Kovácsné Dr. Székely Ilona
főiskolai docens
Hamburger Béla
c. főiskolai tanár

A zalaegerszegi AquaCity Vízicsúszda- és Élménypark helyzetének vizsgálata, a park újrapozícionálása

Presentation and repositioning of aquapark in Zalaegerszeg

Ön hova vágyódik leginkább egy meleg nyári napon?

Szerencsére napjainkban lehetőség van választani különféle szolgáltatások közül, eltérő igények kielégítésére minél inkább megfelelő helyet találni. Manapság egyre többet hallani a komplex szolgáltatásokat nyújtó fürdőcentrumokról, melyek a gyógyulástól a kikapcsolódáson keresztül a felüdülésig számos lehetőséget kínálnak.

Dolgozatom a turizmus ezen területének egyik elemével, – a baráti, családi kikapcsolódást lehetővé tévő – aquaparkkal foglalkozik, mely iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik. Kutató munkám folyamán a Zalaegerszegen lévő AquaCity-t vizsgáltam, melyet nem csak mint vendég, de mint egykori dolgozó is ismerek.

Röviden bemutatom megyém központját, Zalaegerszeget, illetve az aquaparkot, melyet később a dolgozat a park marketing tevékenységén keresztül jobban megismertet. Ahhoz, hogy a parkok piacáról reális képet kaphassak, foglalkoztam a versenytársakkal, őket két szempont szerint is csoportosítottam. Természetesen nem elhanyagolható a vevők piaca sem, így részletezem, hogy eddig a park milyen célcsoportokat határozott meg magának, illetve kik látogatták a parkot. Továbbá hasznosnak véltem összevetni a park tervezett és tényleges eredményeit, illetve összehasonlítani egy másikkal: a Hajdúszoboszlón található aquaparkkal. Különféle kérdőíves kutatások eredményeképpen arról is képet kaptam, hogy a park közönsége hogyan látja az AquaCity helyzetét, miképp vélekedik róla.

A tapasztalatokat levonva arra a meglátásra jutottam, hogy a park marketing tevékenysége átgondolásra szorul, akkor tud jobb eredményeket elérni, ha azt újrapozícionálják. A dolgozat utolsó fejezetében az általam elképzelt, újragondolt parkot mutatom be a szolgáltatás marketingben ismert 7P segítségével.

TÓBI ÁGNES ÉVA
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borszéki Éva
egyetemi docens

A lakossági hitelezés, a forint- és devizaalapú személyi kölcsönök elemzése

The non-corporate credits, analysis of the forint and foreign bill based personal advances

A hitel segíti a gazdasági folyamatokat, a pénzszükségletek kielégítésében, a finanszírozásban meghatározó szerepe van.

Felmérések igazolják, hogy a magyar lakosság hitelfelvételi kedve növekszik, megtakarításaik viszont kisebb ütemben nőnek. A hitelpiacnak meghatározó szerepe van a háztartások fogyasztási és megtakarítási döntéseiben. Ha egy társadalomnak alacsony a reáljövedelem szintje, egy-egy nagyobb kiadásra sokkal valószínűbben választják a fogyasztási hiteleket, és egyben egy esetleges fizetésképtelenségnek a kockázata is magasabb.

Magyarországon az elmúlt évtizedek adatait vizsgálva a hazai háztartások hosszú távú viselkedésére egy, a pénzügyi megtakarításokkal szemben erősen a fogyasztást és lakásberuházást előnyben részesítő magatartás vált jellemzővé.

A fogyasztási célú hitelezés piaca elválaszthatatlan a lakosság fogyasztási szokásaitól. A fogyasztási hitelek iránti kereslet egyenesen arányos a fogyasztási hajlandósággal, ami ciklikussága a fogyasztási célú hitelezésben is megnyilvánul.

A hiteleknek két fő alaptípusát vizsgálva előnyöket és hátrányokat egyaránt felsorakoztathatunk a hitel devizaneme szerint. A két fő fajta ez alapján: a forint alapú hitelek (a legrégebbi és a legismertebb hitelek közé tartoznak) ill. a deviza alapú hitelek (lényege ezzel szemben, hogy devizában történik a hitel összegének megállapítása, a folyósítás és a törlesztés azonban forintra átszámolva történik)

Számításokkal lehet igazolni, hogy a deviza alapú hiteleket az árfolyamkockázat ill. kamatkockázat ellenére is érdemes felvenni, költség megtakarítást érhetnek el vele a háztartások. A deviza alapú hitelek kockázatainak csökkentésére különböző módszerek vannak, de ezek még nem nyertek kellő teret a lakosság körében.

TÓBI EVELIN
III. évfolyam
Pénzügy -számvitel szak
ZSIGMOND KIRÁLY FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Artner Annamária
főiskolai tanár

Tudod, Hogy Mennyi? Tanulmány a Provident Pénzügyi Zrt. működéséről és az ebből fakadó gazdasági és társadalmi hatásokról

Do you know how many is?

Gyorskölcsön készpénzben, kezes és fedezet nélkül. Valószínűleg sokunknak ismerősen csengenek ezek a szavak. Gyakorta hallhatjuk ezeket a rádióban, olvashatjuk a teletexten, interneten, és láthatjuk a televízióban, amint a Provident Pénzügyi Zrt. Rámenősen, de ugyanakkor szívélyesen próbál minket meggyőzni arról, hogy miért is éri meg nekünk ezt a fantasztikus, soha vissza nem térő alkalmat megragadnunk.

Mivel ezeknél a pénzintézeteknél a hiteligénylés során alapvetően csak a kor, az állandó lakcím, valamint a rendszeres jövedelem megadása a követelmény, így szinte bárki jogosultja lehet ezeknek a kölcsönöknek. Akár még az sem akadály, ha a kliens történetesen szerepel az úgynevezett adóslistán: milliós nagyságrendű tartozásai is lehetnek más hitelintézetek felé, a Provident ennek ellenére is örömmel biztosítja számukra a kellő pénzösszeget.

Viszont érdemes az esetet másféle szemszögből is megvizsgálni, mert bármennyire is kecsegtető az ajánlat, az efféle könnyű pénzszerzésnek bizony igen magas ára van.

Dolgozatom célja elsősorban az, hogy kutatások, interjúk és statisztikák útján bemutassam, hogy milyen hatást gyakorolnak az ilyenfajta hitelek a gazdasági és társadalmi életre, mindezt azzal a kérdésfeltevéssel zárva, hogy milyen lehetőségei és korlátai vannak az uzsorakamat megszüntetésének. Mindemellett egy általános ismertetést nyújtok a 2008-ban kibontakozó hitelválságról, továbbá ennek tekintetében vizsgálom a Provident jelenlegi helyzetét. Végezetül pedig átfogó képet adok a különböző kamatokról, mint pl. nominál és reálkamat közötti különbség és összefüggés, a jegybanki alapkamat, LIBOR, BUBOR, EURIBOR, és nem utolsó sorban az uzsorakamatról.

TÓBI ISTVÁN
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Pauker Csaba
egyetemi adjunktus

Vállalkozás és társadalmi tőke

Enterprise and Social Capital

A dolgozat a szociológia által leírt társadalmi tőke, és a vállalkozások kapcsolatát, a társadalmi tőke vállalkozói sikerre gyakorolt hatását vizsgálja. A tanulmány a vállalkozói világ ezen aspektusának jobb megismerése céljából készült.

Az első fejezetben a Bevezetés, és a tanulmány hipotéziseinek bemutatása olvasható.

A témakör mélyebb összefüggéseinek megértéséhez a második fejezetben a szükséges ismeretanyag lényegre törő leírása látható (vállalkozó közgazdaságtani definíciója, vállalkozói életutak; társadalmi tőke definíciói, és a társadalmi tőke jelenség főbb kérdései; a magyar vállalkozói szféráról készült tanulmányok összefoglalása). Mindezt a környezeti helyzet bemutatása követi a harmadik fejezetben, ahol olyan kérdésekre kapunk választ, mint: „Milyen tényezők hatnak a vállalkozói szférára ma Magyarországon? Milyen irányba mutatnak a tendenciák?”.

A negyedik fejezet a szerző által végzett primer kutatásokat, azok fő eredményeit mutatja be. A 100 leggazdagabb magyar listájának elemzésével kezdődik a fejezet. Ezen vizsgálat célja az volt, hogy a lista alapján alapvető összefüggéseket igazoljon a mai magyar gazdasági elitről, nagyvállalkozói körről (pl.: jellemzően férfiak, magas iskolai végzettséggel rendelkeznek…), és alátámassza azon állítást, mely szerint a fenti csoport birtokában van a társadalmi tőkének. Ezt egyetemistákkal készült – a vállalkozói világgal kapcsolatos - villáminterjúk, és egy a jövőbeni kilátásaikról készült felmérés eredményeinek bemutatása követi. A fejezetet vállalkozókkal készült mélyinterjúk eredményeinek leírása zárja. Itt már gyakorlati oldalról közelíti a szerző a vizsgált témakört, és így olyan kérdésekre kapunk választ, mint: „Mennyire szükséges a társadalmi tőke a vállalkozás sikerességéhez? Minden vállalkozás számára ugyanolyan fontosságú-e a társadalmi tőke?”.

Az ötödik fejezet a hipotézisek ellenőrzését állítja középpontba.

A dolgozatot rövid, lényegre törő konklúzió zárja.

TÓTH ANDRÁS
IV. évfolyam
Idegenforgalmi és szálloda szak
Apáczai Csere János Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Darabos Ferenc
főiskolai docens

Egy falu kitörési pontjai, avagy hogyan legyen 'Újfalu egy új falu?

The breaking points of a village or how could 'Újfalu become a new village?

Témaválasztásomat nagyban befolyásolta az a tény, hogy Győrújfalun élek születésem óta.

Azzal a céllal álltam neki a kutatómunkának, hogy alátámasszam, Győrújfalun is megvannak azok a kitörési pontok, melyek segítségével a turizmus kialakítható, a falu fejleszthető és a település bekapcsolható a térség turizmusának rendszerébe.

A dolgozatom elkészítésének módszertana szekunder és primer adatok, források vizsgálatán, értékelésén alapult. Készítettem továbbá személyes interjúkat, több helyszíni bejárást is tartottam illetve a SWOT analízis eszközét is alkalmaztam. Áttekintettem a legfontosabb, a dolgozat témáját érintő fejlesztési dokumentumokat, stratégiákat, cikkeket. Továbbá készítettem személyes interjúkat, végeztem helyszíni bejárást és elkészítettem Győrújfalu SWOT analízisét.

A dolgozat során elvégzett vizsgálat bebizonyította, hogy léteznek olyan kitörési pontok melyekkel a falu kialakíthatja a turizmust. Első lépés a kapcsolódás egy térségi kapuhoz. A kiköltözési hullám révén ez Győr irányába már megvalósult. A faluban számos kulturális érték és hagyomány van melyekből differenciálható, versenyképes programsorozatot, azaz terméket tud létrehozni. Ez már egy kitörési pont. Ez párosul az épített örökséggel is. Nem hagyható figyelmen kívül a természeti környezet, a bányatavakban és a Mosoni-Dunában rejlő lehetőség, mely az aktív/öko turizmus és szálláshelyfejlesztés színtere lehet. A településen áthaladó kerékpárút az előbb felsorolt kitörési pontok összekötő eleme kell, hogy legyen.

Győrújfalunak egy egységes részkínálatot kell kialakítania kitörési pontjaiból és a térségi falvakkal együtt „kínálati építőkockává" kell válnia, ami Győr szintjén épül fel termékké.

Győrnek szüksége van 'Újfalura és 'Újfalunak is Győrre. Hisz a részből lesz mindig egész!

TÓTH BALÁZS
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Fehér Péter
egyetemi adjunktus

A tudásmenedzsment-projektek értékelése

The estimation of the knowledgemanagement projacts

Dolgozatomban az informatika és a pénzügy határterületét vizsgáltam. Célom az volt, hogy átfogó képet mutassak a különböző tudásmenedzsment projektek értékeléséről, leszűkítve a kört a tudásmenedzsment és a pénzügyek szemszögére, ezek metszetére, hogy választ kapjak arra a kérdésre, hogy mekkora pozitív értéket jelentenek, egyáltalán pozitív értéket jelentenek-e egy vállalat számára?

Az elméleti bevezetés után, mely a tudás és tudásmenedzsment fogalmának áttekintését, körüljárását takarja, először is szükség volt a tudásmenedzsment projektek tipizálására. Ehhez Earl taxonómiáját használtam, mely hét nagyobb projekttípust különböztet meg. A mérési módszereket két nagy csoportra osztottam. A pénzügyi mutatókra, illetve egyéb mutatószámokra. A pénzügy kidolgozott, több szemléletmódra épülő módszertannal rendelkezik, míg a kritikus sikertényezők és a kulcs teljesítmény mutatók területe kevésbé körülírt. Az elmélet megvizsgálása után, a MOL vállalat tudásmenedzsment projektjeit vizsgáltam meg. Magyarország legnagyobb vállalatánál három nagyobb ilyen projektet különböztettem meg. A vállalati portálhoz kapcsolódó csoportmunka megoldások bevezetését, a vállalati munkavállalókat feltérképező Yellow-pages kezdeményezést és a workshopokat.

Mérleget vonva a tudásmenedzsment projektek értékeléséből elmondható, a pénzügyes szemléletmód rengeteg kihívással, megoldatlan problémával terhelt. Míg a mérés kevésbé puhább mutatószámai (CSF, KPI) már a gyakorlatban is alkalmazottak, a pénzügyi mutatók használatát több tényező is nehezíti. Már a kezdeti szakaszban, az adatok gyűjtésével is problémába ütközünk, mivel a szükséges adatokat sokszor nem is tartják számon, illetve míg a költségek viszonylag könnyebben számszerűsíthetők akár már rövidtávon is, a bevételek csak áttételesen jelentkeznek és csak hosszabb távon, elhúzódva. Problémát okoz az is, hogy a bevételek sok esetben csak becslésen alapulnak.

Arra jutottam egyértelmű válasz nincs arra, hogy egy ilyen projekt mekkora hozzáadott értékkel rendelkezik, és arra sincs egyértelmű pénzügyi válasz, hogy sikeres-e egy ilyen projekt. Szükség van a cégek, így a MOL esetében is a pénzügyi számításokkal való alátámasztásra, de ezek teljesülése sokszor csak puszta *hit* kérdése. Ezért szükség van arra, hogy a vezetők is ismerjék, és higgyenek a tudásmenedzsment értékteremtő képességében.

TÓTH BALÁZS ISTVÁN
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Fábián Attila
egyetemi docens
Dr. Jankó Ferenc
egyetemi adjunktus

A határmenti térségek láthatatlan tőkéjének bemutatása az osztrák-magyar együttműködéseken keresztül

Introduction to the intangible capital of border regions through the Austrian-Hungarian cooperations

A regionális és makrogazdaságok az ezredfordulón azzal a kihívással szembesültek, hogy a klasszikus termelési tényezőkre és erőforrásokra épített gazdasági növekedés és fenntartható fejlődés nem biztosítható. A figyelem az 1990-es évek új közgazdasági kutatásaiban a nemzet- és regionális gazdaságok ún. láthatatlan tőkéjére irányult. Ennek ellenére napjainkban a kisebb térségeket vizsgáló láthatatlan tőkeelemek leírása még kevés eredménnyel büszkélkedhet.

Vizsgálatom egyik fő kérdése az, hogyan és milyen eszközök segítségével javíthatóak a tudásfolyamatok, melyek egyrészről szinergiát teremtenek, és ténylegesen együttműködés-centrikus légkört hoznak létre a határtérségben. Másrészről fontos megmagyarázni azt is, hogy a megszerzett vagy létrehozott tudástőke (emberi, kapcsolati vagy társadalmi tudástőke) hogyan járul hozzá a regionális gazdaságok növekedéséhez.

Továbbá olyan kérdésekre igyekszem választ találni, amelyek felvázolják számomra az együttműködések evolúcióját a jövőre vonatkozóan. Fel kívánom fedni, hol tart a fejlődési folyamat a vázolt modellben, mely területeken sikeres és hol kevésbé hatékony az együttműködés.

Konklúzióként megoldási javaslatokat teszek azokra a szegmensekre, melyekkel középtávon érdemes foglalkozni. Ez felöleli a kölcsönös tanulási folyamatokat, egy közös kulturális bázis létrehozását, a bizalmi tőke mértékének növekedését, a befogadás és átadás feltételeinek megteremtését és a tudáspiaci kapcsolatok ápolását, illetve a felelősség, rendezettség és természetesség kérdését.

TÓTH GABRIELLA
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
Pénzügyi és Számviteli Kar Zalaegerszegi Intézet
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Zsupanekné Dr. Palányi Ildikó
főiskolai adjunktus

A jövő: passzív házban élni aktívan…

In future's passive house actively…

Az oly sokat emlegetett üvegházhatás minden valószínűség szerint a jövőben gyorsuló ütemben érezteti hatását, mint ahogy azt a napjainkban tapasztalható, igencsak szeszélyes időjáráson észlelni lehet. A jelen eredmények szerint folyamatos melegedésre kell számítani, majd nagy lehűlésre, ami drasztikusan megnöveli az energia és a tüzelőanyag felhasználást. Pedig a Föld energia készlete a jelenlegi növekvő fogyasztással számolva elemzők szerint csak néhány évtizedre elegendő. Ugyanakkor a hazánkban még kevésbé ismert, azonban a fejlett országokban egyre népszerűbb passzív házak építésével hozzájárulhatunk a folyamat lelassításához, visszafordításához. Emellett a passzív házaknak a számos pozitív hatásuk is van az emberi egészségre.

De mit is nevezünk passzív háznak? A környezetbarát passzív ház majdnem energiamentes ház, melyet passzív napenergia fűt. A megfelelő beltéri hőmérsékletet még télen is képes előállítani, amikor köztudottan kevesebb a napsütéses órák száma. Az energiatudatos passzív ház csak minimális széndioxidot bocsát ki, így lakója számára jelentős mértékben, akár 90%-kal is csökkentheti a fűtés költségeit.

Miért érdemes passzív házban élni? A válasz egyszerű: a legolcsóbb energia a fel nem használt energia!

Ugyanakkor felmerülhet bennünk a kérdés, miszerint mennyibe kerül üzemeltetni egy ilyen lakást, az építkezés folyamán milyen többletköltségek jelentkeznek, mennyivel drágább megépíteni egy ilyen épületet, mint egy hagyományosat? Elérhető-e egyáltalán ez a lehetőség egy átlagos keresettel rendelkező háztartás számára?

A fenti kérdések megválaszolásának céljából írtam a dolgozatomat, és bemutatom a passzív házak gazdaságra, illetve a környezetre gyakorolt hatását, összehasonlítva egy átlagos családi házzal. Célom az energiatudatos építészet előnyeinek megismertetése, hiszen a jövő a jelenben kezdődik.

TÓTH HAJNALKA
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási Szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szakály Dezső
egyetemi docens

Innováció az életmódban, avagy a hosszú élet titka

Innovation in the Lifestyle, or the Secret of the Long Life

A növényvédő szerek kockázatokkal, mellékhatásokkal, egészségkárosító hatásokkal járnak. A konvencionális élelmiszerekben számítani lehet szermaradékokra, amelyek veszélyes kombinációkat alkothatnak.

Kutatások támasztják alá, hogy ezek a káros anyagok számos betegség okozói. Társadalmunkban a káros anyagok fogyasztása egyre nagyobb veszélyt jelent. Fontos problémának tartom, hogy hazánk élen jár a szív- és érrendszeri, a daganatos betegségek terén. Egészségesebb, tudatosabb táplálkozással ezek a betegségek elkerülhetők. Ezt a célt a biotermékek fogyasztásával tudjuk elérni. A bioélelmiszereknek egészségvédő hatást tulajdonítanak, és számos élettani előnyt társítanak ehhez a termékcsoporthoz.

Manapság az emberek innovatívan gondolkodnak, egyre inkább előtérbe kerül az egészséges táplálkozás, fontosnak tartják egészségük megőrzését. Az ökoélelmiszerek fogyasztása az egész világon, hazánkban is növekvő tendenciát mutat, bővül a biotermékek kínálata is. Felmérésemből kiderült, hogy a megkérdezettek 12,5%-a odafigyel arra, hogy vegyszermentes élelmiszert vegyen. Magyarországon a biotermesztő gazdálkodást folytató területek nagysága is folyamatosan nő. Bővülő tendenciát mutat a kereskedelemben megjelenő biotermék kínálat is. A vevőnek a termékminőség nyújt megfelelő biztosítékot arra, hogy minőségi árut tudjon vásárolni. Az ökogazdálkodás nagy hangsúlyt fektet a minőségre, magas színvonalú termékeket állítanak elő úgy a növénytermesztés, mint az állattenyésztés területén.

Kutatásomban rávilágítok, hogy a bioélelmiszerek eladása mennyivel dinamikusabban növekszik, mint a hagyományos termékeké. Ugyanakkor kiemelem, hogy az emberek, fogyasztók innovációja milyen hatással van ezeknek a termékeknek az eladására. Természetesen ezek kölcsönhatásban vannak egymással, mivel egyik sem képzelhető el a másik nélkül. Fontos az Egyesületi támogatás, a környezetvédelem szem előtt tartása. Az emberek egyre inkább érzik, úgy kell átformálniuk életüket, hogy előnybe részesítsék a természetes élelmiszereket.

Az emberek lassan felismerik ennek jelentőségét, hasznát, életük meghosszabbításának lehetőségét.

TÓTH KATALIN
II. évfolyam
Pénzügy – számvitel szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Siposné Nándori Eszter
egyetemi tanársegéd

Fogyatékkal élők munkaerő-piaci helyzete

The labour market position of the handicapped persons

Témaválasztásom alapjául személyes érintettség szolgált, mivel családomban van fogyatékkal élő személy. Közgazdasági oldalról közelítve a témát fontos gazdasági érdek lenne a társadalmi közömbösségen változtatni, ezáltal a fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségei is kiszélesedhetnének. A világ népességének 10 százaléka, azaz mintegy 610 millió ember fogyatékkal él, közülük 577 ezren Magyarországon. Mint tudjuk a megváltozott munkaképességű emberek ellátási rendszere rendkívül drága mind az ország, mind pedig az érintett családok számára. Az lenne az ideális, ha ezek az emberek nem csupán a segélyekből, támogatásokból tartanák fenn magukat, hanem aktív tagjai lennének a társadalomnak és a munkaerőpiacnak.

Vizsgálat tárgyát képezi e témakörben tulajdonképpen maga a sérült ember. Születésétől kezdődően milyen esélye van a tanuláshoz, a megfelelő szakma kiválasztásához és legfőképpen a szakma gyakorlásához illetve a későbbiekben az elhelyezkedéshez. A fogyatékkal élők rendkívül nehéz helyzetben vannak, hiszen korlátozottak a lehetőségeik az oktatásban, így számukra a pályaválasztás sokkal nehezebb, mint ép társaik számára. A miskolci Martin János Szakképző Iskola közel 10 éve a „Munkahelyi Gyakorlat Program” résztvevője, mely program értelmi sérült fiatalok integrált munkavállalását elősegítő iskolai modul, melyet a Salva Vita Alapítvány dolgozott ki 1996-ban. A program a dolgozatomban részletes bemutatásra kerül, saját primer kutatással – melyet kérdőív segítségével végeztem – alátámasztva eredményességét.

Dolgozatomban átfogó képet nyújtok a fogyatékkal élők problémáiról, lehetőségeikről és arról, hogy mennyire jutnak el a megfelelő információk az érintett személyekhez, illetve gondviselőikhez. Végezetül néhány megoldási lehetőséget is szeretnék bemutatni.

TÓTH MELINDA JUDIT
III. évfolyam
Mezőgazdasági mérnök szak BSc
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Juhász Csilla
egyetemi adjunktus

Vezetői feladatok vizsgálata az élelmiszer-gazdaságban

Managerial tasks at food industry

A vezetői tevékenységben önálló feladatok különíthetőek el, amelyek jól definiálhatóak, sajátos ismérvekkel rendelkeznek és többféle szempont szerint csoportosíthatóak. A vezetési feladatok rendszerezésével nagyon sok szerző foglalkozott. Ezek közül Fayol csoportosítása a legismertebb és sok szerző szerint még ma is változatlanul érvényes, hogy a tervezést, szervezést, személyes vezetést, koordinációt, ellenőrzést tekintsük a legfontosabb vezetési feladatnak. Ezek a vezetési funkciók jól elhatároltak és egyfajta logikai sorrendben szervezettek. Ez azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy sorrendjük a vezetői tevékenységben kötött, de azt sem, hogy ezek mereven elkülönülő, egymással össze nem függő tevékenységek.

A vizsgálataimat szakirodalmi feldolgozással indítottam, melynek során áttekinthettem a vezetői feladatok fogalmi meghatározásait, a különböző csoportosításokat, a vezetői feladatok jelentőségét, sajátosságait.

A vezetési feladatokat vizsgáltam mezőgazdasági és élelmiszeripari szervezetekben. A mintavételezés során irányított, részben zárt kérdőívet használtam. Felmérésemben arra kerestem a választ, hogy van-e és ha van milyen a két gazdasági ágban megjelenő vezetői feladatok megítélése. A kérdőíven szerepeltek a vállalaton kívüli információszerzés, vállalaton belüli informálódás, tervezési feladatok, a döntési feladatok, utasítás, rendelkezés, szervezési feladatok, ellenőrzés, személyzeti feladatok. Munkám során felmértem azt, hogy a felsorolt tényezők megítélése hogyan alakul a szervezeten belül korcsoportok, legmagasabb iskolai végzettség, valamint beosztás alapján, mind mezőgazdasági és élelmiszeripari szervezetekben.

A vizsgálatokból levont következtetések elősegíthetik megérteni az ágazatok vezetési gyakorlatának különbségeit, javaslat tehető a vezetési feladatok hatékonyabb megvalósítására.

TÓTH MÓNIKA
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodás szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Málovics György
egyetemi tanársegéd

Fogyasztás és fenntarthatóság - Az ökológiai lábnyomot befolyásoló tényezők vizsgálata a Szegedi Tudományegyetem hallgatóinak körében

Consumption and sustainability - study of factors influencing ecological footprint among the students of the University of Szeged

Napjainkra már tudományosan alátámasztott ténnyé vált, hogy a jelenlegi társadalmi-gazdasági folyamatok fenntarthatatlansága a közeli jövőben beszűkíthetik a jövőbeni társadalmi-gazdasági választási lehetőségeket. E tendenciák kapcsán hangsúlyt kap a fejlett országok – köztük Magyarország – állampolgárai részéről a jelenlegi fenntarthatatlan életmód megváltoztatásának szükségessége. Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a Szegedi Tudományegyetem hallgatóinak körében mi befolyásolja a környezettudatos fogyasztói magatartást. Ehhez először is megvizsgálom, hogy az ökológiai lábnyom alkalmas-e a környezettudatos fogyasztás mérésére, továbbá elemzem az ökológiai lábnyom méretének alakulását a SZTE hallgatóinak körében. Végül feltárom az ökológiai lábnyomot befolyásoló tényezőket, ezek hatásának irányát és mértékét, amelyhez elméleti keretül elsősorban az érték-hit-norma elmélet szolgál. Az említett kérdések tisztázásához szükséges az ökológiai lábnyom fogalmának megismerése, valamint annak tisztázása, hogy mely tényezők járulnak hozzá a környezettudatos magatartás kialakulásához. Ez utóbbi kérdéskör vizsgálata több akadályba is ütközik, hiszen rendkívül nehéz meghatározni mi is az a környezettudatos magatartás, ugyanis nem létezik egységes definíció, valamint szinte mindegyik fogalom elérő tényezőket tart meghatározónak. Dolgozatom rámutat arra, hogy az emberiség környezeti hatása összességében már most is fenntarthatatlan, továbbá az ökológia lábnyom segítségével ma már számszerűsíteni is lehet fenntarthatatlanság mértékét. A kérdőíves felmérés eredményeiből kiderült, hogy az SZTE hallgatóinak ökológiai lábnyoma jelentős mértékben túllépi a fenntarthatóság eléréséhez szükséges mértéket, valamint olyan változások elősegítésére van szükség, amelyek hozzájárulnak a környezettudatos fogyasztói magatartás kialakulásához, hiszen a jelenlegi fogyasztási tendenciák változatlansága túlfogyasztáshoz vezet. Fontosnak tartom kiemelni, hogy a kutatás eredményei alátámasztották, hogy a jövedelem mértéke kapcsolatban áll az ökológiai lábnyom méretével, nevezetesen a magasabb jövedelmű hallgatók nagyobb lábnyommal rendelkeznek. Ezen túlmenően a kutatás rámutatott arra, hogy azok a hallgatók, akik elsősorban technooptimista szemléletet tanúsítanak, azaz a technológiát tartják a környezeti problémák megoldási eszközének, szintén magasabb ökológiai lábnyomot birtokolnak.

TÓTH ORSOLYA
II. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Karajz Sándor
egyetemi docens

A globalizálódó pénzügyi cunami, avagy katasztrófaelhárítás amerikai és európai módra

The globalising financial tsunami or disaster prevention in the USA and in the EU

A dolgozat célja a világ egészét foglalkoztató pénzügyi válság elemzése és az események mögé tekintés is. A kutatásban egy metaforát alkalmazunk, mely a válságot egy cunaminak, az azt megoldani kívánó gazdaságpolitikai intézkedéseket egyfajta katasztrófa-elhárításnak tekinti.

A dolgozat bevezető részében a krízishez vezető eseményeket foglaljuk össze röviden. A bevezetésben 2006-tól kezdődő időintervallumot vizsgáljuk majd egészen a jelenig, az ingatlanpiaci krízis és a pénzügyi válság dimenziójában. A válság mögé is betekintést kívánunk nyerni, megvizsgáljuk a pénzügyi krízis hatásait mind a jelenre vetítve (szó lesz például a válság az amerikai kampányra gyakorolt hatásáról is), és a jövőre nézve is (például milyen hatással lehet a jövőben a krízis Kína világgazdaságban elfoglalt pozíciójára).

Szintén a vizsgálat bevezető részéhez tartozik a múlt század világméretű krízisének, a nagy gazdasági világválságnak (1929-1933) és az olajválságnak (1973) bemutatása, illetve az akkor megszületető gazdaságpolitikai eszközök prezentálása, a fiskális és monetáris politika megszületésének és működésének ismertetése.

A kutatás céljaként bemutatásra kerül az amerikai kormány és Európai Unió válságkezelő politikája külön egységként, illetve az is, milyen gazdaságpolitikai lépéseket tettek meg a válság előtt, mi vezethetett idáig? A kutatás keretében kerül sor az USA kríziskezelő politikájának összehasonlítására az európai intézkedésekkel, amelyben a monetáris és fiskális politika eszközeinek használatára összepontosítunk mindkét oldalon.

Az összefoglalásban összegezzük a kutatás során megkapott eredményeket, azaz választ kapunk arra, hogy milyen mértékben használt fel az amerikai és az európai kormány monetáris vagy fiskális eszközöket, illetve milyen hatással voltak ezek az eszközök a válság megoldásában.

A kutatási téma aktualitásából adódóan a legfontosabb vizsgálati módszer a szakmai bibliográfián túl a médiában hallható információk felhasználása.

TÓTH RENÁTA
IV. évfolyam
Vállalkozásszervező szak
EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA

Konzulens: László Ilona
főiskolai tanársegéd

WebSpot – a XXI. század webmarketingjének csodafegyvere – személyesen

WebSpot – the wonder-weapon of web-marketing of the XXIth century

Dolgozatomban a következő területeket érintem. Bevezetésben megfogalmaztam a motivációmat, hogy miért ezt a témát választottam. Ezt követően az elméleti részben bemutatom az online marketing alapjait, és a reklám szerepét az online marketingben. Bemutatom az Ez Design. Kreatív Stúdiót, amely a Webvízió és a Webspot szülőanyja, előzményeket tárok fel, amelyek a Webspot megszületéséhez vezettek, majd ezután bemutatnám magát a Webvíziót mint új márkát az online piacon, és Webspotot mint legújabb „marketing csodafegyvert". A dolgozatomban megmutatom, hogy mire használható eredményesen a Webspot, és néhány alternatív előállítási lehetőséget is felvázolok, ezzel a technikával kapcsolatban.

Beszámolok a nehezítő tényezőkről is, amely a gyakorlati alkalmazása során fordulhatnak elő, valamint javaslatot teszek azzal kapcsolatban, hogy kinek ajánlom ezt a technikát és kinek nem. Bemutatom a vállalkozás értékesítési és rendelési folyamatát, írok a DM kampányok jelentőségéről, az adatbázis építésről, és a partner programokról, amelyek szorosan kapcsolódnak a technikához, amelyek együttesen eredménynövekedést érnek el az online piacon a cég számára. Bemutatom a Webvízió szolgáltatásait, sőt érdekességképpen további területeket is felvázolok, amelyeken eredményesen használható ez a technológia.

Az utolsó fejezetben beszámolok az eddigi eredményekről, amelyeket, feldolgoztam, és kiértékeltem, és írok arról is, hogy milyen előnyöket és hátrányokat tapasztaltak az eddig felhasználók. Bemutatok még néhány referencia véleményt, és számszerűsítem az eredményeket, valamint ismertetem egy felmérés eredményeit, amelyet én végeztem el a Webvízió hírlevél feliratkozói között. Ők ugyan is a lehetséges potenciális vásárlói ennek a technológiának, hiszen a feliratkozásukkal jelezték, hogy őket érdekli ezt a téma. A felmérés arra irányult, hogy kiderüljön, mi az oka annak, hogy még sem rendelték, meg ezt a technológiát a cégtől, pedig már hónapok óta kapják, az információt a technológiával kapcsolatban.

Végezetül összegezem a Webvizióval kapcsolatos saját tapasztalataimat, és lezárom a dolgozatot. Kutatási anyagom forrásai egyaránt angol és magyar szakirodalmak, két konferencia ebben a témakörben, amelyen személyesen részt vettem, de nagy részben az internetes forrásokat használtam.

TÓTH TÍMEA
III. évfolyam
Turizmus – vendéglátás szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Gondos Borbála
főiskolai tanársegéd

„Szeged után Szabadon Szombathely is Szabadtéri Színpadon"
(Turisztikai helyzetképelemzés és attrakciófejlesztés
Vas megye központjában)

After Szeged Szombathely is an open air-stage

Bár nem vagyok szombathelyi születésű, gimnazista éveim és a közügyek sokasága több mint egy évtizede a városhoz köt. Már akkoriban szépnek és értékesnek, ugyanakkor mégis „csendesnek" találtam a megyeszékhelyet.

Most, amikor harmadéves turizmus – vendéglátás szakos hallgatóvá értem, tudásvágyam és szűnni nem akaró érdeklődésem arra sarkallt, hogy tudományos megközelítésből vizsgáljam Szombathely turisztikai helyzetét, a benne rejlő lehetőségeket.

Valóban a város rendkívül sok szépséget, vonzerőt rejt, ennek ellenére turizmusa kiaknázatlan, látogatottsága meglehetősen alacsony. Tulajdonképpen a Savaria Történelmi Karneválon kívül az ország nem tartja számon. (személyes vélemény)

Ami jó, az az, hogy ezzel a város szakmai bázisa is tisztában van és próbál tenni ellene. Kutatásom során hozzájutottam Szombathely Megyei Jogú Város Turizmusfejlesztési Koncepciójához.

Behatároltam a város földrajzi elhelyezkedését, bemutattam történelmének lényeges vonatkozásait, jellemeztem közlekedési adottságait, megközelítését, közbiztonságát. Nagyító alá került a turisztikai kínálat, illetve részletesen foglalkoztam a Szombathely városa által elkészített turisztikai koncepcióval.

„Álmodtam és létrehoztam" egy szabadtéri színpadot, annak lehetőségeit, megvalósíthatóságát tanulmányoztam.

Munkám során szinte minden szakmai szervezettel létesítettem akár elektronikus, akár telefonos kapcsolatot, kutatásom részeként találkoztam a KSH helyi kirendeltségének alkalmazottjával, interjút készítettem a Tourinform iroda egyik munkatársával is.

Remélhetőleg erőfeszítéseim nem voltak hiábavalóak, és Szombathely elindul az – általam is – megálmodott úton, és elfoglalja megfelelő helyét Magyarország turizmusában.

TÓTH VERONIKA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Vágyi Ferenc Róbert
egyetemi docens

Adóügyi együttműködés az Európai Unióban jövedéki szinteken

Fiscal Coorperation in the EU

Az Európai Unió megalakulása számos változtatást vont maga után. Ahhoz, hogy megvalósuljon az, amiért létrehozták, szükséges volt létrehozni a vámuniót. Ez tartja fönt az egyensúlyt a nemzetközi árukereskedelemben. Ennek szabályozása még ma is tart, és ahhoz, hogy ez az egyensúly létrejöjjön, szükséges a tagállamok közti szoros együttműködés, jó kapcsolat. A jövedéki termékek tekintetében a szabályozások éppen most zajlanak, és a sikeres jogharmonizáció érdekében nem csupán a hatóságoknak kell összefogniuk, hanem a kereskedőknek is szükséges megtenni bizonyos lépéseket annak érdekében, hogy számukra is megfelelő feltételeket tudjanak biztosítani.

Dolgozatomban azt fejtem ki részletesen, hogy a jövedéki termékek milyen módon áramlanak, hogy miért fontos ez az együttműködés, és hogy mik azok a tényezők, amik befolyásolják ezt a fejlődési folyamatot, azaz amelyekre kifejezetten oda kell figyelnünk. A jövedéki termékek köréből a borral kapcsolatos tevékenységeket szeretném kiemelni. Ennek oka, hogy napjainkban ez a téma egyre felkapottabbá vált, ugyanakkor a háttérben lévő folyamatok a szürke hétköznapok során rejtve maradnak a szemünk elől. Mi csupán a végeredményt látjuk. A kérdés tehát, amelyet megválaszolok az, hogy miképpen tehetik a rendszert hatékonyabbá annak érdekében, hogy a végeredmény sokkalta ígéretesebb legyen.

TÓTH ZSUZSANNA
IV. évfolyam
Idegenforgalmi és szálloda szak
Apáczai Csere János Főiskolai Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Darabos Ferenc
főiskolai docens

A bécsi turisztikai külképviselet célcsoportorientált marketingtevékenységének bemutatása

Student job opportunities, with a focus on the Zalaegerszeg market

Kutatómunkám megkezdésekor nagyban befolyásolt az a tény, hogy gyakorlati félévemet a Magyar Turizmus Zrt. központjában, valamint a bécsi turisztikai külképviseleten tölthettem. Ezalatt az időszak alatt, rengeteg szakmai tapasztalattal gazdagodtam. Megismerkedtem a cég működésével, küldetésével, a kampányokkal, az elmúlt tematikus évek sikerességének vizsgálatával, valamint az újabb tematikus évek kidolgozásának folyamatával.

Azzal a céllal álltam neki a kutatómunkának, hogy alátámasszam a külképviselet működésének létjogosultságát, bemutassam, és saját véleményemmel kiegészítsem az eddig elért eredményeket, valamint fejlődési lehetőségeket. A mindennapi tevékenységeket sorra véve, vizsgáltam a célcsoportok elérésének módját, folyamatát. Kiemelve a fontosabb marketing akciókat, kampányokat, valamint ezek jelentősségét. A versenyképesség fennmaradása érdekében a célcsoportok célzott elérése véleményem szerint elengedhetetlen, és a jövőre nézve ebben látok kitörési lehetőséget.

A jelen gazdasági helyzet tudatában, számolni kell változásokkal a turizmus területén is. Azonban, én úgy gondolom, ez akár lehet egy pozitív tényező is, ha ezáltal a rövid távú üdülések célországai erősödni fognak. Ebben az esetben hazánk kedvező célponttá válhat azon utazók körében, akik kívánnak utazni, ám az eddigi hosszabb távú desztinációkat a jelen helyzetben nem engedhetik meg maguknak. De akár kedvezőbb árkategória lehet hazánk a Mice, és az Incentív utak tekintetében is. Ennek a ténynek a beigazolódása esetén fontos erre a területre koncentrálni.

Bízom benne, hogy dolgozatommal kellő mértékben sikerült alátámasztanom a külképviselet pozitív képéről kialakított véleményem, és hasznos meglátásokat megfogalmaznom.

TŐRÖS DÁVID
TARR SÁNDOR GYÖRGY
III. évfolyam
Keleti Károly Gazdasági Kar
BUDAPESTI MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulensek: Kormány Eszter
egyetemi adjunktus
Dr. Halasy Gyula
egyetemi docens

Integrált vállalatirányítási rendszer szoftverek – ágazatspecifikus megoldások

Softwares for integrated management systems, industry specific solutions

A TDK dolgozat fő témája az integrált vállalatirányítási rendszer szoftverek általános illetve ezek specifikus ágazati megoldásainak bemutatása.

Az ERP rendszer fogalma, fejlődéstörténete, alapelemei valamint jövőbeli fejlődési lehetőségei.

ERP szoftverek bemutatása (SAP, Oracle, sERPa), majd ezek összehasonlító elemzése, valamint standard és specifikus megoldásainak bemutatása egy-egy ágazatot kiemelve, így a kereskedelmit, közlekedésit és az önkormányzatit. A dolgozat célja felmérni a jelenlegi megoldásokat, a felvetődött problémákat megfogalmazni, illetve bemutatni az ERP szoftverek használatából származó előnyöket, illetve ha van, hátrányokat.

TROHÁK LÍVIA
III. évfolyam
Pénzügy és számvitel szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Szilágyi Roland
egyetemi tanársegéd

A Clementine gazdaságtudományi alkalmazása

The application of Clementine in the field of economic science

Napjainkban az informatika fejlődésével egyre inkább elterjed az adatbányászat, melynek során óriási adattömegből tudunk belső összefüggéseket, következtetéseket levonni. Kialakult egy általánosan elfogadott módszertana, a CRISP-DM módszer, ami segítséget nyújt egy adatbányászati projekt levezetésében. Eredendően az adatbányászat adatai üzleti vagy kutatási, mérési adatok. Azonban a szövegbányászat (textmining) és a web-bányászat (webmining) fejlesztésével már szöveges dokumentumok, illetve interneten elérhető adatforrások feldolgozása is lehetővé vált.

Az SPSS Clementine az egyik legelterjedtebb adatbányászati szoftver jelenleg Magyarországon, mégis kevesen ismerik sokoldalú alkalmazhatóságát. Különböző adattípusok értelmezésére alkalmas, valamint felhasználható az elemzési problémák kezelésére is. Elsősorban az üzleti életben kerül a figyelem középpontjába a program: ügyfélszerzésre és ügyfélmegtartásra, kockázatok csökkentésére használhatják.

Mára nemcsak az üzleti szférában látják az elemzők az adatbányászat hasznosságát. Más tudományterületeken is felhasználják: orvostudományban, vegyiparban.

A dolgozatomban egy vállalati kutatás metrikus adatainak egyik feldolgozási lehetőségét mutatom be a Clementine program segítségével.

TURCSÁNYI TÍMEA
V. évfolyam
Pénzügy szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Maricza István
egyetemi adjunktus

GOOGLE – az innováció fellegvára?

GOOGLE – citadel of the innovation?

A Google sikerének titkát és a vállalat működésében rejlő veszélyeket vizsgálom, miközben kitérek az innováció jellegzetességeire, típusaira és az innovációs stratégiákra. A Google, a fontossági sorrenden alapuló osztályzást használó keresőprogramjával forradalmi innovációt hajtott végre, mely az internethasználók arányának fellendülésével párhuzamosan indult útjára és ez megalapozta a vállalat máig tartó sikerességét. A Google a világhálón található információk rendszerezésére törekszik és céljának elérésére egy új üzleti modellt teremtett. A Google sikere 3 pilléren nyugszik, az innováción, hogy mindig képes megújulni, a Freeconomics-on, vagyis az ingyenesség alapú világon, és a szervezeti kultúráján, a strukturált káoszon. Az idilli helyzet azonban veszélyeket is rejthet magában. A Google termékei miatt felmerül az adatbiztonság, egy esetleges jövőbeli szabályozás vagy egy újabb, a Google alapjait megváltoztató forradalmi innováció veszélye, melyet több oldalról is megvizsgálok. Hihetetlen nagy a Google-ben rejlő innovációs potenciál, kérdés, hogy milyen irányt követ majd a vállalat. Bármit is hoz a jövő, a múlt jogán a Google végérvényesen bekerült a történelem legsikeresebb vállalatai közé.

UDVARI BEÁTA
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Lukovics Miklós
egyetemi adjunktus

„Látványos eredménytelenség": a Loméi Egyezmények hatásainak statisztikai vizsgálata

„Spectecular failure": an empirical analysis of the Lomé Conventions' economic effects

A fejlődő országok elmaradottságából eredő folyamatok komoly veszélyt jelenthetnek a 21. század világgazdaságában, fejlődésük előmozdításához viszont külső segítségre van szükségük. A dolgozat az Európai Unió – mint a világ legnagyobb segélynyújtójának – fejlesztési politikáját mutatta be, és arra kereste a választ, hogy az Európai Unió a fejlesztési tevékenységével fél évszázad alatt az afrikai fejlődő országok gazdasági elmaradottságának felszámolása terén milyen eredményeket tudott elérni. A célt statisztikai adatelemzéssel kívántam elérni, abból a feltételezésből kiindulva, hogy a 25 évet átölelő, az EU és a fejlődő országok egy csoportja által aláírt Loméi Egyezmények hatásai empirikusan is vizsgálhatók.

Az EU fejlesztési politikájának fő kedvezményezettjei az ACP- (azaz az afrikai, karibi, csendes-óceáni) országok, s a közöttük kialakult kapcsolat keretét a Loméi Egyezmények adják. 1975 és 2000 között, egymást megszakítás nélkül követő négy Loméi Egyezmény egyedülálló kezdeményezésnek számított: az ACP-országok számára biztosított szabad piacra lépés mellett fontos szerepet szántak az ipari, pénzügyi és technikai együttműködésnek, valamint a szabad tőkeáramlásnak is. Mivel a négy egyezmény alapvetően ugyanazokra a területekre koncentrált, alkalmasnak találtam arra, hogy az EU-tól leginkább függő fekete-afrikai országokban bekövetkezett gazdasági hatásokat megpróbáljam empirikus úton is elemezni. Ehhez egy saját módszert dolgoztam ki, melynek során azt vizsgáltam, hogy a Loméi Egyezmények beavatkozási területei és céljai alapján kiválasztott hat, kizárólag gazdasági jellegű mutató esetében hogyan alakult az egyezmények előtti és utáni időszak adataira illesztett trendegyenes meredeksége. Így – a mutatókat és a vizsgált országcsoportot tekintve – az empirikus vizsgálat tovább ment a szakirodalomban található elemzéseken.

Az elvégzett vizsgálat során tapasztalt kedvezőtlen tendenciák alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az egyezmények alacsony hatékonysággal működtek. Ezt támasztja alá az is, hogy az egyezményeket aláíró fekete-afrikai országok többsége még mindig a legkevésbé fejlett országok közé tartozik – annak ellenére, hogy nagy részük már az első, 1975-ös Loméi Egyezményt is aláírta.

URBÁN ANDRÁS
III. évfolyam
ZOLTÁN TAMÁS
Végzés éve: 2008
Gazdálkodási Szak és Közgazdász-gazdálkodási Szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Konzulensek: Dr. Györfi László
egyetemi tanár
Dr. Ormos Mihály
egyetemi docens

Determinált siker?
Modern portfólió-kezelési stratégiák

Determined success?
Modern portfolio management strategies

A logoptimális portfólió-elmélet matematikai bizonyítását, valamint empirikus vizsgálatait követően még mindig nem kaptunk választ arra a kérdésre, hogy a stratégia alapján várható hozam mennyivel haladja meg a pénzügyekben egyszerűen csak egyensúlyinak nevezett várható hozamot. E tanulmány alapjául szolgáló kutatás alapvető célja, hogy a matematikailag kedvező tulajdonságok bemutatásán túl olyan empirikus igazolását is adja a logoptimális stratégiának, amely annak létjogosultságát igazolja. A dolgozatban bemutatott legfontosabb eredmények, hogy elsőként alkalmazunk pontos költségszámítási eszközt, amely lehetővé teszi, hogy a stratégiák közvetlenül, a nagy jelenetősséggel bíró tranzakciós költségtényező elhagyása nélkül összehasonlíthatóak legyenek a klasszikus módszerekkel. A logoptimális portfólióelméletben szintén újdonság erejű, hogy az empirikus kísérletek során megfigyelt hozamokat a kockázat tükrében értékeljük, és a Tőkejavak Árazódási Modelljén alapuló módszerekkel igazoljuk a kereskedési stratégiában rejlő arbitrázs lehetőségét. Az empirikus vizsgálatokhoz a Dow Jones Ipari Átlagot 2005. decemberében meghatározó részvények hozam-adatai kerültek felhasználásra.

URBÁN ANNA
URBÁN JUDIT
IV. évfolyam
Idegenforgalom – szálloda szak
HARSÁNYI JÁNOS FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Jandala Csilla
főiskolai tanár

Épített emlékek turisztikai hasznosítása

Utilization of built stuctures in tourism

Az épületek, épített emlékek mindig nagy hatással voltak mind a környezetükben élőkre, mind a kíváncsiskodó turistákra. Turisztikai hasznosításuk, egyre gyakoribb.

Pályamunkánk témája az „Épített emlékek turisztikai hasznosítása". Munkában egy egymáshoz közeli, Budapest VI. kerületében található épület és egy utca múltjával, közelmúltjával és főképpen jövőjével, fejlesztésével, turisztikai célokra történő hasznosításával foglalkozunk, nevezetesen a Dreschler Palotával valamint a Hajós utcával.

A Palota elképzelésünkben rendezvények, kiállítások, különleges események befogadója, némi fűszerezéssel, például egy „Edgar Allan Poe Horror Múzeummal" vagy a „Meg nem valósult tervek" kiállításával.

A Hajós utcát szerintünk jobban fel lehetne virágoztatni egy alapítvány, egy speciális iroda létrehozásával („HUA-Boa"), mely különböző ötletgazdag projekteket támogatna, például az „Ope-rock Tető kialakítását. Pályamunkánkban felosztottuk az utcát ún. „3+1 régióra", melynek keretében leírjuk további fejlesztési ötleteinket.

URBÁN ERIKA
Végzés éve: 2008
Idegenforgalmi és szálloda szak
Apáczai Csere János Kar
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Darabos Ferenc
főiskolai docens

Győr-Pér repülőtér működésének fejlesztése idegenforgalmi szempontból

Operational development of Győr-Pér Airport from touristic aspect

Napjaink egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata a légi közlekedés, amely fontos szerepet tölt be az országok gazdaságában. Szerepe a világ turizmusában kiemelkedő; a légi személyszállítással a távolságok lecsökkentek az országok és kontinensek között pénzt és időt megtakarítva az embereknek. Évről-évre egyre nagyobb a légi forgalom; egyre több légi folyosó nyílt és a repülőterek is kapacitásgondokkal küzdöttek. Európában és hazánkban is számos repülőtér-beruházásról hallani. Jelenleg is folyamatban van a Budapest-Ferihegy felújítása.

A légi forgalommal kapcsolatban először mindenkinek az országok legnagyobb repülőterei jutnak az eszébe. De mi a helyzet a regionális repülőterekkel? Magyarország szerencsés helyzetben van, rengeteg regionális repülőtérrel rendelkezik, melyek közül az utóbbi években elkezdtek fejleszteni néhányat. A legtöbb regionális repülőteret sportolási célokra használják, de vannak köztük nagyobb nemzetközi forgalmat is lebonyolító légi kikötők. Ilyen regionális repülőtér például a Győr-Pér repülőtér.

Dolgozatomban bemutatom a Győr-Pér repülőtér adottságait, infrastruktúráját és lehetőségeit egy kereslet- és egy kínálatelemzés levezetésével, valamint egy Swot-analízis bemutatásával. A továbbiakban megvizsgáltam a Nyugat-Dunántúli régió adottságait és elemeztem, hogy a Győr-Pér repülőtér hogyan tudja, illetve tudná „szolgálni" a régió turisztikai növekedését.

A napjainkban dúló gazdasági válság sajnos nem kerülte el a légi közlekedés ágazatát sem, sőt, talán az összes gazdasági ágazat közül ezt érte leginkább a recesszió. Egy fejezetben levezettem, hogy hogyan alakult ki a válság és hogyan hatott a légi közlekedésre a világban, valamint Magyarországon milyen hatással volt, illetve lehet a légi közlekedésre.

VARGA KRISZTIÁN
Végzés éve: 2008
Gazdasági informatika szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Fehér Péter
egyetemi adjunktus

Információtechnológia a katasztrófamenedzsmentben

Information technology in disaster management

Katasztrófa. Naponta halljuk ezt a szót a híradóban, olvassuk az újságban, és nem is tudjuk igazán, mit jelent. A legtöbb ember a katasztrófákat mint távoli, látványos eseményeket szemléli, és ideális esetben élete során egyszer sem kerül közelebb ezen eseményekhez.

Dolgozatomban áttekintem, hogy menedzselhető-e (irányítható, befolyásolható-e) valami, mely sok esetben rajtunk kívül áll, nem emberi mulasztásból vagy cselekedetből következik be. Vizsgálni fogom, hogy a katasztrófamenedzsment során mely résztevékenységek támogathatóak informatikai eszközökkel, illetve a támogatás milyen szinten kell, hogy megtörténjen. Áttekintem az Európai Unió lezárt és folyó kutatásait, majd azonosítani fogom ezen kutatások fő területeit, kitérve a nem kellő mértékben vizsgált részekre is. Dolgozatom végén pedig javaslatot adok fejlesztési lehetőségekre és egy komplex megoldásra, melyen keresztül jól láthatóvá válik, hogy milyen fejlődési lehetőséget látok az informatikai eszközök alkalmazásában a katasztrófamenedzsment területén.

A környezet- és katasztrófamenedzsment informatikai támogatásának vizsgálata Magyarországon még új tudományterületnek minősül, a téma nemzetközileg sem rendelkezik nagy mennyiségű elismert szakirodalommal. Forrásaim nagy része ezért internetes beszámoló, konferenciaanyag, vagy pályázati beadvány lett.

Dolgozatomban a téma vizsgálatának kezdő lépéseit teszem meg, áttekintő és kitekintő jelleggel vizsgálom a témát.

VARGA MÁRTON
IV. évfolyam
Közgazdasági szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Mizik Tamás
egyetemi adjunktus

A lokális élelmiszer-ellátási rendszer közgazdasági elemzése

The Local Food System

A tanulmány a lokális élelmiszerellátási rendszer bemutatásával és közgazdasági elemzésével foglalkozik. Feltevésem, hogy a struktúra elsődleges előnyei nem a zsurnalizmus által kiemelt egészséges táplálkozás intézményéből, hanem a közösség megtartó erejéből fakadnak. A rendszer szereplőinek és megjelenési formáinak ismertetése után a közgazdaságtudomány eszköztárával elemzem annak társadalmi hasznosságra gyakorolt hatásait. Tárgyalom az élelmiszerellátás decentralizációjának előnyeit és hátrányait, majd egy absztrakt modell segítségével alátámasztom, hogy létezhet olyan lokális élelmiszeripari koncentráció, amely maximalizálja a közösség tagjainak jólétét.

VARGA MELINDA
I. évfolyam
Gazdálkodási és menedzsment szak
PFSZK-ZI
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulensek: Balázsné Lendvai Marietta
főiskolai tanársegéd
Lambertné Katona Mónika
főiskolai adjunktus

Diák munkavállalási lehetőségek – Fókuszban a zalaegerszegi piac

Student job opportunities, with a focus on the Zalaegerszeg market

A Diák munkavállalási lehetőségek – fókuszban a zalaegerszegi piac című dolgozatom segítségével egy részletesebb bemutatást kívánok adni a munkaerőpiac e kevésbé ismert szegmenséről.

A téma kiválasztásában fontos szerepet játszott az, hogy jómagam is vállalok diákmunkát. Szomorúan tapasztaltam, hogy viszonylag kevés információ, illetve kutatási eredmény áll rendelkezésünkre e témában. A diákmunka igen „gyerekcipőben" jár, a munkaerő-piaci szereplők igen sajátos módon viszonyulnak a fiatalok munkavállalásához.

Dolgozatom legfőbb célkitűzése, hogy a diákmunka témakörét feldolgozzam a legfontosabb tudnivalók áttekintése révén, – törvényi előírások, rendeletek – bemutassam a diákszövetkezetek tevékenységét – elsősorban zalaegerszegi vonatkozásban -, valamint kutatásokat végezzek a munkaerőpiac ezen szegmensének szereplői körében. Ezek két síkon mozognak: egyrészt kérdőívekkel a potenciális diák munkavállalók attitűdjeit, döntési alternatíváit vizsgálom, valamint a diákszövetségekről kialakult véleményüket igyekszem feltárni. Másrészről pedig a zalaegerszegi diákszövetségek vezetőivel készített interjúkból a szövetségeknek a működését, céljait, és elvárásait mutatom be a SWOT-analízis segítségül hívásával.

A két fél – diák munkavállalók és a diákszövetségek vezetői – véleményét összehasonlítom, és ezek alapján a hiányosságokat, illetve a fejlesztési javaslatokat tárom fel.

A dolgozatomban kitérek arra is, hogy milyen személyes tapasztalataim, benyomásaim vannak a diákmunkát alkalmazó cégekről, illetve az általam végzett munkákról.

VARGA TAMÁS
Végzés éve: 2008
Business Programmes in English
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Kia Golesorkhi
egyetemi óraadó

„Életstílus-menedzsment" és a szervezeti hatékonyság

„Lifestyle management" and organisational effectiveness

A kutatás célja, hogy megvizsgálja egy angol központú, családi tulajdonban lévő rozsdamentes acélipari KKV menedzsment módszereit, két fő megközelítéssel. A) Megtalálni a kapcsolatot a menedzsment módszerei és a cég rövid- valamint hosszútávú sikere között, ill. B) hogy összefoglalja a kutatás megállapításait, s ennek segítségével javaslatokat tegyen a jövőbeni hasonló esetek megsegítésére. A cég 50 éve folyamatosan növekszik és nyereséges, tehát elmondható, hogy nagyon sikeres.

A kutatás célja, hogy megvizsgálja, a jelenlegi helyzetből kiindulva fenntartható-e ez a sikeresség a jövőben is. Ha igen, mik azok az alapok, amelyek ezt a sikert szavatolják? Ezek az előnyök fenntarthatóak-e a jövőben is? Mire kell figyelni? A legfontosabb kérdés pedig, hogy a cég menedzsmentje mennyiben járul hozzá ehhez a sikerhez?

A dokumentum első felében a cég részletes elemzése kerül bemutatásra. Megvizsgálja a piaci feltételeket, a közelmúlt változásait, feltérképezi a cég szervezeti felépítését, s a menedzsment módszerét, az ún. „életstílus menedzsmentet". A vizsgálat eredményeit egy kérdőív támasztja alá, melyet a cég ügyvezetője töltött ki.

A kutatás megállapítja, hogy a cég nagyon hatékony, de sok esetben a hatásosság hiányzik, hisz vannak olyan elemei a működésnek, melyben a cég vezetésének fejlődnie kell. Ezek az elemek a következőek: teljesítmény-monitoring és értékelés a leányvállalatok esetében, stratégiai tervezés és szervezeti felépítés.

A cég kevésbbé jól működő részei nem jelentenek közvetlen fenyegetettséget a cég mindennapi működésére, de hosszú távon a jövőbeni növekedés és hatékonyság kárára válhatnak.

VARGA VIKTOR
IV. évfolyam
Informatikus közgazdász szak
BUDAPESTI MŰSZAKI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Kadocsa György
főiskolai tanár

Szakkollégiumok tegnap és ma… No de holnap?!

Study of professional colleges happening yesterday and nowadays... but what about tumorrow?!

Magyarország felsőoktatásának egyik érdekes és sajátos színfoltját jelentik a szakkollégiumok. E szervezetek a tehetséggondozáson, tudásfejlesztésen és értelmiség nevelésen túl a hazai történelemben is számos jelentékeny ponton is hagyták ott kézjegyüket.

E munka úttörőnek számít több tekintetben is: A Szakkollégiumi Mozgalom közel négy-öt évtizedes történelme során nagyon heterogén szerezeti és fizikai formát öltöttek s eltérő fejlődésen mentek keresztül e mozgalom régi és ifjabb tagjai. E dolgozat arra vállalkozik, hogy egy rövid történeti áttekintés után megvizsgálja a napjainkban működő szakkollégiumokat, s egy erre alkalmas osztályozási és kategorizálási rendszer kidolgozásába kezdjen.

A munka harmadik részét egy 2006-ban alakult, több újítást és egyedi jegyeket is magába ötvöző fiatal szakkollégium alapítási körülményeinek és kihívásainak bemutatása jelenti, mely egy olyan kísérleti recept lehet, ami modell értékkel bírhat más, hasonló törekvések számára.

A Szakkollégiumi Mozgalom egészét tekintve nagy kihívást jelent a közeljövőben a Bologna-i rendszer bevezetése és az általa állított új kihívások melletti sikeres működés fenntartásának kérdése mellett talán már az egyes szervezetek puszta fennmaradása is. A három nagy rész pilléreire támaszkodva a záró fejezet e kérdésben igyekszik valamennyit előre látni.

VARGA VIVIEN
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodás szak
SZOLNOKI FŐISKOLA

Konzulens: Sájer István
főiskolai adjunktus

A lízing elmélete és gyakorlata

Theory and Practice of Lising

A lízingelés egyre elterjedtebb finanszírozási és beruházási forma ma Magyarországon. Népszerűségének az oka, hogy kedvező finanszírozási lehetőségek, önerő nélküli konstrukciók, eszközök széles választéka várja az ügyfeleket, a bankoknál és lízingtársaságoknál.

Dolgozatomban főleg a kis- és középvállalkozások lízingelési lehetőségeivel foglalkozom, azon belül is a gépjármű finanszírozási lehetőségekkel, mivel hazánkban a legnagyobb arányt a gépjármű lízing képviseli. Azonban a piac szélesedésével már nemcsak a gépjármű lízinggel kell számolnunk, megjelennek a gépek, berendezések és különböző eszközök a lízingpiacon.

A lízing elterjedését és fontosságát bemutatva, fontosnak érzem annak tisztázását, hogy mi is a lízing lényege és funkciója. Megjelenésének oka az volt, hogy a beruházások tőkeszükséglete igen gyakran meghaladta a rendelkezésre álló forrásokat, vagyis valamilyen kiegészítő finanszírozási forrásra volt szükség. A hitelezők számára biztonságos megoldást nyújtott ez a koncepció, mivel a lízingelt dolog tulajdonjogát megtarthatták és e mellett nem kellett viselniük a tulajdonost terhelő kockázatokat. Mert hiszen, a lízingelő számára nem is az a fontos, hogy a lízingelt dolog tulajdonjoga rá szálljon, hanem az, hogy a lízingelt dolog üzemeltetése révén profitra tegyen szert. A lízingelt vagyontárgy kitermeli a használati díját és ezen felül még a többletnyereséget is. E mellett fontos érv lehet a vállalkozók számára, a különböző országokban a lízinghez kapcsolódó adókedvezmények.

A lízing megfogalmazása és csoportosítási lehetőségei is nagyon sokfélék lehetnek. Ez a rész meghatározó szerepet tölt be dolgozatomban, mert fontosnak tartom a lízing különböző területeinek bemutatását.

A dolgozat befejezését követően úgy érzem sokat tanultam, a lízing szerepéről és fontosságáról. A lízingről összegzésként pedig annyit, hogy szerintem egy nagyon érdekes üzleti forma és remélem dolgozatom által jobban meg tudom ismertetni mindazokkal, akik elolvassák tanulmányomat.

VARGHA GYÖRGY DOMOKOS
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Szabó Zsolt Roland

Aki keres, talál!
"Webkettes" vállalatok stratégiai lehetőségei Magyarországon

Whoever seeks, shall find!
Strategic opportunities for „web 2.0" companies in Hungary

Web 2.0. Kevés vitatottabb téma merül fel az internetes társadalomban az elmúlt időszakban a fogalom hallatán. A webkettő lehetőséget ad a tömeges együttműködésre, lebontja a korlátokat a kommunikáció és önszerveződés előtt - vélik egyesek; mások felfújt marketingkampányt sejtenek a hype mögött. Vajon milyen üzleti lehetőségek rejlenek valóban a webkettőben? És milyen stratégiai tényezőket kell figyelembe venni egy webkettes vállalkozásnak ahhoz, hogy sikeres lehessen? Dolgozatom ezekre a kérdésekre keresi a választ.

VASS VERONIKA
IV. évfolyam
Kereskedelmi szak
MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

Konzulens:Dr. Gulyás Gábor
főiskolai docens
Dr. Sas István
főiskolai tanár

Amikor a kis hal eszi meg a nagyot

When the small fish eats the big fish

Kutatásom célja elsődlegesen az volt, hogy feltárjak, s bemutassak néhány olyan ötletet, melyek segítségével ki lehet tűnni az óriási reklámzajból, s amelyekkel a kishalak meg tudják enni a nagyokat. Főként a gerillamarketinget és egyes irányzatait szerettem volna szemléltetni, de kitértem a keresőmarketingre, keresőoptimalizációra is, hiszen ezek is nagyszerű fegyverek ahhoz, hogy észrevegyenek minket, kis vállalatokat.

A gerillamarketing a hagyományos marketing ellen alkalmazott taktika, mely során egy jól ismert terület adottságait próbálják kihasználni. A célcsoportra összpontosítva, a fogyasztók nagyobb csoportjait próbálja elérni, s az ő közvetítésükkel éri el a céljait a szóbeszéd és az elektronikus kommunikációs csatornák (elsősorban az internet) felhasználásával.

Négy fő irányzata: vírusmarketing, "szájhagyomány" marketing ("Word of mouth" vagy „Buzz” marketing), astroturfing (álfogyasztói-csoportok bevetése), ambient marketing.

A másik téma, melyet megemlítek dolgozatomban, a keresőmarketing. Sokan összekeverik a keresőmarketinget a keresőoptimalizációval, ezért ezek különbségére is kitérek.

A feladat elkészítéséhez az interneten és a szakmai folyóiratokban találtam a legtöbb forrást, hiszen könyvet magyar nyelven nem igazán adtak ki ebben a témában.

Munkám során több statisztikai adattal is szemléltettem, hogy hogyan viszonyulnak az emberek a reklámokhoz, mit gondolnak róla, s mit várnak el tőle.

Valószínűleg a jövőben a szabályozás gátat szab a szárnyaló kreativitásnak, de biztosra semmit sem mondhatunk. Még az is lehet, hogy évek múlva a planktonok eszik meg a kishalakat. Amit tudunk, az az, hogy a nagyhalak még megpróbálnak „visszavágni”.

VAS ZSÓFIA BOGLÁRKA
Végzés éve: 2008
Közgazdász-gazdálkodási szak
Gazdaságtudományi Kar
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Lengyel Imre
egyetemi tanár

A közelség szerepe az IT-klaszterek kialakulásában (Szegeden és vonzáskörzetében)

Role of Proximity in Information Technology Clusters (in Szeged and its subregion)

A tudásalapú gazdaság fejlődésének motorját jelentő klaszterek napjainkra a globális verseny új alapegységeivé váltak. A tudásteremtő tevékenységekkel foglalkozó vállalatok földrajzilag koncentrálódnak és a helyi tudás túlcsordulásából (spillover) származó előnyök kihasználására törekednek. Az 1990-es évektől a modern informatikai és kommunikációs eszközök megjelenésével az információ és a tudás terjedésének új csatornái jöttek létre, lehetővé téve a földrajzi távolságtól független sikeres együttműködések kialakulását. Ennek hatására a vizsgálatok egyértelműen kimutatták, hogy a tudásalapú kapcsolatok létrejöttét befolyásoló tényezőket nem elegendő csak a földrajzi térben vizsgálni, hanem szükség van a partnerekre jellemző közös nyelvezet, ismeretek, szokások, kulturális háttér, az ún. szervezett közelség elemzésére is. A tudásalapú tevékenységeknél megfigyelhető közelség eltérő típusai a klaszterek elemzésében is újfajta vizsgálati lehetőségeket jelentettek.

A közelség új dimenzióira épülve szoftveripari klaszterek jöttek létre a kevésbé fejlett országokban is. Szoftveripari klaszter fejlesztésére Szegeden és vonzáskörzetében is lehetőség nyílik, ahol a meglévő szoftveripari vállalatok és a város adottságai (az egyetem, a tudásbázis, az évente megújuló szakképzett munkaerő és az informatikai képzés) kimagasló feltételeket biztosítanak ennek kialakításához.

Dolgozatunkban külföldi IT klaszterek tanulmányozásával alátámasztottuk a földrajzi közelség fontosságát, egyúttal empirikus vizsgálatok alapján igazoltuk a szervezett közelség jelentőségét. A szegedi szoftveripari vállalatok közötti földrajzi és szervezett közelség jellemzőinek vizsgálatára statisztikai adatokat és a közelség összetett vizsgálatát szolgáló, általunk elkészített vállalati kérdőíves felmérés eredményeit dolgoztuk fel. A vizsgálatból egyértelműen igazolódott, hogy Szegeden és vonzáskörzetében indokolt egy szoftveripari klaszter kialakítása. Részletesen megvizsgáltuk a potenciális klaszter további megerősítésének feltételeit, és rávilágítottunk egy tudatos fejlesztési stratégia kiépítésének szükségességére is.

VASVÁRI TAMÁS
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Schepp Zoltán
egyetemi docens

Önkormányzatok kötvényfinanszírozása és a felmerülő kockázatok kezelése

Bond issues of the local governments in Hungary and the related risk management

Az elmúlt évek során az önkormányzati hitelállomány lényeges bővülésen ment keresztül. A hitelintézetek egy olyan elfeledett instrumentumot poroltak le és helyeztek újra használatba, ami – megfelelő szabályozás hiányában – szabad kezet adott a sok tekintetben lekötözött önkormányzatoknak. Az önkormányzati kötvények reneszánszával a szubnacionális közszféra korábban elképzelhetetlen konstrukciós megkötések nélkül juthat relatívan olcsó forráshoz.

Dolgozatomban az önkormányzati kötvények magyarországi tapasztalataival foglalkozom. A kötvényfajták általános ismertetése során folyamatosan tárom fel a hazai szabályozás illetve tapasztalat nyújtotta kereteket, és – ahol ez szükséges – saját véleményemmel próbálok gondolatébresztő javaslatokat megfogalmazni.

Központi témám, a kockázatok kezelésének ismertetéséhez elengedhetetlen volt az elmúlt két év „kötvényrobbanását” elemezni, ok-okozat relációban összehasonlítani a felfutás első hónapjaiban tapasztalt viselkedést a közelmúlt pénz- és tőkepiaci válság során felmerülő változásokkal.

A dolgozat sarkalatos kérdéskörei közé tartozik a fedezet, és a megfelelő szaktudás. E két fogalom rendre a megoldás a hitelintézetek és az önkormányzatok kockázati kitettségének kezelésére. Ugyanis a régi-új hiteleszköz a piac torz működése és az önkormányzatok számára ismeretlen pénzpiaci mechanizmusok miatt jelentős kockázatpotenciált is hordozhat. Az adósságállomány kielégítő kezelése viszont jelentős hasznot is hozhat, és előfordulhat – kedvező piaci környezetet feltételezve -, hogy az önkormányzat hozamot realizál a kötelezettségein.

Dolgozatomban e területek részletes elemzése után a Baranya Megyei Önkormányzat esettanulmányán keresztül mutatok be egy tipikus, a problémákat is szemléltető kötvénykibocsátási és kockázatkezelési folyamatot.

VATAMÁNY BELLA
II. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Lukács Edit
egyetemi adjunktus

Nők a vezetői székben – Minden sikeres nő mögött önmaga áll

Women in management – Behind every successful women there is only herself

Miért pont mi, nők? Megírandó dolgozatom a nők helyzetéről a gazdaságban, a mai társadalomban, valamint a vezetésben témakörökből fog összeállni. Érdekesnek tartom e téma feltárását, hiszen a XXI. században már elengedhetetlen részévé vált életünknek a gyengébb nem tagjainak szerepvállalása.

Beadandóm első szakaszában bemutatom a vezetés elméleti hátterét: értelmezését, különböző elméleteit, a vezetői szerepet, valamint prezentálni fogom, hogy valójában milyen is egy sikeres vezető, egy sikeres nő és mi a siker ára. Részletesen ismertetem a nők kapcsolatát globalizálódó világunkkal, majd leírom, hogy miként válhat gördülékenyen összeegyeztethetővé a karrier a családdal.

Ahogy azt a cím is mutatja, egy összefoglaló képet szeretnék nyújtani a nők munkaerő-piaci helyzetéről napjainkban, az Európai Uniós országokban, Magyarországon, és a versenyszférában egyaránt. Jellemzem a női vezetők fontosságát, a szerepváltozások korának védjegyeit, a női esélyegyenlőség eredményeit, illetve a vezetők sorsát az Európai Unióban érvényesülő tendenciák és követelmények szorításában. Reprezentálom a foglalkoztatás rugalmasságának különbségeit és hasonlóságait az EU és Magyarország között. Feltárom a nők munkaerő-piaci pozíciójának meghatározó tényezőit, a nők gazdasági részvételét, munkavállalási és családi nehézségeit. Az utolsó fejezetben részletesen elemzem kérdőíves kutatásom, illetve interjúim eredményeit, melyeket női és férfi vezetőkkel készítettem, konzekvenciát vonok le, valamint ismertetem felállított hipotéziseim helyességét.

Remélem, dolgozatom egy még világosabb, érthetőbb képet tud majd adni a nők sorsáról, mai világunkban.

VÁLYI-NAGY TAMÁS
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Lukács Edit
egyetemi adjunktus

A borotva és az innováció

The razor and the innovation

A dolgozat célja bemutatni a borotva fejlődésének folyamatát és a jelenlegi tendenciákat. A kutatásból kiderül, hogy milyen hosszú idő kellett ahhoz, hogy a borotva elérje jelenlegi formáját. A dolgozat kettős felépítésű, áll egy elméleti összefoglalásból az innováció témakörében, illetve egy, a borotva piacának elemzéséből, valamint fogyasztói vélemények kiértékeléséből. A témaválasztás legfőbb motiválója az aktualitás volt, hiszen az utóbbi években nagyon előtérbe került a borotva piac. Ezt a „sikert" a sorozatos innovációk és újítások tették lehetővé. Ezt próbálom meg a fogyasztók nézőpontjából is bemutatni, egy kérdőíves lekérdezés eredményeivel. Alapvetően két hipotézist állítottam fel a vélt fogyasztói szokásokra alapozva. Az első, miszerint a fogyasztók túlnyomó többsége a megbízhatóságra alapozza vásárlását; a másik pedig, hogy a reklámok jelentős hatással vannak a döntés kimenetelére.

A dolgozat első része elméleti oldalról közelíti meg az innovációt, mint a fejlődés mozgatórugóját. Kifejtésre kerülnek az innováció eltérő értelmezései, majd az innovációs típusok. Ezek közül előtérbe helyezem a termék-innovációt, hiszen ez áll szoros kapcsolatban a témával.

A második fejezet a borotva piacát taglalja. A terméktörténeti összefoglaló után a Porter féle öt versenyerő modell segítségével próbálom bemutatni a piaci tendenciákat, az egymással versenyző vállalatokat és helyettesítő termékeket. Ezek után kerül sor a legfontosabb „erő"a fogyasztói oldal bemutatására. Kérdőíves formában 100 elemű minta került megkérdezésre a szokások, vélemények felderítése céljából. Két hipotézist állítottam fel, melyek már említésre kerültek. A felmérés eredményeit elemezve megerősítő, illetve cáfoló válaszokat kaptam. A megkérdezettek ugyanis igazolták azt, miszerint a megbízhatóság alapvető fontosságú a termékek vásárlásánál, viszont cáfolták, hogy a reklámok jelentős befolyással bírnak ezen szituációkban.

A dolgozatot a piacelemzési részben bemutatottak, valamint a kérdőíves megkérdezés tapasztalatainak összegzésével zárom.

VÁRALJAI GYÖRGY TAMÁS
II.évfolyam
Gazdálkodás és menedzsment szak
Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Dr. Sági Judit
főiskolai docens
Vartus Gergely
óraadó tanár

Gazdasági világválság

World economic crisis

Napjaink közéletének talán legaktuálisabb és egyben legfontosabb problémájának elemzésére vállalkozunk dolgozatunkban. Úgy gondoljunk a kialakult helyzet illetve a recesszió további következményei mindannyiunk életét befolyásolja valamilyen formában, ezért fontos, hogy minél részletesebben megismerjük a folyamatok hátterét, szembesüljünk az elkövetett hibákkal és megvizsgáljuk mi várhat ránk a jövőben.

Választ keresünk dolgozatunkban több a témakörben sokakban felmerült kérdésre, ezek közül néhány a teljesség igénye nélkül: Meddig tarthat a jelenlegi recesszió? Milyen változások fognak bekövetkezni a hazai pénzügyi rendszerben? Hogyan érinti az egyes állampolgárokat a válság?

Dolgozatunk első részében röviden bemutatjuk az 1930-as évek válságát, valamint az akkori és a mai folyamatok közötti lehetséges párhuzamokat vizsgáljuk. A továbbiakban részletesen áttekintjük az immáron világszintűre emelkedett pénzügyi-gazdasági válságot kiváltó okokat. Ezek után megvizsgáljuk milyen fő állomásai voltak a válságnak. A hazánkat terhelő következményekkel részletesen foglalkozunk majd a jövőben várható gazdasági – társadalmi folyamatokat vesszük górcső alá.

Kutató munkánk mintegy lényeges elemeként dolgozatunkhoz, különböző országokban élő emberek véleményét fogjuk csatolni a válságról, melyeket egy – egy kis interjú keretében ismerhetünk meg. Interjú alanyaink különböző végzettségű, foglalkozású és életkorú emberek. Véleményünk szerint így kaphatunk teljes és hiteles képet e fontos témában.

VERECKEY RITA VIKTÓRIA
IV. évfolyam
Gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dabasi Halász Zsuzsanna
egyetemi adjunktus

Munkaerő-piaci elképzelések felmérése a „diszes" fiatalok körében

Analysis of the labour market conceptions among „diszes" young adults

Témaválasztásom speciális területet érint, mint leendő közgazdász szívesen segítenék a társadalom leszakadó „marginális" csoportjainak. Ez egyrészt abból ered, hogy alapvetően értéknek tekintem a segítést, az együttérzést, másrészt meggyőződésem hogy a segítség kifizetődőbb mindannyiunk számára, mint a könyörület illetve a sajnálat.

Megítélésem szerint a diszlexia inkább neurológiai oldalról kutatott, a társadalom által kevéssé ismert illetve elismert fogyatékosság, és a munkaerőpiaci gazdasági aspektusait tudomásom szerint hazánkban nem kutatják. Munkám közben érdekes információkra bukkantam, hogy az embereknek 10-15 százalékát érinti. Dolgozatom első részében bemutatom a magát a diszlexia problémakörét. A fogyatékosok munkaerőpiaci megítélése különböző nemzetgazdaságokban más és más. Többféle felmérés is készült, kifejtem és elemzem, mind Magyarországi mind az EU 25 területén végzett felmérések eredményeit.

Napjainkban a munkavállalás területén az idegen nyelv ismerete fontos tényező. Megvizsgáltam egy kutatás eredményeit, amely az idegennyelvtanárok diszlexiásokról alkotott véleményét mérte fel.

A diszlexiások munkaerőpiaci lehetőségeit különféle gazdasági szempontok szerint elemeztem, valamint számításokat végzetem arra is, hogy mennyi haszna származhat az államnak abból, ha egy diszlexiásnak sikerül a munka területén elhelyezkedni és nem kerül a különféle támogatásokra szorulók közé.

Primerkutatást végeztem két városban, Miskolcon és Győrött a diszlexiás fiatal, érettségi előtt állók körében. A fiatalok mellett kiterjesztettem a megkérdezést szüleikre. Az eredmények igen változatosak lettek, és területi hovatartozás szerint jelentős eltérések születtek, melyek gazdasági, szociális, kulturális és demográfiai okokra vezethető vissza. Dolgozatom - bár a minta nem tekinthető reprezentatívnak az egész országra kiterjeszthetően- jól érzékelteti, hogy bár a diszlexiások közül sokan még mindig marginalitásba szorulnak, vannak lehetőségek is, és talán egyszer mindannyian egyenlő eséllyel indulunk a munkaerőpiacon.

VÉGH KLAUDIA KATALIN
Végzés éve: 2008
Közgazdász gazdálkodási szak
SZENT ISTVÁN EGYETEM

Konzulens: Dr. Borszéki Éva
egyetemi docens

A befektetési alapok mint megtakarítási formák elemzése, értékelése

Analysis and evaluation of Investment Funds as the way of saving

Napjainkban egyre fontosabb problémákat vet fel Közép-Európában a modern kor újfajta analfabetizmusának tekinthető alacsony pénzügyi kultúra. Hazánkban is a gazdasági fejlődés egyik fokmérőjévé vált a pénz és tőkepiac fejlettségi szintje. A népesség gondolkodásmódja átalakulóban van. Egyre nő a súlya az öngondoskodásnak és az életpálya tervezésnek. A háztartások egyre jelentősebb hányada érdeklődik a befektetési eszközök szélesebb köre iránt, bár a magyar lakosság befektetési hajlandósága közepesnek mondható és jellemzően kockázatkerülő.

Dolgozatom célja, a befektetési alapok, mint egy viszonylag új, a magyar lakosság körében még nem elterjedt befektetési alternatíva bemutatása. Ismertetem a befektetési alapokat, ezek típusait összehasonlítom, előnyeit és hátrányait bemutatom. Részletesen elemzem a 2008 első félévében működő befektetési alapokat, ezen belül azokat, amelyek ma is elérhetőek, és min. 10 éves idősorral rendelkeznek. Az elemzés során a nettó eszközérték és hozam közötti korrelációt vizsgáltam, ennek alapján csoportokat alakítottam, amelyeket piaci részesedésük, az összes nettó eszközérték és a súlyozott átlaghozam szerint értékelek. Célom a kialakított csoportok viselkedésére magyarázatot találni és ezáltal következtetéseket levonni azok jövőbeni lehetséges alakulására. Ezt követően a 33 befektetési alap klaszteranalízisét végeztem el, melynek során 3 klasztert alakítottam ki. Megállapítottam, hogy a 10 éves idősor adatai igazolják, hogy az adott alapok befektetési politikája, amit az alap létrehozásánál (azaz min. 10 évvel ezelőtt) határoztak meg, hatékonyan működik, és eléri a befektetési célokat, bizonyítva ezzel, hogy a befektetési alapok egy viszonylag biztonságos befektetési alternatívát jelentenek, ez magyarázza a befektetési piacon való sikerét is.

VIZNER ALEXANDRA
II. évfolyam
Turizmus – vendéglátás szak
BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA

Konzulens: Magyar Márton
főiskolai tanársegéd

Az esztergomi Prímás-sziget hasznosításának vizsgálata

The investigation of the exploitation of the Prímás- island in Esztergom

Az általam választott téma célja az, hogy megmutassam, mennyire fontos a megújulás, a fejlesztés, a szolgáltatások bővítése még egy ilyen történelmi városban is.

Úgy gondolom, jó irány a város számára, hogy a Bazilikán – ami kétségkívül semmihez sem fogható vonzerő – kívül mással is ide csalják az embereket.

Az esztergomi Prímás sziget a város szívétől néhány méterre a Duna és Kis- Duna között helyezkedik el. Adottságainak és a fejlesztéseknek köszönhetően széleskörű idegenforgalmi kínálatot lehet kialakítani, ezeket illetve saját fejlesztési és értékesítési ötleteimet szeretném bemutatni e dolgozat segítségével.

Kérdőíves felméréssel vizsgálnám a keresleti oldal érdekeltségét a téma iránt, igazodva vagy cáfolva ezzel, hogy Esztergom még mindig jelentős vonzerő a belföldi turizmusban.

Esztergom hosszú időn át király város volt, az ország központja, remélem most egy jó úton indult el afelé, hogy az idegenforgalom egyik központja lehessen régi és új turisztikai termékeivel.

VONA MÁTÉ
IV. évfolyam
Közgazdász gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Kun András
egyetemi tanársegéd

Az emberi tőke és a szűrőelméletek összehasonlítása

Comparison of Human Capital and Screening Hypothesis

A dolgozatom célja az emberi tőke és a szűrőelméletek absztrakt modelljeinek bemutatása és összehasonlítása volt. A ’60-as ’70-es években kialakult két elméleti irányzat markáns állításai mindmáig vita tárgyát képezik. Az összehasonlító empirikus felmérések során talált összefüggések magyarázatára állítottam fel egy modellt a dolgozatban. A modellben Joseph Stiglitz-nek egy már létező modelljét bővítettem ki azzal, hogy egy olyan képességgel egészítettem ki, amely minden résztvevő számára, mind munkakereső, mind munkáltató, ismeretlen a munkába lépés pillanatáig, ezt neveztem a dolgozatban rejtett képességnek. A dolgozó termelékenységét a rejtett képességen túl, egy jelezhető belső képesség és egy tanult képesség határozza meg. A rejtett képesség felelős a fizetések egy szakmán belüli szórásért. A jelezhető képesség jelzésébe való intenzív befektetés relatíve magasabb várható jövedelmet eredményez. A tanulási befektetés biztos hozamokért felelős, de relatíve alacsonyabb jövedelemmel. Az egyén arra vonatkozóan hoz a modellben döntést, hogy adott oktatási kiadásoknak mekkora részét fekteti belső képesség jelzésébe és mekkora részét új képesség tanulásába.

A képesség kombinációk közötti választásra a kockázatos és biztonságos értékpapírok választására vonatkozó portfolió elméletet alkalmaztam. A modell felépítése során magyaráztam azokat az összefüggéseket, amiknek magyarázatát célul tűztem ki. Mivel azokat az empirikus kutatásokat, amik ezeket az összefüggéseket felszínre hozták nem az általam felvázolt modellnek a tesztelésére végezték el, így nem közöltek olyan adatokat, amik a teljesen biztos döntéshez szükségesek lennének.

A szakmák várható hozamainak, tehát az átlagbéreknek és a szakmán belüli szóródásának minél alaposabb felmérése lehet az elmélet igazolásának kulcsa. A három változó társadalmon belüli súlyaira is fényt lehetne deríteni a kutatás segítségével, és talán tisztázni lehetne, olyan régen zajló vitákat, mint például azok, amelyek az oktatás társadalmi hasznát övezik.

VÖLGYESI JUDIT GABRIELLA
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

Konzulens: Dr. Matolay Réka
egyetemi adjunktus

A fair trade magyarországi lehetőségei

The hungarian opportunities of fair trade

A méltányos kereskedelem, vagy ahogy a világban ismerik a fair trade, nem új keletű dolog sem Nyugat-Európában, sem az Egyesült Államokban. A mozgalom, amelynek fő célja az „Észak és Dél" távolodásából adódó déli termelők hátrányainak enyhítése, egyre több hívet szerez magának és egyre nagyobb piaci részesedést tud kihasítani. A méltányos kereskedelem hazánkban is megjelent évekkel ezelőtt, de a várt népszerűség és a termékek remélt sikere ez idáig elmaradt. Dolgozatomban elsősorban arra keresem a választ, hogy milyen okok miatt nem tudott a védjegy olyan gyors népszerűségre szert tenni, mint például Szlovéniában, és a hátráltató tényezők milyen részben adódnak a fogyasztói szokásokból, illetve milyen részben az őket piacra bevezetni kívánó szereplők hibáiból.

A dolgozat első részében a szabadkereskedelem hátrányait mutatom be, majd ezután a fair trade főbb jellemzőit, illetve helyzetét a világban és itthon. A magyarországi helyzetképhez hozzátartozik az a tény is, hogy a nyugati országok nem csak a méltányos kereskedelemben járnak előttünk, hanem a biotermékek piaca is jóval fejlettebb náluk. Az ökológiai gazdálkodásból származó termékek a magyar piacon is küzdöttek olyan problémákkal, mint amiket manapság a fair trade termékekkel kapcsolatban is kiemelnek, például a fogyasztók árérzékenysége, illetve a tudatos fogyasztók hiánya, ennek ellenére az ezredfordulót elhagyva egyre többen vásárolnak itthon is biotermékeket. A biotermékek magyarországi alakulásának vizsgálata, tehát számos tanulsággal szolgálhat a fair trade termékeknek is.

A dolgozat további részében a szakirodalom nyújtotta információkat tekintem át a méltányos kereskedelemmel kapcsolatban, majd a kvalitatív kutatással és azok elemzésével folytatom a tanulmányt.

A dolgozat végén célom, hogy a hátráltató tényezőket megvilágítva, olyan következtetéseket, illetve megoldási javaslatokat tudjak leszűrni, amik a jövőben a termékek sikeres piaci fellépését segítik.

WEBER ERIKA
III. évfolyam
Alkalmazott közgazdaságtan szak
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulensek: Dr. Varró Zoltán
egyetemi docens
Sándor Gergő
Pro-Feed Kft. munkatársa

Ellátásilánc-menedzsment a gyakorlatban – koordinációjának elemzése a Pro-Feed Kft.-nél

Supply chain management in the practice – analysis of coordination at the Pro-Feed Kft.

Az ellátási lánc menedzsment hazánkban a 90-es évek második felében terjedt el. Dolgozatom témája ennek kialakulása, elterjedése és eszközeinek lehetséges alkalmazási területei. A világon jelentős gazdasági változásokat és fejlődést észlelhetünk, melynek nagy szerepe van az ellátási láncok kialakulásában.

E változások hatását a Pro-Feed Kft. elemzése során mutatom be. Megfigyelhetjük, hogy a „szántóföldtől az asztalig" minden részfunkció figyelembe vétele elengedhetetlen, hogy végül optimális működéshez jussunk.

A FAO statisztikái alapján látható, hogy az állatállomány és a termőföldek mezőgazdasági kihasználtsága egyaránt csökken, a piacon résztvevő vállalatok száma viszont nő. Ezért is volt szüksége a Pro-Feed Kft-nek az ellátási lánc bevezetésére. Elemzésemből kiderül, hogy az alapvető probléma kezdetben az lehetett, hogy a szervezeti felépítés egyedi a családi jelleg miatt, a géppark hiánya viszont lehetőséget nyújtott az ellátási lánc kialakítására, utat nyitott különböző vállalatközi kapcsolatok kialakítására.

Vizsgálódásaimból látható, hogy a költségek, árak és profitadatok által a vállalat működését a visszavásárlásos modell némiképp hatékonyabbá teheti, gyakorlatilag a készletek megfelelő szinten tartásán kívül, az ellátási lánc egyéb eszközeit folyamatosan javuló tendencia mellett alkalmazza a cég. Az elmélet és a gyakorlat azonban nagyértékben eltér, így nem lehetséges egy megfelelő modell felállítása.

WEINER JÁNOS
V. évfolyam
Közgazdász-gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Farkas Ferencné Dr. Kurucz Zsuzsanna
egyetemi docens

Interim-menedzsment – Tanulmány az üzleti élet zsoldosairól

Interim management - Essay About The Mercenaries of Business

Ez a tanulmány bemutatja a menedzsmenttudományhoz kapcsolódó új jelenséget – az interim menedzsmentet. Mindenekelőtt a fogalom pontos definiálása volt a célom. A tanulmány bemutatja az interim menedzsment kialakulásának történetét, annak működési mechanizmusát, a szükséges személyes kompetenciákat. A tanulmány kitér az interim menedzsment és a szervezeti kultúra között kölcsönhatásra. Részletes összehasonlítást végzek a tanácsadókkal és az alkalmazottakkal a kompetenciákat és a költségeket egyaránt érintve. Gyakorló interim menedzserekkel készített interjúk és karrierutak bemutatásával válik az iparágról alkotott kép teljessé a tanulmányban.

Az interim menedzser olyan közép vagy felsővezető, aki az interim menedzsment szolgáltató közvetítésével vagy közvetlenül, határozott időre szerződve, konkrét jogosultságokkal és felelősséggel rendelkezve végzi el az előre meghatározott feladatot az adott szervezetnél.

Stabil vállalatok és kiszámítható menedzser karrierek már a múlté. Egy üzletág átlagéletkora – mielőtt eladják, összeolvad vagy átveszik – jelenleg hat-hét év. A vezérigazgatók szolgálati ideje négyről három évre csökkent, miközben a vállalati menedzsereké hét év körül van. Ez azt jelenti, hogy a menedzsment csapatoknak folyamatosan meg kell újulniuk. Ennek eredményeként az interim menedzser szerepe nélkülözhetetlenné válik.

Egyik oldalon állnak a vállalatok, melyek, ha versenyben akarnak maradni, folyamatosan alkalmazkodni kényszerülnek a változó környezeti feltételekhez. Ennek az alkalmazkodásnak a fő jellemzője a szakértelem és a gyorsaság. A megfelelő interim menedzser mindkettőt tudja biztosítani.

A gyakorlatból indult ki ez az értékes vállalatirányítási és emberi erőforrás eszköz, ezért úgy gondolom, elméleti rendszerezése hasznos, időszerű, és előre vetítheti a gyakorlat fejlődését.

ZÁDOR EDINA NIKOLETT
Végzés éve: 2008
Gazdasági agrármérnöki szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Pakurár Miklós
egyetemi docens

A vevőkiszolgálás elemzése és fejlesztésének lehetőségei a TRANS-SPED vállalatnál

Analysis and potential development of customer service at the TRANS-SPED Company

A 90-es években meginduló, rohanó világban egyre nagyobb számban nőtt a különböző méretű vállalatok száma, ennek köszönhetően a termékskála is kibővült. Megindult a vállalatok közötti verseny. Ennek függvényében nem elegendő csak a termékek gyártására fordítani a figyelmet, hanem a vevők minél magasabb fokon történő kiszolgálása helyeződik előtérbe. A vevőkiszolgálás vizsgálatát, elemzését a debreceni TRANS-SPED vállalatnál figyeltem meg.

A vevőkiszolgálás elemzésénél két vállalatot vizsgáltam. A VELUX KFT-t, amely tetőtéri ablakokat gyárt, illetve a TRILAK KFT-t, ahol festékgyártással foglalkoznak. Az elemzés alapjául szolgáltak a személyes interjúk, statisztikai adatok, grafikonok. Az elemzésből kitűnik, hogy amíg a TRILAK csak a késett kiszállítások kimutatását készíti el, addig a VELUX ezen felül, külön értékelést végez a vevőkiszolgálás elemeire is.

Mind a két partnernél megvizsgáltam a kiszállítások nagyságát és a késedelmes teljesítés arányát, amelyeket grafikonokon ábrázoltam. A VELUX KFT esetében a szállítási teljesítményen felül elemeztem a szállítási minőséget és a különböző szolgáltatási szintek értékelését végeztem el. A TRILAK esetében az adatok csak ez év januárjától állnak rendelkezésre, a VELUX–nál viszont egy hároméves periódust tudtam értékelni és összehasonlítani. A TRANS-SPED vevő-kiszolgálási elemeinek analízise alapján megállapítható, hogy nagy gondot fordít a vállalat a vevőkör megtartására, illetve az új vevők megszerzésére is. A kiváló szolgáltatási szint mellett azonban nem számol naturális mutatókkal, illetve nem készít felmérést a vevők véleményéről.

Az értékelésekből az a következtetés vonható le, hogy a VELUX esetében a szállítási teljesítmény és minőség, illetve a szolgáltatások színvonala évről évre jobb értéket mutat, és az értékek csak 1-2%-kal térnek el a 100%-tól. A TRILAK esetében a teljesítmény javítására kell helyezni a hangsúlyt, gyakoriak a késve szállítások. A dolgozatomban bemutatok egy kérdőívet, amellyel a TRANS-SPED fel tudná mérni a vevők elégedettségét, a vállalathoz való kapcsolatukat.

ZÁM ANDREA
III. évfolyam
Nemzetközi gazdálkodási szak
MISKOLCI EGYETEM

Konzulens: Dr. Nagy Zoltán
egyetemi docens

Észak-Magyarország és Kelet-Szlovákia összehasonlító elemzése

Comparative analysis of the competitiveness of Northern Hungary and Eastern Slovakia

Dolgozatomban Észak-Magyarország és Kelet-Szlovákia versenyképességét vizsgálom. Célom, hogy megtaláljam, melyek azok a tényezők, melyek befolyásolják egy régió versenyképességét és hogyan lehet mérni azokat.

Először definiálom, hogy melyik az a területi egység, mely a globalizáció során megerősítette szerepét a nemzetállamokkal szemben. Meghatározom a versenyképesség és a regionális versenyképesség fogalmát, és értelmezéseit. A regionális versenyképességnek számtalan értelmezésével és megközelítésével találkozhatunk. Három részre bontható értelmezést választottam, melynek fő kérdése, hogy a versenyképesség, mint közgazdasági fogalom, hogyan definiálható.

A regionális versenyképesség piramis-modellje kiválóan alkalmas arra, hogy a térségek versenyképességét elemezzük. Mivel ez a modell áttekinthető és egyszerű tényezőkkel jellemzi egy régió versenyképességi lehetőségeinek kulcsát, ezért alkalmas arra, hogy segítségével képet alkossak Észak-Magyarország és Kelet-Szlovákia versenyképességének egymáshoz, és az Európai Unió más régióhoz képesti fejlettségi szintjéről.

Elemzésem a választott két régió versenyképességének vizsgálatával folytatódik, és elvégzem a választott régiókban az összehasonlítást, melynek eszközeként a triadikus megközelítést alkalmazom. Ennek megfelelően Észak-Magyarország és Kelet-Szlovákia vásárlóerő paritáson mért GDP/fő értékét, termelékenységét és foglalkoztatási rátáját vizsgálom. Ezeket táblázatok, diagramok és térképek segítségével szemléltetem. A két régióban a tényezőket nemzetközi kitekintésben, önmagukban, illetve egymáshoz képest is vizsgálom.

Dolgozatom végén pedig összefoglalom a vizsgálat eredményeit, illetve a jelenről és a lehetséges fejlesztési irányokról ejtek szót.

ZÁVECZ SZILVIA
III. évfolyam
Közszolgálati szak
NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM

Konzulens: Dr. Juhász Zita
egyetemi adjunktus

A kistelepülési önkormányzatok fejlesztési lehetőségei ma, Magyarországon

Development possibilities of local goverments today in Hungary

Az önkormányzati rendszer talán az eddigi évekhez képest most igényli legjobban a változtatásokat, ugyanis eljutott a működőképességének határáig. A problémák először a kistelepülési önkormányzatoknál jelentkeztek. Mivel ez az ország területének több mint az egy negyedét jelenti, fontos foglakozni azzal, hogy a települési önkormányzatok miként küzdenek a közügyek ellátását, az intézmények fenntartását illetően. Az akadályokat most kell leküzdeni, mielőtt térben és időben a problémák tovább szélesednek, azáltal, hogy a kistelepüléseken lokalizált nehézségek átterjednek a városokra. Az önkormányzati rendszer gyökereitől, a rendszerváltástól, a társadalom átalakulásától indulunk, és eljutunk az országrészenként differenciált problémákhoz.

Monográfiámban esettanulmányként Söpte Község Önkormányzata kerül bemutatásra, s mivel kőrjegyzőségi székhely, egyfajta betekintést is nyújt a környező falvak életébe. Sor kerül Söpte község önkormányzati költségvetésének gazdasági mutatókkal történő bemutatásra és a kapott eredmények analízisére. Dr. Erdősi Lászlóné Söpte jegyzője, körjegyző válaszol kérdéseimre. A diskurzusból megtudhatjuk, hogy milyen új lehetőségekkel növelhető az önkormányzat költségvetésének bevételi oldala, milyen eredményeket értek el a falvak az összefogással, hogy látja a térség helyzetét az idő múlásával, mit hozhat a jövő.

Fény derül arra, hogy miért nem működhet tovább a jelenlegi önkormányzati rendszer, milyen nehézségekkel kell számolni az elkövetkező években, és hogy milyen megoldási javaslatokkal lehetne orvosolni a felmerülő problémákat. A hatodik fejezet betekintést enged a helyi önkormányzatok európai fejlődési útjaiba, az önkormányzatok koncentráltságát jelző mutatók pedig képet adnak számunkra, hogy hol is áll Magyarország önkormányzati rendszere a többi európai országhoz képest a ranglistán. A tanulmányt primer kutatásaim során tapasztalt helyzetkép alapján levont következtetésekkel zárom.

ZBORAI MÁRTA
V. évfolyam
Gazdasági agrármérnök szak
Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar
DEBRECENI EGYETEM

Konzulens: Dr. Szabó Bernadett
egyetemi adjunktus

A borturizmus fejlődése és egy családi pince-borozó gazdaságossági elemzése Tokaj városában

The development of wine tourism and economic analysis in a family wine cellar-tavern in Tokaj

Dolgozatomban Tokaj turisztikai helyzetét vizsgálom, valamint a borturizmus hatását a város társadalmi, gazdasági és kulturális életére. A borturizmus jelentőségét egy Pince-borozó létrejöttének bemutatásával szeretném szemléltetni. Mélyinterjút készítettem a tulajdonosokkal, hogy megismerjem a vállalkozás elindításának körülményeit és működését. A borozó családi vállalkozásként működik Tokaj híres, Szerelmi pincesorán. Elemzem a működés és a fejlesztés költségeit, vizsgálom a vállalkozó jövőbeni terveit és egy modellezett beruházásának megtérülési viszonyait dinamikus beruházás-elemzési módszerekkel. Az eredményekből levonható következtetések alapján képet szeretnék festeni a családi borospincék jelentőségéről, helyzetéről és lehetőségeiről.

A térségben nemzedékek óta szőlőkultúrával és borkészítéssel foglalkoznak. Tokaj és a Hegyalja történelmi múltját és jelenlegi adottságait tekintve az önkormányzat és a vállalkozók a turizmusban látják a település jövőjét. A turisztika fejlesztésénél a kiindulópontot a borászathoz kapcsolódó, azt kiegészítő idegenforgalmi szolgáltatások jelentik. A városvezetés a borturizmus felvirágoztatását központi kérdésként kezeli. Az eddigi fejlesztések a turisták kulturált borfogyasztásának feltételeit segítik az infrastruktúra egyre magasabb színvonalú megvalósításán keresztül.

A borgasztronómia külföldön vezető helyet foglal el a túrázók programjaiban, a hazai turisták körében azonban még kevésbé ismert. Ennek oka az információk és a rendezvények a hiánya. A bor készítőinek és fogyasztóinak pincelátogatásokon való találkozása, a borkészítés menetének megismerése, a természeti adottságok, egyedülálló zamatok felfedezése maradandó élményt nyújt a különlegességre vágyóknak. A bor bizalmi termék, ezért nagyon fontos, hogy az ide látogatók megismerjék a termelők borait, válasszanak a pincék kínálatából, döntsenek arról, melyiket ajánlják ismerőseiknek, melyikbe térnek szívesen vissza. A Péter Pince-borozó 4 éves tevékenysége, borainak kóstolása bizonyosság számomra, hogy a hozzáértés, elhivatottság, a vendégek tisztelete jellemzi a tulajdonosokat, s ezzel biztosítják a vállalkozás rentábilis működését.

ZOLTÁN TAMÁS
Végzés éve: 2008
Közgazdász-gazdálkodási szak
BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Dr. Laáb Ágnes
egyetemi docens

Értékelemzés a bankszektorban. Befektetési alapok értékelemzése

Value analysis in banking. Value analysis of mutual funds

Véleményem szerint a bankoknál jelenleg alkalmazott vezetői számviteli rendszerek bonyolultsága már nem teszi lehetővé a döntéshozók számára, hogy objektíven és megalapozottan ítéljenek egy-egy komplex probléma felmerülése esetén. Az értékelemzés egy alkalmas eszköz lehet arra, hogy a vezetői számvitel kialakítson olyan kiemelt számlaközpontokat, amelyek az ismertetett módszer alapján a meghatározott funkciókra fókuszálnak. Így a döntéshozók együtt láthatják a funkciókat a költségekkel, és magát az értéket képesek befolyásolni.

Elemzésemben az értékelemzés három fő ágát követve; funkcióorientált, költségorientált és teljesítettségi szempontokat figyelembe véve vizsgáltam a befektetési alapok által nyújtott funkciókat. Sikerült olyan kritikus pontokat meghatároznom, melyek átalakításával a befektetési alapok vonzereje növelhető, az optimális funkciószínvonal jobban közelíthető.

A banki szektorban ilyen jellegű értékelemzési munka előzmény nélküli, a módszer eredményességét a dolgozat példázza. A befektetési alapoknál, az értékelemzés által elérhető konkrét haszonhatásokat a dolgozat részletezi. A gyakorlati rész eredményei nem csupán a vizsgált banknál hasznosíthatók, hanem a bankszakma egészének érdeklődésére számot tarthatnak.

ZUBOR GÁBOR
V. évfolyam
Gazdálkodási szak
Közgazdaságtudományi Kar
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Konzulens: Dr. Szerb László
egyetemi docens

Finanszírozási Bootstrapping – Vállalkozói ügyeskedések az üzleti életben

Financial Bootstrapping

A vállalkozók a túlélés és a sikeresség érdekében rengeteg módszert használnak, sokszor nem is tudatosan. Nevezhetjük ezeket ügyeskedéseknek is, azonban ennél többről van szó. Használatuk függ a vállalkozó jellemvonásaitól, a kulturális behatásoktól, és a cég tevékenységének jellegétől is. Összefoglaló néven ezeket a módszereket, és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket bootstrappingnek nevezzük. Ennek a területnek a vizsgálata még gyerekcipőben jár. Magyarországon csak szűk körben ismert. Ezen dolgozat az első hazai ismertetése a témakörnek, ezért fontosnak tartottam részletesen bemutatni a vállalkozók által használt módszereket, és azok csoportosításait, és ez után ismertetni az ebben a témában elvégzett más, külföldi, kutatásokat. Ezek a felmérések megfelelő alapot nyújtottak, hogy velük összehasonlítva ismertessem a magyar vállalkozók körében elvégzett, esettanulmányokon alapuló felmérésemet. Ez az összehasonlítás arra engedett következtetni, hogy a kulturális különbségek, és a helyi gazdasági adottságok eltérései miatt, több bootstrapping irányelv létezik. Ezek mellet a magyar vállalkozói ügyeskedésekkel kapcsolatos tévhitekre, és a bootstrapping tevékenység ösztönzésére, mint gazdaságpolitikai üzenetre is szeretném felhívni a figyelmet. Az egyik kérdés az, hogy egy átfogó elemzés segítségével létrehozható e egy tudatos „Bootstrapping stratégia". A másik pedig, hogy a vállalkozók képzésével hogyan lehetne javítani a magyar KKV szektor helyzetén. Ezek megválaszolásához nyújt megfelelő alapot a dolgozat.

NÉVMUTATÓ

A,Á

Abaligeti Gallusz, 8
Ádám Erzsébet, 18
Ádám Zsuzsa Ilona, 19
Ahmed Vivien, 9
Alasztics Melinda, 10
Ambrózi Dániel, 11
Ambrus Bettina, 12
Andruska Andrea, 13
Angyal Bernadett, 14
Antal Áron, 15
Antal Zoltán, 17
Antal-Pomázi Krisztina, 16

B

Babeczki Bernadett, 20
Bajkó Attila, 21
Bakonyi Zoltán, 22
Bakonyi Zsuzsa, 23
Balázs Brigitta, 24
Bálint Brigitta, 36
Balkay Diána, 25
Balogh Dóra Edina, 26
Balogh Gábor, 28, 29
Balogh Gabriella, 27
Balogh Imre, 30
Bán Andrea, 37, 38
Bán Barbara, 39
Bányai Balázs, 40
Baracsi Mária, 31, 32
Bárdos Máté, 15
Barra István, 33, 34
Bartus Sándor, 35
Bedő Ágoston, 11
Bedzsula Bálint Péter, 41
Bekk Éva, 42
Bencsik Roland, 11
Benke Mariann, 43
Benkő Dávid, 24
Berek Szilvia, 44
Béres Dániel, 48
Berkes Ágota, 45
Bernhardt Veronika, 46
Besenyei Linda, 47
Blaskó Beáta, 49
Bocsi Ágnes, 50
Bodnár Dorottya, 51
Bodnár Gábor, 52
Bodor Sára, 53
Bogáth Andrea, 54
Bogdán Beáta, 55
Bogdány Eszter, 56
Bognár Attila, 57
Bognár Csaba, 58
Bokor Katalin, 59
Boldizs Ramóna, 60
Borodavko Beáta, 61, 62
Bőle Márta, 63
Bősze Imre, 64
Bruder Márton, 66
Bucher Tamás, 65
Bukovszky Szilveszter, 67
Bunda Krisztina, 68
Buzási Katalin, 69

C

Czanek Andrea, 70
Czibik Ágnes, 71
Czoborczy Anett, 72

Cs

Csányi Edit, 73
Csende Tamás, 74
Csepeti Ádám, 75
Csillag Eszter, 76
Csomay Natália, 77
Csorba Szilvia, 78
Csorba Tímea, 79
Csovcsics Andrea, 19
Csörgő Csaba, 80

D

Dankovits Zsuzsanna, 81
Darányi Mónika, 83
Darazsacz Péter, 82
Darvas Ágota, 84
Dávid Viktória Katalin, 85
Deák Balázs, 86
Deli Dávid, 87
Demeter Nóra, 88
Denei Anett Letícia, 89
Divényi János Károly, 90
Domján Katalin, 83
Dóri Gergely, 32, 91
Dömötör Bernadett Erzsébet, 92
Drabant Béla, 93
Dudás Zsófia, 94
Dúró József, 96
Durucz Hajnalka, 95

E,É

Egri István Bence, 97
Ekker Róbert, 98
Elek Ádám, 100
Elek Anna, 99
Elek Mariann, 101
Erdős Rita, 102
Erhardt Marianna, 103
Erős Adrienn, 104

F

Fakhouri Youssef, 105
Farkas Fábián, 106
Farkas Réka, 107
Farsang Rita, 108
Fáykiss Péter, 109
Fazekas Mihály, 71
Fecske Szabina, 110
Fedor Judit, 62
Fehér Piroska, 111
Fehér Renáta Klára, 112
Fekete Gábor, 113
Feusi Krisztina, 114
Filep Réka, 115
Flink Alexandra, 116
Fóris Viktória, 118
Forró Tibor, 117
Fölföldi Katalin, 119
Fuchs Ádám, 86
Futó Judit Edit, 120
Fülöp Attila, 121
Füzi Anita, 122

G

Gaál Mónika, 53
Gábor Enikő, 124
Gál Zoltán, 125
Gardó Bálint, 123
Gáspár Attila, 126
Gellért Éva, 127
Gergely Lilla, 128

Gerner Viktória, 129, 130
Gorelov Iván, 131
Gőcze Balázs, 121
Grausza Nóra, 132
Gruber Anita, 133

H

Hajdú Andrea, 134
Hajdu Anett, 135
Hajnal Anita, 136
Halmosi Mónika, 58
Halomhegyi Ádám, 137
Harazin Piroska, 138
Harsányi Cintia, 139
Háry András Márk, 145
Hauck Zsuzsanna, 140
Havay Dóra, 54
Havay Dóra Anna, 141
Havran Zsolt, 142
Havril Éva, 143
Havriló Balázs, 144
Hegedüs Eszter, 146
Hegymegi Dávid Imre, 147
Héri Katalin, 148
Hoczopán Orsolya, 149
Hodosi Anett, 150
Holczer Anett, 151
Holló Anna, 152
Holló Gergely Attila, 153
Holló Zsófia, 154
Horeczki Réka, 155
Hornok Erika, 156
Horváth Ákos Ardzsuna, 158
Horváth András, 157
Horváth Balázs, 159
Horváth Cecília, 160
Horváth Marianna, 161
Horváth Márton, 162, 163
Horváth Miklós, 164
Horváth Noémi, 165
Horváth Tibor, 166, 167
Horváth Tímea, 168
Horváth Veronika, 169
Horváth Zoltán, 14
Hubert József, 170, 171
Hunyadi Éva, 172
Hürkecz Judit, 93

I,Í

Ilkovics Rita, 173
Izsó Ákos, 174

J

Jakopánecz Eszter, 175
Jandó Zoltán, 176, 177
Jankó László, 178
Jentetics Kinga, 179
Joó Gábor, 180
Juhász Réka, 181
Juhos Krisztina, 182

K

Kaliczka Nándor, 183
Kalina Anikó, 184
Kalmár Ildikó Judit, 185
Karádi Laura, 186
Kasza Irén Éva, 12
Kaszanyi Dóra, 187
Kató Franciska, 189
Katona Renáta, 188
Kazinczy Tamás, 190
Kelemen Imre Gábor, 191
Keléné Molnár Melinda Gertrud, 192
Kepenyes Bernadett, 193
Kertmegi Norbert, 12
Király Dominika, 194
Kiri Marietta, 195
Kisida Kata, 196
Kiss Árpád Tamás, 197
Kiss Dávid, 198
Kiss Dominika Evelin, 199
Kiss Henriette, 200
Kiss Judit, 201, 202, 203
Kiss László Gergely, 204
Kiss Noémi, 62
Kiss Zsófia, 205
Klemenik Ráhel Boglárka, 206
Kocsis Enikő, 59
Kocsis Gábor, 123
Kóka Andrea, 228
Kólinger Gábor, 77
Kollár Kitti, 207
Koncz Gábor, 208
Konrád Péter, 132
Kontra Veronika, 209
Kopányi Dávid, 210
Kopiás Csaba, 211
Kórádi Ágnes, 229
Kórik Valéria, 230
Kormanik Soma, 212
Kormány Gergely Zsolt, 213
Kóródi Katalin, 19
Kotnyek Sandra, 214
Kovács Alexandra Barbara, 13
Kovács Balázs, 215
Kovács Dániel Máté, 216
Kovács Dávid, 217
Kovács Dóra, 218
Kovács Erika, 219
Kovács Kitti, 220
Kovács Natália, 221, 222
Kovács Norbert, 223
Kovács Olivér István, 224
Kovács Péter, 225
Kovács Sándor Zsolt, 226
Kovács Zsófia, 227
Kresztyankó Zsuzsanna, 231
Kriskó Andrea, 232
Krupincza Mariann, 233
Kujáni Katalin Olga, 234
Kurfürst Erzsébet, 235
Kurucz Eszter, 236
Kusmiczki Andrea, 237
Kuti Alexandra, 238
Kuti Zsófia, 239

L

Labancz Ágnes, 240
Láda Ákos, 242, 243
Láda Hajnalka, 244
Láda Zsuzsanna, 243
Laki Balázs, 241
Lám István, 241
Láng Alina, 245
Lázár Judit, 246
Lázár Kincső, 247
Lekics József, 248
Lencsés Viktória, 231
Lenkei Judit, 249
Lévai Nikoletta, 250
Lieber Nóra, 251
Lipták Katalin, 252, 253
Lukovszki Lívia, 254

M

Mácsai Éva, 259
Majoros Viktória, 255
Makó János, 256
Makranczi Andrea, 257
Maqsoudi Ali, 258
Márkus Mónika, 260
Máté Tünde, 261
Matics Attila, 221, 222
Megyesi Csaba Zoltán, 171
Mészáros Bianka, 263
Mezei Virág, 262
Miczinger Kinga Éva, 264
Mihajlov Boján, 265
Mihalkovné Szakács Katalin, 266
Mihály László, 267
Miklós Gábor, 268
Molnár András, 269
Molnár Andrea, 270
Molnár Anna, 271
Molnár Csilla, 272
Molnár Nikolett, 273
Molnár Tamás, 274
Monek Judit, 275
Mrázik Csilla, 276
Munkácsy András Csaba, 277
Muráncsik Erika Mária, 278
Murinkó Szilvia, 279
Muzsnyai Márta, 280
Münnich Zsófia, 281

N

Nádasi Levente, 293, 294
Nagy Adrienn, 282
Nagy Bálint, 26
Nagy Dorottya, 283, 284
Nagy Edina Eszter, 285
Nagy Edit, 286, 287
Nagy Erzsébet Éva, 288
Nagy Éva Beatrix, 289
Nagy Judit, 290
Nagy Piroska, 205
Nagymáté Nóra, 291
Naszádos Péter, 292
Németh Balázs, 295
Németh Beáta, 53
Németh Erzsébet, 53
Németh Eszter Veronika, 296
Németh István, 297
Németh Kornél, 109
Németh Laura, 298
Németh Mónika, 299
Németh Péter, 300
Németh Tamás Zoltán, 301
Néray Bálint, 71
Nigicser Beáta, 302

O,Ó

Oláh Gábor, 303
Oláh Zsolt, 124, 304
Olasz Orsolya, 42
Oravecz Ivett, 305
Orloczki Mónika, 204
Orosz Ágnes, 307
Orosz Anna, 306

P

Pádár Katalin, 138
Pájer Donát, 313
Pallagi Sándor, 308
Pálmai Dániel, 314
Pálnok Andrea, 315
Panácz Réka, 309
Pap Edina, 269
Papp Adrienn, 310
Papp Róbert, 311
Paráda Attila, 312
Pénzes András, 322
Perei János, 316
Pete Csilla, 317
Péterffy Réka, 323
Pető Ferenc, 318
Petrovics Mária, 319
Petrovics Petra, 284, 320, 321
Pintér András, 129
Pocsai Boglárka, 317
Pocsai Krisztina, 324
Pocsarovszky Károly, 325, 326, 327
Poesz Attila, 328
Pokornyik Norbert, 329
Potvorszki Gábor, 330
Prihoda Emese, 331
Pulinka Ágnes, 332
Pünkösd Judit, 236

R

Rácz Georgina, 334
Rakovszky Gergely István, 265
Rauch Edina, 333
Reichardt Péter, 244
Rémi Beáta, 335
Répási Anita, 336
Répási Erika, 337
Réthi Gábor, 338
Réti Hajnalka, 339
Rittgasszer Imola, 340
Roik Zsanett, 138
Romhalmi Anikó, 341
Rónyai Balázs, 342
Róth Dániel, 343

S

Sáfár Simon, 344
Sáfrány Dávid, 345
Sándor Adrienn, 346
Sándor Mónika, 347
Sayed-Mohammed Eszter, 348
Schnierer Katalin, 116
Schulz Gábor, 42
Seres Gyula, 349
Simon Gyöngyi, 350
Simon Julia, 351
Sipos László, 352
Sipos Norbert, 353
Solczi Levente, 354
Soltész Angéla, 355
Somogyi Gergely, 356
Somogyi Ildikó, 357
Soóky Renáta, 358
Soós Gábor Dániel, 359
Sőreg Ádám, 360
Spilák Olivér János, 361
Spilák Viktor, 362
Springel Katalin, 363
Svoób Ágnes, 364

Sz

Szabó Andrea, 25
Szabó Balázs, 325, 326
Szabó Ernő, 365
Szabó Gábor, 244
Szabó Ibolya, 121
Szabó István, 228
Szabó Katalin, 367

Szabó Kinga, 368
Szabó Mária, 280
Szabó Mariann, 369
Szabó Mónika, 370
Szabó Renáta Anett, 371
Szabó Sándor, 308
Szabó-Hevér Judit, 366
Szadai Krisztián, 372
Szakács Orsolya, 373
Szakács Szilárd, 374
Szakál Gyöngy, 375
Szalai Bálint, 23
Szaniszló Ildikó, 376
Szántai Éva, 377
Szathmáry Borbála, 287
Szécsi Nóra, 381
Szelestey Nóra, 378
Szendrő Zsolt, 379
Szepesi Gyöngyi, 380
Szilágyi Gergő, 382
Szilágyiné Nagy Alexandra Nikoletta, 383
Szilvási Dóra, 384
Szima Ádám, 385
Szlatárovics László, 82
Szlovik Georgina, 386
Szmolka Alexa, 387
Szontagh Csaba Árpád, 265
Szőllősi Nóra Adrienn, 389
Szöllősi Szilvia, 388
Szunomár Ágost, 390
Szutorisz Gábor Balázs, 325, 326
Szűcs Andrea, 391
Szűcs Attila, 392
Szűcs Katalin, 393

T

Takács Emese Zsuzsanna, 394
Takács Klára Piroska, 395
Tari Szabolcs, 178
Tarr Sándor György, 418
Tarró Adrienn, 396
Taskó Adrienn, 397
Tatay Viola, 398
Téglási Endre, 399
Timkó Diána Mercédesz, 400
Tóbi Ágnes Éva, 402
Tóbi Evelin, 403
Tóbi István, 404
Toplak Ildikó, 401
Tóth Ágnes, 46
Tóth András, 405
Tóth Balázs, 406
Tóth Balázs István, 407
Tóth Gabriella, 408
Tóth Hajnalka, 409
Tóth Katalin, 410
Tóth Laura, 350
Tóth Melinda Judit, 411
Tóth Mónika, 412
Tóth Orsolya, 413
Tóth Renáta, 414
Tóth Tímea, 415
Tóth Veronika, 416
Tóth Zsuzsanna, 417
Török Orsolya, 203
Tőrös Dávid, 418
Trájer Attila, 303
Trohák Lívia, 419
Turcsányi Tímea, 420
Turóczi Ildikó, 189

U,Ú

Udvari Beáta, 421
Urbán András, 422
Urbán Anna, 423
Urbán Erika, 424
Urbán Judit, 423

V

Vályi-Nagy Tamás, 436
Varaga Alexandra, 258
Váraljai György Tamás, 437
Varga Krisztián, 425
Varga Márton, 344, 426
Varga Melinda, 427
Varga Tamás, 428
Varga Viktor, 429
Varga Vivien, 430
Vargha György Domokos, 431
Vas Zsófia Boglárka, 433
Vass Veronika, 432
Vasvári Tamás, 434
Vatamány Bella, 435
Vazsita Judit, 347
Végh Klaudia Katalin, 439
Végh Marcell Zoltán, 395
Veisz András, 386
Vereckey Rita Viktória, 438
Villás Gergő, 319
Vitéz Nóra, 368
Vizner Alexandra, 440
Vona Máté, 441
Völgyesi Judit Gabriella, 442

W

Weber Erika, 443
Weiner János, 65, 444

Z

Zádor Edina Nikolett, 445
Zám Andrea, 446
Závecz Szilvia, 447
Zborai Márta, 448
Zimányi Róbert G., 323
Zoltán Tamás, 422, 449
Zubor Gábor, 450

Zs

Zsíros Róbert, 312

A KONFERENCIA SZERVEZŐI

Dr. Láng Eszter *egyetemi docens*
Dr. Berde Csaba *egyetemi tanár*
Dr. Tikász Ildikó Edit *egyetemi adjunktus*
Dr. Szőllősi László *egyetemi tanársegéd*
Daróczi Katalin *egyetemi tanársegéd*
Trón Zsuzsanna *egyetemi tanársegéd*
Gergely Éva *PhD-hallgató*

Baranyai Mária *osztályvezető*
Kovács Zsuzsa *ügyintéző*
Szabó Péterné *kollégiumigazgató*
Dr. Fürjné Rádi Katalin *központvezető*
Dr.Szabados György *egetemi tanársegéd*

Pierog Anita *DE AVK HÖK-elnök*
Szilágyi Ágnes *DE KTK HÖK-alelnök*

A szervezésben közreműködő hallgatók:

Ágotai Gabriella
Boda Ágnes
Császár Adrienn
Dávid Péter
Denes Tünde
Dobos Ádám
Docsa Gábor
Dublinszki Pál
Erdős Zsuzsa
Ferencz Dániel
Fülöp Attila
Gali Zoltán
Gebri László
Gombos Virág
Gőcze Balázs
Gyüre Erika
Herczeg Zsuzsa
Hubay Dénes
Illés Katalin
Jóni Miklós
Juhász Roland
Juhos Ferenc
Kánya László
Katona István
Kenéz Norbert
Kollos Miklós
Krucsó Bálint
Márton András
Mezei Péter
Molnár Veronika
Moskovits Péter
Nagy Bence
Nagy Gábor
Nagy Judit
Z. Nagy Gábor
Nagy Lilla
Oczella Csaba
Pálfy Éva
Pápai Gréta
Papp Gábor
Papp Tibor
Pataki Péter
Puskás István
Putárik Péter
Rácz Ádám
Szabadfalvi Márton
Szabó Ibolya
Szekács Miklós
Tóth László
Való Tibor
Varga Csaba
Varsányi Zsolt

A KONFERENCIA KIEMELT TÁMOGATÓI

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Debreceni Egyetem

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok

Debreceni Egyetem Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma

A KONFERENCIA TÁMOGATÓI

Agrárgazdaság Kft.

Agroinform Kiadó és Nyomda Kft.

Akadémiai Kiadó

AVE Ásványvíz

Center-Print Nyomda

CTS Informatika Kft

DE AVK Hallgatói Önkormányzat

Egri Csillagok Szövetkezet

Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség

Gallicoop Zrt.

Hajdú-Volán Zrt.

Hortobágyi Lúdtenyésztő Zrt.

Magyar Mezőgazdaság Kft.

Master Good Kft.

Mezőgazda Kiadó

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltség

Morgan Stanley

Pólótransz Kft.

Pro Scientia Aranyérmesek Társasága

Sport Hotel

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.

Syngenta Növényvédelmi Kft.

Vidék Hangja Magazin

Köszönjük támogatóinknak a konferencia megszervezéséhez nyújtott segítségüket, valamint a felajánlott különdíjakat!